༄༅།། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་བཞུགས་སོ།།

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད།

རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༢༠༡༥

ག་པ།ཀེ་ཏ་ཨཱོ།ཀྲྀ།ཡོ།པྲེ།ཝ་ཤེ།ཡ།

༄༅། །རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་བཞུགས་སོ། །

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད།

རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
༢༠༡༥

རྒྱུད་སྟོད་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དཔེ་བསྡུར་མ།

གསང་ཆེན་གསོ་སྐྱོང་ཡིག་ཕྲེང་། ༼བཞི་པ༽

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།

མཛད་པ་པོ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད། ༼༡༣༨༥-༡༤༣༨༽

བརྗོད་བྱ། དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྐོར།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་ལྡན་དེབ་ཨང་། ༩༧༨ ༨༡ ༩༢༤༦༤༩ ༣ ༠

སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ། མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།
ཞུས་ཆེན་པ། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་།
སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་བ། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ།
ལག་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་པ། རླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།

Gyuto Library
Sidhbari - Dharamshala (H.P.)
Gyuto Library© 2015
First Edition:1000 Copies
Gyuto Manuscripts-Compared Edition
of*[An explanation on Guhyasamāja] Generation Stage—An Ocean of Attainments*

Gyuto Publication Series: Volume 4

Title:	*dpal-gsaṅ-wa-ḥdus-paḥi bskyed-rim dṅos-grub-rgya-mtsho* *Generation Stage of The Glorious Guhyasamāja—An Ocean of Attainments*
Author:	mkhas-grub-dge-legs-dpal-bzaṅ(Khedub Gelek Pelzang; 1385-1438)
Subject:	Concerning the four branches of achieving approaching, of the glorious Guhyasamāja first stage (Generation Stage)
Chief Editor:	His Eminence Prof. Samdhong Rinpoche
General:	Geshe Lharampa Khedrup Norsang
Managing Editor:	Venerable Lobsang Ludup
Editor:	Tenzin Rabten Langtsang

ISBN: 978-81-924649-3-0

Published by:	Gyuto Library, Sidhbari, 176057, Dharamshala, Distt. kangra, Himachal Pradesh, India,
E-mail:	gyutolibrary@gmail.com
Tel:	01892-235840
Printed at:	Vee Enn Print-O-Pac, A-5, Flatted Factory Complex, Okhla Industrial, Phase III, New Delhi- 110020

༄ རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོ་བྱ་དོ་སྤྲུལ་སྐུ།
JHADO TULKU
(Abbot of Gyuto Monastery)

༄ ཚིད་བརྗོད།

༄༅།། རྒྱལ་བ་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་ཟབ་གཏེར་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར།། རྒྱལ་བས་རབ་བསྔགས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲས་ཚུའི་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་ལས་ཉེར་ཐོན་པ།། རྒྱལ་བའི་བློ་འཕང་བདེ་བླག་སྟོལ་བའི་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའི་མཐར་ཐུག་རིམ་གཉིས་ནོར་བུ་མཆོག །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཡིས་དཔྱད་གསུམ་བཀྲུས་སྦྱངས་དྲི་བྲལ་རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོར་བཀོད་འདི་ནད།།

དེ་ཕྱིར་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་དོན།།
རབ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ལེགས་བཤད་འདི།།
རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་སྐལ་བ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི།།
ཐོས་བསམ་སྒོམ་པར་ཉེ་བར་མཆོག་ཏུ་སྨན།།

རྒྱལ་ཁམས་སྤྱི་དང་གངས་ཅན་ལྗོངས་སོགས་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཚང་ཚིང་དཀྲིགས་གྱུར་ཀྱང་།། ༑རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་མན་ངག་སྲབ་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་མཁྱེན་རླབས་ཤིང་རྟ་ལེགས་དྲངས་ནས།། རྒྱལ་བའི་ཞིང་དུ་བདེ་བླག་བགྲོད་པའི་ཟབ་གསུང་ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་བཀའ་དྲིན་འདི་ཀོ་གཞལ་ནུས་བྲལ།། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དགོས་མང་ཐོས་སྒྲུབ་བརྩོན་ས་ཆེན་དོག་པོར་འགོངས།།

བསྟན་པའི་ཡང་སྙིང་མཐར་ཐུག་འདུས་པའི་རྒྱུད།།
མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་གཞི་རྩ་འདུས་པའི་རྒྱུད།།

Gyuto Monastery P.O.Sidhbari, 176057 Dharamsala, Distract Kangra, H.P., India.
Cellphone: +91-9418043860, 9816119504, Email: namjhado@yahoo.com, thubtentashi@yahoo.com

༄ རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོ་བྱ་དོ་སྤྲུལ་སྐུ།
JHADO TULKU
(Abbot of Gyuto Monastery)

མཐའ་དག་གསུང་རབ་སྒོ་འབྱེད་འདུས་པའི་རྒྱུད།།
གསང་ཆེན་འདུས་པའི་ལུང་རྟོགས་འཕེལ་རྒྱུར་ཅིག །

ཚུལ་འདིར་མཐུན་འགྱུར་དགེ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ།།
སྤྱི་སྨན་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་ཆུ་གཏེར་ལས།།
ཉེར་ཐོན་དེང་སྲོལ་འཕགས་ཆོས་དུ་མ་ཡིས།།
མཛེས་སྤྱོད་བསྐྱེད་རིམ་འདབ་སྟོང་མདོན་པར་བཞད།།

དེ་ལྟར་ཕྱུར་གྲུ་མཉམ་འདེགས་ཞུ་པོ་ཀུན།།
བསྟུགས་པའི་མེ་ཏོག་ལྷ་ལམ་འགེངས་པ་དང་།།
དགེ་ཚོགས་བསྟན་དར་འགྲོ་ཁམས་བདེ་ཞིང་སྐྱིད།།
གངས་ཅན་མགོན་པོ་༸ཞབས་པད་བརྟན་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་གི་སྙིང་བཅུད་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དེང་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ཞིབ་ཚད་ལྡན་དང་འབྲེལ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དཔར་མ་གསུམ་ལ་མཚུངས་བསྡུར་བྱས་པའི་དཔེ་བསྡུར་མ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་འདི་ལོ་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུར་ཕེབས་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཆེད་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས་པའི་ཆེད་བརྗོད་དུ་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་མིང་འཛིན་པ་བྱ་དོ་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ཟླ་༧ཚེས་༢༥ལ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

Gyuto Tantric Monastery Abbot

Gyuto Monastery P.O.Sidhbari, 176057 Dharamsala, Distract Kangra, H.P., India.
Cellphone: +91-9418043860, 9816119504, Email: namjhado@yahoo.com, thubtentashi@yahoo.com

༄ སྔོན་གླེང་།

༄༅།། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་གཅིག་པུར་གྱུར་པ་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་ཡང་རྩེ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོར་རྒྱུད་དོན་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན། ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་བདུན་པའི་བར་གྱིས་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་རྒྱས་པར་བསྟན། རྒྱུད་ཕྱི་མས་ནི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་གསལ་བར་བཤད། དེར་མ་ཟད་དེའི་ལེའུ་སོ་སོའི་དྲིས་ལན་རྣམས་དང་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་དྲིས་ལན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་དོན་འཆད་པ་ལ་སྦྱར་ན་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསལ་སྒྲོན་དུ་གསུངས། དེ་བཞིན་བཤད་རྒྱུད་རྡོར་ཕྲེང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བཅས་རྩ་བཤད་ཀྱི་དོན་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དུ་ཧྲིལ་གྱིས་དྲིལ་བའི་ཕྱིར་ཡབ་རྗེ་ཙོང་པ་ཆེན་པོས། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བྱས། དེ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་དང་སྦྱར་བ་མདོ་བསྲེ། རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ། འཕགས་པ་ལྷའི་རིམ་ལྔའི་དོན་འགྲེལ་སྤྱོད་བསྡུས་སྒྲོན་མེ། ཀླུ་བྱང་གི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྟན་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་སྒྲོན་གསལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཅས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ། ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི། ཉམས་མྱོང་ཚད་མའི་གཟི་འོད་འབར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་བསྒྲངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཞི་དགུའི་ཚིགས་སུ་ཉེ་བར་བསྡུས་པ་མ་ཟད་དཔལ་ན་རོ་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་བ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་གསང་འདུས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཟབ་གནད་བླངས་ཏེ་སྒྲུབ་ཐབས་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ཞེས་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྙིང་གི་གཅེས་ནོར་འདི་ཉིད་བཀའ་བརྩམས་མཛད། དེ་ནས་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ངོ་སྤྲོད་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ནི། འདི་ཉིད་

ཇོམ་པ་པོ་ཡབ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསང་འཛིན་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་གཅིག་པུར་གྱུར་ཅིང་རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་མཁས་གྲུབ་སྨྲ་བའི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྔོན་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་སྤེལ་ཕྱིར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མང་དུ་བཞེས་པ་དེའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོའི་ཚུལ་དུ་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་ལ་སོགས་པ་པཎ་གྲུབ་མང་པོའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ་ཡབ་སྲས་ཙནྡན་དང་དེའི་དྲི་བསུང་བཞིན་དུ་འབྲལ་བ་མེད་པར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་བཞིན་གསལ་བར་མཛད་པ་མ་ཟད། སྐུ་སྐྱེ་འདིར་ཡང་ནང་གི་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་གཅིག་པུར་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་བསལ་ཅིང་རྗེའི་བསྟན་པའི་སྲོག་གི་ཀ་བ་བརྟན་བརྗིད་དུ་འཛིན་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་མཐའ་ན་གནས་པའི་སློབ་མ་ཞིག་གིས་དེར་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་དགོས་ཀྱི་ཞུ་ལན་དུ། ད་ལྟ་ཕྱོགས་འདིར་ཆོས་མིན་དཔུང་ཚོགས་དགྲ།། ལེགས་བཤད་བསྟན་པའི་རུ་མཚོན་ཁོ་བོས་འཛིན།། དེ་ཕྱིར་ཕྱོགས་འདི་ཁོ་བོས་བཏང་བ་ན།། ཐུབ་པའི་གཅེས་མཛོད་སུ་ཡིས་འཛིན་པར་སྤྲོས།། ཞེས་དང་༑ ཡབ་རྗེ་དམ་པའི་བཀའ་སྲོལ་ཟླ་མེད་པ།། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པའི་ཁུར་ཆེན་ནི༑༑ ཤིན་ཏུ་ལྕི་བས་བདག་སྙིང་ཅི་ཡང་ནོན།། འོན་ཀྱང་ངལ་བའི་འདུ་ཤེས་མ་མཆིས་ལགས།། ཞེས་རྒྱལ་བསྟན་སྲོག་གི་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་བརྟན་བརྗིད་དུ་གཟུང་བར་མཛད། དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་འདི་ནི་ཁྲོ་མོ་ཞེས་པ་མེ་གླང་(༡༣༨༥)ལོར་ལ་སྟོད་བྱང་དུ་འཁྲུངས། ལམ་འབྲས་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ། ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པ། རྗེ་རེ་མདའ་བ་སོགས་བསྟེན་ཏེ་མཁས་པར་སྦྱངས༑ དབུས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་བས་ཐུགས་ཡིད་དབང་མེད་དུ་འཕྲོག་ནས་གདམས་ཟབ་མང་དུ་ཞུས། གཙང་དུ་ལྷུང་ར་དཔལ་འབར་གྱི་གདན་ས་མཛད་པ་དང་། བདག་པོ་རབ་བརྟན་པ་དང་མཆོད་ཡོན་ལྷན་བསྒྲིལ་གྱིས་དཔལ་འཁོར་མཆོད་རྟེན་ཞེས་སྙན་གྲགས་ཅན་འདི་བཞེངས་བསྐྲུན་དང་གསེར་ཁང་གོང་འོག་སོགས་དགོན་གནས་དུ་མ་བཏབ་ཅིང་འཆད་ཉན་ལ་

བློ་གསལ་གྱི་མཁས་པ་སྤྲིན་བཞིན་འཁོར་བས་བསྟན་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཚུགས། དེ་བཞིན་རི་བོ་མདངས་ཅན་དུ་གསང་སྔགས་འཆད་ཉན་དང་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པའི་གཞི་བཙུགས། ལྷགས་མོ་ཕག་(༡༨༣༡)ལོར་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེའི་བཀའ་ལྟར་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས། འབྲས་སྤུངས་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་ཡབ་སྲས། སེ་ར་ནས་གུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་དཔོན་སློབ፣ དགའ་ལྡན་ནས་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་སོགས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྗེ་རྣམས་ནས་གུས་འདུད་ཚད་མེད་ཕུལ། ཚོགས་པ་རྣམས་ནས་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཞེད་གཞུང་ཉིད་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་འཛིགས་པ་མེད་པའི་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཆེས་ཆེར་སྒྲོག་པར་མཛད། དགའ་ལྡན་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྩོད་གྲྭའི་གཞི་རྩ་སྲ་བརྟན་བཙུགས། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་སྐུ་གདུང་པོ་ཏ་ལ་ནས་གདན་དྲངས་པ་དང་རྗེའི་གསེར་གདུང་གི་དབུ་ཐོག་ཏུ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་གསར་བཞེངས་མཛད་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ལྔས་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་བ་ཐ་མའི་སྐབས་རྗེའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་རྒྱུའི་གནང་བ་བྱུང་བ་ན་ས་པོ་ཏའི་(༡༨༣༦)ལོར་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་རྗེའི་དྲུང་དུ་གཤེགས། ཡབ་རྗེ་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་ཐུགས་སྲས་གསེར་རི་ལྷ་བུ་མང་དུ་བྱོན་ནའང་རྗེའི་མདོ་སྔགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགོངས་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་འདི་ཉིད་ལ་སུས་ཀྱང་བསྒྲུན་དུ་མེད་པས་ན་རང་ཅག་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་པ་དག་གིས་ངེས་པར་ཕྱག་ལེན་ལ་བསྟར་དགོས་པ་དག་ནི། མཁས་གྲུབ་དམ་པ་འདིའི་གསུང་རྣམས་ནི་ཞལ་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བ་མ་ཟད་རིགས་པའི་རྣོ་དར་ཆེ་བ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གཞུང་བཤད་དང་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱས་པར་ལྷུགས་བརྩམས་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་བསྡུས་དོན་རེ་མཛད་ནས་དགོངས་པའི་བཅུད་ཕྱུང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་ལེགས་བཤད་མང་དུ་མཛད། མདོར་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཞུང་གོ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་གསལ་བཤད་རེ་མེད་པ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདིའི་གསུང་རབ་རྣམས་རྗེའི་གསུང་

དང་སྦྲགས་ནས་བལྟ་བ་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་མདོ་ཕྱོགས་ལ་མཆོན་ན་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་པོ་ལྔའི་དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་རྣོ་དང་མི་བཟད་པའི་རིགས་ཚུལ་བརྒྱ་ཕྲག་གི་སྒོ་ནས་ཞིབ་དཔྱད་ཀྱིས་སྟོང་ཐུན་ཆེན་པོ་མཛད། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལྟ་ཁྲིད་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་སོགས་ལྟ་ཁྲིད་རྒྱས་བསྡུས་ཅི་རིགས་པ་མཛད། སྡོམ་གསུམ་གྱི་སྐོར་ལ། རྗེའི་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་བསླབ་བྱ་གནམ་རྩེ་ལྡེང་མ་གཉིས། མདོ་རྩའི་ཟིན་བྲིས། གཞི་ནས་འབྱུང་བའི་བསླབ་བྱའི་ཟིན་བྲིས་སོགས་སོ་ཐར་གྱི་སྐོར་རྣམས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་ཚོགས་གཟུང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་བཅས་བྱང་སྡོམ་གྱི་སྐོར་རྣམས་དང་། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད་སློབ་མའི་རེ་སྐོང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་སྙེ་མ་སོགས་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཅས་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཅིང་བརླིང་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་རྣམས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ལག་ལེན་འཆལ་བར་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་རིགས་ཚུལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་མཐའ་དག་པར་བཀག་ཅིང་ཡབ་རྗེ་དམ་པའི་བཞེད་གཞུང་འཁྲུལ་མེད་དུ་འཛོག་པ་ལ་སྡོམ་གསུམ་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོ་ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་བརྩམས། སྡོམ་གསུམ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཐུན་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག །ལྷག་པར་སྔགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་མཆོག་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གཟིགས་ཏེ་དེའི་རྩ་ལྟུང་གི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས་རྩ་ལྟུང་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་སྙེ་མའི་སྙིང་པོ་ཕྱུང་བ་བཅས་ཐུགས་བརྩམས་མཛད། དེ་ནས་སྔགས་སྐོར་ལ། གསང་སྔགས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་བསྡུས་དོན་དུ་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་མཛད། དེར་མ་ཟད་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་བརྟེན་དེའི་དོན་རྣམས་བརྟག་གཉིས་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དབུའི་སྤྱི་བཤད་དུ་རིགས་ཚུལ་གྲངས་མེད་པ་སྦྱོར་ཏེ་འཐད་ལྡན་དུ་འདོམས་པར་མཛད་དོ།། དེ་ནས་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་

སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་ཡབ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐོར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ཐུགས་བརྩམས་མཛད་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དང་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ཙམ་བསྡུས་ལས་རྒྱས་བཤད་མེད་པས་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་གྱི་དམིགས་གནད་རེ་རེ་བཞིན་རྩ་བཤད་ཀྱི་ཁུངས་དང་སྦྱར་བའི་ལེགས་བཤད་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལྡུགས་བརྩམས་གནང་། རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བསྡུས་དོན་དུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག །རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས། སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ས་ལམ་གསལ་སྒྲོན་དང་སྦྱར་བ་བཅས་དང་། ལྷག་པར་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ། གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་དང་བཅས་པ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་གསེར་གྱི་མཎྜལ་མང་དུ་ཕུལ་ཅིང་གསོལ་བ་ཞུགས་དྲག་བཏབ་པ་ན་ཉིད་གཅིག་པུར་དགྱེས་བཞིན་གསུངས་ཤིང་ཉིད་ནས་ཀྱང་གཙང་གི་རི་བོ་མདངས་ཅན་གྱི་དབེན་གནས་སུ་རྗེའི་ཐུགས་བཞེད་བཞིན་དཀའ་སྤྱད་དྲག་པོས་ལོ་མང་རིང་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་ཚད་མའི་གཟི་འོད་འབར་བ་རྣམས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་སྒོམ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ནོར་དུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ཏེ་གསང་འདུས་ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་ཡི་གེའི་རིས་སུ་འདེབས་པར་མཛད། མན་ངག་འདི་དག་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་གེར་མ་བཀོད་ན་དེང་སང་མཛལ་རྒྱུས་དབེན་ཏེ་ཡིག་ཆུང་དུ། ཁོ་བོ་དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉས་ཁྲིད་པར་གྱུར་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་དག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་འདི་ཉིད་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་ལྷག་མ་མེད་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

སྐབས་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལ་རྗེའི་ཕྱག་བཞེས་རྣམས་གསལ་འཁོད་ཀྱི་མཆན་དང་བཅས་པའི་འདོན་རྒྱུན་ལྷན་ཐབས་དང་། དེ་བཞིན་དཀྱིལ་ཆོག་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་གྱི་འདོན་རྒྱུན་ལྷན་ཐབས། ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་བསྲེག་བཅས་མཛད། འདི་གསུམ་ནི་སྔོན་ནས་དེང་གི་བར་དགེ་ལྡན་པ་ཀུན་གྱིས་ཉམས་བཞེས་མཛད་བཞིན་པ་ལགས་ཤིང་མདོར་ན་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ཉིད་

ལ་གྲུབ་ཆེན་ཨི་ནྡྲ་བྷཱུ་ཏི་ཞལ་གཟིགས་སྐབས་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ནི་གསང་འདུས་ལ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པས་ན་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོས་ལོངས་ཞེས་བསྐུལ་བ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་བསྙེན་པར་མཛད་དེ་གསང་འདུས་ཀྱི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞུས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཁྱོད་འགོས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་ཡིན་པས་གསང་འདུས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྔགས་བརྗོད་གནང་བ་ལྟར་འདུས་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད་པས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དད་པ་འཕེལ་བར་མཛོད་ཅིག

དེ་ནས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཆོས་སྐོར་ལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་དང་། ལཱུ་ཧི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འཇོ། རྫོགས་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས། སྒྲུབ་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ། དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་ལ། སྦས་དོན་ལྟ་བའི་མིག་འབྱེད། མངོན་རྟོགས་དགོངས་པ་རབ་གསལ། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་བཅས་ཆོས་སྐོར་ཕལ་ཆེར་ཚང་བ་བཞུགས་ཀྱང་ལཱུ་ཧི་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལྷུགས་སྒྲིག་མ་གྲུབ་པས་ན། དེའི་དཀྱིལ་ཆོག་བདེ་ཆེན་རོལ་མཚོ་བརྩམས་པར་མཛད། དེ་བཞིན་བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་དཀའ་གནད། བདེ་མཆོག་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་བསྟོད་པ་བཅས་མཛད་པ་མ་ཟད་ཧེ་རུ་ཀ་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་དུས་ཤིག་ལ་ཧེ་རུ་ཀའི་ཞལ་ནས་ང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ལ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་ཡིག་ཆ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས། འོ་ན་བདག་གིས་རྗེའི་ཡིག་ཆ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཞུས་པས། ཧེ་རུ་ཀ་དགྱེས་ནས་བླ་མ་དང་ཧེ་རུ་ཀ་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་སྟེ་ཞལ་ནས་ད་ལྟ་ངའི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་རབ་ཀྱི་རྩེར་ཡོད་པ་ཡིན། ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་བཟུང་ན་དངོས་སུ་འོང་ཞིང་མཁའ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དཀའ་ལས་མེད་དེ་བྱེད་མཁན་ཉུང་ཞེས་དགྱེས་བརྩེའི་གསུང་གིས་དབུགས་དབྱུང་སྩལ་བ་ལྟར་འདི་ལ་སྒྲུབ་པ་ནན་ཏན་མཛད། དེ་ནས་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐོར་ལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་ཐབས་ཟ་མ་ཏོག །བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། སྦྱིན་སྲེག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།

རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་གྱི་ཊཱི་ཀཱ། ཕྱག་མཚན་གྱི་བཤད་པ། རྩ་དང་གཤིན་རྗེ་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དང་ཐུལ་བའི་གདམས་ངག་མང་དུ་མཛད་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་དགྲ་ནག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་རིན་ཆེན་འབར་བ་ལ་སོགས་པ་གཤེད་སྐོར་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལྔ་བུར་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་གསལ་བའི་གཙུག་རྒྱན་ཞེས་ས་གསུམ་ན་གྲགས་པ་འདི་བཀའ་བརྩམས་མཛད། དེ་བཞིན་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ་ཅུང་བསྡུས་གཉིས། སྦྱིན་སྲེག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་འདོན་རྒྱུན་ཟུར་དུ་བཀོལ་བའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག །འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐོང་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐོར་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་པའི་ལེགས་བཤད། རྟོག་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཉི་འོད། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སྒྲས་དོན་ཧ་ལོའི་ལོ་འདབ། ཚ་ཁོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་རང་བསྟན་སྲུང་བའི་ཕྱིར་དྲག་པོ་མཐུའི་གསང་བསྒྲད་རྫོངས་གསུམ་གྱི་མན་ངག་ཨ་ལོ་ཀའི་ཤོག་དྲིལ་དུ་མ་གསང་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་གནང་བ་དང་། སྔར་ཉིད་ཀྱི་ཡི་དམ་གྱི་གཙོ་བོ་གཤེད་དམར་མཛད་ཀྱང་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་བ་ན་རྗེས་འཇིགས་བྱེད་ཡི་དམ་གྱི་གཙོ་བོར་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་དབང་དང་ཞི་ཁྲོ་སྔགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་བཀའ་རྒྱ་ཅན་རྣམས་དགྱེས་བཞིན་ཆེད་དུ་གནང་བ་ནས་བཟུང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་འཛུག་མ་ཆད་པར་མཛད། ཡི་དམ་འདིས་རྒྱུན་དུ་ཞལ་བསྟན་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་སྲུང་བ་དང་ལེགས་བཤད་སྤེལ་བ་སོགས་ལ་ཤིས་པ་མང་དུ་བརྗོད་ཚུལ་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ། དེ་ནས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་དར་ཞིང་རྒྱས་ན་ཅི་མ་རུང་དགོངས་ནས་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བཤད་པ་ཟབ་རྒྱས་གནང་བའི་ཐོག་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་འདི་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་དགོས་ཀྱི་བཀའ་བབ། མཁས་གྲུབ་དམ་པ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་དང་། སྦྱོར་དྲུག་གི་སྤྱི་ཕྱིའི་ཟིན་བྲིས་ཁག་དང་། སྒྲུབ་ཐབས་པད་མ་དཀར་པོའི་ཞལ་ལུང་། དཀྱིལ་ཆོག་

དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་བཅས་པ་མཛད་ནས་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། སྦྱོར་དྲུག་གི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། ཀྱེ་རྡོར་ལ་རྗེས་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ཆེན་མོ་ཙམ་ལས་བཀའ་བརྩམས་མ་མཛད་པས་དེའི་མཇུག་སྐྱོང་གི་ཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་བུད་མེད་སྔོན་མོ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཞིག་བྱོན་ནས་སྙིང་པོ་ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་ཆོས་སྐོར་རྩོམ་དགོས་ཀྱི་བསྐུལ་མ་གནང་བ་ལྟར་བརྟག་གཉིས་ཊཱི་ཀཱ་ཆེན་མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཛོད་དང་། མངོན་རྟོགས། དཀྱིལ་ཆོག །མཆོད་ཕྲེང་། སྨོན་ཤིས་བཅས་ལྷུགས་བརྩམས་མཛད། འདི་གྲུབ་མ་ཐག་ཏུ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེས་ཞལ་བསྟན་ནས་ངའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་རྣམས་རྟོགས་ནས་ལེགས་བཤད་འདི་ལྟ་བུ་ཐོན་པ་ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་གཟེངས་བསྟོད་མཛད། དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ཡུམ་བདག་མེད་མས་བསྐུལ། ཐ་མར་ཡབ་དགྱེས་རྡོར་གྱིས་ངོ་མཚར་བའི་གཟེངས་བསྟོད་མཛད་པ་བཅས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ད་བར་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་སོགས་ཉམས་པ་མེད་པར་གནས་སོ།། ད་བར་དགེ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་འཁོར་དང་དགྱེས་རྡོར་གྱི་འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཁོ་ན་བྱིན་རླབས་ཆེ་ཞིང་ཁུངས་བཙུན་པར་བྱེད་དོ།།

མདོར་ན་གོང་གསལ་ལྟར་རྗེ་ཡི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་བསྡུས་དོན་རེ་དང་། བསྡུས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་རྣམ་བཤད། བཀའ་རྩོམ་མཛད་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ཞལ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཐིགས་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་སྩལ་བས་ན་མདོ་སྔགས་གཉིས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཡབ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་ཟབ་ཇི་བཞིན་བཀྲལ་བ་ལ་མཁས་མཆོག་འདི་ཉིད་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྟོག་ལྟར་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཁོ་ནའོ།། འོན་ཀྱང་རྗེའི་གསུང་རབ་རྣམས་ནི་གདམས་པ་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་ལམ་དུ་ཁྲེར་བ་ལྟ་བུར་མིན་པར་བཛ་ཚད་ཚུན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེའི་གཞུང་ཉིད་བསྒྲངས་ཏེ་ཐེག་གསུམ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་དག་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བགྲོད་པའི་ལམ་

པོ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ཏེ་གཞུང་ལུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཉམས་ལེན་དུ་བསྡུས་ཤེས་པ་ཞིག་མེད་ན་དགོངས་དོན་ཇི་བཞིན་བཀྲལ་བ་དང་དེ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ན་འཇུག་ཕྱོགས་བྱ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུང་ཐོར་བུ་ལས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཉན་པ་པོ་དག་ལ་འདི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞིང་འདི་ལྟར་གདམས་པར་བྱ་སྟེ། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པར་འདོད་ན་ནི། སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་བརྩམས་པའི་གསུང་རབ་ཆེ་ཆུང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་སྒྲ་མོ་གཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་དབུ་མ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་རྣམས་དང་། འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་མོ་རྣམས་གང་གི་སྐབས་སུའང་། ཁོ་བོའམ་གཞན་ཡང་རུང་། མཁས་པའམ། ཅི་མཁས་པ་ཡང་རུང་སྟེ་རྗེས་འཇུག་དག་གིས་ཡི་གེར་བྱས་པའི་ལྷན་ཐབས་སམ། ཟིན་བྲིས་སམ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའམ། དཀའ་གནས་སམ་ཚིག་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡི་གེ་རྒྱས་པར་བཀོད་པའམ། སྦྱོར་ཞིག །ཐལ་ཕྲེང་། ཆོ་ག་ངག་འདོན་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྦྱོར་བ་དེ་དག་གི་ནང་ན་འདུག་པ་ཙམ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། བདག་ཅག་རང་གིས་དང་པོར་རྗེའི་དགོངས་པར་སོན་ཏོ་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་བསམས་ནས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་དག་ལའང་ཞག་རེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་དབྱར་གྱི་ཆུ་བོ་ལྟར་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་དག་ཏུ་ཕྱིས་བརྟགས་པ་ན་བླ་མ་དང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པར་མ་སོན་པ་ཅི་རིགས་པར་རང་གི་ཡི་གེ་སྔ་མ་དག་ལ་འོང་བ་སྐྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་གིས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་དག་ལའང་བརྟགས་པ་ན་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆེས་མང་བ་དང་༑ འགའ་ཞིག་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཁོ་བོས་གདོན་མི་ཟ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པའང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འཇུག་པ་ཐོགས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་བྱེ་མའི་ཆང་བུ་ལྟར་འགྱུར་བ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་ན། ད་ལྟའི་གང་ཟག་ཉན་པ་པོ་བྲག་ཅའི་སྒྲ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཁ་ཡར་ཙམ་གྱི་ཚིག་

འབའ་ཞིག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དག་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒྲ་བ་ཙམ་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏུ་རུང་བ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་ལན་རེ་ལན་གཉིས་ཀྱིས་གོ་བར་རློམས་པ་ཙམ་ལ་ཚོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་གོང་འོག་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་སྦྱར་ཞིང་གསུང་གི་ཟུར་རེས་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་དུ་མ་སྟོན་ནུས་པ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པ་དང་། ཁོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་འཇུག་དག་གིས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་༑ རྗེའི་གསུང་རབ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའམ་ཤུགས་ཀྱིས་འགལ་བར་གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་མེད་གཟུ་བོའི་བློས་ཆིག་སྒྲི་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་པར་དཔྱད་པ་ན་གང་འགལ་བ་དེ་དག་མཆིལ་མའི་ཐལ་མ་ལྟར་དོར་བར་བྱ་ཞིང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེའི་དགོངས་དོན་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པ་ལའང་ངེས་པ་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེར་བ་དང་། དགོས་པའི་མཐའ་ཚོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་འདུག་ན་གང་ཟག་ལ་རྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་ལ་རྟོན་པའི་སྒོ་ནས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་མ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། དམ་པའི་སྐྱེ་བོའི་གྲངས་སུ་བགྲང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།། ཞེས་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་བསྟན་ཐུགས་སྲོག་ལས་གཅེས་པར་བཟུང་བའི་ཞལ་གདམས་སོ།། དེ་ནས་སྐབས་བབ་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ཉིད་རྩོམ་པའི་དགོས་པ། གཞུང་འདིའི་ཁྱད་ཆོས། འདི་ཉིད་ཀྱི་འཆད་ཉན་སྒོམ་གསུམ་ཇི་ལྟར་དར་ཚུལ་བཅས་མདོ་ཙམ་གླེང་བ་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་སྔགས་བཟླ་བ་ཙམ་མིན་པར་སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་སྒོམ་པའི་ཐབས་འཕྲུལ་གྱིས་མ་འོངས་པར་རང་ལ་འབྱུང་འགྱུར་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་རིགས་འདྲ་ཀུན་བཙན་ཐབས་སུ་བཅད་དེ་མི་སློབ་པའི་སྐུ་གསུམ་སྦྱར་བརྒྱུད་ངས་སུ་གཏོད་པའི་མན་ངག །ལམ་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་མཐུན་ངེས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཞིག་སྒོམ་པར་བྱེད་དགོས་པ་ནི་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན། དེས་ན་སྔགས་རིམ་དང་གསལ་སྒྲོན་ལྟར་སྦྱང་གཞིའི་ཆོས་གསུམ། སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ། སྦྱངས་

འབྲས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ། དེ་དག་རེ་རེའི་ངོ་བོ། གནས་ཚུལ། བྱེད་ལས་དང་། དེ་དག་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་འབྲེལ་བ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཆོས་སོ་སོར་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་མཐུན་ཚུལ། རིམ་བཞིན་གནས་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་ལ་སྤྱིར་མ་སོང་བར་གོ་བ་བརྟན་པོར་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་འགངས་ཆེ་བས་ན། དེ་དག་ལ་རྫོངས་པའི་ནུས་པ་མ་ལུས་པ་སངས་པའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་ཉིད་ལྷུགས་བརྩམས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་གཞུང་ཉིད་ལས། དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། བདག་གི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྨིན་བྱེད་དབང་གི་ཆོ་ག་དང་༔ བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་ག །དེ་ཉིད་སྦྲུང་གཞི་དང་སྦྱོར་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཁྲིད་ཡིག་ངོ་སྤྲོད་དང་བཅས་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཀྱང་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་མ་མཛད་པས་བློ་དམན་པ་དག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། བློ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དག་གིའང་དོགས་པ་བཅད་པ་དང་། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྗེ་བླ་མའི་གསུང་ངག་མི་བརྗེད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་བཅས་མན་ངག་གིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ།། ཞེས་ལེགས་བཤད་འདི་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གསལ་སྟོན་གནང་བ་འདིས་ཤེས་སོ།།

དེ་ལྟར་གཞུང་འདིར་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་དམིགས་གནད་རེ་རེ་བཞིན་ཁུངས་དང་སྦྱར་ཞིང་མདོ་བྱས་དང་མདོ་བསྡེབ་ཀྱི་གཞུང་ཚིག་ཕལ་མོ་ཆེ་དྲངས་ཏེ་དོན་གནད་ཕལ་ཆེར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཟུར་དུ་མི་དགོས་པའི་ཚོད་དུ་ཡོད། ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་སྤྲོས་ཏེ་འབུམས་བཤད་མང་དུ་མཛད་པས་ན་གཞུང་འདི་ཉིད་སྤྱི་མཐའ་ཟུར་འབྲེལ་ཡིན་པ་མ་ཟད་བསྒོམ་བྱའི་དམིགས་གནད་ཀུན་སྤྱོང་བ་ལ་བཀར་ཏེ་སྐྱོང་ཚུལ་

དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པས་ཉམས་ཁྲིད་ཀྱི་ཁྲིད་གཞུང་ལྟ་བུའང་ཡིན། མདོར་ན་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡིག་ཆ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་འདི་འདྲ་སྔོན་ཆད་འཕགས་བོད་གང་དུའང་མ་བྱུང་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་འབྱུང་བར་མི་སེམས་ཏེ་གཞུང་ཉིད་ལས། གསུང་རབ་མཁའ་དབྱིངས་མཛེས་པའི་ལང་ཚོ་ལ།། རིགས་པའི་འོད་སྟོང་རྩེ་དགས་རྣམ་རོལ་ཅིང་།། ལེགས་བཤད་ཆུ་སྐྱེས་བཞད་པའི་དཔལ་སྟེར་བ།། བསྟན་པའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་གཞན་ཡོད་མིན།། ཞེས་དང་། མཐའ་དྲུག་འཆིང་བས་བཅིངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན།། ཇི་བཞིན་ཕྱེ་ནས་སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་མཆོག །བསྐྱེད་རིམ་འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་དགའ་སྟོན་འདི།། སྐལ་བཟང་བློ་གྲོས་ལྡན་ལ་བདག་གིས་བསྒྲུབས།། ཞེས་གདེང་ལྡན་དྲང་ཐད་ཀྱི་ངོ་རྗེའི་དབྱངས་འདི་ལྟ་བུར་བསྒྲགས་སོ།། དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལེགས་བཤད་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ཞེས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆེད་ཟླའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལེགས་བཤད་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་སྔར་ཡང་སྲིད་ཞིའི་དཀྱུང་མཁར་ཤར་བ་ནི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བྱས་མི་དམན་ཞིང་ཡབ་སྲས་ཟུང་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་བདེན་པའི་མཐུ་དར་བར་ངེས་སོ།། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཆེན་ཉི་ཟླ་ཟུང་གི་འཕྲིན་ལས་འོད་ཀྱི་རྩེ་དགའ་ད་ལྟའི་བར་ནམ་ཡང་ཉམས་མ་མྱོང་བ་མ་ཟད། གསང་ཆེན་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་པད་དཀར་དང་ཀུན་དའི་སྐྱེད་ཚལ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་བསུང་གི་ངད་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་སིམ་པའི་དགའ་སྟོན་བགྲང་ལས་འདས་པ་སྤྲིན་པར་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ལགས་སོ།།

དེ་ལྟར་ངེས་གསང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་འདུས་སྡེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྟོད་པའི་དགེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྤར་ལོར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དམ་ཆོས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་བརྩམས་ནས་མི་ལོ་ཧྲིལ་པོ་དྲུག་བརྒྱ་འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན་མཛད་སྒོ་ཆེན་མོའི་སྐབས་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དཔེ་བསྡུར་མ་ཚད་ཐུབ་དེ་ཉིད་གསར་བསྐྲུན་བགྱིས་ཤིང་སྔར་ཡང་འདི་ལོར་གུས་རྟག་གི་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཞིབ་དཔྱད་ནན་ཚགས་བགྱིས་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་དེབ་གཟུགས་དཔེ་བསྡུར་མ་འདི་ཉིད་གསར་བསྐྲུན་མཛད་པར་ཡི་རང་བའི་སྒོ་ནས་བསྔགས་བརྗོད་དང་འབྲེལ་གླེང་བརྗོད་འདི་ཉིད་སེར་ལྡོ་དགེ་བཤེས་མ་ཏི་ཟླ་དྲས་ར་ཆེ་གཉིས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འདབས་རོལ་ཏུ་བྲིས་སོ།། །།

༄༅། དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

༄༅།། འདིར་གསང་ཆེན་དཔལ་ལྡན་སྙིང་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་འགན་དམིགས་གཙོ་བོ་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་གདམས་ངག་འདི་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་རྒྱུན་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སླར་གསོ། དེ་བཞིན་གཞུང་བཟང་དེ་དག་བློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་སློབ་སྦྱོང་དང་ཉམས་བཞེས་ལ་སྨིན་པའི་ཆེད་ཟབ་གསང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྐོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པའི་འཕགས་བོད་སྐྱེས་ཆེན་དག་ནས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་གལ་ཆེན་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱིས《གསང་ཆེན་སྙིང་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་》ཞེས་པ་ཐུ་སྤྲེལ་གྱི་དཔེ་ཚོགས་གསར་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས་དང་ཞུ་མུས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན།

ད་ལམ་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ཟྭད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་འདིའི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་སྲོལ་བཟང་པོ་སྔ་མོ་ནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལོ་ལྟར་གདན་ས་ཆེན་མོ་ནས་ཕེབས་པའི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་། ཐོག་མ་ནས་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་མཁན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་པས་མཚོན་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་གང་ཆེ་འབྱུང་ངེས་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་འདི་ལོ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་བདག་ཉིད། ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག །འཛིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། རང་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཐོག་པའི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་གསུམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་རྣམ་

པར་རོལ་པ། ༧གོང་ས་༧ལྔ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༧སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་མཁའ་ཁྱབ་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རང་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པ་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉམས་ཉེས་རྩ་སྡོང་དུ་འགྲོ་ཉེའི་མཚམས་སུ་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་ལྷག་པར་བགོས་ཏེ། བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་བཟང་མཐའ་དང་མུ་མེད་པ་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པར་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་། དེ་བཞིན་འདི་ལོ་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ལོར་སྲུང་བརྩི་ཞུ་རྒྱུར་གཏན་འབེབས་ཞུས་དོན་ལྟར་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ཆེད་དེབ་གཟུགས་སུ་དེང་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ཞིབ་གང་ལེགས་དང་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་འདིར་དྲངས་པའི་བཀའ་བསྟན་སོགས་ཀྱི་ལུང་མཆན་དང་། ཡོངས་གྲགས་དཔར་མ་ཁག་གསུམ་ལ་མཚུངས་བསྡུར་ཞུས་པའི་བསྡུར་མཆན་དང་བཅས་དཔར་སྐྲུན་ཞུས་པ་ལགས་ཤིང་།

ཇི་ལྟར་དཔར་དུ་བསྐྲུན་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ནས་གློག་ཀླད་ནང་མ་དཔེ་གསར་བཅུག་བྱས་པ་ཁག་གཉིས་གློག་ཀླད་ནང་གཙང་བསྡུར་ཐེངས་མང་ཞུས་རྗེས། སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་དཔར་མ། དབུས་ཀྱི་ཞོལ་དཔར་དཔེ་རིང་མ་དང་། གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དཔར་མ་ལྡེ་ལིར་བསྐྲུར་དཔར་བརྒྱབ་པ་བཅས་ཕན་ཚུན་ཞིབ་བསྡུར་ཞུས་ཏེ་རྣམ་དབྱེད་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡངས་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་ཞིབ་བདེ་བའི་ཆེད་དཔར་མ་སོ་སོའི་ཤོག་གྲངས་དང་ཐིག་ཕྲེང་། དེ་བཞིན་དཔེ་དེབ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་དང་ཡིག་ཕྲེང་བཅས་འཕོད་པའི་བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག་དེབ་འདིའི་མཇུག་གི་ཟུར་རྒྱན་དུ་བཀོད་ཡོད།

བསྡུར་མཆན་འགོད་སྐབས། ཡིད་གཉིས་མི་དགོས་པའི་ཡིག་ནོར་དཔེར་ན། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས། ༥(༢བ) རིམ་སྦྱིན་མ་ལ་‘རིམ་གྱིས་སྦྱིན་མ’ཞེས་པ་དཔར་མ་གཞན་ལ་

ཡོད་པ་མ་ཟད་དོན་དུ་འཐད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་རྣམས་བསྡུར་མཚན་དུ་འགོད་པའི་ངལ་བ་མ་བསྟེན་པར་ཐད་ཀར་དག་བཅོས་ཞུས། གཞན་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཡོད་རིགས་ལས་གང་དག་པ་དེ་ཉིད་དཀྱུས་སུ་བཞག་ཅིང་གཞན་རྣམས་འོག་མཚན་དུ་བཀོད། དཔེར་མཚོན་ན། གཞུང་དུ་སྐྱུ་འབུམ་དཔར་མ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཞེས་པ་ལ་འོག་མཚན་དུ་**'མཐའ་ཡས་པ་གཅིག** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།' ཞེས་པ་ལྟ་བཀོད་ཡོད། དེ་ཡང་སྐྱུ་འབུམ་དཔར་མ་ཞེས་པ་ནི། སྐྱུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གོ་དགོས་པ་སོགས་ཟུར་གྱི་བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།།

གཞན་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་ཚིག་རིས་མི་འདྲ་བའི་མིང་ཚིག་དཔེར་ན། འགྲེལ་པ་ལ་"འགྲེལ་བ།" ཐར་པ་ལ་"ཐར་བ།" ལྡང་གྲུ་ལ་"ལྡང་གྲུ།" ཡིན་ཡང་ལ་"ཡིན་ཀྱང་།" ལྟ་བུ་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པ་རྣམས་སྐྱུ་འབུམ་དཔར་མ་གཞིར་བཞག་ཡོད། དེ་བཞིན་ཚིག་ཕྲད་ཅིང་སོགས་བཅུ་བཞི་པོ་དཔེ་སོ་སོར་མི་མཐུན་པ་མ་ཟད་དཔེ་གཅིག་གི་ནང་དུའང་གོང་འོག་མི་མཐུན་པ་ཆེས་མང་བས་རེ་རེ་བཞིན་མཚན་དུ་བཀོད་པའི་ངལ་བ་མ་བསྟེན་པར་བཟ་སྦྱོད་ཀྱི་འགྲོས་ལ་གཞི་བཟུང་། བསྡུར་མཚན་རྣམས་ལུང་མཚན་དང་དབྱེ་འབྱེད་བདེ་བའི་ཆེད་བསྡུར་མཚན་གྱི་ཡི་གེ་གང་ཡིན་ཅུང་ནག་ཤས་ཆེ་བ་བཟོས། གཞན་ཡང་དཔར་མ་གསུམ་ཀ་མཐུན་ཡང་དོན་ལ་གོ་མ་བདེ་བ་ཅུང་ཤས་ཡོད་པ་དཔེར་ན། གཉིས་པ་མཐུན་རྐྱེན་བརྟེན(བསྟེན་) ཞེས་པ་གཞུང་དུ་ར་བརྟེན་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་ས་བསྟེན་གོ་དོན་ཆེ་བ་མ་ཟད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་མང་པོར་ས་བསྟེན་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་གོང་གི་དཔེ་མཚོན་བཞིན་བཀོད་ཡོད།

ད་དུང་འདིར་ངེས་པར་མཁྱེན་དགོས་པའི་དོན་གནད་གཞན་ཞིག་ནི། དེ་ཡང་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དངོས་ལ་ས་བཅད་བཞིའི་དང་པོ་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་མོས་ལ་ས་བཅད་གསུམ། "གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ། དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་

བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ། ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའོ།།”ཞེས་གསལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདིའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནང་གསེས་ས་བཅད་བཞི། “ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་འགོད་པ། ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བ། ལྷག་མོས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པའོ།།” ཞེས་ས་བཅད་བཞི་ཡོད༔ དེས་ན་ཐོག་མའི་ས་བཅད་གསུམ་པ། “ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའོ།།” ཞེས་པ་དང་། ཐོག་མའི་ས་བཅད་གཉིས་པའི་ནང་གསེས་བཞི་པ། “ལྷག་མོས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པའོ།།” ཞེས་པའི་ས་བཅད་སྔ་རྗེས་གཉིས་གཞུང་དུ་ས་ཁོངས་གཅིག་ལས་མེད་སྐབས་ཐོག་མའི་ས་བཅད་གསུམ་རང་སོར་བཞག་ཅིང་གཉིས་པའི་ནང་གསེས་བཞི་པ་ཕྱིར་བསྡུ་བྱས་ནས་ས་བཅད་གསུམ་དུ་བཅོས་ཡོད། འདིའི་རྒྱབ་རྟེན་ཡང་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོའི་ནང་དུ་གཉིས་པའི་ནང་གསེས་ལ་ས་བཅད་གསུམ་ལས། ལྷག་མོས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པའོ།། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་མི་གསལ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན། གཞུང་གི་ས་ཁོངས་གི་མཚམས་སུ། བཞི་པ་ལྷག་མོས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པའོ།། ཞེས་པ། “གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའོ།།” ཞེས་པར་དག་བཅོས་ཞུས་ཡོད། འདིའི་སྐོར་ཡིག་ཚོགས་མང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་གཞུང་གི་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་སྐབས་མ་བདེ་བས་དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད་སྐབས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཚང་མས་ཐུགས་སྣང་གནང་གལ་ཆེ།

ལུང་མཆན་འགོད་ཚུལ་ནི། ཁུངས་བཙོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དཔྱད་ཞིབ་གནང་བདེའི་སླད་ལུང་འདྲེན་རྣམས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སྡེ་དགེ་དཔར་མ་ལ་གཞི་བཙོལ་ནས་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་པ་དཔེར་མཚོན་ན། སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༡བ༩ ཞེས་དང་། སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ང མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༩༥ན༦ ཞེས་བཀའ་བསྟན་གང་ཡིན་གྱི་མཚན་དང་།

གཞུང་གི་སྡེ་ཚན། བོད་ཕྲེང་གི་སྡེ་པ། བསྟན་བཅོས་ལ་མཛད་པ་པོ། གཞུང་མཚན། ལེའུའི་མཚམས། ཤོག་གྲངས། མདུན་རྟགས་(ན) རྒྱབ་རྟགས་(བ) ཐིག་ཕྲེང་གི་གྲངས་བཅས་ཁ་གསལ་དང་འབྲེལ་ལུང་ཚིག་མི་མཐུན་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་པ། དཔེར་ན། སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱནྡ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༨༠བ༥ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྐུས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གཞག །’ཅེས་གཞུང་དུ་བཞག་གི་སྦྱོན་འཇུག་བ་ཡིན་ཡང་ལུང་དུ་ག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དཀྱུས་སུ་ཡོད་པའི་ལུང་གི་མཚམས་གསལ་པོར་འབྱེད་པའི་ཆེད་ལུང་ཚིག་གི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟགས་འདི་“ ”དང་། ལུང་ཚིག་དེའི་ནང་དུའང་ཚིག་རྐང་རེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཚེ་རྟགས་འདི་‘ ’གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། “བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྡན་བླ་མ་དང་།། ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དང་།། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བཅས་པ་དག ། ‘ཉིང་འཛིན་རིམ་པ་ལྡན་པ་ཉིད།།’ བསྙེན་པ་ཉེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཆེ།། སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་”ཞེས་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་‘ཉིང་འཛིན་རིམ་པ་ལྡན་པ་ཉིད་’ཅེས་པའི་ཚིག་རྐང་གཅིག་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཞན་ཡང་དཀར་ཆག་ནང་དུ་གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་ཡོད་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ས་བཅད་རྣམས་ཆ་ཚང་ལ་མཚམས་མ་འདྲེས་པ་གསལ་བཀོད་ཞུས། གཞུང་གི་དོན་གནད་འདུས་ཤིང་གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་གྱི་སྔོན་གླེང་དང་འབྲེལ་བའི་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར་དང་། ཁུངས་བཙོལ་གྱི་གཞུང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་དང་དཔེ་བསྡུར་ཞུ་ཡུལ་གྱི་དཔར་མ་ཁག་གི་བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད་བཅས་བཀོད་ཡོད། དེ་བཞིན་གོང་གསལ་དཔར་མ་ཁག་གི་བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག་དང་། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་རེའུ་མིག །དེ་བཞིན་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གསུང་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་། མཛད་པ་པོ། བོད་ཕྲེང་། ཤོག་གྲངས་བཅས་གསལ་བཀོད་ཞུས། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ་གཞི་བཟུང་གིས་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གསུང་

འབུམ་དཀར་ཆག་བཅས་ཟུར་རྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ཡོད་པ་བཅས་དེ་ལྟར་ལྷག་བསམ་དག་པས་རང་ནུས་གང་ཡོད་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་ཞུས་ཁུལ་ཡིན་ཡང་བློ་གྲོས་དང་ཉམས་མྱོང་གི་ནུས་པ་དམན་པས་ནོར་སྐྱོན་དང་ཆད་ལྷག་ཟི་བྱུང་ལྟ་དང་ལྡ་མ། གཟུར་གནས་མཁས་པའི་སྤྱན་སྔར་དང་བས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ།།

༄༅ ལེགས་གསོལ།

ད་ལམ་གསང་ཆེན་སྙིང་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་བཞི་པ་དཔར་གསར་སྐྲུན་གྱི་ལས་གཞི་ནང་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་ཁྲིད་རྒན་དང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སློབ་སྟོན་པ་གཅིག་ལྷོགས་སེར་ལྷོ་རྒྱུད་སྙིང་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་མཆོག་ནས་ཀུང་སྤྱི་རྗེས་སུ་སློབ་སྟོན་དང་འབྲེལ་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱི་བར་གསེང་གང་ཡོད་ལ་ཞུ་དག་གནང་བ་མ་ཟད་གཞུང་གི་བསྡུས་དོན་ལྷ་བུའི་སྟོན་ཕྲེང་དང་། དཔར་བྱང་སློན་ཚིག་གསར་བྲིས་བཅས་ཀྱི་སྐྱབས་འཇུག་གནང་བ། དཔེ་ཁྲིད་རྒན་འབྲས་བློ་གླིང་བློ་བཟང་མགོན་པོ་མཆོག་དང་། ཏྭ་སྙིང་དགེ་བཤེས་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག །དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་སྤྱི་ཕྱི་དག་ནས་དཔེ་བསྒྱུར་ཞིབ་ཚགས་གནང་བ། དེ་བཞིན་ཁོ་བོའི་ལས་རོགས་ཆླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན་ལགས་ནས་ཐོག་མར་གློག་ཀླད་ནང་མ་དཔེ་གཙང་བསྒྱུར་ནས་བཟུང་། བར་དུ་དཔེ་བསྒྱུར་དང་ལུང་ཁུངས་འཚོལ་ཞིབ། མཐར་ལུང་མཆན་དང་བསྒྱུར་མཆན་བཀོད་ཅིང་ཞུ་སྒྲིག་བར་གྱི་སྤྱི་ཕྱིའི་ལས་རིམ་ཡོངས་ལ་འགན་ཁུར་ཀང་ལེན་གྱིས་ལས་དོན་ཚགས་ཚུད་གནང་བ། སྐུ་ཞབས་ཟླ་བ་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་བདག་དབང་ཤོག་ངོས་ཐོག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་དབྱིན་བསྒྱུར་གནང་བ་སོགས་མདོར་ན་ད་ལམ་ཕྱག་དེབ་འདི་ཉིད་མཇུག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་གོང་ཞུས་རྣམ་པ་ཚོའི་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་འབད་བརྩོན་བཅས་ཀྱི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ངལ་བ་འབྲས་མེད་དུ་ནམ་ཡང་འགྱུར་མི་སྲིད།

དེ་ལྟར་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས་རྒྱུའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་ལ་དགའ་སྤྲོ་དང་བཅས་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་༸བསྟན་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ནོར་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གི་གཙོས་པའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་བརྟན་ཅིང་རླབས་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་བསྟན་པའི་ཡང་སྙིང་རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་དག་ལ་ཐོས་སྒོམ་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་སྐྱེས་བུས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ་གཏམས་ཤིང་ཟབ་གསང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པའི་འོད་སྣང་ཡངས་པའི་མཐའ་གྲུ་ཀུན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་གསོལ་འདེབས་རེ་སྨོན་དང་བཅས་རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བསྐྱེད་རིམ་པ་བློ་བཟང་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༢ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༠ ལ།

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད།

བཀའ་འགྱུར།

ཀུན་སྤྱོད།

(རྣལ་འབྱོར་མའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། ག ༣༩ན༡-༩༩བ༥

མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ།

(དཔལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༡༣༧ན༡-༢༦༩བ༧

མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར།

(འཕགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྟག་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། ང ༣༠ན༩-༦༥བ༧

རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ།

(གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཉ ༡༩༢བ༡-༢༧༩ན༥

མངོན་བརྗོད་བླ་མ།

(མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་བླ་མ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༢༡༣བ༡-༢༩༦བ༧

མངོན་འབྱུང་།

(དཔལ་ཁྲག་འཐུང་མངོན་པར་འབྱུང་བ།)

རྒྱུད་འབུམ། ག ༡བ༡-༣༣བ༧

མཉམ་སྦྱོར།

(དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྒྱུ་མ་བདེ་བའི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༡༥༡ན༡-༡༩༣ན༦

བརྟག་པ་གཉིས་པ།

(ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྡོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ང་ ༡༣བ༥-༣༠ན༣

ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད།

(ཐམས་ཅད་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཏ ༡ན༡-༡༠ན༡

གདན་བཞི།

(རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་གདན་བཞི་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། ང ༡༤༡ན༡-༢༣༡བ༥

བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་།

(དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༢༦༥ན༡-༣༡༡ན༦

བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད།

(རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བདེ་མཆོག་ཉུང་ངུ་།)

རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༢༡༣ན༡-༢༨༦བ༧

འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི།

(འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི།)

འདུལ་བ། ཐ ༡བ༡-༣༡༠ན༧

འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་གསང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༡༤༨ན༦-༡༥༧བ༧

རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།

(རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༡༢༥བ༡-༡༣༦བ༧

རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།

(དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབུམ། ཆ ༣༦ན༡-༥༨བ༣

ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ།

(དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་བདག)

རྒྱུད་འབུམ། ང ༦༦ན༡-༩༠བ༧

ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།

(ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༢༨༢ན༡-༢༨༦ན༦

གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་རྒྱུད།

(དཔལ་ལྡན་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཇ ༢༡༥ན༡-༢༤༤བ༧

གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱུད།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབུམ། ཇ ༡༣༤བ༡-༡༥༡བ༤

བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།

(རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསང་བ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༢༠༨ན༡-༢༧༧བ༣

སཾཔུ་ཊ།

(ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ག ༧༣བ༡-༡༨༨བ༧

གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༩༠ན༡-༡༤༨ན༦

ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས།

(ལྷ་མོ་བཞིས་ཡོངས་སུ་ཞུས་པ།)

རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༢༧༧བ༣-༢༨༡བ༧

བསྟན་འགྱུར།

ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

(ཤྲཱི་ཕ་ལ་བཛྲས་མཛད་པའི་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྨོན་པའི་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༡༣༩བ༣-༡༨༧བ༤

སྨོན་ཐབས་ཀུན་བཟང་།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྨོན་པའི་ཐབས།)

རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༢༨བ༦-༣༦ན༥

ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན།

(སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཡི་ནས་རི། ཡི༡བ༡-༢༤༥ན༧ནས་༡བ༡-༢༠༢ན༥

ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན།

(མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་དཔལ་ཀྱཻའི་རྡོ་རྗེའི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ ༡༢༦བ༡-༡༧༣ན

ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས།

(མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ ༡༦༢ན༣-༡༧༥ན༡

ཀྱེ་རྡོར་སྒྲུབ་ཐབས་སྒྲོན་མ།

(སློབ་དཔོན་ཛཱ་ལནྡྷ་རས་མཛད་པའི་ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་མདོར་བཤད་པ་དག་པ་རྡོ་རྗེ་སྒྲོན་མ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ ༧༣ན༢-༩༦ན༡

དཀའ་འགྲེལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རཏྣ་ཀ་ར་ཤཱནྟིས་མཛད་པའི་དཔལ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་དཀའ་འགྲེལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ག ༢༢༡ན༡-༢༩༧ན༧

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག

(སློབ་དཔོན་བསོད་སྙོམས་པས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག)

རྒྱུད་འགྲེལ། པི ༡༡༥བ༢-༡༢༦ན༢

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་མདོར་བསྡུས་པ།

(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་མདོར་བསྡུས་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ ༡བ༡-༥བ༨

དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།

(པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ ༡བ༡-༩༨བ༨

དཀྱིལ་མཆོག་ཉི་ཤུ་པ།

(སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༣༡ན༥-༡༨༥བ༣

འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་གླེང་གཞི།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨ་ལྷ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གླེང་གཞི།)

རྒྱུད་འགྲེལ། བ ༡བ༡-༢༤ན༢

འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀྱིལ་ཚིག

(སློབ་དཔོན་དྷ་རི་ཀ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཕ ༢༠༣བ༥-༢༡༦བ༣

འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར་བསྡུས།

(སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་གི་བྱ་བ་མདོར་བསྡུས་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཕ ༢༡༦བ༣-༢༢བ༥

དགྲ་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རཏྣ་ཀ་ར་ཤཱནྟིས་མཛད་པའི་དཔལ་གཤིན་རྗེ་དགྲ་ནག་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་དཀའ་འགྲེལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། བི ༡༣༨ན༡-༡༢༣བ༢

འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ།

(དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་སྒྲོན་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ ༡བ༡-༣༠༡བ༣

ཡན་ལག་བཞི་པའི་སྒྲུབ་ཐབས།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་ཏ་པཱ་ཏས་མཛད་པའི་ཡན་ལག་བཞི་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཉི ༡༣༠བ༡-༡༢༤བ༢

སྒྲུབ་ཐབས་གསང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཐིག་གི་ཚོ་ག

(པདྨེ་ཏ་སྨྲི་ཏི་རྡྷ་ཀཱི་རྟིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་གསང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཐིག་གི་ཚོ་ག)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཌུ ༡༥༠བ༡-༡༥༡ན༡

ངན་སོང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས།

(སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཇུ ༡༡༣བ༡-༡༥༨བ༧

མངོན་རྟོགས་དཀའ་འགྲེལ།

(སློབ་དཔོན་པྲཛྙཱ་རཀྵི་ཏས་མཛད་པའི་དཔལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དཀའ་འགྲེལ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ ༤༣ན༣-༤༥བ༧

མངོན་རྟོགས་རྣམ་འབྱེད།

(མཁས་པ་ཆེན་པོ་དྲི་ཕཾ་ཀ་ར་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ནས་མཛད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ ༡༩༨ན༡-༢༠༣བ༣

ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས།

(འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།)

སེམས་ཙམ། རི ༤༤བ༡-༡༢༠ན༧

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད།

(སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)
མངོན་པ། ཀུ ༡ན༡-༢༥ན༧

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ།

(སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ།)

མངོན་པ། ཀུ ༢༦ན༡- ཁུ༩༥ན༧

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།

(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞལ་གྱི་ལུང་།)

རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༡བ༡-༡༧བ༢

སྙིང་པོ་རྒྱན།

(སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཚོག་སྙིང་པོ་རྒྱན།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཐི ༢༣༢བ༢-༢༩༣བ༣

ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གསང་བ།

(སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་ཐམས་ཅད་གསང་བའི་བཤད་སྦྱར་གསང་བའི་སྒྲོན་མ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ ༡༢༢ན༥-༡༥༤བ༡

ཐིག་གདབ་མདོར་བསྡུས།

(སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་ཀཱ་ར་བར་མས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་གདབ་པ་མདོར་བསྡུས་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། རི ༢༠༥བ༦-༢༠༧བ༣

དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་བསྟོད་འགྲེལ།

(སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའི་མཛད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བར་བྱེད་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ལི ༡བ༡-༣༥༢ན༧ ནས་ཤི ༡བ༡-༣༡༧ན༧

དམ་ཚིག་ལྔ་པ།

(སློབ་དཔོན་དཔལ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དམ་ཚིག་ལྔ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ ༢༦བ༧-༢༨བ༦

དོན་གསལ།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དོན་གསལ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི ༡༨༣བ༢-༡༩༠བ༣

བདག་བྱིན་བརླབ།

(སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བས་མཛད་པའི་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༡༣ན༣-༡༡༨བ༡

བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲུབ་ཐབས།

(གྲུབ་ཆེན་ཌོཾ་ཌྷི་ཧེ་རུ་ཀས་མཛད་པའི་བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲུབ་ཐབས།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ ༢༡༣བ༢-༢༡༥ན༢

བདེ་མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག

(གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་མཛད་པའི་དཔལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཕ ༣༢༦བ༢-༣༤༣བ༢

བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག

(པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེ་ཛེས་མཛད་པའི་དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ ༣༠༩བ༣-༣༣༨ན༣

མདོར་བྱས།

(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡བ༡-༡༡ན༣

མདོར་བསྲེས།

(སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྲེས་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི ༡༡ན༣-༡༥བ༡

རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྣམ་བཤད།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བ་བྷ་དྲས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ ༡བ༡-༣༠༤བ༧

རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག

(ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ཆོ་ག་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཀུ ༡བ༡-༥༠ན༨

རྡོ་རྗེ་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པ།

(རྗེ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་ཀྱཻའི་རྡོ་རྗེའི་བསྡུས་པའི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ ༡བ༡-༡༢༦ན༧

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས།

(སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི ༡༩༥བ༦-༢༠༨བ༨

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ།

(སློབ་དཔོན་ལཱི་ལ་བཛྲས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི ༢༠༨བ༦-༢༠༩ན༣

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་བཤད་པ།

(སློབ་དཔོན་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵི་ཏས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་བཤད་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཅེ ༢༡༠བ༢-༢༡༥བ༨

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་མཆོད་ཆོག

(སློབ་དཔོན་ནག་པོ་པས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༢༥༡བ༡-༢༦༡ན༧

སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན།

(དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏས་མཛད་པའི་དཔལ་སྡོམ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་དཀའ་འགྲེལ་པདྨ་ཅན།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཤ ༡བ༡-༡༠༡བ༣

སྡོམ་གསུམ་འོད་ཀྱི་ཕྲེང་བ།

(པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་བི་བྷུ་ཏི་ཙནྡྲས་མཛད་པའི་སྡོམ་གསུམ་འོད་ཀྱི་ཕྲེང་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ ༥༨བ༢-༥༨བ༢

རྣམ་གཞག་རིམ་པ།

(སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློས་མཛད་པའི་འདུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༢༡ན༦-༡༣༡ན༥

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས།

(འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས།)

སེམས་ཙམ། ཆི ༡ན༡-༢༡༣ན༧

དཔལ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས།

(སློབ་དཔོན་པདྨས་མཛད་པའི་དཔལ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ ༡བ༡-༧ན༢

དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བའི་ཆོ་ག

(སློབ་དཔོན་དབུ་བ་བློ་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཟ ༡༡༧བ༣-༡༥༠ན༥

དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་གཙུག་གི་ནོར་བུ།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་བ་པས་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔའ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་རིན་པོ་ཆེ་གཙུག་གི་ནོར་བུ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ ༢༤༣བ༦-༢༥༡ན༧

དཔལ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས།

(དཔལ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་དཔལ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཡི ༡༤༤ན༦-༡༦༣བ༧

དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས།

(སློབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཙི ༨༨ན༥-༩༥ན༡

སྤྱོད་བསྡུས།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨཱརྻ་དེ་བས་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༥༧ན༣-༡༠༦བ༧

ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ།

(སློབ་དཔོན་ཨཱརྻ་ཤཱུ་རས་མཛད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྡུས་པ།)

དབུ་མ། ཁི ༢༡༧བ༡-༢༣༥ན༥

དབུ་བཅད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཟི་བས་མཛད་པའི་དབུ་བཅད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཟ ༢༠༦ན༡-༢༠༨ན༤

དབུ་མ་འཇུག་པ།

(སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ།)

དབུ་མ། འ ༢༠༡བ༡-༢༡༩ན༧

དབུ་མའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ།

(སློབ་དཔོན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ།)

དབུ་མ། ཙ ༡བ༡-༡༩ན༦

མན་ངག་སྙེ་མ།

(སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་མན་ངག་གི་སྙེ་མ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ ༡བ༡-༣༡༦ན

རྩ་སྟོང་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།

(སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྩ་བའི་སྟོང་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཟེ ༡༩༧བ༧-༢༣༡བ༧

རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཕྲེང་བ།

(འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པས་མཛད་པའི་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཕྲེང་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ ༩༨བ༨-༡༥༡ན༧

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ།

(སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

ཚད་མ། ཙེ ༩༨བ༡-༡༥༡ན༧

རིམ་འགྲེལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡིད་འཕྲོག

(པཎྜི་ཏ་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡིད་འཕྲོག)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ༡༨༤བ༨-༡༩༥བ༥

རིམ་ལྔ།

(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༤༥ན༥-༥༢ན༡

རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ།

(དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ༣༢༧ན༢-༣༢༨ན༢

རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་གྲཱ་གས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པའི་དཀའ་འགྲེལ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི ༡བ༡-༢བ༢

གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས།

(སློབ་དཔོན་དཔལ་མཛད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས།)

རྒྱུད་འགྲེལ། མི ༡བ༡-༢བ༤

གསང་འདུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་འགྲེལ་པ།

(སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་འགྲེལ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ནི ༥༧ན༢-༡༣༠ན༢

གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཆོག

(སློབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག།)

རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༦༧ན༤-༨༢ན༣

གསང་འདུས་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གཏེར།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་ཏ་པཱ་དས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་གཏེར།)

རྒྱུད་འགྲེལ། པི ༡ན༡-༦༩བ༦

གསང་བ་གྲུབ་པ།

(དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་པདྨ་བཛྲས་མཛད་པའི་རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་དོན་ངེས་པར་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་དཔལ་གསང་བ་གྲུབ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི ༡བ༡-༢༤བ༨

གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ།

(གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཨ ༣༨༩ན༣-༣༥༥བ༧

བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།

(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཐུ ༡བ༡-༣༤ན༣

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས།

(པཎྜི་ཏ་སྐཱ་ཡཾ་ཀས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཨ ༢༣༣ན༨-༢༣༣བ༥

སྡེ་བཀའ།

(སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར།)

སྡེ་བསྟན།

(སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར།)

༄ མ་དཔེ་བསྡུར་ཡུལ་གྱི་དཔར་མ་ཁག

སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

(དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་ནས་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།)

དབུས་དཔར།

(དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་ནང་ཞོལ་གངས་ཅན་ཕན་བདེ་གཉེར་མཛོད་གླིང་ནས་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།)

གཙང་དཔར།

(གཙང་བཀྲས་ལྷུན་གྱི་དཔར་རྙིང་ལྡེ་ལི་ནས་བསྐྱར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།)

དཀར་ཆག

ཆེད་བརྗོད། 3

སྔོན་གླེང་། 5

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། 17

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 25

ས་བཅད། 41

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ༡

འདི་ལ་དྲུག

ཀ སྒྲུབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད། ༡༠

ཁ དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་དགོས་པར་བསྟན་པ། ༡༦

ག གང་དུ་སྒྲུབ་པའི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ༣༡

ང ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག (༡) ༣༩

ཅ དེ་ལྟར་བསླབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད།

ཆ མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།།

བཞི་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། ང ༢༩

༡ གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་དང་། ༢༩

༢ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ། (༤) ༣༠

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི། ༣༠

ཀ༽ དང་པོའི་སྦྱོར་བ། (༢)

ཁ༽ དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག

ག༽ ལས་རྒྱལ་མཆོག (༢)

ང༽ བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་ཇི་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས། ༣༠

༡༽ མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དང་། (༣)

༢༽ མངོན་རྟོགས་དངོས་སོ།། (༤)

དང་པོ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ། ༣༠

༡ ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། ༣༡

༢ མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྨོན་པ་སོགས་བཟུང་བ་དང་། ... ༣༥

༣ འགལ་རྐྱེན་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའོ།། ༤༥

གཉིས་པ་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ་ལ་བཞི། ༢༽ ༦༨

༑ཀ འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་མེས། (༣)

༑ཁ བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ།

༼ག སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲུལ་སྐུ་རྫོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་
བཀོད་ནས་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་བ། (༩)
༼ང དེ་འདྲའི་སྐུ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་
བྱས་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་བྱ་བའོ།། (༢)

དང་པོ་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་མོས་ལ་གསུམ། ༼ཀ ………………… ༤༧

༼༡ གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ། (༢)
༼༢ དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ། (༣)
༼༣ ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའོ།།

དང་པོ་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ………………… ༤༧

༼ཀ༽ སྣོད་སྟོ་མ་ཞིག་ནས་སྟོངས་པའི་བསྐལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
བསྒོམ་པ། (༣)
༼ཁ༽ སྣོད་ཕྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་
པའོ།།

དང་པོ་(སྣོད་སྟོ་མ་ཞིག་ནས་སྟོངས་པའི་བསྐལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་
པ་)ལ་གསུམ། ………………………………………………… ༤༥

༡ བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་མི་དགོས་པའི་རྟོགས་པ་དགག ………………… ༤༥
༢ སྟོང་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་བཤད། ………………………………… ༥༣
༣ སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ།། ………………………………… ༥༩

གཉིས་པ་སྣོད་ཕྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་

ཁང་བསྐོར་བ། ༼ཁ༽ ༩༣

གཉིས་པ་དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། ༼༢ .... ༡༢༦

༼༡༽ ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ། (༣)

༼༢༽ ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ།

༼༣༽ ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བ།

དང་པོ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ་ལ་གསུམ། ༡༢༦

༡ འགྲོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། ༡༢༧

༢ དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན། ༡༥༥

༣ བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་དོན་བཤད་པའོ།། (༢)

གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༧༡

{༡} སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་དང་། (༢)

{༢} མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ།། (༢)

དང་པོ་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ལ་གཉིས། ༡༧༡

༡ རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་དང་། ༡༧༡

༢ དེའི་ལན་བསྟན་པའོ།། ༡༧༣

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྦྲུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། {༢} ༡༥༠

༡ གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ༡༥༠

༢ རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ།། ༡༥༨

གཉིས་པ་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ། (༢) ༡༥༦

གསུམ་པ་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བ། (༣) ༡༥༩

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའོ།། (༣ .... ༡༩༢

གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཕྲེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། (ཁ ༢༠༨

ཀ སྤྱང་གཞི་བར་དོའི་རྣམ་གཞག་དང་། (༣)

ཁ དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།། (༢)

དང་པོ་(སྦྱང་གཞི་བར་དོའི་རྣམ་གཞག་)ལ་གསུམ། ༢༠༨

༡ བར་དོའི་མཚན་ཉིད་དང་གནས་པའི་དུས། ༢༠༨

༢ འཛམ་བུ་གླིང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བར་དོ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ། ༢༠༦

༣ བར་དོར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་ཤི་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་གསུམ་བཤད་པའོ།། (༢)

གསུམ་པ་བར་དོར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་ཤི་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་གསུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༢༠༧

༡ རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་དང་། ༣༠༨

༢ གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པའོ།། ༣༡༢

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཁ ༣༡༣

༡ གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་། ༣༡༣

༢ རང་གི་གནས་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པའོ།། ༣༡༤

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཆར་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་ནས་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་བ་ལ་བཞི། ༼ག ༣༢༥

ཀུ སྣང་གཞི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ༣༢༥

ཁུ དེའི་ཆ་གང་དང་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གང་ཚོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་བཤད་པ་དང་།

གུ ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་།(༢)

ངུ སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་བྱ་བ་བཤད་པའོ།། (༢)

གཉིས་པ་དེའི་ཆ་གང་དང་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གང་ཚོས་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༣༣༥

ཀ དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། (༢)

ཁ བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལྷ་དགོད་པ་སོགས་སྣང་གཞི་དང་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ... ༣༣༥

༡ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། ········· ༢༣༥

༢ རང་ལུགས་བཞག་པའོ།། ········· ༢༣༥

གཉིས་པ་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་སོགས་སྒྲུང་གཞི་དང་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ།
ཁ ········· ༢༤༣

གསུམ་པ་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ག ········· ༢༤༥

༡ གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། ········· ༢༤༦

༢ རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ།། (༢)

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས། ········· ༢༦༢

༡ ལུས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། ········· ༢༦༢

༢ ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་ལྷ་གང་ས་བོན་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
པའོ།། ········· ༢༦༧

བཞི་པ་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་བ་ལ་
གཉིས། ང ········· ༢༧༥

ཀ དང་པོ་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། (༤)

ཁ གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་བ་ནི།

དང་པོ་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་བཞི། ········· ༢༧༦

༡ སྐུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། ········· ༢༧༦

༢ ངག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། ········· ༢༨༠

༣ ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། ༢༤༢

༤ རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ་བ། ༢༤༥

གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་བ། ཁོ ༢༤༦

བཞི་པ་དེ་འདྲའི་སྐུ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཕོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་བྱ་བ་ལ་གཉིས། ༼ང ༢༩༣

༡ རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་། ༢༩༣

༢ རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པ་བྱ་བའོ།། ༣༠༨

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། ཁ༽ ༣༠༩

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་གཉིས། ག༽ ༣༣༨

ཀི༽ ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། (༥)

ཁི༽ ཐུན་མཚམས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སོ།། (༢)

དང་པོ་ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལྔ། ༣༣༨

ཀུ༽ ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར། ༣༣༨

ཁུ༽ བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར། (༢)

གུ༽ ཞུ་བ་ལ་གླུས་བསྐུལ་བའི་ངོར་བཞེངས་པ།

ངུ༽ དེ་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ།

ཅུ༽ ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་ཚོ་གའོ།།

གཉིས་པ་བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཉིས། ཁུ༽ ༣༨༠

༡ རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང་། ………… ༣༤༡

༢ ངག་གི་བཟླས་པ་གཉིས་སོ།། ………… ༣༤༣

གསུམ་པ་ཞུ་བ་ལ་གླུས་བསྐུལ་བའི་འོད་གསལ་ངོ་བཞེངས་པ། ཀུ༽ ………… ༣༤༥

བཞི་པ་དེ་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ། ཁུ༽ ………… ༣༤༦

ལྔ་པ་ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་ཚོ་གའོ།། གུ༽ ………… ༣༦༡

གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཉིས། ཁི༽ ………… ༣༦༣

༡ ལུས་བརྟས་པར་བྱ་བའི་ཚོ་ག་དང་། ………… ༣༦༣

༢ ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ།། ………… ༣༦༤

སྒྲུབ་ཐབས་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་སྤྱིའི་ཆིངས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ………… ༣༧༣

དང་པོ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་ནི། ………… ༣༧༣

གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས་ནི། ………… ༣༧༧

གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས་ལ། ………… ༣༧༩

བཞི་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། ང༽ ………… ༣༨༠

༡ ཐུན་བཞི་ལ་མངོན་རྟོགས་ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པ་དང་། ………… ༣༨༠

༢ དམིགས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་སོ།། ………… ༣༨༡

ལྔ་པ་དེ་ལྟར་བསླབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ། ཅ ………… ༣༨༦

དྲུག་པ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ཆ ………… ༣༩༠

ཟུར་རྒྱན་དང་པོ།

དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཚིངས། ༣༩༩

ཟུར་རྒྱན་གཉིས་པ།

དཔར་མ་གསུམ་གྱི་བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག ༤༠༣

ཟུར་རྒྱན་གསུམ་པ།

འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྐོར་གྱི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་། ༤༢༥

ཟུར་རྒྱན་བཞི་པ།

མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག ༤༣༡

ཟུར་རྒྱན་ལྔ་པ།

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག ༤༣༩

མཇུག་བྱང་། ༤༤༣

༄༅། །རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་
རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

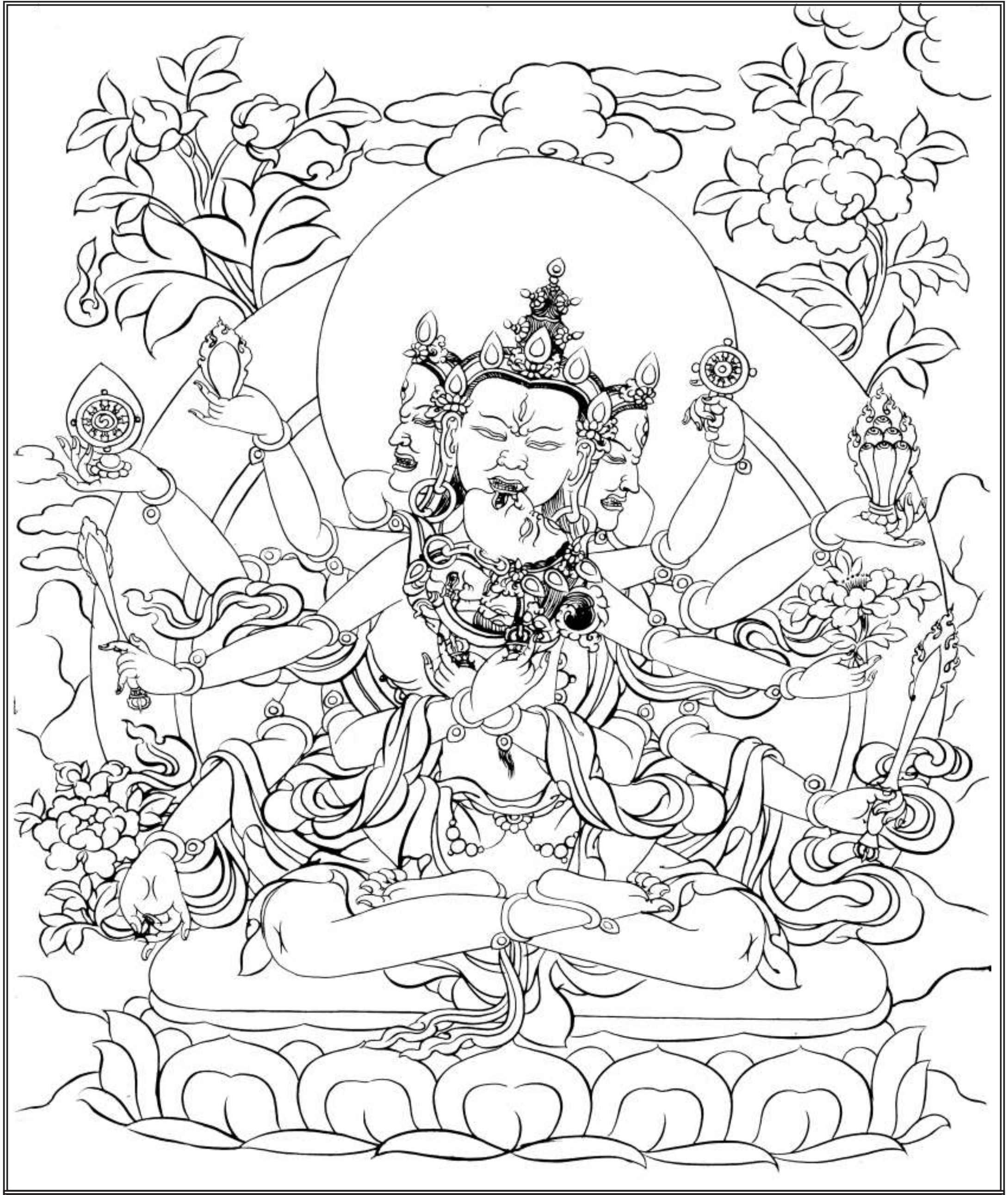

༄ འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་ལམ་ལས་འཁྲུངས།། ཟུང་འཇུག་དབང་པོའི་གཞུ་ལྷ་བུ།།
དཔལ་ལྡན་དང་པོའི་མགོན་དེ་ཡི།། མཛད་པས་ཕྲིན་རྣམས་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །

༄༅།། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་བཤད་པ་དགོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡི་ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་དང་༑ འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ལོ།།

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་།།
དམིགས་མེད་བརྩེ་བས་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་རོལ་གྱིས།།
གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་འཛིན་པ།།
བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ།།

དག་ཅིང་འོད་གསལ་མཁའ་ལྟར་དྲི་མ་མེད།།
དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་དྭང་བའི་[1]རྡོ་རྗེའི་སྐུ།།
ཟུང་འཇུག་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད།།
འཁོར་ལོའི་བདག་པོ་དེ་ཡིས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །

མགོན་དེས་ཐབས་མཁས་མཆོག་གི་ལམ་བསྟན་ཕྱིར།།
འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་ཏིང་འཛིན་གྱིས།།

༡ དྭངས་པའི་ དབུས་དཔར།

ཁྱོད་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད།།
རྟེན་དང་བརྟེན་པར་སྤྲུལ་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ།།

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ།།
མཐའ་དྲུག་འཆིང་བས་བཅིངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན།།
གསལ་མཛད་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་བརྙེས་པ།།
ཀླུ་སྒྲུབ་སྲས་དང་བཅས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ།།

སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུམ་དུ།།
སྒྱུར་བྱེད་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་སྨིན་བྱེད་ལམ།།
རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་བླ་མའི་མན་ངག་གིས།།
རྒྱུད་དོན་གྲུབ་ཆེན་གཞུང་བཞིན་འདིར་བཤད་བྱ།།

ལྷུར་སྤྱང་ལམ་གྱིས་ཚིག་ཤེས་མི་བྱེད་པར།།
རྒྱུད་དོན་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ།།
གྲུབ་པ་མཆོག་བརྙེས་འཕགས་པའི་མན་ངག་བཞིན།།
ཤེས་འདོད་སྐལ་ལྡན་ཡོད་ན་གུས་པས་ཉོན།།

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་འཁོར་བ་ལས་དྲངས་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཁང་བཟང་མཆོག་ལ་བཞག་པར་བཞེད་ནས། རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པར། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་བཀའ་སྩལ་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་། ཕྱགས་དང་

པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང༌། དེ་གཉིས་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་གང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང༌། སྔགས་ལའང་རྒྱུད་སྡེ་རིམ་པ་བཞིར་ཇི་ལྟར་འབྱེད་ཚུལ། དེ་དག་འོག་མ་འོག་མ་ལས་གོང་མ་གོང་མ་ཁྱད་པར་གང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ལ་ཡང་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཚུལ༑ དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཚུལ༑ བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐའ་དག་པར། བདག་གི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང༌། འདིར་ནི་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་ལ༑ རྒྱལ་བས་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་དང༌། ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་པ་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུས་པར་བསྟན་ཅིང༌། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། "ཨེ་མ་ཧོ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ།། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན།། རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མར་གྱུར།། གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུད།།"[1] ཅེས་དང༌། འདི་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་དོན་ཆེ་བས། འདིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པ་དང༌། ཉན་པ་དང་འདྲི་བ་དང་འདོན་པ་དང༌། མཆོད་པ་བྱེད་པ་དང༌། རྒྱུད་འདིའི་ལམ་སྒོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་དང༌། དེ་གང་གིས་མཐོང་བའམ། ཐོས་པའམ། དྲན་ཅིང་རེག་པ་དང༌། དད་ཅིང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཞིག་ཡན་ཆད་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་འདྲ་བར་བལྟས་ནས་བདག་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་ཤིང༌། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཉིད་ལས་ཀྱང༌། "དུས་གསུམ་གྱི་སངས་

---

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨེ་མའོ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ།། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན།། རྒྱུད་ཀྱི་མཆོག་གི་མཆོག་གྱུར་པ།། གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུད།།" ཅེས་སོ།།

རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ས་བརྙེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། འདུས་པའི་ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དང་འཕྲད་ན། མཆོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། འདི་ནི་བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པའོ།།”[1] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་འབྱིན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། “དབང་བསྐུར་མཆོག་ཐོབ་རྡོ་རྗེ་ཡི།། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས།། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་པས།། དུས་གསུམ་དུ་ནི་མངོན་ཕྱག་འཚལ།།”[2] ཞེས་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་དང་པོ་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ་དབང་བསྐུར་བའི་བླ་མ་ལ་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ཕྱག་འཚལ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི་འདུས་པའི་ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།། གཞན་ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་འདུས་པའི་རྒྱུད།། ‘གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ།།’ གོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་པོ།།”[3] ཞེས་བསྔགས་ཤིང་། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་གནས་མི་གནས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “འདི་དོན་རྣ་བར་འགོ་བྱེད་པ།། གང་གི་དུས་སུ་གནས་པ་དེར།། ‘སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཀྱང་།། གནས་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན།། བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཚད་པས།།’ སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནུབ་པ་རུ།། ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།།”[4] ཞེས་སོ།། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་།

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༩༣ན༥ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་རྣམས་བཞུགས་པ་དང་འཚོ་བ་དང་སྐྱོང་བ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཡང་དག་པར་མཆོད་ནས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ངག་རྡོ་རྗེའི་ཡི་གེའི་ཚིག་འདི་སྐད་དུ་ཡང་འབྱིན་ཏོ།། བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ། སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༣

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གསང་ཆེན་གསང་ལས་ཆེས་གསང་བ།།’ ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་བཞི་ལྔ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཡང་།། གནས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན།། བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཆད་

“དཔལ་ལྡན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད།། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་གྱུར།། སྙིང་པོ་ལས་ནི་སྙིང་པོ་མཆོག །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་ན་མའི་ན།། བསྟན་དང་བཤད་པ་རྣམ་གནས་ན།།། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད།། འདུས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།། དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་།། མི་ཤེས་རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ།། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག །དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ཡོངས་སྤྲངས་ནས།། རྣམ་རྟོག་དུ་མས་བརྟགས་པ་ཡིས།། རློངས་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་གྱུར་པ།། མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་བརྡེག་པ་དང་།། སྨིག་སྐྱུའི་ཆུ་ལ་འཐུང་བ་བཞིན།།”[1] ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་གྱུར་པས་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེ་མོའམ་མཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རྒྱུད་འདི་རང་གི་སྐོར་དུ་མ་ཟད། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ལས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་ཏེ། དམར་ནག་གི་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལས། “རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདུས་པ་སྟེ།། མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་ལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་། “དཔལ་ལྡན་འདུས་རྗེས་ལམ་གྱིས་ནི།། རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལ།། དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ལྷག་ཡིད་འོང་།། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་སོན་གཙོ་བོ་ཡིན།།”[3] ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་ཡས་

ནས།།’ ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཁི། པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཔལ་ལྡན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད།། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་འགྱུར།། སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མཆོག །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་ན་མའི་ན།། བསྟན་དང་བཤད་པའི་རྣམ་གནས་པ།། རྫོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་རིམ་པ་ཉིད།། འདུས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།། དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་།། མི་ཤེས་རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ།། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག །དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ཡོངས་སྤྲངས་ནས།། རྣམ་རྟོག་དུས་མས་བརྟགས་པ་ཡིས།། རློངས་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་གྱུར་པ།། ‘མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་རྡེག་པ་རེད།། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལ་འཐུང་བ་བཞིན།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༣བ༣ ཡང་སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༠བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འདུས་པ་སྟེ།། བྱུང་བར་མ་གྱུར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤ། ནག་པོ་སྤྱོད་པ། གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ། ཤོག་གྲངས་༣༩༥བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་ལམ་གྱི་ནི།། རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལས།། དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་ལྷག་ཡིད་འོང་།། རྒྱུད་རྣམ་ཀུན་ཡོན་གཙོ་བོ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།

པ་ཞིག་[1]ལས། གསང་བ་འདུས་པ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་། འདི་ཡི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལ། ཚིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྙེད་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་འདི་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ཆེ་བ་དབྱུང་བའི་ཁ་ཟིན་རེ་ཡོང་བ་སྤྱི་ལུགས་ཡིན་པས། འདིའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ཡང་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ།། སྙམ་པའི་མ་བརྟགས་པའི་ཕོ་ཚོད་དང་། ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོགས་པ་[2]ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས། རྒྱ་གར་མཁས་པ་སུ་ལ་ཡང་མ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་རང་འབའ་ཞིག་གིས། རང་ཉིད་རྒྱུད་གང་ལ་ཞེན་ཆེ་བ་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལོགས་པར་[3]སྒྲུབ་པའི་སྙིང་པོ་མེད་པའི་བཤད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དགའ་བ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་དང་༑ དེ་དག་བསྒོམ་པའི་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར། དགའ་བ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མེད་མི་རུང་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ནི། ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཚེ་འདིར་འགྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྔ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལུས་འདི་སྐུ་དེར་འགྱུར་འགྲོ་བ་ནི་འོང་ས་མེད་ཅིང་། འདི་སྤངས་ནས་སྐུ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ནི། ཚེ་བརྗེས་ནས་ལུས་འདི་སྤངས་ཏེ་སྐུ་དེ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་ལ། ཚེ་མ་འཕོས་པར་ལུས་འདི་སྤངས་ཏེ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། སྐུ་དེ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པས། རིགས་

---

༡ **མཐའ་ཡས་པ་གཅིག་** དབུས་དཔར། གཅོད་དཔར།

༢ **ཡོབས་པ་** དབུས་དཔར།

༣ **ལེགས་པར་** དབུས་དཔར། གཅོད་དཔར།

འདྲའི་རྒྱུ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། མ་དག་པའི་ལུས་འདི་གཉེན་པོ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོར་བ་དང་། འདི་དོར་ནས་ལོངས་སྐུ་དེ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་[1]སོགས་པ་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ལམ་དེ་དག་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི། རྒྱལ་བའི་སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་འགྲུབ་པའི་གཞི་ཙམ་ཡང་མེད་པར། སེམས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ལ་གནས་པ་འདི་ཀ་གོམས་པར་བྱས་པས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་འཚང་རྒྱའོ།། ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། མཚན་དཔེ་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་སྐུ་རྐྱང་པའི་སངས་རྒྱས་སོ་སྐྱེའི་ལུས་ཅན་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་མོད་ཀྱི། ཚེ་འདིར་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་མ་དག་པའི་ལུས་འདི་སྤངས་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དུ་ཆེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་གསལ་བར་ཕྱེ་བ། ཡང་དག་པའི་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱས་པའི་དྲིན་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་ཀྱི། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ལས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱང་། མ་དག་པའི་ལུས་འདི་སྤངས་ནས། ཚེ་འདིར་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་ཞིང་མི་རྒྱས་པས་རྒྱུད་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་མཐའ་ཆོད་པའི་ངེས་པ་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་སྐྱེད་ན་ནི་དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་། ལམ་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་པར་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། ཚུལ་དེ་མ་གོ་ན་ནི། སྔགས་བླ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་འདིར་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བར་སྔགས་བླ་མེད་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་སྨྲས་ཀྱང་། རང་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅིའང་མེད་པར། གཞན་གྱི་ཚིག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གཡམ་ལ་རྒྱུགས་ཙམ་ཡིན་པས། སྙིང་པོ་ཅིའང་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ།། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་ནི། བདག་གི་

༡ བྱེད་ལ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་གི་ཆོ་ག་དང་༑ བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་ག །དེ་ཉིད་སྒྲུང་གཞི་དང་སྦྱོར་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཁྲིད་ཡིག་ངོ་སྤྲོད་དང་བཅས་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཀྱང་། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་མ་མཛད་པས༑ བློ་དམན་པ་དག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། བློ་མཆོག་ཏུ་རློམ་པ་དག་གིའང་དོགས་པ་བཅད་པ་དང་། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྗེ་བླ་མའི་གསུང་ངག་མི་བརྗེད་[1]པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་[2]པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས། དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་བཅས། མན་ངག་གིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ།།

འདི་ལ་དྲུག །སྒྲུབ་པ་པོ་རྟེན་[3]གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་གོང་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། གང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག །དེ་ལྟར་བསླབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད། མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་[4]རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྒྲུབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་)ནི། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "སློབ་མ་ཡོན་ཏན་གང་ལྡན་ན།།' རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར།།"[5] ཞེས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། "དད་ཅིང་བླ་མ་ལ་ཡང་གུས།། རྟག

༡ **གསུང་དག་མི་བརྗེད་པར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ **སྒྲུབ་** དབུས་དཔར།

༣ **བསྒྲུབ་པ་པོ་རྟེན་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ **སྒྲུབ་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡༡བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'སློབ་མའི་ཡོན་ཏན་གང་ལྡན་ན།།' ཞེས་སོ།།

ཏུ་དགེ་བའི་ལམ་ལ་གནས།། རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤྲངས།། ལུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་།།། གསོད་པ་དང་ནི་འཚེ་བ་སྤྲངས།། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གདོན་པའི་བློས།། ཀུན་ཏུ་བརྩོན་དང་ཡང་དག་ལྡན།། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན།། དད་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་བཟང་།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཚན་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་དང་པོ་ནས་རང་འབྱུངས་སུ་མི་འབྱུང་བས། བློ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་ཡང་། དང་པོར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ནས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་། རྙེད་དཀའ་བ་དང་། རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་། ཤི་ནས་ཀྱང་ལས་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་འཁྱམས་ཚུལ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་རྐྱང་པར་མ་ལུས་པའི་མྱོང་བ་རེ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་བསྒོམས་ནས། དེའི་མཐུས་དྲངས་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རེ་ལེགས་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པ་ལ་འབད་ནས་དགེ་སྡིག་ལ་བླང་དོར་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ནས་བསླབ། དེ་ནས་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་ལེགས་པར་བསམས་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྐྱེ་བར་བྱ། དེ་ནས་རང་ཉིད་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པའི་མན་ངག་ལ་བློ་རིང་དུ་སྦྱངས་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གདོན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་གོ་ཡུལ་དུ་མ་ལུས་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་[2]བར་དུ་འབད་དགོས་ཏེ། འདི་སྐྱེས་ན་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་གང་བྱས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར། འདིའི་མྱོང་བ་ཞིག་རྣལ་མ་མ་སྐྱེས་ན་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༡བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དད་ཅིང་བླ་མ་ལ་ཡང་གུས།།། རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་ལས་ལ་གནས།། གཉིས་མེད་སྒྱུ་ཡང་མེད་པ་དང་།། རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤྲངས།། ལུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་།། གསོད་པ་དང་ནི་འཚེ་བ་སྤྲངས།། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོན་པའི་བློས།། ཀུན་ཏུ་བརྩོན་དང་ཡང་དག་ལྡན།། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་དག་ལྡན།། དད་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་བཟང་།།" ཞེས་སོ།།

༢ **མ་སྐྱེད་** དབུས་དཔར།

འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་ཅིང་། དེས་མ་ཟིན་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་ཐེབས་པའི་སྒོ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་དང་། སྔགས་བཟླས་པ་དང་། རྩ་རླུང་གི་ལམ་སྒོམ་པ་སོགས་ལ་ཇི་ཙམ་འབད་ཀྱང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་ཞོག །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བར་བཞག་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ༑ སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས། ལམ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་སོང་མ་སོང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་འདིས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། སེམས་འདི་ནི་ཡུན་རིང་དུ་བློ་སྦྱངས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། བློ་མ་སྦྱངས་པར། དབང་བསྐུར་སོགས་ཀྱི་ཐོག་མར། "སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་བཟུང་༑༑"[1] ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་གི་རྗེས་བཟློས་ཙམ་གྱིས་སེམས་འདི་བསྐྱེད་ན། ལམ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས། ཉི་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ནུས་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་བློ་དེ་སྦྱོང་བ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱངས་ནས། དེའི་མཐུས་དྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་སློབ་འདོད་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱེས་པ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཆོ་གས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཟུང་སྟེ། སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ལེགས་པར་སློབ་པ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ༑༑ དེ་བས་ན་སྔགས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ཉིད་མན་ངག་གི་མཆོག་ཏུ་ཟུངས་ཤིག །[2]སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་སློབ་མ་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་བཤད་ན། སློབ་མ་འདི་ཕྱིར་ཕུང་བ་[3]དང་། སློབ་དཔོན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ཆེས་རིང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང་།།" ཞེས་སོ།།

[2] **བཟུངས་ཤིག** །དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

[3] **ཕུང་བ་** དབུས་དཔར།

ལས༔ “ཛཱི་ལྟར་སེང་གེའི་འོ་མ་ནི།། ས་ཡི་སྣོད་དུ་བཞག་མི་བྱ།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད།། སྣོད་མིན་དག་ལ་སྦྱིན་མི་བྱ།། སློབ་མ་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཆི།། ‘འདི་དང་པ་རོལ་ཏུ་ནི་ཕུང་།།’ སྣོད་མིན་མན་ངག་རབ་བཤད་ན།། སློབ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་འགྱུར།།”[1] ཞེས་སོ།། གཞན་ཡང་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པ་ལ་དབང་མི་བསྐུར་བར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་ཡང་། སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱི་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཚུལ། དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་བསླབས། དེ་ལ་ཡོབས་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་དང་། དེ་ལ་ཡོབས་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ།། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པ་ངེས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་ཐོག་མར་དབང་བསྐུར་བ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། རྒྱུད་སྡེ་ནས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ། ལམ་བསྒོམ་པ་དང་། རྒྱུད་དང་མན་ངག་མཉན་པ་[2]སོགས་ཀྱི་སྣོད་རུང་དུ་འགྱུར་ངེས་པ། བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལས་བླངས་ནས་སྔགས་ལ་འཇུག་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། “དང་པོར་རེ་ཤིག་གང་ཚེ་སློབ།། ལན་ཅིག་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐུར།།’ དེ་ཚེ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི།། ངེས་པར་སྣོད་དུ་གྱུར་པའོ།། དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད།༑ བྱེ་མ་བཙིར་ཡང་མར་མེད་ལྟར།། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ང་རྒྱལ་གྱིས།། ‘དབང་བསྐུར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་པ།།’ སློབ་དཔོན་སློབ་མ་ཤི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༢ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བདུན་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ ‘འདི་དང་པ་རོལ་དུ་ནི་ཕུང་།།’ཞེས་སོ།།

༢ **གཞན་པ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
མཉན་པ་ གཙང་དཔར།

དམྱལ་བར་འགྲོ།། དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།། ‘བླ་མ་ལས་ནི་དབང་ནོད་ཞུ།།”[1] ཞེས་དང་། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། “དབང་བསྐུར་བ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་གནས།། ང་ཡིས་ཇི་བཞིན་དོན་བཤད་ཀྱིས།། དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཡང་དག་ཉོན།། ཐོག་མར་སློབ་མ་གང་གི་ཚེ།། བློ་ལྡན་ཡང་དག་དབང་བསྐུར་ན།། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ།། ‘དེ་ཡི་ཚེ་ན་སྣོད་དུ་འགྱུར།།’ ཡང་དག་དབང་བསྐུར་གྱིས་དབེན་ན།། ‘སྨྲ་བ་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་།། སློབ་དཔོན་སློབ་མ་མཚུངས་པར་ནི།།’ མི་ཟད་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ།།”[2] ཞེས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་[3]སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་ལས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་སྣོད་རུང་དུ་སྨིན་པའི་དབང་ནོད་པ་གལ་ཆེ་ལ། དབང་ཡང་ཐོག་མར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་བུམ་པ་ལ་སོགས་དབང་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་བླངས་པ་དགོས་ཀྱི། ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་ཤིང་། བུམ་དབང་མ་བསྐུར་བར། དབང་གོང་མ་གསུམ་ཙམ་བསྐུར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། མཉམ་སྦྱོར་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང་།། དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་པ་དང་།། གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས།། བསྒྲུབས་ཀྱང་ཅིའང་མི་འགྲུབ་བོ།།”[4] ཞེས་དང་། གུར་ལས་ཀྱང་། “དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་དང་།། ‘དབང་བསྐུར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ།། གང་གིས་རབ་གནས་མ་མཐོང་ཞིང་།། གང་གིས་སྦྱིན་སྲེག་མ་བྱས་ན།། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་།། དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཉིད་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༨༨བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ། བརྒྱད་པ། བཅུ་གཉིས་པ་བཅས་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དང་པོ་རེ་ཞིག་སློབ་མ་ལ།། དབང་རྣམས་ལན་ཅིག་བསྐུར་བ་ཡིས།།’ ‘དབང་བསྐུར་མེད་ལ་གསལ་བྱེད་པ།།’ ‘བླ་མ་ལ་ནི་དབང་དོན་ཞུ།།’ ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༢ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་གཉིས་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྨྲ་བོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་།། སློབ་དཔོན་སློབ་མར་མཚུངས་པར་ནི།།’ ཞེས་སོ།།

༣ **འཐུན་པར་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མཉམ་སྦྱོར། རྟོག་པ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༤བ༢ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང་།། དམ་ཚིག་རྣམས་ནི་སྤངས་པ་དག །གསང་བ་ཡང་དག་མི་ཤེས་པས།། བསྒྲུབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ།།” ཞེས་སོ།།

མེད།།།”[1] ཅེས་དང་། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ལས། “སྔགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མ་མཐོང་བར།། གང་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་འདོད།། ‘མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་བརྡེག་པ་དང་།། སྨིག་སྒྱུའི་ཆུ་ནི་འཐུང་དང་མཚུངས།།”[2] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མཐའ་ཡས་པ་ནས༑ དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པར་སྔགས་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གང་དུ་ཞུགས་ནས་ལྷ་ངོ་སྟོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་གྱི། རྡུལ་ཚོན་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ཤིང་བུམ་དབང་རྫོགས་པར་བསྐུར་བ་མ་བྱས་པར་དབང་གོང་མ་ཙམ་ཞིག་བསྐུར་བ་ནི་གཞུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ།། རང་གིས་དང་པོར་དབང་ཞུ་བའི་ཚེ། སློབ་དཔོན་གྱིས། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏ་རེ།”[3] ཞེས་དམ་ལ་བཞག་ཅིང་། ཚུལ་དེ་རྒྱུད་དང་དཀྱིལ་ཆོག་ཚད་ལྡན་དུ་མ་ཞིག་ལས་གསུངས་པས། ཚུལ་དེ་དང་འགལ་བའི་དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་ སྔར་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་ན། “ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་སེམས་ཅན་ལ།།”[4] གསང་བ་བསྒྲགས་[5]པའི་རྩ་ལྟུང་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ།། གཞན་ཡང་། བུམ་དབང་མ་བསྐུར་བ་ལ་གསང་དབང་བསྐུར་དུ་རུང་ན། གསང་དབང་མ་བསྐུར་བ་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་། དེ་མ་བསྐུར་བ་ལ་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་དུ་རུང་བ་དང་། རིག་པའི་དབང་ལྔ་མ་བསྐུར་བ་ལ་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༩༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣལ་འབྱོར་པ་གང་དབང་བསྐུར་མེད།། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་དང་།། གང་ཞིག་རབ་གནས་མ་མཐོང་དང་།། གང་ཞིག་སྦྱིན་སྲེག་མ་བྱས་པ།། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་པ་རོལ་དུ།། དེ་ཡི་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཉིད་མེད།།” ཅེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད། ལེའུ་ཞེ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༣༣༥བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་རྡེག་དང་།། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ནི་འཐུང་དང་མཚུངས།།’ ཞེས་སོ།།

༣ ལུང་མ་རྙེད།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཛ གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༠ན༧

༥ **སྒྲགས་** དབུས་དཔར

རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐུར་དུ་རུང་བ་སོགས་སུ་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ།། དེའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་ཤིང་། བུམ་དབང་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་གོང་མ་བསྐུར་ཀྱང་། དེས་དབང་གོང་མ་ཐོབ་པའི་གོ་ཡང་མི་ཆོད་ཅིང་། དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྟན་ན་དབང་གཏན་མ་ཐོབ་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྟན་པ་དང་ཁྱད་མེད་པས། སློབ་དཔོན་ཐམས་ཅད་དམྱལ་བ་མི་ཟད་པར་འགྲོ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པས། ཟང་ཟིང་ཚ་ཕྲ་མོ་ཙམ་དང་། སློབ་མ་བསྡུ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་དབེན་བཙོས་[1]ནས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཕུང་བར་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་བས་ན་དང་པོར་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་བསམ་པ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ། བྱིན་རླབས་ཕྲ་མོ་རེ་ཙམ་དང་། སློབ་དཔོན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་མི་མཁས་ཤིང་། བསྙེན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པས། ཚོ་ག་གང་བྱུང་བྱུང་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དབང་དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི། དབང་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པ་གོ་རིམ་[2]ཇི་ལྟ་བར་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱས་པ་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་པར་བསྒོམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི༑ དེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས། ལམ་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། དབང་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད། ལམ་གང་ལ་སློབ་ཀྱང་། དབང་གི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཁས་བླངས་པ་ཙམ་ལ་མ་བཞག་པར། སྲོག་ལྟར་དུ་གཅེས་པར་བསྲུང་བ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་བསྒོམས་ན་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བསྲུང་སྡོམ་ཡལ་བར་དོར་ནས། བསྐལ་པ་མང་པོར་འབད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ།

---

༡ **དབྱེན་བཙོས་** དབུས་དཔར།

༢ **གོ་རིམས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

སྡོམ་འབྱུང་ལས། "ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན།། ཕྱི་ནས་དམ་ཚིག་སྤྱོད་པར་བརྩོན།། སྔོན་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུན་ལས་ནི།། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་བསྒོམ་རིམ་གྱིས།། ཡང་དག་མན་ངག་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས།། འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་གཞན་དུ་མིན།།"[1] ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང་། "བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་ཏུ་ནི།། ཅི་སྟེ་མངོན་པར་བརྩོན་བྱས་ཀྱང་།། གང་ཟག་བཞི་ནི་འདིག་རྟེན་དུ།། བསྒྲུབས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་མི་འགྱུར།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་དང་།། ཐེ་ཚོམ་ལྡན་པ་ཉིད་དང་ནི།། 'བཀའ་བཞིན་དུ་ནི་མི་སྤྱོད་པ།།' དད་པ་མེད་ཉིད་འགྲུབ་མི་འགྱུར།།"[2] ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པས། སྡོམ་འབྱུང་ལས། "ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན།།' ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདོད་ན།། སྲོག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་སླ།། 'འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་སླ།།' རྟག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྲུང་བར་བྱ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་ཚིག་བསྲུང་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་འབད་ན་ནི། དམ་ཚིག་ལྔ་པ་ལས། "གལ་ཏེ་ལྟུང་བ་མེད་གྱུར་ན།། 'སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྲུབ།།"[4] ཅེས་དང་༑ རྣམ་གྲོལ་ཟླ་བས། "མ་བསྒོམས་གྱུར་ཀྱང་ལྟུང་མེད་ན།། 'སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྲུབ༑༑"[5] ཅེས་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་དེས། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ། རིམ་གཉིས་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་ཡན་ལག

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "ཕྱི་ནས་མན་ངག་ཇི་བཞིན་དུ།། དམ་ཚིག་སྤྱོད་པ་ལ་བརྩོན་པས།། སྔོན་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ནི།། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་བསྒོམ་པའི་རིམ།། ཡང་དག་མན་ངག་ཕུན་ཚོགས་པས།། དངོས་གྲུབ་འགྱུར་གྱིས་གཞན་དུ་མིན།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བདུན་པ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། 'བཀའ་བཞིན་དུ་ནི་མི་བྱེད་པ།།' ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༣༠༢ན༧ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ༑ ཚིག་རྐང་དང་པོ་ལུང་ཁུངས་སུ་མི་གསལ་བ་དང་། ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། 'འཆི་བར་མཉམ་པར་འགྲོ་ཡང་སླའི།།' ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ སློབ་དཔོན་དཔལ་པདྨ་འབྱུང་གནས། དམ་ཚིག་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། 'སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ལ་འགྲུབ།།' ཅེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་བི་བྷཱུ་ཏི་ཙནྡྲ། སྡོམ་གསུམ་འོད་ཀྱི་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༥༨བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། 'སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཉིད་ནའོ།།' ཞེས་སོ།།

དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐའ་ཆོད་པར་སྦྱང་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གོལ་ས་དང་བཅས་པ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པས། ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའམ། འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འབྱིན་པ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། "བློ་གྲོས་མེད་ལ་ཐོས་མེད་མ་ཐོས་པ་ལའང་བསམ་པ་མེད།། གཉིས་བྲལ་རྣལ་འབྱོར་མེད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་བྲལ་ལའང་དངོས་གྲུབ་མེད།།"[1] ཅེས་དང་། རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ་དོན་གསལ་ལས༔ "ཐོས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་སྟེ།། བསམ་པ་དང་ནི་གཉིས་པོ་ཡོད་གྱུར་ན༔༔ སྒོམ་པ་[2]ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡིན།། དེ་ལས་དངོས་གྲུབ་བླ་ན་མེད་པའོ།། བློ་དང་ལྡན་པས་འདི་ལྟར་བསམས་ནས་ནི།། 'ཐོག་མར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་འབད་པ་ཡིས།།' རྟག་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ།། 'དེ་ཡི་ལག་ཏུ་དངོས་གྲུབ་ངེས་པར་ཐོབ།།' གང་ཞིག་ཚིག་ལ་ཞེ་ཆོམ་ཟ་གྱུར་པ།། 'དེ་ཡིས་དོན་ནི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར།།"[3] ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། "གང་ཞིག་བླ་མ་ལ་གུས་དད་དང་ལྡན།། མོས་པས་བསྙེན་བཀུར་[4]ལ་ནི་རྟག་ཏུ་བརྩོན།། 'ཐོས་པ་འཛིན་གང་སློབ་མ་དམ་པ་ཡིན།།"[5] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རང་དགར་རྟོག་གེ་ལ་སྦྱངས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཞུགས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུད་དུ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཟབ་མོས་སྦས་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་

༡ ལུང་འདི་སྔེ་བསྟན་རྒྱུད་འགྲེལ་ག་པར་གསལ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤྲཱི་རཏྣ་ཀ་ར་ཤཱནྟི་པས་མཛད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྙེད།

༢ **བསྒོམ་པ་** དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོ། རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ་དོན་གསལ། ཤོག་གྲངས༡༤༠ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དྲུག་པ་དང་། བརྒྱད་པ། བཅུ་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཐོག་མ་ཐོས་པའི་དོན་ལ་འབད་པ་ཡིས།།' 'དེ་ཡི་ལག་ཏུ་དངོས་གྲུབ་ལེགས་པར་འཐོབ།།' 'དེ་ཡིས་དོན་ནི་ཅི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར།།' ཞེས་སོ།།

༤ **བསྙེན་བསྐུར་** གཅོང་དཔར།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཐོས་པ་འཛིན་གང་སློབ་མའི་དམ་པ་ཡིས།།' ཞེས་སོ།།

ལོག་ཏུ་བཟུང་ནས། རང་གཞན་ཕུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རྒྱུད་དོན་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་དམ་པ་བསྟེན་ནས། དེ་ཉིད་མཉེས་པར་བྱས་པའི་མན་ངག་གིས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། "དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དུ་ནི།། 'དེ་ཉིད་འདི་དག་རྒྱས་བཏབ་གནས།།' བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས།། བླ་མའི་ཁ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་བས་ན་རྩ་རྒྱུད་རྣམས་སུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྒྱས་བཏབ་པ་དེ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར། གྲུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་འབྱེད་ཤེས་པའི་བླ་མས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཞལ་གྱི་མན་ངག་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་རྣམས་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཙམ་དུ་བྱས་ནས། དེ་རྣམས་སུ་བྲི་ཕངས་པའི་སྙིང་པོ་འགའ་ཞིག་རྣ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའམ། དེ་ཤོག་དྲིལ་[2]ལྟ་བུ་ཚུང་ཚུང་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ནས་ཟུར་དུ་སྦས་པ་ལ་མན་ངག་ཏུ་གོ་ཞིང་། དེ་འདྲ་གང་ལ་ཡོད་པ་བླ་མའི་མཆོག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། འབད་པས་བརྟེན་ནས། མན་ངག་དེ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་རྣམ་དག་དང་བསྟུན་པ་ན་རྒྱབ་འགལ་དུ་སོང་ཡང་འདི་ཉིད་མན་ངག་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་སུ་བཤད་པ་ལས་མཆོག་གོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ནུབ་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། མན་ངག་བླ་མས་བསྟན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ན་རྒྱུད་དོན་ཟབ་མོ་སྤྱར་མ་རྟོགས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་ཡིན་འདུག་ན་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ༑ ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཟབ་ཤོས་ཀུན་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་དག་ན་བཞུགས་པ་རྣམས། བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ། སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱུད་དོན་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་མཉེས་པར་གྱིས་ལ་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ཐོས་

༡ སྡེ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཊི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༥བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'དེ་ཉིད་འདི་དག་རྒྱས་བཏབ་ནས།།' ཞེས་སོ།།

༢ **ཤོག་དྲིལ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

བསམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱས་པའི་འོག་ཏུ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྨྲུན་པ་འཕྱུར་བ་ལྟར་དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཙན་ཚོད་དུ་སྤངས་ནས། སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་རིམ་པ་གཉིས་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་གོ་རིམ་[1]ཇི་ལྟར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག༑ བསྐྱེད་རིམ་ནི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ། རྒྱལ་བས་གདུལ་བྱ་བློ་དམན་པ་དག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་ནི༑ དང་པོ་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ལྟ་ན་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཤིང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་རྫོགས་རིམ་ནི་མེད་པས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཅིའང་མེད་དོ།། ཞེས་སྨྲ་དགོས་པས་དེ་འདྲ་བའི་གསང་སྔགས་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ།། བསྐྱེད་རིམ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ན་བུམ་དབང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་རིག་པའི་དབང་ལྔས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་འཇོག་ཅིང་། དེའི་གེགས་ཀྱི་དྲི་མ་འཁྲུད་པ་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་དབང་བདུན་གྱིས་ས་[2]བདུན་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་འཇོག་པ་སོགས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྨྲ་ཞིང་། རྒྱུད་སྡེ་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས་དྲན་པ་ཉལ་དུ་མ་བཞག་པའོ།། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཙུག་ཅིང་རྒྱས་བཏབ་ནས་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ན། ལྦུགས་མ་[3]དང་བྲིས་སྐུ་སོགས་ལ་མཆོད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

---

༡ **གོ་རིམས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ **བདུན་གྱི་ས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **ལུགས་མ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུར་འགྲོ་བ་གནས་མེད་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་[1]སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་རས་བྲིས་དང་བསླང་བ་སོགས་བཞེངས་པ་དེ་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་ག་ལ་འགྱུར། ལྷ་བསྒོམས་ནས་གཟུངས་སྔགས་ཟབ་མོའི་བཟླས་བརྗོད་བྱེད་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ན། བསྒོམ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུང་རབ་ཀློག་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་དུ་རེ་བ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་ལ༑ ཀྱཻ་རྡོར་དང་བདེ་མཆོག་དང་། དུས་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཞེས། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་ཤིང་། སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམ་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་སྔོན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྒོམ་ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱང་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ངའི་མ་མོ་བཤམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཁྱད་མེད་པ་དང་། བདག་མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་ཤིང་མཆོད་པའི་རྗེས་སུ༑ དགེ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད། དགེ་བ་འདི་ལས་རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྭ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅིག་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། འདི་ལས་རང་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད། བརྟག་གཉིས་ལས་ཀྱང་༑ "རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད།། དེ་ཡི་བདེ་བ་བདེ་ཆེན་བརྗོད།། རྫོགས་པ་བསྒོམ་པ་མེད་པ་སྟེ།། བསྐྱེད་པ་ཡིས་ནི་ཅི་ཞིག་འཚལ།།"[2][3] ཞེས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ཚོག་གི་[4]བསྐྱེད་རིམ་ཅི་ཞིག་འཚལ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

༡ **བསྒོམས་པ་** དབུས་དཔར།
བསྒོམ་པ་ གཅང་དཔར།

༢ **རྫོགས་པ་བསྒོམ་པ་མེད་པ་སྟེ།། བསྐྱེད་པ་བསྒོམ་པ་མེད་པ་སྟེ།། བསྐྱེད་པ་ཡིས་ནི་ཅི་ཞིག་འཚལ།།** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་པ་གཉིས་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༨བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི།། དེ་ཡི་བདེ་བ་བདེ་ཆེན་བརྗོད།། རྫོགས་པ་བསྒོམ་པ་མེད་པ་སྟེ།། བསྐྱེད་པ་ཡིས་ནི་ཅི་ཞིག་འཚལ།།" ཞེས་སོ།།

༤ **མཆོག་གི་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། “ཨེ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ།།’ དད་པའི་ཞུགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཉམས༔ ‘ལུས་ཀྱིས་དངོས་མེད་ག་ལ་བདེ།།’ བདེ་བ་སྨྲ་བར་མི་ནུས་སོ།། ཁྱབ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་ནི།། བདེ་བས་འགྲོ་བ་ཁྱབ་པ་ཉིད།། ཇི་ལྟར་མེ་ཏོག་ལ་གནས་དྲི།། མེ་ཏོག་དངོས་མེད་ཤེས་མི་འགྱུར།། དེ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་དངོས་མེད་པས།། ‘བདེ་བ་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་མི་འགྱུར།།”[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྟེན་མེ་ཏོག་མེད་ན་བརྟེན་པ་དེའི་དྲི་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། རྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་མེད་ན། བརྟེན་པ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཐུགས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས། རྫོགས་རིམ་རྐྱང་པས་མི་ཚོག་པར་བསྐྱེད་རིམ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འདི་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་གཟུགས་སྐུའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་རྒྱུད་དང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་ཡས་པ་དང་འགལ་ནའང་འདིར་མངས་པས་མ་བྲིས་ལ༔ འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་འདི་དག་ནི་རྫོགས་རིམ་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་ངེས་དོན་བསྒོམ་པ་ལ་ཟེར༔ ངེས་དོན་བསྒོམ་པའང་ཅིའང་མི་སེམས་པར་འཇོག་པ་ལ་ཟེར་བར་སྣང་བས། རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་གི་བསྒོམ་མིན་པ་གཞན་གང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བར་འདོད་པ༔ ཧ་ཅང་མི་འཚམ་པའི་ལོག་རྟོག་ཁམ་ཅན་ཡིན་པས། མཁས་པ་རྒྱུད་དོན་ཤེས་པ་དག་གིས་འབད་ནས་དགག་པར་བྱ་བ་པོ་ན་ཡིན་ནོ།། ཁ་ཅིག །དངོས་རྒྱུ་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་བརྗོད་ཚུལ་འཚོས་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། དངོས་རྒྱུ་ཡིན་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་བཟང་ངན་འབྱེད་པར་འདོད་པ་དེ་བས་ཀྱང་ནམ་པ་མ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་རིམ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལྡ་བུའི་ཡང་ཡན་ལག་དང་པོ་ལྡ་ཀ་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཡང་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་རང་མ་གཏོགས་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ངེས་པར་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་པ་གཉིས་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥བ་༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ། བཅུ་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཨེ་མའོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ།།’ ‘ལུས་ཀྱི་དངོས་མེད་གང་ལས་བདེ།།’ ‘བདེ་བ་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་མེད་འགྱུར།།’ ཞེས་སོ།།

སྒྲོན་གསལ་ལས། "དེ་ལྟར་རྟག་པ་[1]ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་བཞིར་བསླབ་པ་བྱས་ན། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་པར་རྟོགས་ནས། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞིར་བསྒོམས་པས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་ན།[3] མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་ཡིན་នོ།། དེའི་ཕྱིར་བརྟག་གཉིས་ལས། "བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། བརྟུལ་ཞུགས་[4]ཅན་གྱིས་སྤྲོས་པ་བསྒོམ།། སྤྲོས་པ་རྨི་ལམ་ལྟར་བྱས་ནས།། 'སྤྲོས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྤྲོས་མེད་བྱ།།"[5] ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་ལས། "བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་།། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ།། ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།། སྐས་ཀྱི་[6]རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།།"[7] ཞེས་དང་། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "སེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས།། དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ།། ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།།། 'སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་བཞག །"[8] ཅེས་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཊཻ་ལོ་པ་ཏེ་ཏུ་ཀས། "བློ་བཟང་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པར་བྱེད་དང་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་།། སྔགས་ནི་རྣམ་དག་གུག་སྐྱེད་ཚོ་ག་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་དྲན་པ་འབྲལ་མི་བྱ།། ཕྱི་ནས་བློ་བཟང་

---

1 **རྟོག་པ་** དབུས་དཔར།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༩༠ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟར་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་བཞིར་བསླབ་པར་བྱས་ན། དེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ" ཞེས་སོ།།

3 **བསྒོམས་ན་** དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

4 **བརྟུལ་ཤུགས་** གཅོང་དཔར།

5 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་པ་གཉིས་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'སྤྲོས་པ་ཉིད་ནི་སྤྲོས་མེད་བྱེད།།' ཅེས་སོ།།

6 **སྐད་ཀྱི་** གཅོང་དཔར།

7 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༥ན༦

8 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༦༠བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གཞག །' ཅེས་པའོ།།

རངས་ཤིང་སྐད་ཅིག་རྒྱུན་དུ་དེ་ཉིད་ཅིག་གི་སེམས་དང་ལྡན།། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པས་སྲིད་པ་རྣམ་སྤང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རྟག་ཏུ་བསམ།།"[1] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་རིམ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་དགོས་པར་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་[2]གསུངས་པས། རིམ་པ་དང་པོ་ལ་མ་བྲིད་པར་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་འབྲིད་པ་རྒྱུད་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་དང་འགལ་ཞིང་། འོ་ན་རིམ་པ་དང་པོ་མ་བརྟན་པར་དུ་[3]རིམ་པ་གཉིས་པ་མི་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནམ། ཐུན་སྟོད་ལ་རིམ་པ་དང་པོ་བསྒོམས་ནས་ཐུན་གཞུག་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པ་བསྒོམ་པ་[4]དང་པོ་ནས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསླབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ནི་སྤྱི་མ་ཉིད་བཞེད་དེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ཡོབས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ༑ ཐེག་པ་གསར་པ་ལ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སློབ་བོ།། གང་གི་ཚེ་ཐེག་པ་གསར་པ་ལ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡོབས་པ་དེའི་ཚེ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་བོ།། གང་གི་ཚེ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཡོབས་པ་དེའི་ཚེ་ལས་དང་པོ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ།། གང་གི་ཚེ་ལས་དང་པོ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དེའི་ཚེ་རིགས་བརྒྱའི་དབྱེ་བ་ལ་འཇུག་གོ།[5] གང་གི་ཚེ་རིགས་བརྒྱའི་དབྱེ་བས་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཤེས་པ་དེའི་ཚེ་སྒྱུ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ།། ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་གནས་ནས་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་སྒོ་ནས་ངག་དབེན་པ་ལ་འཇུག་གོ།།

---

༡ སྤྱི་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ གྲུབ་ཆེན་ཊོཾ་བྷི་ཧེ་རུ་ཀ བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༡༥ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བློ་བཟངས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་དང་ཕན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་།། སྔགས་ནི་རྣམ་དག་གུག་སྐྱེད་གོ་ཆ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་དྲན་པ་བྲལ་མི་བྱ།། ཕྱི་ནས་བློ་བཟངས་རངས་ཤིང་སྐད་ཅིག་རྒྱུན་དུ་དེ་ཉིད་གཅིག་གིས་སེམས་དང་ལྡན།། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པ་སྲིད་པ་ལས་བྱུང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རྟག་ཏུ་བསམ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **མཐའ་ཡས་པ་གཅིག** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **པར་དུ** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། དབུས་དཔར།

༤ **བསྒོམ་མམ** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༥ **འཇུག་གི** । གཙང་དཔར།

གང་གི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་གྱིས་སྲོག་དང་རྩོལ་བ་ཞེས་པ་དེའི་ཚེ་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །"[1] ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རིམ་པ་དང་པོ་ལ་ལོབས་པ་ན་རིམ་པ་གཉིས་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཡང་ལུས་དབེན་སོགས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ལོབས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་བསླབ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རིམ་པ་སྔ་མ་ལ་ལོབས་ནས་ཕྱི་མ་ལ་སློབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མཐར་ཐུག་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གི་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐུན་སྟོད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་ནས་ཐུན་སྨད་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་བྱེད་པར་སྣང་ངོ། །

དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། ལྷག་པའི་ལྷས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྦྱོང་ཞིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས། རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་སྐྲུན་ཅིང་འགལ་རྐྱེན་སེལ་བའང་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱིས། ཐ་མལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་སྣང་ཞེན་གྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྦྱོངས་ནས། སྐུ་གསུམ་དུ་དངོས་སུ་སྒྱུར་བར་[2]བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་དངོས་སུ་མ་སོང་ཡང་ཡིད་ངོར་མཚུངས་པ་དང་། དངོས་སུ་སྐུ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པར་མ་སོང་ཡང་། ཡིད་ངོར་དེ་དང་མཚུངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། རྫོགས་རིམ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥༩བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་སར་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་སློབ་བོ། གང་གི་ཚེ་ཐེག་པ་གསར་ལ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་ལོབས་པ་དེའི་ཚེ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་བོ། །གང་གི་ཚེ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལོབས་པ་དེའི་ཚེ་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་ལས་དང་པོ་བའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དེའི་ཚེ་རིགས་བརྒྱའི་དབྱེ་བ་ལ་འཇུག་གོ །གང་གི་ཚེ་རིགས་བརྒྱའི་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པས་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཞེས་པ་དེའི་ཚེ་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་གནས་ནས། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་སྒོ་ནས་ངག་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་འཇུག་གོ །གང་གི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་གྱིས་སྲོག་དང་རྩོལ་བ་ཞེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །" ཞེས་སོ། །

༢ **བསྒྱུར་བར་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

སུ་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས། ཐ་མལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་སྣང་ཞེན་མངོན་གྱུར་མགོ་མནན་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་། ད་ལྟ་རང་གི་ལུས་སྤྱི་དང་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་གནས་སོ་སོ་རྣམས་སུ་ལྷ་བཀོད་པ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མོས་ཤིང་། དེ་དག་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་མོས་པ་ཡང་ཡང་བསྒོམས་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་གནས་དེ་དང་དེ་ནས་སྡུད་ལྡུ་བ་དང་། འདུས་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བ་སོགས་ཆེས་སླ་ཞིང་མྱུར་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་མ་གྲུབ་པར་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པ་བརྟན་པོ་[1]མེད་ན། རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ཚེ་རིགས་བརྒྱ་ནས་རིགས་གཅིག་གི་བར་གྱི་ལྷའི་སྐུར་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་འཆར་བ་དང་། སེམས་དབེན་མན་ཆད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་མཐར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པར་ཡིད་ངོར་སྐད་ཅིག་གིས་ལྡང་བ་དང་། དེ་མན་ཆད་དུ་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་ན་དེ་བས་མཐོ་བའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་དེ་བས་ཀྱང་མི་འོང་བས། རྫོགས་རིམ་རྒྱུད་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།།

འོ་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ཇི་ཙམ་ཞིག་ལ་བསླབ་པར་བྱ་ཞེ་ན།[2] རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིར་བཤད་པའི་དོན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ལ་སྦྲིན་གསལ་ལས་བཤད་དོ།། ཡང་ལེའུ་དེ་ཉིད་དུ། "ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་བཞི་དག་གིས།། 'བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པས་བསྙེན་པ་བྱ།།"[3] ཞེས་པས་བསྟན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྡུས་སུ་

[1] **བརྟན་པ་** གཙང་དཔར།
[2] **ཅེ་ན།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
[3] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་

སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། "དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ།། 'གཉིས་པ་ས་བོན་བསྡུས་པའོ།། གསུམ་པ་གཟུགས་ཉིད་རྫོགས་པ་སྟེ།།' བཞི་པ་ཡི་གེ་དགོད་པའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། དེའི་དོན་ནཱ་རོ་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་བར་ལ་བཤད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་བཞིས་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་ལ། བསྡུས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས། ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ལ་ཡི་གེ་དགོད་པའི་བར་རོ།། དེ་ཡང་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྗེས་སུ་ཕྲ་མོ་དང་བཟླས་པ་སོགས་ཀྱང་སྦྱར་དགོས་སོ།། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་ནས་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཀྱི་བར་རིགས་དྲུག་གི་དྲན་པ་གཅིག་པ་དྲུག་བཤད་ནས། དེ་ལ་ཐུན་བཞིར་བསླབས་པས་རྒྱུད་སྨིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྡུས་འདི་དང་གཅིག་གོ །འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་དུ་བསྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འདི་ལས་བསྡུས་པ་གཞན་མ་བཤད་པས༑ མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་པ་དག །རིམ་ལྔའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་དུ་བསྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རྐྱང་བའམ། དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཙམ་བསྒོམས་པས་ཆོག་པར་འདོད་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ཞིང་། རྗེ་མར་པ་[2]རང་གིས་མཛད་པའི་རིམ་ལྔའི་རྩ་ཚིག་རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ་ལས། "བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྡན་བླ་མ་དང་།། ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དང་།། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བཅས་པ་དག །'ཏིང་འཛིན་རིམ་པ་ལྡན་པ་ཉིད།།' བསྙེན་པ་ཉེར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཆེ།། སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ།"[3] ཞེས་དང་། "བསྐྱེད་པའི་

འདྲ་སྟེ། 'བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པས་བསྙེན་པར་བྱ།།' ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༩ན༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང༑ གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'གཉིས་པ་ས་བོན་བསྡུ་བ་ཡིན།།' 'གསུམ་པ་གཟུགས་ནི་རྫོགས་པ་སྟེ།།' ཞེས་སོ།།

༢ **རྗེ་ནཱ་རོ་པ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༧བ༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ལྔ་པ་ཙུང་མི་འདྲ

རིམ་འདི་ལྷ་ཡི་སྐུ།། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །’རྣམ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གང་།།’ ལེགས་པར་བསླབས་པས་མཐར་ཕྱིན་འགྱུར།།”[1] ཞེས་རྒྱལ་འབྱོར་བཞི་ཉིད་དེ་འཛིན་གསུམ། བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིས་བསྡུས་པའི་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྒོམས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་དབྱུང་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་འདྲའི་ལྷ་སྒོམ་པ་ལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་སྦྱོང་བྱེད་ཚང་བ་མེད་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་མེད་དོ།། དེ་བས་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྡུས་པ་དེ་ཙམ་ལ་མ་མཐའ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པའི་[2]བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས། གདོད་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་གང་དུ་སྒྲུབ་པའི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས༔ “དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་ནི།།’ མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་པས་བརྒྱན།། ‘རི་བོ་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ།།’ དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་བསྒྲུབ།།”[3] ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ལ། དངོས་བསྟན་དྲང་དོན་གྱི་བཤད་པ་གཅིག་དང་། བཤད་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས། “ཕུང་པོ་དགོན་པ་ཆེན་པོར་འདོད།།” ཅེས་པ་ནས། “དངོས་མེད་དབེན་པ་ཉམས་དགའོ།། རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་དེར་བསྒྲུབ་བྱ།།”[4] ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པའི་ངེས་དོན་[5]ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་སྒྲས་ཟིན་ཚོད་ལྟར་གྱི་དྲང་

སྡེ༔ ‘ཏིང་འཛིན་རིམ་པ་ལྡན་པ་ཡིས།།’ ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ། རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༣༧༢ན༢

༢ **སྒོམ་པའི་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༤ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་མཆོག །’ ‘རི་བོས་སྐྱེ་བོས་དབེན་པ་རུ།།’ ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༠༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕུང་པོ་དགོན་པ་ཆེན་པོར་འདོད།། གནས་མེད་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་ས་ཕྱོགས་ཡིན།། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་དཔག་བསམ་ཤིང་།། དངོས་གྲུབ་སྣ་ཚོགས་མེ་ཏོག་ལྡན།། སྤྲུལ་པའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་མཛེས།། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རི།། དངོས་མེད་དབེན་པ་ཉམས་དགའ་བ།། རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་དེས་བསྒྲུབ་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

༥ **ངེས་པའི་དོན་** དབུས་དཔར།

དོན་གྱི་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གནས་ཉིད། བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པས་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་སུ་འདི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱར་རོ།།

བཞི་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ །

དང་པོ་(གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་)ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་རྩ་བའི་རྒྱུད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་སློབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦས་ནས་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་དང་། ཆ་དུ་མ་ཞིག་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་བསྟན་པར། དབུ་ཞབས་ཀུན་ཏུ་ཅི་རིགས་པར་འཐོར་ནས་གནས་པ་རྣམས། བཤད་པའི་རྒྱུད་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་དོན་མཐའ་དག་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཤེས་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྩ་བཤད་སྦྱར་ནས་ལེགས་པར་རྟེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་འཕགས་པས་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྲེ་གཉིས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས། གཙོ་བོར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་འཆད་ཅིང་། རྫོགས་རིམ་ཀྱང་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་མཛད་དེ། ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵི་ཏ་དང་། ལ་ལི་བཛྲ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་མཛད་ཅིང་། མ་ག་ཏའི་པཎྜི་ཏ་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པར་བྱེད་པས། དེ་ལྟར་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་འཕགས་པས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡོད་བཞིན་དུ། དེ་ལྟག་པར་བཀོད་ཙམ་ལས་གཞན་མེད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་འདི་འདྲ་ཟླ་བས་མཛད་པ་ག་ལ་འོང་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ༏ མདོར་བྱས་ན་དངོས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱ་བ་ལ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་རྟེན་ན

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྙིང་ཁ་ནས་ཕྱུང་ནས་བྱ་བ་ལྷ་བུའི་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཞིག་དང་། མདོ་བསྡེབ་ན་མེད་པའི་མདོ་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་པས། འཕགས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་བོགས་དབྱུང་རྒྱུ་མེད་པའི་རྟགས་མི་འགྲུབ་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་འཕགས་པས་མཛད་པ་ལས་ལོགས་པ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ནི་ཁྱབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་བླ་བས་མཛད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སོ།། དེས་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་[1]སྒྲུབ་ཐབས་བཞི་པོ་དེ་དང་། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་དང་བཅས་པས་རྒྱུད་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འཕགས་པས་མཛད་ཟེར་བའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་དང་། ཀླུ་བྱང་གིས་མཛད་ཟེར་བའི་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་དང་། དོན་གསལ་དང་། རིམ་པ་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བ་དང་། བླ་བས་མཛད་ཟེར་བའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་བ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁ་གཡར་བའི་རྫུས་མ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་དག་གིས་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་བཀྲལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། དེ་དག་གིས་དངོས་ཤུགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་ན་མི་གསལ་བའི་ཡན་ལག་རེ་ཙམ་སྤྲུགས་སྤྱི་འགྲོའི་ཟུང་མཐུན་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དང་པོའི་སྦྱོར་བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག །ལས་རྒྱལ་མཆོག །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་ཇི་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(དང་པོའི་སྦྱོར་བ་)ལ། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དང་། མངོན་རྟོགས་དངོས་སོ།། དང་པོ་(མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་)ལ།

[1] ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ དཔྱས་དཔར།

ཐོག་མར་ཧེ་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་[1]མཆོད་ཅིང་སྨོན་པ་སོགས་བཟུང་བ་དང་། འགལ་རྐྱེན་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའོ།།

དང་པོ་(ཐོག་མར་ཧེ་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་)ནི། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དུ་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མའི་བཤད་པ་མ་བྱུང་ཡང་། བདེ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། སྔོན་དུ་གཏོར་མ་བྱ་བར་བཤད་པ་ལྟར། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་ཞིང་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པར་གསུངས་ཤིང་། གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་མར། "དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་འདུག་ནས་མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྟེ།"[2] ཞེས་གསུངས་ནས། དེ་ནས་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་སོ།། གཏོར་མ་དེ་གང་ལ་སྟེར་བ་ཡང་། དེའི་འགྲེལ་པར་གྲུབ་ཆེན་ཛྙཱ་ལེན་དྲ་རི་པས། "དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསངས་ནས། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཏོར་མ་དང་མཆོད་པ་བྱས་ནས།"[3] ཞེས་འོག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་སོགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་གཏོར་མ་དེ་འདིར་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་བསངས་ནས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་གཞན་དང་གཞན་ནས་སྔོན་དུ་གཏོར་མ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པས། དེའི་རིགས་འགྲོས་འདིར་ཡང་སྦྱར་ནས་སྔོན་དུ་གཏོར་མ་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། བླ་མ་དག་གི་ཕྱག་ལེན་ལའང་སྣང་ངོ་།། དེའི་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱེད་དྲངས་མ་ཐག་པ་

---

༡ **ཚོགས་ཞིང་** གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ མཚོ་སྐྱེད་རྡོ་རྗེ། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༨༣ན༨ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་བདེ་བའི་སྟན་ལ་འདུག་པ། བདུད་རྩི་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་བསྟན་པ།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ སློབ་དཔོན་ཛཱ་ལ་ན་དྷ་ར། ཀྱཻ་རྡོར་སྒྲུབ་ཐབས་སྒྲོན་མ། ཤོག་གྲངས་༨༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གསངས་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཏོར་མ་དང་མཆོད་པ་བྱས་ནས་"ཞེས་སོ།།

ལྟར་འོག་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་གཏོར་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསང་སྦྱང་སོགས་བྱེད་དགོས་པས། རང་ཉིད་ཚེ་ག་གསུམ་མམ་སྐད་ཅིག་གིས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་ནས་ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། དེས་སྔོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་རྣམས་བསང་བ་དང་སྦྱང་བ་བྱས་ནས། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་གཏོར་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཏོར་མ་བྱིན་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་[1]གྲོགས་བཙོལ་བར་བྱའོ།། དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས༑ "འཇམ་པའི་སྟན་ལ་འདུག་ནས་ནི།། 'སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་དཀྲུང་[2]ལེགས་གནས་ཏེ།།'"[3] ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་ཤར་དུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པས་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་དཀྲུང་[4]གིས་གནས་ཏེ།"[5] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇམ་པའི་སྟན་ལ་ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པས་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་དཀྲུང་[6]གིས་འདུག་ནས། འོག་ཏུ་བདག་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་དབུལ་བར་བྱ་བའི་མཆོད་པ་རྣམས་འདིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི། སྙིང་པོ་ལས། "དེ་རྗེས་ཡི་གེ་གསུམ་སྤྱགས་ཀྱིས།།' མངོན་པར་བསྔགས་པའི་དམ་ཚིག་ཆུས།། 'མཆོད་རྫས་དག་ལ་བསང་གཏོར་བྱ།།"[7] ཞེས་དང་། རྡུ་བ་ནློ་ལྡན་གྱིས། "བི་ཤྭ་མ་ར་འདི་ལེགས་བཀང་།།' བགེགས་ཀུན་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད།།"[8] ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། མཆོད་རྫས་རྣམས་ལ་

༡ **བསྒྲུབ་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **སྐྱིལ་ཀྲུང་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་དཀྲུང་ལེགས་གནས་ཏེ།།' ཞེས་སོ།།

༤ **སྐྱིལ་ཀྲུང་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༦བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་ཤར་དུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པས་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་དཀྲུང་གིས་མཉམ་པར་གནས་ཏེ།' ཞེས་སོ།།

༦ **སྐྱིལ་ཀྲུང་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༧ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟ སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་བཟི་བ། དབུ་བཅད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༦ན༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'དེ་རྗེས་ཡིག་གསུམ་སྤྱགས་ཀྱིས་ནི།།' 'མཆོད་རྫས་དག་ལའང་བསང་གཏོར་བྱ།།' ཞེས་སོ།།

༨ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟ སློབ་དཔོན་དབུ་བ་ནློ་ལྡན། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བའི་ཚིག ཤོག་གྲངས་༡༣༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'བི་ཤྭ་མྣ་ར་བདེ་ལེགས་བཀང་།།' ཞེས་སོ།།

བགེགས་བསང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་རང་གི་ལས་སྔགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ལྟར། འདིར་ཡང་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ནང་མཆོད་ཀྱིས་གཏོར་ནས་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱིས་བསངས་ཏེ། དེ་ནས་སྲུང་བ་ནི་སུ་མྦྷ་ཕའམ་[1]ཤྲུ་ཏྲུ་ཏྲ་གང་གིས་བྱས་ཀྱང་རུང་བས་དེའི་སྔགས་དོན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས། མཆོད་རྫས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་བཅུག་སྟེ་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྦྱངས་ནས། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངང་ལས་རྣམ་པ་མཆོད་རྫས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསྒོམས་ཏེ། ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ། རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལས་[2]བྱུང་བའི་མཆོད་རྫས་རྣམས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ། རྣམ་པ་མཆོད་རྫས། བྱེད་ལས་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པར་བསམས་ལ། མེ་ཏོག་སོགས་རང་རང་གི་མིང་སྔགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱེལ་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱེལ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་[3]ཆེད་དུ་ཡིན་ལ༑ པྲ་ཏཱིཙྪ་སོགས་ནི་འབུལ་བའི་སྔགས་ཡིན་པས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཆོ་བྱེད་པ་མིན་ནོ༎ དེ་ལྟར་ཉེར་སྤྱོད་ལྔ་དང་འདོད་ཡོན་ལྔ་སྐབས་འདིར་བསང་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དུ་སྣང་ལ། མདོར་བྱས་ལས། “འདོད་པ་ལྔ་ནི་ཡོངས་སྤྱངས་ནས༎ དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ནི་གདུང་མེད་པར།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ལ།། བདེ་བས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།”[4]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་ཡོན་ལྔའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གྱིས་མ་བསླད་པ་དང་༑ གང་ཤར་དང་གང་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་

---

༡ **སུ་མྦྷ་ཕའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **བརྒྱན་པ་ཞུ་བ་ལས་** དབུས་དཔར།

༣ **བརླབས་པའི་** དབུས་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༣༤

ཞིག་དགོས་པ་རྣམས་ལམ་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས། ཉེར་སྤྱོད་དང་འདོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་པ་དེ་དང་དེར་ཤར་བར་བསྒོམས་ནས། རང་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། ལྷ་དང་བླ་མ་སོགས་ཀྱང་མཆོད་ལ། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པས་རང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བསྒོམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་མཆོད་རྫས་སྦྱོད་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེས་ན་བརྟག་གཉིས་ལས། "སྣ་ཚོགས་ཧཱུྃ་ལས་རྫོགས་པ་དང་།། 'མེ་ཏོག་ལ་སོགས་དབུལ་བར་བྱ།།"[1] ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་པདྨ་ཅན་ལས། "སྣ་ཚོགས་ཧཱུྃ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི།།" ཞེས་པ་ནི། "སོ་སོར་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ཧཱུྃ་ལས་སྐྱེས་པའོ།།"[2] ཞེས་བཤད་པའང་། ཧཱུྃ་ནི་ཧེ་རུ་ཀའི་ཐུགས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ལ། མཆོད་རྫས་རྣམས་དེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཧཱུྃ་ལས་མཆོད་རྫས་རྣམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་མིན་པར་མཆོད་རྫས་རྣམས་ཅི་མེད་ཀྱི་སྟོང་པར་སྦྱངས་ནས་དེ་ནས་བར་སྣང་ལ་ཐོལ་སྐྱེས་སུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པ་ལས་མ་ཤེས་ན་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལས་མེད་དོ།།

དེ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་བཟླས་པ་ནི། སྙིང་པོ་བརྒྱན་(རྒྱན་)ལས། "སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གཅིག་པོ།། པད་དཀར་ཟླ་བའི་དབུས་གནས་ཤིང་།། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་རྒྱན་སྤྲས་པའི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་དམིགས་ཤིང་།། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཚིག་བཞིན།། ཉི་ཤུ་རྩ་ནི་རེ་རེ་བཟླས༔ 'ལྟུང་སོགས་ཕྲིན་གྱིས་བརླབས་གྱུར་པས།།' འཕེལ་བ་དུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས།། གྲུབ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས།། ཐུན་མཚམས་སུ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ།། འབུམ་ཐག

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་པ་གཉིས་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས༡༠ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཐང་གཉིས་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'མེ་ཏོག་ལ་སོགས་དབུལ་བ་ཉིད།།' ཅེས་སོ།།

[2] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ། ཀྱི་རྡོ་རྗེར་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན། བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥༨ན༥

ཏུ་ནི་བཟླས་གྱུར་ན།། རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གཞན་ནས་ཀྱང་ཐུན་དངོས་གཞིའི་མཇུག་ཏུ་བཟླ་བར་གསུངས་པ་མང་ན་ཡང་། བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་སྐབས་འདིར་མཛད་པར་སྣང་བ་ལྟར་བྱེད་ནའང་མི་རུང་བ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་མཐུན་རྐྱེན་བཏེན་(བསྟེན་)པའི་ཕྱིར་དུ་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྨོན་པ་སོགས་བཟུང་བ་ནི། བདེ་མཆོག་སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སོགས་རྒྱས་པར་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་མདོར་བྱས་མདོ་བསྡེ་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་པའི་སྙིང་རྗེས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྨོན་པ་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱང་མཚོན་ནུས་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་ཨ་ནྡྲ་ཡཱས་[3]མཛད་པ་དང་། ནཱ་བྷ་ཀཱིརྟིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། “རང་གི་པདྨའི་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ཧཱུྃ་དཀར་པོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ནས། མཆོད་པ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྒོམས་ཏེ།”[4] ཞེས་ཚོགས་ཞིང་ལ་མཆོད་པའི་ཚུལ་བཤད་ཅིང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། “རྡོ་རྗེ་བླ་མའི་གནང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། སྙིང་པོ་རྒྱན། རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༡ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བདུན་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ལྟུང་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་གྱུར་པ།།’ ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༨བ༢

༣ **ཨ་ནྡྲ་ཡས་** དབུས་དཔར། གཅིང་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི ནྷ་བྷ་ཀཱིརྟི། རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ། ཤོག་གྲངས་༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་གི་སྙིང་གའི་པདྨའི་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ཧཱུྃ་དཀར་པོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ནས་ལ་མཆོད་པ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྒོམས་ཏེ།” ཞེས་སོ།།

བ་ཐོབ་ནས་རང་གི་འདོད་པའི་ལྷའི་དབྱིང་དུ་ཨཀྲོཾ་ཤུལ་ཏེ།”[1] ཞེས་པ་འདིས་ཚོགས་ཞིང་ལ་མཆོད་ཡོན་འབུལ་བ་དངོས་སུ་གསུངས་པས་མཆོད་པ་གཞན་རྣམས་མཚོན་ནུས་སོ།། དེ་ལ་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན་པའི་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བསྡུ་དང་། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སྙིང་ཁ་ནས་སྤྲུལ་པ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ནི། སྤྲུལ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མི་རུང་ཞིང་། སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ། མཆོད་ཡུལ་མཆོད་རྫས་མཆོད་པ་པོ་གསུམ་ཀ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་མེད་པ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལ། རྒྱལ་བ་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་ཀ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།། འདིར་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་རང་ལྷར་གསལ་བ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྙིང་ཁར་བཀོད་པའི་ཧཱུྃ་དེ་རང་གང་དུ་བསྒོམས་པའི་ལྷའི་ས་བོན་དུ་བྱེད་དགོས་པས། ཧཱུྃ་དཀར་པོར་བྱེད་ན་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོར་བྱེད་དགོས་ནའང་དེ་ལྟ་ན་ཧཱུྃ་གི་གདན་ཟླ་བར་རིགས་ཀྱི༏ ཉི་མ་མི་འཐད་ལ། མདོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐབས་གཞན་དུའང་རང་གི་ལུས་ལས་ལྷ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཐལ་ཆེ་བ། རང་མི་བསྐྱོད་པའམ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་གང་རུང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྤྲོ་བར་གསུངས་པས། འདིར་ཡང་རང་སྐད་ཅིག་གིས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་ཚོགས་པད་ཉི་ལ་གནས་པའི་ཧཱུྃ་སྔོན་པོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བླ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས་ནས༏ འོད་ཟེར་རང་གི་སྙིང་གར་བསྡུའོ།། ཕྱོགས་གཞན་ལས་ནི་སྙིང་གའི་པད་མ་དམར་པོར་བཤད་པའང་ཡོད་དོ།།

དེ་ལ་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན་པ་ན་བླ་མ་ཡང་སྤྱན་འདྲེན་པར་རྒྱུད་མདོན་བརྗོད་བླ་མ་དང་སྡོམ་འབྱུང་གཉིས་ལས་བཤད་ལ། བླ་མ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། བདེ་མཆོག་

༡ དཔེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༨བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་བླ་མའི་གནང་བ་ཐོབ་ནས་རང་གི་འདོད་པའི་ལྷའི་མདུན་དུ་ཨཀྲ་ཤུལ་ཏེ།” ཞེས་སོ།།

གི་སྒྲུབ་ཐབས་གཙུག་ནོར་ལས། "ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་དབང་པོའི་མདུན་ན། བླ་མ་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པར་བསྒོམ།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། མངོན་བརྗོད་ལས། བླ་མ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་རིགས་དྲུག་པར་བཤད་པ་དང་། དཔལ་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་། "རྡོ་རྗེ་འཆང་བདག་རྣམ་པ་ཅན།། བླ་མ།"[2] ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བས། སྔགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལས་ཆེས་ཆེར་འཁྲུལམས་པའོ།། དེས་ན་སྒྲུབ་ཐབས་དེ་བྱེད་པ་པོའང་ལྭ་བ་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ།། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ངེས་བཞིན་དུ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་བཀག་པས་ཤིན་ཏུའང་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲུབ་ཐབས་དེ་ལས་ཀྱང་༑ "བླ་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལྟར་འཁྲིལ་བག་ཙན་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་བཞུགས་པ་གསལ་བར་བལྟས་ལ།"[3] ཞེས་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པས༑ བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བལྟ་བར་བཤད་པ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འདྲེན་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུར་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པ་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམ་པ་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་དུར་ཁྲོད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དུར་ཁྲོད་ལ་དག་པ་སྦྱར་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་དུ་མར་འགྱུར་རོ།། མངོན་བརྗོད་ལས། དུར་ཁྲོད་ན་གནས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། "དཔའ་བོ་འདུས་པའི་མཆོག་དག་དང་།། རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་མཆོག་སྣ་ཚོགས།།"[4] ཞེས་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་བ་པ། དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་གཙུག་གི་ནོར་བུ། ཤོག་གྲངས་༢༤༢བ༢ ལས་གསལ་བ་འདི་ལྟར། "ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དུར་ཁྲོད་དབང་པོའི་མདུན་ན་བླ་མ་སེང་གེའི་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པས་སྤྲས་པའི་སྟེང་ན་གསེར་གྱི་པདྨ་ཁ་བྱེ་བ་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལྟར་འཁྲིལ་བག་ཏུ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་བཞུགས་པ་སྣང་བར་གྱུར་པ་གསལ་བར་བལྟས་ལ།" འབྱུང་ངོ་།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི སློབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན། དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༧

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ སློབ་དཔོན་ལ་བ་པ། དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་གཙུག་གི་ནོར་བུ། ཤོག་གྲངས༢༤༤བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལྟར་འཁྲིལ་བག་ཏུ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་བཞུགས་པ་སྣང་བར་གྱུར་པ་གསལ་བར་བལྟས་ལ།" ཞེས་སོ།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༡བ༤

དེ་ན་གནས་པར་བཤད་ཅིང་། སྨོན་འབྱུང་ལས། “གྲུབ་ཆེན་ཛྫུ་འཕྲུལ་ཡང་དག་ཐོབ་སློབ་དཔོན༎ ཚོགས་ནི་དུར་ཁྲོད་དབུས་སུ་བལྟ་བར་བྱ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པས་ཚུལ་དེ་ལ་མི་རིགས་པ་ཅིའང་མེད་དོ།། དེས་ན་བླ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་ཐ་མི་དད་པར་མོས་པ་དང་། གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་ཏུ་མོས་པ་དང་། དུར་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པ་གསུམ་ཀའང་མཁས་གྲུབ་ཆད་ལྡན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྤྱིར་གང་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ལ། འདིར་ནི་གཙོ་བོ་དང་དབྱེར་མེད་པར་མོས་ནས་བྱའོ།།

གང་ནས་སྤྱན་འདྲེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཞེས་པ་ནི། མངོན་བརྗོད་ལས། ‘སྤྱོན་གྲུབ་པ་ནི་བསྐྱལ་ནས་ནི།།’[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དང་པོ་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བྱ་ཞིང་། རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བྱས་ནས༑ དེའི་ངང་ལས་བཞེངས་ནས་གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་པར་སྤྱན་འདྲེན་པ་ལའང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྤྱན་འདྲེན་པར་འཆད་པ་ཡོད་ལ། འོག་མིན་ནས་སྤྱན་འདྲེན་པ་ནི་གནས་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ནོ།།[3] སྤྱན་དྲངས་པའི་འོད་ཟེར་རང་གི་སྙིང་ཁར་སྡུད་པར་ལྟ་བ་པ་དང་མན་སྔེ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་དོ།། ཚོགས་ཞིང་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་མི་འདྲ་[4]བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཆོད་པ་དང་པོར་བྱས་ན། རང་གི་སྙིང་ཁའི་ཧཱུྃ་ལས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དེ་དང་དེ་འཛིན་པའི་ལྷ་མོ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྤྲོས་ཏེ་མཆོད་པར་མོས་ནས། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་

———

༡ སྡེ་བཀའ། བརྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༨བ༣ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཐོབ་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཚོགས།། དུར་ཁྲོད་དབུས་སུ་བལྟ་བར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༤ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྤྱོན་གྲུབ་པ་རྣམས་བསྐྱལ་ནས་ནི།།” ཞེས་སོ།།

༣ **ཡིན་ནོ།།** དབུས་དཔར།

༤ **གོ་རིམས་མི་འདྲ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

དང་བཅས་པས་མཆོད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་སྔགས་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “དེ་ནས་ཚོ་ག་བཞིན་ལེགས་མཆོད།། སིལ་སྙན་གླུ་སོགས་མཆོད་པ་དང་།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དབུལ་བར་བྱ།། རང་རང་སྔགས་དང་གོ་རིམས་བཞིན།། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ། པུཥྤེ་[1]ཕྭུ་ཛ་མེ་གྷ་དང་། ས་མུ་ཏྲ་དང་སྥ་ར་ཎ།། ས་མ་ཡ་དང་ཧྲཱི་ཡེ་ཧཱུཿ།། ཧཱུཾ་མཆོད་པའི་སྔགས་ནི་རྗེས་སུ་བརྗོད།།[2] རྫས་རྣམས་ཀུན་ལ་རང་མིང་ནི།། གཟུང་བ་ལ་སོགས་སྔ་མ་བཞིན།།”[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ལ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ།། པུཥྤེ་[4]ནི་མེ་ཏོག ཕུ་ཛ་[5]ནི་མཆོད་པ། མེ་གྷ་ས་མུ་ཏྲ་ནི་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་མཚོ། སྥ་ར་ཎ་འཕྲོ་བ། ས་མ་ཡ་ཧྲཱི་ཡེ་ནི་དམ་ཚིག་བཞིན་དུ་བཞེས། ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ཉེར་སྤྱོད་དང་འདོད་ཡོན་ལྷ་གཞན་རྣམས་ལའང་རིགས་འགྲེའོ།། དེ་ལྟ་ན་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་སྔགས་ནི། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་པུཥྤེ་[6]ཕུ་ཛ་[7]མེ་གྷ་ས་མུ་ཏྲ་སྥ་ར་ཎ་ས་མ་ཡ་ཧྲཱི་ཡེ་[8]ཧཱུཿཧཱུཾ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཨོཾ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷ་མོ་རྣམས་སྤྲོ་ཞིང་། ཧཱུཾ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ཕྱག་རྒྱའི་མཐར་སེ་གོལ་རྡོ་རྗེ་བསྡུ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷ་མོ་རྣམས་རང་གི་སྙིང་ཁའི་ས་བོན་ལ་བསྡུ་བར་བྱའོ།། མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཚེ་ནི།

---

༡ **པུཥྤ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

༢ **མཆོད།།** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་དཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༧ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་ཚོ་ག་བཞིན་ལེགས་མཆོད།། སིལ་སྙན་གླུ་ལ་སོགས་པ་དང་།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དབུལ་བར་བྱ།། རང་རང་སྔགས་དང་གོ་རིམས་བཞིན།། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ། པུཥྤེ་ཕུ་ཛྙ་མེ་གྷ་དང་། ས་མུ་དྲ་དང་སྥ་ར་ཎ། ས་མ་ཡ་དང་ཧྲཱི་ཡེ་ཧཱུཿ། ཧཱུཾ་གི་སྔགས་ནི་རྗེས་སུ་བརྗོད།། རྫས་རྣམས་ཀུན་ལ་རང་མིང་ནི།། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་བཞིན།།” ཞེས་སོ།།

༤ **པུཥྤ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

༥ **པུཛྫ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༦ **པུཥྤ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

༧ **པུཛྫ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༨ **ཧྲི་ཡེ་** དབུས་དཔར།

ཨོཾ་བུདྡྷེ་[1]ཨཱཿཧཱུྃ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་མཆོད་ཆོག་ལས། "དེ་ནས་ཨོཾ་བུདྡྷེ་ཨཱཿཧཱུྃ། ཞེས་བྱ་བའམ་ཡི་གེ་གསུམ་བཟླས་པའི་མེ་ཏོག་གིས་མཆོད་པར་བྱའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟར་མཆོད་ནས་ཕྱག་བྱ་བ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། "གང་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་།། རྣམ་པར་ཤེས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་དབང་པོ་དྲུག །ས་ཆུ་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ནི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། གཏི་མུག་ཉེས་པ་འདོད་ཆགས་རྡོ་རྗེ་ཆོས་བཅས་གང་།། རིག་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་རྟག་ཏུ་རབ་འབྲེལ་བར།། 'རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དགའ་བ་སྦྱོང་བའི་དངོས་གྲུབ་པ།།' བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། 'སྡུད་དང་དགའ་དང་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་མི་འགྱུར་དང་།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་སེམས་སུ་རྗེས་ཐོགས་ཆོས།།' རྨོངས་དང་ཞེ་སྡང་འདོད་ཆགས་སྒྲིབ་པ་རྡོ་རྗེ་སྙེ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་བྱའོ།། དེ་དག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་དྲང་ངོ་།། གང་ལ་ན། གང་ཞིག་དེ་ལའོ།། ཞེས་སྦྱོར་རོ།། ཇི་ལྟ་བུ་ལ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདྲ་ཞིང་། ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་དེ་དག་ལའོ།། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཕུང་

༡ བུདྡྷ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ནག་པོ་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་མཆོད་ཆོག ཤོག་གྲངས་༢༥༩བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་ཨོཾ་བཛྲ་བུདྡྷེ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་བཟླས་པས་མེ་ཏོག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༧ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བདུན་པ་དང་། དགུ་པ། བཅུ་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དགའ་བས་སྦྱོར་བའི་དངོས་གྲུབ་པ།།' 'སྦྱོ་དང་དགའ་དང་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་མི་འགྱུར་དང་།།' 'རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་སེམས་སུ་རྗེས་གཏོགས་ཆོས།།' ཞེས་སོ།།

པོ་ལྔ་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །ཅེས་པ་ལ༔ ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྡོ་རྗེ་མ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་ལྔ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་མོའོ།། དབང་པོ་དྲུག་ནི། མིག་དབང་དག་པ་ས་སྙིང་། རྣ་བ་ཕྱག་རྡོར། སྣ་ནམ་སྙིང་། ལྕེ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག༔ ལུས་སྒྲིབ་སེལ། ཡིད་བྱམས་པའོ།། བྱམས་པ་རྩ་རྒྱུས་དང་། ཀུན་བཟང་ཚིགས་དག་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དག་པ། ལྟ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཉིས་ཀ་ཡང་ཕྱོགས་རེ་རེ་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ།། ས་ཆུ་མེ་དང་རླུང་དང་། ཞེས་པ་རིམ་བཞིན་དེ་དག་དག་པའི། སྤྱན་མ། མཱ་མ་ཀཱི །གོས་དཀར་མོ། སྒྲོལ་མ་རྣམས་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའི་ཁམས་དག་པ་འཛམ་དཔལ་ལོ།། གཏི་མུག་ཅེས་པས་གཏི་མུག་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་། ཉེས་པ་ཞེས་པའི་སྦྲི་མིང་དེ་སྐབས་འདིར་བྱེ་བྲག་ང་རྒྱལ་ལ་སྦྱར་བས། ང་རྒྱལ་དག་པའི་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དང་། འདོད་ཆགས་ཆོས་བཅས་ཞེས་པས། འདོད་ཆགས་དག་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྟ་མགྲིན་དང་། རྡོ་རྗེ། ཞེས་པ་དོན་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། བཛྲ་ར་ཧི་ཞེས་པ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོན་གསལ་ལས། ར་ཧི་དགའ་མ་ཞེས་པ་དང༔ སུ་ལ་དགའ་ན། རང་གི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལའོ།། ཞེས་པར་བཤད་པར་ལྟར་རོ།། དེས་ན་འདིར་དེས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བགེགས་མཐར་བྱེད་བསྟན་ནོ༔། རིག་པ་ཞེས་པ་དོན་མང་པོ་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྤྱན་མ་སོགས་ལྔས་བུམ་པ་འཛིན་པ་པོ་བྱས་ནས་བསྐུར་བའི་དབང་ལ་རིག་པའི་དབང་ལྔ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཕྱག་རྒྱ་ལ་རིག་པར་བྱས་ནས་དེ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྲེལ་བར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་སྟོང་གི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཤར་བར་གྱུར་

པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲ་ཞེས་སྨྲར་རོ།། སྤྱོད་དང་ཞེས་པས་འདོད་རྒྱལ། དགའ་དང་ཞེས་པས་དབྱུག་སྔོན་ཅན། རྣམ་པ་ཞེས་པས་སྟོབས་པོ་ཆེ། དེ་བཞིན་མི་འགྱུར་ཞེས་པས་མི་གཡོ་བ། རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཞེས་པས་རྒྱུ་ལམ་གྱི་ཆོས་འོག་ནས་རིམ་བཞིན་ཡར་འཕེལ་བས་མཚོན་པའི་གནོད་མཛེས། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པས་མཚོན་པའི་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་བསྟན་ལ། ཐ་མ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྣམ་ཤེས་དག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་སུ་རྗེས་ཐོགས་ཆོས། ཞེས་སློས་སོ།། དེ་ནས་ཁྲོ་བོ་ལྷག་མ་དྲུག་གི་རིགས་དབྱེ་བ་ནི། རྨོངས་དང་ཞེས་པས་མི་གཡོ་བ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་དང་། ཞེ་སྡང་ཞེས་པས་སྙིང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེས་པས་དབྱུག་སྔོན་ཅན་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་དང་། སྲིབ་པ་ཞེས་པ་སྤྱར་ཉེས་པ་ཞེས་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། དེས་འདོད་རྒྱལ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་དང་༑ རྡོ་རྗེ་ཞེས་པས་[1]སྟོབས་པོ་ཆེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་སུ་སྟོན་ནོ།། འདི་དག་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་ནཱ་རོ་པས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པའོ།།

དེ་ནས་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བས་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་པ་སློན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་འཛིན་པ་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས་ཚིག་གཞན་མི་འབྱུང་བས། གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བའི་ཚིག་འདི་དག་གིས་བྱ་སྟེ། “གང་ཞིག་ཐོག་མེད་སྲིད་པའི་ཆུ་ཀླུང་དུ།། མ་ལུས་ཀུན་རྟོག་གིས་བསགས་སྡིག་པ་རྣམས།། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་སྤྱན་སྔར་དེ་དག་ནི།། ཚོ་ག་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བགྱི།། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།། འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་དགེ་བ་གང་མཛད་པ།། དེ་དག་ཀུན་ལ་ཡང་དག་ཡི་རང་ཞིང་།། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བགྱི།། ཡིད་ཀྱི་རོལ་པ་དྲི་མེད་ལྷ་འདྲས་བསྒྲུབས།།

[1] ཞེས་པ་ དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

སྙིང་རྗེ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡི་ཐབས།། རང་གི་ཡིད་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡི།། བདེར་གཤེགས་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆི།། རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ངེས་གྲོལ་ཞིང་།། སེམས་དཔའ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་གཞི།། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་ངོ་བོ་ཉིད༑། དམ་པའི་ཆོས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆི།། འཆིང་བ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་གྲོལ་གྱུར་ཅིང་།། སྙིང་རྗེ་མཆོག་གིས་བསྐྱུན་པའི་དཔལ་དང་ལྡན།། རབ་ཏུ་དགའ་སོགས་ས་ལ་རབ་བཞུགས་པ།། བརྟུལ་ཞུགས་དབང་པོའི་ཚོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།། བསམ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དག་གྱུར་པས།། སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་འཕྱིན།། ལྷག་པར་མོས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཡི།། སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་བསྐྱེད་པར་བགྱི།། བདེར་གཤེགས་སྲས་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་པུ།། སྦྱིན་སོགས་རྣམ་བཅུ་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཚུལ།། རྫོགས་སངས་རྒྱས་བདག་མ་ལུས་ངོ་བོའི་བློས།། ཡང་དག་ཉིད་དུ་ད་ནི་གནས་པར་བགྱི།།"[1] ཞེས་པའོ།། དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཐོག་མར་བཤགས་པ་ནི་བཤགས་པར་བགྱི། ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་འཆད་པ་ནི་གང་ཞིག །དུས་ཐོགས་མེད་ནས། གནས་སྲིད་པའི་རྒྱ་གླུང་དུ། ཀུན་སློང་མ་ལུས་ཀུན་རྟོག་གིས་བསགས་པའི་ངོ་བོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་རྙོག་པ་རྣམས། ཡུལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར། རྣམ་པ་རེ་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་ནི་

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། པི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་ཏ་པ་ད། གསང་འདུས་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གཏེར། ཤོག་གྲངས༩༣བ༨ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "གང་ཞིག་ཐོགས་མེད་དུས་ནས་སྲིད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ།། རྟག་པས་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་སྡིག་པ་མ་ལུས་རྣམས།། ཐུགས་རྗེ་ཆེར་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་མདུན་དུ་ཡང་།། གསུམ་དུ་དམིགས་པ་གསལ་ཏེ་བཤགས་པར་བགྱི།། སངས་རྒྱས་དང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།། འཕགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དགེ་བ་གང་།། མ་ལུས་བདག་གིས་དེ་དག་ཡི་རངས་ནས།། བླ་མེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྔོའོ།། སྤྲོས་མེད་ཐུགས་ནི་བླ་བ་ལྷ་བུ་སྟེ།། མཐའ་ཡས་དོན་དུ་ཐབས་ཀྱི་སྐུ་ཆེན་པོ།། རྟག་ཏུ་བདག་གི་ཡིད་དང་དབྱེར་མེད་པ།། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆི།། རྟོག་པ་ཀུན་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བ་ཡི།། དམ་པ་མ་ལུས་ཀུན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་རྟེན།། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་པོ།། ཆོས་ལ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི།། བཅིངས་པ་མ་ལུས་རྣམ་པར་སྤྲངས་པ་ཡི།། དཔལ་ལྡན་སྙིང་རྗེ་མཆོག་གིས་རབ་བྲངས་པ།། རབ་ཏུ་དགའ་ལ་སོགས་པ་རབ་གནས་པའི༑། འདུལ་བའི་དབང་པོའི་ཚོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། བསམ་པ་དག་པས་རྣམ་སྨིན་དག་པ་ཡིས།། སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་ཀུན་བཅོམ་སྟེ༑། མི་འཕྲོག་པ་ཡིས་བརྒྱན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་།། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱི།། སྲས་དང་ལྡན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡི།། ཐུན་མོང་ལམ་སྟེ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུ།། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིད་ཀྱིས་ནི།། ད་ལྟར་འདིར་ནི་བདག་གིས་བསྟན་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

ཐམས་ཅད་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། ཚུལ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཚོ་ག་བཞིན་དུ་སྟོབས་བཞི་ཚང་ཞིང་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་བཤགས་པར་བགྱིའོ།། ཡི་རང་ནི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། འཕགས་པ་ལས་གཞན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་གང་མཛད་པ་དེ་དག་ཀུན་ལ་ཡང་དག་པར་དགའ་བས་ཡི་རང་ཞིང་། རང་གིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བགྱིའོ།། སྐྱབས་འགྲོ་ནི། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།། བདེ་གཤེགས་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རོལ་པའམ། བཀོད་པའམ། རྣམ་འགྱུར། གཉིས་སྣང་གི་དྲི་མ་མེད་པ་ཟླ་བ་འདྲ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་བསྒྲུབས་པར་གྱུར་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དང་། སྙིང་རྗེ་དམ་པ་དང་མཐའ་ཡས་པའི་ཐབས་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པས། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་བདེ་གཤེགས་རང་གི་ཡིད་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ།། གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་རང་དུས་ན་ངེས་པར་གྲོལ་ཞིང་། སེམས་དཔའ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལམ་བདེན་དང་། ཆོས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་འདྲའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།། སའི་དོས་སྐལ་གྱི་འཆིང་བ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་གྲོལ་གྱུར་ཅིང་། སྙིང་རྗེ་མཆོག་གི་མ་མས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཔལ་[1]དང་ལྡན་པ། རབ་ཏུ་དགའ་སོགས་ས་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་[2]སོ་སྐྱེའི་བྱང་སེམས་ལས་དབང་པོའམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་

༡ དབང་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ བརྟུལ་ཤུགས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཚོགས་སམ། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྨོན་པའི་བསམ་པ་དང་༑ དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའམ་འབྲས་བུ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པས་སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་འབྱིན་པ་འཇུག་པའི་སེམས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞན་དོན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པས་བརྒྱན་པའི་སེམས་ནི་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་དམིགས་ཏེ་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ།། ལམ་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།[1] བདེ་གཤེགས་སྲས་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་པུ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྤྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། དཀར་པོའི་ལས་ལམ་རྣམ་པ་བཅུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ད་ནི་གནས་པར་བགྱིའོ།། གནས་ཚུལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལས་འདིར་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ནི། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྦྱིན་སོགས་མ་ལུས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དག་གི་ངོ་བོར་མོས་པ་རྣམ་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་བློས་བསྒྲུབ་པར་བགྱིའོ།།[2] ཞེས་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པའོ།།

དེ་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན།། བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ།། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་མྱ་ངན་འདས་ལ་དགོད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔར་སྡོམ་པ་ཐོབ་ཟིན་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དབང་གི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པས་དབང་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་བཟུང་འདི་འདྲ་བས་སྡོམ་པ་སྔར་མེད་ཐོབ་པ་དང་། སྔར་ཡོད་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་འགལ་རྐྱེན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་ནི། མདོར་

---

༡ **བཅས་པ་ནི།** དབུས་དཔར།
བཅའ་བ་ནི། གཙང་དཔར།

༢ **བསྒྲུབས་པར་བགྱིའོ།།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བྱུས་ལས། "ཞི་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན་གནས།།"[1] ཞེས་པ་ལས། དེའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་སོགས་གང་ཡང་དངོས་སུ་མ་བཤད་དོ།། ཨ་ནུ་ཡོ་ག་ལྟར་ན། [2] བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་སྟོང་པར་བསྒོམས་པའི་སྟོང་པའི་ངང་ལས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་མགྱོགས་པར་འཁོར་བའི་རྩིབས་ལ་ཁྲོ་བོ་འགོད་པར་བཤད་པ་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ་ནི། བསྲུང་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པའི་ལུགས་གཞན་ཡིན་གྱི། འདིར་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། "དངོས་པོ་མེད་པས་བསྒོམ་པ་མེད།།"[3] ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྲུང་འཁོར་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས། བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྔོན་ལ་སྟོང་པ་བསྒོམས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ལན་གཉིས་བསྒོམ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།། འཁོར་ལོ་ཡང་འདིའི་ལུགས་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་མགྱོགས་པར་འཁོར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ངེས་པས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྲུང་བར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ༑ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྦྱང་གཞི་ལ་སྣོད་སྟོང་པའི་སྐལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་ཆེད་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེའི་ཆེད་དུ་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། བསྲུང་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་དུ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་བསལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ངང་ལས་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཞེངས་པའི་ཆེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྔོན་དུ་མཆོད་པ་བསང་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་དང་། འོག་ཏུ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཌི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢༨༢

2 **ཨ་ནུ་ཡོག།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

3 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༥ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དངོས་པོ་མེད་ལ་སྒོམ་པ་མེད༎" ཅེས་སོ།།

དུ་བསྡུས་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམས་པར་འགྱུར་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ལན་དུ་མ་བསྒོམ་དགོས་པར་ཐལ་བ་ཁྱེད་རང་ལ་འབྱུང་ངོ་།། དེས་ན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་རྐྱང་པ་གཅིག་ཙམ་བསྒོམ་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་སྟོང་པ་རེ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པ་ལ། འདིར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྔོན་དུ་སྟོང་པ་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་བར་སྨྲ་བ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་སོ།། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་རྩ་རྒྱུད་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་༑ བཤད་རྒྱུད་ལས་གསལ་བར་བཤད་དེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། "ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི།། རྩིབས་བཅུ་དེ་དབུས་རྣམ་པར་བསྒོམ།།[1] རྩིབས་ཀུན་ལ་ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ།། ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བཅུ་ལས་བྱུང་།། 'འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་བྱ་ཞིང་།། མཆོག་ཏུ་མརྗེས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་འབར་བས་སྤྲིན་སྤྲོས་པས།།' མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར།།"[2] ཞེས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་དང་འཁོར་བ་གཉིས་ཀ་གསུངས་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནི་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་དྲངས་ཤིང་། སྒྲོན་གསལ་དུ་ཡང་། རྡོ་རྗེ་བཞི་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་དང་། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཉིད་དྲངས་ནས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཤད་པས། འཕགས་ལུགས་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དོ།། ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པོའོ།། འཁོར་ལོ་འཁོར་ཀྱང་ཁྲོ་བོས་ཕྱོགས་བསྲུང་བ་མི་ངེས་པའི་[3]སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། "མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར།།"[4] ཞེས་པའི་དོན། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་མི་གཡོ་བ་སྟེ་མི་འཁོར་བར་གནས་ལ། དེ་དང་དུས་མཚུངས་

༡ **བསྒོམས།།** དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ལྔ་པ༑ དྲུག་པ། བདུན་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'འགོག་པའི་རྡོ་རྗེས་བསྒོམ་བྱ་ཞིང་།། མཆོག་ཏུ་མརྗེས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་སྤྲིན་སྤྲོས་པས།།' ཞེས་སོ།།

༣ **མ་ངེས་པའི་** དབུས་དཔར།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༢ན༡

པར་འཁོར་ལོ་འཁོར་ཞེས་པ་ཡིན་པས། འཁོར་ལོ་འཁོར་ཀྱང་ཁྲོ་བོ་འཁོར་མི་དགོས་པས་སོ༏། དེས་ན་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱོན་འཛིན་པ་ནི་རྒྱུད་ལ་སྐྱོན་འཛིན་པའོ།། དེའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པར་བཤད་པ་དང་ཨ་ནྡྷ་ཡཱས་[1]བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ཀྱི། བོད་སྔ་མ་མང་པོ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་འཁོར་ལོ་མི་བསྒོམ་པ་ལེགས་པར་འདོད་པ་དོན་མ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་སྭ་བྷཱ་ཝའི་སྔགས་དོན་སེམས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་[2]སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་པཾ་ལས་སྣ་ཚོགས་པད་མ་དང་། ཨཱཿལས་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཧཱུྃ་ལས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་བཅུ་པ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་མགྱོགས་པར་འཁོར་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། "རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་སྤྲིན་སྤྲོས་པས།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། འོ་ན་འཁོར་ལོ་དབྱིབས་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྙམ་ན། འདི་ལ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གཞན་རྣམས་ནས་གསལ་བ་རང་དུ་བཤད་པ་མེད་ཀྱང་༏ མན་སྙེ་ལས། "འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བའི་དབུས་ཀྱི་ནང་དུ།"[4] ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྱིར་ནང་དུ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟེ་བ་སྦུབས་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་རྒྱུད་ལས༏ "རྩིབས་ཀྱི་ནང་ནི་ཐམས་ཅད་ན།། 'བཞུགས་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སོགས།།"[5] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། མན་སྙེ་ལས།[6] "འཁོར་ལོ་སེར་པོ་གཡས་བསྐོར་དུ་འཁོར་བ་རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བའི་དབུས་ཀྱི་བར་སྐབས་སུ་

༡ **ཨ་ནྡྷ་ཡས་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༢ **སྒོམ་པ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༡

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༡བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འཁོར་ལོ་སེར་པོ་དབུས་སུ་འཁོར་བ་རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བའི་དབུས་ཀྱི་ནང་དུ" ཞེས་སོ།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇུ ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། ངན་སྦྱོང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༡༣བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'བཞུགས་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་ལ་སོགས།།' ཞེས་སོ།།

༦ **མན་སྙེ་པས།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

གནས་པའི་བདག་ཉིད།”[1] ཅེས་ལྟེ་བ་ཁོང་སྟོང་གི་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། ལྟེ་བའི་ཁོང་སེང་[2]གི་ཡར་རྩེ་དང་མར་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟེང་འོག་གི་ལྷ་བསྐྱེད་པར་ཞེས་སོ།། དེས་ན་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བ་དང་སྟེང་འོག་གི་རྩིབས་ནི། མདུང་སོ་གཉིས་མཇུག་སྤྲད་པ་ལྟ་བུའི་དབུས་ཀྱི་སྦོམ་གྱི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཡར་རྩེ་མར་རྩེའི་ནང་དུ་སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་བསྐྱེད་པའོ།། རྩིབས་བརྒྱད་ཀྱི་ནི་རྩིབས་ཀྱི་རྩེ་མོའི་སྟེང་དུ་ཁྲོ་བོ་དགོད་པར་གསལ་བར་[3]བཤད་ལ། རྩིབས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགོད་པར་བཤད་པ་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པས། ཁྲོ་བོའི་འོག་ཏུ་གནས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་ཡིན་ཀྱི། འཁོར་ལོ་རྩིབས་ཐམས་ཅད་ཁང་པ་ལྟ་བུའམ་གུར་ཐབས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཁྲོ་བོ་རྣམས་དེའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་རྣམ་དག་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། ཁྲོ་བོ་རྣམས་རྩིབས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱས་ནས་ཁྲོ་བོ་མི་འཁོར་ཞིང་འཁོར་ལོ་འཁོར་ན། འཁོར་ལོའི་རྩིབས་ཀྱིས་ཁྲོ་བོ་ལ་གཙོད་དགོས་ལ། ཁྲོ་བོ་ཡང་འཁོར་ན། ཁྲོ་བོ་འདི་ཕྱོགས་འདི་ན་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཁྲོ་བོ་རྩིབས་དང་ལྟེ་བའི་བར་དུ་འགོད་ན། རྩིབས་རྣམས་ཁྲོ་བོའི་གནས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཁྲོ་བོ་རྩིབས་ལ་དགོད་པར་བཤད་པའི་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་རྣམ་དག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ།། དེས་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་སྔགས་རྙིང་མ་པ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་ནོ།། འཁོར་ལོ་འཁོར་ཞིང་ཁྲོ་བོ་མི་འཁོར་བ་ནི། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ནི་ཙུང་ཟད་འཁོར་ལོ་ལ་མ་རེག་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་དགོས་པ་ནི། འཁོར་ལོའི་རྩིབས་ཀྱིས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་གཙོད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བསྡུས་ལས། “ལེའུ་

---

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འཁོར་ལོ་སེར་པོ་གཡས་སྐོར་དུ་འཁོར་བ་རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བའི་དབུས་ཀྱི་བར་སྣང་ས་སུ་གནས་པའི་བདག་ཉིད་’ ཅེས་སོ།།

༢ **ཁོང་གསེང་** དབུས་དཔར།

ཁོང་གསང་ གཙང་དཔར།

༣ **གསལ་བ་** དབུས་དཔར།

གསུམ་པ་ལས། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།།" ཞེས་པ་ནས། "གཟུགས་ནི་དབུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་མདོར་བསྡུས་པར་གསུངས་པ་འདིས། དང་པོ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། "ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འོད་འདྲ་ཞིང་།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ།། སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འཛིན་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་ཨེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མོས་པར་བྱའོ།།"[2] ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། "རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་ཁ་དོག་དཀར་པོས་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པས་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོར་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་ལ། དཀར་པོ་ཨེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱ་ཡྰས་[4]ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཨ་བྷྱ་ཡྰས་[5]དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། ཐུབ་པ་དཔལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། "སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་བསལ་ལ། སྐད་ཅིག་གིས་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་པ། ཞལ་གཅིག་པ། པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ།"[6] ཞེས་བཤད་པས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་རིགས་སོ།། ཞེས་སྨྲ་བ་ནི།

---

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ནི།། འོད་ཟེར་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ།། སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་དང་ལྡན།། འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་ཀུན་དུ་ཁྱབ། ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རླུམ་པོ་སྟེ།། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཡིས་བརྒྱན།། མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྔས་བརྒྱན་པ།། མདོར་ན་དེ་ལྟར་བསྒོམས་ནས་སུ།། གཟུགས་ནི་དབུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༡ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འོད་འདྲ་ཞིང་།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ།། སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འཛིན་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་བདག་ཉིད་ཨེ་ལྟ་བ་བཞིན་མོས་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༨བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་ཁ་དོག་དཀར་པོར་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

༤ **ཨ་བྷྱ་ཡས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ **ཨ་བྷྱ་ཡས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༦ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི པཎྜི་ཏ་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ། རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡིད་འཕྲོག ཤོག་གྲངས་༡༥༣ན༤

ཐུབ་པ་དཔལ་གྱི་ལུང་གིས་ཨ་ཐྶ་ཡཱ་[1]འགོག་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ལ།[2] རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་ངེས་ཏེ་འདི་ལྟར། མདོ་བསྲེ་ལས། "དེ་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་གྱུར་ནས།"[3] ཞེས་རང་བསྲུང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཅུག་ནས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བར་བཤད་ལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་ནི་རྒྱུད་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། "དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས༑ རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་འདི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་མ་ཐག་ཏུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད། ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་ལ༑ དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པ་དེ་ལ༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་ཅིང་

༡ **ཨ་ཐྶུ་ཡ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **ཡིན་པ།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་བསྐྱེད་པས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེས་གྱུར་ནས" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་དཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། རིག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ།།" ཞེས་སོ།།

མཆོད་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་འདུས་པ་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ལེགས་སོ་གནང་སྟེ། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་མཛད་དེ་ཡང་དག་པར་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི་དབང་བསྐུར་བ་སྟེ། དབང་བསྐུར་ནས་འདུས་པ་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ།། འདིས་ནི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་དབང་མ་བསྐུར་བར་རྒྱུད་བསྟན་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས། "དེ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་བར་མཛད་དེ།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་ནས་དབང་བསྐུར་བར་བཞེད་དེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བའི་ཆེད་དུ། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་ནས་རང་ལ་བཅུག་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་མཁྱེན་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། ཞེ་སྡང་གི་རིགས་ཀྱི་སྔགས། མཆོག་གི་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ་འདི། ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལས་ཕྱུང་ངོ་།། བཛྲ་དྷྲིཀ༔ དེ་ནས་འདི་ཕྱུང་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད། མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྤྲོར་བའི་ཐབས་ཀྱིས། ནག་པོ་དཀར་པོ་དམར་པོའི་ཚུལ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༨བ༣

ཅན་གྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་ཞུགས་སོ།། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་ནས་བཅུག་པ་ནི། སྔར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ལ་བཅུག་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་བར་སྐབས་སུ་བསྒྱུར་ནས་དེ་ལ་བཅུག་པ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་དེ་ལྟར་སྨྲ་བས་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་འཇུག་ཚུལ་རྒྱུད་ལས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྡོ་རྗེའི་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱུང་བ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བར་གསུངས་པ་མཐོང་ཡང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཙམ་ལ་ཡང་མ་བརྟགས་པས་འཁྲུལ་ལ། པཎྜི་ཏ་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད་པ་ཡང་དེའི་ཕྱིར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། "ཕྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ཡང་དག་པར་འབྱིན་པར་མཛད་པ་སྟེ།"[1] ཞེས་མི་བསྐྱོད་པ་འབྱིན་ལུགས་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་མངལ་འབྱིན་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལ་ཡུམ་ནི། ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མར་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་པས། རྗེས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་སྟེ་ཡབ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བ་ན། ཡུམ་ཡང་རིག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་བསྒྱུར་དགོས་སོ།། གོང་དུ་དྲངས་པའི། "སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་དང་མཉམ།།"[2] ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་ལས། "སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་དང་མཉམ༑༑ ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་གི་བདག་པོའི་སྐུ་མདོག་དང་འདྲ་བའོ།།"[3] ཞེས་བཤད་པས་སྐབས་འདིར་ཡབ་ཡུམ་སྐུ་མདོག་མཚུངས་པ་བྱེད་དགོས་ལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། 'རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མཚུངས་པའི་འོད།།'[4] ཅེས་པ་འདི་རྡོ་

༡ སྔ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༨ན༡

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༥བ༢

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧ན༡

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨བ༥ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འོད་འདྲ་ཞིང་༑༑ རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ།།" ཞེས་སོ།།

ཧེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་སྦྱར་ཞིང་། མདོ་བསྡེ་ལས་བསྡུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསྐྱེད་པ་དང་སྦྱར་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས་དེ་ཉིད་སྦྱོད་པ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་སྦྱར་ཀྱང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། "ཚིག་གཅིག་ལ་ཡང་སྣ་ཚོགས་དོན།།"[1] ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རེ་རེ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྟོན་པས། འགལ་བར་མི་བསམ་ལ། འདིའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུ་མདོག་ཞལ་ཕྱག་འདྲ་བས་གཉིས་ཀ་ལ་དྲང་དུ་རུང་བ་ལ་དགོངས་ཤིང་། འདིར་དྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། "སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འཛིན་འགྱུར།།"[2] ཞེས་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ལ་བཤད་དགོས་སོ།། རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་ཡང་བྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། "ཡོངས་སྦྱོད་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྡན།། རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཅན།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས།། གྲུ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།།"[3] ཞེས་གསུངས་ནས། དེ་ནས། "ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི།།"[4] ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་དེ་དག་ཡོད་དོ།། དེ་ལ། རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཞེས་པ་ནི། བསྡུང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བསྒོམ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཡོངས་སྦྱོད་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྡན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་བཞི་ལྡན་པ་ལ་ནྭ་རོ་པས་བཤད་ཅིང་། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ལས། "འོད་འཕྲོ་འཁྲུག་ཅིང་མདངས་བཟང་བའི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་མཉམ་གཞག་ལ།། རྡོ་རྗེ་སྐུ་ནི་གསུམ་གྱི་མཐར།། གཟུགས་བརྙན་བསམས་ལ་སྦྱར་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༧ན༥

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༦བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སངས་རྒྱས་སྐུ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་འཛིན།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༦

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༧

བར་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཞི་སྟང་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་ལ། རྡོ་རྗེ་སྐུ་ནི་གསུམ་གྱི་མཐར།། ཞེས་པ་གཉིས་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཀྱི་སྐུའི་མཐར་ཏེ་[2]འོག་ཏུ། གནོད་མཛེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་བསམས་ལ་བགེགས་འགུགས་པ་སོགས་ལ་སྤྲུར་བར་བྱ། ཞེས་པ་ཡིན་པས་སོ།། དེས་ན་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཕྱུག་མ་དཀར་མོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་མས་འཁྱུད་པར་བསྐྱེད་པའི་གནས་གསུམ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱས། དེ་ནས་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུས་བསྐོར་བ་སྤྱན་དྲངས། སྤྱི་བོའམ་ཞལ་ནས་ཞུགས་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་བཅུ་གཅིག་ཧཱུྃ་རིང་པོ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས༑ མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཁྲོ་བོ་བཅུར་བསྐྱེད་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ཐུགས་ཀར་དྲངས། བཛྲ་ཧྲཱི་གིས་ཕྱུང་། ཕྱོགས་བཅུར་སྤྲོས་པས་སྤྱི་དགོས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད། སླར་འདུས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་ནས་རང་ལ་ཞུགས་པས། སྟང་གི་ཟླ་བ་ཉི་གདན་དུ་གྱུར་པའི་སྟེང་ན་རང་ཞི་སྟང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཅན་དང་། ཡུམ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་གྱུར་པར་བསྒོམ་ནས༑ དེ་ནས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་རང་རང་གི་འཁྲིན་སྟབས་ཀྱིས་ཕྱུང་སྟེ། རྩིབས་བརྒྱད་ཀྱི་རྩེ་མོ་དང༑ སྟེང་འོག་གི་རྩིབས་ལ་ཅུང་ཟད་མ་རེག་པའི་ནང་གི་གནས་རྣམས་སུ་བད་ཉིའི་གདན་ལ་དགོད་པར་བྱའོ།། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྲོ་བོ་བཅུ་རྩིབས་བཅུའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུྃ་བསམས་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མངལ་འབྱིན་བྱེད་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ།། ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མདོར་བྱས་ལས། "ཁྲོ་

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩ན༦ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་ལ།། འོད་འཕྲོ་འཁྱུག་ཅིང་དཔལ་མདངས་བཟང་བ།། རྡོ་རྗེ་སྐུ་ནི་གསུམ་གྱི་མཐར།། གཟུགས་ནི་བསམས་ནས་སྤྲུར་བར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

2 **མཐར་སྟེ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བོ་བཅུ་ནི་སྨྲོ་བར་བྱ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་སྨྲོ་བའི་དོན་མངལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཐུགས་ཀར་དྲངས་ནས་ཕྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཧཱུྃ་བྱུང་བ་ལས་ཁྲོ་བོ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་ནི་སྨྲོ་བའི་དོན་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་མདོ་བསྲེ་ལས། “ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ཁྲོ་བོ་ཞེ་སྡང་གནས་ལས་སྐྱེས།། ‘གསོད་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟོན་པ་དག །‘གྲུབ་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཅན་ལ།།’ གསོད་པའི་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པས། ཡི་གེ་ཧཱུྃ་རིང་པོ་ལས་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་ཕྱུང་ལ།”[2] ཞེས་དང་། གོང་དུ་དྲངས་པའི། “འོད་འཕྲོ་འཇིགས་ཅིང་མདངས་བཟང་བའི།།”[3] ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པས་མི་བསྐྱོད་པ་དབྱུང་ཞིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས། འོད་འཕྲོ་འཇིགས་ཅིང་མདངས་བཟང་བའི། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞལ་ཙུང་ཟད་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོའི་དབུས་སུ་ཚུད་པར་བདག་ཉིད་བསྒོམས་ལ།[4] ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཕྱུང་སྟེ། ཕྱོགས་དང་མཚམས་རྣམས་སུ་བཞག་ནས།”[5] ཞེས་ཁྲོ་བོ་ཕྱུང་ནས་རིམ་ལ་དགོད་པར་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་དངོས་སུ་བཤད་པས། ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་བརྟགས་པའོ།། དེས་ན། ཨ་བྷྱ་དང་།[6] རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་དང་། འགྲེལ་པ་རིན་ཕྲེང་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲོ་བོ་མངལ་འཛིན་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ།། རྒྱུད་ཀྱི། “ཁྲོ་བོ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༣

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྒྲུབ་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཅན་ལ།།’ ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༤ན༦

༤ **བསྒོམས་ལ།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༣ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པས་མི་བསྐྱོད་པ་དབྱུང་ཞིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས། འོད་འཕྲོ་འཇིགས་ཅིང་མདངས་བཟང་བའི། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞལ་ཙུང་ཟད་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོའི་དབུས་སུ་ཚུད་པར་བདག་ཉིད་བསྒོམས་ལ། ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཕྱུང་སྟེ། ཕྱོགས་དང་མཚམས་རྣམས་སུ་གཞག་ནས།” ཞེས་སོ།།

༦ **ཨ་བྷྱ་དང་།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཞི་སྟང་གནས་ལས་སྐྱེས།། ”[1] ཞེས་པ་འགྲེལ་པས་ཧཱུྃ་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། “འབར་བའི་འོད་འཕྲོ་འཇིགས་པར་བྱེད།། ཉི་མ་ལ་གནས་ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་༑༑ གཡོན་བརྐྱང་པ་ཡི་གནས་པས་གནས།། ”[2] ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་བསྡེ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་ཧཱུྃ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ལས་བསྐྱེད་པར་ཡབ་སྲས་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པས༑ ན྄་མ་ཁ་ཅིག་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་ཚིག་གསུམ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅིའང་མེད་དོ༑༑ ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཕྱུང་ནས། མཛད་པ་མ་མཛད་པར་གདན་ལ་འགོད་པ་ནི། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་གདོན་འཇོམས་པ་ཡིན་ལ། མཛད་པ་དེ་ཉིད་གདན་ལ་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་ཕྱུང་མ་ཐག་གདན་ལ་དགོད་པ་ཡིན་ནོ།། རང་ཞི་སྟང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བའི་དགོས་པ་ནི་ཁྲོ་བོ་ལ་བཀའ་བསྒོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་བཙུག་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྱུར་བ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་ཞི་སྟང་གི་རིགས་ཡིན་པས་སོ།། དེ་ལ་སྟེང་གི་ཁྲོ་བོ་ནི་གཙོ་བོའི་དབུའི་ཐད་སོ་ལས་ཅུང་ཟད་ཁར་དུ་ཡོ་བའི་སྟེང་དུ་ཞལ་ནུབ་ཏུ་གཟིགས་པ་དང་། འོག་གི་ཁྲོ་བོ་ནི་གཙོ་བོའི་སྐུའི་འོག་ཐད་དྲངས་ལས་ཅུང་ཟད་ནུབ་ཏུ་ཡོ་བའི་རྒྱབ་ཀྱི་ཆར་ཞལ་ཤར་ལ་གཟིགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་དང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ལས། གཙོ་བོ་དང་སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་བར་ཐག་ཅུང་ཟད་རིང་ངོ་།། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར། སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་སམ་དེའི་མཚན་མ། རས་བྲིས་སམ། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པ་ན། སྟེང་འོག་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཤར་གྱི་ཤར་དང་། ནུབ་ཀྱི་ནུབ་ཏུ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་བགེགས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “བགེགས་ཀུན་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར།། གནོད་མཛེས་བཀའ་སྩལ་ཕུར་བུས་གདབ།། ཨོཾ་གྷཱུྃ་རྒྷ་ནི་གྷཱུྃ་རྒྷ་ཧཱུྃ།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༣ན༣

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༢

གྲིཧྣ་གྲིཧྣ་ཧཱུྃ། གྲིཧྣཱ་པ་ཡ་གྲིཧྣཱ་པ་ཡ་ཧཱུྃ། ཨཱ་ན་ཡ་ཧོ། བྷ་ག་ཝན། བིདྱཱ་རཱ་ཛ་ཧཱུྃ་ཕཊ། ཁྲོ་བོའི་གཟུགས་ཅན་འདི་ཡིས་ནི།། 'བགེགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཉིད་བཀུག་ནས།། རློ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།།' ཚིག་བཞིན་དུ་ཕུར་བུས་གདབ།།"[1] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོས་ནས་བགེགས་རྣམས་དགུག་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "དེ་ནས་འོག་ན་གནས་པའི་གནོད་མཛེས་ལས་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་པ་གཉིས་པ་འོངས་ནས། གནོད་མཛེས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་མདུན་དུ་གནས་ཏེ་བཀའ་ནོད་པར་བསམས་ནས། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཧཱུྃ་བཞི་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒོ་སྟེ།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་འོག་གི་གནོད་མཛེས་ལ་བལྟས་པས། དེས་སྤྲུལ་པའི་གནོད་མཛེས་གཉིས་པ་ཞིག་མདུན་དུ་འོངས་ཏེ་བཀའ་ནོད་པར་བསམས་ལ། དེ་ལ་ཧཱུྃ་བཞི་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བགེགས་རྣམས་མྱུར་དུ་བཟུང་ལ་ཁྲུག་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྒོ་བར་བྱའོ།། སྔགས་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨ་དང་ཨུ་དང་མ་ཡིག་གསུམ་ནི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་ཨོ་ཞེས་པར་གྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མ་ཡིག་གིས་བརྒྱན་པས་ཨོཾ་ཡིག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་དེས་མཚོན་པའི་དོན་དེ་ལྟར་གོ་ནས་བརྗོད་པས་བསོད་ནམས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྔགས་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོར། "ཨོཾ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད༔ མཆོག་དང་ནོར་སྟེར་དཔལ་དང་གཡང་།། སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་།། དམ་བཅའ་བ་དང་བཀྲ་ཤིས་དོན།། 'ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྔགས་སུ་བརྗོད།།"[3] ཅེས་པ་ལྟར་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༣ ཕྱི་རྐང་ཐ་མ་བཞིའི་ནང་ནས་བར་མ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'བགེགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉིད་བཀུག་ནས།། རློ་དང་ལྡན་པས་སྦྱོར་བ་ཡིས།།' ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༧ན༣

༣ སྡེ་བཀའ། བརྒྱུད་འབུམ། ཉ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥༨ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན།།' ཞེས་སོ།།

རོ༔ འདི་ཉིད་འོག་གི་སྐབས་ཀུན་ཏུའང་ཤེས་པར་བྱའོ།། སུཾ་བྷ་ཞེས་པ་ངེས་པར་འདུལ་བ། ནི་སུཾ་བྷ་ཞེས་པ་མ་ལུས་པ་ངེས་པར་འདུལ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་གནོད་མཛེས་ལ་བོད་པའོ༔ ཧཱུྃ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པའོ།། གྲྀཧྞ་གྲྀཧྞ་ནི་བཟུང་བཟུང་ཞེས་པ་སྟེ་གནོད་བྱེད་འབྲོས་པ་ལ་ཟུངས་ཤིག་པའོ།། གྲྀཧྞཱ་པ་ཡ་གྲྀཧྞཱ་པ་ཡ་ནི་འཛིན་དུ་ཆུག་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅེས་པ་སྟེ། འཁོར་ཡང་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅིག་པའོ།། ཧཱུྃ་ནི་བསྐུལ་བའོ།། ཨ་ན་ཡ་ཧོ། བྷ་ག་ཝན། ཞེས་པ་ནི༔ ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱུག་ཅིག །ཅེས་པ་སྟེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། "རྡོ་རྗེ་ཞགས་པས་ཆིངས་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུས་སྙིང་ཕྱུག་སྟེ་ཁྱུག་ཅིག་པའོ།།"[1] ཞེས་བཤད་དོ།། བིདྱཱ་རཱ་ཛ་[2]ནི་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གནོད་མཛེས་ལ་དབུགས་འབྱིན་པའོ།། ཧཱུྃ་ཕཊ་ཞེས་པ་ནི་གསོད་པའི་ཕྱིར་བསྐུལ་བའོ།། གནོད་མཛེས་འདིའི་ཕྱག་མཚན་ལ། རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་ལས། དང་པོ་རྡོ་རྗེ་དབྱིལ་བུ། བར་པ་གཉིས་ཞགས་པ་དང་ལྕགས་ཀྱུ། ཐ་མ་གཉིས་རལ་གྲི་དང་རྡོ་རྗེ་ཐོ་བ་འཛིན་པར་བཤད། བླ་མ་ཁ་ཅིག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་རྡོ་རྗེ་ཐོ་བ། གཡོན་ལྕགས་ཀྱུས་མཚན་པའི་ཞགས་པ་ཐོགས་པར་བཞེད། བླ་མ་ཁ་ཅིག་ལྕགས་ཀྱུ་ཞགས་པ་ཐོགས་པའི་ཕྱག་གཉིས་པར་བཞེད་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅིའང་མི་རུང་བར་སྣང་ཞིང་། རྒྱུད་ལས། "རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞབས་ཀྱིས་མནན།། 'དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་བདག་པོ།།' རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་ཞགས་པ་ཡིས།། 'བུ་མོ་རྣམས་ནི་འགུགས་པའི་མཆོག །"[3]ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་དེ་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུར་གྱུར་པས་བསྒྲུབ་བྱ་འགུགས་པར་བཤད་པ་ལྟར། ཕྱག་དྲུག་གི་ཕྱག་མཚན་གཞན་འདྲ་བ་ལ། གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་རྡོ་རྗེ་དེ་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུར་བསྒྱུར་ནས། བགེགས་ཀྱི་གཙོ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༤ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༔ "རྡོ་རྗེ་ཞགས་པས་བཅིངས་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུས་སྙིང་ཁྱུག་སྟེ་ཁྱུག་ཤིག་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **རཱ་ཛཱ་** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༢བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀུན་བདག་པོ་ནི།།' 'བཅིངས་ན་བུ་མོ་དགུག་པའི་མཆོག །' ཅེས་སོ།།

པོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུའི་སྙིང་ནས་ལྕུགས་ཀྱུས་ཕྱུག །མགྲིན་པ་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་བཀུག་ནས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལ་གཏད་པར་མོས་པ་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་འོག་ཏུ་མནན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་མདུན་དུ་བཞག་པར་མོས་པ་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཡང་། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཧཱུྃ་རིང་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁྲོན་པ་འབྲུབ་ཁུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་བཅུར་བཅུག་པར་བསམ་པར་བཤད་པ་བཞིན་བྱའོ།། དེ་ལ་སྙིང་འོག་གི་བགེགས་ནི་ཤར་གྱི་ཤར་དང་། ནུབ་ཀྱི་ནུབ་ཏུ་བཅུག་པར་བསམ་ཞིང་། དེ་ནས་ཕུར་པ་གདབ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩི་རྒྱལ་པོ་ཆེ།། ‘ཨུཙྪལ་སྨྱོན་པོའི་འདབ་མའི་མདོག །འབར་འཕྲེང་འཁྲིགས་པའི་འོད་ལྡན་པས།།’ རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ལྟེ་བའི་ཕྱོགས་ནས་སྨད་ཀྱི་ཚ།། རྩེ་མོ་ལྷ་བུར་རྣམ་པར་བསམ།། སྟོད་ནི་ཁྲོ་བོའི་དབྱིབས་ཅན་ཏེ།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྷ་བུར་བསྒོམ།། དེ་ཡི་གསང་སྔགས་ལེགས་བརྗོད་ལ།། བགེགས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འོག་གཟིགས་པས།། ‘རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུས་ངེས་བཏབ་ན།། བགེགས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་མི་གཡོ་འགྱུར།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ལ། བླ་མ་ཁ་ཅིག ། ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་པོ་རང་རང་གི་མགོར་[2]ཧཱུྃ་རེ་རེ་བསྒོམ། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུར་གྱུར་པར་བསམ་ཞེས་བཞེད་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དེ་ནས་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་གཉིས་པ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོར་སྤྲུལ་ཏེ་བཞག་ནས། རང་ཉིད་ཕུར་བུའི་རྣམ་པ་བཅུར་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། བགེགས་ཀྱི་བདག་པོ་བཅུའི་མགོ་བོར་གནས་པར་བསམ་པར་བྱའོ།།”[3] ཞེས་དང་། དེར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ཡང་། འདིའི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ། བཅུ་གཅིག་དང་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཞུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཨུཙྪལ་སྨྱོན་པོ་འདབ་མའི་མདོག །འབར་ཕྲེང་འཁྲིགས་པའི་འོད་ལྡན་པ།།’ ‘རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་ངེས་བཏབ་ན།། བགེགས་ཀྱི་ལུས་ནི་མི་གཡོ་འགྱུར།།’ ཞེས་སོ།།

༢ **མགོ་བོར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༧ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཞུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་གཉིས་པ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོར་སྤྲུལ་ཏེ་བཞག་ནས་རང་ཉིད་ཕུར་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ་བགེགས་ཀྱི་བདག་པོ་བཅུའི་མགོ་བོར་གནས་པར་བསམ་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

མདོ་ནི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། "རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩི་ཁྲོ་བོ་ཆེ།། རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་རབ་བསྒོམ་བྱ།༑ ཤིན་ཏུ་འབར་ཞིང་ལེགས་པའི་འོད།། ཕྱོགས་བཅུའི་རྩེ་མོར་སྤྲོ་བར་བྱ།། ཞེས་བྱའོ།༑"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་གི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པས་སྤྲུལ་པའི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་གཉིས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྔོན་ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་ལ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་མདུང་རྩེ་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཕུར་བུ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས། "མེ་སྟག་འབར་བ་འདྲ་བ་ཡིས།། ཕྱོགས་བཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གདབ་པར་བྱ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་བཅུར་གྱུར་ཏེ་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཟུག་པར་མོས་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་ཨོཾ་ཧྲཱ་ཧྲཱ་སོགས་ཀྱི་སྔགས་རང་གིས་བརྗོད་ནས་གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོ་བར་བླ་མ་སྔ་མ་དག་བཞེད་ཀྱང་། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྔགས་དེའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་གྱིས་བཤད་པ་ན༑ བཛྲ་ཀཱི་ལ་ཡ་སོགས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་ལ་འབོད་པར་བཤད་ཀྱི། གནོད་མཛེས་ལ་བོད་པར་མ་བཤད་ལ། གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོ་བ་ཡིན་ན་གནོད་མཛེས་ལ་བོད་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "དེ་ནས་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ལངས་ནས་སྔགས་བརྗོད་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་ཐོ་བས་བརྡུང་བར་བསམ་པར་བྱའོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནོད་མཛེས་ཀྱིས་སྔགས་འདོན་ཅིང་ཕུར་བུ་བརྡུང་བར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། གནོད་མཛེས་ཀྱིས་ཕུར་བུ་ལ་བཀའ་བསྒོ་བའི་སྔགས་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་མདོ་བསྡུ་ལས། "ཨོཾ་ཧྲཱ་ཧྲཱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱིས། གནོད་མཛེས་ལ་བསྒོ་སྟེ་ཕུར་བུ་གདབ་བོ།།"[4] ཞེས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡང་། རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༧ན༢

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༥ན༦ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "ཕྱོགས་བཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་རྣམས་ལ།། མེ་སྟག་འབར་བ་འདྲ་བས་གདབ།།" ཅེས་སོ།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༧ན༦

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨོཾ་ཧྲཱ་ཧྲཱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོ་སྟེ་ཕུར་བུ་གདབ་བོ།།" ཞེས་སོ།།

གནོད་མཛེས་ལ་ཕུར་བུ་བསྐུལ་ཞིག་ཅེས་བསྐོས་པས་གནོད་མཛེས་ལངས་ཏེ། ཛྙ་ཛྙ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕུར་བུ་གདབ་བོ།། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་བསྲེ་ལས་ཀྱང་། "ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་ཐབས་སྦྱོར་གྱི་ཕུར་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྔགས"[1] ཞེས་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པའི་ངོ་བོ་ཕུར་བུ་རྣམས་བསྐུལ་བའི་སྔགས་སུ་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལ་སྔགས་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨོཾ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ཛྙ་ཛྙ་ཞེས་པ་ནི་ཛྙ་ཏ་ཀ་སྟེ་གསོད་བྱེད་ཅེས་བོད་པའོ།། ཛྙ་ཏ་ཡ་སཏྭ་དུཥྚཱན་ཞེས་པ་ནི་མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཚོམས་ཤིག་ཅེས་བོད་པའོ།།[2] ཕཊ་ཕཊ་ཅེས་པ་ནི་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ།། ཀཱི་ལ་ཡ་ཀཱི་ལ་ཡ་ཞེས་པ་ནི་ཕུར་བུས་བཏབ་པ་ལ་མི་འགྱུལ་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ།། སརྦ་པཱ་པཾ་ཞེས་པ་ནི་སྡིག་པ་དང་། སྡིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདི་ཕྱི་མ་སྟེ། སྡིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ།། ཕཊ་ཅེས་པ་ནི་དགས་པའོ།། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཞེས་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐུལ་བའོ།། བཛྲ་ཀཱི་ལ་ཡ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་ལ་བོད་པའོ།། བཛྲ་ཀྲ་ར་ཨཀྵོ་བྷ་ཡ་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་བྱས་ནས་བསྒོ་བའོ།། ཀཱ་ཡ་ཝཱ་ཀ་ཙིཏྟ་བཛྲ་ཞེས་པ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་རྡོ་རྗེ་སྟེ། བགེགས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མོ།། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་ཅེས་པ་ནི་སླར་ཡང་བསྐུལ་བའོ།། སྐབས་འདིར་རྒྱུད་དང་སྒྲོན་གསལ་གྱི་དཔེ་རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དོ།། སྔགས་འདིའི་མིང་ནི་གང་དུ[3]བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། བཟླས་པའི་སྔགས་ཐམས་ཅད་རིགས་བཞིར་བསྡུས་ནས། རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་དང་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་སྒྲོན་གསལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བཞི་སྟེ། ཨོཾ་ཐོག་མར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཁྲོ་བོ་བདུད་རྩི་ཐབ་སྦྱོར་གྱི་ཕུར་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཨོཾ་ཛྙ་ཛྙ" ཞེས་སོ།།

༢ **ཐོད་པའོ།།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
སྣོད་པའོ།། གཙང་དཔར།

༣ **གང་རུང་དུ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཡོད་ལ་མཐར་སྣ་ཚ་མེད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་མིང་ནི་མཐའ་མེད་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་མགོ་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་སྦྲུལ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འདིར་ནི་མིང་མཐའ་མེད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་སྐབས་གཞན་རྣམས་སུའང་ཞེས་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས། "རྡོ་རྗེ་མེ་ནི་བསྡིགས་བཅས་པས།། རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་ངེས་པར་བསྒོམ༔ གདུག་པ་ཚིག་པས་ཕན་ཚུན་དུ།། བྲོས་པར་གྱུར་པར་རྣམ་པར་བསམ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སླར་ཡང་ཁྲོ་བོ་དང་ཕུར་བུ་ལས་རྡོ་རྗེའི་མེ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། འཁོར་གྱི་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཚིག་ཅིང་ཕན་ཚུན་དུ་བྲོས་པར་བསམ་པར་བྱའོ།། གནོད་མཛེས་གཅིག་གིས་ཐུགས་ལན་བཅུ་བཟློད་ཅིང་། ཕུར་བུ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བརྡུང་བ་ཡིན་གྱི་གནོད་མཛེས་བཅུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་གནོད་མཛེས་གཉིས་པ་འོག་གི་གནོད་མཛེས་ལ་བསྟུ་བར་བྱའོ།། དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས༔ "ཕྱོགས་བཅུར་ཕུར་བུ་བཏབ་ནས་ནི།། སྟེང་འོག་ཡང་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབ།།"[2] ཅེས་གསུངས་པའི་སྟེང་འོག་སོགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཚུལ་ལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "དེ་ནས་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ཀྱིས་ལྕགས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་གི་ར་བ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་ཐུགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཏྲཱི་ཧཱུྃ་ཛཿདེ་ནས་ཧཱུྃ་གིས་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་གུར་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་ལྟགས་ཀྱི་ར་བའི་སྟེང་དུ་གནས་པའོ།། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་གོ་ཆ་ལའོ།། ཧཱུྃ་གིས་སའི་ཆ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་པར་བྱའོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཏྲཱི་ཧཱུྃ་ཛཿཞེས་ལན་བཞི་བརྗོད་

---

༡ སྔེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༣ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་མེ་ཡིས་ཀུན་དུ་ནི།། རྣམ་པར་འཕྲོ་བས་ངེས་པར་བསྒོམ།། གདུག་པ་ཚིག་པ་ཕན་ཚུན་དུ།། འབྲོས་པར་གྱུར་པར་རྣམ་པར་བསམ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྔེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༣

༣ སྔེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༧བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ཀྱིས་ལྕགས་དང་། ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་རྣམས་ཀྱི་ར་བ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་ཐུགས་འདི་ཡིན་ཏེ། ཏྲཱི་ཧཱུྃ་ཛཿ། དེ་ནས་ཧཱུྃ་གི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་གུར་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་ལྟགས་ཀྱི་ར་བའི་སྟེང་དུ་གནས་པའོ།། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་གོ་ཆ་ལའོ།། ཧཱུྃ་གིས་སའི་ཆ་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

པས་རིམ་བཞིན། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རུ་ལྷུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་སྟེ་དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་སེང་[1]ཡང་རྡོ་རྗེ་ཆུང་ངུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱིས་བར་མཚམས་[2]མེད་པར་གཏམས་པས་གོ་སྐབས་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པའོ།། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཆུའི་ར་བ་ནི་ཆུའི་ཟེགས་མ་འཕྱོར་བ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐོར་བའོ།། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་མེའི་ར་བ་ནི་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འབར་བ་གཡས་བསྐོར་དུ་འཁྱིལ་བའོ།། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་ཅིང་དྲག་པོའི་སྒྲ་དང་བཅས་པ་མེ་དང་མཐུན་པར་འགྲོ་བའི་རླུང་གི་ར་བ་བསམ་མོ།། ལྷུགས་ཀྱི་ར་བའི་སྟེང་དུ་ཧཱུྃ་ལས་རྡོ་རྗེའི་གུར་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་བསྒྲེ་ལས། "ཧཱུྃ་མཛད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་དྲ་བ"[3]ཞེས་འབྱུང་བ་དང་ཧཱུྃ་མཛད་ཀྱི་སྐད་དོད་ཧཱུྃ་ཀ་ར་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས། ཟླ་མ་དག །ཧཱུྃ་ཀ་ར་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་རྡོ་རྗེའི་དྲ་གུར་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ཞེས་[4]འཆད་མོད་ཀྱི། ཀ་ར་མཛད་པ་དང་ཡི་གེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། སྐབས་འདིར་ཡི་གེར་བསྒྱུར་དགོས་པ་མཛད་ཅེས་པར་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཧཱུྃ་ཡིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་སོ།། གུར་གྱི་འོག་ར་བའི་སྟེང་དུ་ཧཱུྃ་ལས་རྡོ་རྗེའི་ཟླ་རེ་སྟེ། ར་བ་གུར་ཟླ་རེ་རྣམས་བར་མཚམས་མེད་པའོ།། དེ་ལ་ར་བ་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་རྩེ་ལྔ་པའམ་རྩེ་གསུམ་པ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་རྩེ་ལྔ་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེར་བཤད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ལྷུགས་ཀྱི་ར་བ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ར་བ་ཉིད་ཡིན་པས་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོའི་ར་བར་བྱེད་དགོས་སོ།། ར་བའི་དབྱིབས་ནི། བདེ་མཆོག་སོགས་ལ་གྲུ་བཞིར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་དང་ར་བའི་[5]བསྐྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་

༡ **ཁོང་གསེང་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **བར་འཚམས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཊི སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྒྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༥

༤ **བསམས་ཞེས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༥ **དེ་དག་ར་བའི་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

འདིར་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ན་ལེགས་ལ། བསྲུང་འཁོར་གྱི་དབང་ནི་[1]གྲུབ་ཆེན་ལཱུ་ཡི་པས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ། སྙིང་ཚངས་པའི་གནས་ནས་འོག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། སྙིང་འོག་མིན་ནས་འོག་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་ལ་བཤད་དོ།། རྒྱུར་ནི་ཇི་ཙམ་འདོད་པར་ལཱུ་ཡི་པས། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་འགྲེལ་སོགས་སུ་གསུངས་ཤིང་། ནག་པོ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། "ལྷུགས་རིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡི་བར།། 'རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བས་མངོན་བསྐོར་ཞིང་།།"[2] ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ལ། འདིའི་གཞུང་རྣམས་ནས་རྒྱ་དཔངས་[3]ཀྱི་ཚད་ལ་སོགས་པ་མ་བཤད་དོ།། དེ་ནས་འོག་གཞི་ཧཱུྃ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི། ཕྱིའི་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་མདའི་དྲ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མདའ་ནི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་རྣམ་པ་ཅན། སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་གློག་འཁྱུག་པ་ལྟར་བསྒོལ་མར་བཀྱག་པ་སྟེ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་མདེའུ་ཅན་གྱི་མདའ་ལ་བཞེད་དོ།། དེ་དག་ནི་གནས་བསྲུང་བ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ནི་རང་བསྲུང་བའོ།། ཞེས་བླ་མ་དག་འཆད་ལ། མདོ་བསྡེ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་གོ་ཆ་བྱ་བར་"[4]གསུངས་པ་བཞིན་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་དག་ཏུ་བརྗོད་པས། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་མོས་ལ་གོ་བགོ་བར་བྱའོ།།

---

༡ **སྒྲངས་ནི་** གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ གྲུབ་དཔོན་ནག་པོ་སྤྱོད་པ། བདེ་མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག ཤོག་གྲངས་༢༤༡བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བས་མངོན་བསྐོར་ཞིང་།།' ཞེས་སོ།།

༣ **རྒྱ་སྒྲངས་** གཙང་དཔར།

༤ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་གོ་ཆ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ།།" ཞེས་དང་། སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༤༦བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གོ་ཆ་ལའོ།།" ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གཞིའི་སྔོན་དུ་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པའི་[1]དགོས་པ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། "བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དམ་བཅས་པས།། གནས་གང་དུ་ནི་ཡང་དག་སྤྱད།། བསམ་གཏན་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། གནས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་རློབ།།"[2] ཅེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། "བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། ལས་དང་པོ་པའི་དགེ་བའི་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསྲུང་བའི་ཚོ་ག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོར་བ་དེས་གནས་ན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་སློབ་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཏེ་[3]རང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།"[4] ཞེས་དང་། བསྲུང་འཁོར་ཕུར་གདབ་དང་བཅས་པ་འདི་གསུང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་དོན་བཤད་པ་ན་སྒྲོན་གསལ་ལས། "འགྲོ་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་སོགས་པའོ།། དེ་ལོག་པར་བསྒྱུར་ཞིང་སེམས་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པས་འཕྲིད་ཅིང་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་ན། འགྲོ་བ་འདུལ་བ་སྟེ་བགེགས་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ཞི་བ་ནི་ངེས་པར་ཕྱོག་པ་སྟེ།"[5] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གཞི་ཐུན་བཞིར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བསྲུང་འཁོར་གྱི་མཐུས་རང་ཉིད་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་

༡ **བསྒོམས་པའི་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༥ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དམ་བཅས་པ།། གནས་གང་དུ་ནི་བརྩམ་པར་བྱ།། འདི་ཡིས་བསམ་གཏན་སྦྱོར་བ་ཡིས།། གནས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་རློབ།།" ཅེས་སོ།།

༣ **སངས་རྒྱས་སྟེ་** གཙང་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། ལས་དང་པོ་པའི་དགེ་བའི་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསྲུང་བའི་ཚོ་ག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ༑ བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བའི་གདུག་པའི་ཕུར་བས་དམ་བཅས་པས་ཏེ། ཐུན་བཞིར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སོ།། གནས་གང་དུ་ནི་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་གང་ཡང་རུང་བར་གནས་ལ།། འོག་ནས་བཤད་པ་འདི་བརྩམ་པར་བྱའོ།། བསམ་གཏན་ནི་བསྲུང་བའི་ཚོ་གའོ།། དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོར་བ་དེས་གནས་ན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོབ་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ་རང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འགྲོ་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་སོགས་པའོ། དེ་ལོག་པར་སྒྱུར་ཞིང་སེམས་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྲིད་ཅིང་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་ན། འགྲོ་བ་འདུལ་བ་སྟེ་བགེགས་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ཞི་བ་ནི་ངེས་པར་བཟློག་པ་སྟེ།" ཞེས་སོ།།

ལྷ་དང་ནུས་པ་མཚུངས་པའམ་གཅིག་པ་ཞེས་པ་ནུས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ།[1] བགེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་བསླུར་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མི་སྤྲོ་བ་དང་། འདུ་འཛི་ལྷུར་བྱེད་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ལུས་སེམས་ལ་ནད་དང་གནོད་པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གླགས་མི་རྙེད་པར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས། ལས་དང་པོ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་[2]ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་བསྒོམ་པའི་དགེ་བའི་ཡན་ལག་གམ་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།། འགལ་རྐྱེན་འགོག་པའི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ་ལ། འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྲེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་མོས། བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྲེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྲེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་ནས་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་[3]སུ་བྱ་བ། དེ་འདྲའི་སྐུ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་བྱ་བའོ།།

དང་པོ་(འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྲེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་མོས་)ལ། གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ། དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ། ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའོ།། དང་པོ་(གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་)ལ། སྟོད་ཐུ་མ་ཞིག་ནས་སྟོངས་པའི་[4]བསྐལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ། སྟོད་ཕྱི་མ་ཆགས་པ་[5]དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་

1 འགྱུར་ཏེ། དབུས་དཔར།
2 རྣམས་ཀྱིས་ དབུས་དཔར།
3 གསུམ་བརྩེགས་ དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།
4 སྟོང་པའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
5 འཆགས་པ་ དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

ཁང་བསྒོམ་པའོ།། དང་པོ་(སྟོད་སྨྲ་མ་ཞིག་ནས་སྟོངས་པའི་བསྐལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་) ལ༔ བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་མི་དགོས་པའི་དོགས་པ་དགག །སྟོང་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་བཤད། སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་མི་དགོས་པའི་དོགས་པ་དགག་)ནི། འདིར་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པ་བློའི་ནུས་པ་ཞན་དུ་དམན་པ། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བ་དག་འདི་སྙམ་དུ་དོགས་ཏེ། རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྣང་ཕྱོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམས་ནས།[1] སྟོང་ཕྱོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་ནས་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི༔ དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ལ། ཐ་མལ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྣང་བ་འདི་མི་འཆར་དགོས་པས། དེའི་ཆེད་དུ་ད་ལྟའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་འདི། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ལ་སོགས་པའམ། “དངོས་པོ་མེད་པས་བསྒོམ་པ་མེད།།”[2] ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྒོམ་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ།། འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པ་ཇི་ཙམ་ཞིག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱའོ།།

འདི་ལྟར། འདི་སྐད་སྨྲ་བ་འདི་དག་ནི། རིགས་པ་དང་འགལ། ཁས་བླངས་དང་འགལ༔ ལུང་དང་འགལ་ལོ།། རིགས་པ་དང་ཇི་ལྟར་འགལ་ན། སྣོད་བཅུད་རྣམས་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྒོམ་པ་ནི། སྣོད་བཅུད་འདི་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་བཞིན་པ་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྒོམས་པས་ཆད་ལྟ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཆད་ལྟ་ནི་སྐྱེས་ཙམ་

༡ བསྒོམས་ནས། **བསྒོམ་ནས།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དངོས་པོ་མེད་ལ་སྒོམ་པ་མེད༑༑” ཅེས་སོ།།

ནས་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འབད་པས་འགོག་པར་རིགས་ཀྱི་འབད་ནས་བསྒོམ་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་འདྲ་བའི་དོན་བསྒོམ་པ་ན། ཕྱུ་རྒྱ་དྷྭ་སོགས་བརྗོད་པ་ཡང་ཡིན། སྔགས་དེས་སྤྲོད་བཅུད་རྣམས་ཅང་མེད་དུ་བཏང་བར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནམ། སྤྲོད་བཅུད་རྣམས་ཅང་མེད་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་དོན་ཡིན་ནས་དེ་དག་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ། གང་འདོད་བྱང་། དང་པོ་ལྟར་ན་སྔགས་དང་ཚིག་བཅད་དེ་དག་སྤྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇིག་རྒྱུར་བསྒོམ་པ་[1]ཡིན་པས། དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་བསྒོམ་པ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་ལྟར་ན། "དངོས་པོ་མེད་པས་[2]བསྒོམ་པ་མེད།།།"[3] ཅེས་སོགས་དེ་ཡིག་དོན་དང་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་སྤྲོད་བཅུད་ཅི་ཡང་མེད་པར་བསྟན་དགོས་ནའང་། དེ་ཉིད་ཡིག་སྦྱོར་བཤད་པས་སྤྲོད་བཅུད་ཅང་མེད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་བའི་ལོག་རྟོག་གི་གནས་མེད་ལ། ཕྱུ་རྒྱ་དྷྭའི་སྔགས་དོན་ལས་ཀྱང་ཆེས་རིང་དུ་གྱུར་མོད་ཀྱི་དེ་དག་གི་དོན་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།། ཁས་བླངས་དང་ཇི་ལྟར་འགལ་ན། འདིར་སྤྲོད་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྒོམ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དགག་པར་བྱ་བའི་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཆད་ལྟ་ཡིན་པས་སོ།། གཞན་ཡང་ཁྱེད་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདིར་འདི་ལྟར་བསྒོམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། གོང་དུ་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལ། སྤྲོད་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ན། སྤྲོད་བཅུད་

---

༡ **བསྒོམས་པ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ **མེད་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༠ན་༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དངོས་པོ་མེད་ལ་སྒོམ་པ་མེད།།།" ཅེས་སོ།།

ཅང་མེད་ཡིན་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། སྐྱེ་བ་སྟོ་ཕྱི་མེད་པ་དང་། ད་ལྟའི་སྣང་བ་འདི་མེད་པ་གནས་ལུགས་སུ་སྨྲ་ན་ནི། རྒྱུད་པན་[1]ལས་ཀྱང་བླུན་པ་གོ་བར་བྱེད་དོ།། ལུང་དང་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་པས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་དགོས་པ་དང་། ཁྱད་པར་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་བསྒོམ་དགོས་པར་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། དཔལ་སཾ་བྷུ་ཊའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། "དང་པོ་སྟོང་ཉིད་རྣམ་བསམས་ལ།།' ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་བཀྲུ།། 'གཟུགས་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟོང་པ་སྟེ།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྒྲ་ཡང་བྱ།།"[2] ཞེས་སོགས་ཀྱིས། མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པའི་ཐོག་མར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་གདན་བཞིའི་ལེའུ་གསུམ་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ལ། ཡང་སཾ་བྷུ་ཊའི་[3]རབ་བྱེད་བཞི་པ་ལས་ཀྱང་། "དེ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་པར་གནས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་པ་སྟེ། སེམས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ན་མེད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བརྗོད་ལ།"[4] ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་[5]ཀྱིས་ཀྱང་མདོར་བྱས་ལས། "དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས།།

---

༡ **རྒྱུད་པན་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾ་པུ་ཊ། རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༧༩བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆད་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ། བཞི་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'དང་པོར་སྟོང་ཉིད་བསམས་པས་ནི།།' 'གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་སྟོང་པ་ཡི།། སྒྲ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱ།།' ཞེས་སོ།།

༣ **སམྦུཊའི་** དབུས་དཔར།

སམྦུ་ཊའི་ གཅང་དཔར།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾ་པུ་ཊ། རབ་བྱེད་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༦བ༦ ལས་གཞུང་དུ་འབྱུང་བའི་ལུང་གི་དོན་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཚིགས་བཅད་དུ་གསལ་བ་འདི་ལྟར། "དེ་ནས་བསམ་གཏན་གནས་འདུག་ནས།། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར།། ཡང་དག་རྗེས་སུ་བལྟ་བར་བྱ།། ཕྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན།། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བརྟགས།། སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་ནི།། གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ།། ཆོས་ཀུན་དང་པོར་མ་སྐྱེས་ཕྱིར།། ཡིད་ཀྱིས་ཨ་ནུཏྤནྣ་བརྗོད།།" ཞེས་སོ།།

༥ **ཀླུ་སྒྲུབ་** གཅང་དཔར།

སྲིད་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྒོམ།། ‘དངོས་པོ་མེད་པས་བསྒོམ་པ་མེད།། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་སྒོམ་པ་མིན།།[1]’ དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས།། བསྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ།། ‘ཚིགས་བཅད་འདི་ཡི་བརྒྱ་མི་བརྒྱའི།། བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་སྟོང་པར་བསྒོམས༑༑’ ཚོ་གའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། ཡེ་ཤེས་ས་གཞིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ།།”[2] ཅེས་ཚིགས་བཅད་འདིའི་དོན་བསྒོམས་ནས། བརྒྱ་བ་བཅུད་དང་མི་བརྒྱ་བ་སྣོད་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྒོམ་པར་གསུངས་ཀྱི། སྣོད་བཅུད་མེད་པར་བསྒོམ་པར་མ་གསུངས་ལ། ཚིགས་བཅད་དེའི་དོན་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་[3]གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་། སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་ན་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་སྦྲོན་གསལ་གྱིས་བཤད་ཅིང་། དེ་གཉིས་འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་ལ། སྣོད་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་བསྒོམ་པ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས་ཀྱང་། “སྙིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་མ་ལུས་པ།། ལྟ་བའི་དྲ་བས་བཅིངས་ལ་དམིགས་ནས་ནི།། ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མཉམ་མེད་པ།། ‘ཐུགས་པས་ཆོ་ག་འདི་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ།།”[4] ཞེས་སྔོན་དུ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པར་གསུངས་ནས། དེ་བསྒོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ན། “ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་ཕྱིར་སྟོང་པ་སྟེ།། ‘དེ་བཞིན་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་མ་མེད།།’ རྟོག་པ་རྣམས་དང་བྲལ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནི།། མ་ལུས་སྨོན་པ་ལས་ནི་ངེས་པར་གྲོལ།།”[5] ཞེས་རྣམ་ཐར་སྒོ་

༡ **བསྒོམ་པ་མིན།།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ། བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དངོས་པོ་མེད་ལ་བསྒོམ་པའི་དངོས།། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་བསྒོམ་པ་མིན།།’ ‘ཚིགས་བཅད་འདི་ཡིས་རྒྱུ་མི་རྒྱུའི༑༑ བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་སྟོང་པར་ཤོག །’ ཅེས་སོ།།

༣ **མཚན་ཉིད་ཀྱི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་། ཤོག་གྲངས་༢༩བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཐུགས་པས་ཆོ་གས་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་། ཤོག་གྲངས་༢༩བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་བྲལ་བས་མཚན་མ་མེད།།’ ཅེས་སོ།།

གསུམ་བཤད་པའི་མཐར་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་གསུངས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དེ་སྔགས་དེའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་བསྒོམ་པའི་དོན་ནོ།། གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ། ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་སོགས་ཀྱི་མཐར། “དེའི་རྗེས་ལ་སྔགས་ཀྱི་དོན་བདག་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།”[1] ཞེས་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དེ་ནས་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་བསྒྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་དང་ཁམས་གསུམ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་མ་བསྒོམ་པར་ཅང་མེད་དུ་བསྒོམ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བཙུག་པར་འགྱུར་ན་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ།། དེ་ལྟར་བདེན་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་སོགས་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་[3]ཡོད་ལ། ཁྱད་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྣང་ཕྱོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་གང་སྒོམ་[4]ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ངེས་པར་བསྒོམས་ནས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའི་གཟུང་རྣམ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྣང་སྟོང་ཚོགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བསླབ་དགོས་པའི་ཚུལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ཆེས་རྒྱས་པར་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་ཙམ་གོ་ནའང་། རྟོག་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་དག་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས། “ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་ལས་གཞན་པ་ཡི།། སྲིད་པའི་

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ང གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ། དཔལ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདིའི་རྗེས་ལ་སྔགས་ཀྱི་དོན་བདག་ཁམས་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༧བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་སྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་དང་། ཁམས་གསུམ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

༣ **མཐའ་ཡས་པ་གཅིག་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ **གང་བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཅིའང་ཡོད་མ་ཡིན།། དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས།། འདི་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར།། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན།། གང་ཡིན་དེར་ནི་ཀུན་རྟོག་སྣང་མི་འགྱུར།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་དོགས་པ་གང་གཅོད་ན༑ དེའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཐ་ག་ནས། སྟོང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ནི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་ཧེ་ཙམ་བསྒོམ་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ལམ་བསྒོམ་པ་མི་འདུག་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་ཧེ་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་[2]འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་པའི་དོགས་པ་དེ་བསུས་ནས། དེའི་ལན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཙམ་གྱི་རྒྱུར་བསྒོམ་པ་ཡིན་གྱི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྒོམ་པ་མིན་པས་ཧེ་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་[3]འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་ལན་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ལམ་བསྒོམ་པ་མེད་ཀྱང་། འདི་བསྒོམ་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་འཐད་ཅེས་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པའི་ལན་གང་ཡང་མ་བཏབ་པར། བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་ལའང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་མི་གནོད་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།། གཞུང་དེའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ། སློབ་དཔོན་སླན་པའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། "ད་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད། སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། སྐྲུན་ཐབས་ཀུན་བཟང་། ཤོག་གྲངས་༣༥བ༨

༢ **བསྒོམ་ཀྱང་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **བསྒོམ་ཀྱང་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

པ༔"[1] ཞེས་གསུངས་ལ། "ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་ལས་གཞན་པ་ཡི།།"[2] ཞེས་པའི་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་ནི་མ་དག་པའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཞེན་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། སྐབས་འདིར་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར་ཐ་གནས། "ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ།།"[3] ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་བར་ཤཱནྟི་པས་ཀྱང་། "འདིར་ཐ་མལ་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ལ་བྱ་བར་བཤད་ན། སྲིད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བར་ཉེ་བར་གདགས་པས། སྲིད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ༑༑ ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ནི་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གདགས་པའི་དོན་ནོ།། དེ་དག་གིས། "ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་ལས་གཞན་པ་ཡིས།།' སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།"[5] ཞེས་པའི་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་འདི་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། བདག་འཛིན་དེ་དང་འགལ་བར་གྱུར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ནི། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་ཏ་པཱ་ད། ཡན་ལག་བཞི་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༧༨བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ད་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གོང་དུ་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་། ཤོག་གྲངས་༣༥བ༨

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི། ཤྲཱི་ཕ་ལ་བཛྲ། ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༥ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བདག་དང་བདག་གིར་རྟོག་པ"ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ནི སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། གསང་འདུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདིར་ཐ་མལ་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ལ་བྱ་བར་བཤད་ན། སྲིད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བར་ཉེ་བར་གདགས་པས་སྲིད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ" ཞེས་སོ།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་། ཤོག་གྲངས་༣༥བ༨ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ སྔ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་ལས་གཞན་པ་ཡི།།' ཞེས་སོ།།

པའི་སེམས་ཞེས་པ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་འགྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་ལ། འགག་ལུགས་ནི་རྣམ་པ་འགག་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགག་བར་འགྱུར་བའོ།། དེ་འདྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་བྱ་བའོ།། འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། "ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན།། 'གང་ཡིན་དེ་ནི་ཀུན་རྟོག་སྣང་མི་འགྱུར།།"[1] ཞེས་པ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ཀུན་རྟོག་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་མཐོང་ཞེས་པའོ།། འདི་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་[2]པའི་བློ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དེའི་ཚེ་བདག་འཛིན་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། དེ་བདག་འཛིན་དང་འགལ་བའི་གཉེན་པོར་མི་འགྲུབ་[3]སྟེ། གཞན་དུ་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་ཐལ་ལོ།། ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཤཱཀྱི་པས། "དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་མི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་ལྷན་ཅིག་མི་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ།།"[4] ཞེས་དང་། "ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལས་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དེའི་རྒྱུ་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བར་བརྒྱུད་པའི་རྒ་བ་དང་འཆི་བ

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་། ཤོག་གྲངས་༣༥བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནས་ནང་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'གང་ཡིན་དེར་ནི་ཀུན་རྟོག་སྣང་མི་འགྱུར།།' ཞེས་སོ།།

༢ **བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

༣ **མ་འགྲུབ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༤ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ནི སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། གསང་འདུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་མི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་ལྷན་ཅིག་མི་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

ལ་སོགས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ།། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའོ།། དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་གྱུར་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ།། སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ཞིན་ཏུ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ་འདིར་དོན་དམ་པའོ།།"[1] ཞེས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནི་བདག་མེད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པས་དེ་བསྒོམ་པས་བདག་འཛིན་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྒོམས་ཀྱང་[2]སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མི་གྲོལ་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པས་དེས་བདག་འཛིན་ལྡོག་ནུས་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་སོ།། བདག་འཛིན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་འགོག་ནུས་པ་ཡང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་ཡིན་མིན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཁོས་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་དོན་ལ་གནས་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། "དེ་དག་གང་ལ་ཚད་མ་ཡོད།། དེ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་འགྱུར།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

རྟོགས་ལྡན་མཁས་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའི་གནས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་སྟོར་བར་བརྗོད་པ་[4]འདི་དང་འདིའི་ལན་བྱས་ཚུལ་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉི སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། གསང་འདུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལས་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་នོ།། དེ་ཡང་འདི་སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བར་བརྒྱུད་པའི་དགའ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ།། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའོ།། དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ།། སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ་འདི་ནི་འདིར་དོན་དམ་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

[2] **བསྒོམས་ཀྱང་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

[3] སྡེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༣ན༥

[4] **སྟོར་བར་བརྗོད་པ** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

རྟོགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་བློ་ལྡན་དག་གིས་ཤེས་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ལ་གཅིག་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་ཅིང་། གཅིག་ལ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ནི། གཉེན་པོ་དེ་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་བར་གོམས་པར་བྱས་ན། དེ་ཇི་ཙམ་འཕེལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་རིམ་གྱིས་འགག་པའི་སྒོ་ནས་མཐར་ཟད་བ་ནས་འབྱིན་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས། "གང་ཞིག་གང་དང་མི་མཐུན་པ་དག་ཏུ།། 'ལན་གཅིག་འགྱུར་བའང་དེ་རྡོད་རྒྱུས་འགྱུར་བར།། མཐོང་དང་བསླབ་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དག །རང་གི་མི་མཐུན་ཤིན་ཏུ་འགག་པར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས༑ "འགྲིབ་དང་ཕུལ་བྱུང་བརྟེན་པ་ཀུན།། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར།། དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་འགྱུར་བས།། ལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། འདིར་ཤཱནྟི་པས། "གནས་གྱུར་སླར་མི་ལྡོག་པ།"[3] རྣམ་འགྲེལ་གྱི། "འཆི་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན།།"[4] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབས་ཤིང་།།[5] འདིར་དཔལ་འབྲས་ཪྗེ་ཧྗེས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས།། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དུ་སྒྲུབ་ལ།[6] སློབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་གིས་ལྟ་བ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་སྐབས་སུ༑ ཐ་ག་ན་དང་དཔལ་འབྲས་ཪྗེ་ཧྗེས། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་མང་དུ་དྲངས་ནས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་བོ།། གཞན་ཡང་སྔགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་མཁས་པ་མང་པོས་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་

སྟེར་བར་བརྩོད་པ་ དབུས་དཔར།

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། སློབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་། ཤོག་གྲངས་༣༥བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ། བཞི་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ལན་ཅིག་གྱུར་པའང་དེ་བགྲོད་རྒྱུས་གྱུར་པ།། མཐོང་བའི་བསླབ་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིས།།། རང་གི་མི་མཐུན་ཤིན་ཏུ་འགག་པར་བྱེད།།' ཅེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྡུར། ཚད་མ། ཅེ སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༠༣ན༢

༣ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

༤ སྡེ་བསྡུར། ཚད་མ། ཅེ སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༠༣ན༢

༥ **སྒྲུབ་ཅིང་།།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༦ **བསྒྲུབས་ལ།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

འགྲེལ་གྱི་ལུང་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པ་[1]ཤིན་ཏུ་མང་བས། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སྤྱིར་ནང་རིག་མ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་མེད་དོ་ཞེས། རང་གིས་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་ལན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་བསྲུན་འབྱིན་པར་མ་བྱེད་ཅིག །དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ་ཅན་སེམས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་སྒྲུབས་ཐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཀའི་སྤྱི་འགྲོར་དཔལ་འབྲས་རྡོ་རྗེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས༔ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྦྱང་བ་དང་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པར་མོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་ཐལ་ཆེར་དུ་སྣང་ཕྱོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་འདྲ་བའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསླབ་ཅིང་། དམིགས་པ་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ངེས་པའི་བློ་དེའི་གཟུང་རྣམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒོམ་པའི་[2]ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་གང་བསྒོམས་[3]ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་དུ་སོང་ནས་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དོན་ཆེན་པོ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་གནད་འདི་ལ་ངེས་པ་རྙེད་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་[4]བདག་འཛིན་གྱི་

༡ **བསྒྲུབས་པ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།
༢ **བསྒོམ་པའི་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།
༣ **གང་བསྒོམ་** གཅང་དཔར།
༤ **བསྒོམ་པས་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་ན། མ་དག་པའི་སྣང་བ་འདི་བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒོམ་པ་[1]ཡང་བདེན་འཛིན་དང་འགལ་བའི་གཉེན་པོར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་ལ། མ་དག་པའི་སྣང་བ་འདི་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒོམ་[2]པའི་བློ་དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་རྐྱང་པ་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་[3]པའི་བློ་དེ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཇི་ཙམ་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། དམིགས་པ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་བློ་དེ། སྨྱུ་གུ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ལས་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བའི་ནུས་པ་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་པ་ཡིན་པས། བློ་གཅིག་ཉིད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་ལ་ནུས་པ་མཐུ་ལྡན་གྱི་ཚོགས་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་ལེགས་པར་འབད་ནས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལོན་པར་གྱིས་ཤིག །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། བརྟག་གཉིས་ལས་ཀྱང་། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས༎ བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་སྤྲོས་པ་བསྒོམ༎ སྤྲོས་པ་རྨི་ལམ་ལྟར་བྱས་ནས༎ ‘སྤྲོས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྤྲོས་མེད་བྱ༎”[4] ཞེས་དང་། གུར་ལས་ཀྱང་། “དཔེར་ན་ཆུ་ནང་ཟླ་བ་ནི༎

༡ **བསྒོམ་པ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༢ **བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༣ **བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༤ སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་པ་གཉིས་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྤྲོས་པ་ཉིད་ནི་སྤྲོས་མེད་བྱེད༎’ ཅེས་སོ།

གྲོགས་དག་བདེན་མིན་བརྫུན་པའང་མིན།། དེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་འདིར།། དྭངས་ཤིང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ནོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ངེས་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་དྭངས་ཤིང་གཟུང་རྣམ་ལྟར་[2]ཤར་བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་བཤད་པ་འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་དག་གིས་ཀྱང་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་བཤད་དེ། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་དགྲ་ནག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “འདི་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མེད།། ཡེ་ཤེས་ཞབས་སོགས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས།། འདི་དག་ཉིད་ནི་གསལ་བར་བཤད།།”[3] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེས་ན་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་གང་སྒོམ་[4]རྫོགས་རིམ་དུ་འདོད་པ་ནི་སྔགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བློ་ཁ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཕྱོགས་པའི་བབ་ཅོལ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་གྱིས་ཀྱང་ལྷའི་སྐུ་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བའམ། ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་དང་འདྲ་བའི་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྱུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འོང་ཡང་།[5] དེས་བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་ཤེས་པར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པས། དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་སུ་འདོད་པ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཞེས་བྱ་བའི་ཟབ་མོའི་གནས་འདི་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པས་བསྒྲིབས་པར་[6]ཟད་དོ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས༔ “གང་མདོ་སྡེའི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྒོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་བརྙན་

---

༡ སྡེ་བཀའ། བརྒྱུད་འབུམ། ང མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༦བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་ལྟར་ཆུ་ནང་ཟླ་བ་དེ།། བདེན་མིན་བརྫུན་པ་མིན་པ་ལྟར།། དེལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཡི།། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོག་པ་མེད།།” ཅེས་སོ།།

༢ **ལྟར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ སྡེ་བསྟན། བརྒྱུད་འགྲེལ། མི སློབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༦བ༥

༤ **གང་བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ **འོང་ཀྱང་།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༦ **སྒྲིབ་པར་** དབུས་དཔར།
སྒྲིབས་པར་ གཙང་དཔར།

ལྷ་བུའོ་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་ཅིང་ལྷག་པར་མོས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་དཔེས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་རློབ་[1]པའི་མན་ངག་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་སྐུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་ལྷ་སྐུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བྱ་སྤྱོད་ལ་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས་པས། དེ་བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་ཡིན་ན། བྱ་སྤྱོད་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་པ་དག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་དྲུག་བསྒོམ་དགོས་པའི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ཞེས་པ་ནི་བདག་ཉིད་ལྟར་གསལ་བའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གསུངས་པས་སོ།། གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་སྒོམ་[3]པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པས་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ལྷ་སྐུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་སྒོམ་[4]པ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། “མེ་ཡི་ནང་གནས་ཞི་བ་སྟེ།། ‘ཚིག་རྣམས་དག་པ་ཡང་དག་ལྡན།། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་བཀག་པའི་བདག །’ གཉིད་སྲུངས་ནས་ནི་རྣམ་པར་བསམ།།”[5] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་མེ་བསྒོམ་པ་དང་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པའི་རླུང་སྦྱོར་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོམས་པས་[6]བདེ་དྲོད་ཤུལ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེས་ནས་དེའི་ཚེ་སེམས་མི་རྟོག་པར་གནས་པའི་

༡ **རློབས་** དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱ་ནནྡ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༩བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྒོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་༑ གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་ཅིང་ལྷག་པར་མོས་ཀྱང་དེ་རྣམས་དཔེས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་མན་ངག་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་སྐུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།

༣ **བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ **དོན་བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐུ སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཤོག་གྲངས་༡བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བར་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཚིག་རྣམས་དག་པ་ཡན་ལག་ལྡན།། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་འགགས་པའི་བདག །’ཅེས་སོ།།

༦ **བསྒོམ་པས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ཡང་འཛིགས་སུ་རུང་བ་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཞུ་བདེ་དང་སྟོང་ཉིད་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལའང་སྐབས་ཤིག་ནས་ངེས་པར་འོང་བས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བསླབ་[1]དགོས་པ་འདི་ནི་དཔལ་ལྡན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། "ཐུགས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་སྦྱོར་བ་དང་།། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་དང་།། སྦྱིན་སྲེག་གཏོར་མའི་བྱ་བ་ཀུན།། རྟག་ཏུ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་བྱ།། ཞི་བ་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་།། དེ་བཞིན་དབང་དང་མངོན་སྤྱོད་དང་།། དགུག་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ཀུན།། དབང་པོའི་གཞུ་དང་མཚུངས་པར་བྱ།། སྙིག་སོགས་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དང་།། གླུ་དང་རོལ་མོ་སོགས་བསྙེན་དང་།། སྤྲུ་ཅལ་རྣམས་ལ་རབ་འཇུག་པ།།། ཆུ་ཟླ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བྱ།། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དེ་བཞིན་དྲི།། རོ་དང་རེག་བྱ་ཉིད་དག་ལ།། མིག་ལ་སོགས་པ་རབ་འཇུག་པ།། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བརྟག །འདིར་ནི་[2]མང་དུ་བཤད་ཅི་དགོས།། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་རྣལ་འབྱོར་པས།། དེ་ཉིད་གང་གང་དམིགས་བྱ་བ།།། དེ་དེ་སྒྱུ་མ་ཁོ་ནར་གསུངས།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། གཞན་ཡང་། ཐར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ནི་དང་པོར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས།

———

༡ **ལྟ་བུ་བསླབ་** དབུས་དཔར།

༢ **འདིར་ན་** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐུགས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་སྦྱོར་བ་དང་།། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་དང་།། སྦྱིན་སྲེག་གཏོར་མ་ལ་སོགས་ཀུན།། རྟག་ཏུ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་བྱ།། ཞི་བ་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་།། དེ་བཞིན་དབང་དང་མངོན་སྤྱོད་དང་།། དགུག་སོགས་གང་ཅིའང་རུང་བ་ཀུན།། དབང་པོའི་གཞུ་དང་མཚུངས་པར་བྱ།། སྙིག་དང་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་དང་།། གླུ་དང་རོལ་མོ་སོགས་བསྙེན་དང་།། སྤྲུ་ཅལ་རྣམས་ལ་རབ་འཇུག་པ།། ཆུ་ཟླ་དག་དང་མཚུངས་པར་བྱ།། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དེ་བཞིན་དྲི།། རོ་དང་རེག་བྱ་ཉིད་དག་ལ།། མིག་ལ་སོགས་པ་འཇུག་འགྱུར་བ།། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་བརྟག རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་དེ་ཉིད་དུ།། འདིར་ནི་མང་དུ་བཤད་ཅི་དགོས།། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་གང་གང་དམིགས།། དེ་དེ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་བརྟག །" ཅེས་སོ།།

སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་གོང་རོལ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལེགས་པར་ངེས་པ་འོང་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་ལས་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཆེས་རྣོ་བ་ཡིན་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་བཙལ་བའམ། རྙེད་ཀྱང་རྒྱུན་ལྡན་དུ་མ་བསྐྱངས་ན། "མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ།། ངེར་རྟོག་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ།།"[1] ཞེས་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལྟུང་བ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མི་བསྒོམ་མོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འཚང་བར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྒོམ་[2]པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་གཞན་རྣམས་སུ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཚོགས་[3]སུ་བསྒོམ་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་ཅིང་། འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། འདིར་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་[4]བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས༔ རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་བརྗོད་ནས། དེའི་དོན་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པའི་སྲས་མཐར་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་པ་འདིར་སྐབས་སུ་མ་བབས་པས། ཡིག་སྤྱིར་བཤད་པའི་དོན་གཉིས་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་འཆད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། "དངོས་པོ་མེད་པས་བསྒོམ་པ་མེད།།"[5] ཅེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིའི་དོན་འདི་

---

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། རྩ་ལྟུང་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ལྟུང་བ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༨བ༡

2 **བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

3 **ཉིས་ཚོགས་** གཙང་དཔར།

4 **བསྒོམ་ཚུལ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

5 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༤ན༢ ལས་བྱུང་བ་འདིར་བཀོད་ན། "དངོས་པོ་མེད་ལ་སྒོམ་པ་མེད༑༑ བསྒོམ་པ་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་ཉིད།། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དེ།། སྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

ཡིན་ཏེ། སྟོང་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཅི་ཡང་མ་རྙེད་པའི་ཚེ། དེ་ཉིད་སྟོང་བཅུད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས། ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་མེད་པ་སྟེ། སྒོམ་པ་[1]མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྒོམ་པ་པོ་དང་བསྒོམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའང་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བར་མཐོང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཙུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པར་བཟུང་ནས། དེ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཚུལ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ རྩ་ཤེས་ལས། "ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི།། 'བསྒོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན། གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྒོམ་པ་པོ་[3]དང་། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་[4]གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དེའི་སྐབས་ཟིན་གྱི་ཚིག་རང་གི་ནུས་པས་ཐོན་ཆོད་པོ་བཤད་པས་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པའོ།།

སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟེང་འོག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཆ་དང་༑ ཤེས་པ་རྣམས་ལ་དུས་ཆ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡུལ་དུས་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཆ་དུ་མར་དབྱེ་ནུས་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་རྣམས་བདེན་ན་རང་གི་ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཅན་རྣམས་བདེན་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། བདེན་

༡ **བསྒོམ་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྡུན། དབུ་མ། ཙ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། དབུ་མའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'སྒོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།' ཞེས་སོ།།

༣ **བསྒོམ་པ་པོ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ **བསྒོམ་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་ཐ་དད་ཡེ་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་དང་། བདེན་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་དགོས་པའི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བསལ་ནས། དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་ཡང་། བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་བོ་[1]སྙམ་དུ་འཛིན་ན། དེ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་མེད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི། གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདིའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། "སྟེང་འོག་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྟོང་པའོ་ཞེས་ཀྱང་བསྒོམ་པ་ནི་མེད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། འདིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྟན་ནོ།། གང་ཡང་བསྒོམ་[3]པར་བྱ་བ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་མ་ཙུང་ཟད་ཅིག་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་བསྒོམ་ནའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་མིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་པས་མཚན་མ་མེད་པ་བསྟན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་སྨོན་པར་བྱ་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ༔ གང་ལ་སྨོན་པ་[4]དང་གང་གིས་སྨོན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདིས་སྨོན་པ་མེད་པ་བསྟན་ཏོ།།[5] དེ་བས་ན་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པའོ།། ཞེས་བྱ་བ་འདི་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི་ སྟགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་ཀ་དང་། སྔགས་ཀྱིའང་

---

༡ **གྲུབ་པ་** དབུས་དཔར།

༢ **སྡེ་བསྟན།** རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤ན༣

༣ **སྒོམ་** དབུས་དཔར།

༤ **སྨན་པ་** དབུས་དཔར།

༥ **བསྟན་ནོ།།** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་དང་། བླ་མེད་ཀྱིའང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་ཡིན་པས་སྤྱི་དོན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི།[1] འདི་འདྲ་བའི་དོན་སྟོན་དུ་ལེགས་པར་ངེས་པ་བྱས་ནས། སྐབས་འདིར་ངེས་ཤེས་དེ་ཤུགས་ཅན་གསོས་བཏབ་སྟེ༑ སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒོམ་པ་དང་སྒོམ་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པའི་དོན་བསྒོམ་པར་བྱ་ལ། སྨན་ཞབས་དང་དཔལ་འབྲས་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་པར་གསུངས་སོ།། སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོར་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་མང་ཞིང་། སྔགས་དེའི་སྔགས་དོན་ཤེས་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་། འོག་ཏུ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ཞིང་། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་ནི་རྒྱུད་འདི་རང་ལས་ཀྱང་སྔགས་འདི་ཉིད་གསུངས་སོ།། དེ་བས་ན་དེའི་སྔགས་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨོཾ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ཤཱུ་ནྱ་ནི་སྟོང་པ། ཏཱ་ནི་ཉིད། ཛྙཱ་ན་ནི་ཡེ་ཤེས། བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། རྡོ་རྗེའི་དོན་ཡང་མི་ཆོད་པ་དང་མི་ཕྱེད་པ་དང་འཇོམས་པ་སོགས་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་མི་ཕྱེད་པ་སྟེ། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་མ་ཆོད་པར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གྱུར་པའོ།། སྭ་བྷཱ་ཝ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དུས་གཉིས་ཀའི་ཚེ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ།། ཨཱཏྨ་ཀ་ནི་བདག་ཉིད་དོ།། ཨ་ཧཾ་ནི་ངའོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཀོ་ཧཾ་ཞེས་པ་ལ་ཨ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་ཡིན་

༡ **བསྒོམ་པ་ནི།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ལ༔ ཐྲལ་བ་ན་ཀ་ཨ་ཧཾ། ཞེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་འདི་འདྲ་བའི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། མདོར་བསྡུས་ན་སྔགས་དེའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ངོ༔ ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་སྐབས་འདི་འདྲ་བ་རྣམས་སུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཚེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་[1]ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་ནི་དང་པོར་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཚེ། ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་བྱིང་རྒོད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་སྒོམ་[2]པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བློའི་མཐུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་དང་། བློའི་མཐུ་ཆུང་བ་དག་གིས་ཀྱང་བླ་མས་བསྟན་པའི་ངག་ལས་[3]ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐག་བཅད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་དེ་ཡུན་མི་ཐུང་བར་བསྐྱངས་ནས། དེ་ནས་གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་རྐྱང་པ་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྔགས་དོན་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་ངོ།།[4] སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ད་ལྟ་ནས་གཟུགས་སྐུ་ལ་རྣམ་པ་མཐུན་པ་དང་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་ན་ཆོས་སྐུ་ལའང་དགོས་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔགས་དོན་ལས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐུའི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མ་ཚང་བས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་[5]བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་

༡ **སྒོམ་ཚུལ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **ངག་ལས་** གཙང་དཔར།

༤ **བདོ༔** གཙང་དཔར།

༥ **མ་འགྱུར་** དབུས་དཔར།

པ་ལམ་བྱེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གཅིག་ལ་ནི་ཆོས་སྐུའི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཚུལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་དང་བཅས་པ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྟོང་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དངོས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་ནི་རང་གི་སེམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཡུལ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད[1]པར་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་ཡོད་པར་མོས་པ་བྱས་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་བསྒོམ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་[2]དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་དང་། སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་འདིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ།། འདིའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན།[3] བློ་དེའི་སྣང་ངོར་གཉིས་སྣང་མི་ལྡོག་ཀྱང་ངེས་ངོར་གཉིས་སྣང་རགས་པ་ལྡོག་པས་སྟོང་བཅུད་སྤྱོད་པའི་དམིགས་པ་ཟུར་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། འོན་ཀྱང་ཡིད་ངོར་གཉིས་སྣང་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་བྱེད་ན། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་སྣོད་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པར་བཤད་པས། རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་ཚུལ་དུ་སྣོད་བཅུད་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་བྱས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཡལ་ནས་མི་སྣང་བར་མོས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་དེའི་ངང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་ཡུན་ཅི་རིང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། ཞེས་བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་སྟེ། འདི་ལ་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིད་ངོར་གཉིས་སྣང་རགས་པ་ལྡོག་སླ་བའི་ཆེད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། སྣོད་བཅུད་རྣམས་རང་གི་བློ་ལ་མི་སྣང་བར་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་སྣོད་

༡ པར་མ་ཆོད་ གཙང་དཔར།

༢ བསྒོམ་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ བསྒོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ནི། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

བཅུད་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྒོམ་པ་མིན་པས། སྣོད་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྒོམ་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཆད་སྟོང་བསྒོམ་པར་སོང་གིས་དོགས་ན་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྟིངས་པས་[1]ཁྱད་པར་ཆེས་ཆེ་བ་མི་རིགས་པར་ཟད་དོ།།

གསུམ་པ་སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ན། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་རྗེས། ལྭ་ཝ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། "དེ་ལྟར་སྔགས་རྣམ་པ་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བརྗོད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ནུས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དྲན་པ་གསོ་བ་དང་། གནས་པ་བརྟན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། ཐ་མལ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་སྦྱོང་བ་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་རྣམ་འགྱུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། དང་པོ་ནི་སྔགས་ཀྱི་མཐུས་དབང་པོ་རྟུལ་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ནུས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་འབྲིང་པོས་སྟོང་ཉིད་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་གསོ་ནུས་པ་དང་། དགོས་པ་[3]ལྷག་མ་བཞི་ནི་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་འཆད་དོ།། དེ་ཡང་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་གང་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པར་བསྒོམ་པའི་གཞི་དེ་མཆོག་གི་སྣང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་གཞི་དེ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་ལྡོག་དགོས་ཏེ་སྣང་བ་དེ་གཞི་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་བློ་ངོར་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་བློ་ངོར་འགོག་དགོས་ལ། དེ་འགོག་པ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་ཅང་མེད་དུ་བསྒོམ་ནས

---

༡ **བློ་གྲོས་རྟིངས་པས་** དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ མཁས་པ་དྷི་པཾ་ཀ་ར་ཤྲཱི་ཛྙཱ། མངོན་རྟོགས་རྣམ་འབྱེད། ཤོག་གྲངས་༡༤༥བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟར་སྔགས་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བརྗོད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ནུས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དྲན་པ་གསོ་བ་དང་། གནས་པ་བརྟན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། ཐ་མལ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྦྱོང་བ་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ **དགོས་པའི་** དབུས་དཔར།

འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བློ་འདི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས༔ དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་འགོག་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དུའང་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་བློ་ལ་འཆར་བ་འགོག་པ་དང་དོན་ལ་ཡོད་པ་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དགོས་པ་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི། རྗེ་བོས་གསུངས་པ་ལྟར། འོག་ཏུ་སྣང་ཕྱོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འཆར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཆར་བ་ལྟར། འདིར་ཡང་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ནས་[1]དེ་ལས་ལངས་པའི་བློ་དེའི་རྩེ་མ་ཡལ་བ་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་ན། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷའི་འཁོར་ལོར་འཆར་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཆེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། སྟོང་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་སྣང་མེད་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱུང་འཁོར་བསྒོམ་པའི་སྣང་བར་ལངས་པ་ནི་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཀྱི་རྫོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་འཁྲུལ་སྤྱོད་ལས་བཤད་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དགོས་པ་ཞིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྐུའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟའི་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་སེམས་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་མེད་དོ།། དེས་ན་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་

༡ **བསྒོམ་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཉེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ད་ལྟ་ནས་བསྒོམས་ནས་[1]འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས། ཆོས་སྐུའི་ངང་ལས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་དྲན་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་སྐུའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བཞེངས་ཏེ། ཆོས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བར་བསྒོམ་པའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས། "བདག་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལས། ནམ་མཁར་རཾ་[2]དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ།"[3] ཞེས་དང་། ཀཱ་ནྷ་པ་དས་ཀྱིས༔ "རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་བསྒོམ་སྔོན་གྱི་ནི།།' རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་སྨོན་ལམ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱ།།"[4] ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བཤད་ལ༔ འདི་མ་ཤེས་ན་གཟུགས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མི་འོང་ལ། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་པ་ལྷ་དང་ལྷའི་[5] སྣོད་བཅུད་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ད་ལྟའི་ཐ་མལ་གྱི་གཙོ་འཁོར་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཐ་དད་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་མེད་པ་གཅིག་སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམ་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་སྐུའི་ཡེ་

---

༡ **བསྒོམ་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **ནམ་མཁར་རཾ་** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ སློབ་དཔོན་པདྨ། དཔལ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བདག་ཁམས་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལས་ནམ་མཁར་རཾ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ གྲུབ་ཆེན་ཀཱ་ནྷ་པ་དཱ་ཀ བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༡༣ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཕྲང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་སྔོན་གྱི་ནི།།' ཞེས་སོ།།

༥ **ལྷ་དང་ལྷའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བར་བསྒོམ་པ་འདི་མེད་ན་འོང་བའི་གནས་མེད་དོ།། བདེ་མཆོག་གི་རྡོར་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་མང་པོ་དང་ཱ། ཤྲཱི་ཧེ་པའི་དགྲ་ནག་གི་མངོན་རྟོགས་དང་མན་སྔེ་སོགས་ལས། ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་དང་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི། གཙོ་ཆེར་སྔོན་དུ་ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་དང་འདྲ་བར་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལས་དང་། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་འབྱུང་བཞི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སྣོད་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམས་ནས་[1]སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་སྣོད་སྟོང་པ་ཞིག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། "གང་གི་ཚེ་འདིར་འཇིག་རྟེན་དུ་འཇིག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་།" ཞེས་པ་ནས། "ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྲེགས་ཏེ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ།། དོན་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པས་ཀྱང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་བསྐལ་པ་སྟོང་པ་ཞིག་པའི་ཚེ་སྣོད་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པ་དང་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ངེས་ངོར་སྣོད་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཚེ་སྣོད་མེད་པར་སོང་བ་ལྟར་དུ། འདིར་

---

༡ **བསྒོམས་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༡བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གང་གི་ཚེ་འདིར་འཇིག་རྟེན་དུ་འཇིག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་། ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་གྱུར་ནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འབའ་ཞིག་ལུས་པ་དེའི་ཚེ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཉི་མ་བདུན་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྣུགས་པས་ཁམས་གསུམ་པ་བསྲེགས་ཏེ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ།། དོན་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པ་པོས། དངོས་པོ་མེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་བསམ་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

ཡང་སྣོད་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་བསྒོམ་པའི་དོན་མིན་ནོ།། གཞན་ཡང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “འདི་ཡང་དོན་དམ་པའི་བསྲུང་བའོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་ཡང་མང་པོ་ལས་བཤད་དེ། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་བགེགས་བཟློག་པར་ཡང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའོ།། འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཚུལ་འདི་ལྟར་བསྒོམ་པ་འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་ཅེ་ན། ཨ་ཧྣ་ཡླས། “ཡེ་ཤེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ།། ས་ནི་རྟེན་ཏེ་ཆོས་འབྱུང་ངོ་།།”[2] ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་མ་ལུས་པ་ཡིད་ངོར་ཉེ་བར་ཞི་བ་འདི་ནི། ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རིམ་པས་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་[3]ནམ་མཁའ་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་རྟེན་[4]ཡིན་པ་ལྟར། འདི་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆགས་པའི་[5]རྟེན་དུ་ཆོས་མཐུན་པས་ས་ཞེས་བརྗོད་དེ། སའི་སྐད་དོད་བྷུ་མི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་པའི་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་ན་རྟེན་བྱེད་པས་ས་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་སྣོད་ཕྱི་མ་ཆགས་པ་དང་[6]ཆོས་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་མདོར་བྱས་སོགས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་བསྲུང་འཁོར་གསལ་འདེབས་པའི་གསལ་ཁ་ཅིའང་མ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་བསམས་ནས་བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་དག་ཕལ་ཆེ་བས། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ལངས་པའི་ངང་ནས་འབྱུང་བཞི་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྲུང་འཁོར་གསལ་འདེབས་པ་མི་

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༩༧བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ཡང་དོན་དམ་པའི་སྲུང་བའོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ ལུང་མ་རྙེད།

༣ **འཆགས་པའི་སྒོ་ནས་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༤ **འཆགས་པའི་རྟེན་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༥ **འཆགས་པའི་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༦ **འཆགས་པ་དང་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

ཀྱི་ཏོ།། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་དཔོན་གཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བགེགས་ཀྱི་བར་ཆད་བསྲུང་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བསྲུང་བ་གཉིས་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་དོན་དམ་པའི་བསྲུང་བ་ཡིན་པས་དེའི་བར་ལ་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྣང་བ་བསྡུས་ཀྱང་དགོས་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་མོད་ཀྱི། སྟོང་ཉིད་ལས་ལངས་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་དཔོན་གཞི་བསྒོམ་པའི་ཚེ་བསྲུང་འཁོར་གསལ་མ་བཏབ་ན་བར་ཆད་བཟློག་པའི་དགོས་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་༑ གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པའི་ཚེ་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་མི་བསྒོམ་ན། ཕྱི་བྱ་ལ་འང་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་འོང་དོན་མེད་པས་རྡོ་རྗེ་ར་བ་མེ་རི་[1]དང་བཅས་པ་ཕྱི་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་ཚད་ལྡན་དུ་མའི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་། ཁྱེད་རང་ཡང་མི་འདོད་པར་སྣང་བས་ཚུལ་དེ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ངང་ལས་སྐད་ཅིག་གིས། རྡོ་རྗེ་ར་བ་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་ལུགས་ལ༑ གཞལ་ཡས་ཁང་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་ཁྲི་བོ་དང་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པ་གསལ་འདེབས་མི་དགོས་སོ།། བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གསུམ་དུ་ཡང་། "གང་གི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེའི་ཚེ་དམ་ཚིག་གི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་སྔ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་ཡང་རྫོགས་པས་སོ།།"[2] ཞེས་གཙོ་བོ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྡོ་རྗེ་ར་བ་ཡང་རྫོགས་པར་གསལ་འདེབས་དགོས་པར་བཤད་དེ་ཚུལ་དེ་འདིར་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས། "ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།།"[3] ཞེས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "ནམ་མཁའི་ཁམས་

---

༡ མི་རི་ གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ པྲཛྙཱ་རཀྵི་ཏ། མངོན་རྟོགས་དཀའ་འགྲེལ། ཤོག་གྲངས་༣༤བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གང་གི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྫོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་དམ་ཚིག་གི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་སྔ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༥

ཀྱི་དབུས་སུ།"[1] ཞེས་པ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་ལོ།། དེ་ལ་བསམས་ནས་བླ་མ་སྤྲུ་མ་དག །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ནམ་མཁའི་དབུས་སུ། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་འབྱུང་བསྒོམ་པ་མི་བྱེད་དོ།། དེ་མི་འཐད་དེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། མདོ་བསྲེ་གཉིས་ཀ་ལས། དོན་འདི་ཉིད་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས༑ "ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་དབུས་སུ་བསམ།།"[2] ཞེས་པས་བསྟན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་ནམ་མཁའི་དབུས་ཞེས་པ་ནི། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། "ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར༑༑"[3] ཞེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་དུ། "ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། 'ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འབྱུང་ལ་གནས་པའོ།།"[4] ཞེས་གསལ་བར་བཤད་དོ།། གལ་ཏེ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་དེ་ཆོས་འབྱུང་དང་དོན་གཅིག་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དབྱིབས་གྲུ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་དུ་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བ་ནི་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་སྦྱོར་མི་ཤེས་པ་དག་ལ་འབྱུང་བ་བདེན་ནོ།། འོན་ཀྱང་རྩ་རྒྱུད་དུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབུས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཞུ་བར་བཞེད་ནས། རྒྱུད་ཕྱི་མར། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ། "གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུད།། སྨྲས་པ་དེ་ནི་ཏོགས་ཕྱིར་དང་།། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོད་པས།། 'ཡང་དག་གསུངས་པས་གང་གསུངས་པ།། མགོན་པོ་ཁྱེད་ལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་བླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༨༧བ༥

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེ་དབུས་སུ་བསྒོམ༑༑" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༨༥བ༡

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་བླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས༢༨བ༨ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འབྱུང་བ་ལ་གནས་པའོ།།' ཞེས་སོ།།

གསོལ་བར་འཚལ།།"[1] ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། ཙ་རྒྱུད་དུ་སྟོན་པའི་དོན་གདན་ལ་འབེབས་པའི་དྲི་བ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་ཙམ་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ། "ཆོས་འབྱུང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྒོམ།།"[2] ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། "སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས།། གྲུ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཆོས་འབྱུང་དབྱིབས་ཇི་འདྲ་བའི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་གསལ་བར་བསྟན་ནོ།། དེས་ན་ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱིབས་ནི་ཟུར་གསུམ་པ། གྱེན་དུ་ཡངས་པ། ཟུར་ཕྲ་བ་འོག་ཏུ་ཟུག་ཅིང་། ཟུར་གཉིས་སྟེང་ན་གནས་པ། ཤེས་རབ་མའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན། ཁོག་པ་སྟོང་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་འབྱུང་གི་འོག་ཕྱོགས་ཕྲ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་སར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཆུང་བ་དང་། སྟེང་[4]ཇེ་རྒྱས་སུ་སོང་བ་ནི་མོས་སྤྱོད་ནས་བཙམས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། གྲུ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་མཚོན་པ་ཡིན་པར་ཤཱནྟི་པས་བཤད་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། "སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས།།"[5] ཞེས་གསུངས་པ་ཡིས་ནི་ཟུར་གསུམ་པོ་དེ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མཚོན་པར་ཡང་བཤད་དོ།། ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ། རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བྷ་ག་ལ་བཞུགས།[6] ཞེས་པའི་དོན་ཡིག་དོན་དང་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ཉིད་གང་གི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོས་འབྱུང་དེ་བཙུན་མོའི་བྷ་གའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། འདིས་ཀྱང་རྗེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པའི་ཚེ། ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་དུ་བསྒོམ་དགོས་པ་ཆེས་གསལ་བར་ཤེས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༩༤བ༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆད་བཞི་པ་དང་། ལྔ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཡང་དག་གསུང་བས་གང་བཤད་པ།། མགོན་པོ་ཁྱེད་ལ་གསོལ་བར་འཚལ།།' ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༩༥ན༣

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༧

༤ **སྟོད་** དབུས་དཔར།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༡བ༧

༦ **ཞུགས།།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

སོ།། དེ་ཡང་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ལྷའི་དབང་པོས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། "ཨེ་ནི་ཤེས་རབ་ཉིད་གྱུར་ལ།། ཝཾ་ནི་རབ་དགའི་བདག་པོའོ།། ཐིག་ལེ་མི་ཤིགས་དེ་ཉིད་དེ།།[1] དེ་ལས་ཡི་གེ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ།། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡི་གེ་གཉིས།། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་གང་གིས་ཤེས།། དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།། 'ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བྱེད་འགྱུར།།' འགྲོ་བ་གང་གིས་ཡི་གེ་གཉིས།། མི་ཤེས་རྟག་ཏུ་འདོན་པ་དག །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ལས།། ཕྱི་རོལ་སྤྱོར་སྤྱངས་ཐུབ་པ་བཞིན།། ཨེ་ཝཾ་ཡིག་གཉིས་སྐྱུ་མ་ལ།། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདིར་བཞུགས་པས།། དམ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཐོག་མར་ནི།། ཨེ་ཝཾ་དེ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བཤད།། དེ་བས་བརྒྱ་བྱིན་ལྷ་ཡི་བདག །གལ་ཏེ་རྟག་པའི་གནས་འདོད་ན།། 'ཡིག་གཉིས་སྐྱུ་མ་དྲན་བྱ་ཞིང་།།' དམ་པའི་ཆོས་ལ་བླ་མར་གྱིས།།"[2] ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ཡང་དུ་མ་ལས་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གནད་མ་ལུས་པ་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་མཐའ་དག་པར་ཤེས་ན་རྒྱུད་དོན་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཕྱིར་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེས་མཚོན་པའི་དོན་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཝཾ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཨེ་ཡིག་གིས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཝཾ་ཡིག་གིས་དེ་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལམ་གྱི་ཨེ་ཝཾ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་འབྱུང་གི་ཟུར་གསུམ་གྱིས་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་ལ། ཆོས་འབྱུང་དེ་ཕྱག་རྒྱའི་ཟླ་གའི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པས་ཝཾ་ཡིག་གི་དོན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་

༡ དེ་ཉིད་དོ།། དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༠༤༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བརྒྱད་པ་དང་བཅུ་དགུ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བྱེད་འགྱུར།།' 'ཡིད་གཉིས་སྐྱུ་མ་དྲན་བྱ་ཞིང་།' ཞེས་སོ།།

དེའི་ནང་དུ་ཚུད་པར་བསྒོམས་པས་[1]ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གནས་ལུས་འཁོར་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམས་[2]པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་སྟོན་ལ། མདོར་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་པས། སྔགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། "མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱིས།། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདེ་འབྱུང་བྱེད།། 'རྣམ་དག་ཤེས་རབ་ལུས་ལ་འབྱུང་༑༑' སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གནས་ཞི་བ།། ལྷ་རྣམས་ཆོས་འབྱུང་མི་འགྱུར་བ།། 'སངས་རྒྱས་དེ་ནི་བདག་གིས་བསྟེན།། ཨེ་ཡི་ཆ་བྱད་བཟང་པོ་ལ།།' དབུས་སུ་ཕྱཾ་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན༑༑ 'བདེ་བ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ།།' སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག །"[3] ཅེས་དང༌༑ ཡང་དེ་ཉིད་ལས། "ཆོས་འབྱུང་མི་འགྱུར་ཞི་བ་ཉིད།། ཤེས་རབ་རང་གི་དངོས་དེ་ཡིད༑༑ 'ཀུན་ཏུ་ལྷ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།།' སྦྱོར་བ་མེད་ཅིང་དག་པ་ལས།། 'འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྲུལ།།' མཆོག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་རྣམ་དག་གང་།། 'སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པ།། བརྗོད་མེད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་གནས།།' ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན།།"[4] ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་གནད་ཤེས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་དང་། མཆོད་པ་སོགས་ནི་དེ་དག་མི་ཤེས་པར་བསྒོམ་པ་དང་མཆོད་པ་སོགས་ལས་ཆེས་ཆེར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཚུད་པར་བསྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་དོན་དེ་

༡ **བསྒོམ་པས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི། པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༢༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་དྲུག་པ། བདུན་པ་དང་དགུ་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'རྣམ་དག་ཤེས་རབ་ལུས་ལས་བྱུང་།།' ' བློ་ཡིས་ད་ནི་བདག་གིས་བསྟེན།།' 'ཨེ་ཡི་ཆ་བྱད་བཟང་བ་ལ།།' 'བདེ་བ་ཀུན་གྱི་གནས་གྱུར་པས།།' ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི། པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༢༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པ༑ བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།།' 'འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕྲུལ།།' 'སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པའི།། བརྗོད་མེད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་གནས།།' ཞེས་སོ།།

ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་ཆོས་འབྱུང་གི་ཁ་དོག་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་སོགས་མང་པོ་ལས་ཁ་དོག་དཀར་པོར་བཤད་པ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་མཚོན་པར་བྱེད་ལ། ཡང་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ཟླ་གའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཁ་དོག་དཀར་དམར་དེས། ཕྱག་རྒྱའི་བརྡར་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་[1]ཟུར་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁ་དོག་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་དོ།། དེ་ལྟར་ཆོས་འབྱུང་བསྒོམས་པའི་[2]ནང་གི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས་དངོས་སུ་པདྨ་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་བ་ལ་བསམས་ནས། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་པདྨ་བསྐྱེད་པ་མི་བྱེད་དོ།། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བསྒོམ་བྱ་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་གདན་པད་མ་མི་བྱེད་ན། ཁྲི་བྱ་ལ་པདྨ་དེ་བས་ཀྱང་འོང་དོན་མེད་པས། པདྨ་འབྲི་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ།། ཁྲི་བྱ་ལའང་པདྨ་མི་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱས། རྒྱུད་དང་མདོར་བྱས་ལས། "ནམ་མཁའི་[3]ཁམས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།།"[4] ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཆོས་འབྱུང་དང་། དེའི་དབུས་པདྨ་ལ་འཆད་དེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། "འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་གཞི་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཆོས་འབྱུང་ངོ་།། དེའི་དབུས་ནི་པདྨའོ།། དེར་གནས་པའི་རླུང་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་འདྲེས་པར་གྱུར་པས་སའི་ཆ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ང་བོར་བསྐྱེད་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཧཱུྃ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།། དེས་ན་འདིར་པདྨ་མེད་པར་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའོ་ཞེས་པ་ནི་ཆེར་འཁྲུལ་ལོ།།"[5] ཞེས་

༡ **ཡེ་ཤེས་ཀྱི་** དབུས་དཔར།

༢ **བསྒོམས་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **ནམ་མཁའ་** དབུས་དཔར།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།།" ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༢༥བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།

བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡབ་སྲས་ཀྱིའང་དགོངས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར། སྤྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་གིས་བྲི་བའི་ཐིག་སྐུད་ལ་གཞུང་ཚད་ལྡན་དག་ནས་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དེ། བདེ་མཆོག་སྡོམ་འབྱུང་ལས། "ཐིག་གི་མཚན་མ་དྲུག་ཅུ་བཞི།། ' དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་གི་མཚན་ཉིད་དེ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐིག་སྐུད་ཆ་ཆུང་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། "ཐིག་སྐུད་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིས་འགྱུར་ཏེ།། ' སྦོམ་མིན་དེ་བཞིན་ཕྲ་བ་མིན།།"[2] ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐིག་སྐུད་ཆ་ཆུང་གོ་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སོ།། འདི་ལས་གཞན་པའི་ཐིག་སྐུད་ཀྱི་ཚད། ཚད་ལྡན་གྱི་ཆེན་པོ་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཉིས་འགྱུར་དུ་ཚད་ལྡན་དག་གིས་བཤད་དོ།། དེ་ལ་ཐིག་སྐུད་ཆ་ཆུང་རེ་བཞི་པ་ནི། རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་གི་བར་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྭ་རྩེ་ནས་རྭ་རྩེའི་བར་ལ་ཉིས་འགྱུར་དང་། ཆ་ཆུང་གོ་དྲུག་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས༑ མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་ཉིས་འགྱུར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཐིག་སྐུད་ཆ་ཆུང་རེ་བཞི་པ་ནི། ཏ་བབས་དཔངས་སུ་སྒོ་ཚད་གཅིག་དང་ཆོས་འཁོར་རྭ་རྩེ་དང་བཅས་པ་ལ་སྒོ་ཚད་གཅིག་སྟེ་སྒོ་ཚད་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐིག་སྐུད་ཆ་ཆུང་གོ་དྲུག་པ་ནི་ཏ་བབས་དཔངས་སུ་སྒོ་ཚད་གསུམ། ཆོས་འཁོར་རྭ་རྩེ་དང་བཅས་པ་ལ་སྒོ་ཚད་གཅིག་སྟེ་སྒོ་ཚད་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། པད་རྭ་ལ་ཆ་ཕྲན་གཉིས། རྡོར་རྭ་ལ་ཆ་ཕྲན་

"འདིར་ཡེ་ཤེས་ས་གཞི་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཆོས་འབྱུང་ངོ་།། དེའི་དབུས་ནི་པདྨོའོ།། དེར་གནས་པའི་རླུང་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་འདྲེས་པར་གྱུར་པས། སའི་ཆ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་བླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཧཱུྃ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།། དེ་ནས་འདིར་པདྨ་མེད་པར་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའོ་ཞེས་པ་ནི་ཆེར་འཐྲུལ་ལོ།།" ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༣༡༨ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆ་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཐིག་སྐུད་མཚན་མ་དྲུག་ཅུ་བཞི།།' ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༨བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆ་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ 'ཐིག་སྐུད་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་འགྱུར་ཏེ།།' ཞེས་སོ།།

གཉིས༔ མེ་རི་ལ་སྒོ་ཚད་གཅིག་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་དེ་དག་གི་ཞེང་ཚད་དུར་ཁྲོད་[1]
མེད་པ་ལ་ཚད་ལྡན་སུམ་ཀྱང་མ་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆ་ཆུང་གོ་དྲུག་གི་ཚེ། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་ལ་སྒོ་ཚད་བཅུ་གཉིས། མདའ་ཡབ་ཕན་ཆད་
མེ་རིའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ལ་ཕྱོགས་རེར་སྒོ་ཚད་དྲུག་དྲུག་སྟེ་སྒོ་ཚད་ཉེར་བཞི་ཆ་ཆུང་གོ་
དྲུག་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས། "བུམ་པ་ཀ་བའི་སྟེང་གནས་པ།། རྟ་བབས་སྒོ་
ཡི་སུམ་འགྱུར་ཏེ།།"[2] ཞེས་རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སྒོ་ཚད་གསུམ་མ་ཐིག་སྐུད་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ཉིས་འགྱུར་དུ་བཤད་ལ། དེའི་ཚེ་པད་ར་[3]མེད་ན། མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་
ལ་སྒོ་ཚད་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། མདའ་ཡབ་ནས་མེ་རིའི་བར་ལ་ཕྱོགས་རེ་ལ་སྒོ་ཚད་
ཕྱེད་དང་དྲུག་དྲུག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤར་ནུབ་ཀྱི་མེ་རི་ནས་མེ་རིའི་མཐའི་བར་གྱི་ཐིག་
སྐུད་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉིས་འགྱུར་དུ་སྒོ་ཚད་གཅིག་གིས་མ་ལོངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་
དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས། "ཐིག་སྐུད་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིས་འགྱུར་ཏེ།།"[4] ཞེས་བཤད་པ་དང་དངོས་
སུ་འགལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ཀླུ་བྱང་ལ་རྒོལ་བའི་སྙིང་ཁམས་བསྐྱེད་པར་མི་སྤོབས་
ན་པདྨ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

དེ་ནས་པདྨའི་ལྟེ་བར་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐིག་མར་འབྱུང་བ་བཞིའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། "ཧཱུྃ་གཉིས་ས་བོན་ཡཾ་ལས་བྱུང་།། རྡོ་རྗེ་
གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཧཱུྃ་གཉིས་ས་བོན་རཾ་
ལས་བྱུང་།། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི།། 'དེ་ཡི་

༡ ཞེང་ཚད་ཚད་དུ་དུར་ཁྲོད་ དབུས་དཔར།
ཞེང་ཚད་ཚད་དུར་ཁྲོད་ གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༩ན༢

༣ པད་ར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༨བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐིག་སྐུད་དཀྱིལ་
འཁོར་གཉིས་འགྱུར་ཏེ།།" ཞེས་སོ།།

སྟེང་དུ་བསམ་པར་བྱ།།' ཧཱུྃ་གཉིས་ས་བོན་བཾ་ལས་བྱུང་།། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།།། ཚུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི།། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།། ཧཱུྃ་གཉིས་ས་བོན་ལཾ་ལས་བྱུང་།། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། 'ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི།། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་བསམ་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་ཡཾ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་ས་བོན་ཡིན་ལ་ཧཱུྃ་རྣམས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རེའི་ཟུར་གཉིས་སུ་རྡོ་རྗེ་རེ་རེས་མཐའ་རྟེན་པ་དག་གི་ས་བོན་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཡང་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བཞི་ཡི་ངོ་བོར་མོས་པ་བྱ་སྟེ། འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་འདི་ཉིད་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་[2]བཅུ་གཅིག་པ་ལས། "དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་སྐྱེས།། ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་སུ་བསམ།།"[3] ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྡུ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས༑ "ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་དེར་ཚུད་ཅིང་གནས་པར། དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བསྐྱེད་པ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཀུན་ནི་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའོ།།"[4] ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས། "དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་ཡང་དག་བསྡུས།། རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ།།"[5] ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བདུན་པ་དང་། བཅུ་བཞི། བཅོ་ལྔ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།།' 'ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དང་ནི།། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།།' ཞེས་སོ།།

༢ **ཙ་རྒྱུད་དུ་ལེའུ** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨ན༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་གནས་པར།། རྡོ་རྗེ་ཀུན་སྐྱེས་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་དེར་ཚུད་ཅིང་གནས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་སྐྱེས་པ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཀུན་གྱི་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའོ།།" ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་ཡང་དག

“དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཆར་བསྡུས་པ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་ཞིག་བསམ་མོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་དང་། རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ཞེས་པ་ནི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཀླུ་བྱང་གིས། “ཧཱུཾ་བབས་རྡོ་རྗེའི་རྩེ་མོ་ཅན།།”[2] ཞེས་བྲི་བྱ་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། “ཞི་བ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་འདོད་ན།། བསྡུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ།།”[3] ཞེས་གསུངས་པ་དེས་བསྟན་པར་མདོ་བསྲེ་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོན་གསལ་གྱིས་ནི་དེའི་དོན་སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམ་པའི་ཐུན་གྱི་མཐར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རང་གི་ལུས་ལ་སྡུད་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ།། འོན་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རེ་རེ་ལའང་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཡབ་སྲས་དག་གིས་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་འགལ་བར་མི་བསམ་ལ། མདོ་བསྲེ་ལས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་དང་སྦྱར་བའི་དོན་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པའི་མེ་ཏོག་གི་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། “ཞི་བ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་འདོད་ན།། བསྡུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ།།”[4] ཞེས་པ་འདི་ཡང་དྲངས་ནས་བཤད་པ་ལས་འདིའི་ངེས་དོན་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། “གོ་རིམས་[5]བཞིན་དུ་སྤྱན་སོགས་ཏེ།། དབང་ཆེན་སོགས་པར་འདི་སྦྱར་རོ།། དངོས་མེད་གོ་

བསྡུ།།། རྡོ་རྗེ་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ།།” ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༧བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཆར་བསྡུས་པ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པ་ཞིག་བསམ་མོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༩ན༣

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཁས་པས་ཞི་བ་རྡོ་རྗེ་འཛིན།།། སྙིང་གར་གང་ཞིག་འདོད་པ་ནི།། བསྡུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༡བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞི་བ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་འདོད་པས།།། བསྡུ་བ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

༥ **གོ་རིམ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

འཕང་ལ་འགོད་པས།། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐུར་སྦྱོར་བ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དངོས་སུ་མེ་ཏོག་བཞིའི་མཆོད་པའི་ངེས་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཞི་བ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་འདོད་ན།། བསྡུ་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ།། ཞེས་པའི་ངེས་དོན་ཡང་འདི་དང་དོན་འདྲ་བས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དུ། ཚིག་རྐང་གཉིས་པོ་དེ་བཤད་བྱར་དངོས་སུ་བཀོད་པ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འཆད་བྱེད་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དེའི་དོན་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ས་རླུང་སྤྱན་མ། ཆུ་རླུང་མཱ་མ་ཀཱི། མེ་རླུང་གོས་དཀར་མོ། རླུང་གི་རླུང་སྒྲོལ་མ་སྟེ། འབྱུང་བ་བཞི་དང་ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་སོ་སོར་བརྒྱུ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད། ཐབ་མོ་རྡོ་རྗེ་བརླུས་པའི་མན་ངག་གིས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བསྡུས་ནས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས། དངོས་མེད་གོ་འཕང་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་ངེས་དོན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྔར་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་པས། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དག་པར་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡང་ཡོད་དོ།། དེ་འདྲ་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ངེས་དོན་དེ་འདྲ་བ་མཚོན་པའི་སླད་དུ་འདིར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྟེན་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྒྲོན་གསལ་ལས་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་མོ་བཞི་དང་སྦྱར་བའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་འདྲ་བའི་ངེས་དོན་ཟབ་མོ་མཚོན་པ་མ་གོ་བར། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལྷ་མོ་བཞིའི་ངོ་བོར་བསྒོམ་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བོར་ནས། ཡབ་སྲས་དང་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་གང་གིས་ཀྱང་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༣ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྤྱན་སོགས་ཏེ།། ས་ལ་སོགས་པར་འདིར་སྦྱར་རོ།། དངོས་མེད་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པས།། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐུར་སྦྱོར་བས།།’ ཞེས་སོ།།

མ་བཤད་པའི་བ་དན་[1]དང་མེ་འབར་བ་དང་བུམ་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་སྒོམ་[2]པ་དང་། རླུང་གིས་མེ་སྦར་མེས་ཆུ་ཁོལ། ཆུས་ས་བཞུ་ནས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཞེས་སོགས་ནང་གི་སྲུང་རིམ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་དོན་མེད་པའི་སྤྲོས་པས་རྒྱུད་དོན་མི་ཤེས་པ་གསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །གལ་ཏེ་འདིར་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ནི་སྔོན་ཆགས་[3]པའི་དུས་སུ་རླུང་དང་ཆུ་དང་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་[4]པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ན། སྦྱང་གཞི་ལ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་[5]མེད་པ་ལ་འདིར་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྦྱང་གཞི་ལ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལོགས་སུ་ཆགས་པ་[6]མེད་ཀྱང་། ཆུའི་ཁམས་རླུང་གིས་བསྲུབས་པ་ལས་ཆུའི་སྙིང་རིམ་གྱིས་སྤྲིས་མ་[7]ལྟར་བསྐྱའ་བར་གྱུར་ནས་ལེགས་པར་སྨིན་ཏེ་གསེར་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ལ་ནི་མེས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡོད་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མེའི་ཁམས་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་ནས་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་དང་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་སྦྱང་གཞི་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། "མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །"[8] ཞེས་གསུངས་སོ༎ དེ་ལྟར་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བསྒོམས་ནས།[9] དེའི་ལྟེ་བར་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་དཀར་པོ་སངས་རྒྱས་

༡ **བ་དོན་** དབུས་དཔར།

༢ **བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **འཆགས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ **འཆགས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ **འཆགས་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༦ **ལོགས་སུ་འཆགས་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༧ **རིམ་སྤྲིས་མ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
རིམ་དཀྲིས་མ་ གཙང་དཔར།

༨ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཌི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༡བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དེ་དག་གི་ནང་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །" ཞེས་སོ། །

༩ **བསྒོམ་ནས།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཀྱི་སྦྱིན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། "ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་གནས་པར།། དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་སྐྱེས།། རྡོ་རྗེ་སྦྱིན་ནི་འཕྲོ་བསྐྱེད་པ།། དེ་རུ་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་བསམ་མོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་ཧཱུྃ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་འདི་འདྲ་དང་། ཀྱཻ་རྡོར་ལ་སོགས་པ་སྐབས་གཞན་ཁ་ཅིག་ཏུ་འཁོར་ལོ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྣམ་སྣང་གི་སྐུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བཤད་པ་རྣམས་དོན་འདྲ་སྟེ། འཁོར་ལོ་རྣམ་སྣང་གི་ཕྱག་མཚན་དང་༑ ཧཱུྃ་རྣམ་སྣང་གི་ས་བོན་ཡིན་པས་སོ།། དེའི་མཚོན་དོན་ཡང་། སྣོད་གཞི་ལ་སེམས་ཅན་གནས་པའི་རྟེན་སྣོད་ཡིན་ལ། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཕུང་ཡིན་པ་ལྟར་སྦྱོང་བྱེད་ལ་ཡང་། ལྷ་དགོད་པའི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཕུང་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཕུང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱོགས་པ་ནས་བཞག་པའི་རྣམ་སྣང་གི་ས་བོན་ནམ་ཕྱག་མཚན་ནམ་སྐུ་ལས་བསྐྱེད་དེ། གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམ་སྣང་གི་ངོ་བོར་སྒོམ་པར་བྱེད་[2]པ་ཡིན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། ཧཱུྃ་བསྒོམ་པ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གོང་དུ་དྲངས་མ་ཐག་པ་འདི་ཉིད་དང་སྦྱར་རོ།། དེ་འདྲ་བའི་ཧཱུྃ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་ནི། མདོ་བསྡེར། "ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། ཡི་གེ་ཧཱུྃ་གྱི་གནས་བསྒོམ་སྟེ།།"[3] ཞེས་པ་དང་སྦྱར་ཏེ། གནས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་ངོ་།། དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནི་སྣོད་ཆགས་པའི་[4]དུས་ཀྱི་སྟེང་གི་རི་གླིང་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་[5]བ་ཡང་སྣོད་གཞི་ལ་སྟེང་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨ན༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་དབུས་གནས་པར།། རྡོ་རྗེ་ཀུན་སྐྱེས་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ།། དེ་རུ་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་བསམ་སྟེ།། རྡོ་རྗེ་སྦྱིན་ནི་འཕྲོ་སྐྱེད་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **བསྒོམ་པར་བྱེད་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྡེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། ཡི་གེ་ཧཱུྃ་གྱིས་གནས་བསྒོམ་སྟེ།།" ཞེས་སོ།།

༤ **སྣོད་འཆགས་པའི་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༥ **ཆོས་མཐུན་པར་སྦྱོར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

གི་རི་གླིང་སོགས་ཆགས་པ་[1]སྤྱི་ཙམ་དང་། འདིར་སྦྱོང་བྱེད་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། རི་གླིང་སོགས་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་རྟ་བབས་སོགས་རེ་རེ་ནས་འདྲ་ཆོས་སྦྱོར་བ་མི་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམས་ནས་[2]མ་དག་པའི་སྣོད་སྦྱོང་བའི་དོན་ནི། སྒྲུབ་པ་པོས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམས་པས་[3]ད་ལྟའི་མ་དག་པའི་སྣོད་འདི་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་མ་དག་པའི་སྣོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ནུས་པ་སྦྱངས་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ནུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམས་ནས་[4]སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བྷྲཱུྃ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཚད་ཇི་ཙམ་བྲི་ཞིང་བསྒོམ་པ་བཤད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་བྲི་ཞིང་བསྒོམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་ཚད་ཇི་ཙམ་དུ་བྲི་བ་ཡང་། ལྷའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་གི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དེ། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པར། ཐུགས་དང་སྐུ་དང་གསུང་གི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཁྲུ་བཅུ་གཉིས་དང་། བཅུ་དྲུག་དང་། ཉི་ཤུར་གསུངས་པ་དང་། གུར་ལས། "རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་ཁྲུ་གསུམ་སྟེ།། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྲུ་བཞི་པ།། 'ཁྲུ་ལྔ་པ་ནི་སྣང་བྱེད་པའོ།། གར་དབང་ཕྱུག་གི་ཁྲུ་དྲུག་པ།། རྟ་ཡི་[5]རྒྱལ་པོའི་ཁྲུ་བདུན་པ།།"[6] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

༡ **འཆགས་པ་** དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

༢ **བསྒོམ་ནས་** དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

༣ **བསྒོམ་པས་** དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

༤ **བསྒོམ་ནས་** དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

༥ **རྟའི་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཅོང་དཔར།

༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༡བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ༔ ལྔ་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'སྣང་བྱེད་ལ་ནི་ཁྲུ་ལྔ་ཉིད།། པདྨ་གར་དབང་དྲུག་པ་སྟེ།། ལྕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་བདུན།།' ཞེས་སོ།།

རིགས་སོ་སོ་ལ་ཚད་ངེས་པ་ཅན་དུ་བྲི་བར་བཤད་པ་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་རྒྱུད་དྲངས་པ། “འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས།།’ ཀུན་ནས་དཔག་ཚད་མཐའ་རུ་ནི།། ‘དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་བྲི་བར་བྱ།།’ མཁས་པས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ཡི།། སེམས་རྣམས་ཡང་དག་བལྟས་ནས་ནི།། འདོད་པས་ཚད་ནི་བྱས་ན་ཡང་།། ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན།།། རང་གི་འདོད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན།། ‘ལག་པའི་མཐིལ་དུ་བྲིས་བྱས་ནས།།’ བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་དོན་བྱེད་དེ།། ས་སྟེང་སོགས་སུ་སློས་ཅི་དགོས།།”[1] ཞེས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཆེ་ཆུང་ངེས་པ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་ལ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས་ཀྱང་། “ཐུགས་པས་སློབ་མའི་ནུས་པ་དང་།། རྗེས་སུ་བསྟུན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དེ།། ཁྲུ་གང་པ་ནས་བརྩམས་བྱས་ནས།། ཁྲུ་སྟོང་བར་དུ་བྲི་བར་བྱ།།”[2] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “ཁྲུ་ཕྱེད་སོགས་ནས་ཡང་དག་བརྩམས།།”[3] ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས། “སེམས་ཅན་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།། ‘ཚད་ལ་སོགས་པ་ངེས་བཤད་ཀྱི།།’ ཐབས་ཤེས་ལས་བྱུང་དངོས་གྲུབ་ལ།། ‘ཚད་སོགས་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱ།།།”[4] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲངས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་དགག་བའི་བསམ་ངོ་དང་བསྟུན་ནས་གསུངས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་འདི་ཙམ་འབྲི་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། བསྒོམ་པའི་ཚད་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། “དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཁྲོན་ཙམ་དུ།། ‘འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།།”[5] ཞེས་དང་། “དཔག་ཚད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡ་ཀ་ར་གུཔྟ། ཤོག་གྲངས་༣༥ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ། དགུ་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས།།’ ‘ཕྱི་རོལ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་བྱ།།’ ‘ལག་པའི་མཐིལ་དུ་བྲི་བྱས་ན།།’ ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༤ན༤

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༥བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཁྲུ་ཕྱེད་ལ་སོགས་ནས་བརྩམས་ནས།།’ ཞེས་སོ།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད། གསང་འདུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག ཤོག་གྲངས་༦༤བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཚད་ལ་སོགས་པ་ངེས་མཛད་ཀྱི།།’’ཚད་སོགས་ངེས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢ན༦ བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།

བྱེ་བའི་ཁྲོན་ཙམ་དུ།། གྲུ་བཞི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡི།། ‘མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་པ།།’ གསལ་ཞིང་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད།།”[1] ཅེས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་དང་དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ཁྲོན་ཙམ་དུ་ཡང་བསྒོམ་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་མཆོད་རྟེན་དང་འདྲ་བས་མཆོད་རྟེན་ཞེས་གསུངས་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་འབྱུང་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུམ་བཞི་དག་པས་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་པ་ཞེས་འཆད་པ་ནི༑ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཡུམ་བཞིའི་ངོ་བོར་བསྒོམ་པར་བཤད་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་ཧཱུྃ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་གོ་བར་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕོ་ཚོད་ཀྱི་དགག་པ་སྨྲ་བའོ།།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་བྲི་ཞིང་བསྒོམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “ཟུར་བཞི་དང་ནི་སྒོ་བཞི་དང་།། རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་མཛེས་བྱས་པ།། ཐིག་བཞི་དང་ནི་ཡང་དག་ལྡན།། ‘ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས།། དྲ་བ་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་དང་།། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་ཟླ་ཕྱེད་དང་།། སྒོ་དང་སྒོ་ཁྱུད་མཚམས་རྣམས་སུ།།’ རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲས།། བུམ་པ་ཀ་བ་རྡོ་རྗེ་ཆེ།། ‘བྲི་ལ་བྱ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས།།’ བ་དན་དྲིལ་བུས་མཛེས་བྱས་ལ།། ‘ཟ་ཡབ་ལ་སོགས་རྣམ་པར་བརྒྱན།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ།

འོད་གསལ་ནས་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་བཤད་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གདན་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ། འོད་གསལ་ནས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་བར་བཤད་པ་དང་། རྟ་

‘འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་བྱ་ཞིང་།།’ ཞེས་སོ།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༣བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན།།’ ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༢བ༨ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ། དྲུག་པ། བདུན་པ། བཅུ་པ། བཅུ་གཉིས་བཅས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་མཛེས།། དྲ་བ་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་དང་།། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་ཟླ་ཕྱེད་བརྒྱན།། གྲྭ་ཡི་མཚམས་ནི་ཐམས་ཅད་དང་།།’ ‘བྲི་ལ་ཕྲེང་བར་རིམ་བཞིན་གནས།།’ ‘ཟ་ཡབ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན།།’ ཞེས་སོ།།

བབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། འོད་ཕྲེང་ཞེས་པ་མེ་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་འབར་བ། གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བལྟ་བར་མི་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེའི་རྭ་བ་དང་གུར་ལ་སོགས་པ་ནི་སྔར་བཤད་ཅིང་། ཆུའི་རྭ་བ་ནི་སྔར་ཡོད་ཀྱང་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས༔ སླར་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པའི་ཚེ་ཟླུར་དུ་མ་བྱས་པའོ།། འོད་ཕྲེང་གི་ནང་གི་པདྨ་ནི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། པདྨ་དེའི་ལྟེ་བའི་ཁ་དོག་ནི་ལྗང་ཁུ། ལྟེ་བ་དང་འདབ་མའི་བར་མཚམས་ཀྱི་གེ་སར་ནི་སེར་པོ། འདབ་མ་རྣམས་ནི་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པར་ཕྲེང་བ་ལས་བཤད་ལ། པདྨ་དེའི་ལྟེ་བའི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྭ་རྩེ་ནས་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྭ་རྩེའི་བར་གྱིས་ནོན་པའི་ཁ་ད་ཚད་དོ།། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རྭའི་གྲངས་ནི་ཕྱོགས་རེར་རྭ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་རྭ་བཅུ་གཉིས་མ་དང་། ཕྱོགས་རེར་རྭ་ལྔ་ལྔ་ཡོད་པའི་རྭ་ཉི་ཤུ་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པ་ལས་འདིར་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། ཁ་དོག་ནི། རྡོར་ཕྲེང་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ནི་ནག་པོའམ། ཡང་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་གཙོ་བོའི་ཁ་དོག་ཏུ་བྱ་བར་བཤད་པའི།[1] ཕྱི་མ་ནི་གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་གི་ཁ་དོག་དང་གཙོ་བོའི་ཁ་དོག་གཉིས་མཐུན་ན་དེས་ཚོག་ལ། གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར་ལྟ་བུ་མི་བསྐྱོད་པ་རིགས་བདག་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་བོའི་སྐུ་མདོག་གུར་ཀུམ་མདོག་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི། རིགས་བདག་དབང་བཙན་པར་བྱ་སྟེ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ནག་པོར་བྱ་དགོས་སོ།། འདིར་ནི་གཙོ་བོ་དང་མཐུན་པར་ནག་པོའོ།། ཕྱོགས་ཀྱི་རྭའི་ཁ་དོག་ལ། ཕྲེང་བར༔ "དབུས་ཀྱི་རྭ་རྣམས་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ།། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ནི་དེའི་གློ་དག་[2]གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ།། རྭ་ལྔ་པ་

༡ **བཤད་པ་སྟེ།** དབུས་དཔར།

༢ **གློ་དག་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་དང་དབུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་སྟེ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་རོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དེའི་དོན་ཡང་། རྩ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཤར་གྱི་དབུས་རྩ་དཀར་པོ། དེའི་ཁ་ནང་ལྟའི་གཡས་ལྗང་། གཡོན་སེར། རྩ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་དེའི་སྟེང་གི་རྩ་དབུས་ཀྱི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་མདོག་སྔོན་པོ། འོག་རྩ་ནི་ནུབ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མདོག་དམར་པོར་བྱ་ཞིང་། ཕྱོགས་གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་ཅི་རིགས་པར་རིགས་བསྒྲེའོ།།[2] འཕྲེང་བར་ཡང་ན་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཏུའོ།། ཞེས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་པ་ནི་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་གཙུག་ནོར་སོགས་ན་ཡོད་དེ།[3] ཤར་གྱི་རྩ་ཐམས་ཅད་དཀར་པོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ།། རྩའི་ཕྱོགས་མདོག་ལ་གཙོ་བོ་བདེ་མཆོག་ཞལ་བཞི་པ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་ཕྱོགས་མདོག་ལྟར་བྱེད་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད་དོ།། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་དབྱིབས་ནི་གྲུ་བཞི་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཚད་ནི། འཕྲེང་བར། "སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ནི་སོར་ཚད་བཅུ་གཉིས་སོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟེ་བའི་ཕྱོགས་རེའི་ཞེང་ཚད་སོར་ཚད་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། ལྟེ་བ་ལས་འཐོན་པའི་རྩའི་སྲིད་ནི་ཐིག་སྐུད་ཆ་ཐྲན་གོ་དྲུག་པ་དང་རྭ་བབས་དཔངས་སུ་སོར་ཚད་གསུམ་མའི་ཕྱོགས་ལ་རྩ་སོར་ཚད་བཞི་ཡིན་ཞིང་། ཐིག་སྐུད་ཆ་ཐྲན་རེ་བཞི་པ། རྭ་བབས་དཔངས་སུ་སོར་ཚད་གཅིག་མ་ལ་ནི་རྩ་ཆ་ཆེན་གཉིས་ཡིན་ལ། ལུགས་དེ་གཉིས་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞུ དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཐིག་བ། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། ཤོག་གྲངས་༣༤ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དབུས་ཀྱི་ར་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ །དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ནི་དེའི་གློ་དག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ །ར་ལྡ་བ་ལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་དང་དབུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་སྟེ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **བསྒྲེའོ།།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **ཡོད་དོ།** དབུས་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞུ དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཐིག་བ། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། ཤོག་གྲངས་༢༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ནི་སོར་འི་ཚད་བཅུ་གཉིས་སོ།།" ཞེས་སོ།།

སུ་ངེས་པར་ཕྲེང་བར་བཤད་དོ།། དེས་ན་རྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གསུམ་མ་དག་ལ་ར་རེ་རེའི་སྲིད་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་དྲུག་རེ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱོགས་ཀྱི་ར་རྣམས་དང་དབུས་ར་རིང་ཐུང་མཉམ་ཡང་། ཕྱོགས་ར་རྣམས་ཀྱིས་དབུས་ར་ལ་ཟུག་པའི་ཚེ་ཆ་ཕྲན་གཉིས་རྩེར་མ་སླེབ་པ་ནི་ཆ་ཕྲན་གཉིས་གུག་པའི་ཆ་ལ་སོང་བའོ།། དེ་བས་ན། འགྲམ་ཡོགས་སྒོ་དང་མཉམ་པ་ལ་གཡས་གཡོན་གྱི་རའི་ཐིག་ཀ་བའི་རྩེ་ནས་འཐོན་པ་དང་། འགྲམ་ཡོགས་སྒོ་དང་མི་མཉམ་པའི་རྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གསུམ་མ་རྣམས་ལ་གཡས་གཡོན་གྱི་ར་ཐིག་དང་དཔྱངས་ཀྱི་ཐིག་གི་རྩེ་ནས་བསྐོར་བ་ལ་ར་ཐིག་ནང་མའི་སྟེང་དུ་སྲིད་བུ་ཁྲིད་ནས་ཚད་ན་ཆ་ཕྲན་བཅུ་དྲུག་ཚད་ལྷག་མེད་པ་འོང་གི །ད་ལྟ་གང་དག་གཡས་གཡོན་གྱི་ར་ཐིག་དེ་ལས་རིང་བ་ནས་བསྐོར་བ་དག་ལ་ནི་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཚད་ན། ཆ་ཕྲན་བཅུ་དྲུག་ལས་ཆེས་རིང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། འཕྲེང་བ་ལས། “རྟ་བབས་ཀྱི་གློ་རྣམས་སུ་དར་དཔྱངས་ཀྱི་སྣམ་བུའི་སྟེང་དུ། ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ལས་བྱུང་བའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ར་རྣམས་ནི། ཅུང་ཟད་ཕྱོགས་སུ་སོང་ནས་ཕྱིར་བྱུང་བ། དབུས་ཀྱི་རྒྱར་ཆ་ཆུང་གསུམ་དང་ལྡན་པ། སྲིད་དུ་ཆ་ཆུང་བཅུ་དྲུག་པའོ།།”[1] ཞེས་རྟ་བབས་དབངས་སུ་སྒོ་ཚད་གསུམ་མའི་འགྲམ་ཡོགས་སྒོ་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་ར་ཆ་ཆུང་བཅུ་དྲུག་པའི་རའི་རྒྱ་བའི་ཕྱི་ཐིག་དང་དཔྱངས་ཀྱི་སྣམ་བུའི་ཕྱི་ཐིག་ལས་འདར་མི་ཐུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲམ་ཡོགས་སྒོ་དང་མཉམ་པ་ལ་ཡང་ཀ་བའི་རྩེའི་ཕྱི་ཐིག་ལས་རའི་ཕྱི་ཐིག་གི་བསྐོར་མཚམས་འདར་མི་ཐུང་བ་ཡིན་པས་རའི་ཕྱི་ཐིག་དེ་ལས་རིང་བའི་མཚམས་ནས་བསྐོར་བ་ནི་འཕྲེང་བའི་ལུང་དེ་དང་འགལ་ཞིང་། རྟ་བབས་དབངས་སུ་སྒོ་ཚད་གཅིག་མ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་ར་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་རེ་ཡིན་ལ། བསྐོར་མཚམས་ཀྱང་། དབུས་ཀྱི་ར་རྩེའི་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ར་རྩེ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། ཤོག་གྲངས་༣༨བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྟ་བབས་ཀྱི་གློ་རྣམས་སུ་ནི་དར་དཔྱངས་ཀྱི་སྣམ་བུའི་སྟེང་དུ་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ལས་བྱུང་བའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ར་རྣམས་ནི་ཅུང་ཟད་གཞོགས་སུ་སོང་ནས་ཕྱུར་འབྱུང་བ་དབུས་ཀྱི་རྒྱར་ཆ་ཆུང་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྲིད་དུ་ཆ་ཆུང་བཅུ་དྲུག་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

བྱུག་པའི་རྟའི་ནང་ཐིག་གི་སྟེང་ནས་སྲད་བུས་བཅལ་ན་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་འོང་བའི་མཚམས་ནས་བསྐོར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་ལས། "ཀ་བའི་རྩེ་ནས་འཐོན་རྩེ་མོ།། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་འོད་ཆེན་པོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་ཀྱི༑ གཞན་དག་གི་[2]རྟ་བསྐོར་མཚམས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དེ་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཧ་བབས་དཔངས་སུ་སྒོ་ཚད་གསུམ་མ་ལ་རྟ་ཆ་ཆུང་བཅུ་དྲུག་པ་དང་། སྒོ་ཚད་གཅིག་མ་ལ་རྟ་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་མར་ཁས་བླངས་ནས། ཡང་རྟ་བསྐོར་ས་དང་དཔྱངས་དང་ཀ་བའི་ཐིག་ལས་རིང་བའི་མཚམས་ནས་བསྐོར་བར་འདོད་པ་ལ་ནི། བསྐོར་ས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་མཚམས་ནས་རྟའི་ནང་ཐིག་གི་སྟེང་ནས་སྲད་བུ་ཁྲིད་དེ་བཅལ་ན་ཆ་ཕྲན་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བས་ཁས་བླངས་ལ་ནང་འགལ་མངོན་སུམ་དུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ།། གལ་ཏེ་བསྐོར་མཚམས་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། དབུས་ཀྱི་རྟ་ལ་ཆ་ཕྲན་གཉིས་ལྷག་གིས་མ་རེག་པར་བསྐོར་ན་ཆ་ཕྲན་བཅུ་དྲུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བསྐོར་བ་ནི་དེ་དག་རང་གི་བླ་མའི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱུད་དང་འཕྲེང་བའི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤོང་མི་ནུས་མོད་ཀྱི། ཆ་ཆུང་བཅུ་དྲུག་གི་ཚད་ལ་ཕན་དུ་རེ་བས་དེ་ལྟར་བྱེད་ན། ཁྱེད་རང་ཉིད་ཀྱི་བླ་མའི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས༔ "ཉེར་བདུན་པ་དང་གཉིས་འཛོམས་པར།། ཉི་ཤུ་གཉིས་པའི་ཐིག་ནས་ནི།། རྟ་ཡི་ཐིག་ལ་རེག་གི་བར།། ཆ་ཆུང་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བར་བྱ།། ཉེར་བདུན་ཉེར་བརྒྱད་དབུས་དང་ནི།། དྲུག་པའི་སྟེང་ནས་ཕྱེད་དང་དགུས།། ཇི་ལྟར་བཞིན་རྟ་ལ་རེག་པར་བསྐོར།།"[3] ཞེས་ཕྱི་རྟ་ནང་རྟ་གཉིས་ཀ་རྟ་དབུས་མ་ལ་རེག་པར་བསྐོར་བར་དངོས་སུ་བཤད་པ་འདི་ལྷུན་པོ་ཁྱེད་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་པས་སྲུབ་པར་གྱིས་ཤིག །འདི་འདྲ་བའི་ཡོངས་པ་ལྷུར་བྱེད་པ་ནི།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཀ་བའི་རྩེ་ལས་འཐོན་རྩེ་མོ།། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་འོད་ཆེན་པོའོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **དག་གིས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ བླ་མ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་དོན་འཛིན་མ་ཐུབ།

ཟླུན་པོ་དག་བྲི་བྲ་[1]ལ་ཚུ་སྲིན་གྱི་ཁ་རྗོགས་པར་མཐོང་ན་མིག་སྨྱར་ཅུང་ཟད་མཛེས་སོ་སྙམ་པ་འབབ་ཞིག་གིས་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་དང་རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བབ་ཅོལ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་། མིག་སྨྱར་མཛེས་མི་མཛེས་ལྷུར་བྱེད་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བསླང་བ་ལ་ར་མ་རེག་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཕྱོགས་བཞིར་སྡིག་པའི་ར་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བསྐོར་ས་དེ་ལྟར་བྱས་པས་བསླང་བའི་ཚེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ར་དབྱིབས་གུག་པ་ཙམ་ཡང་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཐྲད་ཐྲད་ཅིག་འོང་བ་ལ་བསམ་བློ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཏང་བར་ཟད་དོ།། འོ་ན་ར་རྣམས་ཀྱི་ཞེང་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ། ལྟེ་བ་ལ་ཟུག་པའི་མཚམས་གང་ནས་ཡིན་སྙམ་ན། ར་ཆ་ཕྲན་བཅུ་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ར་རྣམས་ཀྱི་སྦོམ་སའི་ཞེང་ཚད་ལ། ཐྲེང་བར། “དབུས་ཀྱི་རྒྱར་ཆ་ཆུང་གསུམ་དང་ལྡན་པ།”[2] ཞེས་བཤད་ལ༔ དབུས་རའི་སྦོམ་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་དངོས་སུ་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། ཕྱོགས་ར་དང་འདྲ་བའམ༔ ཟླ་མ་སྦྱ་མ་དག་ཆ་ཆེན་གཅིག་བྱེད་པར་བཞེད་དོ།། ར་རྩེའི་ཞེང་ཚད་ནི་ཆ་ཕྲན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཁོར་ཡན་ཆད་ལ་ར་རྩེའི་དཔངས་ཆ་ཕྲན་གཉིས་གསུངས་པས། ཞེང་ལའང་ཆ་ཕྲན་གཉིས་བྱས་ན་བྱིན་གྱིས་ཐྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ར་རྩེ་ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་མཉམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མགོའི་ཞེང་ཚད་ཆ་ཕྲན་གཉིས་ཡན་ཆད་བྱས་ན་ར་དབུས་མའི་དབུས་ཀྱི་སྦོམ་ས་ཆ་ཆེན་ལས་ཆེས་ཆེ་བས་མི་འཚམ་པར་འགྱུར་བས་སོ༔༔ ཧ་བབས་སྒོ་ཚད་གཅིག་མའི་རྡོ་རྗེའི་རའི་སྦོམ་ལ་དངོས་སུ་བཤད་པ་མེད་ཀྱང་། ར་སྒོ་ཚད་བཞི་མ་དང་འདྲ་བར་བཞེད་དོ།། རའི་ཟུག་མཚམས་ནི། རའི་སྒོ་ཚད་བཞི་པ་ལྟར་ན༔ གཡས་གཡོན་དུ་སྒོ་ཚད་བཞི་བཞི་དོར་བའི་མཚམས་ནས་ཡིན་ཏེ། འཕྲེང་བ་ལས། “ཧ་བབས་ཀྱི་སློ་རྣམས་སུ་”[3]ཞེས་སོགས་གོང་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་དེས་དང་དཔྱངས་ཀྱི་

---

༡ **བྲི་ཆ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐུ དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། ཤོག་གྲངས་༢༥ན༡

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐུ དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། ཤོག་གྲངས་༢༨བ༦

སྣམ་བུའི་སྟེང་ནས་ཪྟའི་རྩ་བའི་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ནས་ཪྟ་འཐོན་པར་བཤད་ཅིང་། ཧ་བབས་སྒོ་ཚད་བཞི་མའི་དར་དཔྱངས་ནས་དར་དཔྱངས་ཀྱི་བར་ལ་སྒོ་ཚད་བཞི་ཡོད་པས་སོ།། ཪྟ་གསུམ་མ་ལ་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་ཪྟ་མི་དགོས་ཀྱང་། རྩེ་ལྔ་པ་ལ་ནི་དབུས་ཪྟའི་སྟེང་འོག་ཏུ་ཡང་ཪྟ་དགོས་ལ། དེའི་ཟུག་མཚམས་ཀྱང་། དབུས་ཪྟའི་ནང་གི་དབུས་ནས་སྟེང་འོག་ཏུ་ཆ་ཆེན་རེ་རེ་སོང་བ་ནས་ཟུག་པ་དགོས་ཏེ། གཡས་གཡོན་གྱི་ཪྟ་དང་སྟེང་འོག་གི་ཪྟ་ཟུག་མཚམས་རྒྱང་རིང་ཐུང་མཉམ་དགོས་པས་སོ།། ཧ་བབས་སྒོ་ཚད་གཅིག་མའི་ཪྟའི་ཐོན་མཚམས་[1]ནི། ཡང་ཀ་རྒྱལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ཕྲེང་བར་ལུང་དྲངས་པ༔ "ཆུ་སྲིན་ཁ་ནས་ཆུ་སྲིན་བར།། 'ཧ་བབས་སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏེ།།"[2] ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ལྡེ་བའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཆུང་བཅོ་བརྒྱད་རེ་བཞག་པའི་དབུས་སུ་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པའི་མཚམས་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཪྟ་ཐོན་པར་[3]གསལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ཧ་བབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། ཧ་བབས་སྒོ་ལས་ཇི་ཙམ་སོང་བ་ན་གནས། རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གནས་སྙམ་ན། རྩིག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་རིང་ཐུང་གང་ཡིན་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྡེ་བ་ལས་མི་འདའ་བ་བཞིན་དུ། ཧ་བབས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་དང་དཔངས་ཚད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཧ་བབས་འདེགས་པའི་ཀ་བའི་འཛུགས་ས་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ཪྟ་ལས་མི་འདའོ།། དེ་ཡང་བྲི་བྱ་ལ་[4]སྒོ་དང་ཧ་བབས་ཀྱི་བར་གྱི་ཐུན་སྣམ་ཡོད་པ་ལྟར་ན། བསླང་བ་དང་། བསྒོམ་དོན་ལ། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་རྩིག་གདོང་ནས་ཆ་ཕྲན་གཅིག་སོང་བ་ན་ལྡེ་བའི་ཟད་མཚམས་སུ་སླེབ་འོང་བས། ཧ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡང་ལྡེ་བའི་ཟད་

༡ **འཐོན་མཚམས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕྱ དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། ཤོག་གྲངས་༢༧༩༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཧ་བབས་སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་རོ།།' ཞེས་སོ།།

༣ **འཐོན་པར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༤ **བྲི་ཆ་ལ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

མཚམས་ཀྱི་ན་སྙེང་ནས་ཡོང་ངོ་།།[1] བྲི་བྱ་[2]ལ་སྨུན་སྣུམ་མེད་པ་ལྷུར་ན། སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་
འོག་ཟུར་གྱི་རྩིག་མཚམས་དང་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་མཐའ་གཉིས་ཁ་ད་ཆད་[3]དུ་ཡོད་
པས༑ ལྟེ་བའི་ཟད་མཚམས་ནས་ཆ་མཐུན་གཅིག་ཕྱིར་སོང་བའི་མཚམས་ཀྱི་ན་སྙེང་ནས་རྟ་
བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡོང་ངོ་།།[4] དེ་ཡང་འབྲུམ་ལོགས་སྒྲོ་དང་མཉམ་པ་ལ་བྲི་བྱ་ལ་[5]སྒྲོ་དང་རྟ་
བབས་བར་གྱི་སྨུན་སྣུམ་བྱས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་ཐིག་ནས། མདའ་ཡབ་ཀྱི་
ཐིག་གི་བར་ལ་སྒྲོ་ཚད་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཀ་བའི་དཔངས་ལ་
ཆ་མཐུན་ལྔ་ལས་མེད་པས། རྟ་བབས་ཀྱི་སྣུམ་བུ་འོག་མ་ཀ་བ་ལ་མི་ཁེལ་བར་ཐལ་བའི་
སྐྱོན་ཡོད་པས་བྲི་བྱ་[6]ལ་སྨུན་པ་ཆད་པ་ཡིན་ལ། རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་ཚད་གཅིག་མ་
ལ་ཡང་། ཚངས་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་མཐུན་དྲུག་དྲུག་སོང་བའི་མཚམས་ནས་
ཕྱོགས་ཀྱི་ན་འཐོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྒྲོ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་དུ་སྨུན་སྣུམ་བྱས་ན། ན་
ཀ་བའི་ཐིག་ལས་ཐོན་[7]པ་བྱུར་མེད་པས། "ཀ་བའི་རྩེ་ལས་ཐོན་[8]རྩེ་མོ།། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་
འོད་ཆེན་པོ།།"[9] ཞེས་པའི་རྒྱུད་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བས། བྲི་བྱ་ལ་
སྨུན་པ་ཆད་པ་ཡིན་གྱི། བསྒོམ་བྱ་ལ་སྒྲོ་དང་རྟ་བབས་ལ་བར་སྟོང་མེད་ནས་སྨུན་པ་མ་
བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། བསྒོམ་བྱ་དང་བསླང་བ་ལ་ནི་འབྲུམ་ལོགས་སྒྲོ་དང་མཉམ་མི་མཉམ་

༡ **ན་སྣང་ནས་ཡོད་དོ།།** དབུས་དཔར།
ན་སྙེང་ནས་ཡོད་དོ།། གཅང་དཔར།
༢ **བྲི་ཆ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།
༣ **ཁང་ཆད་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཅང་དཔར།
༤ **ཀ་བ་ཡོད་དོ།།** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།
༥ **བྲི་ཆ་ལ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།
༦ **བྲི་ཆ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།
༧ **འཐོན་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༨ **འཐོན་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༩ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཀ་བའི་རྩེ་ལས་འཐོན་རྩེ་མོ།། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་འོད་ཆེན་པོའོ།།" ཞེས་སོ།།

དང་༔ རྟ་བབས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་སྣུན་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སྣུན་སྣམ་ནི་སྒོ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་སྟོང་གི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་གྱི། ཀ་བ་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་མ་ཡིན་ལ། ཚད་ནི་འཕྲེད་བར་ཆ་ཆུང་གཅིག་བཤད་པ་དེ་བྲི་བྱ་དང་བསྒོམ་བྱ་བསླང་བ་གསུམ་ཀའི་སྐབས་སུ་འདྲའོ།། ཕྲེང་བ་ལས། "རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་རྩིག་པའི་ཐིག་ལས་ཐོན་ཞིང་[1] ཆ་ཆུང་བདུན་པའོ༔ ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་ཅུང་ཟད་རིང་བར་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་སྐེགས་བུ་བྲུ་བཞི་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ས་མཉམ་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐེགས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་བཞིན་མཐོང་བས་སྐེགས་བུའི་ཕྱི་ངོས་སུ་འདི་རྣམས་བྲི་བར་རིགས་སོ།།"[2] ཞེས་ཀ་བའི་ཐིག་རྩིག་པའི་ཐིག་ལས་འཐོན་པ་འགོག་པ་ན། ཀ་བ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་ཅུང་ཟད་རིང་བར་གནས་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྤྱི་ལ་རྟ་བབས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་རིང་བར་གནས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། སྨྲི་ཏིས་གསང་ལྡན་གྱི་ཐིག་ཆོག་ལས་ཀྱང་། "རྟ་བབས་ཡ་ཕུབས་དག་ལས་ནི།། ཆ་གཅིག་དོར་བའི་ཆ་ཆེན་ཚད།། སྒོའི་མཚམས་དང་རྟ་ར་དང་།།[3] ཤིན་ཏུ་གཅིག་ཉིད་མི་བྱའོ།།"[4] ཞེས་རྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གཅིག་མ་ལ་རྟ་བབས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་རྟ་བབས་སྒོ་ལ་སྦྱོར་བ་མ་བཤད་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པས་རྟ་བབས་སྒོ་ལ་སྦྱོར་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསླང་བ་ལ་བྱས་པ་དག་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་བའོ།། ཤྲཱིས་ཀྱང་། "རྟ་བབས་ཡ་ཕུབས་དག་ལས་ནི།། ཆ་གཅིག་དོར་བའི།"[5] ཞེས་སྒོའི་ཡ་ཐེབས་ལས་ཆ་གཅིག་དོར་བར་རྟ་བབས་

---

༡ **འཐོན་ཞིང་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ **སྡེ་བསྡུན།** རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། ཤོག་གྲངས་༢༥ན༡
༣ **ཏ་ར་དང་།།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༤ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙ སྒྲུབ་ཐབས་གསང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཐིག་གི་ཆོ་ག པཎྜི་ཏ་སྨྲི་ཏི་ཛྙཱ་ན་ཀཱི་རྟི། ཤོག་གྲངས་༡༥༠བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༔ "རྟ་བབ་ཡ་ཕུབས་དག་ལ་ནི།། ཆ་གཅིག་དོར་བའི་ཆེ་ཆེན་ཚད།། སྒོ་ཡི་མཚམས་དང་ཏཱ་ར་ཀ།། ཤིན་ཏུ་གཅིག་ཉིད་མི་བྱེད།།" ཞེས་སོ།།
༥ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། རི ཐིག་གདབ་མདོར་བསྡུས། སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་ཀ་ར་བར་མ། ཤོག་གྲངས་༢༠༨བ༣

བྱ་བར་བཤད་དོ།། ཁ་ཅིག་ཧ་བབས་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཧ་ཞེན་པ་ལྟར་བྱས་ནས། གཞལ་ཡས་ཁང་མཆོད་རྟེན་མགོ་ལྡཱ་ལྷ་བུར་[1]འདོད་པ་ནི། ཕྱི་དབྱིབས་མཆོད་རྟེན་མཁར་ཐབས་དང་། ཞེས་པའི་ལུང་རྐྱུས་མ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་གཟོ་བྱས་པས། ཧ་བབས་འདེགས་པའི་ཀ་བའི་དཔངས་ཚད་ཆ་ཕྲན་ལྔ་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་དུ་མ་དང་འགལ་ཞིང་། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པའི་གནོད་པ་དུ་མ་འབབ་ལ;[2] རྟོད་མེད་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པས། ཚིག་དེ་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་ནི་ བློན་པོ་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་དུ་ན་མཁར་ཐབས་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཚིག་དེས་བསྟན་པས་དཔེའུ་ཟུར་མངས་དང་རི་སྟེང་གི་རྫོང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།། “སྒོ་ཁང་ཕྱི་ཟུར་བཞི་པོ་ལ།། ཀ་བ་བཞི་བཞིས་གདུང་སྣ་ནི།། བརྒྱད་བརྒྱད་བཏེགས་པ་ཧ་བབས་རྨང་།། ཀ་གདན་ཀ་གཞུ་ཅི་རིགས་པའོ།།”[3] ཞེས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཤད་པས་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཟུར་བཞིར་ཀ་བ་བཞི་བཙུགས་ནས་ཧ་བབས་སྒོ་སྟེང་དུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི། ལུང་དེ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ཡིན་པ་རྐྱུས་མར་སྣང་ཞིང་། ཧ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་ཆ་ཕྲན་ལྔའི་དཔངས་ལས་[4]མེད་པས་དེ་རྩིག་འགྲམ་དུ་བཙུགས་ནས་བཏེག་པའི་ཧ་བབས་སྒོ་སྟེང་དུ་མི་སླེབ་ལ། སླེབ་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆུང་ལྔ་ལས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་འདོད་ན་ནི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་གི་བཅུ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་ནང་གི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་སྟེང་དུ་པད་ཉི་སོགས་ཀྱི་གདན་ལ་བཞུགས་

---

༡ **མགོ་ལྡཱ་པ་ལྷ་བུར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ **བབས་ལ།** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་མདོར་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཀ་གདན་ཀ་ཞུ་ཅི་རིགས་པའོ།།’ ཞེས་སོ།།

༤ **དཔངས་པས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

པའི་ལྷའི་དབུ་ཐོག་འོག་ཏུ་ཆུག་ས་[1]མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་བཞེངས་པའི་དཔངས་ལ་སྒོ་ཚད་ལས་དམའ་བ་བྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རྭ་ཉི་ཤུ་པ་ཡིན་ཞིང་། གཡས་གཡོན་གྱི་རྭ་ནང་མ་ལྟེ་བའི་སུམ་ཆ་སུམ་ཆ་གཡས་གཡོན་དུ་ཕྱིར་དོར་བའི་མཚམས་ནས་འཐོན་དགོས་ལ། སྟེང་འོག་དང་གཡས་གཡོན་གྱི་རྭ་རྣམས་དབུས་རྭ་ལ་ཉེ་རིང་མཉམ་དགོས་པས། ལྟེ་བའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཕྲན་ལྔ་དང་སུམ་ཆ་ལྷག་ཙམ་ལས་དམའ་བ་བྱ་ས་མེད་ཅིང་། རྩིག་པའི་དཔངས་ལའང་ལྔ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་བྲི་བྱ་ལ་སྒོ་དང་རྟ་བབས་བར་གྱི་སྲུན་སྣམ་དེ་བསྒོམ་དོན་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འོང་བའི་བར་སྟོང་ཡིན་ཞེས་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཆེས་འཁྲུལ་བའོ།། ཕྲེང་བའི་ལུང་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེས་སྟེགས་བུ་ཞེས་པ་ནི་འདོད་སྣམ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་གཉིས་བར་ཐག་ཏ་ཙང་མི་རིང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡང་འོག་གཞི་ཁད་མཉམ་ལ་གནས་པས་ཕ་ཟད་ནས་བལྟས་པ་ན་[2]འདོད་སྣམ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་སྣང་བས་ཀ་བའི་ཐིག་འདོད་སྣམ་གྱི་ཐིག་ལས་འཐོན་པར་འབྲི་བ་འཐད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་སྣམ་ལྟེ་བའི་སྟེང་དང་ཀ་བ་ལྟེ་བ་ཐོན་ནས་[3]ཡོད་ཀྱང་། མཐོ་དམའ་ཆེན་པོ་བྱུར་མི་རུང་བར་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྭ་གསུམ་མ་ལ་ནི་ལྟེ་བ་[4]དཔངས་དམའ་བས་ཆོག་པས་མཐོ་དམན་མེད་པ་འོང་ལ། རྭ་རྩེ་ལྔ་པ་ལ་ལྟེ་བ་དཔངས་མཐོ་བ་དགོས་པས་འདོད་སྣམ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་མཐོ་དམའ་ཅུང་ཟད་འོང་ཀྱང་། ཕ་ཟད་ནས་བལྟས་པ་ན་མཐོ་དམའ་ཆེན་པོ་མི་མངོན་པར་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་བྱུར་རུང་ཞིང་། ལྟེ་བའི་དཔངས་ཚད་ངེས་པ་ཅན་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་མེད་པས། རྭ་རྩེ་གསུམ་མ་དང་རྩེ་ལྔ་པའི་དབང་གིས་མཐོ་

༡ **ཆུད་ས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ **ལྟ་བ་ན་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **མཐའ་ན་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༤ **ལྟ་བ་** གཙང་དཔར།

དམའ་ཇི་ལྟར་མཛེས་པ་བྱས་པས་ཆོག་གོ །དེ་ལ་ཧ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ནི། འཕྲེང་བའི་ལྷུང་གོང་དུ་དྲངས་པ་དེ་དང་། ལམ་ཀ་[1]རྒྱལ་བཟང་གིས། "སྟེགས་བུ་བུམ་པ་ལ་གནས་པའི།།' ཧ་བབས་ཀ་བ་དྲང་པོར་བྱ།།" [2]ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། སྟེགས་བུ་གྲུ་བཞིའི་[3]སྟེང་དུ་བུམ་པ་ལས་འཕྱོན་པའི་ཀ་བ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆུང་ལྔའོ།། ཧ་བབས་ཀྱི་ཀ་བའི་གྲངས་ལ། བོད་སྔ་མ་རྣམས་ཕྱོགས་རེའི་ཧ་བབས་ལ་ཀ་བ་བཞི་བཞི་འདོད་པ་ལ༑ ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་མི་འཐད་དེ། རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བར། "ཧ་བབས་བཞི་དང་ཀ་བ་བརྒྱད།།"[4] ཅེས་དང་། མན་སྙེ་ལས། "འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི་ཧ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་དོ།།"[5] ཞེས་བཤད་པས་སོ།། ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། "ཡང་དག་སྤྱོང་བ་བཞི་པོ་ནི།། 'ཧ་བབས་རྣམས་དང་ཀ་བ་བྱུང་།།"[6] ཞེས་ཀ་བ་བཞིར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར། ཤཱནྟི་པས། "ཡང་དག་སྤྱོང་བ་བཞི་པོ་ནི།། 'ཧ་བབས་དང་ཀ་བ་[7]ཟུང་གིའོ།།"[8] ཞེས་ཧ་བབས་རེ་རེ་ལ་ཀ་བ་ཟུང་རེ་རེར་གསལ་བར་གསུངས་པས་སོ།། ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། མན་སྙེ་ལས། "རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་སྒོ་ཁྱུད་རྣམས་སོ།། ཞེས་ཀླུའི་བློའི་ཞབས་སོ།།"[9] ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཀླུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་

---

༡ **ལན་ཀ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། ཤོག་གྲངས་༢༧ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'སྟེགས་བུ་བུམ་པ་ལས་བྱུང་བའི།།' ཞེས་སོ།།

༣ **གྲུབ་བཞིའི་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀུ ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག ཤོག་གྲངས་༣༧ན༩

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༤བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམ་པར་དག་པས་སྒོའི་ཀ་བརྒྱད་རྣམས་སོ།།" ཞེས་སོ།།

༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཏ ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༦བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཧ་བབས་རྣམས་དང་ཀ་བར་བྱུང་།།' ཞེས་སོ།།

༧ **རྐ་བ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༨ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༦བ༣ བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡང་དག་པར་སྤྱོང་བ་བཞི་པོ་ནི་ཧ་བབས་དང་ཀ་བ་ཟུང་གིའོ།" ཞེས་སོ།།

༩ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༤ན༧

ཚོག་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་རེའི་སྒོ་ཁྱུད་གཉིས་ཕྱོགས་དེའི་སྒོ་ཁྱུད་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་སྒོ་ཁྱུད་བཞིར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་། རྟ་བབས་རེ་ལ་ཀ་བ་བཞི་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། གཡས་ཀྱི་ཀ་བ་གཉིས་གཡས་ཀྱི་ཀ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས། གཡོན་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་གཡོན་གྱི་ཀ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་རྩིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་དག་པ་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་དང་སྦྱར་བ་གསུངས་ལ། ཡང་རྟ་བབས་ཤར་གྱི་ཀ་བ། ལྷོའི་ཀ་བ། ནུབ་ཀྱི་ཀ་བ། བྱང་གི་ཀ་བ་ཞེས་བཞིར་བསྡུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་དག་པས་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀ་བའི་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ།། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཀ་བ་གཉིས་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་རྟ་བབས་ཆགས་པ[1] ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་མི་མཛེས་པས། ཀ་བ་བཞི་བཞིར་བྱེད་པ་ལེགས་སོ།། རྟ་བབས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། སྒོ་ཚད་གཅིག་མ་ལ་ལམ་ཀ་རྒྱལ་བཟང་གིས། "ཚུ་སྲིན་ཁ་ནས་ཚུ་སྲིན་བར།། 'རྟ་བབས་སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏེ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་ཚད་སྒོ་ཚད་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི་རྟ་བབས་ཀྱི་ཐོག་ངོས་ཀྱི་སྣམ་བུའི་རྒྱ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ཚད་གཅིག་མའི་སྣམ་བུ་འོག་མའི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་ཚད་ལའང་ཆ་ཆུང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དེ་ནི[3] རྟ་བབས་ཀྱི་ རྨང་གི་རྒྱ་ཚད་ཡིན་ལ། རྨང་ལ་ཡང་རྩིག་པ་མེད་པས་ཀ་བ་ཉིད་རྨང་དུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཀ་བ་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་ལ་སྒོ་ཚད་གསུམ་ཡོད་དོ།། རྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གསུམ་མ་ལ་ནི། འགྲམ་ལོགས་སྒོ་དང་མཉམ་པ་ལ་ཀ་བ་ནས་ཀ་བའི་ནང་གི་བར་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་

---

༡ **འཆགས་པ་** དཔེ་སྡུར་ཐོས་པ་དང་། བཅད་དཔར།

༢ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ། དཀྱིལ་ཚོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། ཤོག་གྲངས་༢༧༤༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། 'རྟ་བབས་སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་རོ།།' ཞེས་སོ།།

༣ **དེས་ན་དོན་** དཔེ་སྡུར་ཐོས་པ་དང་།

པ་ཧ་བབས་ཀྱི་མཐིལ་གྱི་རྒྱ་ཚད་ཡིན་ཞིང༌། འགྲམ་ལོགས་སྒོ་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་ཀ་བ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཕན་ཚུན་ནང་མཐའ་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་ཧ་བབས་ཀྱི་མཐིལ་གྱི་རྒྱ་ཚད་ཡིན་ལ། དེའི་ཡང་ཆུ་སྲིན་ཁ་ནས་ཆུ་སྲིན་ཁའི་བར་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང༌། ཀ་བའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཆུང་རེ་རེ་ནི་[1]དར་དཔྱངས་ཀྱི་ས་ཡིན་ལ། དར་དཔྱངས་ཀྱང་ཧ་བབས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཀ་བའི་གཡས་གཡོན་དུ་འཕྱང་བའི་རྒྱན་ཡིན་པས། དེའི་གོ་ས་ཧ་བབས་ཀྱི་མཐིལ་གྱི་རྒྱ་ཚད་ལ་མི་གནོགས་སོ།། དར་དཔྱངས་སམ་ཀ་རྒྱན་ནི། ཧ་བབས་ཀྱི་སྣམ་བུ་འོག་མ་ཀ་བས་འདེགས་པ་ལ་བར་དུ་གདུང་ཡོད་པ་ལྟར་ན་དེའི་གདུང་སྣ་དང༌། མེད་ན་རིན་ཆེན་ཤར་བུའི་སྣ་ལས་འཕྱང་སྟེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་དར་དཔྱངས་ཀྱི་སྣམ་བུ་ལ་གླང་པོ་ཆེའི་སྟེང་དུ་སེང་གེའི་ཁ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་འཕྱང་བ་གསུངས་སོ།། འདིས་དར་དཔྱངས་གླང་པོ་ཆེའི་ཁ་ནས་འཕྱང་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། དར་དཔྱངས་ཀྱི་ལོགས་ལ་དེ་འདྲ་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།། ཧ་བབས་ཀྱི་སྣམ་བུ་ནི་མས་རིམ་ནས། གསེར་དང་རིན་ཆེན་ཤར་བུ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་དང༌། རྡོ་རྗེ་དང༌། མུན་པ་དང༌། ཕ་རན་དང༌། མུན་པ་དང༌། ཤར་བུ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་དང༌། ཧ་རྡོ་རྗེ་དང༌། མདའ་ཡབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྣམ་བུ་ལྔ་པ་དང༌། བདུན་པ་གཉིས་དཔངས་ལ་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་གཉིས་དང༌། གཞན་དགུ་དཔངས་ལ་ཆ་ཆུང་རེ་རེ་བར་འདྲ་བའི་གཉིས་མཉམ་དགུ་མཉམ་གྱི་སྣམ་བུ་རྣམས་སོ།། ཡང་ན་མས་རིམ་ནས། ཤར་བུ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་དང༌། རྡོ་རྗེ་དང༌། གསེར་དང༌། ཆུ་སྲིན་དང༌། གསེར་དང༌། རྡོ་རྗེ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་དང༌། རྡོ་རྗེ་དང༌། གསེར་དང༌། མདའ་ཡབ་སྟེ། སྒོ་ཚད་གསུམ་མ་ལ། སྣམ་བུ་གསུམ་པ། བདུན་པ། དགུ་པ་རྣམས་དཔངས་ཆ་ཆུང་རེ་རེ་བ་དང༌། བཞི་པ་དྲུག་པ་བཅུ་པ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཆ་ཆུང་བྱེད་པ་དང༌། ལྷག་མ་ལྔ་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་གཉིས་པར་

[1] རེ་རེའི་ དབུས་དཔར།
རེ་རེ་ནི་ གཅང་དཔར།

མཉམ་པའི་ལྷ་མཉམ་གསུམ་མཉམ་[1]གྱི་སྣམ་བུ་རྣམས་སོ།། ཧ་རྨིག་དང་ཕ་རན་གྱི་མཐའ་རྣམས་སུ་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་ཅི་མཛེས་སུ་བྱ་ཞིང་། སེ་བྲེ་དང་སེ་བྲེ་རྐང་པ་བརྒྱད་པ་དང་༑ རྨ་བྱ་དང་། མིའམ་ཅི་དང་མིའམ་ཅི་མོ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་།། ཞེས་གསུངས་པས་ཕྱོགས་ཚགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་གྱིས་སྤུན་སྣམ་གྱི་སྟེང་གི་སྣམ་བུ་འདེགས་པ་བྱ་སྟེ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་རོ།། ཕྲེང་བ་དཔང་འགྱུར་ལས། སྟག་རྐང་པ་བརྒྱད་པ་[2]ཞེས་འབྱུང་ངོ་༑༑ ཧ་བབས་ལ་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་ཟླ་རེ་དང་དོ་ཤལ་དང་དོ་ཤལ་ཕྱེད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་ཀྱོག་པོའི་ནང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོ་ཤལ་སོགས་ནི་སྟེང་དུ་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ནས་འཐོན་པའི་མུ་ཏིག་གི་ཆུན་འཕྱང་ལ་སོགས་པ་ཅི་མཛེས་སུ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།། ཀྱོག་པོའི་ནང་གི་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་བཀོད་པའི་དོན་དུའོ།། སྣམ་བུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་རི་དྭགས་ཁོ་ན་གནས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ལ། འཕྲེང་བར། "བུམ་པ་ཀ་བའི་སྟེང་གནས་པའི།། 'སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཧ་བབས་ནི།། ཕྱོགས་ཅན་མདའ་ཡབ་དག་དང་ལྡན།། དྲིལ་བུའི་སྒྲ་ནི་ཡང་དག་སྒྲོགས།།"[3] ཞེས་ཀླུ་བྱང་གིས་གསུངས་པ་དྲངས་ནས་བཀག་ཅིང་། འདིས་ནི་གདན་གྱི་གཞོགས་ན་གནས་པའི་རི་དྭགས་ཕོ་མོའི་མཇུག་མའི་ཕ་རོལ་ཏུ་མདའ་ཡབ་གཉིས་གཉིས་གསུངས་སོ།། ཞེས་བཤད་དེ། ཕྱོགས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་བརྡ་ཚིག་གོ་༑༑ དེས་ན་རི་དྭགས་ནི་མདའ་ཡབ་ལ་མི་གནས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྣམ་བུ་ལ་གནས་ཤིང་། རི་དྭགས་ཀྱི་མཇུག་མའི་ཕྱོགས་སུ་མདའ་ཡབ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། ཧ་བབས་རེ་ལ་མདའ་ཡབ་བཞི་བཞི་ཡོད་དོ།། ཕྱི་ཟུར་གཡས་གཡོན་གྱི་མདའ་ཡབ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྤྲེའུ་

༡ **ལྷ་མཉམ་གསུམ་གསུམ་མཉམ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

༣ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། ཤོག་གྲངས་༢༧༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཧ་བབས་སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་དང་།།' ཞེས་སོ།།

གདུགས་བཟུང་བ་བྱ་སྟེ། ཟླ་ཚེས་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྡོ་རྗེའི་རྩེ་མོ་ཅན།[1] རིན་པོ་ཆེའི་ཡུ་བ་ཆ་ཚུང་གསུམ་ཡོད་པ་དར་ལྕེའི་ཤམ་བུ་དང་བཅས་པའི་གཡོགས་ལ་ཆ་ཚུང་གཉིས་ཡོད་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་གཉིས་སོ།། ལུགས་གཞན་ཡང་བཤད་དོ།། མདའ་ཡབ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་ཚུང་གཅིག་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་བྱའོ།། སྣམ་བུ་བཙུ་གཅིག་པའི་དབུས་སུ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་རྒྱ་ཚད་ཆ་ཚུང་གཉིས་པ་རྩིབས་བཅུ་སུ་ཁྱུད་དང་བཅས་པ་པད་ཟླའི་གདན་ལ་བསླང་ནས་གནས་པ་སྟེ། འཁོར་ལོའི་གདན་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྭགས་ཕོ་མོ་ནི་འཁོར་ལོ་ལ་ཁ་བལྟ་ཞིང་འཁོར་ལོ་ལས་ཆ་ཚུང་ཕྱེད་ཙམ་གྱིས་བར་ཐག་རིང་བར་གནས་པ། ཆ་ཚུང་གཅིག་གི་ཚད་ཀྱིན་དུ་མགྲིན་པ་དང་བཅས་པའི་གདོང་འགྲེང་ཞིང་། མིག་འཁོར་ལོའི་རྩེ་མོ་ལ་བལྟ་བའོ།། རི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་ལའང་དཔངས་ཆ་ཚུང་གཅིག་དགོས་སོ།། ཁྲི་བྱ་ལ་ནི་རྩིབས་ཀྱི་བར་བར་ནས་རྟ་དབུས་མ་མཐོང་བ་བྱ་བ་རྣམས་ནི་འཕྲེང་བར་བཤད་པ་བཞིན་ཁྲིས་པའོ།། རྟ་བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་རྟ་བབས་ལས་ཏ་ཅང་མི་རིང་བར་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་རྣམས་ཏེ་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་ལྡན་པའོ།། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་ནི་རྩིབས་བརྒྱད་སེར་པོ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་མཆེ་བ་དྲུག་པ་དཀར་པོ་དང་། རྟ་ལྗང་ཁུ་དང་། བུད་མེད་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྣམ་པ་སྔོ་བསངས་[2]དང་། ནོར་བུ་རྩེ་དྲུག་པ་སེར་པོ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དམར་པོ་མཛོད་མི་ཟད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དམག་དཔོན་ནག་པོ་གོ་ཆ་དང་བཅས་པ་མདུང་དང་རལ་གྲི་འཛིན་པར་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་བཤད་ལ། མདོ་ལས་ནོར་བུ་སྔོན་པོ་ཟུར་བརྒྱད་པར་བཤད་དོ།། བར་བར་དུ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་། སྤྲིན་གྱི་སྦུབས་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་ལུས་ཅན་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་བཟུང་བ་རྣམས་བྱའོ།།

---

༡ **རྩེ་མོ་དང་།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ **སྔོ་བསང་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

གཉིས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གདན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི། རྟེན་པ་ལྷ་བོ་ཕྱི་ནང་དུ་ལྷ་སྣག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྟེགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་མི་ལེགས་ཏེ། བྲི་བྱ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་བསྒོམ་དོན་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་པ་ཅིའང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟེགས་པའི་ལུགས་ལ་རྟེན་ཞེང་ཆ་ཕྲན་ལྷ་ཆ་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཏ་ཅང་ཆུང་བའི་[1]སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕ་གུ་སོགས་འགལ་བ་ཞིན་ཏུ་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རྟེན་པ་རེ་རེའི་འོག་གི་ཞེང་ཚད་ལ་སྒོའི་ཉི་ཤུ་ཆ་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། "རི་མོ་ཕན་ཚུན་ནས་གང་གིས།། མ་རེག་པར་ནི་བྲི་བར་བྱ།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཤིང་རེ་རེ་སྒོའི་ཉི་ཤུ་ཆར་ཡང་གསུངས་པ་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཁ་ཅིག །རྟེན་པ་ལྷ་ཀའི་ཞེང་ཆ་ཆུང་གཅིག་ལས་མེད་པས་རེ་རེ་ལ་སྒོའི་ཉི་ཤུ་ཆར་བྱས་ན་བར་སྟོང་ཡེ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། ནས་རེའི་བར་སྟོང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནང་འགལ་ལོ།། ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་འདི་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བཞིན་དུ་མཆོག་བརྙེས་པའི་གྲུབ་ཆེན་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་ཉི་མ་ལྟར་གྲགས་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་མེད་པར་སྐྱོན་འཛིན་པ་ནི་སྨྲ་ཁམ་ཆེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྡོམ་འབྱུང་ལས། "རི་མོ་ཕན་ཚུན་དག་གི་བར།། ནས་ཙམ་དུ་ནི་གདབ་པར་བྱ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་པ་ལ་ཆ་ཆུང་གཅིག་གི་ཞེང་ལས་མེད་པ་དེའི་ཡང་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་ཆུང་གཅིག་ལྷར་བགོས་པ་ན་སྒོའི་ཉི་ཤུ་ཆར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ནང་འགལ་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛེམ་པ་མེད་པར་སྨྲོས་ཤིག །དེས་ན་སྡོམ་འབྱུང་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་དེ་ལྟར་

---

༡ ཆུངས་པའི་ དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་མར་མེ་མཛད། གསང་འདུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག ཤོག་གྲངས་༧༥ན༩

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "རི་མོ་ལྷ་ནི་དགྱེ་བར་བྱ།། ཕན་ཚུན་བར་དུ་ནས་རེ་ཙམ།།"ཞེས་སོ།།

གསུངས་པ་ནི་རྩ་ཐིག་ཁྱུ་གང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ལ། ཁྱུ་རེ་ལ་སོར་མོ་ཉེར་བཞི་རེ་དང་། སོར་ཚིགས་རེ་ལ་ནས་བདུན་རེ་ཡོད་པའི་རགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྩིག་པ་རེའི་འོག་གི་ཞེང་ཚད་ལ་ནས་གང་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། མ་རེག་པའི་དོན་ཡང་། ནྡ་རི་ཀ་པས། "ནས་གང་གིས་ནི་མ་འབྲེལ་བས།། 'རི་མོ་ཀུན་ཏུ་བྲི་བར་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་ཚོན་གྱིས་བྲི་བ་ལ་ཚོན་མ་འབྲེལ་[2]བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཕན་ཚུན་མ་རེག་པའི་བར་སྟོང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། ཤཱནྟི་པས། "ནས་གང་གིས་མ་རེག་པ་ཞེས་པ་ནི་འོག་གི་ཆའི་ཚད་དེ་སྟེང་དུ་ཇི་ལྟར་མཛེས་པར་བྱའོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཚོན་གྱིས་བྲི་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། བསྐྱང་བ་དང་བསྒོམ་དོན་ལ་རྩིག་པའི་འོག་སྒྲོམ་པ་དང་སྟེང་ཞེང་ཚད་ཐ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་དོ།། རྩིག་པ་ལྔའི་ཁ་དོག་གི་རིམ་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་གསལ་བར་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དང་། མེད་ན་ཕྱོགས་དེའི་ལྔའི་རིགས་བདག་གི་ཁ་དོག་དང་བསྟུན་ནས། ཤར་ནས་དབུས་བར་གཡས་སུ་བསྐོར་བའི་རིམ་པ་བཞིན་རྩིག་པའི་ཕྱི་ནས་ནང་གི་བར་གྱི་ཁ་དོག་བྱ་བར་ཐེང་བ་ལས་བཤད་དེ། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ལ། འདིར་ནི་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྔའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་གི་རིམ་པས་ཕྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྔོ་བར་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས། "རི་མོ་སྣ་ཡི་ཉི་ཤུ་ཆ།།' དཀར་དང་དེ་བཞིན་སེར་དང་དམར།། ལྗང་ཁུ་དེ་བཞིན་སྔོན་པོ་ནི།། 'སྣོམས་པར་ཡང་དག་བགྱི་བར་བྱ།།"[4] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། རྩིག་པ་ལྔ་ནི་ཕྱོགས་མདོག་གིས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕ ནྡ་རི་ཀ་པ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༠ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'རི་མོ་ཀུན་དུ་བྲི་བར་བྱ།།' ཞེས་སོ།།

༢ **བྲི་བ་ལ་མ་འབྲེལ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ནི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ། གསང་འདུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ནས་གང་གིས་མ་རེག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོག་གི་ཚད་དེ། སྟེང་དུ་ཇི་ལྟར་མཛེས་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༧ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'རི་མོ་སྣ་ཡི་ཉི་ཤུའི་ཆ།།' 'སྣོམས་པར་ཡང་དག་དགྱི་བར་བྱ།།' ཞེས་སོ།།

མི་འབྱེད་ལ། ལོགས་ཀྱི་ཐིག་པ་ཐད་ཀར་ཛེ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་ནི། འགྲམ་ལོགས་སྒོ་དང་
མཉམ་པ་ལྟར་ན་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཐིག་གདོང་ལྷུ་ཡང་
མཉམ་མོད་ཀྱང་། འགྲམ་ལོགས་སྒོ་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་ནི། འོག་གི་ཐིག་གདོང་ནས་སྣ་
ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་ཟད་མཚམས་བར་ལ། ཆ་ཆུང་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། འོག་གི་སྒོ་ལོགས་
ཀྱི་གདོང་ངོས་ཀྱི་ཐིག་པ་ལྷུ་རིང་ཐུང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་རྣམས་ཅུང་ཟད་རེ་ངོས་སུ་འོང་བ་
བྱས་ན་མཛེས་སོ།། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཐིག་པ་ནང་མའི་རྩེ་ནས། དེའི་རྩེ་གཞན་
གྱི་བར་དང་། ཐིག་པ་ཕྱི་མའི་རྩེ་ནས་རྩེ་གཞན་གྱི་བར་གྱི་ཐིག་ཞེང་ལ་ཆ་ཕྲན་གཅིག་བྱུང་
བ་དེ་བྲི་བྱ་ལ་ཡིན་གྱི་བསྒོམ་བྱ་ལ། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་
པས། སྒོ་དང་ཏ་བབས་ཀྱི་བར་ན་བར་སྟོང་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ།། དེའི་རྒྱུ་
མཚན་དུ་ཡ་ཕུབས་འདེགས་པའི་གདུང་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདོང་དུ་བྱས་ནས་བྲི་བྱ་ལ་ཡོད་པ་
བཞིན་དུ་བཞེངས་པ་ལ་ཡང་དེའི་སར་ཐིག་པ་ཡོད་པ་བྱས་ན་གདུང་གིས་ཀ་བའི་རྩེར་མི་
སླེབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྲེང་བ་དང་སྦོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པ་དང་། བི་བྷུ་ཏིའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་
སྒོ་ལོགས་ནང་མའི་རྩེ་ནས་རྩེ་གཞན་གྱི་བར་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པའི་ཐིག་ནི་གདུང་མཆོན་པར་
བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་གདུང་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཐིག་གདོང་དུ་མ་བྱས་པར་སྒོ་
ལོགས་ཀྱི་ནང་གི་ཐད་ཀ་གཉིས་སུ་བཙུགས་པས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡ་ཕུབས་
ཀྱི་ཐིག་པ་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐིག་པ་བར་སྣང་ལ་ལིང་ངེ་སྡོད་དུ་མི་འདོད་
པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་སྨྲའོ།། འདི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གདུང་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པར་ངེས་པ་
དང་། ངོས་སུ་འོང་བའི་ཐིག་པ་ཆ་ཆུང་བཅུ་པར་རང་ཉིད་ཀྱང་འདོད་བཞིན་དུ། གདུང་མེད་
པའི་སར་ཐིག་པ་བར་སྣང་ལ་སྡོད་མི་ཉན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདོང་
ནས་གདོང་གཞན་གྱི་བར་དུ་གདུང་བྱེད་ན། གདུང་ལ་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་ལས་མེད་པས། དེའི་
བར་དུ་ངེས་མི་སླེབ་པ་དང་། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཐིག་པ་ནང་མའི་རྩེ་ནས་རྩེ་གཞན་གྱི་བར་དུ

གདུང་ཡོད་པར་བྱེད་ན། རྩིག་པ་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་ཡོད་པས། གདུང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་རྩིག་པ་ཆ་ཕྲན་རེ་རེ་བར་སྣང་ལ་སྤོད་དགོས་པའི་སྐྱོན་རང་ལའང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལུགས་ལའང་རྩིག་པ་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་ཡོད་ཅིང་། གདུང་ལ་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་ལས་མེད་ལ༑ གདུང་གིས་མ་བཏེག་པའི་རྩིག་པ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དེ་ནི་གདུང་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པར་བཤད་པས་འཁྲུལ་གཞི་བྱུས་འདུག་པས། དེའི་དོན་ནི། སྟེང་གི་སྒོ་ལོགས་གཉིས་ཀྱི་རྩིག་པ་ལྡ་པོ་རིང་ཐུང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཞེང་དུ་ཆ་ཆུང་གཅིག་པའི་གདུང་ཡང་བསེག་ཁར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་གདུང་གི་ནང་གི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་དང་། དེའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ཆ་ཆུང་བཅུ་ཙམ་མེད་ཅིག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་འཕྲེང་བར་སྒོ་ལོགས་ཕྱི་མའི་རྩེ་ནས་གཞན་གྱི་རྩེའི་བར་གྱི་ཐིག་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཚོན་སྣ་ལྔའི་སར་ཡང་གསུངས་པ་ལ། ཚོན་སྣ་ཕྱི་མ་མ་གཏོགས་པ་ནང་མ་བཞིའི་ས་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། གདུང་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པ་ཡང་ནང་གི་འགྲོ་མཚམས་ཡིན་གྱི་ཕྱི་མ་ལ་ཚད་དེར་ངེས་མི་དགོས་སོ།། སྡོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། “ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ་གདུང་།། ཆ་ཆུང་བཅུ་པར་ཤེས་པར་བྱ།།”[1] ཞེས་གདུང་ཆ་ཆུང་བཅུ་པར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ།། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་འོག་གི་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ནི་ཐིག་ལ་མ་ཤར་ཡང་དོན་ལ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། ཕྲེང་བ་ལས༑ “གདུང་གི་འོག་ཏུ་ཀ་བ་གཉིས་མ་བྲིས་ཀྱང་བསྒོམ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ‘གྲུ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ།།’ ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས།།”[2] ཞེས་པའི་ལུང་གིས་སོ།། འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མེད་ལ། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་ཞེས་

---

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕ དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏ། སྡོམ་འབྱུང་དཀའ་འགྲེལ་པདྨ་ཅན། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༥༧ན༩

༢ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༢༣ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་གཉིས་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གྲུ་བཞི་པ་དང་སྒོ་བཞི་པ།།’ ཞེས་སོ།།

པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། འདི་ལ་བོད་ཁ་ཅིག །དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་གསུང་བ་ནི༑ པཎྜི་ཏས་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་སྒོ་གཅིག་པ་དང་ཟླུམ་པོ་སྒོ་བཞི་པ་སོགས་བཤད་ཅིང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་ཀ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། མངོན་བརྗོད་ལས། རེའུ་མིག་དགུ་པའི་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་བཤད་པས། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ནང་དུ་ཀ་བ་འོང་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུང་བ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མ་མ་ལོན་པར་སྨྲང་བས་རིགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་།། ཐྲེང་བའི་ལུང་དེས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ནི། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་པ་གཅིག་པུ་བཤད་ཀྱི། སྒོ་བཞི་དང་གྲུ་བཞི་པ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཚིག་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་ཁྱབ་བྱར་བསྟན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཞེས་པ་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཅམ་མིན་གྱི་གྲུ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ། ཞེས་བཤད་པའི་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ལ་བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་སྒོ་གཅིག་པ་སོགས་རྒྱུད་ལས་བཤད་པས་ཅི་ཡང་མི་གནོད་དོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐྲེང་བ་ཉིད་ནས་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པ་ཟླུམ་པོར་བཤད་པ་ཡང་དེས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ།། དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ་ལ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེའི་དོན་ནི་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་འོག་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་བཤད་མི་དགོས་ཀྱི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་བྱའོ་སྙམ་པ་ལ། དེ་དག་ནི་བདེ་མཆོག་ལ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཀ་བ་བརྒྱད་གཏན་མེད་པར་སྨྲ་བ་མིན་གྱི། ལྷ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་པ་ལྷ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོངས་སོ།། དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཚན་གསུམ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ནི་གཞིའི་དམ་ཚིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་པ་སྒོ་བཞི་པ་དེའི་དགོས་ཀྱི་ཀ་བ་མིན་ལ། "གྲུ་བཞི་པ་

ལ་སྒོ་བཞི་པ།།"[1] ཞེས་པ་ཁྱབ་བྱར་བྱས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ནི། གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ་དེའི་དགོས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྩོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ་གཞན་ལ་དེའི་དགོས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་བྱུང་བ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐིག་འདེགས་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་བྱུང་ཡང་ཅི་ཡང་མི་གནོད་དོ།། དེས་ན་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དགོས་ཀྱི་ཐིག་འདེགས་པའི་ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་མེད་པ་གཅིག་བྱུང་ན་དེས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་མེད་པར་དགོས་པ་མི་འདོད་དོ།། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་ཞེས་པའི་མཛེས་ས་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་པ་ཡིན་ལ། རྟ་བབས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་མི་གཏོགས་པས། སྒོའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཐིག་ལ་ཤར་བའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་ཡང་བཤད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་རྣམས་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་མཐའ་གཞན་ཁེགས་པས༑ "ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས།།"[2] ཞེས་པའི་ཀ་བ་ནི། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་འོག་གི་ཀ་བ་ལ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།། སྒོ་ལོགས་[3]ཀྱི་གདུང་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་འདེགས་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། སྒོ་ཁྱུད་དང་འགྲམ་པ་དང་། ཡོགས་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་ལྡངས་པར་འདོད་པ་ཕྱིང་བར་བཀག་པ་ནི། འགྲམ་པ་བར་སྣང་ལ་སྡོད་མི་ཉན་པས། དེའི་སྟེང་དུ་སྒོ་ལོགས་གྱེན་དུ་ལྡང་རྒྱུ་མེད་པས་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་མེད་དོ༔ དེ་མེད་པས་གདུང་དེ་འདེགས་པའི་ཀ་བ་མེད་པས་སོ་སྣམ་དུ་དགོངས་སོ།། རྩིག་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདོད་སྣམ་ནི་རྩིག་པའི་འོག་མཐའ་ནས་བསྐོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་སྒོའི་ཐད་ཀར་ཆད་ནས་མེད་པར་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར་བཤད་པ་ལྟར་གཞན་ཡང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༢༣ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'གྲུ་བཞི་པ་དང་སྒོ་བཞི་པ།།' ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༢༣ན༣

༣ **སྒོ་སོགས་** དབུས་དཔར།

མང་བས་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། "དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་པོ་ནི།།' ཁ་ཁྱེར་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། ཁ་ཁྱེར་དང་སྙིགས་བུ་དང་གཟུངས་དང་། འདོད་པའི་སྣམ་བུ་ཞེས་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ།། དེའི་ཁ་དོག་ནི་ཕྲེང་བ་ལས། "འདོད་ཡོན་སྣམ་བུ་ཤེལ་དང་གསེར་དང་པདྨ་རཱ་གའམ་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་ལས་བྱས་པ"[2]ཞེས་ཁ་དོག་མང་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་ནི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སྒྲུ་མདོག་སྣ་ཚོགས་པ། རྒྱན་དང་། གོས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། བཞུགས་སྟབས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཕྱག་ན་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་འཁོད་དེ། གྲངས་ནི་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྟུད་པ་[3]ལྟར་རོ།། སྣམ་བུ་དེ་ནི་ཕྲེང་བར་ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་གནས་པའི་གཞི་དང་། མཐོ་དམའ་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ༑ དེས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ར་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བར་དོད་པ་ཙམ་[4]དུ་བྱ་བར་ཤེས་སོ།། ཕ་གུ་ནི། བོད་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་གཞི་སེར་པོར་བཞེད། ཕྲེང་བར་"རྩིག་པ་ལྟ་སྦྲག་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། གཞི་དམར་པོ་དང་། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣམ་བུ་ལ་ནི་ཟུར་གསུམ་དང་ཟླུམ་པོ་དང་། གྲུ་བཞི་དང་། ཟླུམ་པོ་རྣམས་གོ་རིམ་[5]བཞིན་དུ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པ"[6]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེའི་སྟེང་དུ་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་[7]ནི། གསེར་གྱི་སྐ་རགས་བཞིའི་ཕྱི་ངོས་སུ་ཆུ་སྲིན་མ་ཀ་རའི་ཁ་ནས་འཕྱང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞི་ནག་པོར་བཤད་པས་བར་སྟོང་ལ་བར་སྐབས་སུ་སྐ་རགས་འདེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྲེ་ཕུལ་བྱ་ཞིང་སྟེང་གི་དཔངས་བྲི་བྱ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། པི སློབ་དཔོན་བསོད་སྙོམས་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག །ཤོག་གྲངས་༡༢༧ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆད་གཉིས་པ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཁྲམས་རྣམས་བཞི་པོར་ཤེས་པར་བྱ།།' ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༣༧ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "ཤེལ་ལམ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་པདྨ་རཱ་གའི་རང་བཞིན་ནམ།། རིན་པོ་ཆེ་གཞན་ཡང་རུང་" ཞེས་སོ།།

༣ **སྟུད་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ **དོད་པ་ཙན་** གཙང་དཔར།

༥ **གོ་རིམས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༢༧བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "རིན་པོ་ཆེའི་སྣམ་བུ་ལ་ནི་ཟུར་གསུམ་དང་། ཟླུམ་པོ་དང་། གྲུ་བཞི་དང་། ཟླུམ་པོ་རྣམས་རིམ་པས་རིན་པོ་ཆེའི་བཅིངས་པ་"ཞེས་སོ།།

༧ **དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཞིན་ནོ།། དེ་ལ་དོ་ཤལ་ནི་སྐུད་པ་དམར་པོ་ལ་རྒྱུས་པའི་ལྷུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་གློ་གཉིས་དང་སྙིང་དང་འོག་ཏུ་གསེར་གྱིས་བཅིངས་པའི་ནོར་བུ་དབུས་ན་ཡོད་པའོ།། དོ་ཤལ་ཕྱེད་པ་ནི་དོ་ཤལ་གྱི་གློ་གཉིས་སུ་དོ་ཤལ་ལས་ཅུང་ཟད་ཐུང་བར་འཕྱང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་དྲང་པོ་བྱ་བར་གསུངས་པས། དོ་ཤལ་ནི་ཁུག་པར་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ།། དོ་ཤལ་ཕྱེད་པའི་རྩེ་མོ་ལ་གསེར་གྱིས་བསྡམས་པའི་ནོར་བུ་སྨྲོམ་པོ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་ཟ་ཡབ་དང་དྲིལ་བུའི་མཐར་ཟ་ཡབ་འཕྱང་བའི་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པས་རེ་རེའི་རྩེ་མོ་ལ་དེ་གསུམ་གང་རུང་རེ་བྱས་ཏེ་སྤྲེལ་ལོ།། དོ་ཤལ་གྱི་ནང་དུ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་པདྨ་ལ་ཟླ་ཚེས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པས་མཚན་པའོ།། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རིན་པོ་ཆེའོ།། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་པདྨ་ལ་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་འདི་རྡོ་རྗེ་རྫོགས་པའོ།། ཤར་བུའི་སྣམ་བུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཤར་བུ་འབྲི་བ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་པའི་སྦྱ་མ་ནི་ཕ་གུ་དང་འདྲ་བར་མངོན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དཔྱལ་གྱིས་བསྐྱུར་བའི་ཀླུ་བྲང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། “ཟ་ར་ཚགས་[1]དང་བྲེ་ཕྲེང་སོགས།།”[2] ཞེས་ཤར་བུ་ཟ་ར་ཚགས་སུ་བསྐྱུར་བ་དང་མཐུན་ནོ།། འདི་བྲི་བྱ་ལ་དྲ་བའི་སྣམ་བུའི་སྟེང་ན་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་ནི་སྣམ་བུ་དེའི་ཐད་ཀྱི་ཕྱི་ངོས་སུ་བྱ་འདབ་ཀྱི་ལྕུམ་སྣ་[3]ལས་འཕྱང་བའོ།། བྱ་འདབ་ནི་བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གཞིའི་ཐོག་བཀབ་པའི་ཕྱི་མཚམས་ནས་གྱུད་དུ་འདོགས་པ་དང་། ཞེང་[4]འདོད་སྣམ་གྱི་མཐའ་དང་མཉམ་པ་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་ལ། སྒོ་ཁྱུད་དང་སྒོ་འགྲམ་གྱི་ཐད་དུ་ཚད་དེ་བྱ་ས་མི་བདེ་བས་བཞེངས་པ་ལ་གཅིག་ཐག་ཏུ་གཅིག་སོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཅི་མཛེས་བྱ་གསུང་ངོ་།། མདའ་ཡབ་ནི་རྩ་ཐིག་ནས་ཆ་ཚུང་བརྒྱད་སོང་བའི་

༡ ཚགས་དང་ དབུས་དཔར།
༢ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༣ ཅམ་སྣ་ སྐྱུ་འབུམ་དཔར་མ།
༤ ཞེས་ སྐྱུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཆ་ཚུང་བརྒྱད་པ་ལ་ཡོད་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་མཛེས་ཀྱི། བདུན་པ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱས་ན་ཤར་བུ་རྣམས་མགོ་བཅད་པ་ལྟར་འགྱུར་བས་མི་མཛེས་པར་གསུངས་པས། འོག་གི་ཤར་བུ་གང་ན་ཡོད་པའི་སྟེང་ཉིད་ན་ཡོད་པ་བྱའོ།། འདིའི་སྐད་དོད་ཀྲ་མ་ཤཱིརྵ་ཞེས་པ་དྲང་པོར་བསྒྱུར་ན་མགོ་བོའི་རིམ་པར་འགྱུར་རོ།། འདི་བྲི་བྱ་ལ་དར་དཔྱངས་ཀྱི་ཐིག་གི་བར་ལས་མེད་ཀྱང་། བསྒོམ་བྱ་ལ་སྒོ་ལོགས་[1]ཀྱི་སྟེང་གི་བར་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེའི་འོག་གི་ཤར་བུ་དང་དྲྭ་བ་དྲྭ་ཕྱེད་དང་ཟ་གྲུ་[2]རྣམས་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་ཡོད་དོ།། མདའ་ཡབ་ཀྱི་དབྱིབས་ནི་པདྨ་འདབ་མ་ཕྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་ཕྲེང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་ནི། ཕྲེང་བ་ལས། "ཕྱོགས་རྣམས་སུ་པདྨ་འདབ་མ་ཕྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་མདའ་ཡབ་རྣམས་ལ་གསེར་གྱི་བུམ་པའམ། རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནམ་བ་དན་བརྒྱད་དེ།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུག །འདྲོགས་ས་ནི། ཁ་ཅིག༔ མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྣམ་བུ་ལ་བྱའི། མདའ་ཡབ་མིན་པའམ་ཡང་ན་མདའ་ཡབ་ཀྱི་དཔུང་པ་ལ་བཞེད་མོད་ཀྱང་། པདྨ་ཕྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་མདའ་ཡབ་ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་མདའ་ཡབ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཡང་དཔུང་པ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་མ་ལ་བུམ་པ་ཡོད་པའི་ཁར་གཞུག་གོ །རྒྱལ་མཚན་ནི་ལྷ་ཆེས་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་ལྡན་པའི་རྩེ་མོ་ཅན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་དབྱུག་པ་ལ་བཅིངས་ཤིང་། དྲིལ་བུ་ཁྲོལ་བ་བཅིངས་པའི་དར་ལྡེ་གསུམ་པ། རྩེ་མོ་ལ་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ངང་པའི་[4]རྒྱལ་པོ་དང་། གླུ་ཐ་བ་དང་ཉ་སྲུ་རྒྱས་པ་དང་། ཆུ་སྲིན་གྱིས་མཚན་པ། རླུང་གིས་བསྐྱོད་པས་སུམ་ཁུགས་སུ་འཁྱོག་ཅིང་

༡ སྒོ་སོགས་ གཙང་དཔར།

༢ དད་ཕ་གུ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
  དང་པ་གུ་ དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ། པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༢༧བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཕྱོགས་རྣམས་སུ་པདྨའི་འདབ་མ་ཕྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་མདའ་ཡབ་རྣམས་ལ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལ་གནས་པའམ། རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་བརྒྱད་དེ།" ཞེས་སོ།།

༤ ངེང་པའི་ གཙང་དཔར།

འཁྲིད་བའི་ཆ་བྱད་ཅན། དྲིལ་ཆུང་གི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་ལས་སིལ་སིལ་ཞེས་ཟེར་བ་ཛ་ཡབ་དང་བཅས་པའོ།། སྲོག་ཆགས་[1]ཀྱི་མཚན་མ་ཕྱེད་པའི་རྩེ་མོ་ནི་དར་ལྕེའི་རྩེ་མོའོ།། བ་དན་ཡང་སྲོག་ཆགས་[2]ཀྱི་མཚན་མ་མ་གཏོགས་པ་དེ་དང་འདྲའོ།། དེ་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་རེ་རེར་བཞི་བཞིའོ།། སྒོ་དང་སྒོ་ཁྱུད་ཀྱི་མཚམས་རྣམས་སུ་ཟླ་ཚེས་[3]ལ་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དམར་སེར་ལྡང་ནག་གང་རུང་ལ་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པའམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ་བྱ་སྟེ། ཟླ་བ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཀ་ལ་དཔངས་ཆ་ཆུང་གཅིག་གོ །འདི་འཕྲེང་བར་སྒོ་དང་སྒོ་ཁྱུད་ཀྱི་ཕྱིའི་མཚམས་སུ་བྱ་བར་བཤད་ཀྱང་། འཕྲེང་བར་ལུང་དྲངས་པ་ལས། "སྟེགས་བུའི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཟུར་རྣམས་སུ།། ཟླ་བ་ཉི་མ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་དག །རྡོ་རྗེས་མཚན་པའམ་རིན་ཆེན་གཅིག་པུ་ཉིད།། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ཡང་དག་བྲི།།"[4] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་སྣམ་དང་རྩིག་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཟུར་རྣམས་སུ་ཡང་བྱེད་དགོས་སོ༎

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཐིག་མར་ཐིག་གིས་བྲི་བའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། བྱང་སེམས་བརྒྱད་དང་མཚམས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་དགོད་པའི་ལྷ་སྣམ་གྱི་དོན་དུ། ཚངས་དང་ཟུར་ཐིག་ཐད་པ་ནས་ནང་དུ་སྒོ་ཚད་གཅིག་དོར་བའི་སར། ཟུར་ཐིག་པན་ཚུན་གྱི་བར་ལ་ཕྱོགས་བཞིར་ཐིག་བཞི་སྟེ། ཕྲེང་བ་ལས། "རྩ་བའི་ཐིག་གི་ནང་དུ་སྒོའི་ལྷ་སྣམ་དོར་ནས་ངོས་ཐིག་གཅིག་ཟུར་ཐིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུའོ།།"[5] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

---

༡ **སྲོག་འཆགས་** གཙང་དཔར།

༢ **སྲོག་འཆགས་** གཙང་དཔར།

༣ **ཟླ་ཚེ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༢༧༨ ལས་བྱུང་བ་ཟུར་མི་འདྲ་སྟེ། "སྟེགས་བུའི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཟུར་རྣམས་སུ།། ཟླ་བ་ཉི་མ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་དག །རྡོ་རྗེས་མཚན་པའམ་རིན་ཆེན་གཅིག་པོ་ནི།། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ཡང་དག་བྲི།།" ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༢༨༩ ལས་བྱུང་བ་ཟུར་མི་འདྲ་སྟེ། "རྩ་བའི་ཐིག་གི་ནང་དུ་སྒོའི་ཚད་དུ་ལྷ་སྣམ་དོར་ནས་ངོས་ཐིག་གཅིག་ཟུར་ཐིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུའོ།།" ཞེས་སོ།།

རོ།། དེའི་ནང་དུ་ཕྲེང་བའི་ཐིག་རྩ་ལྷུག་པའི་སྐབས་སུ། "དེའི་ནང་དུ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་[1] སོགས་པ་དགོད་པའི་དོན་དུ་སྒོའི་ཚད་དོར་ནས་ཚངས་པའི་ལྟེ་བ་ན་གནས་པའི་ཐིག་སྐུད་ཀྱི་ཚངས་པའམ་དབང་ལྡན་གྱི་ཐིག་ནས་བཟུང་ནས་དབུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཚམས་ཀྱི་ཀླུམ་པོའི་ཐིག་དང་པོའོ།། དེའི་ནང་དུ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ཆ་ཆུང་སྤྲངས་ནས་དེ་ལྟར་ཀླུམ་པོའི་ཐིག་གཉིས་པའོ།།"[2] ཞེས་པ་གསང་འདུས་[3]འཇམ་རྡོར་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་ནས། དེ་ལས་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ན། "ཁྱད་པར་ཀླུམ་པོའི་ཐིག་གཉིས་པའི་ནང་དུ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ཆ་ཆུང་དོར་བར་ཀླུམ་པོའི་ཐིག་གསུམ་པའོ།། ཀླུམ་པོ་དང་པོའི་ནང་དུ་ནི་འོད་ཀྱི་ཕྲེང་བའོ།། ཀླུམ་པོའི་ཐིག་དང་པོ་ལས་ཕྱི་རོལ་སུ་ནི་ཀླུམ་པོའི་ཐིག་མེད་དོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ལྷ་སྣམ་དང་པོའི་རོལ་ཐིག་ལས་ནང་དུ་སྒོ་ཚད་གཅིག་དོར་བར་ཀླུམ་པོ་གཅིག །དེའི་ནང་དུ་འོད་ཕྲེང་གི་ས་[5]ཆ་ཆུང་གཅིག་སྤྲངས་ནས་ཀླུམ་ཐིག་གཉིས་པ། དེའི་ནང་དུ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ས་ཆ་ཆུང་[6]གཅིག་སྤྲངས་ནས་ཀླུམ་ཐིག་གསུམ་པ་གདབ་པར་བཤད་ལ། ཡང་འཕྲེང་བའི་ཐིག་རྩ་ཚིགས་བཅད་མའི་སྐབས་སུ། "ཚངས་ལས་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་མཐར་དང་།། བདུན་པའི་མཐའ་རུ་ཀླུམ་པོའི་ཐིག །དེ་ནས་ཡང་དག་དྲངས་ནས་ནི།། ཕྱོགས་གཞན་ཐིག་གི་མཚམས་སོང་བའི།། ཐིག་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཚངས་པའི་ཕྱིར།། ཆ་ཆུང་གཉིས་གསུམ་དོར་བར་རོ།།[7] ཕྱི་ཀླུམ་ཐིག་ལས་ཕྱི་རོལ་སུ།། ཆ་ཆུང་དོར་

---

༡ **རྡོ་རྗེ་ན་ལ་** གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༢༡༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེའི་ནང་དུ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་དགོད་པའི་དོན་དུ་སྒོ་ཚད་དོར་ནས་ཚངས་པའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཐིག་སྐུད་ཀྱིས་ཚངས་པའམ་དབང་ལྡན་གྱི་ཐིག་ནས་བཟུང་ནས། དབུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཚམས་ཀྱི་ཀླུམ་པོའི་ཐིག་དང་པོའོ།། དེའི་ནང་དུ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ཆ་ཆུང་སྤྲངས་ནས་དེ་ལྟར་ཀླུམ་པོའི་ཐིག་གཉིས་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ **གསང་བ་འདུས་པ་** དབུས་དཔར།

༤ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༢༡༥

༥ **འཕྲེང་གིས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༦ **ཕྲེང་བའི་ཆ་ཆུང་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༧ **དོར་བར་རུ།།** དབུས་དཔར།

བར་ཉུམ་པོའི་ཐིག །དེ་ནས་ཆ་ཆུང་གསུམ་དོར་ནས།། ཟུར་ཐིག་བར་དུ་གནས་པའི་ཐིག།"[1]ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྩ་ཐིག་ལས་སྣོ་ཚད་གཅིག་དོར་བར་ངོས་ཐིག་བྱེད་པ་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ། དེ་ནས་ནང་དུ་ཆ་ཆུང་གསུམ་སོང་བར་ཉུམ་ཐིག་དང་པོ་བྱེད་དགོས་སོ།། འོ་ན་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ལམ་སྙམ་ན། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས། "ཚངས་ལས་སྐེགས་བུ་ཙམ་དུ་འགྱུར།། སྐེགས་བུའི་ཕྱེད་དུ་གཉིས་པ་སྟེ།། གསུམ་པ་སྐེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གཉིས།། སྐེགས་བུའི་ཕྱེད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ཏེ།། འོད་ཟེར་ལྔ་ཡིས་རྣམ་བརྒྱན་པའི།། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་གསལ་བར་བྱ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་འཕྲེང་བར་ཡང་དྲངས་པ་ལྟར་ན། ཚིག་ལྷུག་གི་སྐབས་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་ཀླུ་བྱང་གིས། "དབུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི་ནི་ཚད།། རྩ་བའི་ཐིག་གི་ཕྱེད་ཀྱིས་སོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་འཕྲེང་བར་ཡང་དྲངས་པའི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་ཐིག་རྩ་ཚིགས་བཅད་མའི་སྐབས་ལྟར་བྱས་པས་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ །དེ་ཡང་འོད་འཕྲེང་གི་ཕྱིའི་ཉུམ་པོའི་ཐིག་ཐིག་ཚོན་གྱིས་འབྲི་བ་ན་དབུས་ནས་ཆ་ཆུང་དགུ་སོང་བའི་མཚམས་སུ་བྱས་ཀྱང་། བསྒོམ་དོན་ལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མ་དང་ཕྱི་མའི་ས་མཚམས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ཕྱི་ཉུམ་ཉིད་ཡིན་གྱི་འོད་འཕྲེང་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་འཕྲེང་ནི་རྡོ་རྗེ་ལས་བར་སྣང་ལ་འཕྲོས་པའི་འོད་ཀྱི་ཆ་ཡིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐིལ་གྱི་ས་གཞིའི་ཆ་མ་ཡིན་པས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་འབྲི་བ་ན་འོད་འཕྲེང་དབུས་ནས་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་སོང་བའི་ཕྱིར་བྱས་ཀྱང་། དབུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚད་རྩ་བའི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༣༨ན༢

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༣༡བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཚངས་ལས་སྐེགས་བུ་ཙམ་དུ་འགྱུར།། སྐེགས་བུ་ཕྱེད་དུ་གཉིས་པ་སྟེ།། གསུམ་པ་སྐེགས་བུ་ཕྱེད་དང་གཉིས།། སྐེགས་བུའི་ཕྱེད་ཀྱི་གཞན་ཡིན་ཏེ།། འོད་ཟེར་ལྔ་ཡིས་རྣམ་བརྒྱན་པའི།། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་གསལ་བར་བྱ།།" ཞེས་སོ།། ལུང་འདི་ནི་གཞུང་དུ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས་ཞེས་གསལ་ཡང་སྡེ་བསྟན་དུ་གསལ་བའི་སློབ་དཔོན་དེའི་གཞུང་ནང་ལས་ཚིག་རྐང་གཅིག་གཉིས་ལས་ལུང་འདི་ཆ་ཚང་མ་རྙེད་ཀྱང་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་ལུང་ཆ་ཚང་གསལ་བས་དེ་ཉིད་ལུང་ཁུངས་སུ་བཀོལ།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༣༡བ༦ ལུང་འདི་ནི་གཞུང་དུ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས་ཞེས་གསལ་ཡང་སྡེ་བསྟན་དུ་གསལ་བའི་སློབ་དཔོན་དེའི་གཞུང་ནང་ལས་མ་རྙེད་ཀྱང་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་གསལ་བས་དེ་ཉིད་ལུང་ཁུངས་སུ་བཀོལ།

ཐིག་གི་ཕྱེད་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ།། དེ་ནས་ཚངས་ཐིག་གཉིས་ཕྲད་པའི་དབུས་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་ཆ་ཕྲན་གཉིས་གཉིས་སོང་བ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་ཐིག་དྲང་པོ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་ཕྱིར་ཆ་ཕྲན་རེ་སོང་བར་ཐིག་དྲང་པོ་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཅད་པས་རེའུ་མིག་དགུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "སྐོར་ཐིག་གསུམ་ནི་སྒོ་བཞི་ལ།།' རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་གསུམ་གྱིས་མཛེས།།"[1] ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ཕོ་བྲང་ནང་མ་ལ་ཡང་སྒོ་བཞི་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོ་སྦྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྒོ་སྦྲག་གི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་དོ།། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་འགྱུར་གཞན་ལས༑ "སྙིང་པོར་ཡང་ནི་སྒོ་བཞི་པ།། རྩེ་གསུམ་རྡོ་རྗེའི་འཕྲེང་བས་བསྐོར།།"[2] ཞེས་འབྱུང་སྟེ༑ འདི་ལ་བླ་མ་ཁ་ཅིག་རྒྱ་དཔེ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་དམ། སྒོ་བཞི་པའི་སྙིང་པོར་ཡང་། ཞེས་པར་ཡོད་བརྟག་པར་བྱའོ་ཟེར་ཏེ། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡོད་ན་སྒོ་སྦྲག་མི་དགོས་སོ།། འདིར་ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཁ་ཅིག །ལྷུམ་ཐིག་ཕྱི་མའི་མཚམས་ནས་ཟུར་ཐིག་གི་བར་དུ་ཐོན་པའི་ངོས་བཞིར་ཐིག་གྲུ་བཞི་པ་གཅིག་བྱས་ནས། དེའི་ཕྱིར་ལྷ་སྣམ་གྱི་ངོས་ཐིག་འདེབས་པ་ནི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ཞིང་། ཤེས་བྱེད་ཅིའང་མེད་པས་མི་འཐད་དེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བར། "དེ་ལ་དང་པོ་ཕོ་བྲང་རིམ།། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་དག་ཐིག །'རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཞུགས་གནས་གསལ།།"[3] ཞེས་རྒྱལ་བ་ལྔའི་བཞུགས་གནས་རེའུ་མིག་དགུ་པ་ནི་ཕོ་བྲང་དང་པོར་བཤད་ལ། "ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སོགས།། མཚམས་ཀྱི་ཆར་ནི་རྣམ་པར་དགོད།།"[4] ཅེས་པས་ཕོ་བྲང་ནང་མ་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚམས་བཞིར་རྡོ་རྗེ་མ་བཞི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༣༥༤བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ 'སྐོར་ཐིག་གསུམ་ནི་སྒོ་བཞི་པ།།' ཞེས་སོ།།

༢ ལུང་འདིའི་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༣༥༥ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'དེ་ལས་དབང་པོའི་ཕོ་བྲང་ནི།། རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་ཡང་དག་ཐིག །'ཅེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༣༥༥ན༤

དགོད་པར་གསུངས་ཀྱི། རྒྱལ་བ་ལྔ་དགོད་པའི་གནས་དང་རྡོ་རྗེ་མ་བཞི་དགོད་པའི་གནས་ཀྱི་བར་ན་ལྷ་མེད་པའི་ལྷ་སྣམ་སྟོང་པ་གཞན་ཡོད་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས། རིམ་པ་དང་པོར་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ་རྣམས་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ། “རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རིམ་གཉིས་པར།། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་དབྱུང་།།[1]”[2] ཞེས་གསུངས་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ཐིག་བྲིས་ན་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་དགོད་པའི་གནས་རིམ་པ་གསུམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཀླུ་བྱང་གིས། “ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་རོལ་ཏུ།། ཐིག་བཞི་ཡང་དག་བྲི་བར་བྱ།།”[3] ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མ་དང་རྩ་ཐིག་གི་བར་དུ་ཐིག་གཞན་བྲི་བར་མ་གསུངས་ལ། ཁྱེད་ལྟར་ན་ཐིག་བརྒྱད་ཡང་དག་བྲི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། རེ་མིག་དགུ་པའི་རྡོར་འཕྲེང་གི་སྣམ་བུ་ནི། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་པ་ལས། “སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བར་ཆད་མེད་པར་རྡོ་རྗེ་ཐིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བས་[4]ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ཀླུམ་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའོ།།”[5] ཞེས་བཤད་པ་ལ་བསམས་ནས་ཐོག་གི་རྡོ་རྗེའི་གདུང་ཀླུམ་པོ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་ན་འོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་ནང་གི་མཚམས་མི་ཕྱེད་པས། བྲིས་པའི་མཚམས་དེ་ནས་བཞེངས་པ་དང་བསྒོམ་དོན་ལ་ཡང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པ་འཕྲེད་ལ་རྒྱུགས་པའི་རྩིག་པ་ཡོད་དེ། དེའི་དཔངས་ནི་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ལྷའི་ཕྱུས་མོ་མན་ཆད་ཀྱི་ཚད་ཙམ་མོ།། ཞེས་ཟེར་རོ།། འོན་ཀྱང་ལྷ་གནས་ལས་ཆ་ཆུང་གཅིག་འཕགས་

༡ **དབྱུང་།།** སྣ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༧བ༢

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ། གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཆོག །ཤོག་གྲངས་༡༣༥ན༡

༤ **བསྐོར་བར་** དབུས་དཔར།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། པི དཔལ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ། དཔལ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དུ་བར་ཆད་མེད་པར་རྡོ་རྗེའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་ཀླུམ་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་དང་།” ཞེས་སོ།།

པར་རིགས་སོ།། དེ[1]་མིག་དགུ་པའི་དབུས་ཀྱི་གྲུ་བཞི་པ་ནི་གཙོ་བོའི་མཚན་མའམ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་སྣམ་བུར་འབྲེང་བར་གསུངས་པས། འོག་གཞི་ལ་རྡོ་རྗེས་བསྐོར་བའི་རེའུ་མིག་གྲུ་བཞི་པར་གནས་པའོ།། གཞན་རེའུ་མིག་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་བར་གྱི་ཐིག་གཉིས་གཉིས་བྲིས་པའི་ཞེང་ལ་ཆ་ཆུང་རེ་དང་བཅས་པ་བརྒྱད་པོ་ནི། བསླང་བ་དང་བསྒོམ་དོན་ལ་རྡོ་རྗེའི་རྩིག་པའི་བར་བར་ནས་འཐོན་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དུ་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི་གདུང་མ་ཡིན་ཏེ། ཀླུའི་བློས། "རྡོ་རྗེས་མཚན་ཞིང་ལེགས་མཛེས་པའི།། ཀ་བ་བརྒྱད་ནི་ནང་དུ་བྲི།། དེ་ཉིད་དུ་ནི་རེའུ་མིག་དགུ །རྡོ་རྗེ་ཀ་བའི་བར་བར་དུའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། མན་སྙེ་ལས། "དེའི་སྟེང་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་གདུང་བཞི་སྟེ། 'གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཁུར་འཁུར་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།'"[3] ཞེས་གསུངས་པས་ཀ་བའི་སྟེང་དུ་གདུང་བཞི་རྡོ་རྗེའི་གདུང་ཟླུམ་ལ་རིག་པར་བསྟོལ་མར་བཏང་ཡོད་དོ།། ད་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་པོ་བྲང་ནང་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་མའི་འོག་གཞི་དང་ཐོག་ལ་མཐོ་དམའི་ཁྱད་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་གསལ་བར་བཤད་པ་གང་ནའང་མི་སྣང་ཡང་། ལྷ་སྣམ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལ་མཐོ་དམའ་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བྲི་བྱ་ལ་ཐིག་གིས་མཚམས་ཕྱེ་ཡོད་ཀྱང་། བསླང་བ་དང་བསྒོམ་དོན་ལ། ཤར་གྱི་ལྷ་སྣམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའང་རྣམ་སྣང་གི་ཁ་དོག་ཏུ་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁ་དོག་གི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། ཐིག་གིས་ཕྱེ་བའི་མཚམས་ཀྱང་མེད་ལ༑ མཚམས་གཅོད་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པས་ལྷ་སྣམ་ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་མཐོ་དམའ་ཇི་ཙམ་བྱ་སྣམ་ན། འདི་ངེས་པར་འདི་ཙམ་ཞིག་ཅེས་

༡ **རི་མིག** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ། གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཆོག །ཤོག་གྲངས་༡༣༦ན༡ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "ནང་དུ་ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་ནི།། འཁོར་ལོས་མཚན་ཅིང་ལེགས་མཛེས་བྲི།། རྡོ་རྗེ་ཀ་བའི་བར་དང་བར།། དེ་ཉིད་དུ་ནི་རེའུ་མིག་དགུ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་ཐ་མ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། 'གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཁུར་ཁུར་བར་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།' ཞེས་སོ།།

བཞག་དཀའ་མོད་ཀྱི། ཆ་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་བྱས་ན་ཐོག་འབྱུབས་དཀའ་བ་སོགས་ཁྱད་ཆེས་པའི་སྐྱོན་འོང་བར་སྣང་བས། བདེ་མཆོག་གི་དམ་ཚིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཞི་ལས་སྐུའི་འཁོར་ལོ་འཕགས་པའི་དཔངས་ཁྱད་སོགས་ཀྱི་རིགས་འགྲོས་སྦྱར་ན་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཙམ་གྱི་དཔངས་ཁྱད་འོང་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་དེ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་སྣང་བས་ཆ་ཆུང་བཞི་ཆ་ཙམ་གྱི་དཔངས་ཁྱད་བྱས་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ།། ཕོ་བྲང་ནང་མའི་དཔངས་ཁྱད་ཇི་ཙམ་ཡིན་པ་ནི་འདི་ལས་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྟེང་གི་ཁྲི་བོ་དང་འོག་གི་གནོད་མཛེས་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པའི་གནས་གང་དུ་བྱེད། གནོད་མཛེས་བྲི་བྱ་ལ་ཐུབ་ཀྱི་ཁྲི་བོའི་ཐུབ་ཏུ་དགོད་ཀྱང་། བསླང་བ་དང་བསྒོམ་དོན་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ་འགོད་ན་ནི་ལྟེ་བ་དང་སྣ་ཚོགས་པདྨའི་བར་ན་འགོད་ས་མེད་པས་དེའི་ཡང་འོག་ཏུ་དགོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྟེང་གི་ཁྲི་བོའང་བྲི་བྱ་ལ་ཤར་གྱི་ཤར་དུ་བྱུང་ཡང་། བསླང་བ་དང་བསྒོམ་དོན་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཐོག་འོག་ཏུ་མི་བྱེད་པར་ཐོག་ལས་སྟེང་དུ་བརྐྱལ་བར་འགོད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ།། དེ་ལྟ་ན་སྟེང་འོག་གི་ཁྲི་བོ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མ་དགོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་ལས་བརྐྱལ་བའི་སྟེང་གི་བར་སྣང་དང་སྣ་ཚོགས་པདྨ་ལས་ཀྱང་ཐལ་བའི་འོག་གི་བར་སྣང་ལ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མ་ཚང་བས་གླུ་བྱང་དང་ཟླ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱའི་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་འབད་པས་སྒྲུབ་པ་[1]ཉམས་སོ།། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འགོད་ན་ནི་གཙོ་བོའི་འོག་དང་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་བར་ན་གནོད་མཛེས་དགོད་པའི་[2]གནས་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྙམ་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་ལ་ལྟེ་བའི་ཡང་འོག་ཏུ་བཀོད་ན་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པ་ལྡོག་ཏུ་མེད་

༡ **བསྒྲུབ་པ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།
༢ **དགོས་པའི་** དབུས་དཔར།

པས་དེ་མི་འདོད་དོ།། དེ་བས་ན་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་འགོད་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་སྣམ་ནང་མ་ལས་དབུས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་སྒོ་ཚད་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱིས་མཐོ་བའི་ལྟེ་བ་ཟླུམ་པོའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་རྩིག་པ་ཟླུམ་པོས་བསྐོར་བའི་ཕོ་བྲང་ནང་མ་བྱས་ནས། ལྟེ་བ་ཟླུམ་པོ་དེའི་ནང་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་སྟེང་གཙོ་བོ་ལས་རྒྱབ་ཏུ་ཐུང་ཟད་ཡོ་བའི་འོག་ཏུ་གནོད་མཛེས་དགོད་པ་ནི་བདག་གི་བླ་མ་དམ་པའི་གསུང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མ་བྱས་ན་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་དགོད་པའི་གནས་མི་རྙེད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མའི་མཐོ་ཁྱད་ཡང་དེས་ཤེས་སོ།། འོ་ན་སྟེང་གི་ཁྲོ་བོ་གང་དུ་དགོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཐོག་འབུབས་ལུགས་ལས་ཤེས་དགོས་པས་ཐོག་མར་ཐོག་འབུབས་པའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་འགྲེང་བ་ལས་ཐིག་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཀྱང་ཐོག་འབུབས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་གསལ་ལ། རྒྱ་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་གཞན་ནས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་བཤད་པས་ངེས་པ་ཐོབ་དཀའ་བར་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུང་མོད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀོ་ས་ལར། “སྒོ་རེ་རེའི་ཐད་ཀར་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཐིག་ལ་བརྟེན་ལ། མཐའ་གཅིག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་ལ་བརྟེན་ནོ།།”[1] ཞེས་འབྱུང་བས། ཀ་བའི་དཔངས་ཚད་རྩ་བ་རྩིག་པ་ནས་རྩེ་མོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སླེབ་པར་[2]བརྟེན་པས། དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་མའི་ཐོག་དཔངས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་རྩིག་པའི་རྒྱའི་ཕྱེད་ཡིན་ཞིང་། རྩིག་པ་ལྔའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆེན་གསུམ་དང་ཆ་ཆུང་གཅིག །དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ཀྱི་སའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཏེ། དེ་དང་ནང་གི་གདུང་ཚད་མཉམ་པར་བྱ། ཤར་བུ་ནི་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ཀྱི་ཐད་ཀའི་ཕྱི་ངོས་སུ་འཕྱུར་བས་ནང་གི་ཐོག་དཔངས་ལ་མི་གནོད་གས། མདའ་ཡབ་སྤུ་ཤུ་[3]

---

༡ སྔེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཡི སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན། ཤོག་གྲངས་༥༡༤༩ ལས་བྱུང་བ་ཐུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒོ་རེ་རེའི་ཐད་ཀར་ཡང་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། མཐའ་གཅིག་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཐིག་ལ་བརྟེན་ལ། མཐའ་གཅིག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་ལ་བརྟེན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ **སླེབས་པར་** དབུས་དཔར།

༣ **སྤུ་ཤུ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཡིན་པས་འོག་གི་ཐོག་དབངས་ལ་མི་གནོད་གས་སོ།། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། བདག་གི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བའི་བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མས། ཀོ་ས་ལའི་ལུང་དེ་ཀ་བ་ཆ་ཆེན་བཞི་ཡོད་པའི་ལུང་མིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་ཟེར་བ་ལས། "ཕྱུགས་ན་ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་ཡིས།། གདུང་ཆེན་བཞི་ཡི་རྩེ་ནས་བཏེག །'རིན་ཆེན་བཞིའི་རེའུ་མིག་[1]ཀྱང་།།' ཕྲམ་རྩ་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཀབ།། དེ་བཞིན་གྲལ་ཐོག་ཅི་རིགས་པའོ།།"[2] ཞེས་བཤད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་བླ་མ་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་ལའང་འདུག་པ་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པར་འདི་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་བཞེད་དེ། ཕྱོགས་བཞིའི་ཚངས་དང་རྩ་ཐིག་ཐྲད་པ་ནས་ནང་དུ་ཆ་ཆེན་རེ་འོངས་པ་ནས། གཡས་གཡོན་གྱི་ངོས་སུ་ཆ་ཆུང་ལྔ་ལྔ་ཕྱིན་པའི་སར་ཞེང་དུ་ཆ་ཆུང་གཅིག་གྲུ་བཞིའི་ཚད་དབངས་སུ་ཆ་ཕྲན་བཅུ་བཞི་པའི་ཀ་བ་རྣམས་བཙུགས། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་བྲེ་ཕུལ་གྱིས་བཏེག་ཅིང་དབངས་ཆ་ཆུང་གཅིག་པའི་གདུང་ཐལ་མར་བྲིས། གདུང་དེ་དག་གི་སྟེང་ནས་གསེར་གྱི་སྣ་རགས་བཞིའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བའི་ལྕུམ་རྗེ་ཙམ་འཚམ་པ་བྲིས་པའི་ལྕུམ་སྣ་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཕྱིར་ཐལ་བ་ལས་ཆུ་སྲིན་མ་ཀ་རའི་ཁའི་གཟུགས་བྱས་པ་ནས་དྲ་བ་དང་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་འཕྱང་བ། ལྕུམ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་གྲལ་མ་སོགས་བཀོད་པའི་སྟེང་དུ་བྱ་འདབས་བཀབ་པའི་ཤིང་སྣ་ཐོག་གི་ལྕུམ་སྣ་ལས་ཅུང་ཟད་ཕྱིར་ཐལ་བ་ལས་ཤར་བུ་འཕྱང་ཞིང་༑ བྱ་འདབས་ཀྱི་མཐའི་སྟེང་དུ་མདའ་ཡབ་བུ་ཤུ་ལྟར་བསླང་བའོ།། དེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་མའི་ཐོག་ཡིན་ལ། ཕོ་བྲང་ནང་མ་ལ་དེ་ལས་ཐོག་ཟུར་དུ་བྱ་སྟེ། ཕོ་བྲང་ནང་མའི་གཞི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་ལྷ་སྣམ་ནང་མ་ལས་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱིས་མཐོ་བའི་གནད་དང་༑ དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་བར་བར་ནས་བཙུགས་པའི་ཀ་བ་རིང་ཐུང་དང་ཞེང་ཚད་སྤར་དང་འདྲ་བ་ལ་ཤར་དུ་འཁོར་ཡོལ་མཚན་པའི་དཀར་

---

༡ རེ་མིག་ དབུས་དཔར།

༢ སྔོ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙྭ སངས་རྒྱས་གསང་བ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་མདོར་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'གདུང་ཆེན་བཞི་ཡི་རེ་མིག་ཀྱང་།།' ཞེས་སོ།།

པོ་གཉིས། ལྷོར་རིན་པོ་ཆེས་མཚན་པའི་སེར་པོ་གཉིས། ཤུབ་ཏུ་པདྨས་མཚན་པའི་དམར་པོ་གཉིས། བྱང་དུ་རལ་གྲིས་མཚན་པའི་ལྗང་ཁུ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་ཁྲི་ཤུལ་དང་བཅས་པའི་སྟེང་དུ། རྡོ་རྗེའི་གདུང་ཁྱུམ་ཁོར་མར་བཏང་བའི་མཚམས་སུ་སྣེ་མོ་ཀ་གཞུ་ལ་བཀལ་བའི་གདུང་བཞི་མིག་མངས་རིས་སུ་བྲིས་ནས། དེ་ལ་ལྕམ་དང་དྲལ་མ་དང་བཅས་པའི་ཐོག་གཞན་མེད་པར་གདུང་འོག་ཏུ་ནམ་རྒྱན[1]བྲིས། ཐོག་ཕྱི་མའི་ནང་གི་ཁ་གདང་ལ་བཙུགས་པའི་ཀ་ཆུང་ཁྲི་ཤུལ་དང་བཅས་པ་བར་ཐག་འཚམ་པ་སྐབས་སྐབས་སུ་བཙུགས་པའི་སྟེང་དུ་གདུང་ཁོར་མར་ཕྱོགས་བཞིར་བཏང་བ་ལ་སྣེ་མོ་བཀལ་བའི་ལྕམ་རྣམས། དབུས་ཀྱི་གདུང་ཁྱུམ་སྟེང་ནས་འདེགས་བྱེད་མགོ་མཇུག་བསེགས་ཁ[2]ཡོད་པ་རྩ་བ་དབུས་ཀྱི་ལྷོ་བྱང་ལ་བརྒྱུགས་པའི་གདུང་གཉིས་ཀྱི་ལྷོ་བྱང་གི་མཚམས་ངོས་སུ་གཟུག་ཅིང་། རྩེ་མོ་ཕན་ཚུན་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱིས་མ་རེག་པའི་སྒྲོ་ནས། གདུང་ལྷོ་བྱང་ལ་བརྒྱུགས་པ་གཅིག་བཏེག་པའི་གདུང་དེའི་འོག་མཚམས་ནས་དབུས་ཀྱི་གདུང་བཞི་བྲིས་པའི་བར་ལ་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་བྱས་པའི་གདུང་དེ་ལ་ལྕམ་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་མོ་གཟུག་པ་བྱས་ནས་ཕེབས་པའི་རྒྱ་ཕུབས་བྱས་པའི་བྱ་འདབས་ཀྱི་སྣེ་མོ་ཙུང་ཟད་གདུང་ལས་ཕྱིར་ཐལ་བས་ཐོག་འོག་མ་ནོན་པ་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་བརླང་བ་སོགས་ལ་ནང་གི་མཐོངས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་གཅིག་འོང་བ་ཡིན་ནོ།། སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་ཟེར་བ་དེ་ལས་ཀྱང་། "ཕྱི་དབྱིབས་མཆོད་རྟེན་མཁར་ཐབས་དང་།། རྒྱལ་ཁབ་རི་བོའི་གྲུར་དུ་འདོད།།"[3] ཅེས་ཕྱིའི་དབྱིབས་མཆོད་རྟེན་དང་། མཁར་ཐབས་ཞེས་པ་རྫོང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་ཕིབས་ཅན་དང་། དབུས་མཐོ་བའི་ཁྱུམ་པོ་གྲུར་འདྲ་བ་དང་བཞི་གང་རུང་བྱ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགག་བསྒྲུབ་རྒྱས་པར་

༡ **ནམ་རྒྱན་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **སེག་ཁ་** སྐྱ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ་ སངས་རྒྱས་གསང་བ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་མདོར་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢བ༩

འདིར་མ་བྲིས་སོ།། དེ་རྣམས་གང་བྱེད་ཀྱང་། རྩེ་རྡོ་རྗེ་དང་། ནོར་བུ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་གིས་མཚན་པར་བྱ་སྟེ། ཀོ་ས་ལར། “རྡོ་རྗེ་ནི་ནོར་བུ་རྡོ་རྗེའོ།། ནོར་བུ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའོ།། ‘རིན་པོ་ཆེ་ནི་པདྨ་རཱ་ག་ལ་སོགས་པ་སྟེ།’ དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྩེ་མོ་བརྒྱན་པའི་ཁང་བུ་བརྩེགས་པ།”[1] ཞེས་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་རྒྱ་ནོར་བུ་རྡོ་རྗེ་ལས་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་རྩེ་མོར་བཞག །དེའི་འོག་ཏུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཆ་དགུ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་པདྨ་རཱ་ག་སོགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པ་རྣམས་བརྩེགས་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆེན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཏོག་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན། སྟེང་གི་ཁྲི་བོ་ནི་བསླང་བ་དང་བསྒོམ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱ་ཐིབས་ཀྱི་ཐོག་གི་འོག་གཙོ་བོའི་སྟེང་གི་ཙུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཤར་དུ་ཞལ་ནུབ་ལ་ཕྱོགས་པར་བཞུགས་པ་ལ་གོ་ས་བདེ་མོ་འོང་བ་ཡིན་ནོ།། ནང་གི་ཁ་དོག་ནི། སླུ་བྱང་གིས། “ཤར་ཕྱོགས་རེའུ་མིག་དཀར་པོ་སྟེ། ལྷོ་ནི་སེར་པོ་རུ་འགྱུར་རོ།། ནུབ་ཏུ་དམར་པོར་རིག་པར་བྱ།༔ བྱང་ནི་ལྗང་ཁུར་འགྱུར་བ་སྟེ།། དབུས་ཀྱི་རེའུ་མིག་གང་ཡིན་དེ།། ཨིནྡྲ་[2]ནཱི་ལ་[3] མཚུངས་འོད་ཅན་འགྱུར།།”[4] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེ་མིག་དགུའི་ཐོག་དང་སའི་ཁ་དོག་ཡིན་ལ། གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་ཕྲེང་བར། རྩ་བའི་ཐིག་གི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཡང་༔ “ཟུར་ཐིག་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་པའི་ཕྱོགས་བཞིའི་ས་གཞི་རྣམས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ །བསྒོམ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཐོག་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།། ཀ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ་རང་གི་རེའུ་མིག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་མའི་འཕྲེང་བས་མཚན་པའོ།། གཙོ་བོའི་ས་ནི་གཙོ་བོའི་མདོག

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན། ཤོག་གྲངས་༢༥(ན༡) ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རིན་པོ་ཆེ་ནི་པདྨ་རཱ་ག་ལ་སོགས་པའོ།།’ ཞེས་སོ།།

༢ **ཨིནྡྲ་** སྐྱུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ **ནཱི་ལ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཊི སློབ་དཔོན་སླུའི་བྱང་ཆུབ། གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཆོག །ཤོག་གྲངས་༡༣༧ན༦

གོ།།"[1]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཤར་དཀར་ལྷོ་སེར་ནུབ་དམར་བྱང་ལྗང་དབུས་སྔོ་བའོ།། རྟོག་པའི་ནང་ནི་རང་མདོག་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་མདོག་མ་ཡིན་ལ། བླ་མ་ཁ་ཅིག །རྟོག་པ་ནང་མའི་རང་མདོག་སྔོན་པོ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདངས་ཀྱིས་ཐོག་པས། དཀར་སྔོ་དང་སྔོ་སེར་དང་སྔོ་དམར་དང་སྔོ་ལྗང་དུ་སྣང་བའོ་ཞེས་འཆད་དོ།། སྔགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས། དང་པོར་སློབ་རུང་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་བཙུགས་ནས་དབང་བསྐུར་བ་དགོས་ལ། བར་དུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ནས་[2]ལམ་བགྲོད་དགོས། མཐར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། སྔགས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་སྣང་ནའང་། མ་རྡོར་བར་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཆེས་དཀོན་པའི་དུས་སུ་སྣང་བས་ཁོ་བོས་འཁྲུལ་པ་ཟད་པའི་བླ་མའི་གསུང་བཞིན་དུ་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། ད་དུང་ཞིབ་པར་དག་ལས་མཉན་ནས་ཤེས་དགོས་སོ།། ལྷའི་གདན་ནི་ཐུན་མོང་གི་གདན་སྣ་ཚོགས་པདྨ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདན་ནི། ལྷ་ཞི་བ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་ཟླ་བའི་གདན། མཱ་མ་ཀཱི་ལ་རྡོ་རྗེ་གདན། དེ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གདན། ནུབ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་པདྨ་དམར་པོའི་གདན། བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་གདན། གཙོ་བོ་དང་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལ་ཉི་མའི་གདན་དུ་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་ལས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་དེ་ཁུངས་ཀྱི་

---

1 སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐུ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་ ༣༤བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྩ་བའི་ཐིག་གི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཡང་ཟུར་ཐིག་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་པའི་ཕྱོགས་བཞིའི་ས་གཞི་རྣམས་རང་རང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་གོ།། བསྒོམ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཐིག་རྣམས་དེ་བཞིན་ནོ།། ཀ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། རང་རང་གི་རེའུ་མིག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་མའི་ཕྲེང་བས་མཚན་པའོ།། གཙོ་བོའི་ས་ནི་གཙོ་བོའི་མདོག་གོ།།" ཞེས་སོ།།

2 **བསྒོམས་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཚིག་འོག་ཏུ་འདྲེན་པར་འགྱུར་རོ།། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "སྣ་ཚོགས་པདྨ་ཟླ་བ་ཡི།། གདན་བདུན་གཞན་གྱི་ཉི་མ་གཉིས།། 'འཁོར་རྒྱལ་ཞེ་སྡང་དགའ་མར་བཤད།།"[1] ཅེས་འོད་དཔག་མེད་དང་མ་མ་ཀཱི་ལ་ཉི་གདན། གཞན་བདུན་ལ་ཟླ་གདན་དང་། "ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དྲི་མེད་པའི།། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནི་གདན།། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཟླ་བའི་གདན།། སྣ་ཚོགས་པདྨའི་སྟེང་ན་གསལ།།"[2] ཞེས་ཕྱག་རྡོར་ལ་ཉི་གདན་བྱང་སེམས་གཞན་བདུན་ལ་ཟླ་གདན་བཤད་དོ།། དེ་གཉིས་ནི་གང་བྱས་ཀྱང་ཚིག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འགལ་བར་མི་བསམ་ལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ༑ "དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་པདྨ་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་དཀྲུང་[3]གིས་ཉེ་བར་གནས་པར་བསམ་མོ།།"[4] ཞེས་གཙོ་བོའི་གདན་ལ་ཉི་མ་བཤད་པས་པད་ཟླའི་གདན་དུ་བྱས་པ་དག་ནི་དེ་དང་འགལ་ལོ།། ནང་གི་ཟླུམ་པོའི་ཕྱི་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་ཚངས་ཐིག་གི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཆུང་བཞི་བཞི་སོང་བར་དཔངས་ཆ་ཆུང་བཞི་པའི་བུམ་པ་བརྒྱད་བྱེད་པར་འཕྲེང་བ་ལས་བཤད་དེ། བུམ་པ་བརྒྱད་གསེར་དུ་བྱེད་པ་དང་། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་བཤད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་རྩིས་གང་བའོ།། གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ། ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བའོ།། དང་པོ་(ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ་)ལ། འགྲོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༥ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ 'འཁོར་དགའ་ཞེ་སྡང་དགའ་བར་བཅས།།' ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༥ན༦

༣ **སྐྱིལ་ཀྲུང་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༤

བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(འགྲོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་)ནི། མདོར་བྱས་ལས། "ཚོ་ག་ཇི་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ།།' དེ་ལྟར་ལྷག་པར་མོས་བསམས་ནས།།"[1] ཞེས་དང་། མདོ་བསྲེ་ལས། "ལྷག་པར་མོས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ལས་རིམ་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ལྷ་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཁོད་པར་མོས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཕྱག་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྫུས་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་གྲུབ་པར་མོས་པ་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་གང་དང་གང་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། "བདག་ཉིད་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པ་ནི།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྟ་བུ་ལ།། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་མཉམ་པ།། དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ།། རྣམ་སྣང་མཛད་དཔལ་རིན་ཆེན་དང་།། འོད་དཔག་མེད་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱལ།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྟ་བུར་ནི།། མེ་ཡི་མཚམས་ནས་བརྩམས་ནས་སུ།། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་དགོད།། གཏི་མུག་དགའ་སོགས་ལྷ་མོ་རྣམས།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྟ་བུར་ནི།། མེ་ཡི་ཕྱོགས་ནས་བརྩམས་ནས་སུ།། རིམ་བཞིན་དུ་ནི་ངེས་པར་དགོད།། དེ་བཞིན་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས།། ཕྱི་ཡི་མཚམས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར།། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་ཉིད་དང་ནི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་ལྡན་གནས།། བྱམས་པ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་དག །ཤར་གྱི་སྣམ་བུར་དགོད་པར་བྱ།། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་སྙིང་པོ།། བརྟུལ་[3]ཞུགས་[4]ཅན་གྱིས་ལྷོ་རུ་དགོད།། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་འཇམ་པའི་དབྱངས།། ནུབ་ཏུ་ཡང་ནི་དགོད་པར་བྱ།། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་དང་།། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བྱང་

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཕྲད་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཚོ་ག་ཇི་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་པ།།' ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༣

3 **བརྟུལ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

4 **ཞུགས་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

ཕྱོགས་སུ།། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནི་ཤར་གྱི་སྒོར།། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ།། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ནི་རྟ་མགྲིན་ཏེ།། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ་བྱང་དུའོ།། མི་གཡོ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་།། དབྱུག་སྔོན་དང་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེ།། ཤར་ལྷོའི་མཚམས་སོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ།། རིམ་པ་ཇི་བཞིན་བསྒོམ་པར་བྱ།། གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲོ་བོ་ཆེ།། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་བསམ།། གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བ་ཡང་།། དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདི་དག་གི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ།། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ་འདི་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གང་གིས་བསྟན་ན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “འདིའི་མདོ་ནི་ལེའུ་དང་པོ་ལས། གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། ཀུན་ནས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ལྡན་པ།། སངས་རྒྱས་སྤྲིན་དང་ཡང་དག་ལྡན།། འོད་ཟེར་འབར་ཞིང་འཁྲུག་པ་པོ།། གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྡན།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས།། ཞེས་བྱ་བའོ།།”[2] ཞེས་ལྷ་མོ་གཉིས་བཀོད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དྲངས་ལ། མདོ་བསྡུ་ལས། གསལ་བ། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དང་པོ་བཞི་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་དྲངས་ནས། “འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀོད་པའི་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ང་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་ཉིད་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པ་ནི།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་རྣམ་པ་ཅན།། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་མཉམ་པ།། དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ།། རྣམ་སྣང་མཛད་དང་རིན་ཆེན་དང་།། འོད་དཔག་མེད་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱལ།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྷ་བུར་ནི།། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསམ།། གཏི་མུག་དགའ་སོགས་ལྷ་མོ་རྣམས།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་རྣམ་པ་ཅན།། མེ་ཡི་ཕྱོགས་ནས་བརྩམས་ནས་སུ།། རིམ་པ་ཇི་བཞིན་ངེས་པར་དགོད།། དེ་བཞིན་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས།། ཕྱི་ཡི་མཚམས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར།། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ནི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་ལྡན་གནས།། བྱམས་པ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་དག །ཤར་གྱི་སྣམ་བུར་དགོད་པར་བྱ།། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་སྙིང་པོ།། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ལྷོ་རུ་དགོད།། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་འཇམ་པའི་དབྱངས།། ནུབ་ཏུ་ཡང་ནི་དགོད་པར་བྱ།། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་དང་།། ཀུན་དུ་བཟང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སུ།། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནི་ཤར་གྱི་སྒོར།། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ།། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ནི་རྟ་མགྲིན་ཏེ།། བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་བྱང་དུའོ།། མི་གཡོ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་།། དབྱུག་སྔོན་དང་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེ།། ཤར་ལྷོ་མཚམས་སོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ།། རིམ་པ་ཇི་བཞིན་བསྒོམ་པར་བྱ།། གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཁྲོ་བོ་ཆེ།། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་བསམ།། གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་ཡང་།། དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ང་ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདིའི་མདོ་ནི་ལེའུ་དང་པོ་ལས།། གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། ཀུན་ནས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ལྡན་པར།། སངས་རྒྱས་སྤྲིན་དང་ཡང་དག་ལྡན།། འོད་ཟེར་འབར་ཞིང་འཁྲུགས་པ་པོ།། གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྡན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས།། ཞེས་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

ཉིད་དེ་འཛིན་དུ་མོས་པར་བྱ་སྟེ།”[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོན་གསལ་ལས། “གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། ཅེས་བྱ་བ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེལ་གྱི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་གཟུགས་སྣང་བ་ལྟར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བས་སོ།། ‘སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པའོ།།’ སངས་རྒྱས་སྤྲིན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ།། ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའོ༎ འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་མང་པོ་འཁྲུག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྲོ་བོའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་རབ་ཏུ་འབར་བ་འཁྲུག་པའོ།། གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྡན།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་སོགས་པ་ནི་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཏེ། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།[2]”[3] ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་འགལ་ལོ་སྙམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་། སྒྲོན་གསལ་བཞིན་བཤད་སྣང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་སྤྲིན་གྱིས་ཞེས་པས་ལྷ་ཞི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཞེས་པས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་བསྟན་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་སྒྲོན་གསལ་གྱིའང་དོན་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་ཁོ་ནའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་མོས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པས། སངས་རྒྱས་སྤྲིན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ།། ཅེས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༢༤༩

༢ དོན་ཏོ།། དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཁང་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་རྒྱས།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་གསུངས་པའོ།།’ ཞེས་སོ།།

པའང་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ལ་དྲང་དུ་དྲུང་བའི་ཕྱིར་ན། སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་སུ་ལྷག་མོས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། སྒྲོན་གསལ་དུ། ཕྱུང་བའི་ལྷས་ཁྱབ་པ་ལ་བཤད་པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། "ཡི་གེ་ཧཱུྃ་གྱིས་གནས་བསྒོམས་ཏེ།། 'རྡོ་རྗེ་གསུམ་འབྱུང་བསྒོམ་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སྒྲོན་གསལ་ལས་སྔོན་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམས་ནས།[2] དེ་ནས་མངོན་བྱང་ལྔའི་སྐབས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་གསུམ་བསྒོམ་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། མདོ་བསྲེ་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཁུངས་སུ་མཛད་ལ། ཁྱད་པར་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འབྱུང་བསྒོམ་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་མཛད་དེ། རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་པས་འགལ་བར་མི་བསམ་པ་སྔར་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེས་ན་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་མི་བསྐྱོད་པ་བསྡུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བཞག་པར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་དག་གིས་ལྷག་མོས་བསྟན་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། མདོར་བྱས་སུ་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྡོར་སེམས་དང་། མདོ་བསྲེ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བཤད་པས་འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་པས་དེའི་ང་རྒྱལ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ལས་རིགས་དྲུག་གི་དྲན་པ་གཅིག་པ་དྲུག་བཤད་པ་དང་། རིགས་སོ་སོའི་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་མི་འདྲ་བ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་རིགས་གང་གིས་བྱེད་ཀྱང་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རྫས

[1] སྡེ་བསྐྱན། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨ན་༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'རྡོ་རྗེ་གསུམ་བྱུང་བསྒོམ་པར་བྱ།།' ཞེས་སོ།།

[2] **བསྒོམ་ནས།** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

སྐྱེས་བཞིན་དུ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་སྣོད་ཆགས་པའི་[1]རྗེས་སུ་བཅུད་ཆགས་པ་[2]དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱིར་བཅུད་ཆགས་པའི་[3]རིམ་པ་ནི། འོད་གསལ་ནས་ལྷ་གཅིག་ཚེ་འཕོས་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་ལ། དེ་ནས་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དང་། དེ་ནས་ཚངས་རིས་དང་། དེ་ནས་འདོད་ལྷ་དྲུག་ཡས་རིམ་གྱིས་འཆགས་ལ། དེ་ནས་སྒྲ་མི་སྙན་དང་། བ་གླང་སྤྱོད་དང་། ལུས་འཕགས་པོ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཆགས་སོ།།[4] དེ་ནས་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་སྟེ། མཐར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པ་ན་བཅུད་ཆགས་པ་[5]རྫོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། གང་མཇུག་ཏུ་ཞིག་པ་དེ་དང་པོར་ཆགས་པ་[6]ཆོས་ཉིད་དོ།། དེ་འདྲ་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ངེས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། "དེ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒོང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། མངལ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པའོ།། ཞེས་པ་ནས་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་ཅིང་མ་རྫོགས་པ་མེད་པར། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། ལྷ་དང་། དམྱལ་བ་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་དང་། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་ལ་སོགས་པའོ།།"[7] ཞེས་པའི་

---

༡ **སྣོད་འཆགས་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **བཅུད་འཆགས་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **འཆགས་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ **འཆགས་སོ།།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ **འཆགས་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༦ **འཆགས་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༧ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༢ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེར་སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒོང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། མངལ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པའོ།། སྐྱེ་གནས་ནི་སྐྱེ་བའོ།། སྒོང་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་སྒོང་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའོ།། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ངང་པ་དང་། ཁྲུང་ཁྲུང་དང་། རྨ་བྱ་དང་། ནེ་ཙོ་དང་། ཤ་རི་ཀ་ལ་སོགས་པའོ།། མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། གླང་པོ་དང་། རྟ་དང་། བ་ལང་དང་། མ་ཧེ་དང་། བོང་བུ་དང་། ཕག་དང་། མི་ལ་སོགས་པའོ།། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་འབྱུང་བའི་དྲོད་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། སྲིན་བུ་དང་། ཕྱེ་མ་ལེབ་དང་། མཆུ་སྦྲང་ལ་སོགས་པའོ།། རྫུས་ཏེ་

བར་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་བཅུད་འཆགས་པ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྐྱེ་གནས་གཞན་དང་འགྲོ་བ་གཞན་གང་དང་ཡང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་གྱི་མི་ཁོ་ན་དང་སྦྱོར་ལ། མིའི་ནང་ནས་ཀྱང་གླིང་གཞན་གསུམ་དང་མི་སྦྱོར་གྱི། འཛམ་བུ་གླིང་པ་ཁོ་ན་དང་སྦྱོར་ལ། དེ་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། འོད་གསལ་གྱི་ལྷའི་རིས་ལས་ཤི་འཕོས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་མི་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། "སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ།"[1] ཞེས་པ་དང་། མངོན་པ་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བཤད་པ་ལྟར། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་དང་འདྲ་བའི་མཚན་དཔེ་རྫོགས་མཐུན་པ་ཡོད་པ། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པ། རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསལ་ནུས་པ། ལོའི་ཚད་གྲངས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཚེ་ཐུབ་པ། ཁམ་ཟས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དགའ་བའི་ཟས་ཅན་དག་སྟེ། དེའི་ཚེ་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་འོ་མ་བསྐོལ་བ་གྲང་བའི་སྤྲིས་མ་ཆགས་པ་[2]བཞིན་དུ་ཆགས་པའི་[3]སའི་བཅུད་ཁ་དོག་དྲི་རོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁ་དོག་ནི་མར་གསར་ལྟ་བུ་རོ་ནི་སྦྲང་རྩི་མ་བསྐོལ་བ་ལྟ་བུས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་དེ། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟས་ལ་བརྐམ་[4]པའི་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་ཤས་ཆེར་སད་པ་ཞིག་གིས་སོར་མོའི་

སྐྱེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་ཅིང་མ་རྫོགས་པ་མེད་པ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ལྷ་དང་། དམྱལ་བ་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་དང་། བསྐལ་པ་དང་པོ་པའི་མི་ལ་སོགས་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཊི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་"ཞེས་སོ།།

༢ **འཆགས་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **འཆགས་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ **རྐམ་** དབུས་དཔར།
སྐམ་ གཙང་དཔར།

རྩེ་མོས་བླངས་ཏེ་སྦྱང་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་དོ།། དེ་མཐོང་ནས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དེ། ཁམ་ཟས་ཟོས་པས་དེ་དག་གི་ལུས་སྲ་བ་དང་ལྕི་བར་གྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འོད་མི་སྣང་ཞིང་ནམ་མཁའ་ལ་སྔར་བཞིན་འགྲོ་མི་ནུས་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་འོད་མེད་པས་མུན་པ་བྱུང་བ་ན། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དག་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱུ་སྐར་དང་ཉིན་མཚན་དང་། ཟླ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཚིགས་རྣམས་བྱུང་ངོ་།། ཟས་དེ་ཉུང་དུ་ཟོས་པ་རྣམས་ཁ་དོག་བཟང་ལ། མང་དུ་ཟོས་པ་རྣམས་ཁ་དོག་ངན་པ་ན། ང་ནི་ཁ་དོག་བཟང་ལ་ཁྱོད་ནི་ངན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་དུ་བསད་པའི་མི་དགེ་བའི་དབང་གིས་སའི་བཅུད་དེ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་དག་འདུས་ནས་དེ་ལ་སྨྱ་ངན་བྱེད་པ་ན། སའི་ཞག་ཁ་དོག་དོང་ཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ། རོ་སྔར་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས། ཁྱད་དུ་བསད་པའི་བར་སྔར་བཞིན་བྱས་པས་དེ་ཡང་ནུབ་པར་གྱུར་ཏོ།། ཡང་སྔར་བཞིན་སྨྱ་ངན་བྱེད་པ་ན༏ སྨྱུ་གུའི་ཚལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཁ་དོག་ནི་ཀ་དམ་པའི་མེ་ཏོག་འདྲ་བ། རོ་སྔར་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས། ཁྱད་དུ་བསད་པའི་བར་སྔར་བཞིན་བྱས་པས་ནུབ་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་ཡང་དེའི་འོག་ཏུ་མ་རྨོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་ས་ལུ་ཤུན་པ་དང་ཕུབ་མ་མེད་པ། རྩ་བ་སོར་བཞི་པ། ནང་བཛས[1]་པ་ནུབ་སྐྱེ། ནུབ་བཛས[2]་པ་ནང་སྐྱེ་བ། བཛས་པར[3]་མི་མངོན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཟ་བར་བྱེད་དོ།། འབྲས་དེ་ཟོས་པ་ན་དེ་ཟས་ཆེས་རགས་པས་ཟས་ཞུ་བའི་སྙིགས་མ་བཤང་གཅིར་གྱུར་ཅིང་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་འབྱུང་བའི་ལམ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་སོ་སོར་དོད་ཅིང་། དེ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་དབྱིབས་སོ་སོར་གྱུར་ཏེ། ཕན་ཚུན་མཐོང་བ་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སད་ནས་ཕན་ཚུན་ཆགས་པའི་སེམས་སྐྱེའོ།། དེ་ལྟར་ཆགས་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ན།

༡ **ནང་ཛས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **ནུབ་ཛས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **ཛས་པར་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

གཞན་དག་དེ་མཐོང་ནས་ས་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བར་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ངན་པ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བའི་དོན་དུ་ཁྱིམ་བརྩིགས་ཏེ། འདོད་པ་བསྟེན་པ་དང་ཁྱིམ་གྱི་དང་པོའོ།། དེ་ནས་འབྲས་ས་ལུ་དེ་ནང་ཟ་བ་ནང་ལེན་ཉུབ་ཟ་བ་ཉུབ་ལེན་པ་ན། སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་ནང་ཉུབ་གཉིས་ཀའི་འབྲས་དུས་གཅིག་ལ་བླངས་སོ།། དེ་ནས་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཉི་མ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་དུས་གཅིག་ལ་བླངས་སོ།། དེ་མཐོང་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་ཟླ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་དུས་གཅིག་ཏུ་བླངས་པས། བཏབས་པ་[1]རྣམས་སླར་མི་སྐྱེ་ཞིང་། སོ་བ་དང་། ཕྱུན་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ཏོ།། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཞིང་བཤད་པའི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་རིམ་གྱིས་འདིར་གྱུར་པར་བཤད་པས་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་ལུས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།། མཚམས་དེ་ནས་འབྲས་ས་ལུ་ཕན་ཚུན་བརྐུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བས། ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་མི་རང་བཞིན་བཟང་བ་ཞིག་དཔོན་དུ་བསྐོས་པ་ནི་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་གདུང་རབས་ལ་ཤཱཀྱ་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་གླིང་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།། དེ་ནས་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྫུས་སྐྱེས་རིམ་གྱིས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དོད་པར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ཕོ་མོའི་[2]རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། འདིར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། "དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ངེས་པར་སྤྲུལ་པར་མཛད་དེ།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྤྲུལ་པ་པོ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བདག་པོ་

---

༡ **རྫས་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **ལྷ་ཕྲོ་མོའི་** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༢ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་སྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་ཀྱི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ངེས་པར་སྤྲུལ་པར་མཛད་དེ།" ཞེས་སོ།།

ཡང་ཡིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཏེ། འདིས་ཐུན་མོང་གི་ལས་བསགས་ནས་སྣོད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་བསགས་ནས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་བདག་པོའམ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། "ཇི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དེ་ལས།། ཐུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག །སྤྲུལ་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས།། 'རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས།།"[1] ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནི། དག་པའི་སེམས་ཅན་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དེར་སྤྲུལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྣམ་གཞག་རིམ་པར༑ གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོའི་སེམས་ལ་ཡང་"རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་"[2] ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དོན་གཅིག་མི་དགོས་ལ༑ རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་འཆད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་འཁྲུལ་པའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་སོགས་གང་ཡིན་སྙམ་ན། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དེ་འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་འདྲ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱང་གཞིར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་འདས་ཟིན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དེ་དག་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་ད་ལྟ་ལམ་བསྒོམས་ནས་[3]སྦྱོང་བ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་དགོས་པ་གང་

[1] སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། འ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༠༤ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས།།' ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣བ༧

[3] **བསྒོམས་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་མཐུན་ཡུལ་དེ་ལ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཅི་སྙམ་ན། རང་གི་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་འདིར་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་ཞིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤི་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མིར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། དེ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒྱུར་བ་ནི་བར་དོ་དེས་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་མོ་ཞིག་གི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ལ་དེའི་སྔོན་དུ་འཆི་བ་པོ་དང་འདྲ་བའི་རྟེན་ཅིག་དགོས་པས་དེའི་དོན་དུ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་དང་སྦྱར་ཅི་ཞིག་དགོས། ད་ལྟའི་འཆི་བ་པོ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པས་ཆོག་མོད་སྙམ་ན། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནི་སྣོད་ཆགས་པ་[1]དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས། དེའི་ནང་དུ་ལྷ་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྣོད་ཆགས་པའི་[2]འོག་ཏུ་བཅུད་ཀྱི་མི་ཐོག་མར་ཆགས་པ་[3]དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པར་རིགས་ཤིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མ་ལྷག་མོས་ཡིན་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་ཆགས་པའི་ཐོག་མ་ཡང་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་སྦྱར་བཤད་པ། དེ་འདྲ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་རོ།། འོ་ན་འཆི་བའི་རིམ་པ་ཡང་། འཆི་བ་པོ་གང་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་དེའི་འཆི་རིམ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པས་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་འཆི་རིམ་དང་བསྟུན་ནས་བསྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་རང་ལ་འོང་རྒྱུའི་འཆི་བ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། བསྐལ་པ་དང་

༡ **འཆགས་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **འཆགས་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **འཆགས་པ་** དབུས་དཔར་པར།

པོའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པ་ཁམས་དྲུག་ལྡན་དུ་གྱུར་ནས། དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དང་། ད་ལྟའི་མི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་འབྱུང་བ་ཐ་རགས་རྣམས་ཐིམ་ཚུལ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅིའང་མེད་པས་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཐིམ་རིམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་དང་། ད་ལྟའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཁམས་དྲུག་ལྡན་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཐིམ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ།། འོ་ན་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་ཆོས་མཐུན་ཐམས་ཅད་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཁོ་ན་དང་སྦྱོར་བ་ཅི་ཞེ་ན།

འདི་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་གནས་བཞི་སྦྱོར་བྱེད་དུ་ལྷའི་སྐྱེད་ཚིག་བཞི་གསུངས་ཏེ༑ དེ་ཡང་སྒོང་སྐྱེས་ནི་མངལ་ནས་སྒོ་ང་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ངང་པ་དང་ཁྲུང་ཁྲུང་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའི་སྦྱོར་བྱེད་དུ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་དབུས་སུ་ས་བོན་ཆུད་པ་ལས་[1]ལྷ་བསྐྱེད་པ་གསུངས་ཏེ། དེས་མངོན་བརྗོད་བླ་མར། "སྒོང་སྐྱེས་གླུ་ནི་མེད་པ་སྟེ།། 'སྒྲ་དང་སྒྲ་མིན་སྤྲངས་པའོ།།"[2] ཞེས་སོ།། མངལ་སྐྱེས་ནི། མངལ་ནས་སེམས་ཅན་ཉིད་སྐྱེ་བ་རྟ་དང་གླང་པོ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའི་སྦྱོར་བྱེད་དུ། ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ས་བོན་ཞུགས་ཏེ་ཞུ་བ་ལ་གླུས་བསྐུལ་བའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། མངོན་བརྗོད་བླ་མར། "མངལ་སྐྱེས་གླུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། 'བསྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟག །"[3]ཅེས་སོ།། དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་ནི་ཕྱིའི་དྲོད་དང་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་སྲིན་བུ་དང་ཕྱེ་མ་ལེབ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའི་སྦྱོར་བྱེད་དུ་དྲོད་མཚོན་པ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་པདྨ་དང་། གཤེར་མཚོན་

---

༡ **ཚུང་བ་ལས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆ་ཕྲན་ཐ་མ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། 'སྒྲ་དང་སྒྲ་ཉམས་སྤྲངས་པའོ།།' ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆ་ཕྲན་ཐ་མ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། 'སྒོམ་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟག །' ཞེས་སོ།།

པ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་བར་དོའི་ཤེས་པ་མཚོན་པའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པའམ། ཉོད་ཀ་ཤེར་གྱི་བདག་ཉིད་པདྨ་དང་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྡོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པར "ཟླ་བ་དང་ས་བོན་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་གནས་ཉོད་ཀ་ཤེར་ལས་སྐྱེས་པའོ།།"[1] ཞེས་སོ།། རྫུས་སྐྱེས་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་དབང་པོ་རྣམས་ཚང་བར་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེའི་སྦྱོང་བྱེད་དུ་ལྷ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས། "སེམས་ཅན་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་བཞིན།། ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ།།"[2] ཞེས་སོ།། དེས་ན་འདིར་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྫུས་སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་དུ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དཀྲོང་སྐྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་སྡོམ་འབྱུང་དུ། ལེའུ་གཉིས་པར་སྦྱང་གཞིའི་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་འཆད་པ་ན། "སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།། མི་རྣམས་ཀྱིས་རབ་མི་ཤེས་ཏེ།། ཞེས་པ་ནས། ཕ་མའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་སོགས་ནི།། སྲིད་པའི་སྐྱེ་བོས་མཐོང་གྱུར་ནས།། ཏ་ལ་ཞོན་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ནི།། རླུང་གི་བཞོན་པ་ཞོན་ནས་སུ།། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཉིད་ལ་ནི།། ཤིན་ཏུ་སྒྱུར་བར་འོངས་གྱུར་ནས།། ཤིན་ཏུ་དགའ་དང་བཅས་སྙོབས་ཀྱིས།། ཁ་ཡི་ལམ་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར།། རྩ་ནི་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་གཉིས།། རབ་བསྐྱལ་དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་ལ།། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ཞུ་བྱས་པས།། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དག་འཐོབ།། ཁུ་བ་ཁྲག་དེའི་དབུས་སུ་ནི།། ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་གནས།།"[3] ཞེས་མིའི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་གསུངས་ནས། དེ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་ན་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་མེད་པར་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྒོང་སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་སྐྱེད་ཚོག་བཞིན་བཤད་པ་འགལ་བར་ཐལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྴི་ཏ། སྡོམ་འབྱུང་དཀའ་འགྲེལ་པདྨ་ཅན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཟླ་བ་དང་ས་བོན་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་གནས་ཉོད་ཀ་ཤེར་ལས་སྐྱེས་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ པཎྜི་ཏ་སྣ་ལཾ་ཀ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༣ ༣ན༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སེམས་ཅན་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་བཞིན།། གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༨ན༩

བའི་ཕྱིར་དང་། མངལ་སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་ལ་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་དགོས་ན། འོག་ཏུ་སྤྲུལ་སྐུ་རྫོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་མིའི་མངལ་སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་དུ་རྣམ་གཞག་སོགས་ལས་བཤད་ཅིང་། ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་སྐབས་དེར་དེ་ཉིད་མངལ་སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པས་དེ་ལ་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་མེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་མཆོག་ལྷ་ཨེ་པ་སོགས་ལ་སྔོང་སྐྱེས་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་ཚིག་ལས་མེད་པར་གྱུར་ནའང་། དེར་ཟླ་ཉིའམ་ཟླ་བ་དཀར་དམར་རམ་ཟླ་བ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པའི་དབུས་སུ་ནམ་མཁའི་ན་ད་ཞུགས་པ་ནི་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ཕ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བཤད་ཅིང་། སྔོང་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་མངོན་པ་དང་ས་སྡེ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་རྫུས་སྐྱེས་སྦྱོང་[1]བྱེད་ཡིན་པ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས། "སེམས་ཅན་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་བཞིན།། ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཐུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་འོད་གསལ་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་རྫུས་སྐྱེས་ལྟར་ཞལ་ཕྱག་སོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་ཁུངས་སུ་[3]དེ་འདྲེན་པ་ནི། མཁས་པ་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པར་ཤེས་པ་དག་གིས་མཐོང་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་འདི་འདྲ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་བྱེད་པ་དག་ནི་རང་ཉིད་སྦྱོས་པ་ལ་དགའ་བ་ཙམ་དུ་

༡ **རྫུས་སྦྱོང་** གཅང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕ པཙྟི་ཏ་སྐ་ཡཾ་ཀ ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༣༣ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སེམས་ཅན་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་བཞིན།། གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ།།" ཞེས་སོ།།

༣ **བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་ལུངས་སུ་** དབུས་དཔར།

བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་ཁུངས་སུ་ གཅང་དཔར།

སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཀྱི་གོ་བ་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པར་ངེས་ཏེ༑ འདི་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་[1]སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱུད་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་ཡང་། ཐུགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་གཙོ་བོར་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མངལ་སྐྱེས་ཤིག་ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་པར་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་དུ་མ་ཞིག་གིས་བཤད་པའི་ཚུལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་པས། སྒོང་སྐྱེས་སོགས་སྦྱོང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་དེ་ལྟར་འཆད་ན། རྫོགས་རིམ་ལའང་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒོམ་[2]པའི་ཚུལ་བཞི་དང་། ཐུགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་མགོ་ནས་ཐོག་མར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་སྒོང་སྐྱེས་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་མངོན་བརྗོད་ལས། ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་མེད་པ་བདེ་མཆོག་ལྟུ་ཨི་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་ཆོག་རྣམས་སྒོང་སྐྱེས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་སྤང་སྙམ་ན། དེ་ནི་མངལ་དུས་བོན་འདེབས་པའི་ཕ་ལྟ་བུ་དང་། མངལ་དུས་བོན་འཛིན་པའི་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་། ཟླ་ཉིའམ་ཟླ་བ་ནི་སྒོ་ང་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་དབུས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་བྱེའུ་ཕྲུག་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལས་ལྷ་སྐུར་གྱུར་པ་ནི་སྒོ་ང་བཅག་ནས་བྱེའུ་ཕྲུག་གུ་འཐོན་པ་ལྟ་བུའི་འདྲ་ཆོས་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་མངོན་བརྗོད་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དེ་དང་འདྲ་ཆོས་ཡོད་པ་ལ་དེ་དང་སྦྱོང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་

---

༡ བསྒོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ བསྒོམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

མི་དགོས་ལ། སྔོང་སྐྱེས་དང་འདྲ་ཚོས་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་པ་མའི་ཁུ་ཁྲག་མཚོན་པའི་ཟླ་ཉིའམ་ཟླ་བ་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་བར་དོ་མཚོན་པའི་རླུང་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་མངལ་སྐྱེས་དང་ཚོས་མཐུན་པར་བསྒོམས་ནས་[1]མངལ་སྐྱེས་སྦྱོང་བ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཚོས་གཅིག་དང་འདྲ་ན་གཞན་གང་དང་ཡང་མི་འདྲ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྐབས་འདིར་རྣམ་གཞག་ཏུ། སྐྱེ་གནས་བཞིའི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་ཡང་། བཙུད་ཆགས་[2]པའི་འགྲོ་བ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ནང་ནས། འཛམ་གླིང་གི་མིའི་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་ལྷག་མོས་དང་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་སྐྱེ་གནས་བཞི་སྦྱོང་བྱེད་དུ་ལྷའི་བསྐྱེད་ཚོག་མི་འདྲ་བ་བཞི་བསྟན་པར་བཟུང་ན་སྐབས་དོན་ལས་ཉམས་ཤིང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་འདི་ལས་འཕྲོས་ནས། ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་འཛམ་གླིང་གི་མི་ཁོ་ན་དང་མཐུན་པར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་པའི་དྲིས་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། འདིར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་སྤྱིར་མིའི་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཁྱད་པར་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུངས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། "འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པར་ཞུགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ།། 'རྒྱུ་དེས་ན་མིའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་ཏེ།

༡ **བསྒོམ་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **བཙུད་འཆགས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༢བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བཏོན་

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མིའི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཏེ། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལའང་འཚང་རྒྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྟགས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་ལྷ་བུའི་བྱང་སེམས་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འདིར་ལྷག་མོས་དང་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྒོམ་[1]དགོས་པ་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མགོ་ཚེ་དེ་ལ་བརྩམས་ནས་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མིའི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་སྔགས་བླ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མིའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་རིམ་དང་མཐུན་པར་སྒོམ་[2]དགོས་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མགོ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མིའི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བས་ཁྱབ་པར་གང་གིས་སྒྲུབ་[3]ཅེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་མི་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ།[4] གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འཁྲིག་པའི་འདོད་

པ་ཐ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྒྱུ་དེས་ན་འདིར་མིའི་སྲིད་པའི་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏོ།།’ ཞེས་སོ།།

༡ **བསྒོམ་** དཔུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༢ **བསྒོམ་** དཔུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༣ **བསྒྲུབ་** དཔུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༤ **ཁྱབ་ཏེ།** དཔུས་དཔར། གཅང་དཔར།

ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁམས་དཀར་དམར་ལ་བརྟེན་པའི་ཞུ་བ་དེའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་རྟེན་ལས་གཞན་ལ་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་། འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ནི། ཕོ་མོ་འཁྲིག་པའི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་ཡོད་པ་རྣམས་ལའང་། དབང་པོའི་སྒོ་ནས་རླུང་ཉི་ཚེ་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས། ཁམས་དཀར་དམར་དང་། དེའི་རྟེན་རྩ་འཁོར་དག་མེད་པས། ཁམས་དཀར་དམར་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུས་ལ་[1]གནད་དུ་བསྣུན་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཡང་། དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། "སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་སྦྱོན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་མི་ནུས་སོ།། བྷ་ག་དང་ལིངྒ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་མི་ནུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་རྙེད་དོ།།"[2] ཞེས་དང་། "གང་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་བདེ་བས་རང་བཞིན་སྣང་བ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ།།"[3] ཞེས་དང་། མདོ་བསྲེ་ལས༔ "ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོར་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བཞིན་

༡ **བསྐྱེད་པ་དག་བརྟས་ལ་** དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་མི་ནུས་སོ།། གང་གིས་བྷ་ག་དང་ལིང་ག་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བར་མི་ནུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་རྙེད་དོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༣བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གང་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་བདེ་བས་རང་བཞིན་སྣང་བ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་མཚོན་པར་ བྱེད་པ་དེ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་དང་པོ་སྦྱོར་བ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།”[1] ཞེས་དང་། སྒྲོན་གསལ་ལས། “ད་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔའི་སྒོ་ནས་གྲོལ་བ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།”[2] ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས༑ “གང་གི་དོན་དུ་འདི་ཉིད་མཛད།། སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་ཅན་དོན་དུ།།”[3] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འཁྲིག་པ་ཡང་། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་དང་འདོད་ལྷ་འོག་མ་གཉིས་དང་མི་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་མེད་ལ། དེ་ལ་ཡང་ངན་འགྲོ་ནི་སྔགས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་དག་བསྒོམ་པའི་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་མི་འདུང་ཞིང་། འདོད་ལྷ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟེན་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་མེད་པ་ཡང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས༑ “དུད་འགྲོ་རྣམས་དང་ཡི་དྭགས་རྣམས་དང་མི་རྣམས་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་འདྲེས་མར་ཡོད་པས་འཁྲིག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ་ཁུ་བ་ཡང་འབྱུང་ངོ༌།། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་འཁྲིག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཡོད་ལ། ཁུ་བ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་ནི་འབྱུང་བའི་ཚེ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་རླུང་ཉི་ཚེ་འབྱུང་ངོ༌།།”[4] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གཙང་ཞིང་དྲི་ང་བ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་ནི་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་རྡོ་རྗེ།། ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢བ༧

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢ན༥

༤ སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། ཚི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས། བམ་པོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༥༡བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དུད་འགྲོ་རྣམས་དང་། ཡི་དགས་རྣམས་དང་། མི་རྣམས་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བའམ། སྡུག་བསྔལ་འདྲེས་པར་ཡོད་པས་འཁྲིག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ་ཁུ་བ་ཡང་འབྱུང་ངོ༌།། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་འཁྲིག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཡོད་ལ། ཁུ་བ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་འབྱུང་བའི་ཚེ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་རླུང་ཉི་ཚེ་འབྱུང་ངོ༌།།” ཞེས་སོ།།

འདི་ལྟ་སྟེ། མི་གཙང་བའི་རྫས་རྟུལ་དང་དྲི་མ་དང་རྟུས་པ་དང་རྒྱུས་པ་དང་རྩ་དང་མཁལ་མ་དང་སྙིང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མེད་དོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པས། རྫོགས་རིམ་པས་གང་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་གཞི་རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་བསྟན་ནོ།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གླིང་གཞན་གསུམ་གྱི་མི་ཡང་ཡོད་མོད། ཅིའི་ཕྱིར་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ཁོ་ནའི་མིའི་རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་ཤེ་ན།[2] འཛམ་བུ་གླིང་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ལ། གླིང་གཞན་གསུམ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་པ་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་ཅི་ཞེ་ན། གླིང་གཞན་གསུམ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གླིང་གཞན་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེ་དག་ནི་རིགས་གཅིག་ཏུ་དབང་པོ་བླུན་ཞིང་མི་རྣོ་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་མི་དཔྱོད་[3]ཅིང་ཞིབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མི་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་མཐུས་ཚེ་འདིར་ཚེ་རིང་ཐུང་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མེད་པར། གླིང་དེ་དང་དེའི་མི་དེ་དག་ལས་རིགས་མཐུན་གྱིས་འཕངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གླིང་གསུམ་པོ་དེར་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སྨིན་པར་བསོག་[4]ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་དག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛམ་བུ་གླིང་འདི་ན་སྔ་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་རིང་ཐུང་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་དང་ནད་མང་ཉུང་སོགས་ཆེས་རིགས་མི་

---

༡ ཐོ་བསྟན། སེམས་ཙམ། ཚེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས། བམ་པོ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༤༨བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གཙང་ཞིང་། དྲི་ང་བ་མེད་དོ།། དེ་དག་ལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་རྣམས་ཀྱི་མི་གཙང་བའི་རྫས་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟུལ་དང་། དྲི་མ་དང་། རྟུས་པ་དང་། རྒྱུས་པ་དང་། རྩ་དང་། མཁལ་མ་དང་། སྙིང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མེད་དོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **ངེས་ཞེ་ན།** དཔུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **མི་དཔྱད་** དཔུས་དཔར།

༤ **བསོག་** དཔུས་དཔར། གཙང་དཔར།

འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡང་ཡོད་ལ། སྔ་མའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་ཚེ་འདིར་གཡོ་སྒྱུ་དང་རྒྱགས་པ་དང་དྲེགས་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེས་རགས་པ་དང་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་ཡོངས་སུ་གཟིར་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་མི་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་མཐུས། ཚིག་གི་མགོ་སློས་པས་དོན་ཡང་རྟོགས་པར་གོ་ནུས་པ་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་དང་། སྨིན་ཞིང་བརྟུལ་ཕོད་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། གླིང་གཞན་གསུམ་ན་ནི་དེ་འདྲ་བ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོས་ནས་མིའི་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་ན་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཡུལ་དབུས་ཁོ་ནར་བལྟམས་ནས་སྟོན་གྱི་གླིང་གཞན་གསུམ་དུ་མི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་ན་ནི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱས་པའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སྨིན་པར་བྱེད་ནུས་པའི་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་བ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་གླིང་གཞན་གསུམ་ན་ནི་དེ་འདྲ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྡོམ་འབྱུང་གི་རྒྱུད་ལས། "ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་བ་ལང་སྤྱོད།། དེ་བཞིན་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན།། གླིང་གསུམ་པོ་ཡི་མི་རྣམས་ནི།། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་ཡང་དག་འཚོ།། 'རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་རྣམ་དཔྱོད་མེད།། ཉོན་མོངས་བྲེ་བྲག་མི་ཕྱེད་པའོ།།"[1] ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། "འཛམ་བུ་གླིང་རྣམས་ལེགས་སྐྱེས་པའི།། ལས་ཀྱི་ས་པར་རབ་ཏུ་གྲགས།། ལེགས་བྱས་དང་ནི་ཉེས་བྱས་ལས།། མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཡི།། སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་རྣམ་སྨིན་འདིར།། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་མཐོང་བར་འགྱུར།། རྒྱགས་པ་སེར་སྣ་གདུག་སེམས་དང་།། གཡོ་སྒྱུ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་།། ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་སོགས་རྣམས་དང་།། ན་དང་ནད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༨ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཉོན་མོངས་བྲེ་བྲག་མི་ཕྱེད་ཅིང་།། རྟོག་མེད་རྣམ་པར་དཔྱོད་མེད་པའོ།།' ཞེས་སོ།།

གཟིར།།”[1] ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མཆོག་གཙོ་བོ།། ཡུལ་གྱི་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ།། དབང་པོ་རྟུལ་འབྲིང་རྣོན་པོ་རྣམས།། སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་དགེ་བ་ལྟོས།།”[2] ཞེས་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། “རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྨྲས་པ། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་དང་། ནུབ་ཀྱི་བ་གླང་སྤྱོད་དང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་མི་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བླུན་ཞིང་རྨོངས་པས་མི་དཔྱོད་ཅིང་མི་འབྱེད་དོ།། འཛམ་བུ་གླིང་པ་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པས་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པས་འདིར་སྣང་བར་འགྱུར་རོ།། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་གཡོ་དང་སྒྱུ་དང་དྲེགས་པ་དང་ཕྲག་དོག་དང་གདུག་པའི་སེམས་དང་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་གཟིར་བར་འགྱུར་རོ།། འོན་ཀྱང་མགོ་སྨོས་པས་གོ་བ་དང་དབང་པོ་རྣོ་ཞིང་སྦྲིན་པ་སྟེ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེ་བོའི་གནས་ཀྱི་དབུས་སུ་འབྱུངས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།།”[3] ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པར་བླ་ཕ་[4]ཧྲ་ཏས་“འདི་ལྟར། འཛམ་བུ་གླིང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་གནས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༨ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ལེགས་སྐྱེས་པ།། ལས་ཀྱི་ས་པར་རབ་ཏུ་གྲགས།། ལེགས་བྱས་ཉེས་པར་བྱས་པའི་ལས།། མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་རྣམས།། སྐྱེ་བ་སྔོན་གྱི་རྣམ་སྨིན་འདིར།། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྣང་བར་འགྱུར།། རྒྱགས་དང་སེར་སྣ་གདུག་སེམས་རྣམས།། གཡོ་སྒྱུ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་།། ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་ལ་སོགས་ཀྱིས།། རིམས་དང་ནད་ལ་སོགས་པས་གཟིར།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༨ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཛམ་བུ་གླིང་པའི་གཙོ་བོ་མཆོག །ཡུལ་དབུས་སུ་ནི་སྐྱེས་པ་སྟེ།། སྔོན་གྱི་དགེ་བ་ལ་ལྟོས་ནས།། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་པོར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༢བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྨྲས་པ། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་དང་། ནུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྤྱོད་དང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་མི་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བླུན་ཞིང་རྨོངས་པས་མི་སྤྱོད་ཅིང་མི་འབྱེད་དོ།། འཛམ་བུའི་གླིང་བ་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཉེས་པར་སྤྱད་པས་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པས་འདིར་སྣང་བར་འགྱུར་རོ།། འདི་ལྟ་སྟེ་འཛམ་བུའི་གླིང་པའི་མི་རྣམས་གཡོ་དང་། སྒྱུ་དང་། དྲེགས་པ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་གདུག་པའི་བསམ་པས་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་གཟིར་བར་འགྱུར་རོ།། འོན་ཀྱང་མགོ་སྨོས་པས་གོ་བ་དང་། དབང་པོ་རྣོ་ཞིང་སྦྲིན་པ་སྟེ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོའི་གནས་ཀྱིས་དབུས་སུ་སྐུ་འབྱུངས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།

༤ **ཧྲ་ཕ་** གཙང་དཔར།

དེ་དག་ན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་བཞུགས་ཏེ། གླིང་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པས་ལས་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། གླིང་གཞན་རྣམས་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་དེར་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཏུ་ལས་མི་འགྲུབ་པས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་གླིང་གཞན་དུ་མི་གཤེགས་སོ།།"[1] ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་གླིང་གཞན་གསུམ་ན་ཚེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་དེར་སྨིན་པ་མེད་པས་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་གླིང་གཞན་དུ་མི་གཤེགས་པར་བཤད་དོ།། འདིར་རྣམ་གཞག་ཏུ་སྡོམ་འབྱུང་གི་ལུང་དྲངས་པའི་དོན་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ༑ སྒྲོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་བཤད་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་མ་བྲིས་ཀྱི། རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གསུང་རབ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། མདོར་ན་འཛམ་བུ་གླིང་ན་སྔ་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་རྣོ་མི་རྣོ་དང་ཤེས་རབ་དང་དད་པ་སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་ཆེར་ཡོད་པས་སྔགས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་རྟུང་ལ། གླིང་གཞན་གསུམ་ན་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་ཅིང་། འཛམ་བུ་གླིང་ན་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སྨིན་པ་ཡོད་ཅིང་གཞན་གསུམ་ན་མེད་པས། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་བསྒོམས་པའི་[2]འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ལ་ཡང་གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུའི་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས། ཨུཏྤལ་དང་། པད་དཀར་དང་། པདྨ་དང་། ཙནྡན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སྔེ་ཚོགས་བཤད་ཀྱི་སྔོད་བཞི་དང་། སློབ་བཤད་ཀྱི་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སྔེ་རིགས་ལྔ་གསུངས་ཀྱང་། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ ཛྷ་བ་ཛྷ་དྲ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྣམ་བཤད། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༤༢
༢ **བསྒོམས་པའི་** དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་སྒོམ་པ་པོ་[1]ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གོ།། དེ་ལ་ཡང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་ཙམ་དུ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གཉིས་ཀ་རུང་མོད་ཀྱང་། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་ཚེ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་དུ་བུད་མེད་མི་རུང་གི་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་དགོས་ལ། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་ནི་བུད་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡོད་དེ། ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། "རིག་པ་ཆེན་མོ་སྤྱན་ལ་སོགས།།' རྟག་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་བརྩོན་པ།། འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དག་གིས་ནི།། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བསྟེན་ན་འགྲུབ།།"[2] ཅེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། "འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་སྐྱེས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བསྒྲུབ་པར་མ་ཟད་ཀྱི། བུད་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་[3]དོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིག་པ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།"[4] ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་རིག་པ་ཆེན་མོ་ནི་ལེགས་པར་བསླབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྤྱན་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནི་བཙྭ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བུད་མེད་རིགས་བཞི་ལ་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པས་རིག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་འདུག་ནས༑"[5] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲུབ་པ་པོ་[6]རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བས་ནི།

---

༡ **བསྒོམ་པ་པོ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༣ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ 'རིག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱན་ལ་སོགས།།' ཞེས་སོ།།

༣ **བསྒྲུབ་པར་བྱེད་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༣བ༦

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ སློབ་དཔོན་པདྨ། དཔལ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དཔལ་དགྱེས་མཛད་རྡོ་རྗེ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པས་རིག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་འདུག་ནས་" ཞེས་སོ།།

༦ **བསྒྲུབ་པ་པོ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རིམ་པ་དང་པོ་ལ་སློབ་པ་ནས་ཀྱང་རིག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སློབ་པ། བུད་མེད་ལམ་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བས་ཀྱང་། ཐབས་ཀྱི་གྲོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ནས་རིམ་པ་གཉིས་ལ་མཚུངས་པར་སློབ་སྟེ། དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོང་ཚུལ་ཉིད་ཤེས་རབ་མའི་ཡང་ལམ་ལ་སྦྱོང་ཚུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་སུ་བུད་མེད་ཀྱིས་[1]ལམ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ལོགས་སུ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཡབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དུ་རིག་མས་ཀྱང་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་མཐར་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བསྒྲུབས་ནས། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་སྤངས་ནས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་གྲུབ་སྟེ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནད་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ནི་ཚེ་མ་འཕོས་པར་[2]བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་བརྗེས་ནས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བླ་མ་རྒྱུད་དོན་ཤེས་པའི་ཞལ་ལས༔ འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པས་[3]ནི་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཚེ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་གྲུབ་པ། དེའི་

༡ **བུད་མེད་ཀྱི་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༢ **འཕོས་པར་** གཅང་དཔར།

༣ **བསྒྲུབ་པས་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟེན་དེས་བཅུད་ཆགས་པ་དང་[1]ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་མཐུན་ཡུལ་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་)ལ། རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་)ནི། འདི་སྙམ་དུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་མཐུན་པའི་འདྲ་ཆོས་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་གཉིས་འདྲ་བར་རྟོགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙེ༑ འདྲ་བར་མ་ཤེས་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་བསྒོམས་པས་[2]འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཅིའང་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་གང་ནའང་མེད་ལ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་མི་འདྲ་བ་ཡང་མེད་པས། ཕྱོགས་རེ་ཙམ་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲ་ཚུལ་ཤེས་ནས་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་དགོས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ།། ཅི་སྟེ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲ་བ་ཤེས་མི་དགོས་ཀྱི་སྔར་བཤད་པའི་ཆོས་མཐུན་ཤེས་ནས། དེ་དག་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པས་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་གནས་སུ་སྣང་བ་ལོག་ནས། སྣང་བ་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྒོམ་པ་ལ་དེ་ཤེས་དགོས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་མཐུན་ཚུལ་དེ་འདྲ་མ་ཤེས་ཀྱང་། རང་གི་ལུས་དང་གནས་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་

---

[1] **འཆགས་པ་དང་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

[2] **བསྒོམ་པས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བསྒོམ་པ་གོམས་པས་གནས་ལུས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་ལོག་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་སྐྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོན་ཏེ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ནི་སྲིད་པའི་སྣོད་བཅུད་འདི་དང་འདི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་དང་འདིས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོང་བྱེད་སོ་སོར་ངོ་འཕྲོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ན་ནི། བསྐལ་པ་དང་པོའི་སྣོད་བཅུད་ད་ལྟ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམས་ནས་[1]ཚུལ་ཇི་ལྟར་འགྲུགས་ཟིན་པ་དེ་དག་སྦྱོང་བ་སྙམས་ཤིག་སྙམ་ན།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ནི། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་ཆགས་[2]དང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པ་[3]ལ་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་མཐུན་པའི་འདྲ་ཆོས་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ངོས་ཟིན་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་འདྲ་ཆོས་སྦྲིག་པ་ཙམ་བྱེད་པ་མིན་པས་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དང་པོ་མེད་ལ། རང་གི་ལུས་དང་། གནས་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་ལ་ཕྱོན་དུ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་ཆགས་[4]དང་ཆོས་མཐུན་ཤེས་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པར་མི་འདོད་པས་སྐྱོན་གཉིས་པའང་མེད་དོ།། བསྐལ་པ་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ད་ལྟ་ལམ་བསྒོམ་པའི་སྦྱང་གཞིར་བོད་ཀྱི་འདུས་པ་ལ་སྦྱངས་པ་སྔ་ཕྱི་གཞན་དག་འཆད་མོད་ཀྱང་། བདག་ཅག་གི་བླ་མ་དམ་པ་ནི་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་གཉིས་མ་ཕྱེད་པར་ན་ནིང་འགགས་པའི་བུད་ཤིང་ད་ལོའི་[5]མེས་སྲེག་པའི་ཚུལ་དེ་མི་བཞེད་དོ།། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། སྤྱིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་མིའི་ཚེ་གཅིག་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞི་དུས་ན་ཆོས་གསུམ་གནས་པ་དེ་ཇི་འདྲ་བའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་

༡ **བསྒོམ་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **འཇིག་འཆགས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **བསྒོམ་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ **འཆགས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ **དེ་ལོའི་** དབུས་དཔར།

འཕང་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ།། དེ་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་ནི་ཕུང་སོགས་ཐིམ་ནས་སྤྲོས་པ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གྱུར་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་། བར་དོ་ནི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པས་འཇའ་ལུས་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པས་ལོངས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་ལ། བར་དོ་དེས་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་ཉུས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ལོངས་སྐུས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་ནས་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་ལའང་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ནོ།། དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ལམ་གསུམ་བསྒོམས་པས་[1]ཐ་མལ་པ་ལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་རང་དབང་མེད་པ་དེའི་དོད་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ནི་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་ལས་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལངས་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་དང་དེས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་[2]དུ་ཁམས་རགས་པའི་ལུས་བཟུང་ནས་དོན་བྱེད་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་འབྱུང་ལ། དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྐུ་གསུམ་སྟེ། དེ་རེ་རེ་ལའང་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། དངོས་ལའང་ཚེ་འདི་དང་བར་དོར་མཚོག་འགྲུབ་པའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ།། དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དེ་གོམས་པར་བྱས་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མཐར་ཐུག་གི་སྐུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་པའི་སྐུ་གསུམ་དེ་འདྲ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུའང་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ལྷག་མོས་འོད་

---

༡ བསྒོམས་པས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ བསམས་བཞིན་ གཙང་དཔར།

གསལ་དུ་སྟུད་པ་དང་། བར་དོ་དང་མཐུན་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་དག་ནི་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་སྐུ་གསུམ་དང་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡི། ལུགས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བ་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དུ་འོང་རྒྱུ་དེ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཐུས་དེ་གསུམ་ཇི་འདྲ་བའི་ལམ་གྱིས་[1]སྐུ་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "དེ་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པ་བར་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཉིད་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་རྩིག་པའམ་རས་བྲིས་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཉེ་བར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྡོ་རྗེའི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྐུ་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ།།"[2] ཞེས་པས་ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། "དེ་ནས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་རྗེན་མ་ཆང་བས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྤྱོད་པ་གལ་ཏེ་མ་སྤྱད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྦྱངས་ནས་འཆི་བར་གྱུར་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ནས། བརྒྱ་ལམ་ན་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་ནས་ཐ

---

༡ **ལམ་གྱི་** དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ཨཱརྻ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པ་བར་མ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཉིད་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་རྩིག་པའི་རས་རིས་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཉེ་བར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྐུ་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་པའི་བར་དུའོ།།" ཞེས་སོ།།

མལ་པའི་ཕུང་པོ་བོར་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་གྱིས་ལྷུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པར་བྱེད་ན་དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་འདོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ།།”[1]

ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ཚེ་འདིར་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བར་ཚེ་འཕོ་དགོས་པ་བྱུང་ན་འཆི་བ་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུར་བསྒྱུར་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་བའི་དབང་གིས་ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་རང་དགའ་བ་འོང་བའི་དོད་ལ་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བའི་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། འདིར་འཚང་རྒྱ་བས་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་འཆི་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ཡང་འདིས་ཤེས་སོ།། དེས་ན་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་ཞེས་པ་ཡང་བར་དོ་མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་ནས་དེའི་རྟེན་ལ་ལམ་བསྒོམས་ཏེ་[2]འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ནི་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་པས་བར་དོའི་དོད་ལ་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་ནས་དེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ཏེ་སྦྱངས་པས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དེ་ལས་ལངས་པའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གྲུབ་ནས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དེའི་རིགས་རྒྱུན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གྱུར་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་མདོ་ཙམ་ཞིག་སྨོས་པ་ཡིན་

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཋི ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྤྱོད་པ་གལ་ཏེ་མ་སྤྱད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་བརྒྱ་ལམ་ན་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་ནས། ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་བོར་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་གྱིས་ལྷུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པར་བྱེད་ན། དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་འདོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ **བསྒོམས་ཏེ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ནོ།། དེས་ན་གཞིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམས་ནས་[1]སྦྱོང་བ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་སྦྱང་གཞི་ལ་འདི་འདྲ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་དོད་ལ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྲིད་པ་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་རེ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། འདྲ་སྒྲིག་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་དེ་དང་སྦྱར་ཀྱང་དེ་ཉིད་སྦྱང་གཞིར་[2]མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། མན་ངག་སྙེ་མའི་སྙེ་མ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་ལྷག་མོས་བར་སྲིད་དང་སྦྱར་བ་ནི་འཕགས་པ་ཀླུ་བྱང་གིས་ལྷག་མོས་ཀྱིས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྣོད་ཚགས་[3]པའི་འོག་ཏུ་བཅུད་ཚགས་[4]པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བཤད་པ་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་བར་སྲིད་དང་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མང་དུ་ཡོད་པས་མི་འཐད་དོ།། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་འདུས་པའི་བླ་མ་སྔ་ཕྱི་ཕལ་ཆེ་བ་དག༔ སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ།།’ འཆི་བའི་མིང་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན།། རིམ་གཉིས་འདི་དག་བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ནི།། རྙེད་པ་འདི་ནི་མ་འོངས་སངས་རྒྱས་ཡིན།།”[5] ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱེ་བ་སྦྱོང་བ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། འཆི་བ་སྦྱོང་བ་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སྦྱང་གཞི་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ལྟ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་མ་ལུས་པར་སྦྱོང་ནུས་སམ་མི་ནུས། ནུས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་

---

༡ **བསྒོམ་ནས་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༢ **དེའི་སྦྱང་གཞིར་** དབུས་དཔར།

༣ **སྣོད་འཆགས་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༤ **བཅུད་འཆགས་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།

རོ།། མི་ནུས་ན་སྐྱེ་བ་མ་ལུས་པར་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོང་བྱེད་རྫོགས་རིམ་ཀྱང་དགོས་པར་ཐལ་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་རིམ་པོ་ནས་འཆི་བ་མ་ལུས་པར་སྦྱོང་ནུས་ན་དེ་པོ་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་དོན་མེད་པར་ཐལ་ཞིང༌། རྫོགས་རིམ་པོ་ནས་སྦྱོང་མི་ནུས་ན་འཆི་བ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱང་དགོས་པར་ཐལ་བས་རིམ་གཉིས་སྦྱང་གཞི་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་ལུང་དེ་ནི། རྫོགས་རིམ་པ་ཚེ་འདིར་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཚེའི་དུས་བྱས་ནས་བར་དོར་མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་དེའི་འཆི་བ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་དུ་ཤར་ནས་དེ་ལས་ལངས་པའི་བར་དོའི་དོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པ་སྟེ་རིམ་གཉིས་འདི་དག་ཅེས་པའང་འཆི་བའི་རིམ་པ་དང༌། ཤི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་འདི་དག་འཆི་བ་དང་བར་དོ་རང་དགའ་བར་མ་སོང་བར་འོད་གསལ་དང་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་རྟེན་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ལ་གཟུང་བའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་བ་ནི་ད་དུང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཟབ་མོའི་གནས་རྣམས་[1]ལ་ཕྱོགས་མཐོང་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ནི་སྦྱང་གཞི་ཐུན་མོང་ལ་སྦྱོང་བྱེད་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ལམ་རིམ་གཉིས་སྒོམ་པ་པོ་[2]འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིར་གྲུབ་པ་ན་དེས་གང་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་རིམ་པ་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ནི་འདྲ་སྒྲིག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སྐྱེ་འཆི་བར་

1 **གནད་རྣམས** དབུས་དཔར།
2 **བསྒོམ་པ་པོ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

དོ་གསུམ་པོ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཆི་བ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་འཆི་བ་དང་མཐུན་པ་དགོས་སུ་ཆུག་མོད། སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་ངེས་བཟུང་དུ་ཅི་དགོས་ཏེ། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཤི་བ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྦྱང་གཞི་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་དང་ཡང་མཐུན་པ་རེ་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙོ་བོའི་ལམ་གྱི་ཆ་དག་ནི་མར་སྦྱང་གཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ། ཡར་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ། བར་དུ་རྫོགས་རིམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་བསྒོམ་ཚུལ་རེ་[1]དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདིར་སྐྱེ་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ནི་སྦྱང་གཞིའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་པུར་མ་ཟད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུར་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་དང་ཡང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་གཅིག་དགོས་ཤིང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུར་འཚང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ཁོ་ནའི་མིར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བར་དོ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ན་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་དང་། མཐུན་པར་བསྒོམ་དགོས་པ་གྲུབ་སྟེ། བར་དོ་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དེའི་བར་དོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་འདིར་སྦྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་གསུམ་པོ་དེ་སྦྱོང་བའི་གོ་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན་སྤྱིར་ནི་རིམ་ལྔ་ལས། "སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།། ཡང་དག་མཐས་ནི་རྣམ་པར་སྦྱངས།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར༑ གཉེན་པོ་ཡང་སྦྱོང་བར་གསུངས་པའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་མདོར་བྱས་ལས།

༡ དེ་ དབུས་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༥(བ༡) ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། ཡང་དག་མཐས་ནི་རྣམ་པར་སྦྱང་།།" ཞེས་སོ།།

"རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་ཉེས་པ་ཡིས།། འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་རྣམ་སྨོངས་ལ།། བློ་དང་ལྡན་པས་ལེགས་བལྟས་ཏེ།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱིས་སྦྱང་བར་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲི་མ་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་ལམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་གཉེན་པོས་རྒྱུན་གཅོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་དྲི་བཅས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་གཉེན་པོས་སྦྱོང་བ་ནི། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དྲི་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པའང་མིན་ལ། ཁོའི་དོད་ལ་ཁོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཞིག་བསྐྱེད་པའང་མ་ཡིན་གྱི། སླར་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ།། ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་གཉེན་པོས་བསལ་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་སྦྱངས་པར་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྦྱོང་ཚུལ་[2]གསུམ་སྤྱགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་སོ།། འདིར་ནི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དྲི་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་མཚན་ཉིད་པའང་ཡིན་དྲི་བྲལ་ཡང་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་གསུམ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་སེལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། བདག་འཛིན་སྦྱོང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བདག་འཛིན་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཤིང་བདག་འཛིན་རྒྱུན་ཆད་པའི་དོད་ལ་གཞན་དེ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་འདི་ནི་སྦྱང་གཞི་གསུམ་པོ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་གསུམ་པོ་དེ་དངོས་མི་འབྱུང་བར་བྱས་ནས་དེའི་དོད་དུ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ལམ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་སྦྱོང་

༡ སྡེ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། ངེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༩༩
༢ སྦྱོད་ དབུས་དཔར།

བྱེད་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱང་གཞི་གསུམ་སྦྱོང་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མ་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་བསྐྱང་འཁོར་དང་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་ལ་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་(གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི། བླ་མ་བཙུན་མོ་ཅན་གྱི་བཞེད་པས་ཕྱིའི་ལྷུགས་རི་དང་བསྐྱང་འཁོར་གཉིས་སྦྱོར་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགོས་ལུགས་པ་དག་འཆད་དོ།།། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྦྱང་གཞི་ལ་སྣོད་བཅུད་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། སྣོད་ཆགས་[1]པ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་དང་དེའི་གོང་དུ་སྣོད་སྟ་མ་སྟོང་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སྦྱོར་བར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་མར་ལྷུགས་རི་ཕྱི་མ་ཆགས།[2] དེ་ནས་གླིང་བཞི་རི་རབ་སྟ་མ་སྟོངས། དེ་ནས་གླིང་བཞི་རི་རབ་ཕྱི་མ་ཆགས་པ་[3]མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཕྱིས་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག །ལྷག་མོས་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ལ་བསམས་ནས། སྦྱོར་བ་ཚོགས་གསོག་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མིར་སྐྱེ་བའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་འདྲ; དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ལས་གསོག་པ་པོ་དེ་ཤི་བ་དང་འདྲ། དེ་ནས་བསྐྱང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་དེའི་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་འདྲ། དེ་ཞེ་སྟང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བ་ནི་དེས་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དང་འདྲ། བསྐྱང་འཁོར་གྱི་ར་བ་དང་དྲ་བ་དང་ཕུར་བུ་ནི་གདན་གཞི་ལས་སྲིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་གསུམ་ལ་གསུངས་པས། གཞི་གསུམ་པོ་དེས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་གསོག་པ་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་

[1] འཆགས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
[2] ཕྱི་མ་འཆགས། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
[3] འཆགས་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པ་དང་འདྲ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐྱེས་ནས་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པ་པོ་དེ་ཤི་བ་དང་འདྲ། དེ་ནས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྒོམ་པ་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མིར་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། འདི་ནི་རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ༑ ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དང་འགལ། ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན། སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ཉེས་པ་སྟེ་བཞི་དུས་ཅིག་ཆར་ཉིད་དུ་ཐོག་ཏུ་བབ་པར་འགྱུར་རོ།། ཁས་བླངས་དང་ཇི་ལྟར་འགལ་ན། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་དང་པོའི་མགོན་པོས་མི་བསྐྱོད་པ་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྲོས་ཏེ་སླར་རང་ལ་བཙུག་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒྱུར་བར་འདོད་པ་འགོག་པ་ན། བར་དོ་རང་གི་ཁུ་བས་རང་གི་ལུས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་སྦྱང་གཞི་དང་མི་མཐུན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་ནས། ཡང་རང་གི་ལུགས་འཛོག་པ་ན༑ བར་དོའི་དོན་བསྲུང་འཁོར་གྱི་དང་པོའི་མགོན་པོ་རང་ཉིད་ཡབ་ཡུམ་སྦྱར་བའི་ཁུ་བ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་རང་ལ་བཙུག་པས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་བསྒྱུར་བ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་རང་གི་ཚིག་ལ་ཅི་འདྲི་བ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་ག་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ།། ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དང་ཇི་ལྟར་འགལ་ན། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས། སྟོན་ཞིག་ནས་སྟོངས་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་ཚར་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། “དོན་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པས། དངོས་པོ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།”[1] ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པ་སྟོན་ཞིག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པར་དངོས་སུ་བཤད་པས། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མིའི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་སེམས་ཅན་ཤི་བ་དང་སྦྱོར་བ་ནི་གཞུང་དེ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། ཚོགས་ཞིང་དང་བསྲུང་འཁོར་སོགས་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་ན། སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་ཚོགས་ཞིང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༡བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དོན་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པ་པོས། དངོས་པོ་མེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་བསམ་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

མཆོད་པ་མ་བཤད་པས། སྦྱང་གཞིའི་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མ་ཚང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ།། གསུམ་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། དེ་ལྟ་ན་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མིར་སྐྱེ་བའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པ་པོ་དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་ཡང་སྦྱར་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཡང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་སོགས་དང་སྦྱར་དགོས་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་ཞིང་། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མིར་སྐྱེ་བའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པའི་སེམས་ཅན་ཤི་བའི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ལ། སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པའི་སེམས་ཅན་ཤི་བའི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་བ་འགལ་བས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམས་ནས་[1] གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་བར་སྐབས་དེར་དེ་འདྲའི་བར་སྲིད་དང་སྦྱར་རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་འཆད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ།།། བཞི་པ་སྐབས་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ནི། འདིར་སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ནི་རང་གི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་པར་མ་གོ་བར་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མིར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་ཡང་སྔ་མ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་རྣམས་སྦྱང་གཞིར་ཁས་བླངས་པས་ནི། མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པས་གང་བྱེད་པ་ཡིན་བློ་རྩེ་གཏད་རྒྱུ་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ།། ཡང་བོད་ཀྱི་བླ་མ་དག །རང་ཉིད་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒྱུར་བ་ནས།[2] སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་ཀྱི་བར་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ཕྱིར་འཐོན་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལང་ཚོ་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ནི་རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཆུང་མ་ལེན་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུ་བྱ་བ་ནི་གཞི་དུས་ལ་ཕོ་མོ་ཁྲིམ་ཐབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་རྒྱས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་ལས་ལ་གནས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ནི་ཕོ་མོ་དེ་གཉིས་ཉལ་པོ་

---

༡ **བསྒོམས་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **བསྒྱུར་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བྱས་པས་དགའ་བས་ཆེམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕོ་མོ་དེ་གཉིས་ལས་བུ་དང་བུ་མོ་སྐྱེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་མཆོད་པ་སོགས་བྱེད་པ་ནི། བུ་དང་བུ་མོ་དེ་དག་གསོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་སྟེར་ཞིང་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་ཐྲ་ཐིག་སྒོམ་པ་[1]ནི་བུ་དང་ཚ་བོ་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་སེམས་སྦྱང་ཞིང་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རིག་པའི་གནས་ལ་བསླབས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལོབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྙེན་པ་དང་སྦྱིན་སྲེག་གིས་ལྷ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་[2]པ་ནི། བུ་དང་ཚ་བོ་དེ་དག་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་མཉེས་པར་བྱ་སྟེ་འདོད་པའི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་དོན་མ་ཤེས་པར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་རྟོག་བཟོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་[3]བདག་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྒོམ་པ་ཡིན་[4]ལ། དེ་ལ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམས་ནས་[5]སྦྱངས་པས་ཆོག་གི །བདག་ཉིད་ཀྱི་བུ་དང་ཚ་བོ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམས་ནས་[6]དེ་དག་ཀྱང་སྦྱང་དགོས་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་[7]བདག་ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཉེ་དུ་ཐམས་ཅད་སངས་མ་རྒྱས་པར་བདག་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཉེ་དུ་དེ་དག

༡ **བསྒོམ་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ **བསྒྲུབ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ **བསྒྲུབ་པ་པོ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ **བསྒོམ་པ་ཡིན་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༥ **བསྒོམ་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༦ **བསྒོམ་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༧ **བསྒྲུབ་པ་པོ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ལམ་མ་བསྒོམས་པར་[1]འཚང་རྒྱ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རང་ཉིད་གང་སྦྱངས་ནས་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རང་གི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རང་གི་ལམ་གྱི་སྦྱང་གཞི་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་༑ ཡང་ཚ་དང་དེའི་ཡང་བུ་དང་ཚ་བོ་སོགས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་དགོས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། "བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་དགེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསྲུང་བའི་ཚོ་ག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔོན་དུ་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་དང་བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་པ་ནི།[3] སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཡན་ལག་གམ་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་པས་དེ་དག་དང་རྗེས་ཀྱི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱར་མི་དགོས་པས་མ་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་འདི་དག་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་པ་སྨྲ་དགོས་སོ།། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་བ་མ་གསུངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་མངོན་རྟོགས་དངོས་གཞིའི་དོན་ལ་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་དང་། དེར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་དང་། གང་གི་ངོ་བོར་འཚང་རྒྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་མཛད་པ་ཅི་མཛད་པ་དང་བཞིར་ངེས་སོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་དང་རྡོ་རྗེའི་ས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ངོ་།། གཉིས་པ་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའོ།། གསུམ་པ་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་ཆོས་སྐུ་དང་༑ དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྐུ་དང་། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་པོར་

༡ **མ་བསྒོམས་པར་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། ལས་དང་པོ་པའི་དགེ་བའི་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསྲུང་བའི་ཚོ་ག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ༑" ཞེས་སོ།།

༣ **བསྒོམ་པ་ནི།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བསྒྱུར་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་སྐུ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་སྦྱངས་ནས་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཆེད་དུ་སྒོམ་པའི་[1]རིམ་པ་རྫོགས་ཟིན་ཅིང་། མ་དག་པའི་སྣོད་དང་། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་སྦྱང་གཞི་ཟུར་པ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདུ་བྱེ་བ་མན་ཆད་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་མ་གསུངས་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས། ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱས་པ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པར་གསུངས་པ་ནི། ཕ་མས་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་སྦྱང་གཞིར་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རིག་མ་འདུ་བྱེ་བ་མན་ཆད་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་མི་སྦྱར་ཏེ། མདོ་བསྡུ་ལས༑ “སྟོན་པས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་བྱ།”[2] ཞེས་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འབྲས་བུའི་སྐབས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྦྱར་ཞིང་། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པས་དགའ་ལྡན་ནས་བབས་ཏེ་སྤྲུལ་སྐུའི་སྒོ་ནས་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱའི་ཕྱིར་དུ་གཟུངས་དཀྱིལ་སྤྲུལ་ཞིང་དེ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་དོན་དུ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་སྤྲུལ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་མོས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ཤིང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྦྱོར་

---

1 **བསྒོམ་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༢བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་རྡོ་རྗེ།། ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་བྱ་” ཞེས་སོ།།

བས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྒྲོས་ཏེ་དོན་མཛད་པར་བསྒོམ་པ་ནི། སྟོན་པས། ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པས་དོན་མཛད་པ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའོ།། སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྲ་མོ་གཉིས་བསྒོམ་པ་ནི་སྟོན་པས་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་བཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ སྤྱགས་བཟླས་པ་ནི་གསུང་གི་མཛད་པ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་འདྲའོ།། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཡང་སྒོམ་བཟླས་[1]སོགས་རྫོགས་པའི་མཐར་ཞུ་བ་ནི། ཞིང་དེར་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་དོན་མཛད་ཟིན་པ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་འདྲའོ།། ཞུ་བ་ལ་ཚད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་བཞིའི་གླུས་བསྐུལ་བའི་ངོར་བཞེངས་ནས་མཆོད་བསྟོད་བདག་གིར་མཛད་པ་ནི། ཞིང་གཅིག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་། སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་ཚད་མེད་བཞིས་ཐུགས་བསྐུལ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་པར་བཞེངས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་གནས་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྦྱར་གྱི། འདི་དག་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མ་སྦྱར་བས་སྤྱར་བརྗོད་པ་ལྟར། གཞི་དུས་ཀྱི་བུ་དང་ཚ་བོ་སོགས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་ནི་བུ་དང་ཚ་བོ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་མཐར་ཤི་བ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་དུ་མྱ་ངན་བྱེད་ཅིང་ངུ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་[2]ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་དག་ནི་སྙིང་པོ་མེད་པའི་བཤད་པས་བློན་པོ་མགུ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་

---

1 **བསྒོམ་བཟླས་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

2 **འཆགས་པ་དང་** གཅང་དཔར།

ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་པ་ལ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་སྦྱོར་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ནས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་མོས་པ་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་མདོར་བྱས་མདོ་བསྡུ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ལས་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ལ་བསམས་ནས་རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་དང་ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་འདོད་ཀྱང་། རྒྱུད་དང་སྒྲོན་གསལ་ལས་འདི་གསལ་བར་ཞེས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ"བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ།།"[1] ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། "དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་སུ་གྱུར་ཏོ་[2]ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།"[3] ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ་[4]བསྟན་ལ། དེའི་མཇུག་[5]དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྩ་རྒྱུད་ལས། "དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥༡ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **གྱུར་ཏེ་** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནས་ནང་བཪྫོད་པ་གཉིས་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།' ཞེས་སོ།།

༤ **དགོས་པ་** དབུས་དཔར།

༥ **འཇུག་** གཙང་དཔར།

གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །”[1] ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། “རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་པར་གྱུར་པ་དེས་ཅི་ཞིག་མཛད་ཅེ་ན༑ སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་ནས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཐོབ་པའོ། ། དེ་བས་ན་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་སྤྱིའི་དོན་ནོ། །[2]”[3] ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་བསྟན་ཏེ། སྤྱི་དོན་དུ་སོང་བ་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་དོན་ཡིན་པས་སྤྱི་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡང་ལྷག་མོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་ཤེས་ན། གཞུང་འདི་བཤད་ཐིན་པའི་མཇུག་ཏུ་འགྲེལ་པ་ལས་“དེ་ལྟར་ལྷག་པར་མོས་པས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས། ”[4]ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། ། དེ་ལ་སྤྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་འཇུག་པ་བཞི་ཡོད་དེ༑ དབང་བསྐུར་བའི་དོན་དུ་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང་༑ དམ་ཚིག་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སྟེང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྫུལ་ཚོན་སོགས་ལ་འགོམ་པའི་ཉེས་པ་སྤངས་ཏེ་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་སྒོ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཐུགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་བཏེགས་ནས་འོག་ནས་འཇུལ་བར་མོས་པའི་སྒོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ཐལ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པ་དང་བཞི་ལས་འདིར་ཐ་མའོ། ། དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་བསྐུར་བ་ནི། སྟོན་པ་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༡ན༥

༢ རྡོ་རྗེ། ། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤བ༧

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥ན༧

རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་རྒྱུད་གསུང་བའི་ཐོག་མར་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་མཛད་པ་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ། སྨིན་བྱེད་སྨིན་པའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་དུ་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཡིན་གྱི་སྦྱོང་གཞི་སྲིད་པའི་རིམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། "སྔར་ཡང་ཁ་སྦྱོར་སྦྱོར་བ་ཡིས།། རང་གི་ལུས་ལ་དེ་རྣམས་གཞུག ། 'ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྫོགས་སངས་རྒྱས།།' རིམ་པ་ཇི་བཞིན་ཡང་དག་བསམ།།"[1] ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྤྲུལ་པར་མོས་པ་བྱས་ནས། ཡང་འདི་རྣམས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལྔ་དང་༑ ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཡན་ལག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དགོད་པར་བྱའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ལྷ་དགོད་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྷ་རྣམས་ལུས་ལ་བསྡུས་པ་འདི་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་འོག་ཏུ་ལུས་དཀྱིལ་[3]གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ།། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བ་འདི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་སངས་རྒྱས།།' ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྤྲུལ་པར་མོས་པར་བྱས་ནས། ཡང་འདི་རྣམས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལྔ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཡན་ལག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་དགོད་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ **འོག་ལུས་དཀྱིལ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

གཞུང་གང་གིས་བསྟན་ན། མདོ་བསྡུ་ལས། “དམ་ཚིག་ཁུ་བྱུང་ཚོ་ག་བཞིན།།”[1] ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། ལུས་ལ་བསྡུ་བ་དང་སྦྱར་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན།། སངས་རྒྱས་ལྔར་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས།། རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་ཀྱང་ནི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །ས་ནི་སྤྱན་མ་ཞེས་སུ་གྲགས།། ཆུ་ཁམས་མཱ་མ་ཀཱི་རུ་དྲན།། མེ་ནི་གོས་དཀར་མོ་ཞེས་བྱ།། རླུང་ནི་སྒྲོལ་མར་རབ་ཏུ་གྲགས།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་ལ་བསྡུས་ཚར་བའི་ལྷ་རྣམས་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པར་བྱ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་ཡིན་གྱི། སྡུད་པའི་ཁུངས་མ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་སྡུད་པའི་ཁུངས་གང་ཡིན་ན། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོ་ལས། “གསལ་བ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ།།”[3] ཞེས་སྔར་དྲངས་པ་མདོ་བསྡུ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་དེའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། “དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ལ་ཞུགས་སོ།།”[4] ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ལ་ཞུགས་སོ།།’ ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་ལྔས་བསྡུས་པའི་ལྷའི་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྡེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༥

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༦བ༤

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥༡ན༡

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥༡ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཏོག་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ལ་བཞུགས་སོ།།” ཞེས་སོ།།

དཀྱིལ་འཁོར་སླར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དྲང་བའི་དོན་ཏོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དྲང་བའི་དོན་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷག་མོས་ལས་གཞན་དང་སྦྱོར་བ་སྐབས་འདིར་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ནི་སྟོན་བྱུང་གི་འཁོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་རང་ཡོད་ལ། རྗེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། "རིགས་ལྔས་བསྡུས་པའི།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་ལ་སོགས་པའོ།། ལུས་ལ་སྡུད་ཚུལ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། "རང་གི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་དྲངས་ནས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྡུད་ལ། བསྡུས་ནས་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་དང་། འགོད་པའི་གནས་མཐུན་པར་བཀོད་ནས། རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་བཞི་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལྷ་དེ་དང་དེ་དག་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་མོས་པ་བྱའོ།། ཁ་སྦྱར་སྦྱོར་བ་ཡིས། ཞེས་པའི་དོན་ལ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རིན་འབྱུང་དུ་ཁ་སྦྱར་བཞིའི་བཤད་པ་བྱས་པ་དག་ནི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟོག་བརྟགས་ཡིན་པས་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས་ཐུན་གྱི་མཐར་ལྷ་རང་གི་ལུས་ལ་བསྡུ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། "བརྗོད་ནས་རྡོ་རྗེ་སྦྲོ་བ་ནི།། རྗོགས་ནས་བསྡུ་བ་རབ་ཏུ་བྱ།།"[4] ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། "ཁ་སྦྱར་བ་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༩ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ལ་ཞུགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།' ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༩ན༤

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༣ན༤

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༢བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བརྗོད་ནས་རྡོ་རྗེ་སྦྲོ་བྱ་ཞིང་།། རྗོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྡུ་བར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་ནས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་[1]བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ‘རྡོ་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་ལྷའི་སྐུ་བརྗོད་པ་སྟེ་གནས་ནས་བསྐྱོད་ནས།’ སྤྲོ་བ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བདག་ཉིད་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་དང་།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་རྣམས་དང་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པར་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཁ་སྦྱོར་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ།། འདི་ལྟར་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྦྱད་པ་ནི་སྔོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་མཐུན་པར་རྗེས་འཇུག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཡིན་གྱི་འདི་ཉིད་རང་དགོས་སུ་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་གཞི་འདིངས་པའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དོན་དམ་པ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཡིས།། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་བྱས་པས།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།”[3] ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ཉིད་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱོར་བ་ན། མདོ་བསྡུ་ལས། “དམ་ཚིག་ཁུ་ཕྱུང་ཚོ་ག་བཞིན།། འབྲས་བུ་འདོད་པས་བཏུང་བར་བྱ།། ‘དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་འཐོབ་པར་འགྱུར།།”[4] ཞེས་པ་འདི་དང་སྦྱར་རོ།། གཞུང་འདི་སྒྲོན་གསལ་ལས་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐབས་ལ་སྦྱར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོར་བྱས་སུ། “འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས།།’ གསལ་བར་ཇི་བཞིན་རྣམ་ཕྱེ་སྟེ།།”[5] ཞེས་

༡ བརྗོད་ནས་ཞེས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༣ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་གཉིས་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་ལྷའི་སྐུ་བརྗོད་པ་སྟེ་གནས་ནས་བསྐྱོད་ནས།’ ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དོན་དམ་པ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ཡིས།། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་བྱ་བས།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ན།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ ‘དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་བསད་ནས།། དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།།’ ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འདི་དོན་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས།།’ ཞེས་སོ།།

གསུངས་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་པའི། གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལུང་དེ་རྣམས་སྒྲོན་གསལ་གྱི་ལེའུ་བདུན་པར་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐབས་ལ་སྦྱར་ལ། སྒྲོན་གསལ་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པར་ཆེ་འདིར་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ལ་སྦྱར་ཞིང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར། གཞིའི་འཆི་རིམ་གྱི་སྐབས་དང་ལམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་མོད་ཀྱང་། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རེ་རེས་ཀྱང་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྟོན་པ་དང་ཁྱད་པར་དེ་ཐམས་ཅད་གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་པར་ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དྲང་དུ་རུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་དྲངས་སོ།། དེ་ལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དེའི་དོན་བཤད་ན། དམ་ཚིག་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཕ་མ་གཉིས་སོ།། ཁུ་བ་ནི་དེ་གཉིས་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ།། ཕྱུང་བ་ནི་བཏོན་པའོ།། དེ་འདྲ་བའི་ས་བོན་ལ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་ནས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་བྱིས་པ་དང་གཞོན་ནུ་དང་དར་ལ་བབ་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་འགྱུར་ནས་འདོད་ཡོན་ལྔ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་དེ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།། དེ་འདྲ་བའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཕ་མ་ལས་རང་གི་ཕུང་སོགས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། བཀུང་བ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པར་བྱའོ།། གང་ན་རང་གི་ཕུང་སོགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་དེའོ།། ཇི་ལྟར་ན༑ རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཚོ་ག་བཞིན་དུའོ།། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན། མ་འོངས་པ་ན་འོད་གསལ་གྱིས་དག་པར་བྱས་པའི་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་འདོད་པས་སོ།། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སྒྲུས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཚོགས་[1]བསད་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པས་རླུང་གི་བརྒྱ་བ་འཆི་རིམ་བཞིན་རྣ་ཧྲིར་ཐིམ་པར་བྱས་པ་ལས་བསད་པ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ནི་འཆི་རིམ་བཞིན་ཐིམ་པར་མོས་ནས། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བསད་ན་དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འདི་དང་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐབས་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་ཕལ་ཆེར་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་འདིའི་མཚམས་སྦྱར་དུ་སྒྲོན་གསལ་དུ། “དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རིམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཻ་”[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ནི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ། “གཟུགས་ཕུང་གཏོགས་དང་མེ་ལོང་དང་༎ ས་ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་།། གཟུགས་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། གྲི་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་མཉམ་ཉིད་དང་།། ཆུ་ཁམས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་།། སྒྲ་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། གྲི་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། འདུ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་།། བྱིན་ཟ་སྣ་ཡི་དབང་པོ་དང་།། དྲི་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། གྲི་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། འདུ་བྱེད་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་།། རླུང་ཁམས་ལྕེ་ཡི་དབང་པོ་དང་༎ རོ་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། གྲི་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། སྟེང་འོག་གྲི་བོར་ཤིན་ཏུ་བཅས།། རང་བཞིན་གྱི་ནི་སྣང་བ་ཉིད།། རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོར་ཞུགས་པ་སྟེ།། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བར།། མྱ་ངན་འདས་བཅས་ཀུན་སྟོང་དང་།། ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན།།”[3] ཞེས་བྱ་བའོ།། ད་ནི་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འཆི་བ

1 ཕུང་པོ་ལའི་ཚོགས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༥༩བ༩

3 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཟུགས་ཕུང་རྟོག་དང་མེ་ལོང་དང་༎ ས་ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་།། གཟུགས་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། གྲི་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་མཉམ་ཉིད་དང་།། ཆུ་ཁམས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་།། སྒྲ་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། གྲི་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། འདུ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་།། བྱིན་ཟ་སྣ་ཡི་

ཆོས་སྐུར་བསྒྱུར་བ་ལ་ནི་གཞིའི་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཕུང་སོགས་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲ་བའི་རླུང་ཐིམ་རིམ་གྱིས་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་རང་གི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་རང་གི་ཕུང་སོགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་ཅིག་ཆར་[1]འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། རིགས་ལྔའི་སྤྱི་ཚན་རྣམས་ཚན་ཚན་དུ་ཐིམ་པའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་པར། ནམ་སྙིང་འོད་དཔག་མེད་དང་དུས་གཅིག་དང་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དོན་གྲུབ་དང་ཅིག་ཅར་ཐིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ན་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བའི་ཚེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཁམས་བཞི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །ཡུལ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་སྟེ་རགས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ཕུང་སོགས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་ལྷ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་ཞིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན་ཐོག་མར་གཟུགས་ཕུང་ཐིམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཐིམ་པ་ན། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་སྔར་ལས་ཕྲ་རུ་སོང་བ་དང་། ལུས་ཉམས་ཆུང་བ་དང་། ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྣང་བ་ལ་བཤད་དེ། དེ་ཐིམ་པ་ན་མིག་མི་གསལ་བར་རབ་རིབ་ཏུ་འགྱུར་རོ།། སའི་ཁམས་ཐིམ་པ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་ཤས་ཆེར་སྐམ་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ནས་མིག་དབང་ཐིམ་པ་ན་མིག་འབྱེད་འཛུམ་མི་ཤེས་སོ།། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡུལ་གཟུགས་ཐིམ་པ་ན་ལུས་ཀྱི་མདངས་ཡལ་བ་དང་ཉམས་སྟོབས་ཟད་

དབང་པོ་དང་།། ཐི་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། འདུ་བྱེད་བྱ་བ་གྲུབ་པ་དང་།། རླུང་ཁམས་ལྗེ་ཡི་དབང་པོ་དང་།། རོ་དང་རྣམ་ལྔར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། སྙིང་འོག་ཁྲོ་བོ་ཤིན་ཏུ་བཅས།། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྣང་བ་ཉིད།། རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོར་ཞུགས་པ་སྟེ།། རྣམ་ཤེས་ཀུང་ནི་འོད་གསལ་བའོ།། སྨྲ་དན་འདས་བཅས་ཀུན་སྟོང་དང་།། ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན།།" ཞེས་པ་འདི་བཤད་རྒྱུད་རྡོར་ཕྲེང་ལས་དྲངས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་གཞུང་དེར་མ་རྙེད་པས་རྡོར་ཕྲེང་མདོར་བྱས་སུ་དྲངས་པ་ལས་བཀོད་ཡོད།

༡ **གཅིག་ཆར་** དབུས་དཔར།

པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིའི་གཟུགས་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་མཐུན་པར་ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རྣམ་སྣང་། སྤྱན་མ་སའི་སྙིང་པོ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད། "ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྡན།།"[1] ཞེས་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་མི་གཡོ་བ་གཉིས་ཀྱང་ཐིམ་པར་བསམ་སྟེ་གཟུགས་ཕུང་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཕུང་ཐིམ་པ་ན་ཐིམ་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་པ་སྟེ་བྱམས་པ་ཡང་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐིམ་པར་དོན་གྱིས་འཐོབ་བོ།། གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཚེ་དེ་དག་གི་འོག་ཏུ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པ་ན། ལྷུང་དང་མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ།། གཞི་དུས་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི་སྦྱོར་བསྡུས་ལས་ཤང་མེད་དང་ཤང་གཉིས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཐིམ་པ་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཚོར་བ་གསུམ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། ཆུའི་ཁམས་ཐིམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་ཁ་ཆུ་དང་རྔུལ་དང་གཅིན་དང་ཁྲག་དང་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤས་ཆེར་སྐམ་པར་འགྱུར་རོ།།། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྣ་བའི་དབང་པོ་ཐིམ་པ་ན་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲ་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། ཡུལ་སྒྲ་ཐིམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྣ་བའི་ནང་གི་ཙུར་སྒྲ་གྲག་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རིན་འབྱུང་། མཱ་མ་ཀཱི་ཕྱག་རྡོར་སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ་རྣམས་དང་། དེར་མ་ཟད་ཁྲོ་བོ་གཉིས་ཚོར་བར་གཏོགས་པ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དང་འདོད་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ།། གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཚེ་དེ་དག་གི་འོག་ཏུ། སྦྱོར་བསྡུས་ལས་ཤང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་སོ་སོར་དཔྱོད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་སུ་

---

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཊི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣༥༢

གསུངས་པ་དེ་ཐིམ་པར་གྱུར་པ་ན་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་མི་སྣང་བར་འགྱུར་རོ།། གཞི་དུས་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མིང་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་བཤད་པས་དེ་ཐིམ་པ་ན་མིང་མི་དྲན་ནོ།། ལུས་ཀྱི་མེ་ཐིམ་པ་ན་ཁ་ཟས་འཇུ་བའི་ནུས་པ་ཉམས་སོ།། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྣའི་དབང་པོ་ཐིམ་པ་ན་སྣ་སྒོའི་རླུང་ནང་དུ་སྡུད་པ་ཞན་ཅིང་ཕྱིར་དྲག་ལ་རིང་བར་བརྒྱུའོ།། ལུས་ཀྱི་དྲི་ཐིམ་པ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དྲི་མི་ཚོར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་[1]མོ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དྲི་རྗེ་རྫེ་མ་ཧ་མགྲིན་དབྱུག་སྔོན་ཅན་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ།། འདིར་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་འཇམ་དཔལ་གཉིས་ཆད་ལ། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ནམ་སྙིང་ལྷག་གོ་སྙམ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་བར་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་རགས་ཤིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྲ་བས་རགས་རིམ་ནས་འགག་གོ །དེས་ན་ཕུང་པོ་རེ་རེ་ཐིམ་པ་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡན་ལག་གང་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་ན། ཚོར་བ་ཐིམ་པ་ན་སྣ་དབང་མི་ཐིམ་ཞིང་འདུ་ཤེས་ཐིམ་པ་ན་སྣ་དབང་ཐིམ་པར་འགྱུར་བས། ནམ་སྙིང་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཡིན་ཡང་ཐིམ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འོད་དཔག་མེད་ཐིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནང་དུ་གསུངས་ཏེ། གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེས་རིགས་འགྲེའོ།། གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཚེ་དེ་དག་གི་འོག་ཏུ་འདུ་བྱེད་ཐིམ་པ་ན། ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་འགྱུལ་བསྐྱོད་སོགས་གང་ལའང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ།། གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་གི་དགོས་པ་བསྒྲུབ་པའི་[2]ཤེས་པ་ལ་བཤད་ལ་དེ་ཐིམ་པ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་དྲན་ནོ།། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རླུང་གི་ཁམས་ཐིམ་པ་ན་སྲོག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རླུང་བཅུ་རང་

1 **དགོས་དཀར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
2 **བསྒྲུབ་པའི་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

རང་གི་གནས་ནས་འཕོའོ།། འདིར་ལུས་དབང་ཐིམ་དགོས་ཤིང་རེག་བྱའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ ངེས་པར་བརྒྱ་བའི་རླུང་ཐིམ་པར་གསུངས་པས། མིག་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཐིམ་པའི་དུས་ དེར་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་བཞི་ཐིམ་པ་ལྟར་འདིར་རེག་བྱ་ཡང་ཐིམ་དགོས་སོ།། དེ་དག་ དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྟེའི་དབང་པོ་ཐིམ་པ་ན་ལྟེ་སྦྲོམ་པ་དང་ཐུང་བ་དང་ལྟེའི་རྩ་བ་སྟོན་པོར་ འགྱུར་རོ།། ཡུལ་རོ་ཐིམ་པ་ན་རོ་དྲུག་གང་ཡང་ཉམས་སུ་མི་མྱོང་ངོ་།། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ དང་མཐུན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་དོན་གྲུབ་སྒྲོལ་མ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་རོ་རྡོ་རྗེ་མ་ ཀུན་བཟང་བགེགས་མཐར་བྱེད་སྟོབས་པོ་ཆེ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་མོ།། དེ་ཡང་ལུས་དབང་ཐིམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རེག་བྱ་ཐིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་སེལ་ཐིམ་པ་ དང་དུས་མཉམ་དུ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ཐིམ་དགོས་པས། དང་པོར་ལྷ་ལུས་ལ་སྤྱད་པའི་ཚེ་རང་ ལ་འབྱུང་པའི་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་བཙུག་ནས་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་སྒོར་སྒྲིབ་སེལ་ ལ་འབྱུང་པར་བསྒོམས་ཏེ་དེ་ཉིད་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ ཡིན་པར་མོས་དགོས་སོ།། “སྙིང་འོག་ཁྲི་བོར་ཤིན་ཏུ་བཅས།།”[1] ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་གཙུག་ དང་རྐང་མཐིལ་ལ་བཀོད་པ་གཉིས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཞེས་པ་དང་། བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བཅས་པའི་སྒྲས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་སྟོན་ པ་མིན་ནོ།། “རང་བཞིན་གྱི་ནི་སྣང་བ་ཉིད།།”[2] ཅེས་པ་ནི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་དང་ རྟོག་མེད་ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་གསུམ་མོ།། “རྣམ་ཤེས་ཐུང་པོར་ཞུགས་པ་སྟེ།། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ ནི་འོད་གསལ་བར།།”[3] ཞེས་པ་ནི། གཞི་དུས་ལ་འཆི་བའི་ཚེ་སྔར་གྱི་དེ་དག་ཐིམ་པའི་

---

༡ སྔེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྙིང་འོག་ཁྲི་བོ་ཤིན་ཏུ་བཅས།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྔེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྣང་བ་ཉིད།།” ཅེས་སོ།།

༣ སྔེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣམ་ཤེས་ཐུང་པོར་ཞུགས་པ་སྟེ།། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བའོ།།” ཞེས་སོ།།

འོག་ཏུ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་དེ་སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་དེ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། འོད་གསལ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། "མྱ་ངན་འདས་བཅས་ཀུན་སྟོང་དང༌།། ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན།།"[1] ཞེས་པའོ།། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་མ་ཟད་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་མྱང་འདས་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་དང༌། གཞི་དུས་སུ་མ་ཟད་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།། དེའི་ཕྱིར་གཞི་དུས་སུ་འཆི་བའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་དང་སྟོང་པའི་ཐིམ་ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བ་གནོད་མཛེས་འཇམ་དཔལ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང༌། དེ་ལ་སྟོང་པ་གསུམ་ཐིམ་པ་ནི་ཡིད་དབང་ཐིམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཐིམ་པ་མ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ནི་སྔར་ཐིམ་པ་རྣམས་སུ་འདུས་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ནི་འདིར་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་མ་གསུངས་སོ།། འོ་ན་སྔར་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཐིམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པ་མ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ༑ དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མ་གསུངས་ཏེ་དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཐིམ་པ་ན་ཐིམ་ཚར་རོ།། གཙོ་བོར་འདི་འདྲ་བའི་གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་པ་ནི། མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་ཐ་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༤

མལ་པ་གཅིག་གཞི་དུས་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འཆི་རིམ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་གཅིག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་རྫོགས་རིམ་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད། ཆོས་འདི་པ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་གནད་ཀྱིས་སྒྱུ་མའི་ལོངས་སྐུ་བསྒྲུབ་པ་ཡང་བར་དོ་ཇི་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། གཞུང་འདི་དག་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་ནི་ཆེས་ཟབ་པའི་མན་ངག་གི་གནད་འདི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ནུས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་། སྒྲུབ་ཐབས་ཐུན་བཞིར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བསླབས་ནས། གདོད་འཆི་བའི་སྐབས་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་གདམས་ངག་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཐིམ་རིམ་རྣམས་ལེགས་པར་ཡིད་ལ་ངེས་པར་བྱས་ནས། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རང་གི་ལུས་ལ་བསྡུས་ཏེ་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལྷ་དེ་དང་དེ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་དང་། འོག་ཏུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དང་དེ་ལྷ་དེ་དང་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་གསལ་འདེབས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། དེ་ནས་གཟུགས་ཕུང་དང་མིག་དབང་སོགས་ཐིམ་པའི་རྟགས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་འོང་བར་རྩོམ་པ་ནས་འདི་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རྣམ་སྣང་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རང་གི་གཟུགས་ཕུང་དང་། ས་སྙིང་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རང་གི་མིག་དབང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་ནས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་ཐིམ་སོང་བ་སོགས་ལ་རིམ་བཞིན་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་ནས། མཐར་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་བྱས་ཏེ། དེའི་སྐུ་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་

གྱུར་པའི་འོད་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་ལ་ཐོག་པའི་རླངས་པ་བཞིན་སྟོད་སྨད་ཐམས་ཅད་ནས་སྙིང་ཁར་འདུས་ཏེ་རང་ཉིད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དང་དུ་ཐིམ་སོང་བའི་མོས་པ་བྱས་ནས་དྲན་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་དེ་དྲན་པར་བྱས་ན་ནི་འཆི་འཕོ་བའི་མན་ངག་མཆོག་སྟེ། ད་ལྟ་བོད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་འཕོ་བའི་མན་ངག་འཇིགས་རུང་དུ་བརྩི་བ། གསེར་འབབ་ཞིག་གི་འབུལ་བས་མཉེས་པར་བྱ་དགོས་པ། མིང་ཆེ་ཆེ་སྐད་དུ་འདོགས་པ་ཕལ་ཆེ་བས་སྒྲིན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ། དཔེར་མཚོན་ན། རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་མིག་གཉིས་ཀྱི་མིག་འབྲས་ཀྱི་ནང་གི་དབུས་སུ་ས་སྙིང་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་འཁྱུད་པ་བསྒོམས་ནས་[1]དེ་གཉིས་རང་གི་མིག་དབང་དང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ས་སྙིང་ཡབ་ཡུམ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་སོང་ངོ་སྙམ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ས་སྙིང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རང་གི་མིག་དབང་དང་རང་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དེ་གཉིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ཞུགས་སོ་སྙམ་དུ་དམིགས་ཕྱེད་པར་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདི་ལྟར་གོམས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་མིག་གི་སྒོ་ནས་བརྒྱུ་བའི་རླུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྦྱར་དུ་དབུ་མར་ཞུགས་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བ་ཆེས་སླ་བའི་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་[2]འོག་ཏུ་མདོར་བྱས་ལས། "བཏན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི།། གསང་སྔགས་འདི་ནི་བཟློད་པར་བྱ།། ཨོཾ་ཤྲུ་ཏྲ་ཧྲ་ཀྵྨེ་ཎ་བཛེ་སྭ་ཧྲ་ཕ་ཨཱཧྨ་[3]ཀིཉྩཧཾ།"[4] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔགས་དོན་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་བླ་མ་སྔ་མ་དག་

---

[1] **བསྒོམ་ནས་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

[2] **བསྒོམ་པའི་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

[3] **ཨཧྨ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

[4] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙི མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༤

བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཞེས་པ་ལ། དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། སྔགས་ཀྱི་དགོས་པ་མ་གོ་བར་སྣང་བས། བདག་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།། འོ་ན་སྔགས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྔགས་འདིའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། སྔགས་འདི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བསྒྱུར་ན་དོན་གང་སྟོན་པའི་སྔགས་དོན་གཅིག་དང་། སྔགས་ཀྱི་ཚིག་དེ་དང་དེ་བསྒྱུར་ན་དོན་དེ་སྟོན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞན་ལ་མ་གྲགས་པའི་བརྡའ་མཛད་པའི་དབང་གིས་སྔགས་དེ་དང་དེས་དོན་དེ་དང་དེ་མཚོན་ནས་སྟོན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྔར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར། ཤྲཱི་ཧེ་རུ་ཀ་ཞེས་པ་བསྒྱུར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཀླཱིཾ་ཞེས་པ་བསྒྱུར་ན་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་སློབ་པ་དག་གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་དཔྱད་ན་ཆ་ཙམ་ཤེས་པར་ནུས་སོ།། གཉིས་པ་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། "ཨོཾ་ནི་དང་པོ་གཅིག་དང་ལྡན།། ཤྲཱི་ཧེ་རུ་ཀ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ།། ཀླཱིཾ་ཞེས་པ་གསུམ་པ་ཉིད།། བཛྲ་ཞེས་པ་བཞི་པའོ།། སྭ་ཧླཱ་ཕ་ཨླཱ་ཧྣ་ཀ་ལྷ་པ།། ཨ་ཧཱུཾ་ཞེས་པ་དྲུག་པར་བརྗོད།། དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་དྲུག་པོ་ནི།། སྐྱེ་བོ་མཆོག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔགས་ཚན་དྲུག་པོ་དེས་རིམ་བཞིན་མགོན་པོ་ལྷའི་རླུང་རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་དང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་དྲུག་པོ་དེ་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་མན་ངག་གི་གནད་ཆེས་ཟབ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྔགས་དེ་ཟུང་གསུམ་དུ་བཅད་པའི་སྔགས་ཚན་གསུམ་དུ་བཅད་པས་ནི་རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་མཚོན་ནས་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་གནད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དག་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདི་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༠ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨོཾ་ནི་གཅིག་དང་ཡང་དག་ལྡན།། ཤྲཱི་ཧེ་རུ་ཀ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ།། ཀླཱིཾ་ཞེས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན།། བཛྲ་ཞེས་བྱ་བཞི་པའོ།། སྭ་ཧླཱ་ཧླཱ་ཀཿལྷ་པ།། ཨ་ཧཱུཾ་ཞེས་པ་དྲུག་པར་བརྗོད།། དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་དྲུག་པོ་ནི།། སྐྱེ་བོ་མཆོག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན།།" ཞེས་སོ།།

འདྲ་བའི་སྔགས་དོན་ནི་སྒྲ་པ་དག་གིས་ཇི་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་ཆ་ཙམ་ཤེས་པ་ག་ལ་སྲིད་དེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག །མདོར་བྱས་སུ་འདི་ལྟར་གསུངས་པའི་སྔགས་དོན་འཆད་པ་ན་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་ལུང་འདི་དག་དྲངས་ནས་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཆེན་པོ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྒོམ་པའི་སྔགས་དོན་རྫོགས་རིམ་པས་བསྒོམ་བྱའི་རྡོར་བཟླས་ལ་ཟེར་བ་ག་ལ་ཡིན༑ དེར་མ་ཟད་སྔགས་ཚན་དྲུག་དང་གསུམ་དུ་བཅད་པའི་ཚེ་གང་གིས་གང་མཚོན་ཡང་ལེགས་པར་མ་གོ་སྣང་ན་ཡང་འདིར་མངས་པར་འགྱུར་བས་དགག་སྒྲུབ་མ་བྲིས་སོ།། དེ་བས་ན་འདིར་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྔགས་དོན་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔགས་དེ་བརྗོད་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ངོ་སྐམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་པར་བྱའོ།། དེའི་མཇུག་ཏུ་མདོར་བྱས་ལས། “འདི་ནི་དོན་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ།། སྣང་བ་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་མེད།། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས།།”[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ངེས་ངོར་[2]གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མེད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱ་ལ། འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རྫོགས་རིམ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཟུང་འཇུག་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ལ། འདིར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བཙུག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་སྐུ་ནི་ལོངས་སྐུ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་བར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོ།། ལྷག་མོས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༩

༢ **ངེས་དོན་** དབུས་དཔར།

ངེས་ངོར་ གཙང་དཔར།

གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ༑ སྦྱང་གཞི་བར་དོའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྦྱང་གཞི་བར་དོའི་རྣམ་གཞག་)ལ། བར་དོའི་མཚན་ཉིད་དང་གནས་པའི་དུས༑ འཛམ་བུ་གླིང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བར་དོ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ། བར་དོར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་ཤི་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་གསུམ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(བར་དོའི་མཚན་ཉིད་དང་གནས་པའི་དུས་)ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བར་སྲིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཚེ་སྔ་མའི་འཆི་སྲིད་དང་ཚེ་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བར་སྲིད་ཅེས་བྱའོ།། དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་དྲི་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་ཞིང་དྲིས་ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པས་དྲི་ཟ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་བའམ༑ ཁུ་ཁྲག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཅིག་ཆར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ཅིང་། སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པས་མངོན་གྲུབ་ཀྱི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་ཚོལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་སྲིད་པ་ཚོལ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ༎ བར་དོ་དེའི་ལུས་ཚད་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། "བོངས་ཚོད་ནི་བྱིས་པ་ལོ་ལྔའམ་དྲུག་ལོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་པོ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ནི་མིའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ཡང་ཞཁྲག་སོགས་རགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྤངས་པའི་ཕྲ་བའི་ལུས་ཅན། "དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་རྒྱུ།། ལས་ཀྱི་[2]རྫུ་འཕྲུལ་ཤུགས་དང་ལྡན།།"[3] ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དབང་པོ་མ་ལུས་པ་ཚང་ཞིང་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མི་ཕྱིག་པས་ཐོགས་པ་མེད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པར་མི་སྤྱོད་པའི་

༡ སྔོ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༥ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡོད་ཚོད་ནི། དཔེར་ན་བྱིས་པ་ལོ་ལྔའམ་དྲུག་ལོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་པོ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **ལམ་གྱི་** གཅང་དཔར།

༣ སྔོ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༦བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤུགས་དང་ལྡན།། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་ལྡན།།" ཞེས་སོ།།

ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུགས་དང་ལྡན་ཞིང་། བར་དོ་དེ་ཤི་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ བླངས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་སྐྱེ་སྲིད་དང་། དེའི་ཚེའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་ནི་འཆི་སྲིད་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ཚེ་རིལ་པོ་ནི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བར་དོ་དེ་ཡང་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དེའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས། མཛོད་ལས། "སྔོན་དུས་སྲིད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། "གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱད་གཟུགས་སོ།།"[2] ཞེས་བཤད་པས། བོད་ཁ་ཅིག་ཚེ་སྔ་མའི་ལུས་དབྱིབས་སུ་འོང་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་བར་དོའི་ཚེ་ཕྱེད་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལུས་དབྱིབས་དང་ཚེ་ཕྱེད་ཕྱི་མའི་ལུས་དབྱིབས་སུ་འོང་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ནི་ལྗུན་པོའི་གཏམ་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་མེད་དོ།། འགྲོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་མི་ལྡོག་པར་མཛོད་ལས་བཤད་ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། "ཅི་སྟེ་ན་ལྡོག་གོ།"[3] ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ།། གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལའང་བར་དོར་འདལ་བ་འདོད་པས་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ།། ངན་འགྲོའི་བར་སྲིད་ནི་ཕྱུར་བ་ནག་པོའམ་མཚན་མོའི་མུན་ནག་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་འགྲོའི་བར་སྲིད་ནི་སྣམ་བུ་དཀར་པོའམ་མཚན་མོ་ཟླ་བའི་འོད་དང་བཅས་པའི་སྣང་བ་ལྟ་བུར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ལ། དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་[4]རྣམས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྡོང་དུམ་མེས་[5]ཚིག་པ་དང་། དུ་བ་དང་། ཆུ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་མིའི་བར་སྲིད་ནི་ཁ་དོག་གསེར་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནི་ཁ་དོག་དཀར་པོར་མངལ་འཇུག

༡ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡ན༡

༢ སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། བམ་པོ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦ན༥

༣ སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། བམ་པོ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཇི་སྟེ་ན་ལྡོག་གོ །"ཞེས་སོ།།

༤ **ཡིད་དྭགས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༥ **སྡོང་དུམ་མེས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

སྡོང་དུམ་པས་ གཅང་དཔར།

ལས་བཤད་ཅིང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་སྲིད་མི་འོང་ཞིང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་ཁམས་གཞན་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་བར་སྲིད་ཡོད་དོ།། དེ་ཡང་ལྷ་དང་མི་དང་དུད་འགྲོའི་བར་སྲིད་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་གྱེན་དུ་དང་ཐད་ཀ་དང་སྤྱིའུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ།། བར་དོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་དང་རིགས་མཐུན་པ་རྣམས་དང་དེ་དག་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་དང་བཅས་པ་མཐོང་ངོ་།། བར་དོ་དེའི་ཚེ་ཚད་ནི༑ སའི་དངོས་གཞི་ལས། "བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལྟར་[1] ཐོགས་ན་ཞག་བདུན་གནས་པར་ཟད་དོ།། རྐྱེན་རྙེད་ན་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ།། ཡང་མ་རྙེད་ན་ནི་ལུས་བརྗེས་ནས་ཡང་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཡང་གནས་སོ།། དེ་ལས་འདས་པན་ཆད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ།།"[2] ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་བར་དོར་ལོ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གནས་པའང་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་འཁྲུལ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བླུན་པོའི་ཚིག་ལ་ཡིད་མ་རྟོན་ཞིག །དེ་ཡང་བདག་གི་སྔོན་གྱི་ལུས་དེ་དང་དེ་ནི་འདི་དང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་མི་གནས་པས་སྔོན་གྱི་ལུས་ལ་འདོད་པ་མི་འབྱུང་གི་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་འབྱུང་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བར་དོ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། "ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལང་ཚོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་བར་མར་གནས་པ་ཡང་མའི་རུམ་དུ་འཇུག་གོ། བྲེ་བ་བརྒྱ་ཡང་འདིའི་འོད་ཀྱི་སྣང་བས་

[1] **རེ་ལྟར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། དབུས་དཔར།

[2] སྡེ་བསྡུན། སེམས་ཙམ། ཚི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས། བམ་པོ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༠༤༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཡང་ཞག་བདུན་གནས་པར་ཟད་དོ།། རྐྱེན་རྙེད་ན་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ།། ཡང་མ་རྙེད་ན་ནི་ལུས་བརྗེས་ནས་ཡང་ཞག་བདུན་དུ་གནས་སོ།། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་རྙེད་ན་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཡང་གནས་སོ།། དེ་ལས་འདས་པན་ཆད་ནི། གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

གསལ་བར་བྱེད་དོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། "བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞོན་ནུ་ཐོར་ཚུ[2]ལྟ་བུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བར་མ་ལ་གནས་པ་ཡུམ་གྱི་ལྟུམས་སུ་འཇུག་པས་གླིང་བཞི་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྣང་བར་མཛད་དོ།།"[3] ཞེས་བཤད་པ་དང་དོན་འདྲ་བས་བྱང་སེམས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོས་ནས་ཡུམ་ཀྱི་ལྟུམས་སུ་འཇུག་པའི་བར་དོ་ནི་གཞོན་ནུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་འོད་ཀྱིས་གླིང་བཞི་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་གསལ་བར་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་གཞག་གི་འདིས་བར་དོ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། འདིར་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཡུམ་གྱི་རྨི་ལམ་ན་གླང་པོ་ཆེའི་ཕྲུ་གུ་དཀར་པོ་ཞུགས་པར་གཟིགས་པ་དང་། ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས་གླང་ཆེན་དཀར་པོ་མཆེ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཡུམ་གྱི་ལྟུམས་སུ་ཞུགས་པར་བཤད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྲིད་པ་བར་མ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་འགལ་སྤོང་དུ། "དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ལྡོག་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་ཕྱིར་མཚན་མ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལྟས་བཞིན་ནོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་ལ། ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱི་ཚིག་ནི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པས་ངེས་པར་དྲང་མི་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་འདྲེན་ནའང་ཡུམ་གྱི་རྨི་ལམ་དང་མཐུན་པར་ཚིགས་བཅད་བྱས་པའོ།། ཞེས་དྲང་བར་བྱ་བར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་བར་དོར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་ཤི་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་གསུམ་

---

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆན་ཐམས་ཅད་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལང་ཚོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་བར་མ་ན་གནས་པ་ཡང་མའི་རུམ་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའོ།། བྱེ་བ་བརྒྱ་ཡང་འདིའི་འོད་ཀྱི་སྣང་བས་གསལ་བར་བྱེད་དོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ སྡེ་བསྡུན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༥ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དཔེར་ན་གཞོན་ནུ་ཐོར་ཚུགས་ལྟ་བུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བར་མ་ལ་གནས་པ་ཡུམ་གྱི་ལྟུམས་སུ་ཞུགས་པས་གླིང་བཞི་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྣང་བར་མཛད་དོ།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྡུན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༥ན༤

བཤད་པ་ལ། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པའོ།།

དང་པོ་(རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་)ནི། མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་ཞིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན། འབྱུང་བ་སོགས་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ནི། འཕགས་པ་ལྷའི་བདག་བྱིན་རླབས་ལས༔ "ས་ཡི་ཁམས་ནི་ཆུ་ལ་ཐིམ།། ཆུ་ནི་མེ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར།། མེ་ནི་ཕྲ་བའི་ཁམས་ལའོ༎ རླུང་ནི་སེམས་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར།། སེམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་ལ་ཐིམ།། སེམས་ལས་བྱུང་བ་མ་རིག་པར།། དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་འགྲོའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་ལྟར་ཐིམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕ་མ་ཕ་མའི་ནུས་པ་བསྡུས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ནུས་པ་གསལ་དུ་སོང་བ་ན། ཕ་མའི་ནུས་པ་ཕྱི་མ་ལ་འཕོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་དེར་བརྟགས་པའོ།། དེ་ལ་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ་སྨིག་སྒྱུ་ལྟར་སྣང་བ་དང་། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ་དུ་བ་ལྟར་སྣང་བ་དང་། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ་མཁའ་སྣང་མེ་ཁྱེར་ལྟར་སྣང་བ་དང་། རླུང་ལ་ཕྲ་རགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པར་རྫོགས་པ་ན་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་བ། སྣང་བའི་སེམས་རང་དུས་ན་གཉིས་སྣང་རགས་པ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཐིམ་ནས་སྣང་བ་མཆེད་པའི་སེམས་ཤར་བའི་ཚེ་དེ་འདྲ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཐིམ་ནས་ཉེར་ཐོབ་དུ་སོང་བའི་ཚེ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྟོད་ལ་ཡིད་ངོར་སྣང་བ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མཚམས་ཀྱི་མུན་པས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་ཞིང་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྨད་ལ་དེ་ཡང་མི་ངེས་པའི་དྲན་མེད་དུ་ནག་ཐོམ་གྱིས་སོང་བ་ཞིག་འབྱུང་ལ། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཐིམ་པ་ན་དྲན་མེད་དེ་སངས་ནས་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ། བདག་བྱིན་བརླབ། ཤོག་གྲངས་༡༡༢བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ས་ནི་ཆུ་ལ་ཐིམ་འགྱུར་ཏེ།། ཆུ་ནི་མེ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར།། མེ་ནི་ཕྲ་བའི་ཁམས་སུ་ཞུགས།། རླུང་ཡང་སེམས་ལ་ཐིམ་འགྱུར་ཏེ།། སེམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་ལས་འགྱུར༎ སེམས་བྱུང་མ་རིག་པར་ཞུགས་ནས།། དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་སོང་སྟེ།།" ཞེས་སོ།།

གཉིས་སྣང་རགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སློད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་པ་འདྲ་བའི་སྟོང་གསལ་ཞིག་ཏུ་དྭངས་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ་ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།། འཆི་བའི་དུས་སུ་གཞི་དུས་ལ་ཡང་རླུང་སྡུད་པའི་རིམ་པས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བའི་རླུང་གི་སྡུད་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྙིང་ཁ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་སྲོག་རླུང་ཉིད།། ཐོག་མར་འཛོ་བའི་དུས་སུ་ནི།། ཉ་ཡི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་འཛོ་བ་དང་པོའི་དུས་སུ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཆགས་[2]པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་གནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། "སྲོག་གི་རླུང་ནི་སྙིང་ཁར་གནས།།"[3] ཞེས་གསུངས་པས། ཆགས་པའི་ཚེ་[4]དང་པོ་སྙིང་ཁར་སྲོག་རླུང་ཆགས་ལ།[5] དང་པོ་གང་དུ་ཆགས་པའི་[6]ཐོག་མ་དེར་མཐར་སྡུད་པར་གསུངས་པས་སོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། "ཡང་དེ་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།"[7] ཞེས་རླུང་ཐམས་ཅད་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་འོད་གསལ་འཆར་བར་གསུངས་ཤིང་། མི་ཤིགས་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། "སྙིང་ཁའི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།། གསལ་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས།།' མི་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་ཕྲ་བ་སྟེ།།

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་སོ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༣ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཉོན་མོངས་ཅན་ཉིད་སྲོག་རླུང་ཉིད།། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡང་དག་འགྲོ།། ཐོག་མར་འཛོ་བའི་དུས་སུ་ནི།། ཉ་ཡི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༢ **རླུང་འཆགས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༦བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྲོག་གི་རླུང་ནི་སྙིང་གར་གནས།།" ཞེས་སོ།།

༤ **འཆགས་པའི་ཚེ་** དབུས་དཔར།

༥ **འཆགས་ལ།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༦ **འཆགས་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༧ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༦༥ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡང་དེ་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པའོ།།"[1] ཞེས་དྲངས་པ་ལས་སྙིང་ཁ་ན་གནས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། སྙིང་ཁའི་རྩ་བརྒྱད་ལས་གྱེས་ནས་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། རྩ་ཚགས་[2]པ་ཡང་ཐོག་མར་སྙིང་ཁ་ནས་འཆགས་སོ།།[3] དེས་ན་སའི་དངོས་གཞིར། བར་དོ་གང་དུ་ཞུགས་པའི་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པའི་གནས་དེ་ལུས་ཀྱི་སྙིང་ཁ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཡན་མན་དུ་ལུས་འཆགས་པ་དང་།[4] མཐར་འཆི་བ་ན་སྙིང་ཁ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་འདོར་བར་བཤད་པ་དང་། འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཤད་པ་རྣམས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་གཞི་དུས་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་རྣལ་འབྱོར་པས་ལམ་བསྒོམས་ནས་[5]རླུང་ཐམས་ཅད་གནས་དེར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་ཚེ་འདིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་། བར་དོ་ཤི་བའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་[6]བཤད་པ་ནི། དེའི་ཚེ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ནས་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་རྣམ་པ་འདྲ་བས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་[7]ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༢ན་༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'སྙིང་གི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།། འབར་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས།།' ཞེས་སོ།།

༢ **རྩ་འཆགས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **འཆགས་སོ།།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ **འཆགས་པ་དང་།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ **བསྒོམ་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༦ **དོན་དམ་པར་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༧ **གདགས་པ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ལྡང་བ་ན་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སེམས་སྔར་བཤད་པའི་རིམ་པ་དེ་ལས་ལྡོག་ནས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་འཆར་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ངང་ནས་རླུང་ཙུང་ཟད་གཡོ་བར་རྩོམ་པ་ན་[1]ཉེར་ཐོབ་འཆར་བར་རྩོམ་ཞིང་བར་དོ་འགྲུབ་པར་རྩོམ་པ་ཡིན་ལ། ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་དང་བར་དོ་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། མདོ་རྒྱུད་དང་མངོན་པ་གོང་འོག་ས་སྡེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འཆི་སྲིད་འགག་པ་དང་བར་སྲིད་འགྲུབ་པ་གཉིས་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་སྲིད་རྫས་སྐྱེས་ཡིན་པས་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑ དེའི་ཕྱིར་བར་སྲིད་གྲུབ་མ་ཐག་གི་སེམས་ནི་འཆི་སྲིད་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཤར་བའི་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་པས་ལུས་བར་སྲིད་ཀྱི་ལུས་སུ་གྲུབ་པའི་སེམས་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་ལ། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཆེད་པ་དང་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྣང་བའི་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱེ་གནས་དང་དྲི་ཚོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་པར་བརྒྱུག་པ་ཡིན་ནོ༑༑ བར་དོ་ཤི་ནས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ནི། བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཡོ་བའི་རླུང་རྣམས་ཐིམ་ནས་སྣང་བ་དང་དེ་ཐིམ་ནས་མཆེད་པ་དང་དེ་ཐིམ་ནས་ཉེར་ཐོབ་དང་དེ་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་རྣམས་སྐྱེས་ཙམ་[2]རེ་འཆར་ལ། བར་དོ་ཤི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཤར་བའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་སྐྱེ་གནས་སུ་དང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་དེ་ཡིན་ལ༑ དེ་ལས་མཆེད་པ་དང་། དེ་ལས་སྣང་བའི་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་[3]རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་། སྣང་བའི་བཞོན་པའི་རླུང་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རླུང་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་

1 **རྣམ་པ་ན་** དབུས་དཔར།
2 **སྐྱེམ་ཙམ་** སྐྱུ་འབུམ་དཔར་མ།
3 **རྟོགས་པ་** དབུས་དཔར།

ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མེའི་ཁམས་དང་། དེ་ལས་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆུའི་ཁམས་དང་། དེ་ལས་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སའི་ཁམས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་། འབྱུང་བ་བཞི་པོ་དེ་ལས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཕེལ་ཏེ་མངལ་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མན་སྣེ་ལས། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཤི་བའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་བར་སྲིད་གྲུབ་ལ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ནི་བར་དོ་དེས་འདོད་པ་ལེན་པའི་སེམས་དང་། སྣང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་སེམས་སུ་བཤད་པ་ལ་འདི་ལྟར་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དེ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་བར་སྲིད་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། བར་དོ་འགྲུབ་པ་ལ་སྣང་བ་གསུམ་ཀ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན།། 'གང་འདིར་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཐོབ་པ།།' སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི།། རང་བཞིན་རྩ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། དེས་ན་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བ་དང་བར་དོར་སྐྱེ་བ་སྲང་མདའི་མགོ་དམའ་ལྟར་འབྱུང་བས། འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་འདོད་པའི་ལྡང་སེམས་ལ་གཉིས་ལས། མི་གསལ་བ་ནི་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པའོ།། བར་དོར་སྐྱེས་པའི་སེམས་གསལ་བ་ནི་སྣང་བའོ།། ཞེས་ཟེར་རོ།། འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བའི་ལྡང་སེམས་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་པོ་དེ་འཆི་སྲིད་ཡིན་ནམ་བར་སྲིད་ཡིན་ནམ་དེ་གཉིས་གང་ལའང་མི་གཏོགས་པར་འདོད་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་པས་ཉེར་ཐོབ་དང་མཆེད་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ།། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བར་སྲིད་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཉེར་ཐོབ་དང་མཆེད་པ་འགྲོ་དགོས་པ་ཉམས་སོ།། གསུམ་པ་ལྟར་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༣༨༩ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'གང་འདི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཐོབ་པ།།' ཞེས་སོ།།

ན་འཆི་སྲིད་དང་བར་སྲིད་ཀྱི་བར་ན་དེ་གཉིས་གང་ལའང་མི་གཏོགས་པའི་སེམས་གསལ་མི་གསལ་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་ན་འཆི་སྲིད་འགག་པ་དང་བར་སྲིད་སྐྱེ་བ་སྣང་མདའི་མདོ་དམའ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་ཁས་བླངས་པ་དངོས་སུ་ཉམས་སོ།། འཆི་སྲིད་དང་བར་སྲིད་ཀྱི་བར་ན་སེམས་དེ་འདྲ་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་ན་སའི་དངོས་གཞི་ལས། "བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་ཕྱོགས་དེ་ནས་བར་ཆད་མེད་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྲང་གི་ཐོར་ཧྲོ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།"[1] ཞེས་འཆི་སྲིད་དང་བར་སྲིད་བར་ཆད་མེད་པར་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ།། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་སེམས་དེ་དག་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པའི་རྒྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་འགྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྔོན་དུ་སེམས་གསུམ་འགྲོ་དགོས་པར་སྟོན་པ་མིན་པས་ལུང་དེ་འདྲེན་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་གནས་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་(གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་)ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་བར་དོའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ཟིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། "འདིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པར་[2]བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་མངོན་བྱང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་ཆུབ་པ་ཡན་ཆད་ནི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་དང་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱུང་

[1] སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། ཚི་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས། བམ་པོ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨༣

[2] **བསྒོམ་པར་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

[3] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏོ།" ཞེས་སོ།།

ཆུབ་པ་གསུམ་ནི་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དུ་མདོར་བྱས་[1]ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ།། རྣམ་གཞག་ཏུ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྐལ་པ་[2]དང་པོའི་མི་ཤི་བའི་བར་དོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ལྷུང་གི་རྟ་ལ་ཞོན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མྱུར་བར་འོངས་ཏེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་མངལ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་ནས་དེ་ཉིད་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཐིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གསུངས་པར་བཤད་ཅིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པར་བཤད་དོ།། དེ་ནས་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ནས་གནས་སྐབས་ལྔ་གསལ་བར་འགྱུར་བར༑ “དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་དང་པོ་མེར་མེར་པོའི་རྣམ་པའོ།། ཞེས་པ་ནས། གནས་སྐབས་ལྔ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ།།”[3] ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུངས་ནས། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། “དེའི་འོག་ཏུ་སྐྲ་དང་སེན་མོ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཟླ་བ་བཅུའི་མཐར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པས་མའི་མངལ་ནས་འཐོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དྲི་ཟ་ཉེ་བར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ།། དེ་ལྟར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།”[4] གསུངས་པ། “ཆུའི་ཁམས་ནི་ས་ཡིན་ཏེ།།” ཞེས་པ་ནས། “རང་བཞིན་དངོས་

---

༡ **རྡོར་བྱས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ བསྐལ་བ་ དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩ན༩ “རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ། དང་པོར་མེར་མེར་པོའི་རྣམ་པའོ།། མེར་མེར་པོ་ལས་ལྟར་ལྟར་པོར་འགྱུར།། ལྟར་ལྟར་པོ་ལས་གོར་གོར་པོའོ།། གོར་གོར་པོ་ལས་མཁྲང་གྱུར། མཁྲང་གྱུར་ལ་ཡང་རླུང་གིས་བསྐུལ་ཏེ། དེས་རྐང་ལག་འགྱུས་ཏེ་གནས་སྐབས་ལྔ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེའི་འོག་ཏུ་སྐྲ་དང་། ཁ་སྤུ་དང་། སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། གཟུགས་དང་མཚན་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེའོ།། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལས་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་ནས་བརྩམས་ཏེ་གནས་སྐབས་ལྔ་ངེས་པར་སྐྱེའོ།། དེ་ལ་མེར་མེར་པོ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ།། ལྟར་ལྟར་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིའོ།། གོར་གོར་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིའོ།། མཁྲང་གྱུར་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའིའོ།། རྐང་ལག་འགྱུས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ།། ཁྲག་གི་ཡང་གནས་སྐབས་ལྔར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཞུ་བ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ།།

ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན།།”[1] ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ།། གཞུང་འདིས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལས་བསྒྲུབས་པ་ནི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱགས་པས་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།། ཞེས་བསྟན་ཏོ།། ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པའོ།། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་གཞུང་འདིས་བར་སྲིད་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་བློ་ལ་མ་བདེ་བས། “འདིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་[2]པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏོ།།”[3] ཞེས་པ་“དེ་འོག་གི་གནས་སྐབས་ལྡོ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ།།” [4]ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ་དྲངས་ནས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱར་ནས་འཆད་དོ།། དེ་ནི་མཁས་པའི་གཞུང་སྐབས་གཞན་དུ་སྐྱོགས་ཏེ་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་བཤད་པ་སྟེ། རྣམ་

དམར་པོ་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིའོ།། གོར་གོར་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིའོ།། མཐྲང་གྱུར་ནི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའོ།། ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ།། དེ་ཡང་། སྐྱེ་གནས་དབུས་ཀྱི་རྩ་གཉིས་ནི།། གཡས་དང་གཡོན་ན་དེ་བཞིན་གནས།། གཡོན་ན་ཁུ་བ་ཤེས་པར་བྱ།། གཡས་པ་ན་ནི་ཁྲག་ཉིད་དེ།། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཉིད།། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྡུས་པ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པས་ས་བོན་དང་སྦྲུ་གུ་བཞིན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཐོབ་སྟེ། མངལ་གྱི་སྣོད་ཀྱི་ནང་དུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རླུང་རྒྱུ་བ་གང་དག་གིས་མངལ་གྱི་སྣོད་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་ནས་མའི་ཟུམ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྒོར་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཤིང་གནས་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཡང་ཕོ་ཞིག་ཡིན་ན་མའི་ཟུམ་གྱི་གཡས་སུ་བརྟེན་ཅིང་རྒྱབ་ཏུ་མངོན་པར་བལྟས་ཏེ་ཙོག་ཙོག་པོར་གནས་སོ།། གལ་ཏེ་མོ་ཞིག་ན་དེའི་ཕྱིར་མངལ་གྱི་གཡོན་དུ་བརྟེན་ཏེ་ལྟེ་བར་མངོན་པར་བལྟས་ཏེ་གནས་སོ།། དེའི་འོག་ཏུ་ཟླ་བ་བཅུའི་ཐ་མར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བའི་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པས་མའི་མངལ་ནས་འཐོན་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དྲི་ཟ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་སེམས་ཅན་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ།། དེ་ལྟར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།”ཞེས་སོ།།

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

༢ **བསྒོམ་པར་བྱེད་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏེ།” ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༤ན༤ “རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ། དང་པོར་མེར་མེར་པོའི་རྣམ་པའོ།། མེར་མེར་པོ་ལས་ལྟར་ལྟར་པོར་འགྱུར།། ལྟར་ལྟར་པོ་ལས་གོར་གོར་པོའོ།། གོར་གོར་པོ་ལས་མཐྲང་གྱུར། མཐྲང་གྱུར་ལ་ཡང་རླུང་གིས་བསྐྱལ་ཏེ། དེས་རྐང་ལག་འགྱུས་ཏེ་གནས་སྐབས་ལྡོ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།

གཞག་ཏུ་དང་པོར་བར་དོའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལྷ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ནི་དང་པོའི་མགོན་པོ་བར་དོ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་བར་དོ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་ཚུལ་བཤད་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་མས་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་སོགས་བྱེད་དགོས་པར་བཤད་པས་ནི་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་དང་སྦྱོར་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། མདོ་བསྲེ་ལས་ཀྱང་། "རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཧེ་ཏུ་བ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རོ།། དེ་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་ནུས་པས་ན།"[1] ཞེས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་རྣམ་གཞག་ཏུ་ལོངས་སྐུས་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པར་མི་ནུས་པས་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་བའི་དོན་དུ་བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བར་གསུངས་པ་དོན་འདྲ་ལ། ལེའུ་དང་པོའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། "དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱུང་པོ་ལ་སོགས་པར་རྗེས་[2]སུ་ཞུགས་པས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འཛིན་པར་མཛད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།"[3] ཞེས་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་དོན་དང་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། "ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ཉིད།། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་དེ།། དེ་ཉིད་དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༢བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་བདག་ཉིད་ཧེ་ཏུ་བ་བཞིན་བསྒོམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རོ།། དེ་ནས་ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་གཟུགས་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་ནུས་པས་ན་" ཞེས་སོ།།

༢ ལ་སོགས་རྗེས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ་ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༠བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱུང་པོ་ལ་སོགས་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འཛིན་པར་མཛད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་"ཞེས་སོ།།

ཉིད།༑༑"[1] ཅེས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་དང་། གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་རྣམས་ཆོས་མཐུན་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པས། དང་པོའི་མགོན་པོ་ལོངས་སྐུ་དང་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་དགོས་པར་འདོད་བཞིན་དུ་དང་པོའི་མགོན་པོ་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་བར་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་དང་སྦྱོར་བ་ནི་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཆེན་པོའོ།། འདི་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་གནད་མ་ཟིན་པར་འཆུགས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་དབེན་དང་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་[2]སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་[3]ནས་སྤྲུལ་སྐུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཞིག་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་མི་ཤེས་པར་འཆུགས་ནས་ལམ་གྱི་སྲོག་སྟོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ༑༑ དེས་ན་སྔོན་དུས་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག །ཉི་མ་ཟླ་བ་པདྨ་དེའི་སྟེང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཕ་དང་། མ་དང་། བར་དོ་དང་། དེ་གསུམ་བདེ་བས་བཀྲོལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཡོད་པས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མེར་མེར་པོ་ལ་ཨོཾ་དང་། ནར་ནར་པོ་ལ་ཨཱཿ[4]དང་། ལྟར་ལྟར་པོ་ལ་ཧཱུྃ་གི་དབྱིབས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། འཁྲང་གྱུར་དང་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་ཆོས་མཐུན། རྐང་ལག་འགྱུས་པ་དང་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐུ་རྫོགས་པ་ཆོས་མཐུན་པས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷ་པོ་དེ་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྦྱང་གཞི་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། ཡང་སྔོན་དུས་

---

༡ སྔེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༥(༣ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྱུ་མ་ཉིད།། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་དེ།། དེ་ཉིད་དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་གྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༢ **དག་པ་དང་མ་དག་པའི་** དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

༣ **སྒྱུ་ཏུ་བཞེངས་** དབུས་དཔར།

༤ **ཨཱཿ** དབུས་དཔར།

ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ཕའི་རྡོ་རྗེ་རྒྱས་པ་ཉི་མ། ཕོ་མོ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཟླ་བ། མའི་པདྨ་རྒྱས་པ་པདྨ༔ དེའི་སྙིང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་བར་དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། དེ་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་ནི་བར་དོ་དང་ཁུ་ཁྲག་གསུམ་འདྲེས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། གནས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཚེ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་དང་། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ཕྱག་མཚན་གྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་ལ། གནས་སྐབས་ལྷ་པ་ སྔར་དང་འདྲ་བར་འཆད་པ་ཡང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བར་དོ་དང་ལོངས་སྐུ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་ཆོས་མཐུན་ཁྱད་པར་ཅན་དོར་ནས་སྣང་རྡུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་གྱི་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་[1]སྔར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་ནན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་[2]པས་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་མཐུན་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅིའང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཡོད་པ་དང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡོད་པས་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་གྱི་དབྱིབས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་གྱི་དབྱིབས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བར་དོ་ཤི་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་པོ་དང་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པ་ཡིན་གྱི་བར་དོ་དང་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མ་དང་པདྨ་ཕ་དང་མའི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་རྒྱས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ནས་དེ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་འདྲེས་པ་ཁུ་ཁྲག་བར་དོ་གསུམ་འདྲེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ན་གཞི་དུས་ལ་ཕ་མའི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་བར་དོ་འཇུག་པ་དང་། ཕ་མའི་གསང་གནས་དང་ཁུ་ཁྲག་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག །ཟླ་ཉི་པདྨ་གསུམ་ནི་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་བ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སེམས་

[1] **བསྒྲུབ་བྱེད་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
[2] **བསྒྲུབ་པར་བྱེད་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཀྱི་བཞོན་པའི་རླུང་། པདྨའི་སྙིང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་བར་དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། འདྲེས་པ་ནི་བར་དོ་སྐྱེ་བ་བླངས་པ། སྤྲོ་བསྡུས་ཟླ་བ་རྫོགས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བར་དོའི་ཕུང་པོ་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།། ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལུགས་དེ་ནི་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་བ་གསུམ་བར་དོ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ལུགས་སུ་སྣང་ལ། ཕྱོགས་དེ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་ཡང་ལུགས་གསུམ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་ཚུལ་གོང་དུ་སྨོས་པ་དེ་དག་ལས་ཆེས་ཆེར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པས་མཁས་པ་དག་གིས་ཡིད་མགུ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་གནས་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་ནི། དེ་ལ་རེ་ཤིག་སྦྱོང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བར་དོ་དེ་ཡང་ཤི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་སྤངས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པས། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཤི་བའི་འོད་གསལ་དང་འདྲ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ།། དེའི་ངང་ནས་ལངས་པ་ལ། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་སྔོན་དུ་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོན་པའི་[1]དགོས་པ་ནི། རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་པ་ཟླ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྣང་བ་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་སྐུ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཡོངས་སྐྱུར་ང་རྒྱལ་བཞག་པར་བྱ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དོ།། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་ལྡང་བའི་ཟླ་ཉི་པདྨ་གསུམ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་སྣང་བ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། གསུམ་པོ་དེ་[2]བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་དུ་བྱས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་

[1] སྟོང་པའི་ དབུས་དཔར།
[2] གསུམ་པ་དེ་ དབུས་དཔར།

ཡི་གེ་གསུམ་སྙིང་ནས་སྙིང་དུ་བསྟེགས་པ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ཚན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་༑ ལུགས་ལྡོག་གི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་༑ ཚན་པ་གཉིས་བྱས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རླུང་རེ་དང་རང་དུས་ཀྱི་རླུང་རེ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་རྣམས་འདྲེས་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་རླུང་སེམས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་མཚོན་ལ། འདྲེས་པ་དེ་ཉིད་ཟླ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་འོད་ཀྱིས་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་ཟླ་བ་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་པ་ནི། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། "སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དང་༎ སྲིད་པ་བར་མར་གནས་པ་སྟེ།། ཇི་སྙེད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བརྟགས་པ།། སེམས་ཀྱི་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་དེ་ཉིད་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པའོ།། ཟླ་མ་ཁ་ཅིག །འདིས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དུའོ།། ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། སྒྲོན་གསལ་མཁན་པོ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། དེ་ཉིད་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིའང་དགོངས་པར་སྣང་བའི་ཚུལ་མ་གོ་ལ། བསྡུད་བྱ་[2]སྣོད་བཅུད་དང་། སྡུད་བྱེད་རླུང་སེམས་ཟླ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་། སྔགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་གི་ཐ་སྙད་དང་བསྟུན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་མཚོན་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ།། དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་ཉིད་ཟླ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ལས་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་རྫོལ་བའི་ཚུལ་དུ་ས་བོན་ཡི་གེ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་[3]ནི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་བར་དོའི་ངག་དང་ཆོས་མཐུན། ས་བོན་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་བསྐྱེད་པ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༥བ༡

༢ **སྡུད་བྱ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༣ **སྐྱེས་པ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

ནི་བར་དོ་དེའི་ཡིད་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐྱུར་བསྐྱེད་པ་ནི་བར་དོ་དེའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན། ས་བོན་ལས་འོད་འཕྲོས་རིགས་ལྔ་འཁོར་བཅས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་དེ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་བར་དོ་དེའི་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ༔ འདི་དག་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་རགས་པ་ཙམ་སྦྱོར་བས་ཆོག་གི །བར་དོའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དུས་མཉམ་ལ། འདིར་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་སྐུ་རྫོགས་པ་གསུམ་དུས་མི་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་མི་མཐུན་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་རི་གླིང་འཆགས་པ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་བཞིན་ནོ།། ཡང་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གོང་དུ་ཇི་སྐད་དྲངས་པ་ལྟར། སྦྱོང་གཞི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་མ་ཟད་འབྲས་བུ་ལོངས་སྐུ་དང་ཡང་ཆོས་མཐུན་པ་དགོས་པས་དེའི་མཐུན་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མེད་ཀྱང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེའི་རྒྱུར་སྣང་བ་གསུམ་དང་དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་སོང་བས། ཟླ་ཉི་པདྨ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ནི་དེ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་གསུམ་འདྲེས་པ་ལས་ཟླ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ནི། ལམ་དུས་ཀྱི་སྣང་བ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་རླུང་གི་བཞོན་པ་དང་དབྱེར་མེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་དེ་ལས་ས་བོན་དང་རིགས་ལྔ་འཁོར་བཅས་དཔག་མེད་སྤྲུད་པའི་སྤྲོ་བསྡུ་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་སྐུ་རྫོགས་པ་རྣམས་ནི། འབྲས་དུས་ཀྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་དེ་ཉིད། རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་མཚོན་ལ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པར་བྱས་པས་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་མཚོན་ལ། རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་མཚོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། དང་པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད་པའི་ཚེ། དག་པའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་ཤར་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་དངོ་སྣམ་དུ

ང་རྒྱལ་བརྟན་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་བར་དོ་སྦྱོང་བ་དང་། སྒྲུ་ལུས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པས་ཡད་ཡུད་བྱར་མི་རུང་ངོ་།། དེ་ལྟར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་གཞི་འབྲས་གཉིས་དང་ཆོས་མཐུན་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་ཐ་མི་དད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོས་ཉམས་པ་མེད་པར་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་གཏམ་དུ་བྱས་སོ།། དོན་འདི་ལྟར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་པ་ནི། "འོད་གསལ་བར་ནི་རབ་ཞུགས་ནས།།[1] ལྡང་བ་ཡང་ནི་བརྟག་པར་བྱའོ།། སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ལྷ་ཡི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་བྱ།། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། སྔགས་པས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེང་དུ།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམ།། དེར་ཡང་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད།། ཁ་དོག་དམར་པོ་བསྒོམ་པར་བྱ།། པདྨའི་སྟེང་དུ་སྔགས་ཆེན་པོ།། ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱ།། སྔགས་དང་པདྨ་གཉིས་ཀ་དག །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་རྫོགས་པ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྣམ་པར་བརྟག །བརྒྱུ་དང་མི་བརྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།། དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་བསམ་ཞིང་།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི། "སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།།"[3] ཞེས་པའི་དོན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པས་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐུར་བློ་ངོར་ལངས་པ་ནི་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་ལ། རྫོགས་རིམ་པས་སྟོང་པ་བཞིའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྲུ་མའམ་ཟུང་འཇུག་གི་

---

[1] **བཞུགས་ནས།།** དབུས་དཔར།

[2] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འོད་གསལ་བར་ནི་རབ་ཞུགས་ནས།།། ལྡང་བ་ཡང་ནི་བསྟན་པར་བྱ།། སྔགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། ལྷ་ཡི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར།། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། སྔགས་པས་དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ཡང་།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམ།། དེར་ནི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད།། ཁ་དོག་དམར་པོ་བསྒོམ་པར་བྱ།། པདྨའི་སྟེང་དུ་སྔགས་ཆེན་པོ།། ཡི་གེ་གསུམ་ནི་དེ་ནས་བསམ།། སྔགས་དང་པདྨ་ཉི་མ་དག །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས།། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་རྫོགས་འགྱུར།། བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྣམ་པར་བརྟག །རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།། དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་བསམ་ཞིང་།།" ཞེས་སོ།།

[3] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༥

སྐྱུར་ལངས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།[1] "ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།།"[2] ཞེས་པ་ནི། སྒྲོན་གསལ་དུ། འོད་གསལ་ལ་གནས་པ་ལ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་གནས་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། འདིར་འོད་གསལ་ལ་ཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དེའི་ངང་ནས་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།། " སྔགས་དང་པདྨ་ཉི་མ་དག །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས།།"[3] ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས། ཟླ་མ་སྔ་མ་དག །བར་གྱི་ཟླ་བ་ལ་པདྨ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་ཡས་ཞུགས། ཉི་མ་མས་ཞུགས་པའི་ཟླ་བ་དེ་ཉིད་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཟླ་བར་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། "ཨོཾ་ཤུ་ནྱ་ཏཱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱས་ལ། ཨོཾ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་པདྨ་བསྐྱེད་ལ། པདྨའི་ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་རྣམ་པར་བསམས་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ།།"[4] ཞེས་ཟླ་ཉི་པདྨ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ལ། མདོར་བསྡུ་ལས་ཀྱང་། "དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བལྟས་ལ།"[5] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་མདོར་བྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཉི་མ་དང་པདྨ་དབུས་ཀྱི་ཟླ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་དོན་

༡ དོན་ཏོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༥
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༦
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༧༤ན༡
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༢བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བལྟས་ལ།" ཞེས་སོ།།

ནོ།།། བརྒྱུ་དང་མི་བརྒྱུ་ཞེས་སོགས་ནི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ལ་སྡུད་པའི་དོན་ནོ།། "བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི།། གསང་སྔགས་འདི་ནི་བཟློད་པར་བྱ།། ཨོཾ་དྷརྨ་དྷཱ་ཏུ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱ་བའོ།། སྔགས་དོན་ནི། ཨོཾ་ཞེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དྷརྨ་ནི་ཆོས་སོ།། དྷཱ་ཏུ་ནི་དབྱིངས་སམ་ཁམས་ཏེ་མཐར་གཏུགས་པའི་རྩ་བའི་དོན་ནོ།།[2] སྭ་བྷཱ་ཝ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་རླུང་སེམས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ།།[3] དེ་འདྲའི་རླུང་སེམས་ཉིད་ཟླ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ངའོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ནི་ཨཱཏྨ་ཀ་ཨཱ་ཧཾ། ཞེས་པའོ།། སྔགས་དེ་ཉིད་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། བཤད་པའི་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་གསུངས་པ་སྒྲོན་གསལ་དུ་དྲངས་པ། "ཨོཾ་ནི་དང་པོར་ཞེས་པར་བྱ།། དྷརྨ་ཞེས་བྱ་གཉིས་པའོ།། དྷཱ་ཏུ་ཞེས་བྱ་གསུམ་པར་བཤད།། སྭ་བྷཱ་ཝར་གྲགས་བཞི་པའོ།། ཨཱཏྨ་ཀ་ནི་ལྔ་པ་ཡིན།། ཨཱ་ཧཾ་དུ་གྱུར་དྲུག་པར་འདོད།། སྔགས་འདི་བཟློད་ནས་དེ་འོག་ཏུ།། བསྒོམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་བསྒོམ།།"[4] ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ངེས་དོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་སྔགས་ཚན་དང་པོ་ལྔས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་བསྟན་ལ། ཨ་ཧཾ་གིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་བསྟན་ཞིང་། སྔགས་འདི་བཟློད་པ་སྟེ། རླུང་ལྔའི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྷའི་སྐུ་བསྒོམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོས། འོད་གསལ་ལས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྱུ་མའམ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུར་བསྒོམ་པ་སྟེ་ལྡང་བར་བྱའོ།། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༧

༢ དོན་ཏོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ དོན་ཏོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༧༡བ༥ ལས་བྱུང་བ་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨོཾ་ནི་དང་པོར་ཞེས་པར་བྱ།། དྷརྨ་ཞེས་བྱ་གཉིས་པའོ།། དྷཱ་ཏུ་ཞེས་བྱ་གསུམ་པར་བཤད།། སྭ་བྷཱ་བར་གྲགས་བཞི་པའོ།། ཨཱཏྨ་ཀཿནི་ལྔ་པ་ཡིན།། ཨ་ཧཾ་དུ་གྱུར་དྲུག་པར་འདོད།། སྔགས་འདི་བཟློད་ནས་དེ་འོག་ཏུ།། བསྒོམ་པ་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་བསྒོམ།།" ཞེས་སོ།།

ད་ལྟ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐུགས་དེ་ཉིད་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པའི་དོན་བསྒོམས་ནས།[1] མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྒོམ་སྟེ། ཐུགས་དེ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའི་དོན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། བཤེས་གཉེན་སྔ་མ་དག་གིས་ཐུགས་འདི་ངེས་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་མང་དུ་བྱས་སྣང་མོད་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མི་སྣང་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་འདུག་པས་སྙིང་པོ་མི་སྣང་ངོ་།། དེ་དག་གིས་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། "དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་དམིགས་ནས་ནི།། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་བརྩམ་པར་བྱ།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། མངོན་བྱང་ལྔའི་ནང་ནས་དང་པོ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་དང་། གསུམ་པ་ནས་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།། "རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཡིག་གསུམ་ཡང་།། ཟླ་བའི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་བསམ།།"[3] ཞེས་པས་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དངོས་སྟོན་ཏེ། ཐུར་གྱི་ཟླ་བ་དེ་ལས་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་རྫོལ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཨོཾ་དཀར་པོ། ཨཱཿདམར་པོ། ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། "དེ་ནས་ཡིག་གསུམ་ལས་བྱུང་བ།། ཀུན་ད་ཟླ་བ་དཀར་དང་མཚུངས།།"[4] ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། མདོ་བསྲེ་ལས། "ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་ལ། རྡོ་རྗེ་ང་རྒྱལ་དེ་ལས་བྱུང་བ།"[5] ཞེས་པས་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་དང་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཞིང་། ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ཚུལ། འགྲེལ་པ་རིན་འབྲེང་ལས། བཛྲ་ཨཱཏྨ་

༡ **བསྒོམ་ནས།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༣བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་དམིགས་ནས་སུ།། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་བརྩམ་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༡

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༡

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༤

ཀཱཡཧཱུཾ། ཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་བཤད་དོ།། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་དང་པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། མདོར་བྱས་ལས། "དང་པོའི་མགོན་པོ་བསམས་ནས་ཀྱང་།།"[1] ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟར་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། "སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྡོ་རྗེ་མཆོག །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྣམ་བསྒོམ་པ།། བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།།' ཡི་ཞེས་རྡོ་རྗེ་དག་གིས་བྱ།།"[2] ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྡུ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། སྐུ་རྡོ་རྗེ་གསུང་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཡིག་གསུམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྔགས་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགོས་འགྱུར་ལས། "རྡོ་རྗེ་ཡིག་གསུམ་སྔགས་ཀྱི་མཆོག།"[3] ཅེས་འབྱུང་ངོ་།། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྣམ་པར་བསྒོམ་མོ།། དེ་འབའ་ཞིག་ལས་བསྒོམ་པར་བྱའམ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྔ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། "ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ། རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པའོ།།"[4] ཞེས་དང་། "དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཟླ་བ་དང་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་དང་སྐུའི་རིམ་གྱིས་བྱུང་ནས།"[5] ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་པ་ངེས་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དང་པོ་མགོན་པོ་བསམས་ནས་ཀྱང་།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གསུམ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཡིག་སྔགས་ཀྱི་མཆོག །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་བསྒོམ་པ།། བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པ་ནི།།' ཞེས་སོ།།

༣ མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥ན༢

པར་དགོས་ཀྱི། མདོར་བྱས་ལས། དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས་ཕྱག་མཚན་ལས་བསྐྱེད་པ་མི་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་མི་བཟུང་ངོ་།། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་པོར་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བཤད་ལ། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་རབ་ཏུ་གྲོན་གསལ་དང་འགྲེལ་པ་རིན་འཕྲེང་གིས་བཤད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་པས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་བསྒྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་ཡང་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་འདུས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ལུང་སྟོན་ལས་གསུངས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་བཤད་པ་དྲངས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དེ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཐུགས་དང་། དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བ་མཚོན་དོན་དུ་བྱས་ནས། དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་ཡང་ཞལ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ལ། ཡོངས་སྐུ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞལ་གསུམ་པར་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་རྒྱུད་སྡེའི་དོན་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའོ།།

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཆེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲུལ་སྐུ་རྫོང་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་ནས་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱ་བ་ལ། སྦྱང་གཞི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཆ་གང་དང་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་བཤད་པ་དང་། ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་བྱ་བ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྦྱང་གཞི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལ་མི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་

ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚེ་མ་ནད་མེད་པར་ཉམས་བདེ་ཞིང་ཟླ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕོ་མོ་ཕན་ཚུན་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་འདུས་པ་དང་། དྲི་ཟ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་འཇུག་པར་འདོད་པ་སྟེ། གནས་གསུམ་པོ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་མངལ་ཆགས་[1]པར་འགྱུར་ཏེ། མངལ་དུ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། "ཕ་མ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་ཕྲད་པ་དང་། མ་ཡང་ཟུང་བར་གྱུར་ཅིང་ཟླ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། དྲི་ཟ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཅིང་འཇུག་པར་འདོད་ན་སྟེ། དགའ་བོ་དྲི་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲིད་པ་བར་མའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཡིན་ནོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་མའི་མངལ་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱིས་བསྐྱགས་པ་དང་། མངལ་གྱི་དབུས་ནས་འདྲ་བ་དང་། མངལ་གྲོག་མའི་[3]རྐེད་པ་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་མངལ་གྱི་ཉེས་པ་དང་། ཕ་མ་གཉིས་ཀ་ལས་མངལ་སྐྱོར་ཁུ་ཁྲག་དུས་མཉམ་དུ་མ་བྱུང་བའམ། བྱུང་ཡང་ཟུལ་བ་[4]ལ་སོགས་པ་ས་བོན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། ཕ་མས་བུ་སྐྱེད་པ་དང་བུས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཕ་མར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པ་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་གང་ཟུང་དང་ལྡན་ན་མངལ་དུ་བུ་མི་ཆགས་པར་[5]མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པས་ཉེས་པ་དེ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ཕ་མ་ཉལ་པོ་བྱས་པས་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སུམ་མདོའི་[6]མེ་གཏུམ་མོ་འཕེལ་བ་རྣམས། དབང་པོ་གཉིས་བསྣུབ་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་གྱེན་དུ་གཡོས་པས་

1 **མངལ་འཆགས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

2 སྡེ་བཀའ། འདུལ་བ། ཛ འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི། བམ་པོ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༥ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཕ་མ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་ཕྲད་པ་དང་། མ་ཡང་ཟུང་བར་གྱུར་ཅིང་ཟླ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། དྲི་ཟ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཅིང་འཇུག་པར་འདོད་ན་སྟེ། དགའ་བོ་དྲི་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། སྲིད་པ་བར་མ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཚིག་བླ་དགས་ཡིན་ནོ།།" ཞེས་པའི་ལུང་འདི་གཞུང་དུ་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དཀོན་བརྩེགས་ག་པའི་ནང་དུ་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དུ་མི་གསལ་ཡང་འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི་རུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལུང་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་བཀོད།

3 **གྲོག་མོའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

4 **ཟུལ་བ་** དབུས་དཔར།

5 **མི་འཆགས་པར་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

6 **གསུམ་མདོའི་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

སྦྱར་ཏེ།[1] དེའི་དྲོད་ཀྱིས་ཁམས་དཀར་དམར་ཞུ་བ་རྣམས། ཕ་མའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྦུབས་སྟོང་རྣམས་ནས་བབས་ཏེ་ཕ་མའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དབང་པོ་རྣམས་བདེ་བས་ཚིམ་པར་བྱས་ནས། སླར་མའི་གསང་བའི་པདྨར་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཕ་མ་གཉིས་ལས་ཁུ་ཁྲག་གི་དྭངས་མ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱ་བ་ཐིགས་པ་རེ་ངེས་པར་མཇུག་ཏུ་འབྱུང་ལ། དེ་གཉིས་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་བར་དོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་ཅིང་། ཐོག་མར་རྣམ་ཤེས་གང་དུ་ཞུགས་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ལུས་ཀྱི་སྙིང་ཁར་འགྱུར་ལ། ཐོག་མར་རྣམ་ཤེས་གང་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ནས་མཐར་རྣམ་ཤེས་ཐོན་ནས་འཆི་འཕོ་བ་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ལ་ངེས་པར་སྙིང་ཁ་ནས་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཕ་མ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དེ་དྲི་ཟ་ཉེ་བར་གནས་པས་མཐོང་སྟེ། འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དེ་མཐོང་བ་ན་གཅིག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཅིག་ཤོས་ལ་འབྲལ་འདོད་སྐྱེ་སྟེ། ཕོར་སྐྱེ་ན་བུད་མེད་ལ་ཆགས་ཤིང་སྐྱེས་པ་ལ་འབྲལ་བར་འདོད་པ་སྐྱེ་ལ། མོར་སྐྱེ་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་གང་ལ་ཆགས་པའི་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་གི་ཅིག་ཤོས་མི་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལ་འཁྱུད་པའི་བསམ་པས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ན་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་དེའི་ལུས་གཞན་མི་སྣང་བར་ཕོ་མོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་པོ་འབའ་ཞིག་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞི་དེ་ལས་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཁྲོ་བ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་བར་དོ་ཤི་ནས། དེ་མ་ཐག་རྣམ་ཤེས་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་འཇུག་པར་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཐོག་མར་མའི་གསང་བའི་སྒོ་འབའ་ཞིག་ནས་འཇུག་པར་མ་ངེས་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མཐོང་བས། འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་བར་མ་འོང་སྟེ། རྟ་ཞོན་པ་བཞིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་རླུང་གི་བཞོན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞོན་

---

༡ **སྦར་ཏེ།** གཙང་དཔར།

ཏེ༔ ཤིན་ཏུ་སྨུར་བར་འོང་ཞིང་། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་གམ་ཡུད་ཙམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལྷར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོར་ཞུགས་ཏེ། ཞེས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་ལ། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་བཤད་པ་ལ་[1]རྣམ་སྣང་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་སྣང་གི་སྒོ་འོག་སྒོ་ལ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་བར་དོ་འཇུག་པར་འདོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་དེས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལྷར་ཞེས། དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ལྟར་རྣམ་སྣང་གི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཚིག་པའི་འོག་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གང་དུ་འགོད་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྤྱི་བོའི་སྒོ་ལ་རྣམ་སྣང་གི་སྒོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཚིག་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་བར་དོ་ལུས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སྦྱོར་འབྱུང་ལས། “དང་པོ་པ་མའི་ཀུན་སྦྱོར་ལས།། སྲིད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཅན་དུ་མཐོང་།། ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་ཀུན་དགའི་སྟོབས།། ཁ་ཡི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག །”[2]ཅེས་ཁ་ནས་འཇུག་པ་ཡང་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་པ་མ་སུའི་ཁ་ཡིན་སྙམ་ན། རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། “སྦྱོར་ལས་ཀླུང་གི་རྣམ་ཤེས་ནི།། བརྒྱ་ལ་གང་ཚེ་འགྲོ་འགྱུར་ན།། པ་ཡི་ཁ་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན།།’ དེ་ཚེ་ཆགས་པའི་དབང་དུ་འགྱུར།། གསང་གནས་ལྷ་མཚན་ལྡན་པའི་རྒྱ།། མེ་དང་ཉི་མ་འཆར་བ་ན།། དེ་ཚེ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་ནོན།། ‘ཆགས་པས་མཆོག་ཏུ་འདོད་པར་འགྱུར།།’ རྡོ་རྗེ་པདྨ་འདྲེས་པའི་གདོང་།། ‘འཇུག་པ་རྩ་ཡི་ཁ་ཡི་ཀླུང་།།’ དེ་ཚེ་ས་བོན་དུ་ནི་འགྱུར།། ས་བོན་ལས་ནི་སེམས་ཅན་འབྱུང་།།”[3] ཞེས་པའི་ཁ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེས་ན་བར་

---

༡ **ག་ཤད་པ་ལ་** གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༥ན༥ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “པ་མའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་སོགས་ནི༔ སྲིད་པའི་སྐྱེ་བོས་མཐོང་གྱུར་ནས།། ཏ་ལ་ཞོན་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ནི།། ཀླུང་གི་བཞོན་པ་ཞོན་ནས་སུ།། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཉིད་ལ་ནི།། ཤིན་ཏུ་སྨུར་བར་འོངས་གྱུར་ནས།། ཤིན་ཏུ་དགའ་དང་བཅས་སྟོབས་ཀྱིས།། ཁ་ཡི་ལམ་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༠ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གསུམ་དང་བརྒྱད་པ། བཅུ་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྦྱོར་ལ་ཀླུང་གི་རྣམ་ཤེས་ནི།། བརྒྱ་ལམ་གང་ཚེ་འབྲེལ་གྱུར་ན།། པ་ཡི་མཁའ་ལ་མཚུངས་པར་གནས༔’ ‘ཆགས་པ་མཆོག་ཏུ་འདོད་པར་འགྱུར།།’ ‘འཇུག་པ་པ་ཡི་ཁ་ཡི་ཀླུང་།།’ ཞེས་སོ།།

ངོ་ཤེ་ནས་རྣམ་ཤེས་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐོག་མར་བར་དོ་ཕའི་ཁའམ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ། ཕའི་གསང་གནས་ནས་འཐོན་ནས། མའི་པདྨར་ཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷ་མངལ་འབྱིན་བྱེད་པ་དུ་མ་ཞིག་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས་པའམ། བར་དོ་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་ནམ་མཁར་བཞག་པ་སོགས་ཐོག་མར་ཡབ་ཀྱི་སྤྱི་བོའམ་ཞལ་ནས་ཞུགས། དེ་ནས་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕྱུང་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་ག་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། མཛོད་འགྲེལ་ལས། "སྲིད་པ་བར་མ་ནི་ལྟོ་བ་བརྟོལ་ཏེ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཆེ་མ་ལས་གང་ཕྱིས་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཕུ་བོ་ཞེས་བྱའོ།། གང་སྔར་བྱུང་བ་ནི་ནུ་བོ་ཞེས་བྱའོ།།"[1] ཞེས་མའི་མངལ་སྒོ་ནས་འཇུག་པའང་བཤད་དེ། མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པར་ཁས་བླང་དགོས་སོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། བར་དོ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་སྒོ་ལ་བུ་ག་ངེས་པར་མི་དགོས་ཏེ། ལྕུགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་གཤགས་པའི་ནང་ནས་སྲིན་བུ་བྱུང་བར་གྲག་གོ །ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་ཕོར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་མའི་དཀུ་གཡས་པར་བརྟེན་ཏེ་ཁ་མའི་སྒལ་པ་ངོས་ལ་ཕྱོགས་པས་གནས་ཤིང་༑ མོར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་མའི་དཀུ་གཡོན་པར་བརྟེན་ཏེ། ཁ་མདུན་དུ་ཕྱོགས་པས་གནས་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡང་དང་པོ་ཕ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཆགས་པ་སྐྱེས་ནས་འཕྲུད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་ལས་སོ།། ཕ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཕའི་ཁུ་བའི་ཐིགས་པ་ཐ་མ་འབྱུང་བའི་ཚེ་ཕའི་རླུང་བརྒྱུ་ཚུལ་ལས་བུ་དང་བུ་མོ་སོགས་གང་དུ་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་གསུངས་ཏེ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། "ས་

༡ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༥ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྲིད་པ་བར་མ་ནི་ལྟོ་བ་བརྟོལ་ཏེ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཆེ་མ་ལས་གང་ཕྱིས་བྱུང་བ་དེ་ནི་ནུ་བོ་ཞེས་བྱའོ།། གང་སྔར་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཕུ་བོ་ཞེས་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

བོན་ལྟུང་དུས་ཡུད་ཙམ་ལ།། རིམ་པ་མཚོན་བྱ[1]་ལེགས་པའི་བློ།། གཡས་པར་བརྒྱ་བའི་རླུང་དག་ལས།། ཐམས་ཅད་ཆེ་ན་སྐྱེས་པར་འགྱུར།། གལ་ཏེ་གཡོན་པར་རླུང་བརྒྱ་ན།། ངེས་པར་བུད་མེད་དག་ཏུ་འགྱུར།། གཉིས་ཀའི་དབུས་བརྒྱུའི་རླུང་དག་ལས།། རྟག་ཏུ་མ་ནིང་དག་ཏུ་འགྱུར།།"[2] ཞེས་སོ།། མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།

ཞུགས་པ་ལས་འཕེལ་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བར་དོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོག་མར་མའི་གསང་བར་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་རྗེས་སུ་མའི་མངལ་གྱི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་ནས་དེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་གནས་དེ་ནི་མའི་ཕོ་བའི་འོག་ལོང་གའི་སྟེང་གི་བར་ཡིན་པར་མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ་སྟེ། གནས་སྐབས་ལྔ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་མེར་མེར་པོ་དང་ལྟར་ལྟར་པོ་དང་གོར་གོར་པོ་དང་འཁྲང་གྱུར་དང་རྐང་ལག་འགྱུས་པ་དང་ལྔ་ལ་གསུངས་ལ། མངལ་འཇུག་དང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། གནས་སྐབས་དང་པོ་ནུར་ནུར་པོ་དང་གཉིས་པ་མེར་མེར་པོར་བཤད་ཅིང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བཤད་ཀྱང་། མིང་འདོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་གྱི་རིམ་པ་འདྲ་བར་སྣང་བས་མི་འགལ་ལོ།། དེ་ལ་མེར་མེར་པོ་ནི་ཕྱིར་སྤྲིས་མ་ལྟ་བུས་གཡོགས་ལ་ནང་དུ་ཞིན་ཏུ་སླ་[3]བར་འདུག་པའོ།།[4] དེ་ཉིད་རླུང་གིས་སྨིན་པར་བྱས་པ་ལས་ལྟར་ལྟར་པོ་[5]སྟེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྤྲིས་མ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཞོ་ལྟར་བསྐ་བར་གྱུར་ཅིང་ཤར་ནི་མ་གྱུར་པའོ།། དེ་ཉིད་རླུང་གིས་སྨིན་པར་བྱས་པ་

༡ **མཚོན་པ་** གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༨བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མཁས་པས་ས་བོན་ལྟུང་བའི་རིམ།། དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཡང་དག་མཚོན།། གཡས་ན་རླུང་ནི་རྒྱུ་བ་གང་།། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྐྱེས་བུར་འགྱུར།། གཡོན་ནས་རླུང་ནི་རྒྱུ་བ་གང་།། ངེས་པར་བུད་མེད་རྣམས་སུ་འགྱུར།། གཉིས་ཀའི་དབུས་རྒྱུའི་ས་བོན་གང་།། རྟག་ཏུ་མ་ནིང་འགྱུར་བའོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ **ནང་ཞིན་ཏུ་སླ་** སྐུ་འབུམ་དཔར།
ནང་བུ་ཞིན་ཏུ་སླ་ དབུས་དཔར།

༤ **འདུས་པའོ།།** དབུས་དཔར།

༥ **ལྟར་ལྟར་པོ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

ལས་གོར་གོར་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཤར་ནི་གྲུར་ལ་མནན་མི་བཟོད་པའི་ཧྲོར་ཧྲོར་པོའོ།། དེ་ཉིད་རླུང་གིས་སྨིན་པར་བྱས་པ་ལས་འཁྲང་འགྱུར་ཏེ་མནན་བཟོད་པའོ།། དེ་ཉིད་རླུང་གིས་སྨིན་པར་བྱས་པ་ལས་རྐང་ལག་འགྱུས་པ་སྟེ། བརླ་གཉིས་དང་དཔུང་པ་གཉིས་དང་མགོ་བོའི་མཚན་མ་སྟེ་འབུར་པོ་ལྔ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་སྐྲ་དང་སེན་མོ་[1]དང་བ་སྤུ་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་ཕོ་མོའི་མཚན་མ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། "སྐྲ་སྤུ་སེན་མོ་ལ་སོགས་དང་།། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་ནི།། མཚན་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར།།"[2] ཞེས་གསུངས་སོ།། མཚན་རྣམས་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་སྲས་ཀྱིས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་རྟེན་རྣམས་ལ་འཆད་དོ།། སྡོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། "དང་པོར་ནུར་ནུར་པོ་རྣམ་པ།། མེར་མེར་པོ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན།། ལྟར་ལྟར་པོ་[3]སྐྱེས་གསུམ་པ་སྟེ།། བཞི་པ་གོར་གོར་པོ་ཉིད་དོ།། རླུང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱུལ་བས་ན།། ཉ་ཡི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར།། ཟླ་བ་ལྔར་གྱུར་ས་བོན་ལས།། ཡན་ལག་ལྔ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ།། སྐྲ་སྤུ་[4]སེན་མོ་རྣམས་དང་རྟགས།། ཟླ་བ་བདུན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། དབང་པོ་རྣམས་དང་གཟུགས་རྣམས་ནི།། ཟླ་བ་བརྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ཟླ་བ་དགུ་ཡིས་ཡང་དག་རྫོགས།། ཟླ་བ་བཅུ་ཡིས་སེམས་དང་ལྡན།།"[5] ཞེས་ཟླ་བ་དགུ་ཡིས་ལུས་རྫོགས་ནས་ཟླ་བ་བཅུ་པ་ལ་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་

༡ **སེན་མོ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྐྲ་སྤུ་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ།། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་ནི།། མཚམས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༣ **ལྟར་ལྟར་པོ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཅང་དཔར།

༤ **སྤྲ་སྤུ་** གཅང་དཔར།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེམཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༨ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དང་པོའི་རྣམ་པ་ནུར་ནུར་པོ།། མེར་མེར་པོ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན།། ལྟར་ལྟར་པོར་སྐྱེས་གསུམ་པ་སྟེ།། དེ་བཞིན་བཞི་པ་གོར་གོར་པོ།། རླུང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱུལ་ཙམ་གྱིས།། ཤ་ཡི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར།། ཟླ་བ་ལྔར་གྱུར་ས་བོན་ལས།། ཡན་ལག་ལྔ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ།། ཟླ་བ་བདུན་ན་སྐྲ་དང་སྤུ།། སེན་མོ་རྟགས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ཟླ་བ་བརྒྱད་ན་དབང་པོ་དང་།། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་འབྱུང་བར་འགྱུར།། ཟླ་བ་དགུ་ན་ཡང་དག་རྫོགས།། ཟླ་བ་བཅུ་ན་སེམས་དང་ལྡན།།" ཞེས་སོ།།

པར་གསུངས་སོ།། མངལ་འཇུག་ལས་ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་བརྒྱད་རྫོགས་ནས་བཙའ་བར་གསུངས་ལ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། དེ་ནས་ཞག་བཞི་ལོན་ནས་བཙའ་བར་གསུངས་ཏེ། ཟླ་བ་རིལ་པོ་དགུ་དང་ངོ་བཅུར་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་འགྲིག་པར་སྣང་ངོ་།། མངལ་དུ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།

མངལ་ནས་བཙའ་བའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མངལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ན་ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྔོན་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་རླུང་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བ་ལངས་ནས། མངལ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་ནས། ལག་པ་གཉིས་བཅུམ་སྟེ་མའི་རུམ་ནས་ཆོས་འབྱུང་གི་སྒོར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སྔོན་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་རླུང་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟ་བ་ཞེས་པ་ལངས་ནས། སེམས་ཅན་དེའི་རྐང་པ་གྱེན་དང་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་ནས། མའི་དྲི་ཆུའི་ལམ་དུ་འཕུལ་བར་མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་དྲུག་པ་ལ་མངལ་ན་གནས་པར་མི་དགའ་ཞིང་འབྱུང་བར་འདོད་ལ། སོ་བདུན་པ་ལ་མངལ་གྱི་གནས་དེ་ལ་མི་གཙང་བ་དང་དྲི་ང་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་བཤད་དོ།། དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་བརྒྱད་པའི་མཐར་རླུང་གིས་མངལ་གྱི་སྒོར་འཕུལ་བ་དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་འཐོན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤར་དྲི་ཟ་སྲིད་པ་བར་མ་དོའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་ཐ་མལ་པའི་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་། མངལ་དུ་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་ཞུགས་ནས་སྨིན་པར་བྱས་ནས་ཕྱིར་འཐོན་པ་ན་ཐ་མལ་པ་དག་གི་ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་དེ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པས་གསུངས་པར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་བཤད་དེ། དེའི་དོན་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། སྦྱོང་གཞི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཆ་གང་དང་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གང་ཆོས་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པ་[1]བཤད་པ་ལ༑ དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྗེར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལྷ་དགོད་པ་སོགས་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྗེར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་(གཞན་ལུགས་དགག་པ་)ནི། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་ཚུལ་མདོ་བསྡེ་ན་མི་གསལ་ཞིང་མདོར་བྱས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་བསྒྱུར་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ། རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་དང་འགྲེལ་པ་རིན་འཕྲེང་དང་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་སྤྲོས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཚུར་འདུས་རང་ལ་ཐིམ་ནས་རང་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒྱུར་བར་འདོད་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ སྔ་ཕྱི་ཁ་ཅིག་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ།། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། བར་དོ་ཁམས་རགས་པ་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་ཕར་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། ཁུ་ཁྲག་ཚུར་བར་དོ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁུ་ཁྲག་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ཡིན་གྱི་བར་དོ་རང་གི་ལུས་ལས་བྱུང་བའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་ལས་ཟླ་གཞོན་རྡོ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཚ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དེའི་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་ལས༑ འདིར་དང་པོའི་མགོན་པོ་གང་དུ་བསྒྱུར་བར་བྱ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་མངལ་དུ་འདྲེས་པ་ལ་གནས་སྐབས་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གནས་སྐབས་དང་པོ་མེར་མེར་པོ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། འོ་ན་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་བའི་

[1] **བསྒོམ་པ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

སྐབས་སུ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “རྒྱུད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་རིམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཚིམ་པར་བྱེད།།”[1] ཞེས་བར་དོར་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཐིག་ལེ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཞིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མ་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་གི་གཞུང་གིས་སྟོན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྦྱང་གཞི་ཕོ་ནར་མ་ཟད་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་སྦྱང་གཞི་ཕོ་ན་བཤད་ནས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་གཏན་ནས་མ་བཤད་པས་སྐྱེས་བུ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་ཞིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། “དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞིལ་གྱིས་གནོན་པ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ།།[2] བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྒྱུད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོ་ལས་གཉིས་ཀ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཚིམ་པར་བྱས་པས་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་ཏེ། གཉི་གའང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཚིམ་པར་བྱེད།།” ཞེས་སོ།།

༢ **བཞུགས་སོ།།** དབུས་དཔར།

བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་སྒྲོན་གསལ་དུ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་གསུངས་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་ལྷག་མོས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་སྟོན་ཅིང་༑ དེའི་ཚུལ་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་ལ། མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པས་ནི། ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་བྱ་རྒྱུ་སྒྱུ་ལུས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཚུལ་འོད་གསལ་དུ་བཙུག་ནས་གཉིས་སྣང་གི་སྦྱོར་བ་དག་པར་བྱས་པས་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟོན་ལ༑ སྦས་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདི་ཉིད་ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་[2]དང་ཕྱག་རྒྱ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་ཞིང་། གཞིའི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྦས་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ན་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་གཞི་བར་དོ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་སྟོན་ལ། ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པས་སྦྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དངོས་སྟོན་ནོ།། དེ་ལ་སྦྱོང་གཞི་སྟོན་ཚུལ་ཐོག་མར་བརྗོད་ན། གཞི་དུས་ལ་ཕ་མ་ཉལ་པོ་བྱས་པས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ཁམས་དཀར་དམར་ཞུ་བ་ན། རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་སྦུབས་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཁམས་ཞུ་བས་གང་ནས་འབབ་པ་ནི་སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འབབ་པ་དེ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ལྡོག་པས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ལ།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ **བསྒྲུབ་པ་པོ་** གཙང་དཔར།

ཁམས་ཞུ་བ་དེ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་པོ་དེའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ༔ ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་རྩ་སྦུབས་ཀྱི་ཁམས་ཞུ་བ་འབབ་པ་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞི་ཕོ་མོ་གཉིས་པོ་དེའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྣེ་[1]ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་དུ་ལྷ་བུའི་ཁམས་ཞུ་བ་དེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཕོ་མོ་གཉིས་པོ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་བདེ་བས་བརྒྱལ་བའོ།། འདི་ལ་ཐིལ་གྱིས་མནན་རྒྱུ་ནི་ཕ་མའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེའོ།། ཐིལ་གྱིས་གནོན་པ་པོ་ནི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་ཞུ་བ་དེའོ།། གནོན་ཚུལ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་བདེ་བས་བརྒྱལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།། དེ་འདྲ་བ་དེ་བཤད་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་ལ་དགོངས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ནི་ཐིལ་གནོན་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་གིས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཐིལ་གྱིས་མནན་ཞིང་གཅིག་ཏུ་མཛད་ལ། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའོ།། སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་སྟོང་ངོ༔ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་འདིར་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ།། དེའི་ངོ་བོ་

༡ **སེམས་དཔའ་སྣེ་** དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

ཉིད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ནོ།། གནས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའོ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བས་སོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་བར་གྱུར་ནས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྐྱོང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་སྨྲས་པའོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། ད་ནི་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ན། སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ་གཞི་དུས་ལ་ཕ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ།། དེ་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བྱས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནི་གཞི་དུས་ལ་ཕ་མའི་ཁུ་སྟོང་ཐིག་བདུན་ཙུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་སྟོང་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་མི་བསྐྱོད་པས་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་གི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའོ།། སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་རྩ་ཐྲན་སྟོང་ཐྲག་བདུན་ཙུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་སྟོང་ངོ་།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་འདིར་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ།། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ནོ།། གནས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའོ༑༑ རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བས་སོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་བར་གྱུར་ནས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྐྱོང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། སྨྲས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

གང་བ་ནི་རྩ་སྦུབས་ཁམས་ཞུ་བས་གང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི། "དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག །ཅེས་པ་ནས། ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ།།"[1] ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ཏེ། གཞི་དུས་ལ་ཕ་མའི་ཕྱུང་སོགས་རྣམས་ཁམས་ཞུ་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་བདེ་བས་བརྒྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།། མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གསང་བའི་པདྨར་འདྲེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།། དེ་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཕར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ནི་བར་དོ་ཤི་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།། དེ་ཡང་མངལ་དུ་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་ནས་ཟླ་བ་དགུའི་བར་དུ་འཕེལ་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་ལྔར་བསྡུས་པ་དེ་ལ་ཁུ་བའི་གནས་སྐབས་ལྔ་དང་ཁྲག་གི་གནས་སྐབས་ལྔར་ཕྱེ་ནས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། "དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལས། ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་ནས་བརྩམས་ཏེ་གནས་སྐབས་ལྔ་ངེས་པར་སྐྱེའོ།། དེ་ལ་མེར་མེར་པོ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ།། ལྟར་ལྟར་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིའོ།།། གོར་གོར་པོ་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འོ།། འཁྲང་འགྱུར་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡིའོ།། རྐང་ལག་འགྱུས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ།། ཁྲག་གི་ཡང་གནས་སྐབས་ལྔར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཞུ་བ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའིའོ།། དམར་པོ་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིའོ།། གོང་བུ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིའོ།། འཁྲང་འགྱུར་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡིའོ།། ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ།།"[2]

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥༡ན༥

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལས་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་ནས་བརྩམས་ཏེ་གནས་སྐབས་ལྔ་ངེས་པར་སྐྱེའོ།། དེ་

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བའི་རིགས་ལྔ་དང་སྦྱོར་ཚུལ་[1]ཞིག་གསུངས་སོ།། འདིར་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ། རིགས་ལྔ་དང་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ལྔ་པོ་དེ་རིགས་ལྔའི་སྦྱང་གཞི་སོ་སོར་འཆད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་ལུས་མངལ་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྔ་ལས་མི་འདའ་བ་ལྟར་དུ། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བར་བྱ་བ་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་ལུས་དེ་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ལྷ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་རིགས་ལས་མི་འདའོ།།[2] ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དང་། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔའི་ཐོག་མ། མེར་མེར་པོའི་གནས་སྐབས་དེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། འདིར་བར་དོ་དང་འདྲ་བའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཐོག་མར་གང་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔའི་ནང་ནས་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་མ་ཐག་གི་མེར་མེར་པོའི་གནས་སྐབས་དེ་ནི་ཆུའི་ཁམས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་ཡང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་ལྔའི་ནང་ནས་ཆུའི་ཁམས་ལ་བཞག་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པར་བྱས་པ་འདྲེས་པ་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྐུ་ཐ་མལ་པའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟོན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་ཆེད་དུ། ལོངས་སྐུ་དང་འདྲ་བའི་དང་པོའི་

ལ་མེར་མེར་པོ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ།། ལྟར་ལྟར་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིའོ།། གོར་གོར་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིའོ།། མཁྲང་འགྱུར་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའིའོ།། རྐང་ལག་འགྱུས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ།། ཁྲག་གི་ཡང་གནས་སྐབས་ལྔར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཞུ་བ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ།། དམར་པོ་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིའོ།། གོར་གོར་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིའོ།། མཁྲང་འགྱུར་ནི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའོ།། ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

1 **སྦྱོར་ཚུལ་** དབུས་དཔར།

2 **མི་འདའོ།།** གཅང་དཔར།

མགོན་པོ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒྱུར་བ་ཡིན་པས། མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་སོ།། འདི་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རང་ཉིད་བཅུག་ནས་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྤྲོས་ནས་མཛད་པ་མཛད་པ་སོགས་བསྒོམ་པ་རྣམས། ཕྱིར་གྲུབ་ཟིན་གྱི་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་འཕྲིན་ལས་སུ་འགྱུར་བས་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ཉིད་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཧ་ཅང་ཡང་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ལྷ་རྣམས་སྤྲོས་རང་རང་གི་མཛད་པ་མཛད་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་འདྲེས་ཏེ། སླར་བྱོན་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་རང་ལ་འདྲེས། ལྷ་གཞན་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་རང་རང་གི་གནས་སུ་བཞུགས་པར་བསྒོམས་ནས།[1] དེའི་འོག་ཏུ་བཟླས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བཤད་ཅིང་། ཁྱེད་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ། བཟླས་པ་སོགས་ཕྱིར་གྲུབ་ཟིན་གྱི་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་སུ་སོང་བས་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མ་ལས་ལྷའི་བསྐྱེད་ཚོག་དུ་མ་ཞིག་ལ་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་ལས་འོད་འཕྲོས། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས་དེ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་མཆོག་གི་ཇོར་གྱི་

---

༡ **བསྒོམ་ནས།** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

སྐབས་སུའང་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཙུག་ཕྱིན་ཆད་སྒོམ་བཟླས་[1]སོགས་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་ཟིན་གྱི་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་མཛད་པར་སོང་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ཉིད་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་དང་པོར་གསང་གནས་སུ་སླེབ་པ་[2]དེ་ཕ་མའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་ནས་འདྲེས་པ་འཕེལ་བ་ལས་ཕྱིར་བཙས་པའི་སྐྱེས་བུས་བྱ་བ་ཅི་བྱས་ཕ་མའི་བྱ་བར་མི་འགྱུར་གྱི་བུ་དེ་རང་གི་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། དང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བཀུག་པའི་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམས་ཀྱང་།[3] ཕྱིས་བདག་ཉིད་དེ་ལ་བཙུག་ནས་འདྲེས་ཕྱིན་ཆད་བདག་ཉིད་རྡོར་སེམས་སུ་ང་རྒྱལ་བྱེད་པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་སྐྱོན་གྱི་གོ་སྐབས་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་སོགས་སྤྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ་ནི༑ ཐོན་གྱི་མཁས་པ་དག །གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཚུན་ཆད་མངལ་ན་གནས་པ་དང་སྦྱོར་ལ། སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ནི་མངལ་ནས་འཐོན་པའི་ལུས་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་རླུང་ཨ་ཐུང་དང་སྦྱོར་རོ།། ཕྱིས་ཀྱི་བླ་མ་དག་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པ་མངལ་དང་སྦྱོར་ལ། གནས་གསུམ་བྱིན་རླབས་དང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་གཉིས་ཀ་བཙས་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱོར་རོ།། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། "དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་[4]དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་

---

༡ བསྒོམ་བཟླས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སླེབས་པ་ དབུས་དཔར།

༣ བསྒོམ་ཀྱང་། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ ཐམས་ཀྱི་སྐུ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

འདི༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ།།"[1] ཞེས་པ་འདིས་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལྟ་དགོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་འདི་བསྟན་པར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་བཤད་ཅིང་། ཡང་དེ་ལས། "དེའི་འོག་ཏུ་ཟླ་བ་བཅུའི་མཐར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ང་འཛིན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པས་མའི་མངལ་ནས་འཐོན་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དྲི་ཟ་ཉེ་བར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཁའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ།། དེ་ལྟར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།"[2] ཞེས་མངལ་ནས་བཙས་མ་ཐག་པ་དང་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པ་གཉིས་སྦྱར་བས། དེའི་གོང་གི་རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་མངལ་ནས་མ་བཙས་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱོར་དགོས་པར་གྲུབ་ལ། ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དོན་ནི། དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། "འདི་སྐད་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། རིག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ငི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེའི་འོག་ཏུ་ཟླ་བ་བཅུའི་ཐ་མར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བའི་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པས་མའི་མངལ་ནས་འཐོན་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དྲི་ཟ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་སེམས་ཅན་ཁའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ།། དེ་ལྟར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ༑ བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།" ཞེས་སོ།།

དུ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་གྱིས་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱིས་ཏེ་སྲིད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གྱུར་པའོ།།”[1] ཞེས་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པས་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་མངལ་གྱི་སྐོར་ཕྱོགས་པ་ཡན་ཆད་དང་སྦྱར་བར་བྱ་དགོས་སོ།། མངལ་དུ་ངག་སྨྲ་བ་མེད་ཀྱང་ངག་གི་གནས་ལྟེ་ཡོད་པས་ངག་བྱིན་རླབས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་མི་འགལ་ལོ།། དེ་ལྟ་ན་མངལ་དུ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལྷ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་འགོད་པ།[2] མངལ་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྫོགས་པར་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྐུ་[3]བྱིན་རླབས། ངག་གི་གནས་བརྒྱད་དང་ཁ་ལ་བརྒྱུ་བའི་དབུགས་རླུང་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ངག་བྱིན་རླབས། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་དྲན་པ་རྫོགས་པར་འཇུག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཐུགས་བྱིན་རླབས་བྱེད་ལ། སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་ནི་ཞིབ་པར་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། རགས་པ་འོལ་སྤྱི་ཙམ་ནི། སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུར་བསྒོམ་པའི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ནི་མངལ་གྱི་སྐྱེས་བུའི་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ནི་དེའི་ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་སྐད་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་གྱིས་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཏེ་སྲིད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གྱུར་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ **བཀོད་ལ།** དབུས་དཔར།

༣ **གྲུབ་པ་དང་སྐུ་** དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་(གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་)ནི། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས། "འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས།། གྲུབ་པའི་[1]དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ།།"[2] ཞེས་དང་། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསུངས་པས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་གདོད་མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྔར་ཡོད་གསལ་འདེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་ནི་ཧ་ཅང་ཡང་མ་བརྟགས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའམ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་ཡང་ཡིན་འཁོར་བ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་རེར་མ་བསྒོམ་པ་མེད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཆ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟ་ན་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་སོགས་སུའང་འདོད་དགོས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ན་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་མ་ཡིན་པ་འགལ་བས་འཁོར་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཞིང་། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངོ་མ་ཤེས་པའི་སངས་རྒྱས་དེས་ནི་རང་ཡང་མ་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཞོག །དེ་བས་ན་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་མི་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ བླུན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཆེས་ཡ་མཚན་ནོ།། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་

༡ **སྒྲུབ་པའི་** དབུས་དཔར།
༢ སྔོ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེ། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག ཤོག་གྲངས་༣༢༢བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འགྲོ་བ་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས།། གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

ངོ་ཤེས་ཕྱིན་ཆད་ལམ་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་ཅིའང་མེད་པར་འདོད་དགོས་པས་ལུས་དཀྱིལ་ལན་གཅིག་བརྡ་འཕྲོད་ཕྱིན་ཆད་ལམ་གང་ཡང་བསྒོམ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་འདི་ལྟར་ཡང་སྨྲ་ཞིང་ལམ་བསྒོམས་ནས་[1]ས་ལམ་རིམ་ཅན་དུ་བགྲོད་དགོས་པར་འདོད་པ་རིག་པ་རྣལ་དུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པའི་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ཐོབ་ཀྱང་ད་དུང་སྔགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་ཆེས་དམན་པར་ཁས་བླངས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་[2]གི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་བྱུར་ཡོད། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་མི་གསལ་ཞིང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་[3]ཀྱིས་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་རིང་ལུགས་གྲྭ་མ་ཉམས་པར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་གདོད་མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་ཡོད་ན་སྲོག་གཅོད་པའི་ལས་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཀྲོངས་པའི་[4]མཚམས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་མོད་ཟད་པར་བརྗོད་ཀྱིས་ག་ལ་ལང་། ཀླུན་པོ་ཁ་ཅིག །བསྐྱེད་རིམ་གང་བསྒོམ་ཐམས་ཅད། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷར་གདོད་མ་ནས་གནས་པ་དེ་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་

༡ བསྒོམ་ནས་ དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།
༢ ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༣ བསྒོམ་སྟོབས་ དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།
༤ དགྲོངས་པའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཅོང་དཔར།

ཞེས་ཟེར་བའང་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་དགག་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་འདི་དག་ལ་སྦྱང་གཞི་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་པས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་[1]ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ།[2] སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞིག་སྔག་ཡིན་པས་སྔགས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་མ་སྟོང་བས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བསྒོམ་པ་དོན་མེད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདི་འདྲ་བའང་སྔགས་པ་མཁས་པར་ཁས་འཆེ་ན་མི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་སྨྲོས་ཤིག །ཡང་ཁ་ཅིག་རང་ལྟར་བསྒོམ་པའི་དུས་ན་ལྷ་དངོས་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱང་ལྟར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ན་བློ་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་ཟེར་བའང་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་དགག་པར་བྱ་ལ། གཞན་ཡང་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟ་བུ་བསྒོམས་ནས།[3] སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐུར། སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་བསྒོམ་པ་སོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སམ། མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ཟིན་པས་སངས་མ་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པ་དང་། དབང་བསྐུར་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པ་དང་། སྡིག་སྒྲིབ་དག་མ་ཚར་བའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བསྒོམ་ན་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྨྲ། གཞན་ཡང་བྲིས་སྐུ་ལུགས་སྐུ་སོགས་ཀྱང་རབ་གནས་ཟིན་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ནམ་མཁའི་ཁམས་

---

༡ **སྦྱོད་བྱེད་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ **འགྱུར་བ།** དབུས་དཔར།

༣ **བསྒོམ་ནས།** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

ཐམས་ཅད་མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱིས་གང་བར་བསྒོམས་ནས་[1]མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཚེ། བསྒོམས་པ་[2]ལྟར་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་མི་དམིགས་པས་ཁེགས་ལ། མེད་ན་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཐད་དོ།། ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་མཚུངས་ཤིང་། དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་མི་བསྐྱོད་པ་ཆུའི་དབང་བསྐུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་མ་མི་བསྐྱོད་པར་གྱུར་ཟིན་པས། ད་དེ་ལ་རིན་འབྱུང་གི་དབང་ལ་སོགས་པས་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་སྦྱང་དགོས་པ་འགལ་ཞིང་། རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམ་པའི་ཚེ་རང་གི་ལུས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་སྔོན་བས་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེའི་ཚེ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་འཆེ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་བསྙོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མ་ཡིན་ན་ནི་རང་ཉིད་ལ་དེའི་ཚེ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་སུ་[3]ཞེ་བས་སྨྲས་པས། ཐམ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གདོན་མི་ཟ་བས། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་དབྱེན་བཅོས་པས་བག་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག །འདི་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུ་གང་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་རྟག་བརྟན་བྲལ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་བཟོད་པར་སྨྲ་བ་ནི། ཁོ་བོ་ལ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གང་ཡང་དཔྱོད་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་འདུན་པས་འགྲོ་བ་ཞེ་སྡང་གིས་འགྲོ་བ་གཉིས་སྲུག་གིས་འགྲོ་བའོ།། ཞེས་སྒྲོགས་པའི་ཚེ་དེའོ།། གལ་ཏེ་མང་དུ་སྨྲས་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འགྲོ་བའི་ལུས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པ་ལ་བསམས་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྲུབ་པར་སྨྲའི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་

---

1 **བསྒོམ་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

2 **བསྒོམ་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

3 **སངས་རྒྱས་བུ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

འཁོར་དངོས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་དེའི་སྒོ་ནས་བཅོས་མ་བཅོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྟུལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་ཡང་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་པ་དེ་ལུས་གདོད་མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྲུབ་པ་གསལ་འདེབས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་གསང་འདུས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་དག་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བ་མཆོག་ཏུ་སིམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཡང་བླ་མ་སྔ་མ་དག་ལུས་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་ལྷ་རྣམས་ལྷ་རང་རང་གི་སྐུའི་རྣམ་པར་བསྒོམ་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་ཚིགས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཆ་དེ་དང་དེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མོས་པའམ་དོད་དུ་མོས་པ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི། དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་མི་བསྒོམ་མོ།། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་རྣམ་པར་བསྒོམ་མི་དགོས་པར་ངོ་བོའམ་དོད་དུ་བསྒོམ་པས་ཆོག་ན་ལྷ་ལའང་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པས་ཆོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ལ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལའང་། ལུས་འདོམ་གང་གྲུ་བཞི་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པའི་རྣམ་པ་སོགས་སུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཀླུ་བྱང་གིས། "ཚངས་པའི་ཐིག་ནས་ཡང་དག་བརྩམ།། གྲུ་བཞི་པ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ།། གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་སྣང་བ་ཡི།།' རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་སྐུ་དཀྱིལ་འཁོར།།"[1] ཞེས་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། "ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར།།' སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཡང་དག་བརྟེན།།"[2] ཞེས་དང་། "དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ།།"[3] ཞེས་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་སྣང་བ་ཡིས།།' ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་འགྱུར།།' ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༥ན༦

ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་པར་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་བོད་ཀྱི་འདུས་པ་བའི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་སྐུའི་རྣམ་པར་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། "དེ་ནས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི།། དབྱེ་བ་ཤེས་པས་སྣང་མཛད་སོགས།། "གནོད་མཛེས་བར་དུ་ས་བོན་གྱི།། དགོད་པ་[1]ཡང་དག་ཉིད་དུ་དགོད།།"[2] ཅེས་ས་བོན་ཙམ་དགོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དང་དེར་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་བཀོད་པ་ལྷ་དེ་དང་དེར་མོས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྐུའི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཡབ་ལ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་འགོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་ལྔ་ནི་ཡུམ་གྱི་དབང་པོ་ལྔ་ལ་བཀོད་ཅིང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་[3]ས་བོན་ཡབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་ལ་བཀོད་ནས་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་བ་[4]ན་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བཀོད་པ་དེ་དག་ཀུང་ཞལ་སྦྱོར་དུ་འོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོར་བྱས་སུ་ཡང་ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་དགོད་པའི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་མ་གསུངས་ལ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཀུང་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པའི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་མ་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཡབ་ལ་ས་སྙིང་སོགས་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་དང་ཞལ་སྦྱོར་དུ་འགོད་ན་ཡུམ་ལའང་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་ས་སྙིང་སོགས་དང་འཁྲུད་པ་དགོད་དགོས་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཁྲོ་མོ་བཅུ་དང་འཁྲུད་པ་འགོད་དགོས་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཁྲོ་མོ་བཅུ་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུས་འཁྲུད་པ་འགོད་དགོས་པར་ཐལ་ཏེ། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡུལ་ལྔའི་ལྷ་མོ་རྣམས་བཀོད་པ་ནི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་

---

༡ **བཀོད་པ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ ཐོ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'གནོད་མཛེས་བར་དུ་ས་བོན་གྱིས།། དགོད་པས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་དགོད།།' ཅེས་སོ།།

༣ **བྱང་སེམས་ཀྱི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ **སྦྱོར་བ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།། སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལྟེ་བ་སྙིང་ཁ་མགྲིན་པ་སྤྱི་བོ་རྣམས་སུ་འགོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མདོར་བྱས་སུ། "སྤྱན་དང་མཱ་མ་ཀཱི་དང་ནི།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་གོས་དཀར་མོ།། སྒྲོལ་མ་ཡང་ནི་ཐུགས་པ་ཡིས།། 'ས་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་དགོད།།"[1] ཅེས་འབྱུང་བ་བཞིའི་གནས་སུ་ལྷ་མོ་བཞི་དགོད་པར་བཤད་པས། ས་རླུང་གི་གནས་འདོམས་སུ་སྤྱན་མ་དང་། རླུང་གི་རླུང་གི་གནས་ལྟེ་བར་སྒྲོལ་མ་དང་། ཆུ་རླུང་གི་གནས་སྙིང་ཁར་མཱ་མ་ཀཱི་དང་། མེ་རླུང་གི་གནས་མགྲིན་པར་གོས་དཀར་མོ་དགོད་པར་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། འདི་དག་ནི་ལོག་པའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཤ་སྟག་སྟེ་འདི་ལྟར་མདོར་བྱས་ལས་ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་ལྷ་དགོད་པ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ། "ལྷ་མོ་རྡོ་རྗེ་གཟུགས་ལ་སོགས།། དེ་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་བསམས་ལ།། ས་སྙིང་ལ་སོགས་དེ་རྣམས་དང་།། 'སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བསྒོམ་པར་བྱ།།"[2] ཞེས་པས་ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་ས་སྙིང་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་འགོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལའང་ས་སྙིང་སོགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔས་འབྱུང་བ་དགོད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་དགོད་པར་བཤད་པ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་ལྷ་འགོད་པ་སྟོན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ། "དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་དགོད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གསུངས་པ།"[3] ཞེས་སློབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ལ་འགོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ས་ལ་སོགས་ལ་རྣམ་པར་དགོད།།' ཅེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསྒོམ་པར་བྱ།།' ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༥ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་རྣམས་དགོད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གསུངས་པ།" ཞེས་སོ།།

པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་ཡང་སྟོན་ན་ཁྲོ་མོ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་རིགས་པ་ལ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་རྒྱུས་ལ་བྱམས་པ་སོགས་འགོད་པ་བཤད་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་འགོད་པ་བཤད་ནས། དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་ཡན་ལག་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་འགོད་པ་བཤད་པས་ཡུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྨྲ་བ་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། མིག་སོགས་ས་སྙིང་སོགས་ཡུམ་ལྔས་འབྱུད་པ་བྱེད་ན་ཡན་ལག་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཁྲོ་མོ་བཅུས་འབྱུད་པ་དགོད་དགོས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་སྟེ༑ རང་གི་ལུས་ལ་སྦྱང་གཞིའམ་ལྷ་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་ཡུལ་ལྔ་སོ་སོར་ཡོད་ཅིང་། ས་སྙིང་སོགས་ལྔ་དང་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་ཡང་དབང་ཡུལ་སོ་སོ་ལས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་རོ་ལངས་མ་བསྒྲུབ་གཞི་ལག་པ་གཡས་སོ་སོ་བ་གཉིས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་རིགས་ལྔ་འགོད་ཀྱི་ཡུམ་བཞི་མི་འགོད་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་ཡུམ་བཞི་འགོད་ཀྱི་རིགས་ལྔ་མི་འགོད་པར་འདོད་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་ས་སྙིང་སོགས་འགོད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་མི་འགོད། ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་འགོད་ཀྱི་ས་སྙིང་སོགས་དགོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚུངས་པ་བརྗོད་ན་ཇི་ལྟར་ལན་འདེབས་པ་སྨྲོས་ཤིག །གཞན་ཡང་ཡུམ་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བྱས་སོགས་ལས་གཙོ་བོར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེའི་ཚེ་ལས་རྒྱའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ས་སྙིང་སོགས་སུ་མི་བསྒྲུབ་ན། སྒྲུབ་པ་པོའི་མིག་ས་སྙིང་དུ་བསྒྲུབ་པས་ཕྱག་རྒྱའི་མིག་ས་སྙིང་དུ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱག་རྒྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་སོགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་བསྒྲུབ་པས༑ སྒྲུབ་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལྔ་སྤྱོད་ཞིང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ།། ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་

ལ༎[1] ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ནས་རྣམ་གཞག་དང་སྒྲོན་གསལ་གཉིས་ཀ་རུ་བསྒྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལུང་ལས་ཀྱང་། "རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ།། རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས།།"[2] ཞེས་ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལུས་ནི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྣང་བ་ནི་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ལ༎ གཞན་ཡང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷའི་གྲངས་ཀྱིས་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་གྲངས་སྒྲུབ་ན་[3]ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ལས་ཆེས་མང་བ་འགོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ལྷ་ཁྲོ་བོ་དང་ཁྲོ་མོ་ལྷ་སོ་སོར་བགྲང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་མདོར་བྱས་ལས་ཡབ་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་དགོད་པ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དབང་པོ་ལྔ་ཡོད་ན་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཡུལ་ལྔ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པ་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་པའམ༑ ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བའི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་རང་གི་དབང་པོ་སོ་སོའི་སྒོར་བྲངས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལྔ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པར་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་ནུས་པ་ལ་དགོངས་སོ།། ལུས་ལ་ལྷ་མི་འགོད་པར་ལྷའི་ས་བོན་འབའ་ཞིག་འགོད་པ་ནི་མདོར་བྱས་ལས། "ཕྲེཾ་མིག་[4]ཏུ་བཀོད་ནས་ནི།། ས་ཡི་སྙིང་པོ་རྣམ་པར་བསྒོམ༎༎ ཨོཾ་ནི་རྣ་བ་དག་ལ་དགོད།། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ།།"[5] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་བསྒོམ་པར་དངོས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡང་། "དེ་

---

༡ **བསྒྲུབ་པ་ལ།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠༩༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྐུ་ལ་ནི༎༎ རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས།།" ཞེས་སོ།།

༣ **བསྒྲུབ་ན་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ **ཕྲེཾ་མིག་** དབུས་དཔར།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤༩༦

བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་བཀོད་པ་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།།”[1] ཞེས་དང་། “མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དགོད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གསུངས་པ།”[2] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་ཉིད་དགོད་པར་བཤད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པ་དེ་ཉིད་ རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། “ནུ་མའི་དབུས་བར་སྤྱི་གཙུག་མཐའ་ཡི་བར།། ཚོ་གཤེས་པས་ཡང་ན་རྐང་པའི་བར།། ལྟེ་བ་རྐེད་པ་གསང་བར་རྒྱལ་བའི་སྲས།།’ རིགས་ལྔ་རྣམས་ནི་དགོད་པ་རབ་ཏུ་བྱ།།”[3] ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྡུ་ལས་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་རིམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བྱས་ལ། བདག་ཉིད་དང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་ལྔར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ནུ་མའི་དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ནུ་མའི་དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་ཁའི་གནས་སོ།། བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་འདིར་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དགོད་པའོ།། སྤྱི་གཙུག་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་གཙུག་གི་མཐའི་སྲས་སྐྲ་ཉེ་བར་མཚོན་ཏེ། སྐྲའི་མཐའ་སྟེ་སྐྲའི་སྐྱེ་གནས་ཇི་སྲིད་པའི་བར་དུ་ཡི་གེ་ཨོཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དགོད་དོ།། ཚོ་གཤེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཤེས་པས་སོ།། བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་ཁ་དང་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་ཏེ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀློག་མའི་ཕྱོགས་ཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེར་ཡི་གེ་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དགོད་པར་བྱའོ།། རྐང་པའི་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྐང་པ་དང་བརླའི་རྩའི་བར་དུ་ནི་རྐང་པའི་བར་རོ།། དང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་རྐང་པ་གཉིས་སུ་ཞེས་བསྡུ་བའི་དོན་ཏེ། དེར་

---

1 སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༥ན་༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་དགོད་པ་ལས། ཕུང་པོ་ལྔ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ།” ཞེས་སོ།།

2 སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༥བ་༡

3 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢ན་༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ སྔ་མ་གསུམ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ནུ་མའི་དབུས་གང་སྤྱི་གཙུག་མཐའ་དབུས་སུ།། ཚོ་གཤེས་པས་རྐང་པའི་བར་དུ་ཡང་།། ལྟེ་བ་རོ་སྨད་གསང་བ་རྒྱལ་བའི་སྲས།།’ ཞེས་སོ།།

ཡི་གེ་ཧཱ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་དགོད་པར་བྱའོ།། ལྟེ་བ་རྐྱེད་པ་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་བདུན་པ་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་འདི་དག་ཏུ་སྭཱ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དགོད་པར་བྱའོ།། རྒྱལ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ༑༑ རྒྱལ་བའི་སྲས་ནི་དེའི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་རིགས་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་བཤད་པའི་ཚོགས་རིགས་ལྔའི་བདག་ཉིད་དགོད་པ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ༑༑”[1] ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། རང་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་རིགས་ལྔ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་འགོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་ལྷ་འགོད་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲས་པས་ནི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་མ་མཐོང་བ་གོ་བར་བྱས་སོ།། དེས་ན་མདོར་བྱས་ལས། “ས་བོན་གྱི། དགོད་པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་དགོད།།”[2] ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཧཱུཾ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པས་ཐོག་མར་ཧཱུཾ་སོགས་རྣམས་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་དུ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་གནས་དེ་དང་དེར་

---

༡ སྡེ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༥༥༨༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་འབྱུང་བའི་རིམ་གྱིས། རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བྱས་ལ་བདག་ཉིད་དང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་ལྔར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ནུ་མའི་དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ནུ་མའི་དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་གའི་གནས་སོ།། བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་འདིར་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དགོད་པའོ།། སྤྱི་གཙུག་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་གཙུག་གི་མཐའི་སྐྲས་སྐྲ་ཉེ་བར་མཚོན་ཏེ། སྐྲའི་མཐའ་སྟེ། སྐྲའི་སྐྱེ་གནས་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་ཨོཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དགོད་དོ།། ཚིག་ཕྱེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཕྱེས་པའོ༑༑ བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་ག་དང་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་ཏེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒོག་མའི་ཕྱོགས་ཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེར་ཡི་གེ་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དགོད་པར་བྱའོ།། རྐང་པའི་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྐང་པ་དང་བརླ་རྩའི་བར་དུ་ནི་རྐང་པའི་སོལ་དང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་རྐང་པ་གཉིས་སུ་ཞེས་བསྡུ་བའི་དོན་ཏེ། དེར་ཡི་གེ་ཧཱ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་དགོད་པར་བྱའོ།། ལྟེ་བ་རྐྱེད་པ་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་བདུན་པ་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་འདི་དག་ཏུ་ཡི་གེ་སྭཱ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དགོད་པར་བྱའོ།། རྒྱལ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ།། རྒྱལ་བའི་སྲས་ནི་དེའི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པ་དང་༑ དེའི་རིགས་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལས་བཤད་པའི་ཚོགས་རིགས་ལྔའི་བདག་ཉིད་དགོད་པ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩༦༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ས་བོན་གྱིས།། དགོད་པས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་དགོད།།” ཅེས་སོ།།

དགོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ས་བོན་རྐྱང་པ་འགོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ།། ས་བོན་དགོད་པར་བཤད་པས་ལྷ་མི་འགོད་པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱུ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་[1] འདྲ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྟིང་བའོ།། དེ་ཡང་དྭངས་མ་ཐག་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདིས། རྣམ་སྣང་སྒྲ་མཚམས་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཕྲོག་མ་ནས་སྐྲ་མཚམས་བར་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་སྙིང་ཁ་ནས་ཕྲོག་མའི་མ་མཐའ་བར་དུ་འགོད་པར་བཤད་པའི་རིགས་འགྲོས་སྦྱར་ན་སྙིང་ཁ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་ལ་རིན་འབྱུང་དང་། ལྟེ་བའི་མ་མཐའི་མཚམས་ནས་བརླའི་རྩ་བའི་བར་ལ་དོན་གྲུབ་བཀོད་པས་ཆོག་པར་སྣང་ལ། དྭངས་མ་ཐག་པའི་སྒྲོན་གསལ་གྱི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན་ལྟེ་བ། རྐེད་པ་གསང་གནས་གསུམ་ལ་ཁྱབ་པར་རིན་འབྱུང་དང་༑ བརླའི་རྩ་བ་ནས་རྐང་སོར་བར་ལ་དོན་གྲུབ་འགོད་པར་སྣང་སྟེ་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པར་བཞེད་དོ།། སྤྱན་མ་སོགས་བཞི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོད་པར་བཤད་པས་གསང་གནས་སོགས་སུ་དགོད་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཁྱེད་ཅག་རྒྱུད་དོན་ལ་ཞིབ་པར་འཇེད་པའི་བློ་དང་མི་ལྡན་པ་དག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་འབྱུང་བ་བདེན་ནོ།། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རླུང་ལ་རྩ་བའི་རླུང་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ས་རླུང་ཐུར་སེལ་གྱི་གནས་གསང་གནས་དང་༑ མཉམ་གནས་རླུང་གི་རླུང་གི་གནས་ལྟེ་བ་དང་། སྲོག་འཛིན་ཆུ་རླུང་གི་གནས་སྙིང་ཁ་དང་། གྱེན་རྒྱུ་མེ་རླུང་གི་གནས་མགྲིན་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་ནམ་མཁའི་རླུང་གི་གནས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་སྤྱན་སོགས་བཞི་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཞིར་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་འབྱུང་བ་བཞིའི་རླུང་དང་སྤྱན་སོགས་བཞི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ལུས་ཀྱི་སྲ་བའི་ཆ་དང་། གཤེར་བའི་ཆ་དང་། དྲོ་བའི་ཆ་དང་། གཡོ་བའི་ཆ་རྣམས་ལ་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་བཞིར་བྱས་ནས། དེ་དག་ལྷ་མོ་བཞིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ན་ནི། རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་ཀ་ཡང་རླུང་གི་ཁམས་གཅིག་

༡ **བསྒྲུབ་པ་དང་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

ཕྱུར་བྱས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་མའི་བསྒྲུབ་གཞིར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ས་རླུང་ལས་སྤྱན་མ་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་ལ་སྦྲ་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་འདི་འདྲ་བ་ནི་ས་དང་ས་རླུང་གི་ཕྱན་མ་ཕྱེད་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ནམ་མཁའ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ནམ། ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་ལའང་སྦྲ་བའི་མཚན་ཉིད་ཚང་ན་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི་མི་འགལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་མོད་ཀྱི་འགལ་འབྲེལ་གྱི་བརྡ་ལ་གཏན་མ་བྱུང་བའི་བྱིས་པ་ཉིད་ནས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་སྙིང་ལས་ཆུང་ངུར་གྱིས་ཤིག །འོ་ན་སྐབས་འདིར་སྦྲ་བའི་ཚ་ལ་སར་བཞག་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས༑ ལུས་ལ་སྤྱན་མ་སོགས་བཞི་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། "མོ་ཧ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱན་མ་སའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་པ་ནས། བཛྲ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོལ་མ་རླུང་གི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ།། བཀོད་ནས་སྦྲ་བ་ཉིད་དང་། གཤེར་བ་ཉིད་དང་། དྲོ་བ་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསམ་པར་བྱའོ།།"[1] ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། "ཡང་འདིའི་ཤ་སོགས་ས་ཁམས་ལ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྤྱན་བཞུགས་སོ།། ཁྲག་སོགས་ཆུ་ཡི་ཁམས་ལ་ནི།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་མཱ་མ་བཞུགས།། དྲོ་བ་ལ་སོགས་མེ་ཁམས་ལ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་གོས་དཀར་བཞུགས།། 'བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་རླུང་ཁམས་ལ།།' བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་བཞུགས།།"[2] ཞེས་ཚེས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཤ་ས་རླུང་དང་། ཁྲག་མེ་རླུང་དུ

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཊི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༥བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མོ་ཧ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བས་སྤྱན་མ་སའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ།། དྭེ་ཥ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བས་མཱ་མ་ཀཱི་ཆུའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ།། རཱ་ག་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བས་གོས་དཀར་མོ་མེའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ།། བཛྲ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲོལ་མ་རླུང་གི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ།། བཀོད་ནས་སྦྲ་བ་ཉིད་དང་། གཤེར་བ་ཉིད་དང་། དྲོ་བ་ཉིད་དང་གཡོ་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསམ་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བདུན་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་རླུང་ཁམས་ལ།།' ཞེས་སོ།།

ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་ཁས་ལེན་པར་བྱེད། དེས་ན་རགས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་སོགས་ཐིམ་པར་བཤད་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་སྲ་བའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་ལ་ས་ལ་སོགས་པར་བྱས་ནས། དེ་དག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ནུས་[1]པ་ཐིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་དག་ཐིམ་པ་དང་མཐུན་པར་ལུས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོན་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་ཐིམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཁམས་ཐྲ་བ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པས་སྨིག་སྒྱུ་[2]ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་བ་སོགས་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་རླུང་ལ་ཕྲ་རགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རགས་པ་ཐིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་དབྱེ་དག་མ་ཤེས་ན་རགས་པ་ཐིམ་པ་དང་ཕྲ་བ་ཐིམ་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་ཤེས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་དག་རྟོགས་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར། ཕྲ་བ་ཐིམ་ཞེས་པ་ཡང་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་རགས་ཤིང་། དེ་ལས་རླུང་གི་ཁམས་ཕྲ་བ་ཡིན་གྱི། རླུང་རང་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ།། རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་རང་དབང་གི་ཁ་དོག་དང་བྱེད་ལས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་ས་རླུང་སོགས་སུ་བཞག་གི[3] །ས་ཡང་ཡིན་རླུང་ཡང་ཡིན་པས་ས་རླུང་སོགས་སུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ལ། ས་སེར་པོ་ཆུ་དཀར་པོ་རླུང་ལྗང་ཁུར་བྱས་པ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་འོག་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་དང་བསྟུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ས་སྟེང་གི་[4]ས་ཆུ་རླུང་གསུམ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་བསྟུན་པ་མ་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་ས་ཁམས་ཀྱི་གནས་གསང་གནས་ན་ཡོད་པ་དང་ལྟེ་བ་ནའང་ཡོད་པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སམྦུ་ཊ་ལས། ལྟེ་བ་སའི་གནས་སུ་སྒྲོན་མ་དང་སྐྱེ་

1 ནུས་ གཙང་དཔར།
2 སྨིག་རྒྱུ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
3 བཞག་གོ། གཙང་དཔར།
4 ས་སྟེངས་ཀྱི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

གཙུག་ཀླུང་གི་གནས་སུ་སྒྲོལ་མ་འགོད་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་འཆད་སེམས་ཤིག །ཡང་ཁ་ཅིག །མོ་ཧླ་ར་ཏི་ཞེས་པ་ལས་སྒྲུན་མ་དང་། དྲེ་ཁཾ་ར་ཏི་[1]ལས་ཕྲ་མ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སོགས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་བྱུང་གིས། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དགོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་མཚན་ལྟགས་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པར་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་། ལྷ་མོ་བཞི་སྔོས་སུ་མཚན་ལྟགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "མོ་ཧླ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུན་མ་སའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ།།"[2] ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་[3]ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་ཐབས་མངོན་བྱུང་ལས། "གཏི་མུག་དགའ་སོགས་ལྟགས་ཀྱིས་ནི།། ས་ལ་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་གཞུག །"[4]ཅེས་གསུངས་པ་ལ་གཏི་མུག་དགའ་མ་སོགས་ནི་སྒྲུན་མ་སོགས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། མོ་ཧླ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུན་མ་སྟེ། དེ་སའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མོ་ཧླ་ར་ཏི་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་གཏི་མུག་དགའ་མ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་དཔེ་དག་པ་རྣམས་ལས། མོ་ཧླ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུན་མ་སའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ༎ ཞེས་འབྱུང་བས། མོ་ཧླ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲུན་མ་ཞེས་བྱེད་ཚིག་ཡོད་པར་འདྲེན་པ་མ་དག་གོ། མངོན་བྱུང་ལས། "གཏི་མུག་དགའ་སོགས་ལྟགས་ཀྱིས་ནི།།" [5]ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཏི་མུག་དགའ་མ་སོགས་དགོད་པར་བྱའོ།། གང་གིས་ན། ས་བོན་གྱི་ལྟགས་

---

༡ དྲེ་ཁཾ་ཀླ་ཏི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༥བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མོ་ཧ་ཀླ་ཏི་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲུན་མ་སའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ དེ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མངོན་བྱུང་། ཤོག་གྲངས་༤ན༦

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མངོན་བྱུང་། ཤོག་གྲངས་༤ན༦

ཀྱིས་ནི་ངོ།། ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། སྔགས་ཡིན་ན་མཚན་སྔགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་མ་འཛིན་ཞིག། ཡང་འགྲེལ་པ་རིན་འཕྲེང་ལས། མིག་གཡས་ལ་སའི་སྙིང་པོ་དང་། གཡོན་ལ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་འགོད་པ་སོགས་སུ་འདོད་པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "དེ་ཡི་མིག་དབང་གཉིས་ལ་ནི།།' དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་སྙིང་པོ།། དེ་ཡི་རྣ་བའི་དབང་གཉིས་ལ།། 'བདེར་གཤེགས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའོ།།"[1] ཞེས་སོགས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སུན་སྤྲུལ་ལོ།། ཡང་བོད་ཀྱི་མ་སྦྱངས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེ་མཆོག་ལ་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པ་བཤད་ཀྱང་། གསང་འདུས་ལ་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པ་མདོར་བྱས། མདོ་བསྲེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྒྲོན་གསལ་སོགས་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ།། ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། "དང་པོ་ཁོ་ནར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཚངས་པའི་ཐིག་ནས་ཡང་དག་བཅམ།། གྲུ་བཞི་པ་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ།། 'གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་སྣང་བ་ཡི།།' རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་སྐུ་དཀྱིལ་འཁོར།། དེ་སྐད་དུ། རྡུ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་དང་།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་།། དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་སུ་གསུངས་པ་སྟེ།། 'དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྟག།"[2] ཅེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ལྷུན་པར་སྟོན་པའོ།། ཅི་སྟེ་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་གི་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་པའི་ངོ་བོར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་རེ་རེ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་ཞིབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར།།" ཞེས་པ་ནས། "ཡེ་ཤེས་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༠ན༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་བཞི་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'དེ་མིག་དབང་པོ་གཉིས་ལ་ནི།།' 'བདེ་གཤེགས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའོ།།' ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་སྣང་བ་ཡིས།།' 'དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྟགས།།' ཞེས་སོ།།

ལྷ་ནི་རྣམ་དག་པ།། རེ་ག་ལྷར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད།། ཕུང་པོ་ལྷ་ནི་ཡང་དག་པར།། རྣམ་དག་ཁ་དོག་ལྷ་ནི་བྱེད།། དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ།། དང་པོའི་སྦྱོར་བར་ཤེས་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གསང་འདུས་ལས་གཞན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་བསྒོམ་པ་སྨྲོས་ཤིག །དེ་བས་ན་བླ་མའི་མན་ངག་དང་བྲལ་བ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལ་རིང་དུ་མ་སྦྱངས་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་གསུང་རབ་འབྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་རེ་ཤིག་ངལ་བསོ་སྟེ་འདུག་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འཆད་པ་པོ་སྙིང་ཁམས་གང་ཆེ་འགྲན་པ་ལྷུར་ལེན་པ་དག་གི་ཁ་ཙམ་ལ་བལྟ་བས་ཚིམ་པ་དག་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་ཕན་གདགས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ལ། ལུས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་ལྷ་གང་ས་བོན་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་(ལུས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་པ་)ནི། ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོར་ལྷ་བསྒོམ་པ་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལྷ་དེ་དང་དེ་བསྒྲུབ་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་ལྷ་བསྒོམ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་པ་དུ་མ་ཞིག་བཤད་པར་འགྱུར་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་འགྱུར།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཡང་དག་བརྟེན།། ཟུར་བཞི་པ་ཡི་མདུན་རྒྱབ་དང་།། གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ།། སྙིང་འོག་སྒོ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས།། སྒོ་བཞི་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན།། སྣ་རྩེ་བཞི་ཡི་དབྱིབས་ཀྱིས་ནི།། རྟ་བབས་བཞི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།། དྲ་བ་ཚུ་བར་ཡང་དག་བཤད།། རྒྱུས་པར་གྱུར་པ་དྲ་བ་ཕྱེད།། ཆ་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་དང་།། ཞུམ་པ་ལྗོ་བར་ཡང་དག་ཤེས།། རྗེ་དང་བརྒྱ་དཔུང་ལག་ངར་ནི།། ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་ཡང་དག་བཤད།། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེ་ལོང་སོགས།། སྒྲ་ཡི་རྣམ་ཤེས་རོལ་མོ་དང་།། སྣ་ཡི་རྣམ་ཤེས་མེ་ཏོག་ཕྲེང་།། རིན་ཆེན་པ་གྱུ་ལྕེ་རྣམ་ཤེས།། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རས་འཕན་དང་།། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རི་དགས་སོ།། མིག་ནི་འཁོར་ལོའི་མཚན་མ་དང་།། རྣ་བ་ཀུན་ནས་རྡོ་རྗེ་རྣམས།། སྣ་ནི་བ་དན་དུ་ནི་བཤད།། ལྕེ་ནི་དྲིལ་བུ་རུ་ནི་གསུངས།། ཛ་ཡབ་ལ་སོགས་རྣམ་དག་པ།། ལུས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད།། ཡིད་ནི་དབུས་ཀྱི་པདྨར་གསུངས།། རྣམ་རྟོག་རླུང་ནི་ཡང་དག་བརྟེན།། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་རྣམ་དག་པ།། རེ་ཁླ་ལྷར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད།། ཕུང་པོ་ལྷ་ནི་རྣམ་དག་ལྷ།། རྣམ་དག་ཁ་དོག་ལྷ་ནི་དབྱེ།། དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ།། དང་པོ་སྦྱོར་བར་ཤེས་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

རོ།། དེ་ཡང་རྡུལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་གང་ལས་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་དང་། ལྷ་གང་ལས་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཚོན་དང་རི་མོ་མཁན་ལ་སོགས་པས་གསར་དུ་བཅོས་ནས། དེ་དག་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་བཅོས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་དང་། ལུས་དཀྱིལ་ལ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་གསར་དུ་མ་བཅོས་པར་ཕ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུས་ནས་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཡོད་པ་དག་བསྒྲུབ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་དག་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པས་མ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ལས་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་དེ་དག་རང་གི་ལུས་གྲུབ་ཙམ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས། “འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས།།’ གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གང་ལས་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་རྡུལ་ཚོན་སོགས་ཀྱིས་བྲིས་པ་དག་ལ་མ་བསྒྲུབ་པའི་གོང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དང་འདྲའོ།། བསྒྲུབས་ཟིན་[2]ནས་ལྷར་བསྒོམ་པ་ནི་[3]ཕྱི་དང་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བློས་བཅོས་པ་དང་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པས། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སོགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་གསུངས་སོ།། འོ་ན་བསྒྲུབ་གཞི་བཅོས་མ་བཅོས་ཙམ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་ན། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས། “བཅོས་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་།།’ དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་འདོད།། མཁས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ།། ཡང་དག་དོན་མཐོང་གྲོལ་ཕྱིར་རོ།།”[4] ཞེས་ལུས་དཀྱིལ་ཉིད་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕ སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར་བསྡུས། ཤོག་གྲངས་༣༡༥བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འགྲོ་བ་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས།།’ ཞེས་སོ།།

༢ **བསྒྲུབ་ཟིན་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **ན་** དབུས་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕ སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར་བསྡུས། ཤོག་གྲངས་༣༡༥བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བཅོས་མ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་།།’ ཞེས་སོ།།

བཅོས་མ་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལས་མཆོག་ཏུ་བཀོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་གཞི་བཅོས་མ་བཅོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྫོགས་རིམ་ཉིད་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལྟར་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡང་ཡང་གོམས་པས་ལུས་ཀྱི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་རྣམས་ལས་རུང་དུ་གྱུར་ཏེ། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམ་པའི་ཚེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། རྟུལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་སོགས་ལྟར་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྒྲུབ་ནུས་པ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་དང་འདྲ་ལ། རྟུལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། "མཁས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ།།"[1] ཞེས་པ་ཡང་། མཁས་པས་ཐབས་བཅོས་མ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོར་མི་གཟུང་[2]ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན། "ཡང་དག་དོན་མཐོང་གྲོལ་ཕྱིར་རོ།།"[3] ཞེས་པ་སྟེ། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཐབས་ལ་མ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་འདི་མཆོག་ཏུ་སྨིན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།། དེ་བས་ན་འདིར་ཡང་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བསྒྲུབ་པའི་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་དགོས་སོ།། འོ་ན་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་མཚོན་ན་རང་གི་མིག་གི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཡི་གེ་ཀླཱིཾ་དུ་གྱུར། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ས་སྙིང་དུ་གྱུར་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་གྱི།

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར་བསྡུས། ཤོག་གྲངས་༢༡༩བ༦

༢ **མི་གཟུང་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར་བསྡུས། ཤོག་གྲངས་༢༡༩བ༦

དང་པོར་ཧྲཱིཿ་རང་གི་ཕྱོགས་གཞི་མེད་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་ས་སྙིང་བསྐྱེད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ས་སྙིང་རང་གི་མིག་དབང་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་སྟེ། ལྷ་ལུས་ལ་བཀོད་ཚར་ནས་རང་གི་ཕུང་སོགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཙམ་ནི་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།། དེས་ན་འོག་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱག་རྒྱའི་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་ཡང་། ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལས་རྒྱ་ཡིན་ན་དེའི་ལུས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་དེ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ས་བོན་དང་། དེ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་[1]པ་ཡིན་ན་ཡུམ་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཡེ་རྒྱ་ལ་ནི་བསྒྲུབ་གཞིའི་ལུས་ཕྱོགས་བཅོས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པས། དེའི་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ།།

འོ་ན་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ཡང་སྤྱི་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་ན་གནས་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒྱུར་བའི་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ནམ་བསྒོམ་པ་ནས། སྤྱིར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་བསྡུས་ནས་དེའི་ཤུལ་དུ་བསྒོམ་པའང་མ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ནང་གི་གཙོ་བོའི་གོ་སར༔ ལུས་ལས་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གཉིས་པ་ཞིག་བསྒོམ་པའང་མ་ཡིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་མདོ་བསྡུ་ལས། ཧཱུྃ་ཡིག་[2]ལས་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཚང་བར་དགོད་པ་གསུངས་པའི་མཇུག

---

1 **ལྷ་བསྐྱེད་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
2 **ཧཱུྃ་ཡིག་** དབུས་དཔར།
ཧཱུ་ཡིག་ གཙང་དཔར།

ཏུ༔ "སྔར་བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན་གནས་པར་བྱའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྔར་བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པ་དེར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྔར་བསྒོམས་པའི་[2]གཞལ་ཡས་ཁང་སྟོད་པ་དང་། སྔར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གཞན་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱུད་རྫོར་འཕྲེང་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡང་བཤད་པས། ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་བསྒོམས་[3]པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱུན་ཡིད་ངོར་མ་བསྡུས་པའི་ངང་ནས། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་རན་པ་ན། སྔར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་རྣམས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེར་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྔར་བསྒོམས་པའི་[4]གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིད་ངོར་ཤར་བ་དེ་བློས་བཅོས་པ་འབའ་ཞིག་ལས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིས་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམས་ཕྱིན་[5]ཆད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་རྣམས་བློས་མ་བཅོས་པར་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་གཞི་ལས་བསྐྱེད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དང་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དག་ནི་སྐབས་མ་ཡིན་པ་དང་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་འདིར་མ་བྲིས་ཀྱི༔ རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལྷུ་ཨི་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བོད་དག་གིས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་མང་པོར། སྤྱི་བོ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ། ཀང་

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྡེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༩ན༢
2 **བསྒོམ་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
3 **སྔར་བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
4 **བསྒོམ་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
5 **བསྒོམ་ཕྱིན་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

མཐིལ་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི། རྩིབས་མ་རྡོ་རྗེའི་ར་བ། པགས་པ་རྡོ་རྗེའི་གུར་དང་བླ་རེ། བ་སྤུ་མདའི་དྲ་བ། སེན་མོ་མེ་རི་རབ་ཏུ་འབར་བ། ཞེས་པ་དང་། སྙིང་ཁའི་རྩ་བཞི་པོ་སྒོ་བཞི། མིག་པཚུ་རེ་གའི་རྩིག་པ། སྣ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕ་གུ །སོ་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད། ལྕེ་དང་མཆུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན། ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། སྤོམ་པ་བཤད་པར། "གོ་རིམ་[1]བཞིན་དུ་ལུས་སྐྱེས་ནས།། རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས།། བཅིངས་པ་ཐིག་སྐུད་རབ་ཏུ་ལྡན།། ཤིན་ཏུ་མཚམས་མེད་བརྟན་པར་བཅིངས།། གུར་ནི་རུས་པའི་ཕྲེང་བ་ཉིད།།"[2] ཅེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རྒྱ་གཞུང་གང་ནའང་དེ་འདྲ་བ་བཤད་པ་མི་འདུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མད་དེ།[3] ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་འདྲ་བ་དང་༑ ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་དགུ་ལས་མེད་པ་ལ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་རྩ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་ལ་སོགས་པ་བཀོད་ཅིང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷའི་ནང་ན་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་འགོད་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་ལྷ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་སོགས། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་དོན་ཐོབ་ལའང་མེད་ཀྱང་། ལུས་དཀྱིལ་དང་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མ་ཕྱེད་པའི་བློས་བཏགས་ལ། མན་ངག་མཆོག་ཏུ་མིང་བཏགས་པའི་སྨུན་སྤྲུལ་དུ་མ་ཞིག་བོད་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲུབ་ཚུལ་རྣམས་ལ་སྣང་སྟེ། འདིར་དགག་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་མ་སྤྲོས་སོ།།

གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་ལྷ་གང་ས་བོན་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་གང་དུ་བསྐྱེད་པ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། "ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཡང་དག་བརྟེན།། ཟུར་བཞི་པ་ནི་མདུན་རྒྱབ་དང་། གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ།། སྙིང

༡ **གོ་རིམས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ བུ་སྟོན་གསུང་འབུམ་ནང་དུ་སྤོམ་པ་བཤད་པའི་ཞེས་པའི་གཞུང་ཚན་ཞིག་ཟུར་དུ་མི་སྣང་བས་འཚོལ་ཞིབ་མ་ཐུབ།

༣ **མེད་དེ།** དབུས་དཔར།
མིན་དེ། གཙང་དཔར།

འོག་སྒོ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས།། སྒོ་བཞི་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན།། སྣ་ཡི་རྩེ་མོའི་དབྱིབས་ཀྱིས་ནི།། ཧ་བབས་བཞིར་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།། དྲ་བ་རྒྱུ་མར་ཡང་དག་བཤད།། རྒྱུས་པར་གྱུར་པ་དྲ་བ་ཕྱེད།། ཆ་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་དང་།། ཕུམ་པ་ལྟོ་བར་ཡང་དག་བཤད།། རྗེ་དང་བཟླ་དཔུང་ལག་དང་ནི།། ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་རྣམ་པར་བཤད།། སྒྲ་ཡི་རྣམ་ཤེས་བ་དན་དང་།། སྣ་ཡི་རྣམ་ཤེས་མེ་ཏོག་འཕྲེང་།། རིན་ཆེན་པ་གུ་ལྕེ་རྣམ་ཤེས།། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དར་འཕན་དང་།། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རི་དྭགས་སོ།། མིག་ནི་འཁོར་ལོའི་མཚན་མ་དང་།། རྣ་བ་ཀུན་ནས་རྡོ་རྗེ་རྣམས།། སྣ་ནི་བ་དན་དུ་ནི་བཤད།། ལྕེ་ནི་དྲིལ་བུ་དུ་ནི་གསུངས།། ཟ་ཡབ་ལ་སོགས་རྣམ་དག་པ།། ལུས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད།། ཡིད་ནི་དབུས་ཀྱི་པདྨར་གསུངས།། རྣམ་རྟོག་རླུང་ནི་ཡང་དག་རྟེན།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་རྣམ་དག་པ།། རེ་ག་ལྔར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད།།། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཡང་དག་ལྔ།། རྣམ་དག་ཁ་དོག་ལྔ་ནི་བྱེད།། དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོམ་པའོ།། དེ་ལ་ཆ་ཞེས་པ་བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་གོ།། "རྣ་བ་ཀུན་ནས་རྡོ་རྗེ་རྣམས།།"[2] ཞེས་པ་ནི་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལས་མཚམས་ཀྱི་ཟླ་ཕྱེད་རྡོ་རྗེ་རྣམས་བསྒོམ་པའོ།། སྣ་རྩེ་བཞི་ལས་ཧ་བབས་བཞི་བསྒོམ་པའི་སྣ་རྩེ་བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན། ཟླ་མ་སྨྲ་མ་ཁ་ཅིག །སྣ་རྩེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་དོན་དམ་པའི་སྣ་རྩེ་བསྣན་པའོ།། ཞེས་འཆད་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་སྣ་རྩེ་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་གཞི་དང་འཇུག

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་འགྱུར།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཡང་དག་བརྟེན།། ཟུར་བཞི་པ་ཡི་མདུན་རྒྱབ་དང་།། གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ།། སྟེང་འོག་སྒོ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས།། སྒོ་བཞི་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན།། སྣ་རྩེ་བཞི་ཡི་དབྱིབས་ཀྱིས་ནི།། ཧ་བབས་བཞི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།། དྲ་བ་ཚུ་བར་ཡང་དག་བཤད།། རྒྱུས་པར་གྱུར་པ་དྲ་བ་ཕྱེད།། ཆ་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་དང་།། ཕུམ་པ་ལྟོ་བར་ཡང་དག་ཤེས།། རྗེ་དང་བཟླ་དཔུང་ལག་དང་ནི།། ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་ཡང་དག་བཤད།། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེ་ལོང་སོགས།། སྒྲ་ཡི་རྣམ་ཤེས་རོལ་མོ་དང་།། སྣ་ཡི་རྣམ་ཤེས་མེ་ཏོག་ཕྲེང་།། རིན་ཆེན་པ་གུ་ལྕེ་རྣམ་ཤེས།། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རས་འཕན་དང་།། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རི་དགས་སོ།། མིག་ནི་འཁོར་ལོའི་མཚན་མ་དང་།། རྣ་བ་ཀུན་ནས་རྡོ་རྗེ་རྣམས།། སྣ་ནི་བ་དན་དུ་ནི་བཤད།། ལྕེ་ནི་དྲིལ་བུ་དུ་ནི་གསུངས།། ཟ་ཡབ་ལ་སོགས་རྣམ་དག་པ།། ལུས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད།། ཡིད་ནི་དབུས་ཀྱི་པདྨར་གསུངས།། རྣམ་རྟོག་རླུང་ནི་ཡང་དག་བརྟེན།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་རྣམ་དག་པ།། རེ་ཁ་ལྔར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད།། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་རྣམ་དག་ལྔ།། རྣམ་དག་ཁ་དོག་ལྔ་ནི་དབྱེ།། དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ།།" ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༥ན༩

གཞི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ།། དེས་ན་སྣ་རྩེ་གསུམ་ནི། རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། "སྣ་རྩེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།། གསང་བ་སྙིང་ཁ་གདོང་སྣའི་མིང་།།"[1] ཞེས་བཤད་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི། "པད་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ལ།། 'རྩའི་འཁོར་ལོ་རིམ་བཞིན་འཆར།།། དེ་ཡི་ལྟེ་བ་སྣ་རྩེར་བཤད།།"[2] ཅེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་སྣ་རྩེ་གསང་བའི་བུག་པའི་སྒོ་དང་། སྙིང་ཁའི་སྣ་རྩེ་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་དང་། གདོང་གི་སྣ་རྩེ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྣའི་བུག་པ་གཉིས་འདོམ་པའི་སྒོའི་སྟེང་དང་། ལྟེ་བའི་སྣ་རྩེ་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་ལྟེ་བ་རྣམས་སོ།། ལྷག་མ་རྣམས་གོ་སླ་ཞིང་། འདིར་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ན་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་རེར་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ཅི་སྙམ་ན། ལུས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རགས་པ་བེམ་པོའི་ལུས་འདི་ནི་ཤའི་ཁམ་ཚད་ལ་སོགས་པ་ནས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་བསགས་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་བསགས་པས་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ།། འོན་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་བོ།།

དེའི་རྗེས་སུ་བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། "མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རྗེས་ཞུགས་པས།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ལྷ་བུར་ནི།། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་འབར་བའི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་པདྨ་ནི།། གཡས་པའི་ཕྱག་ཏུ་བསམ་པར་བྱ།། དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་ནི།། གཡོན་པའི་ཕྱག་ཏུ་བསམ་པར་བྱ།། དེ་ནས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི།། དབྱེ་བ་ཤེས་པས་སྣང་མཛད་སོགས།། གནོད་མཛེས་བར་དུ་ས་བོན་གྱི།།། དགོད་པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་དགོད།། རྣམ་སྣང་མཛད་པའི་ས་བོན་ནི།། ཁ་དོག་དཀར་

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༧ན༩

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣༧ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'རྩ་ཡི་འཁོར་ལོ་རིམ་བཞིན་འཆར།། དེ་ཡི་ལྟེ་བ་སྣར་ནི་བཤད།།' ཅེས་སོ།།

པོ་ཡི་གེ་ཨཾ།། གཟུགས་ཕུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནི།། སྔགས་ཤེས་པས་ནི་སྤྱི་བོར་དགོད།། ཨཱཿནི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད།། འདུ་ཤེས་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད།། མདོག་དམར་ཁ་ལ་བསམས་ནས་ནི།། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར།། མི་བསྐྱོད་[1]པ་ཡི་ཡི་གེ་ཧཱུྃ།། རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་མཐིང་ཤིང་མདོག །རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད།། སྔགས་པས་སྙིང་ཁར་རྣམ་པར་བསྒོམ༔ རིན་ཆེན་མགོན་པོའི་ཡི་གེ་སྭཱ།། ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད།། ཚོར་བ་དག་གི་རྒྱུ་ཅན་ནི།། ཁ་དོག་སེར་པོ་ལྟེ་བར་དགོད།། རྐང་པ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་ཧཱ།། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད།། ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ནི།། སྔགས་པས་ཁ་དོག་ལྗང་ཁུར་དགོད།། གཏི་མུག་དགའ་སོགས་སྔགས་ཀྱིས་ནི།། ས་ལ་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་གཞུག །སྲ་དང་གཤེར་དང་དྲོ་བ་དང་།། རླུང་སོགས་དེར་ནི་རིམ་པ་བཞིན།། ཀླཱྀཾ་མིག་ཏུ་བཀོད་ནས་ནི།། ས་ཡི་སྙིང་པོ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཨཾ་ནི་རྣ་བ་དག་ལ་དགོད།། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཨཾ་ནི་སྣ་ལ་རྣམ་དགོད་དེ།། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། ཨཱཿནི་ལྕེ་ལ་བཀོད་ནས་ནི༔ འཇིག་རྟེན་དབང་པོ་བརྟག་པར་བྱ།། ཡིད་ལ་ཧཱུྃ་ཡིག་བསམ་ནས་ནི།། འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། ཡི་གེ་ཨཾ་ནི་ལུས་ཀུན་ལའང་།། བསྒོམས་ནས་[2]སྒྲིབ་སེལ་དྲན་པར་བྱ།། ཡི་གེ་མཱཾ་ནི་རྩར་བཞག་སྟེ།། བྱམས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟག །ཚིགས་ཀུན་ལ་ནི་སཾ་བཀོད་དེ།། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བསམ་པར་བྱ།། ལག་པ་གཡས་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད༔ གཡོན་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ།། རྟ་མགྲིན་ཁ་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་ལ་ནི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ།། དཔུང་པ་གཡས་པར་མི་གཡོ་བ།། གཡོན་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའོ།། པུས་མོ་གཡས་པར་བསམ་པ་ནི།། དབྱིག་པ་སྔོན་པོ་ཆེར་འབར་བ།། པུས་མོ་གཡོན་པར་སྟོབས་པོ་ཆེ།། སྤྱི་བོར་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར།། གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་བསམ་

༡ **མི་བསྐྱེད་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། དབུས་དཔར།
༢ **བསྒོམ་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

པ་ནི།། རྐང་པ་གཉིས་ལ་དགོད་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་འགོད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ལས་ལྷ་གང་བསྐྱེད་པ་དང་། ས་བོན་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ལ། "ཚོར་བ་དག་གི་རྒྱུ་ཅན་ནི།།"[2] ཞེས་པས་ཚོར་བ་རྒྱུ་དང་། སྭཱ་ཡི་འབྲས་བུར་བཤད་པས། ཚོར་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྭཱ་ཡིག་བསྐྱེད་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གསུང་བའི་འབྲེལ་མེད་དོ།། འདིར་བྱམས་པ་ལུས་ཀྱི་རྩ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། "ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པའོ།།"[3] ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "བྱམས་པའི་ས་བོན་མཻཾ་རྒྱུས་པའི་རང་བཞིན་ལ་དགོད་པར་བྱའོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་པས་ལུས་ཀྱི་རྩ་དང་རྒྱུས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་སོ།། འདིར་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ས་བོན་མ་བཤད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རྗེས་ཞུགས་པས།། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་འབར་བ་དང་།། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་མཉམ་པའི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་པདྨ་ནི།། གཡས་པའི་ཕྱག་ཏུ་རྣམ་པར་བསམ།། དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་ནི།། གཡོན་པའི་ཕྱག་ཏུ་བསམ་པར་བྱ།། དེ་ནས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི།། དབྱེ་བ་ཤེས་པས་སྣང་མཛད་སོགས།། གནོད་མཛེས་བར་དུ་ས་བོན་གྱིས།། དགོད་པས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་དགོད།། རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱི་ས་བོན་ནི།། ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡི་གེ་ཨོཾ།། གཟུགས་ཕུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི།། སྔགས་ཤེས་པས་ནི་སྤྱི་བོར་དགོད།། ཨཱཿནི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད།། འདུ་ཤེས་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད།། མདོག་དམར་ཁ་ལ་བསམས་ནས་ནི།། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར།། མི་བསྐྱོད་པ་ཡི་ཡི་གེ་ཧཱུྃ།། རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་མཐིང་ཤུན་མདོག །རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད།། སྔགས་པས་སྙིང་གར་རྣམ་པར་དགོད།། རིན་ཆེན་མགོན་པོའི་ཡི་གེ་སྭཱ།། ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད།། ཚོར་བ་དག་གི་རྒྱུ་ཅན་ནི།། ཁ་དོག་སེར་པོ་ལྟེ་བར་དགོད།། རྐང་པ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་ཧཱ།། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད།། ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ནི།།། སྔགས་པས་ཁ་དོག་ལྗང་གུར་དགོད།། གཏི་མུག་དགའ་སོགས་སྔགས་ཀྱིས་ནི།། ས་ལ་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་གཞུག །སྲ་དང་གཤེར་དང་དྲོ་བ་དང་།།། རླུང་སོགས་དེར་ནི་རིམ་པ་བཞིན།། ཐླཱིཾ་མིག་ཏུ་བཀོད་ནས་ནི།། ས་ཡི་སྙིང་པོ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཨོཾ་ནི་རྣ་བ་དག་ལ་དགོད།། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཨོཾ་ནི་སྣ་ལ་རབ་བཀོད་དེ།། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། ཨཱཿནི་ལྕེ་ལ་བཀོད་ནས་ནི།། འཇིག་རྟེན་དབང་པོ་བརྟག་པར་བྱ།། ཡིད་ལ་ཧཱུྃ་ནི་བསམས་ནས་སུ།། འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། ཡི་གེ་ཨོཾ་ནི་ལུས་ཀུན་ལ།། བསྒོམས་ནས་སྒྲིབ་སེལ་དྲན་པར་བྱ།། ཡི་གེ་མཻ་ནི་རྩར་བཞག་སྟེ།། བྱམས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟག །ཚིགས་ཀུན་ལ་ནི་སཾ་བཀོད་དེ།། ཀུན་དུ་བཟང་པོ་བསམ་པར་བྱ།། ལག་པ་གཡས་པར་གཤིན་རྗེ་གཤེད།། གཡོན་པར་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ།། རྟ་མགྲིན་ཁ་ལ་བསམ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་ལ་ནི་བདུད་རྩི་འཁྱིལ།། དཔུང་པ་གཡས་པར་མི་གཡོ་མགོན།། གཡོན་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའོ།། པུས་མོ་གཡས་པར་བསམ་པ་ནི།། དབྱུག་པ་སྔོན་པོ་ཆེར་འབར་བ།། པུས་མོ་གཡོན་པར་སྟོབས་པོ་ཆེ།། སྤྱི་བོར་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར།། གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་བསམ་པ་ནི།། རྐང་པ་གཉིས་ལ་དགོད་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩ན༥

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠ན༦

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༠ན༡

ཀྱང་༑ ཐམས་ཅད་ཧཱུྃ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "ཧཱུྃ་རིང་པོ་ལས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རིམ་པ་འདིས་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལག་པ་གཡས་པར་གཤིན་རྗེ་གཤེད།"[1] ཅེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ༎ འོ་ན་ཡུམ་བཞི་དང་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔའི་ས་བོན་གང་ཞེ་ན། ཡུམ་བཞིའི་ས་བོན་ནི། རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་འཕྲེང་དང་། ནག་པོ་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་མཆོད་ཚོག་རྣམས་སུ། ལཾ་མཾ་པཾ་ཏཾ་[2]བཞི་ལ་བཤད་པ་ལྟར། འདུས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་ལ། བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་དག་མོ་ཧླ་ར་ཧེ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལ་འདོད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅིའང་མི་སྣང་ངོ༎ རྡོ་རྗེ་མ་ལྔའི་ས་བོན་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་འཕྲེང་དང་། འགྲེལ་པ་རིན་འཕྲེང་རྣམས་ནས། ཛཿཧཱུྃ་བཾ་ཧོཿལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་འབྱུང་བས་ལེགས་ལ། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་དང་བོད་དག་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ། རཱུྃ་ཤཾ་གཾ་རཾ་ཞེས་པ་བཞི་ལ་འདོད་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་འགོད་པ་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་༑ དེའི་འགྲེལ་པ་ལི་ལ་བཛྲས་མཛད་པར། ཡབ་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། "དེའི་རྗེས་སུ་ཛཿཧཱུྃ་བཾ་ཧོཿཞེས་པ་བཞི་ལས་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པར་དགོད་པར་བྱའོ༎"[3] ཞེས་

---

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཧཱུྃ་རིང་པོར་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རིམ་པ་འདིས་དགོད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ལག་པ་གཡས་པར་གཤིན་རྗེ་གཤེད།" ཅེས་སོ༎

2 ལཱྃ་མཱྃ་པཱྃ་ཏཱྃ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

3 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ལཱི་ལ་བཛྲ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༠༧ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེའི་རྗེས་སུ་ཛཿཧཱུྃ་བཾ་

བཤད་དོ།། དེ་ཡང་རང་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བསྒོམ་པའི་ཚེ་བསྒོམ་པའི་སྤྱན་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་། གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་གྱི་སྤྱན་ལ་ས་སྙིང་བསྒོམ་མི་དགོས་ཀྱི། རྩ་ཞལ་གྱི་སྤྱན་གཉིས་ལ་བསྒོམ་པས་ཆོག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྡོར་དང་ནམ་སྙིང་ཡང་རྩ་ཞལ་གྱི་རྣ་བའི་ནང་གཉིས་དང་སྣ་བུག་གཉིས་ལ་བཀོད་པས་ཆོག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས༔ "དེ་མིག་དབང་པོ་གཉིས་ལ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་སྙིང་པོ།། དེ་ཡི་རྣ་བའི་དབང་གཉིས་ལ།། བདེ་གཤེགས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ཡང་རྩ་ཕྱག་གཉིས་ལ་བཀོད་པས་ཆོག་གོ། འདི་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡང་ན་སྦྱང་གཞིའམ་ལྷའི་བསྒྲུབ་གཞི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་དངོས་པོ་ལ་དུ་མར་ཡོད་ན་ལྷ་ཡང་དུ་མ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། མིག་གཉིས་ཡོད་པས་ས་སྙིང་གཉིས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་ཚིགས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་བཟང་གནས་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་རྡོར་འཕྲེང་ལས། "ལུས་ཀྱི་ཚིགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དངོས་པོ་ལ་མེད་པ་གཡས་ཞལ་དང་གཡོན་ཞལ་གྱི་མིག་ལས་ས་སྙིང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཀྱང་། བསྒྲུབ་གཞི་བཅོས་མར་སོང་བས་མ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ།། ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དངོས་པོ་ལ་གྲངས་དེ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། ཡན་ལག་དེ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ལྷ་ཡན་ལག་དེའི་གྲངས་ལས་མང་བ་ལ་ནི་རྩ་ཕྱག་ལས་གཞན་པའི་བསྒོམ་པའི་ཕྱག་རྣམས་ལ་ཡང་ལྷ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེ་མཆོག་གི་ལུས་དཀྱིལ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་ལེའུ་དགུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ཞིག་ལ། མ་མོ་བཅུ་གཉིས་

ཧོ༔ ཞེས་པ་བཞི་ལས་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་ལུས་ལ་གནས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་དགོད་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠ན༩

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠ན༦

ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ལ་འགོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།། འོ་ན་དེ་མ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་ཚུལ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་ན། ལྟུ་དྲིལ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྙིང་ཁའི་གསུམ་སྐོར་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བཞི་ལས་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། སྙིང་ཁའི་ཕྱི་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་རྩ་བརྒྱད་ཁ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་རྣམས་སུ་སོན་པ་ལས་སྒོ་མཚམས་མ་བརྒྱད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། མངོན་བརྗོད་ནས་བཤད་པ་དེ་ནི་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བར་ལག་པ་ལས་མ་མོ་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་དུ་མི་བྱེད་ཀྱི། དང་པོར་རང་གི་ལག་པ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྒོམ།[1] དེ་ནས་ཕྱག་མཚན་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་མགོ་བཅུ་གཉིས་ལས་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེད་དགོས་སོ།། འདིར་ནི་དངོས་པོ་ལ་ལག་པ་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། ལག་པ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཁྲི་བོ་ཡང་གཉིས་ལས་མེད་པས་བསྒོམ་པའི་ཕྱག་ལྷག་མ་ལ་ལྷ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཁྲོ་བོ་གཉིས་རྩ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་མཐིལ་གྱི་ནང་ན་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་བཞིན་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ༑ དེས་གཞན་ལའང་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ན། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་དེ་དག་གང་དུའང་མ་འདུས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡང་ལྷར་བསྒོམ་རྒྱུ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཕུང་རྣམ་སྣང་དུ་བསྐྱེད་ཚར་ནས། གཟུགས་ཕུང་དུ་མ་འདུས་པའི་འབྱུང་བཞི་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སོགས། སྤྱན་མ་སོགས་དང་ས་སྙིང་སོགས་སུ་བསྐྱེད་རྒྱུ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་དོན་ལ་སོ་སོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་བློས་ལྡོག་ཆ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་ལ། མིག་དབང་ཧ་བབས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་མིག་དབང་གི་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཡོད་པས་སླར་ཡང་མིག་དབང་ས་སྙིང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་འཐད་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་

1 བསྒོམས། དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

དུ་ན་དེ་རིང་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམ་ན་སང་ཉིན་རང་ཉིད་རྣམ་སྣང་དུ་བསྒོམ་པ་མི་རུང་བ་སོགས་སུའང་འགྱུར་བས། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འདོན་པ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ན། འདི་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་། བློ་ལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་བྱས་ནས་བསྒོམ་དགོས་སོ།། དེ་འདྲ་བའི་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་འདི་ཡང་། སྔོན་གཞི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ཡང་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་འགོད་དགོས་པ་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡང་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་མངོན་བྱང་དང་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་རྒྱུད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མཐུན་པར་ཆེས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས། འདུས་པ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་རྐྱང་པ་བསྒོམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། དེ་འདྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནི། རང་གཞན་བསླུ་བར་བྱེད་པའི་བདུད་ཚིག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་པ་ལྷ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་རྐྱང་པ་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་ཟུར་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ལུས་དཀྱིལ་རྐྱང་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐུ་གསུམ་དུ་འཁྱེར་བའི་ལམ་གྱི་གནད་རྫོགས་པར་ཚང་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡོད་ལ། བོད་ལ་གྲགས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་སྦྱོར་རྒྱུ་མེད་པའི་བློས་བཏགས་འབའ་ཞིག་ལ་མན་ངག་དང་ཟབ་ཆོས་སུ་བྱེད་པར་སྣང་བས། བླུན་པོའི་ཚིག་རྗེས་འབྲངས་པས་རང་ཉིད་ཕྱུགས་སུ་གོ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ལུས་དཀྱིལ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།

བཞི་པ་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་[1]སུ་བྱ་བ་

༡ **གསུམ་བརྩེགས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི།[1] སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་༏ རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱན་དྲངས། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚིགས་བཅད་རེ་རེས་བརྟན་པར་བྱས། ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་གཟུང་བར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། "རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། 'ཧཱུྃ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བསྒོམ།།' གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། ཡི་གེ་ཨོཾ་ནི་རྣམ་པར་བསམ།། ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། 'ཡི་གེ་ཨཱཿནི་རབ་ཏུ་བསམ༏༏"[2] ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྡུ་ལས་གསུངས་ལ། སྒྲོན་གསལ་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་བསྒོམ་པའི་རྗེས་སུ། ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་བསྒོམ་པ་ལ་སྦྱར་ཀྱང་། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རེ་རེ་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བར་སྣང་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དེ་ཡང་རང་གི་སྙིང་ཁར་ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཧཱུྃ་བསྒོམ་པ་སོགས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལས་སྤྲོས་པའི་ལྷག་མོས་སྤྱན་འདྲེན་པ་སོགས་འཕགས་པའི་མན་ངག་གིས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། "དགོད་བྱས་དེ་ནས་སྤྱན་པ་ཡིས།། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་ཚོ་ག་བཞིན།། སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་གྱུར་ནས།། སྦྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་བརྩམ།།"[3]

---

[1] **བརླབ་པ་ནི།** དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༨ན༨ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་དྲུག་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཡི་གེ་ཧཱུྃ་ནི་རབ་ཏུ་བསྒོམ།།' 'ཡི་གེ་ཨཱཿནི་རབ་ཏུ་བསྒོམ།།' ཞེས་སོ།།

[3] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩བ༢

ཞེས་པ་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྐུ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་པོ་སྤྱན་དྲང་བ་ནི། "ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དག་རྫོགས།། སྤྱི་བོའི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་བསྒོམ།།[1] དེར་ནི་ཡི་གེ་ཨོཾ་དཀར་པོ།། འོད་ཟེར་ལྔ་ནི་རབ་འཕྲོ་བའོ།། 'དེ་ནས་ལྷ་མོ་དབྱུང་བ་ནི།།' བདག་པོ་དང་ནི་རབ་སྦྱོར་བའི།། སྤྱན་ནི་དུ་མ་བསམས་ནས་ནི༔ ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགང་།། དེ་ནས་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ནི།། 'ནམ་མཁའ་གང་བར་བཞུགས་བསམ་སྟེ།།' དེ་དབུས་བདག་པོ་བསྒོམ་པ་ནི།། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་འཆང་ཞིང་༔ དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན།། བདག་ཀྱང་དེ་ཡི་མདུན་གནས་ལ།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ།། "དེ་ནས་ལྷ་མོ་དབྱུང་བ་ནི།།' བདག་པོ་དང་ནི་རབ་སྦྱོར་བའི།།"[3] ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཨོཾ་དེ་ནས་ཏེ་དེ་ལས་སྤྱན་མའི་ཚོགས་སྤྲོས་པས་རྣམ་སྣང་གི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱན་དྲངས་པའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་བདག་པོ་རྣམ་སྣང་སྤྱན་མ་དང་སྦྱོར་བའི་མདུན་ན་བདག་ཉིད་གནས་པར་བསམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།། འོག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། "དེ་ནས་ཐུགས་པས་ཚིགས་བཅད་འདི།། གཉིས་བརྗོད་ནས་ནི་གསོལ་བ་གདབ།། དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་སྐུ་འཆང་བ།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས།།[4] དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། 'རྡོ་རྗེ་སྐུས་ནི་མཛད་དུ་གསོལ།།' ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་[5]པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས

༡ བསམ༔ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཌི་མགོན་པོ་ཟླ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ལྔ་པ་དང་བཅུ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'དེ་ལས་ལྷ་མོ་དབྱུང་བ་ནི།།' 'ནམ་མཁའ་གང་བར་ལེགས་གནས་པ།།' ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཌི་མགོན་པོ་ཟླ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'དེ་ལས་ལྷ་མོ་དབྱུང་བ་ནི།།' ཞེས་སོ།།

༤ **བསྒོམ་པས།།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ **གསུམ་བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

སུཾ༔ ‘རྡོ་རྗེ་སྐུས་ནི་མཛད་དུ་གསོལ།།’’[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་ནི་གཙོ་བོ་རྣམ་སྣང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ལ། ཚིགས་བཅད་གཉིས་པས་དེའི་འཁོར་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་བདེ་ཆེན་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་སྤྱན་མ་ལ་དཔལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པས་དཔལ་ལྡན་ནོ༔ དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ནི་འཆང་བ་སྟེ༔ “དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་སྐུ་འཆང་བ།།”[2] ཞེས་རྣམ་སྣང་ལ་བོད་པའོ།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམས་པའི་[3]སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་དེང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བདག་གི་ལུས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་གི་ངོ་བོར་མཛད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། སླར་ཡང་དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཞེས་བོས་ནས་ལྷག་མ་རྣམས་སྦྱར་བཞིན་ནོ།། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི་མདོར་བྱས་ལས། “སྤྱན་དང་ལྡན་ཅིག་ལྡན་པ་ཡི།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བསམས་ནས་སུ།། དེ་བཅུག་ནས་ནི་བྱིན་བརླབས་ཏེ།།”[4] ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “གསོལ་བ་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ་ལྷའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྙོན་དུ་འགྲོ་བས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀང་སྟེ་ཚིམ་པར་བསམས་ནས། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་

[1] སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཊི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དྲུག་པ་དང་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེ་སྐུ་ནི་མཛད་དུ་གསོལ།།’ ‘རྡོ་རྗེ་སྐུ་ནི་མཛད་དུ་གསོལ།།’ ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཊི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༥

[3] **བསྒོམས་པའི་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

[4] སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཊི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༦

གསུངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བརྟན་པར་བྱའོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོམ་པའོ།། དེ་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་གང་ཡིན།། ‘ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་བཀང་བས།། སངས་རྒྱས་སྐུ་ཡི་ངོ་བོ་ཡིས།།[2]’ བདག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤོག །”[3]ཅེས་ལེའུ་བདུན་པའི་ཚིགས་བཅད་འདི་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་འབྲེལ་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གང་ཡིན་པ་ལྟར། སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ངོ་བོ་ཡིས་རྣམ་སྣང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤོག །ཅེས་པ་སྟེ། འགོས་འགྱུར་ལས། “ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱས།།”[4] ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། དེ་ནས་ང་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དེ་ནས། ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བྱ་བས་སོ།།”[5] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། སྔགས་དོན་ནི། ཨོཾ་ཞེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། སརྦ་ནི་ཐམས་ཅད། ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཀཱ་ཡ་ནི་སྐུའམ་ལུས། བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ། སྭ་བྷཱ་ཝ་རང་བཞིན། ཨཱཏྨ་ཀོ་བདག་ཉིད། ཨ་ཧཾ་ནི་ངའོ།། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངའོ།། ཞེས་པའོ།།

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༠བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གསོལ་བ་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ་ལྷའི་ཚོགས་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུགས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀང་སྟེ་ཚིམ་པར་བསམས་ནས་ལེའུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བརྟན་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ **ངོ་བོ་ཡི།།** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་གང་བ།། སངས་རྒྱས་སྐུ་ཡི་ངོ་བོ་ཡིས།།’ ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༡ན༣

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༠བ༤

གཉིས་པ་ངག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ། གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་སྤྱན་དྲང་བ་ནི༔ མདོར་བྱས་ལས། "ཨཱཿནི་ཁ་དོག་དམར་ལྡན་པ།། ལྕེ་ཡི་པདྨར་གནས་བསམས་ཏེ༔༔ གོས་དཀར་ཞེས་བྱ་ནམ་མཁའ་རུ།། སྤྲོས་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་དགང་།། སྔར་བཞིན་སྔགས་པས་གསུང་རྡོ་རྗེ།། ནམ་མཁའ་གང་བར་བཞུགས་པ་ལ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རང་གི་ལྕེའི་དབུས་སུ་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་པདྨ་དམར་པོའི་ལྟེ་བར་ཨཱཿཡིག་དམར་པོ་བསམ་པ་ལས་གོས་དཀར་མོའི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྲོས་ཏེ། དེ་དག་གིས་གསུང་རྡོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ལྷའི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱན་དྲངས་པའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་བདག་པོ་འོད་དཔག་མེད་གོས་དཀར་མོ་དང་སྦྱོར་བའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་བསམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།། གསོལ་བ་ཇི་ལྟར་གདབ་པ་ནི༔ མདོར་བྱས་ལས། "དེ་ནས་སྔགས་པས་ཚིགས་བཅད་འདི།། གཉིས་བརྗོད་ནས་ནི་གསོལ་བ་གདབ།། 'ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་དཔལ་ལྡན་པ།།' རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས༔༔[2] དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། 'རྡོ་རྗེ་གསུང་གིར་མཛད་དུ་གསོལ།།' ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་[3]པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། 'རྡོ་རྗེ་གསུང་གིར་མཛད་དུ་གསོལ།།"[4] ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོས་དཀར་མོ་ཕྱག་རྒྱར་ལྡན་པས་དཔལ་ལྡན་ནོ།། ཆོས་ནི་འོད་དཔག་མེད་དོ༔༔ དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུང་ལམ་མོ།། ལྷག་མ་རྣམས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་གསུང་རྡོ་རྗེ་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་སྔར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།། དེ་

༡ སྔོ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཌེ་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨཱཿནི་ཁ་དོག་དམར་ལྡན་པས།། ལྕེ་ཡི་པདྨར་རྣམ་བསམས་ཏེ།། གོས་དཀར་ཞེས་བྱ་ནམ་མཁའ་རུ།། སྤྲོས་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་དགང་།། གསུང་གི་རྡོ་རྗེའི་སྔགས་པ་ནི།། ནམ་མཁའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ལ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **བསྒོམས་པས།།** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༣ **གསུམ་བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༤ སྔོ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཌེ་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་དང་དྲུག་པ། བཅུ་པ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་དཔལ་དང་ལྡན།།' 'རྡོ་རྗེ་གསུང་དུ་མཛད་དུ་གསོལ།།' 'རྡོ་རྗེ་གསུང་དུ་མཛད་དུ་གསོལ།།' ཞེས་སོ།།

ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས༔ "གོས་དཀར་མོ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ།། རང་གི་གཙོ་བོར་ཡང་དག་ལྡན།། ལྟེ་ལ་ཞུགས་པར་རབ་བསམས་ནས།། གསུང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བརྗམ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྔར་བཞིན་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ལྡུའི་ཚོགས་གཉིས་ཞུ་བ་ལས། འོད་ཟེར་དམར་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་ལས། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་བསམས་ནས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བསྟན་པར་བྱའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོམ་པའོ།། དེ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། "རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གང་ཡིན།། ངེས་པའི་ཚིག་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས།། བདག་གི་ཚིག་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཞིང་།། ཆོས་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བར་ཤོག །"[3]ཅེས་པས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཞེས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ། དེའི་གསུང་གང་ཡིན་པ་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་གིས་མཚོན་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། བདག་གི་ཚིག་ཀྱང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གསུང་དེ་དང་འདྲ་ཞིང་། བདག་ཆོས་འཛིན་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤོག །ཅེས་པའོ།། དེ་ནས་ང་རྒྱལ་བརྟུང་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "ཕྱགས་འདིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནཱ་ཀ་[4]བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བྱའོ།།"[5]

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གོས་དཀར་མོ་དང་ལྡན་ཅིག་ཉིད།། རང་གི་གཙོ་བོར་ཡང་དག་ལྡན།། ལྟེ་ལ་ཞུགས་པར་རབ་བསམས་ཏེ།། གསུང་གི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བརྗམ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༠བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། སྔར་བཞིན་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ཚོགས་གཉིས་ཞུ་བ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་ལས་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་བསམས་ནས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བརྟན་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༣

༤ **ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནཱ་ཀ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
ཏ་ཐཱ་ག་ཏཱ་ནཱ་ཀ་ དབུས་དཔར།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༡ན༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔགས་དོན་ནི་ནཱ་ཀ་ཅེས་པ་གསུང་ངམ་ངག་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་སྔར་བཞིན་ནོ།། འདིར་པདྨའི་ལྟེ་བར་ཨཿཡིག་བསྒོམ་པ་གང་དུ་འགོད་པའི་གནས། མདོར་བྱས་ལས། "ལྕེ་ཡིས་པདྨར་གནས་བསམས་ཏེ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "ཨཿཁ་དོག་དམར་པོ་མཁྲིན་པའི་པདྨའི་སྟེང་དུ་བཀོད་ནས།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པར་འཆད་པ་ནི་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དག་ཀྱང་ཞིབ་པར་མ་བལྟས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འཕགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མདོ་བསྡུ་ལས། "མགོ་བོ་དང་ལྐོག་མ་དང་སྙིང་ཁའི་ཕྱོགས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་རྣམ་པར་བཀོད་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བཀུག་ལ།"[3] ཞེས་ལྐོག་མར་འགོད་པར་བཤད་པས་སོ།། དེས་ན་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བའི་དོན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ། གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་སྤྱན་དྲང་བ་ནི༑ མདོར་བྱས་ལས། "སྔགས་པས་སྙིང་ཁར་ཉི་མ་ཡི།། གཟུགས་བརྙན་འབར་བ་བསམ་བྱ་སྟེ།། 'དེར་ནི་མཐིང་ཤིང་ལྟ་བུ་ཡི།།' འོད་ཟེར་ལྷ་ལྡན་ཧཱུྃ་དགོད་དོ།། དེ་ནས་ལྷ་མོ་མཱ་མ་ཀཱི། ཚོགས་དང་བཅས་པ་དབྱུང་བར་བྱ།། དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ།། དེ་ལ་སྔོན་བཞིན་གསོལ་བ་གདབ།།"[4] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རང་གི་སྙིང་ཁར་ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུྃ་ནག་པོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྡུ་འཕྲོ་བ་ལས་མཱ་མ་ཀཱིའི་ཚོགས་སྤྲོས་པས་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ལྷའི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱན་དྲངས་

---

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༩བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལྕེ་ཡི་པདྨར་རྣམ་བསམས་ཏེ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༠བ༩

༣ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༣ན༩

༤ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'དེར་ནི་མཐིང་ཤུན་ལྟ་བུ་ཡི།།' ཞེས་སོ།།

པའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་བདག་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་བླ་མ་ཀྱཻ་དང་སྦྱོར་བའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་བསམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།། དེ་ཡང་། "རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།།"[1] ཞེས་པའི་དོན། འཕགས་པས་མདོར་བྱས་སུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཛད་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "དེ་ནས་ཡང་རང་གི་སྙིང་ཁའི་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་ཧཱུྃ་ནག་པོ་བསམས་ནས།"[2] ཞེས་བཤད་ཀྱང་། སྒྲོན་གསལ་ལས། "རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེའི་དབུས་སུ་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་གནས་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པས་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཡང་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་མི་བཞེད་པ་མིན་ལ། རྡོ་རྗེ་དང་ཉི་མ་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་བར་བཞེད་པའོ།། འདིར་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཉི་མ་ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་འདིས་གོང་མ་གཉིས་ལའང་། པདྨ་དང་ཟླ་བ་ཨཿདང་[4]ཨོཾ་ལས་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས་པར་གྲུབ་བོ།། དེ་ནས་གསོལ་བ་ཇི་ལྟར་གདབ་པ་ནི། "དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་འཆང་བ།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས།།[5] དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།། 'རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ཀྱིས་མཛད་དུ་གསོལ།།' ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་[6]པས།། དེང་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སུ།།། 'རྡོ་རྗེ་ཐུགས་ཀྱིས་མཛད་དུ་གསོལ།།"[7] ཞེས་གསུངས་ཏེ། བླ་མ་ཀྱཻ་རང་གི་ཕྱག

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨ན༦

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༡ན༢

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༧༧བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེའི་དབུས་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་གནས་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཡི་གེ་ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ།།" ཞེས་སོ།།

༤ **ཨ་དང་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༥ **བསྒོམ་པས།།** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༦ **གསུམ་བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༧ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'རྡོ་རྗེ་ཐུགས་སུ་མཛད་དུ་གསོལ།།' 'རྡོ་རྗེ་ཐུགས་སུ་མཛད་དུ་གསོལ།།' ཞེས་སོ།།

རྒྱུར་ལྡན་པས་དཔལ་ལྡན་ནོ།། མཚན་མའི་སྤྲོས་པས་མི་ཕྱེད་པའི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐུགས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ན་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་འཆང་བའོ།། ལྷག་མ་རྣམས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པའི་གནས་སུ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པས་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་སྔར་བཞིན་ནོ།། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། "སྣ་མ་ཀྲི་ཚོགས་[1]མ་ལུས་པ།། རྡོ་རྗེ་ཐུགས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། 'སྙིང་ཁར་ཡང་ནི་བཙུག་ནས་སུ།། ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བརྩམ།།[2]"[3] ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "གསོལ་བ་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ་སྔར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་སེམས་ཞུ་བས་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཁར་ཞུགས་པས་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་བསམས་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བསྟན་པར་བྱའོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོམ་པའོ།། དེ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། "ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་གང་ཡིན།། གསང་བའི་དབང་པོ་བློ་ལྡན་པ།། 'བདག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲར་གྱུར་ཏེ།།' རྡོ་རྗེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ཤོག །"[5]ཅེས་པས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་གསང་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་མཛད་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་གསང་བའི་བདག་པོའོ།། བློ་ལྡན་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་བློ་ནི་རིག་བྱ་རྡོ་རྗེའོ།། དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བློ་དང་ལྡན་པའོ།། ཞེས་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཡུམ་ལ་མྣ་

༡ **སོགས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ **བརླབ་པར་བརྩམ།།** དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'སྙིང་གར་ཡང་ནི་བཙུག་ནས་སུ།། ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བརྩམ།།' ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༣༠༡ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གསོལ་བ་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་སེམས་ཞུ་བས་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀར་ཞུགས་པས་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་བསམས་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བརྟན་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'བདག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་གྱུར་ཅིག །'ཅེས་སོ།།

མ་ཀྲི་དང་རིག་བྱེ་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀ་འོང་བས་འདིར་རིག་བྱེ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། བློ་དང་ལྡན་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཤེས་རབ་མ་ཞེས་ཟེར་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའོ།། ཀུན་ཏུ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟང་ཞིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཐུགས་གང་ཡིན་པ་ལྟར། བདག་གི་སེམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའོ།། དེ་ནས་ང་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "དེ་ནས་སྔགས་འདིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཙིཏྟ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བྱའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་སྔགས་དོན་ནི། ཙིཏྟ་ཞེས་པ་སེམས་སམ་ཐུགས་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་སྔར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས༔ "དེ་ལྟར་རིགས་གསུམ་དབྱེ་བ་ཡིས།། སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ནི།། བློ་དང་ལྡན་པས་གསང་སྔགས་འདིས།། སླར་ཡང་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱ།། 'ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ་ཝཱ་ཀ་ཙིཏྟ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།"[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། "ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱ།།"[3] ཞེས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ། ཞེས་པའམ། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་དུ་བྱ། ཞེས་བྱ་བའོ།། ཚིག་ལྷག་མ་དང་སྔགས་དོན་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་འདི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་གང་གིས་བསྟན་ཞེ་ན། མདོ་བསྲེར་འདི་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་བ་མ་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༡ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནས་སྔགས་འདིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཙིཏྟ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ་ཞེས་བྱ་བའོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་སྔགས་ཡིག་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ་ཝཱཀྐ་ཙིཏྟ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།' ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༡

ལས༔ ཙཱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པར། "ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་ལུས་ལྷ་བུ་དང་། ལུས་སེམས་ལྷ་བུ་དང་༔ སེམས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྷ་བུར་བསྐྱེད་ཅིག །"[1]ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་པར་བཤད་དེ། འདི་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པས་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་བུ་ཞེས་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་ལུས་ཏེ་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ཅིག །རང་གི་ལུས་སེམས་སྟེ་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ཅིག །རང་གི་སེམས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ་གསུང་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ཅིག །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་ངག་གསུང་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་ངམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཁས་ཆུང་ཞིང་། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ལུས་དང་ངག་ཀྱང་གཞི་དུས་བཞིན་ཐེམ་པོ་[2]ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དང་སེམས་གསུང་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་ལ། སེམས་ཐུགས་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་ངམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཁས་ཆུང་ཞིང་། ལུས་ཐུགས་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་ངམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཁས་ཆེ་བས་ལུས་སེམས་ལྷ་བུར་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་རེ་རེའི་མཐར་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པའི་ཚིག་སྦྱར་ནས་བཤད་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་བསྟན་ལ། སེམས་ལུས་ལྷ་བུར་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་སོགས་རེ་རེའི་མཐར་མ་སྦྱར་བར། གསུམ་ཀའི་མཇུག་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཐུན་མོང་དུ་ལན་གཅིག་[3]སྦྱར་ནས་བཤད་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སྟོན་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་[4]སུ་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། "དེ་ལྟར་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་ཙཱ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པས་སྐྱེད་ཅིག །" ཅེས་སོ།།

༢ **ཐེམས་པོ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **ལན་ཅིག་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༤ **གསུམ་བརྩེགས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བདག་ཉིད་བྱིན་བརླབས་ནས།།' ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པའི།། མཚན་མ་དྲུག་དང་ཡང་དག་ལྡན།། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཚན་མ་དྲུག་ནི་ཕྱག་མཚན་དྲུག་གོ། རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པར་བསྒོམ་པ་འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་སྤྱིའི་སྒྲ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དམ་ཚིག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ལ་ཡི་གེ་བསྣན་པའི་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་པས། ས་མ་ཧི་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ་དང་། མི་ལ་ཧི་འདུ་བའོ།། དེས་ན་རང་ཉིད་ཐ་མལ་བའི་ང་རྒྱལ་བསལ་ནས་ལྷའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་པ་འདིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འགྲོ་ཞིང་འདུ་བས་ན་དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། མན་སྙེ་ལས། "དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་འགྲོའོ་འདུའོ་ཞེས་པ་དམ་ཚིག་གོ །"[2]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། སེམས་དཔའི་སྒྲ་དོན་ཡང་མན་སྙེ་ལས། "སེམས་དཔའ་ཡང་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། འདིར་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲ་བཤད་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ནས་

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བརླབས།།' ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༢ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་འགྲོའོ་འདུའོ་ཞེས་པ་དམ་ཚིག་གོ །" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༢ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སེམས་དཔའ་ཡང་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༡བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལེའུ

ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པ་ལ། མདོར་བྱས་ལས། “སྙིང་ཁའི་དབུས་ན་གནས་པ་ཡི།།’ ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི།། ཡི་གེ་ཧཱུྃ་ནི་དེ་རུ་དགོད།།”[1] ཅེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ལ༑ ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྒོམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དམར་པོར་བསྒོམ་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ངོ་མཚར་ཏེ། ཕོ་བོ་ཅག་རྒྱུད་གཞན་དང་གཞན་ལས་བརྟགས་ཏེ་རེ་ཞིག་མི་གླེང་གིས་ཐོག་མར་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ནས་རང་ཇི་བཞིན་དུ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཚིག་འབྲུ་གཅིག་བཙལ་བར་གྱིས་ཤིག །རང་འདྲ་ཞེས་པ་ཁ་དོག་མཚུངས་པ་ལ་བསམས་ཏེ་སྨྲ་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱིས༑ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པ་དགོས་ན་སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ལུས་ལའང་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།། སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡང་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་སུ་བྱེད་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཅི་རིགས་པར་བསྒོམ་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། མི་བསྐྱོད་

དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་ལས་བྱུང་བ་ཧཱུྃ་རྫོགས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།” ཞེས་སོ༎

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཨེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྙིང་གའི་དབུས་སུ་ཟླ་མོ་ཡི།།’ ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ “ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་བདག་པོ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཅི་རིགས་པར་

པའི་རིགས་ཡིན་པས་སྔོན་པོར་བྱེད་དགོས་ན་གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར་གྱི་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོར་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རང་དང་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་འདྲ་བ་འབའ་ཞིག་བཤད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པས་ནི། འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་སེར་པོ་རལ་གྲི་གླེགས་བམ་འཛིན་པ་དང་། གཤེད་དམར་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དབྱུག་པ་དཀར་པོ་མི་མགོ་རློན་པ་སེར་པོས་མཚན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བདེ་མཆོག་ཁ་ཅིག་ལ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ལྟེ་བར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་པ་བསྒོམ་པར་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་མ་ངེས་བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱལ་སྨྲ་བ་བསལ་བར་བྱས་སོ།། དེ་བས་ན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "དེའི་སྙིང་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཕྱག་གཉིས་པ་མདོག་དམར་པོ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པར་བསམས་ནས།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐུ་མདོག་དམར་པོར་[2]རིགས་ལ། དེ་ཡང་ཛྙཱ་ན་ཀིརྟི་དང་ཨ་བྷྱཱ་ཀ་རས་མཛད་པའི་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས་རང་སྣང་གི་ཤེས་རབ་མ་ལ་འཁྱུད་པ་བདེ་ཆེན་གྱི་གདན་ལ་གནས་པར་བཤད་པ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་བསྡུ་ལས། "དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་སྙིང་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ས་བོན་ལས་དཀུག་པ་དང་།"[3] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཁར་ཧཱུྃ་བསྒོམ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བཀུག་ནས་རང་གི་སྙིང་ཁར་བཞག་པར་འདོད་པ་ནི། གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་སྟེ། ལུང་

བསྒོམས་པ་ནི། སྔགས་ཀྱི་བདག་པོར་བསྒོམས་པ་ཡིས།། ཞེས་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་201བ1

2 **དམར་པོ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

3 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་13བ1 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ས་བོན་གྱིས་དཀུག་པ་དང་།" ཞེས་སོ།།

དེས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཁའི་ས་བོན་ལས་དགུག་པར་བཤད་པ་ལ་ཁྱོད་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཁའི་ས་བོན་ལས་དགུག་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་དེར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ས་བོན་ལས་དགུག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཁྱེད་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ས་བོན་ལས་དགུག་ཅེས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་མདོ་བསྡུའི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཁའི་ས་བོན་ཉིད་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་དགུག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་སྨྲ་བས་ནི། ལེའུ་བཅུ་པར། ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱས་ནས་སྤྱན་དྲང་བར་གསུངས་པ་ལ་འདང་མ་བརྟགས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སུ་ཞིག་གིས་བཀུག་ནས་བཞག་པ་སོམས་ཤིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། "སྙིང་ཁའི་དབུས་སུ་ཐྲ་མོ་ཡི།། དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ནི་བསམ་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། "ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཐྲ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། སེམས་དཔའི་སྒྲ་དོན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱིས་ཚོག་གོ། དོན་འདི་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས༔ "རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི།། བདག་ཉིད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི།། དམ་ཚིག་ཐུགས་ཁར་ཡེ་ཤེས་དང་།། རྡོ་རྗེ་འཛིན་མཆོག་ཅོད་པན་ལའོ།། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཚིམ་བྱེད་པའི།། དམ་ཚིག་འདི་ནི་དམ་པའོ།།"[3] ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྡུ་དང་རྡོ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༩ན༢

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཐྲ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༠བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྣམ་པ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་པ་ཡི།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཅན།། སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་དམ་ཚིག་དང་།། དབུ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་མཆོག་འཛིན་པ།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་

རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་སོ།།

ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་ཐུགས་ཁར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྒོམ་ཞེ་ན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཁར་ཉི་མ་ལ་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་ཏུ་འཆར་བ་མར་མེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་འཇོམས་པའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བསམ་པར་བྱའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོམ་པའོ།། ཅིའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གནས་འདིར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམས་[2]པ་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་མཆོག་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་སྒྲུབ་པ་པོ་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། "ཡི་གེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚིག །"[3]ཅེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། "ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་དབུས་སུ་ཚུད་[4]ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་ཟླ་བར་ཚུད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སོ་སོའི་ཡི་གེ་སྟེ་མི་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། ཚིག་ནི་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་མོ།། རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ།། རྟག་ཏུ་སྦྱོར་བས་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྦྱོར་བས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་པོ་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའོ།།"[5] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ཏིང་ངེ་འཛིན་

འགྱུར་ལ།། འདི་ནི་དམ་ཚིག་ཚུལ་གྱི་མཆོག །"ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༣༠༡བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་ཏུ་འཆར་བ་མར་མེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་འཇོམས་པའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་བསམ་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༥བ༢ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡི་གེ་མཆོག་གི་ཚིག་བསམ་མོ།།" ཞེས་སོ།།

༤ **ཚུད་** དབུས་དཔར།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༤ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་དབུས་སུ་ཚུད་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་ཟླ་བར་ཚུད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སོ་སོའི་ཡི་གེ་སྟེ་མི་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི།

སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པ་འདི་ཉིད། མདོ་བསྡུ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། “སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར།། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་རབ་བསྒོམ་བྱ།། སྙིང་ཁར་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་བསམས་ནས།། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །”[1]ཅེས་པས་བསྟན་པར་གསུངས་ལ། གཞུང་དེ་ནི་ལེའུ་དེར། རྫོགས་རིམ་པས་ཕྱུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། རིལ་འཛིན་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིལ་འཛིན་གསུམ་གསུངས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་རིལ་འཛིན་སྟོན་པ་ཡིན་པས། ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་རང་གི་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམ་པ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང་། དེའི་སྙིང་ཁར་ཧཱུྃ་བསྒོམ་པ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། ཧཱུྃ་ཡིག་གི་མགོར་རང་གི་སེམས་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་བཞག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔར་བྱ་དགོས་ཤིང་། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་གང་གིས་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡང་ངེས་པར་འཐོབ་པས། གཞུང་འདི་ལ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ན་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པ་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བར་དགོངས་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་བྱས་ནས། སྤྱི་བོར་རིགས་བདག་བསྒོམ་པ་མདོར་བྱས་ལས་མ་གསུངས་ལ། མདོ་བསྡུ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་དབུ་རྒྱན་ལ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསམ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལེའུ་

མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། ཚིག་ནི་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་ངོ་།། རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ།། ཏག་ཏུ་སྦྱོར་བས་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྦྱོར་བས་ཞེས་པ་སྒྲུབ་པ་པོ་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་དཔའོ།།” ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པའི།། རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་བསྒོམས་ནས།། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །” ཅེས་སོ།།

བཅུ་གཉིས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་མཆོག་ཅིད་པན་ལའོ།། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས༑ "དབུ་རྒྱན་ཏེ་སྤྱི་གཙུག་གི་གནས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་དང་འདྲ་བའི་བདུད་རྩི་འཛག་པས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པ་ཚིམ་ཞིང་མཉེས་པར་འགྱུར་བར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཞབས་ཀྱིས་བཞེད་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པ་བྱེད་དགོས་སོ།།

བཞི་པ་དེ་འདྲའི་སྐུ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་བྱ་བ་ལ། རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་། རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པ་བྱ་བའོ།།

དང་པོ་(རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་)ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པས་ཆོས་སྐུ་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པས་ལོངས་སྐུ་དང་། དེ་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒྱུར་བས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་སྒོ་ནས། རང་དོན་སྐུ་གསུམ་བརྟེན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམས་ནས། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་དོན་སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པ་དེས་གདུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་བསྟན་ནས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ལས། འདིར་ཐ་མ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོན་བྱུང་ལ་སྟོན་པས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་སྤྲུལ་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༢ན༦

པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱས་པ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྤྲུལ་ཏེ་སྤྱི་སློས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་མཛད་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་མདོ་བསྡུ་ལས། "ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོར་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོ་སྦྱོར་བ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་འདིས།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ལེའུ་དང་པོར་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སྟོན་བྱུང་ལ་སྟོན་པས་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་ནས། འདུས་པའི་རྒྱུད་གསུང་བར་བཞེད་ནས། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐུར་བར་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་རྗེས་འཇུག་གིས་ཀྱང་བསྒོམ་པ་སྟོན་ལ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སྟོན་བྱུང་ལ་སྟོན་པས་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་ཏེ་མཛད་པ་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་སྟོན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། "དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞིས་བདག་ཉིད་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རང་

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་1༣ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་རྡོ་རྗེ།། ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་ཐར་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱོད་པའི།། ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་འདིས་"ཞེས་སོ།།

བཞིན་ཉིད་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་མཆོག་བསྐྱེད་ནས། ད་ནི་[1]གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་པའི་སྐབས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཐམས་ཅད་མཛད་དེ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་མཆོག་ནས་བབས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཛད་ནས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་སྤྲུལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་དོ།། ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་མཛད་ནས། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་བསྟན་པའི་དོན་དུ༑ འདིས་འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིས་གནས་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།”[2] ཞེས་གསུངས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱ་བ་རྣམས་བསྟན་ནོ།། དེས་ན་དགོས་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ལ། རིག་མ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན།།[3] དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས།། ཚོ་གའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།།[4] ‘ཕྱག་རྒྱ་བསྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་བྱ།། གཟུགས་བཟང་བཞོན་པས་བརྒྱན་པ་ཡི།། མཛེ་ཤཱ་ཅན་ནི་བདག་ཉིད་ཆེའི།།’ བུ་མོ་ཨུཏྤལ་མཐིང་ཁའི་མདོག །མིག་ཡངས་དམ་པ་རྐྱེད་

1 དེ་ནི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
2 སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངེ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༡བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞིས་བདག་ཉིད་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་མཆོག་བསྐྱེད་ནས། ད་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟན་པའི་སྐབས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཐམས་ཅད་མཛད་དེ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་མཆོག་ནས་བབས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཛད་ནས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་དོ།། ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་མཛད་ནས་ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དེ་ལས་ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སློབ་བཞིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་དང་པོ་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པས་ཐར་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་འདིས་འདོད་པ་ཀུན་ལས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཡིས་གནས་པར་བྱ། དེ་ལ་རིམ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ།” ཞེས་སོ།།
3 ཅེ་ན།། དབུས་དཔར།
4 ནི།།། གཅང་དཔར།

ནས་ནི།། མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསླབས།། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས།།”[1] ཞེས་དངོས་ཀྱི་རིག་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ལ། མདོ་བསྲེ་ལས། “ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས་གསུངས་པའི་གདོལ་པའི་བུ་མོ་ལེགས་པར་བསླབས་པའམ།”[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། “སྨེ་ཤ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ།།’ བུ་མོ་ལོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་པ།། དབེན་པའི་གནས་སུ་ཁྲིད་པར་བྱ།། སྒྲུབ་པ་པོས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒྲུབ།།” [3]ཅེས་པ་དང་། “རབ་ཏུ་བཟང་ལ་བཞིན་ཡང་མཛེས།།’ རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པ།།། བང་བར་བཞག་ནས་རྣམ་པར་བསྒོམ།།”[4] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུང་དགོས་པའི་དོན་ཏོ།། དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ན། སྨེ་ཤ་ཅན་ཏེ་གདོལ་པའམ་རིགས་ངན་གྱི་བུ་མོ་ཕྱོ་སངས་དང་། རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཙོ་བླག་མཁན་གྱི་བུ་མོ་མདོག་དཀར་བ་དང་། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་འཕྲེང་བརྒྱུད་མཁན་གྱི་བུ་མོ་དང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་གར་མཁན་གྱི་བུ་མོ་དང་། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཟོ་བྱེད་མཁན་གྱི་བུ་མོ་དགོས་པར་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་གསལ་བ་དང་། རྩ་རྒྱུད་ལས་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་ལ། འདིར་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྒྲུབ་ཐབས་ལས། སྨེ་ཤ་ཅན་གྱི་བུ་མོ་གསུངས་སོ།།

དེ་དག་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ་ནི། “བདག་ཉིད་ཆེ།”[5] ཞེས་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ། དྲུག་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྩམ་པར་བྱ།། གཟུགས་བཟང་གཞོན་པས་བརྒྱན་པ་ནི།། སྨེ་ཤ་ཅན་ནི་བདག་ཉིད་ཆེ།།’ ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་དང་ལྡན་པའི་གདོལ་པའི་བུ་མོ་ལེགས་པར་བསླབས་པའམ།” ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༥ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆ་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྨེ་ཤ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ།།’ ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༥ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆ་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བཞིན་ཡང་མཛེས་ལ་རབ་ཏུ་བཟང་།།’ ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༥ན༦

པ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དོན་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས། "དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ན་བདག་ཉིད་ཆེའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོགས་ཁོངས་ནས་བརྟོན་འགྲུས་དང་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་གཟུང་ངོ་།། ལོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་མ་ནི་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་ཏེ། སྐབས་གཞན་དུ་བཅུ་དྲུག་མ་ལ་སོགས་པའང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་གཙོ་བོ་སློས་པའམ་མཚོན་པའི་ཚེད་དོ།། དབེན་པའི་གནས་སུ། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས། "སྐྱེ་བོ་འདུས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་བྲལ་བའི་དབེན་པའི་གནས་དག་ཏུ་བསླབ་པར་བྱའོ།། སྒྲུབ་པ་པོས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུད་དང་ཐུགས་ལེགས་པར་སློབ་ཏུ་གཞུག་པའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ནི། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། "དཔལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུད་པ་དང་། འོ་བྱེད་པ་དང་། འཛིབ་པ་དང་། ཐལ་མོ་བརྡབ་པ་དང་། སོ་དང་སེན་མོ་འདེབས་པ་དང་། ཉེད་པ་དང་། ཁྲུང་ལྷིང་དང་། རབ་ཏུ་བརྐྱང་བ་དང་གྲོང་གི་བྱ་བས་སྨྲ་ཏིག་གི་འཕྲེང་བ་དང་། གདུ་བུ་དང་། འཁོར་གདུབ་དང་༑ རྐང་གདུབ་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཡུལ་དང་དབང་པོ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱོར་ཞིང་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པ་ལས། "དེ་ཡང་འཁྲུད་པ་དང་། འོ་བྱེད་པ་དང་། སེན་མོ་འདེབས་པ་དང་། སོ་འདེབས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བསྐྱོད་པ་དང་། སིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་དང་། སྐྱེས་པའི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༨ན༥

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༨ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'སྐྱེ་བོ་འདུས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་བྲལ་བས་དབེན་པའི་གནས་དག་ཏུ་བསླབ་པར་བྱའོ།།' ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༨བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དཔལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འཁྲུད་པ་དང་འོ་བྱེད་པ་དང་འཛིབ་པ་དང་ཐལ་མོ་བརྡབ་པ་དང་སོ་དང་སེན་མོས་འདེབས་པ་དང་ཉེད་པ་དང་ཁྲུང་ལྷིང་དང་། རབ་ཏུ་བརྐྱང་བ་དང་། གྲོང་གི་བྱ་བས་སྨྲ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་དང་གདུ་བུ་དང་འཁོར་གདུབ་དང་། རྐང་གདུབ་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཡུལ་དང་དབང་པོ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱོར་ཞིང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས༑" ཞེས་སོ།།

བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྙིང་ན་འདུག་པ་དང་། བརྒྱད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བརྒྱད་བརྒྱད་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་འགྱུར་"[1]ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་འདོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དགའ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལེགས་པར་བསླབས་ཤིང་སྦྱངས་པའོ།། སྔགས་ལ་བསླབས་པ་ནི། དབང་བསྐུར་ཞིང་། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་ལེགས་པར་གནས་པ་བཞིར་བྱས་ནས། ལྷ་བསྒོམ་པ་དང་བཟླས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་གྱུར་པའོ།། "རབ་ཏུ་བཟང་བ་ནི་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་མ་ཆགས་པའོ།།"[2] ཞེས་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། "སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས།།"[3] ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །"བཞིན་ཡང་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཉེ་བར་བལྟ་བའོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་མ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གོ། "རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་དགའ་བ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མ་ཚང་བ་མེད་པ་སྟེ།"[5] ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དགའ་བ་སྦྱོར་པའི་འཁྲིག་ཐབས་རེ་བཞི་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཏོ།། དེ་ཡང་སྔར་རྒྱུད་ལ་བསླབས་ཞེས་པས་སྦྱང་བ་བྱས་པ་སྟོན་ལ། འདིས་ཐམས་ཅད་མཁས་པར་ཤེས་པ་སྟོན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པས་བཟློས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། མདོར་བྱས་ལས། "མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསླབས།།"[6] ཞེས་གསུངས་པའི་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྔགས་ལ་བསླབས་པ་དང་། ལེགས་པར་བསླབས་པ་རྒྱུད་ལ་བསླབས་པའི་དོན་ཡིན་

---

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༦བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རབ་ཏུ་བཟང་བ་ནི་གཞན་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༦བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བཞིན་ཡང་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཉེ་བར་ལྟ་བའོ།།" ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༦བ༤

༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༣

ནོ༔ མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཕྱག་རྒྱར་བྱ་བར་གསུངས་ཀྱི། གང་ཡང་རུང་བ་བྱ་བར་མ་གསུངས་ལ། དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་ཞིག་ཚང་དགོས་ཤིང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བ་ལས་ཁམས་ཞུ་བ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་བབས་པ་ན། འཁྲུལ་འཁོར་དང་རླུང་སྦྱོར་སོགས་གཞན་གང་ལའང་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཕཊ་ཡིག་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་ནུས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་ཞུ་བ་ཕཊ་ཡིག་བསྒོམས་པས་འགོག་ནུས་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་རིམ་ཐོག་མར་བསྒོམ་པ་ནས་ལྷ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་གསལ་སྣང་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་ཕཊ་ཡིག་ལའང་དམིགས་ཕྱུག་ནས་སྦྱང་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་གི་སྒོ་ནས་བྱེད་ཀྱང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་ཞུ་བ་བབས་ནས། ནོར་བུའི་ཕྱིར་འཕོ་བ་ཕཊ་ཡིག་བསྒོམས་པས་བཀག་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་ལེགས་པར་མཚོན་ཐུབ་པ་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ། ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་འཕེལ་བ་ཙམ་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་བཟླས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་དམ་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།[1] སྙིང་པོ་གང་ཡིན་པའི་བརྡ་ཙམ་ཡང་རྣ་བའི་ལམ་དུ་མ་གྱུར་པར། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཚོ་གའི་རིམ་པ་ཙམ་གྱི་ཚིག་འདོན་པ་བྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་བའི་བཟླས་པའི་གྲངས་འདྲེན་པ་གཙོ་བོར་མ་འཛིན་ཞིག །འདི་ལྟར་གོམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་དགའ་བཞིས། བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་རྫོགས་རིམ་པའི་

---

༡ འབད་པར་བྱའོ།། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

དཀའ་བཞི་འབད་མེད་དུ་དྲངས་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་ཡང་འདིའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་སྒྲུ་རྩལ་རེ་བཞི་ལ་མཁས་པ་དགོས་པར་ཡང་ཡང་བསྔགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཁྲིག་ཐབས་ཀྱི་སྒྲུ་རྩལ་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འདྲེན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་ལ། བདེ་བ་ཇི་ཙམ་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་དོན་ནི་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ལ་སྲེད་པ་སྐྱེས་ཀྱི་དོགས་ནས། བདེ་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཆེར་བལྟས་པས་འདི་ཡེ་མེད་[1]དུ་ཡལ་སོང་བ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། བདེ་བ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་འཛིན་མགོ་གནོན་པའི་ནུས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་བས་[2]འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་རིམ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་གཙོ་བོ་ཡང་སྒོ་འདི་ནས་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མི་བརྟེན་པས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་དང་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་འདྲེན་ཐུབ་པ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་བསྒོམ་པའི་རིག་མ་ལ་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་དང་འདྲ་བའི་གསལ་སྣང་ཡིད་ངོར་འཆར་བ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གསལ་སྣང་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་མ་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་ལེགས་པར་སྦྱང་དགོས་སོ།། བསྐྱེད་རིམ་པས་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་འདི་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་མ་རྙེད་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་གཞི་སྟོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་དང་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་

---

[1] ཡིན་མེད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

[2] གྱུར་པས་ དབུས་དཔར།

ཚང་བ་ད་ལྟ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སོང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བསྐྱེད་རིམ་པས་ཕྲ་ཡིག་བསྒོམས་པའི་[1]སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་དགག་པར་ནུས་པའི་གོ་བ་ཙམ་ཡང་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་སྣང་ངོ༎ བསྐྱེད་རིམ་པས་ཀྱང་ཕྲ་ཡིག་བསྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་དགག་ནུས་ན། རྫོགས་རིམ་པས་ཁམས་ཕྱིར་འཕོ་བ་འགོག་པ་འདྲེན་དང་འགྲེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་རླུང་སྦྱོར་སོགས་རྩོལ་བ་དྲག་པོ་དུ་མ་ཞིག་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་རྒྱུད་སྡེའི་དོན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དང་ཚུལ་རོལ་[2]བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་བས་ན་ཡུལ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རབ། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕྱུ་ཐག་ཆོད་པ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ། དགའ་བ་བཞིའི་རིམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ས་མཚམས་ལ་མཁས་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་འཕོ་བར་ཕྲ་ཡིག་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་[3]ཀྱིས་འཛིན་ནུས་ཤིང་། རྫོགས་རིམ་པ་ཡིན་ན་ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བའི་གནད་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ནུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་སྡེ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་གིས་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལྟ་ཞོག །བརྡ་ཆད་རགས་པ་ཙམ་གྱི་གོ་བ་ཡང་མ་ཆགས་པར། ཟབ་མོ་ཡིན་ཟེར་བའི་མན་ངག་ལྟར་སྣང་རེ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ལག་ལ་ལེན་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་ངན་འགྲོ་ཆེན་པོ་བསྐྲུན་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། ཏེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས། “རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་ཆོས༎’ ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་བགྲོད་འགྱུར་[4]དང་༎ ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཚུལ༎ དམྱལ་བར་འགྲོ་བར་ཐེ་ཚོམ་

༡ **བསྒོམ་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **ཚུ་རོལ་** དབུས་དཔར།

༣ **བསྒོམ་པའི་སྟོབས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ **འགྲོད་འགྱུར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

མེད།།།"[1] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་དག་གིས་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྒོམ་པའི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་བརྩམ་ཞིང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "ཡང་ན་སྙིང་ཁ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བྱས་ནས། ཐུགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། "སྙིང་ཁར་གནས་པའི་ལྷ་མོ་ཆེ།། རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་འབེབས་བྱེད་མ།།། 'སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བསྐྱེད་མ།།' རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་མོར་གྲགས།།"[3] ཞེས་ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དྲངས་སོ།། དེ་ཡང་ཐོག་མར། རྨེ་ཤ་ཅན་གྱི་བུ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་སྙིང་ཁ་ནས་འབྱིན་དགོས་ཀྱི།། རིག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།། མདོ་བསྲེ་ལས། "མཚན་དང་ལྡན་པའི་གདོལ་པའི་བུ་མོ་ལེགས་པར་བསླབས་པའམ། 'ཡང་ན་རང་གི་སྙིང་ཁ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་མདུན་དུ་བཞག་ལ།"[4] ཞེས་པས་ཀྱང་བུ་མོ་འབྱིན་པར་གསལ་ལ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། "སེམས་ལས་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་སྤྲོ་བའམ། ཡང་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུ་མོ་བླངས་ལ།"[5] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དང་པོར་རང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཕྱུང་ནས། དེ་ནས་རིག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ལེའུ་བདུན་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། རང་རང་གི་རིགས་དང་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག མངོན་འབྱུང་། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༨བ༢ ལས་བྱུང་ནང་ནས་ཚིག་ཆང་དང་པོ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། 'རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་འཚོས།།' ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༢ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡང་ན་སྙིང་གར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བྱས་ནས་ཐུགས་ཅིག་སྤྲུལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ།།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༢ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆང་གསུམ་པ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། 'སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་སྐྱེད་མ།།' ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་གཉིས་པ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡང་ན་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་ཕྱུངས་ཏེ་མདུན་དུ་བཞག་ལ།" ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༨ན༨

མཐུན་པའི་ལྷ་མོ་རིག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་སྤྱན་མ་སོགས་སུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་ལྷ་དགོད་པ་ནི་མདོར་བྱས་ལས། “ཨོཾ་ནི་སྤྱི་བོར་བསམ་པར་བྱ༎ ཨཱཿནི་ངག་གི་ལམ་ལ་དགོད།། ཧཱུྃ་ནི་སྙིང་ཁར་བསམ་བྱ་ཞིང་།། ལྟེ་བར་སྭཱ་དང་རྐང་གཉིས་ཧཱ།། སྤྱན་དང་མཱ་མ་ཀཱི་དང་ནི།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་གོས་དཀར་མོ།། སྒྲོལ་མ་ཡང་ནི་སྦྱུགས་པ་ཡིས།། ས་ལ་སོགས་ལ་རྣམ་པར་དགོད།། ལྷ་མོ་རྡོ་རྗེ་གཟུགས་ལ་སོགས།། དེ་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་བསམས་ལ།། ས་སྙིང་ལ་སོགས་དེ་རྣམས་དང་།། ‘སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བསྒོམ་པར་བྱ།།’ ལག་གཡས་རྡོ་རྗེ་རོ་ལངས་མ།། གཡོན་ལ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ།། དེ་ཡི་ཁར་ནི་ཁྲོ་གཉེར་མ།། གསང་བར་རལ་པ་གཅིག་མའོ།། གཞན་ཡང་དབུང་པ་གཡས་པར་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་མ།། གཡོན་དུ་སྣ་ཚོགས་རིན་ཆེན་གྱི།། ཕྱག་རྒྱ་དག་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།། པུས་མོ་གཡས་ལ་གནས་པར་ནི།། སྣ་ཚོགས་པདྨ་དེ་བཞིན་གཤེགས།། གཡོན་པ་ལ་ནི་སྣ་ཚོགས་ལས།། སྤྱི་བོར་ནམ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་མ།། རྐང་པ་གཉིས་ལ་ས་ཡི་ནི།། ‘ས་འཛིན་ལྷ་མོ་བཞག་པར་བྱ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལྷའི་རྣམ་པར་བསྒོམ་དགོས་པ་སྔར་དང་འདྲ་ཞིང་། ཁྲོ་མོ་རྣམས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་ཧཱུྃ་རིང་པོ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་ནི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་འདྲ་ལ། ས་སྙིང་སོགས་ལྷ་འགོད་[2]དགོས་པ་ནི། “ས་སྙིང་ལ་སོགས་དེ་རྣམས་དང་།། ‘སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བསྒོམ་པར་བྱ།།”[3] ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། འགྲེལ་པ་རིན་འཕྲེང་དུ། སྙིང་ཁར་རཾ་ལས་སྙིང་རྗེའི་ལྷ་མོ། རྩ་རྒྱུས་ལ་མཾ་ལས་བྱམས་པའི་ལྷ་མོ། ཚིགས་ལ་གཾ་ལས་ཆོས་རྡོ་རྗེ་མ་བཀོད་ནས། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དང་སྙོམས་པར་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཅུ་གཉིས་པ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསྒོམ་པར་བྱ།།’ ‘ས་འཛིན་ལྷ་མོ་གཞག་པར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།

༢ **ལྷ་དགོད་** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བསྒོམ་པར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།

འཇུག་པ་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ནི། འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་མུན་སྤྲུལ་ལོ།།

གཉིས་པ་རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པ་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུ་བྱ་བ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། "དེ་ལྟར་སྦྱོར་བྱས་རྣལ་འབྱོར་པས།། རྡོ་རྗེ་པདྨ་ཡང་དག་བརྟགས།། ཧཱུྃ་གི་ཐུགས་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་ནི།། རྩེ་མོ་ལྔ་པ་བསམ་པར་བྱ།། དེ་ཚེ་དེ་ཡི་རྩེ་དབུས་ལ།། ཨོྃ་ནི་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་ཨཱཿལས་བྱུང་བ་ཡི།། པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ནི།། འོད་ཟེར་ལྔ་ཡིས་ཁྱབ་བསམས་ལ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། "དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱོར་བས།། སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཡི་གེ་ཧཱུྃ་དང་ཨོྃ་དག་དང་།། 'ཨཱཿདང་ཕཊ་ཀྱང་རབ་བརྟག་བྱ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "ཧཱུྃ་གིས་རང་གི་རྟགས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པར་བསམས་ནས། དབུས་ཀྱི་རྩེ་མོ་ལ་ཨོྃ་དགོད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འདུ་བྱ་བའོ།། དེའི་ཆོས་འབྱུང་ལ་ཨཱཿབསམས་ནས། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དམར་པོ་བསམ་པ་ནི་པདྨ་འདུ་བྱ་བའོ་"[3]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་པདྨ་དཀར་པོར་འདོད་པ་དང་། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེས་ཡི་གེ་ཧྲཱིཿ[4]ལས་པདྨ་བསྐྱེད་པའི་ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ཨཱཿས་མཚན་པར་འདོད་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་གཞུང་འདི་དང་འགལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་རྣལ་འབྱོར་པས།། རྡོ་རྗེ་པདྨ་ཡང་དག་བརྟགས།། ཧཱུྃ་གི་ཐུགས་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་ནི།། རྩེ་མོ་མངའ་བ་བསམ་པར་བྱ།། དེ་ཚེ་དེ་ཡི་རྩེ་དབུས་སུ།། ཨོྃ་ནི་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་ཨ་ལས་བྱུང་བ་ཡི།། པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ནི།། འོད་ཟེར་ལྔ་ཡིས་ཁྱབ་བསམས་ལ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༠བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཕྲང་ཐ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཕཊ་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ།།' ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༢བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཧཱུྃ་གིས་རང་གི་རྟགས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པར་བསམས་ནས། དབུས་ཀྱི་རྩེ་མོ་ལ་ཨོྃ་དགོད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འདུས་བྱ་བའོ།། དེའི་ཆོས་འབྱུང་ཨཱཿབསམས་ནས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དམར་པོ་བསམ་པ་ནི་པདྨ་འདུས་བྱས་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

༤ ཧྲིཿ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཞིང་། སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་“ཨཱཿལས་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་ལ།”[1] ཞེས་ཨཱཿལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། མདོར་བྱས་རང་ལས། “དེ་བཞིན་ཨཱཿལས་བྱུང་བ་ཡི།།”[2] ཞེས་སོགས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་རང་གཟོའོ།།[3] “ཕཊ་ཀྱང་རབ་བརྟག་བྱ།།”[4] ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཡི་གེ་ཕཊ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དབབ་པར་བྱའོ།།”[5] ཞེས་ཀྱང་བཤད་པས། ཕཊ་ཀྱང་རབ་བརྟག་བྱ། ཞེས་པ་ནི། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་གསང་བའི་བུ་གར་ཡི་གེ་ཕཊ་སེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ཐིག་ལེ་དབྱུང་བའི་ཚེ་དང་ཕཊ་བཟློད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དྲངས་ནས་བཤད་དགོས་སོ།། དེ་ནས་རང་དང་ཕྱག་རྒྱའི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་ནང་འོད་ཟེར་ལྔས་ཁྱབ་པར་བསྒོམ་པ་ནི། “འོད་ཟེར་ལྔ་ཡིས་ཁྱབ་བསམས་ལ།།”[6] ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། “འོད་ཟེར་སྣ་ལྔས་ཁྱབ་པ་ཡི།། རྡོ་རྗེ་པདྨོ་བསྒོམ་པར་བྱ།།”[7] ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། “འོད་ཟེར་རྣམ་ལྔས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་སུ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ཟེར་ལྔ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གང་བར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།”[8] ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུ་བྱས་ནས་རྗེས་ཆགས་བྱ་བ་ལ། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨ་ལས་ཕྱ་རྒྱའི་པདྨ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་ལ་”ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བཞིན་ཨ་ལས་བྱུང་བ་ཡི།།” ཞེས་སོ།།

༣ **རང་བཟོའོ།།** དབུས་དཔར།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༠བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕཊ་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣ན༦

༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༧

༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༠བ༤

༨ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣ན༧

འོག་བསྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་བྱ།། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨ་ནུ་ར་ག་ཎ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་ལེགས་འཆང་སྟེ།། ཧཱུྃ་གི་གླུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྐྱོད་བྱ་ཞིང་།། རང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་ཕྱུང་བའི་ཚེ།། དེས་ནི་ཕཊ་ཀྱི་གསང་སྔགས་བརྗོད་པར་བྱ།།”[1] ཞེས་རྡོ་རྗེ་པདྨའི་ནང་དུ་བསྐྱོད་པའི་ལས་ལ་གནས་པའི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་བྱ་བས་ཧཱུྃ་གླུར་བླང་བ་གསུངས་ཀྱང་། སྔགས་སྔ་མ་བརྗོད་པའི་ཚེ་ལྷ་གང་གི་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ།། འོན་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་ཏེ། “དེ་ལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས། ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བས་འཁྲུད་པ་དང་འོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱའོ།། དེ་ལ་སྔགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་[2]ཨ་ནུ་ར་ག་ཎ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བྱའོ།།”[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བྱས་ནས། དེ་མ་ཐག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་ནས་ཧཱུྃ་གླུར་བླང་བས་ལས་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་མ་ཐག་ཐིག་ལེ་རང་གི་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་ནང་དུ་སླེབ་པ་ན་[4]། རང་ཉིད་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་ནས། ཕཊ་ཡིག་དག་ཏུ་བརྗོད་ནས་དམིགས་པས་ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕྱུང་སྟེ། སྔགས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། “ཕྱུང་ནས་སླར་ཡང་སྔགས་པས་ནི།། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་ནས་ནི།། གསང་སྔགས་འདི་ནི་བརྗོད་པར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་འོག་སྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་བྱ།། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏཱ་ནུ་རཱ་ག་ཎ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་ལེགས་འཆང་སྟེ།། ཧཱུྃ་གི་གླུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྐྱོད་བྱ་ཞིང་།། རང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་ཕྱུང་བའི་ཚེ།། དེས་ནི་ཕཊ་ཀྱི་གསང་སྔགས་བརྗོད་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

༢ **ཏ་ཐཱ་ག་ཏཱ་** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༣༠༢བ༦

༤ **སླེབས་པ་ན།།** དབུས་དཔར།

ཁྱཱཿ ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་[1]སྭུ་ར་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ།"[2] ཞེས་པ་ཙམ་ལས་དོན་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་ཡང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་བྱས་ནས། ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་རིམ་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱའོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་མདོ་བསྡུ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། སྔོན་བྱུང་ལ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ཕྱགས་རིན་འབྱུང་གིས་གསུངས་པ་དང་། མཆོད་པའི་ཕྱགས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་པར་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དེས། རྗེས་འཇུག་གིས་ཕྱགས་དེ་དང་དེ་བརྗོད་པའི་ཚེ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ང་རྒྱལ་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཕྱགས་དང་པོའི་དོན་ནི། ཨ་ནུ་ར་ག་ཎ་ཞེས་པ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཕྱགས་ལྷག་མའི་དོན་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པས། མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།[4] ཕྱགས་གཉིས་པའི་དོན་ལའང་། པཱུ་ཛ་ཞེས་པ་མཆོད་པ་སྟེ། མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངའོ་ཞེས་བྱ་བའོ།། ཕྱགས་འདི་གཉིས་ལ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་རྫོགས་རིམ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་པས་འདིར་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་སོ།། ཁ་ཅིག །ཕཊ་ཡིག་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་ཐིག་ལེ་

༡ **ཏ་ཐཱ་ག་ཏཱ་** དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༨ན༡

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༣ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་བྱས་ནས་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པའི་རིམ་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

༤ **དོན་ཏོ།།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕྱུང་ནས། དེ་པདྨའི་ནང་ནས་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་བླངས་ནས༔ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་སོའི་ཐུགས་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མཆོད་པར་འདོད་པ་ལ༔ ཕྱིས་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། དེ་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དང་མཐུན་ཞིང་ལེགས་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མ་གོ་བའི་འཁྲུལ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱུང་ན་བདེ་བའི་རྟེན་བྱང་སེམས་ལུས་ལ་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་གེགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་བདེ་ཆེན་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་སྟོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཁམས་འབྱིན་པ་སྦྱངས་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཛག་གེགས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་དང་། བུ་གར་པཏ་ཡིག་བསྒོམས་པའི་[1]དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པ་ཐུན་བཞིར་[2]བསྒོམ་པའི་ཚེ་ཉིན་རེ་ལ་ཁུ་བ་བསམས་བཞིན་དུ་ལན་བཞི་བཞི་མ་ཆག་པར་འབྱིན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དུ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ༔ བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་ཕབ་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བས་རང་གི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཚིམ་པར་མོས་པའི་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ། ཐིག་ལེ་ནང་མཆོད་འཁོར་བ་བཞིན་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷ་མཆོད་པར་གོ་བའི་མུན་སྤྲུལ་མི་བཟད་པའོ།། ཐིག་ལེ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྤྲུལ་པ་ལ་ངེས་པར་ཐིག་ལེ་དངོས་སུ་དབྱུང་དགོས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱུང་བས་མི་ཚོག་ན། ལྷ་ཡང་དངོས་སྤྲུལ་དགོས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་བས་མི་ཚོག་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ།། དེས་ན་ཐིག་ལེ་ཡིད་ཀྱིས་འབྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕྱུང་བར་མོས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པ་བྱེད་དགོས་ཏེ། མདོ་བསྡུ་ལས། “བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

༡ **བསྒོམ་པའི་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༢ **ཐུན་ཞིར་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

པ་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྒོམ་ལ།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་དོན་སྐུ་གསུམ་བསྐྱེས་པ་ན། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྦྱོད་པས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས༑ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྲུལ་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་རྣམ་པར་སྦྱངས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་སོགས་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཆགས་ཅན་གྱི་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་ཟུང་འཇུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དངོས་སུ་སྤྲུལ་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཤད་ཟིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་འཆད་དོ།། དེ་ཡང་མདོ་བསྡུ་ལས། མི་བསྐྱོད་པ་འབྱིན་པ་མན་ཆད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་པར་བཤད་ལ། སྒྲོན་གསལ་དུ། མི་བསྐྱོད་པ་འབྱིན་པ་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འབྱིན་པ་སྟོན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན། “དང་པོ་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་འབྱིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པས།”[2] ཞེས་གསུངས་པས་གཙོ་བོ་འབྱིན་པ་དང་པོ་སྦྱོར་བར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདུས་པ་བ་སྔ་མ་རྣམས་ན་རེ། མདོ་བསྡུར་དེ་ལྟར

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༩ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྒོམས་ལ་”ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དང་པོའི་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་འབྱིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པས།” ཞེས་སོ།།

བཤད་པ་ནི། དང་པོ་སྦྱོར་བ་རང་དོན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཞན་དོན་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས། སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་པ་ནི། གཙོ་བོ་འབྱིན་པ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། འཁོར་འབྱིན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཤད་ཚུལ་གཉིས་པོ་མི་མཐུན་པས་འགལ་ལོ།། ཞེས་པའི་དོགས་པ་སྤོང་བ་ན། བཤད་ཚུལ་གཉིས་པོ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཀོད་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་བཤད་པ་དེ་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། མི་བསྐྱོད་པ་འབྱིན་པ་དེ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཙམ་ལ་ལྟོས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་། འཁོར་སོ་གཅིག་འབྱིན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། སྤྲུལ་སྐུ་རྫོགས་སེམས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་འབྱིན་དགོས་[1] པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་འབྱིན་དགོས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱེད་པ་ན་ལྷ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་སྒོ་བདུན་བདུན་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་འདི་ལྟར། སྤྲུལ་སྐུ་རྫོགས་སེམས་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་ནས་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེའི་ཆ་གཅིག་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད། ཐིག་ལེ་ཆ་གཅིག་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། ཐིག་ལེ་ཆ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་ལྷ་རང་རང་གི་ཐུགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྲེལ་བ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཕྱག་མཚན་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་སྒོའོ།། དེའི་འོག་ཏུ་ཡུམ་གྱི་པདྨ་ན་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཁར་

༡ འབྱོར་དགོས་ གཙང་དཔར།

བྲངས་ཏེ། རང་རང་གི་འབྲིན་ཐུགས་ཀྱིས་ཕྱུང་ནས་ཕྱོགས་བཅུར་སྤྲོ་བ་ནི་སྤྲོ་བའི་སྒོར།། དེ་ནས་རང་རང་གི་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ནི་མཛད་པའི་སྒོར།། ལྷ་རང་རང་གི་སྤྲུལ་པ་དུ་མ་རྣམས་རང་རང་གི་སྐུ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ནི་བསྡུ་བའི་སྒོར།། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི་འདྲེས་པའི་སྒོར༔ རང་རང་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བ་ནི་དབང་བསྐུར་བའི་སྒོར།། སླར་བྱོན་ནས་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་བཞུགས་པ་ནི་གནས་སུ་གནས་པའི་སྒོར།།

དེའི་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་བཤད་པ་ནི། བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ན་རེ། ཐིག་ལེ་ཆ་སོ་གཉིས་པོ་ལྷ་རང་རང་གི་མཚན་ཐུགས་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་མཚན་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། “ཆ་གཉིས་པ་ནི་དགུ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད།། སུམ་ཅུ་བཅུ་པ་ལྔ་པའི་ས་བོན་ཉིད།། ཆ་གཉིས་ལྔ་པ་དྲུག་པས་ཕྱེ་བ་ལས།། བྱུང་བ་འདི་ནི་ཐིག་ལེ་ཡིན་ཞེས་བཤད།།”[1] ཅེས་ཐིག་ལེ་འབྲུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་ཀྱི༔ ལྷ་རང་རང་གི་ཐུགས་གྱུར་པ་ལས་འབྲུ་གསུམ་བྱུང་བར་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས། “རང་ཐུགས་ཡི་གེ་ལས་བྱུང་བ།།’ རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་བརླབས་བདག །པདྨའི་དབུས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ནི།། སླར་ཡང་ཞི་སྟོང་རྡོ་རྗེར་གྱུར༔”[2] ཞེས་པས་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་མདོར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷ་རང་རང་གི་ཐུགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྤེལ་བ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཊི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༨ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རང་ཐུགས་ཡི་གེ་ལས་དབྱུང་བ།།’ ཞེས་སོ།།

བརྟླབས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་རང་གི་ཐུགས་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དོན་མིན་ནོ།། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། "བཛྲ་ཧཱུྃ་ཐུགས་ལས་བྱུང་བའི།། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཅན་བསམས་པའང་།། ཞེས་པ་ནས། སྔར་བྱོན་རྡོ་རྗེ་མགོན་པོ་ཡི།། སྤྱན་སྔ་རུ་ནི་འདུག་པར་གྱུར།། ཐུགས་པས་དེ་ཡི་སྙིང་ཁ་རུ།། རྗེས་ཞུགས་བདག་ཉིད་རྣམ་བསྒོམས་པས།།[1] སྔ་མའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་གྱུར་ནས།། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་གནས་ལ་བཞུགས།། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་འབར་བ།། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་ན་བཞུགས།། དཔའ་བོ་རང་གི་ཕྱག་རྒྱས་འཆིང་།། རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན།། དྲག་པོ་ཞི་དང་འདོད་ཆགས་ཆེ།། ཞལ་གསུམ་གྱི་ནི་རྣམ་མཛད་པའི།། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བར་བྱ།།"[2] ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་དོ།། གཞན་རྣམས་གོ་སླ་ལ། ཐུགས་པས་དེ་ཡི་སྙིང་ཁ་རུ།། རྗེས་ཞུགས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་བྱུང་བས་མཛད་པ་མཛད་ཅིང་། རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་ནས་དབང་བསྐུར་ཏེ་སྔར་བྱོན་ནས་གཙོ་བོའི་མདུན་ན་འདུག་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ལ། ང་མི་བསྐྱོད་པ་དེའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས། རང་ཉིད་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཁར་འཇུག་པའི་མོས་པ་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་ཞལ་ལས་བྱུང་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་དང་། ཕྱག་ལ་ཕྱག་སོགས་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་ཆུ་ལ་ཆུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར

---

༡ **བསྒོམ་པས།།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༨ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བཛྲ་ཧཱུྃ་ཐུགས་ཀྱིས་དབྱུང་བ།། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་བསམ་པ་ཡང་།། མགོན་པོ་རལ་པ་ཐོར་ཚུགས་ཅན།། མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།། མཐིང་ཤུན་བཟང་པོའི་མདོག་ལྟར་སྔང་།། སྤོ་ནག་དཀར་དང་དམར་བའི་ཞལ།། རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས།། ཕྱག་དྲུག་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་པདྨ་ནི།། གཡས་པའི་ཕྱག་ཏུ་བསམ་བྱ་ཞིང་།། དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་ནི།། དེ་ཡི་གཡོན་ལ་བསམ་པར་བྱ།། འདི་ནི་ཐུགས་ཀ་ལས་བྱུང་ནས།། ཕྱོགས་བཅུར་རྣམས་སུ་གཟིགས་ནས་ནི།། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་།། སངས་རྒྱས་མཛད་པ་ཀུན་མཛད་དེ།། སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཀུན་སྤྱངས་ནས།།། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་གནས་ལ་འཇོག །སྔར་བྱོན་རྡོ་རྗེ་མགོན་པོ་ཡི།། སྤྱན་སྔ་རུ་ནི་འདུག་པར་འགྱུར།། ཐུགས་པས་དེ་ཡི་སྙིང་ག་རུ།། རྗེས་ཞུགས་བདག་ཉིད་རྣམ་བསྒོམས་པས།། སྔ་མའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་གྱུར་ནས།། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་གནས་སུ་ཞུགས།། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འོད་འབར་བ།། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་བཞུགས།། དཔའ་བོ་རང་གི་ཕྱག་རྒྱས་འཆིང་།། རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན།། དྲག་པོ་ཞི་དང་འདོད་ཆགས་ཆེ།། ཞལ་གསུམ་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་མཛེས།། ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ཏིང་འཛིན་གནས།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བར་མཛད།།" ཅེས་སོ།།

བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་ཐུང་བའི་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམས་པའི་[1]སྐུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་གཙོ་བོའི་སྙིང་ཁ་འབབ་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་རྫོགས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་དོ།། "ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་ན་བཞུགས།།"[2] ཞེས་པས་སྔར་གྱི་ཟླ་གདན་ཉི་མར་བསྒྱུར་བའམ། ཉི་མ་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ།། "ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན་གནས།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བར་མཛད།།"[3] ཅེས་པས་ལྷ་རྣམས་འབྱིན་པའི་ཚེ། ལྷ་རང་རང་གི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར། རང་ཉིད་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་འབྱིན་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྷ་རྣམས་དང་པོ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ནས་རང་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལཱ་མ་ཀཱི་འབྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་ལས། "བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་བ་དེ་ཉིད་ལཱ་མ་ཀཱིའི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས།"[4] ཞེས་དང་། རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། "དེ་ཉིད་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་པར་གྱུར་ཏེ།[5]"[6] ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་བ་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་རྗེས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་རང་སྔགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱོལ་བ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རང་སྔགས་དེ་ཉིད་གང་ལ་བྱ་སྙམ་ན། མདོར་བྱས་ལོ་ཆེན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་དག་པ་རྣམས་ལས་རིགས་ལྔ་དང་ཡུམ་བཞི་དང་། ཁྲོ་བོ་བཞི་རང་རང་གི་མཚན་སྔགས་ཀྱིས་འབྱིན་

---

༡ **བསྒོམ་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་བཞུགས།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦ན༧

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༦

༥ **འགྱུར་ཏེ།** དབུས་དཔར།

༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༥༣ན༡

པར༑ "ཧཱུྃ་ན་ཧཱུྃ་ཀ་ཕྱགས་ལས་ཕྱུང་བའི།།' གཙོ་བོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དབྱུང་།།"[1] ཞེས་དང་༑ "མོ་ཧ་ར་ཏི་ཕྱགས་ལས་བྱུང་།།' ལྷ་མོ་སྤྱན་ནི་དབྱུང་བར་བྱ།།"[2] ཞེས་སོགས་དང་༑ "ཕྲཱ་ཀྵ་ཎི་ཕྱགས་ཀྱིས་དབྱུང་།"[3] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བཤད་པས། ལྷ་ལྷག་མའི་འབྱིན་ཕྱགས་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་མཚན་ཕྱགས་ཀྱིས་འབྱིན་པར་ཤུགས་ལ་ཤེས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ། མདོར་བྱས་ལས། "མཱཾ་གླཱྃ་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ༑༑ བྱམས་པ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་ཉིད།། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ཤར་དུ་དབྱུང་།། ཨཾ་ཁྲིཾ་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ།། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་སྙིང་པོ།། ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྣམ་བུ་ལ།། གོ་རིམ་[4]བཞིན་དུ་དགོད་པར་བྱ།།"[5] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཕྱགས་རང་རང་གི་ས་བོན་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པས་ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཕྱགས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཡང་། རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པར་ཤུགས་ལ་ཤེས་སོ།། མདོར་བྱས་ལས༑ དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲོན་གསལ་ལས། "རང་གི་ཕྱགས་བརྡ་ཧྲཱིཿཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ།"[6] ཞེས་རང་རང་གི་མཚན་ཕྱགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་དགོངས་པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་པས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཧཱུྃ། ཞེས་སོགས་སོ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཛི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༨ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆད་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཧཱུྃ་ན་ཧཱུྃ་ཀ་ཕྱགས་ཀྱིས་དབྱུང་བ།།' ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཛི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༧ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཆད་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'མོ་ཧ་ར་ཏི་ཕྱགས་ཀྱིས་དབྱུང་།།' ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཛི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༨བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཕྲཱ་ཀྵ་ཧྲཱིཿཕྱགས་ཀྱིས་དབྱུང་བ།།" ཞེས་སོ།།

༤ **གོ་རིམས་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཛི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མཱཾ་གླཱྃ་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ།། བྱམས་པ་ས་ཡི་སྙིང་པོ་གཉིས།། ཨཾ་ཁྲིཾ་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ།། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་སྙིང་པོ།། ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྣམ་བུ་ལ།། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དགོད་པར་བྱ༑༑" ཞེས་སོ།།

༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༥ན༣

པ་དང་། ཨོཾ་ཨཱཿབཛྲ་ཧྲི་ཀ་ཧཱུཾ། ཞེས་སོགས་སོ་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་པ་གང་བྲུས་ཀྱང་ཆོག་གོ།། མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་སྟོན་པའི་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཕལ་ཆེར་གོ་སླ་ཞིང་། འདིར་གཞུང་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་དྲངས་ན་ཡི་གེ་ཏུ་ཅང་མངས་པར་[1]འགྱུར་བས་མ་བྲིས་ལ། སྣ་མ་ཀཱིའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ། ཨུཏྤལ་སྔོ་དམར་ཞེས་བཤད་པ་ནི་འདབ་མ་སྔོན་པོ་དང་རྩ་བ་དམར་པོར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བཤད་དོ།། སྒྲོལ་མའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་ཨུཏྤ་ལ་ནི་མདོར་བྱས་ཀྱི་དཔེ་ཕལ་ཆེ་བ་ལས་དཀར་པོ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་འགྲེལ་པར་སྔོན་པོར་བཤད་ཅིང་། ཨ་བྷ་ཡཱུས་[2]སྔོ་སེར་དུ་བཤད་པས། རྒྱ་དཔེ་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པར་སྣང་ཡང་སྔོན་པོ་ལ་ཅུང་ཟད་སེར་བ་ནི་ལྷང་ཁ་ཡིན་པས་ཨ་བྷ་ཡཱུས་[3]བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་གྱི་པདྨ་ལྗང་ཁུ་ཡིན་པར། "དེ་བཞིན་པད་ལྗང་ནོར་བུའོ།།"[4] ཞེས་པས་བཤད་ཅིང་། སྐབས་འདིའི་སྒྲོལ་མ་ཡང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱན་མའི་ཨུཏྤ་ལ་དཀར་པོར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།། ཚུལ་འདིས་རོ་རྗེ་མའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་ཨུཏྤ་ལ་ཡང་ལྗང་ཁུར་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ལ། མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ། "དབྱིག་པ་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་བསྣམས།།"[5] ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་ལས་བསྒྱུར་བར་མངོན་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་ཕྲེང་དུ། རྡོ་རྗེའི་ཐོ་བ་དང་འཁོར་ལོ་དང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པར་བཤད་པ་ཉིད། རྒྱུད་ལས། "ཐོ་བ་འབར་བ་འོད་གསལ་བ།། ཤར་ཕྱོགས་སྒོ་རུ་བྲི་བར་བྱ།།"[6] ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། གླུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག

༡ **མང་པར་** དབུས་དཔར།

༢ **ཨ་བྷ་བས་** དབུས་དཔར།

༣ **ཨ་བྷ་ཡས་** དབུས་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༦བ༧

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དབྱུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་རྣམས།།" ཞེས་སོ།།

༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༧ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐོ་བ་ཀུན་ནས་འོད་མཛེས

དང་ཡང་མཐུན་པས་ལེགས་སོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་མོད་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས་ཁྲོ་བོ་འདིའི་ཕྱག་མཚན་འཆད་པ་ན་ཡང་། "དབྱུག་པ་འཁོར་ལོ་རྡོ་རྗེ་ནི།། 'གཡས་ཀྱི་ཕྱག་ན་རིམ་ཇི་བཞིན།།"[1] ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་དང་གླུ་བྱང་གིས་དེའི་རྟུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཚན་མ་འགོད་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། རྟུལ་ཚོན་གྱི་མཚན་མ་དང་། བསྒོམ་པའི་ཕྱག་མཚན་མཐུན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། རྟུལ་ཚོན་གྱི་མཚན་མ་འགོད་པ་ན། སྤྱན་མའི་མཚན་མར་སྤྱན་འགོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།། འདོད་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཧཱུཾ་མཛད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་རྒྱབ་སྦྱར་ནས་མཐེ་ཆུང་གཉིས་ལྕགས་སྒྲོག་ལྟར་འབྲུད་ལ་ཕྱིགས་མཛུབ་གཉིས་རབ་ཏུ་བརྐྱང་བའོ།། གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བའི་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། ཨ་ནྲ་ཡཱུས། "ལག་པ་གཉན་རྐྱལ་དུ་མཉམ་པར་བརྐྱང་བའི་མིང་མེད་ཀྱི་སེན་མོ་དག་གི་སྟེང་དུ་མཐེ་བོའི་སེན་མོ་དག་བཟུང་བར་བྱས་ནས་མཐེ་ཆུང་གཉིས་ཁབ་ལྟར་བྱའོ།། དེ་བཞིན་དུ་གུང་མོ་ཡང་མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་རྩེ་སྦྱར་ལ་མཛུབ་མོ་[2]དག་དབུས་སུ་ནྲའི་རྣམ་པས་སོ།། ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་བརྗོད་དོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་དབྱུང་བའི་སྒོ་ནི། ཧྲཱ་མ་ཕཊ་མ་ཁ་ཅིག་ཏཻ་ན་ཏཻ་ཀ་ཨོཾ། རཀྵ་ཧྲཱི་ཀ་སྭཱ། ཞེས་སོགས་འབྲིན་ཕྱགས་སུ་སྨྲ་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་པ་འབྲིན་པའི་ཕྱགས་ལ་ས་བོན་མ་སྦྱར་བར་བཛྲ་ཧྲཱི་ཀ་ཅེས་པའི་མཚན་ཕྱགས་རྐྱང་པ་བྱས་པ་དང་ཁས་བླངས་

འབར།།། ཤར་གྱི་སྒོར་ནི་བྲི་བར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ རྗེ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ། རྡོ་རྗེ་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༣༥ན༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'གཡས་པའི་ཕྱག་ན་རིམ་ཇི་བཞིན།།' ཞེས་སོ།།

༢ **མཛུབ་མོ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༣ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༩༩ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་གན་རྐྱལ་དུ་མཉམ་པར་བརྐྱང་བའི་སྲིན་ལག་གཉིས་ནི་སེན་མོའི་སྟེང་དུ་མཐེ་བོ་གཉིས་ཀྱི་སེན་མོས་མནན་ཏེ་མཐེའུ་ཆུང་གཉིས་བརྐྱང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་གུང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སེན་མོ་མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་རྩེ་སྦྱར་ལ། མཛུབ་མོ་གཉིས་དབུས་སུ་ནྲའི་རྣམ་པ་ནི་ཀུན་དུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ་"ཞེས་སོ།།

འགལ་ལ། རྒྱུད་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། མདོར་བྱས་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་བཞི་ཀ་རུ་མཚན་སྤྱགས་རྐྱང་པ་འབྱིན་སྤྱགས་སུ་བཤད་ཀྱི། ས་བོན་སྒྱུར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལེགས་སོ།། དེ་ལྟར་མཚན་སྤྱགས་ཀྱིས་འབྱིན་པའི་ཚེ་ཀུན་སློང་ཇི་ལྟ་བུས་འབྱིན་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་འབྱིན་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོན་གསལ་ལས༖ “ཉོན་མོངས་པ་ལྷུས་ཁྱབ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བདག་ཡིན་ནོ༎༎ ཞེས་མཁྱེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་སྡང་གི་རིགས་ཀྱི་མཆོག་གི་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལས་ཕྱུང་ངོ་།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་མི་བསྐྱོད་པ་དབྱུང་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏི་མུག་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་སྣང་དབྱུང་བར་བྱའོ།། སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གསལ་བཏབ་ནས་དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ལྷ་དེ་དང་དེ་ཡུམ་གྱི་པདྨ་ན་གནས་པ་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་སྙིང་ཁར་དྲངས་ཏེ༖ རང་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་ལྷ་རང་རང་གི་མཚན་སྤྱགས་བརྗོད་དེ་སྙིང་ཁ་ནས་ཕྱིར་འབྱིན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མཛད་པའི་སྒོ་ནི། སྤྲོས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་ནི་སྤྱི་མཛད་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཞེ་སྡང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྡང་སྦྱངས་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་ནས། གནོད་མཛེས

---

[1] སྒྲོན་གསལ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ་ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢བ༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཉོན་མོངས་པ་ལྷུས་ཁྱབ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་གཟིགས་ནས། ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁྱེན་ནས། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་སྡང་གི་རིགས་ཀྱི་མཆོག་གི་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལས་བྱུང་བའོ་”ཞེས་སོ།།

གྱིས་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་དུག་དང་། གླུ་དང་ས་བདག་གི་གདོན་བཅོམ་པའི་བར་ནི། ལྷ་རང་རང་གི་སྔགས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟེ། གོ་སླ་ཞིང་སུ་འང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདིར་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་སོ།།

བཞི་པ་བསྡུ་བའི་སྒོ་ནི། མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་གྲངས་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁྱབ་པར་སྤྲོས་པ་རྣམས་སླར་འདུས་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་སོགས་སུ་བསྒོམ་པའོ།།

ལྔ་པ་འདྲེས་པའི་སྒོ་ནི། མདོ་བསྡེ་ལས། "དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ནས་བསྡུས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྗེས་སུ་བཅུག་ལ། སླར་བཀུག་ལ་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱས་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་པ་འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་གཉིས་པའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲུལ་པ་རྣམས་བསྡུས་པ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བསྲེས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གནས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྷ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྫོགས་པར་བཀོད་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

དྲུག་པ་དབང་བསྐུར་བའི་སྒོ་ནི། བླ་མ་ཁ་ཅིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུན་གྱིས་དབང་བསྐུར་ནས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར༔ ཞེས་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། "ཞི་བ་ཁྲོར་ཚུགས་ཅོད་པན

---

1 སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༥༩ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ནས་བསྡུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྗེས་སུ་བཅུག་ལ་སླར་བཀུག་སྟེ་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་ནས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པ་འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

འཆང་།། མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།། སེར་དང་ནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ།། ཞེས་པ་ནས༔ དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱུང་སྟེ།། ང་རྒྱལ་གནས་ན་གནས་པ་རྣམས།། ཡང་དག་སྦྱངས་ནས་ལྷོ་ཡི་ཆར།། རིན་ཆེན་དབུས་སུ་བཞུགས་པར་གྱུར།།"[1] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་མཛད་པའི་གོང་དུ་དབུ་རྒྱན་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་ལྷ་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བའི་རྗེས་སུ་རྒྱས་གདབ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་༔ ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པར། "སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། རྡོ་རྗེ་འཛིན་རྣམས་མཉེས་པར་བྱ།།" [2]ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། "སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ།། དེའི་སྦྱོར་བ་ནི་སྤྱི་བོར་འཛོག་པའོ།། དེས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་རྣམས་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སོ།། མཉེས་པར་བྱ་བ་ནི་དབང་བསྐུར་བའོ།།"[3] ཞེས་དང་། "རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི།། དཀོན་མཆོག་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབུ་རྒྱན་དུ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་གྱིས་དབང་བསྐུར་བར་བྱའོ།།"[4] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བར་བཤད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དབང་བསྐུར་བར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་སྤྲུལ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རྗེས་སུ། རང་རང་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བ་སླར་བྱོན་ནས་རང་རང་གི་གནས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༨བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཞི་བའི་ཁྲོ་ཚུགས་ཅོད་པན་འཆང་།། མི་བསྐྱོད་པས་ནི་དབུ་རྒྱན་བྱས།། སེར་དང་གནག་དང་དཀར་བའི་ཞལ།། ཕྱག་དྲུག་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ།། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རྡོ་རྗེ་དང་།། འཁོར་ལོ་དེ་ཡི་གཡས་སུ་བསྒོམ།། དྲིལ་བུ་པདྨ་སེར་པོ་དང་།། རལ་གྲི་གཡོན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱུང་སྟེ།། ང་རྒྱལ་གནས་ལ་གནས་པ་རྣམས།། ཡང་དག་སྦྱངས་ནས་ལྷོ་ཡི་ཆར།། རིན་ཆེན་དབུས་སུ་བཞུགས་པར་གསུངས།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༢

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༩༩ན༢

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༩༩ན༨

སུ་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སུ་འགོད་པའི་སྒོ་ནི་[1]གོ་བར་ཟད་དོ།། དེས་ན་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ལྷ་ཐམས་ཅད་གདན་ལ་བཀོད་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་ཐེབས་གཅིག་དང་། དབང་བསྐུར་ཐེབས་གཅིག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བསྲེས་ཤིང་། རེ་རེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་རིགས་བདག་གིས་དབང་བསྐུར་བ་སྔོན་དུས་ཀྱི་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་བླ་མ་དག་བཞེད་པ་ལྟར། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཛ་བྷ་ཀིརྟི་དང་ཕྱིས་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་དང་། དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་ཐུན་མོང་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དོན་མིན་ནོ།། ལཱུ་ཡི་པ་དང་ཕྱག་རྡོར་གཉིས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་གཉིས་འཛིན་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨའི་རིགས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་ཡིན་པས། ལཱུ་ཡི་པ་ལ་སྒྲོན་གསལ་ནས་རིན་འབྱུང་གིས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་དང་། མདོར་བྱས་ནས་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་སོགས་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འགལ་བར་མི་བསམ་མོ།།།

དེ་ལྟར་སྒོ་བདུན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་དག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་མདོ་བསྡུའི་ལུང་དྲངས་ཟིན་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ།། དེ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། "གསོལ་བ། གལ་ཏེ་རྒྱུད་འདི་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། བཀའ་སྩལ་པ། སངས་

༡ སྒོ་ན་ དབུས་དཔར།

རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པས་བརྒྱན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྷའི་སྐུ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ།། བཙུན་མོ་ནི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱའོ།། ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།། གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་བསྒྲུབ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་འདི་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་མ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་ན། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་སོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་དམ་རྒྱ་དང་ལས་རྒྱ་དང་། ཕྱག་ཆེན་གསུམ་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བཙུན་མོ་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལྷ་སྐུ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཧཱུྃ་ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་སྤྲོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་། སྤྲི་སྤྲོས་ཀྱི་མཛད་པ་བསྒྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། གལ་ཏེ་བཙུན་མོ་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ན། རིགས་ལྔ་དང་ས་སྙིང་སོགས་ལྔ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་གདབ་ཚང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་ལ་བཙུན་མོ་མེད་པས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་གདབ་མ་ཚང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བླ་མ་ཁ་ཅིག །ཡོ་ག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་ལས། བཙུན་མོ་ཕྱག་མཚན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྣང་བར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་བཙུན་མོ་ཕྱག་མཚན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བཞེད་ལ། བདག་གི་བླ་མ་དམ་པ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པར། “དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ཚོ་ག་ནི།། མཐོང་བས་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པར་བྱ།།”[2]

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ༔ “གསོལ་པ། གལ་ཏེ་རྒྱུད་འདི་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མེད་ན་འདི་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ལྷའི་སྐུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར།། བཀའ་སྩལ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པས་བརྒྱན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྷའི་སྐུ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ།། བཙུན་མོ་ནི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱའོ།། ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།། གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་སྒྲུབ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༨བ༨ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཚོ་ག་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། "ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། མཚན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེ་ཧཱུྃ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།། རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཚན་མའི་ཕྱག་རྒྱའོ།། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐུ་དང་གསུང་དང་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཕྱག་རྒྱ་གཞན་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་རྣ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་མཚོན་པའི་ཕྱག་མཚན་དམ་རྒྱར་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ།། འོ་ན་ཕྱག་མཚན་གྱི་མིང་གིས་མི་སྟོན་པར་བཙུན་མོའི་མིང་གིས་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས། "རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ།"[2] ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བཙུན་མོར་གསུངས་ཤིང་། ཕྱག་མཚན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་དམ་རྒྱ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དམ་རྒྱ་ལ་བཙུན་མོའི་སྒྲས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ཡང་ཡིག་འབྲུ་ལས་ཕྱག་མཚན་དང་། དེ་ལས་ལྷའི་སྐུར་རྫོགས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་བཞིའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་སོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ།།

ད་ནི་ལྷའི་སྐུའི་རྣམ་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དོགས་པ་དང་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། "གསོལ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལས་ནི་ཞལ་གཅིག་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་ན

ནི།། དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༣༢༤༥

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༦༤༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོ་ནི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་སྟེ།" ཞེས་སོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་ཞལ་གསུམ་པ་ལྷ་བུར་སྣང་བར་འགྱུར།"[1] ཞེས་གསུངས་པས་དོགས་[2]
པ་བསྟན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་དང་། སོགས་པས་[3]བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་
རྩེ་མོ་སོགས་ཡོ་གའི་རྒྱུད་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་
ལྷ་ཕལ་ཆེ་བ་ཞལ་གཅིག་པ་ལྷ་བུར་བསྟན་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ། འདིར་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་
གསུམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད། ཅེས་བྱ་བའོ།། འདིས་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་
མར་མ་ཟད། ཀྱཻ་རྡོར་བདེ་མཆོག་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཞལ་གཅིག་པ་ཤས་ཆེ་བར་
བསྟན་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་ནོ།། དེའི་ལན་ནི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས།
"བཀའ་སྩལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་འདི་བཤད་པ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་
ལས༔ གང་ཞིག་ཕྱི་ནང་བདག་འགྱུར་དང་།། དེ་ཉིད་གཉིས་ཀའི་རྟོག་པར་གནས།། གཉིས་
སུ་མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ།། དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན།། ལག་པ་གཡོན་པར་གྲགས་པ་
ཡི༔ མཐེ་ཆུང་མཐའ་ལྷག་གུང་མེད་དང་།། དེ་བཞིན་མཛུབ་མོ་མཐེ་བོང་ནི།། རིམ་བཞིན་
གཟུགས་ལ་སོགས་པར་བཟུང་།། དེ་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་སྦྱོར་བས།། ཤེས་རབ་རྣམ་
པར་འབྱེད་མཚན་ཉིད།། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རུ་རྣམ་པར་བཤད།། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་
མིང་༔ མི་བསྐྱོད་རིན་ཆེན་དཔག་མེད་དང་།། དོན་ཡོད་རྣམ་སྣང་དེ་བཞིན་གཤེགས།།
འདི་དག་ལག་པ་གཡས་པ་ཡི།། མཐེ་ཆུང་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་གནས།། གཉིས་ཀ་
གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ཡི།། འདི་ནི་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གསུམ་པ།། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་
འདུན་ཏེ།། གཅིག་ཀྱང་གསུམ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན།། ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བས་རྡོ་རྗེ་སེམས།།
ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག །ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཙམ་གྱིས་ནི།། སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཡང་དག་འགུགས།། སྐྱབས་གསུམ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཏེ།། སྐུ་གསུམ་རྣམ་པར་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཊི་ སློབ་དཔོན་ཟླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༥

༢ **དགོས་** དབུས་དཔར།

༣ **སོགས་སྨྲས་** རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ།

ཐར་གསུམ་གྱིས།། ཞལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ་མདོག་གསུམ་ཡིན།། སྦྱོར་གསུམ་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱོར་བས།། ཁམས་གསུམ་དུ་ནི་ལྷ་གསུམ་གྱི།། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ།། ལམ་གསུམ་གྱིས་ནི་མཆོག་གསུམ་གྱི།། ཇི་སྙེད་དུ་ནི་རྟོགས་པས་བསྐུལ།། གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད།། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམས་བྱེད།། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེ་མཉེས་འགྱུར།། དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཐལ་མོར་གནས།། སེམས་ཅན་གང་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན།། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་ཚོས།། གནས་མེད་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།;། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཞུག །ཅེས་གསུངས་སོ།།"[1] ཞེས་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་འཆད་པའི་གཞུང་རྣམས་དྲངས་ནས་དེ་དག་གིས་དོགས་པ་དེ་ཡི་ལན་བསྟན་པར་གསུངས་སོ།། འོ་ན་གཞུང་དེ་དག་གིས་དོགས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། གཞུང་དེ་དག་གི་ཚིག་གི་འབྲུ་རེ་རེ་ནས་བཤད་ན་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། གཅིག་ཀྱང་གསུམ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན།། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འོད་གསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་འཆད་ལ། དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཟུང་

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བཀའ་སྩལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་འདིའི་དོན་བཤད་པའི་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས། གང་ཞིག་ཕྱི་ནང་བདག་གྱུར་དང་།། དེ་ཉིད་གཉིས་ཀའི་རྟོག་པ་རྣམས།། གཉིས་སུ་མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ།། འདི་ཡི་དེ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན།། ལག་པ་གཡོན་པར་རབ་གྲགས་པའི།། མཐེའུ་ཆུང་ཐ་ལྟག་གུང་མོ་དང་།། དེ་བཞིན་མཛུབ་མོ་མཐེ་བོང་ནི།། རིམ་བཞིན་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་གཟུང་།། དེ་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡི།། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་མཚན་ཉིད།། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རུ་རྣམ་པར་བཤད།། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་མིང་།། མི་བསྐྱོད་རིན་ཆེན་དཔག་མེད་དང་།། དོན་ཡོད་རྣམ་སྣང་དེ་བཞིན་གཤེགས།། འདི་དག་ལག་པ་གཡས་པ་ཡི།། མཐེའུ་ཆུང་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་གནས།། གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ཡི།;། འདི་ཡི་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གསུམ་པ།། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ།། གཅིག་ཀྱང་གསུམ་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན།། ཐབ་ཚུན་སྦྱོར་བས་རྡོ་རྗེ་སེམས།། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག །ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་ཙམ་གྱིས་ནི།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་འགུགས།། སྐྱབས་གསུམ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཏེ།། སྐུ་གསུམ་རྣམ་པར་ཐར་གསུམ་གྱི།། ཞལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ་མདོག་གསུམ་ཡང་།། སྦྱོར་གསུམ་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱོར་བས།། ཁམས་གསུམ་དུ་ནི་ལྷ་གསུམ་གྱི།། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ།། ལམ་གསུམ་གྱིས་ནི་མཆོག་གསུམ་གྱི།། ཇི་སྙེད་དུ་ནི་རྟོགས་པས་བསྐུལ།;། གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད།། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམས་བྱེད།། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེ་མཉེས་འགྱུར།། དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཐལ་མོར་གནས།། སེམས་ཅན་གང་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན།། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་ཚོས།། གནས་མེད་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཞུགས།། ཞེས་གསུངས་སོ།།" ཞེས་སོ།།

འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་འཆད་དོ།། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རྒྱུད་གཞན་ལས་ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་སོར་མོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་བསྣོལ་བ་རྡོ་རྗེའི་ཐལ་མོར་བཤད་པ་དེ་ལ། རྒྱུད་འདིར་དེ་འདྲ་བས་མཚོན་པའི་ངེས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དོ༎ ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལག་པ་གཡོན་པའི་སོར་མོ་ལྔས་ནི་གཡོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པས། རྡོ་རྗེ་མ་ལྔའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ལྔ་དང་གཡས་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་གཡས་ཀྱི་སོར་མོ་ལྔས་རིགས་ལྔའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་ཚོགས་པས་ཡུལ་དབང་གཉིས་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་མཚོན་ཏེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གང་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བའོ།། ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་སོར་མོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་བས་མཚོན་པའི་དོན་ནི། དེ་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ནུབ་པར་གྱུར་པའོ།།

གཉིས་པ་ཟུང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ངེས་དོན་ནི། ཤེས་རབ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཐབས་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོས་མཚོན་པའི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཡིན་ལ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངེས་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་དེ་སྦྱར་བའམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་འགྱུགས་པའམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དེ་ལ་སྐྱབས་གསུམ་དང་སྐུ་གསུམ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གསུམ་ཚན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། “སྐྱབས་གསུམ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཏེ།།”[1] ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།། འོ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་གླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༤ན༡

དོན་ཇི་ལྟར་ཆང་སྙམ་ན། ཁམས་གསུམ་ནི་འདོད་ཁམས་སོགས་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ། "འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཟུང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཡ་གྱལ་བདེན་པ་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྔོན་དུ་རྒྱུད་ལ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་བསྐྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ནི་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ན་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་གཞན་གང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་འཆད་པས་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་འདི་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་མཚོན་པའི་ཞལ་གསུམ་པ་འབབ་ཞིག་ཏུ་བཤད་ལ། རྒྱུད་གཞན་ནས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པ་འབབ་ཞིག་ཏུ་མ་བཤད་དོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།། དེ་ཡང་གཡས་ཞལ་ཐབས་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་། གཡོན་ཞལ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ལ་སྦྱོར་བའི་རྩ་ཞལ་ནི། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་མཚོན་པའོ།། རྒྱུད་གཞན་ནས་སྒྱུ་ལུས་སྒྲུབ་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་མི་འཆད་དུ་ཆུག་མོད། དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བཤད་མ་བཤད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མ་རྒྱུད་སོགས་སུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡས་བབ་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་བཅུ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། དེ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྔོན་དུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གྲུབ་ནས་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི སློབ་དཔོན་ཨཱཪྻ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༥༩བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཚིག་ལྷུག་ཏུ་ཡོད།

ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་གྱི་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཡིན་གྱི། སྔོན་དུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་ནས་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་མན་ངག་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པར་རླུང་ཨཱ་བ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་སྦྱར་ཏེ་བསྒོམ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་པས་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་པ་ཙམ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྱལ་གྱི་དོན་དམ་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་གོ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། འདི་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་། རྟོགས་ན་དོན་ཆེས་ཆེ་བའི་གནས་རྣམས་འབད་པས་བརྩད་བཅད་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ།། འདི་ལྟར་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་བཤད་ནས། འདུས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ་གོ་བ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཆགས་ན་ནི། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྟུལ་པོ་བསོད་ནམས་དམན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་འདི་ནས་བཤད་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ངེས་པ་སྙིང་ནས་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ།། ཕྱག་དྲུག་གི་གྲངས་ངེས་ཚུལ་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ལ། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག །ལུགས་འབྱུང་གི་སྣང་བ་གསུམ་དང་ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་བ་གསུམ་སྟེ་ལམ་གྱི་ཆོས་དྲུག་པོ་དེ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག༑ ཤ་ཁྲག་བགས་པ་སྟེ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཆོས་གསུམ་དང་། ཁུ་བ་རྐང་རུས་པ་སྟེ་ཕ་ལས་ཐོབ་པའི་ཆོས་གསུམ་དང་བཅས་པ་སྦྱང་གཞིའི་ཆོས་དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ༑༑ ཞེས་ཟེར་རོ།།

དེ་ལྟར་ལྷའི་རྣམ་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་ལྷའི་གྲངས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། "གསོལ་པ། འདིར་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་རྣམས་དགོད་པ་སློབ་དཔོན་སྣ་ཚོགས་པའི་གཞུང་འཛིག་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་སོམ་ཉི་མ་མཆིས་པར་འགྱུར།"[1] ཞེས་དོགས་པ་བཀོད་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། "དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བཅུ་གསུམ་པར་འདོད་དོ།། ཁ་ཅིག་ནི་བཅུ་དགུར་འདོད་དོ།། 'ཁ་ཅིག་ནི་ལྷ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་དགོད་པར་འདོད་དོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་དོན་འཆད་པ་ན། ཏ་ཐཱ་ག་ཏཱ་རཀྴི་ཏས། "དང་པོ་ནི་སྙིང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རིགས་ལྔ་དང་། យུམ་བཞིའི་སྟེང་དུ་གཤིན་རྗེ་[3]མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་བཞིའི་ཁྲོ་བོ་བསྣན་པའོ།། གཉིས་པ་ནི་དཔལ་སྒྲུ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་སོ།། གསུམ་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྙིང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དགུ་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ནས་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མའི་བར་རྣལ་འབྱོར་མ་དྲུག་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁྲོ་བོ་བཅུའོ།།"[4] ཞེས་བཤད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་འདི་དང་འདིས་འདོད་པའི་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ངོ་།། བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཨིནྡྲ་བོ་དྷི་ཆུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་།

---

༡ སྡེ་བསྐུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༤ན༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གསོལ་པ། འདིར་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་རྣམས་དགོད་པ་སློབ་དཔོན་སྣ་ཚོགས་པའི་གཞུང་འཛིག་རྟེན་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་སོམ་ཉི་མ་མཆིས་པར་འགྱུར།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྐུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༥༨ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་བརྗོད་པ་ཐ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཁ་ཅིག་ནི་ལྷ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་དགོད་པར་འདོད་དོ།།' ཞེས་སོ།།

༣ **གཤིན་རྗེ་** སྐྱ་འབུམ་དཔར་མ།

༤ སྡེ་བསྐུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི སློབ་དཔོན་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྴི་ཏ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་བཤད་པ། ཤོག་གྲངས་༣༤༡ན༡ "བཅུ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་སྙིང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བཞི་དང་བཅས་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་སྟེ་དགུར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒོ་བཞིའི་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཁྲོ་བོ་བཞི་དང་བཅུ་གསུམ་མོ།། བཅུ་དགུར་འདོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔལ་སྒྲུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་སོ།། ལྷ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་འདོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་དུ་སྙིང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགུ་དང་། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་དུ་རྣལ་འབྱོར་མ་དྲུག་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

པཱཉྩ་ཀྲ་མགྲིན་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པར་འཆད་མོད་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་ལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཞླ་བ་གྲགས་པ་ལས། དུས་ཕྱི་བས་ཞླ་བས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྔོན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་བཅུ་དགུར་འདོད་པ་གཞན་བྱུང་ན་རུང་བ་ཙམ་མོ།། ཁ་ཅིག །གསང་བ་གྲུབ་པར། "བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་བདུན་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱིས་[1]ངེས་པར་རྫོགས་པར་གྱུར་ནས།"[2] ཞེས་ལྷ་བཅུ་བདུན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་བཤད་པས། སློབ་དཔོན་པདྨ་དོ་རྗེའི་ལུགས་ཀྱིས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་བཅུ་བདུན་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་བདུན་གྱིས། ཞེས་འབྱུང་བས་སློབ་དཔོན་དེའི་ལུགས་ལ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ་རིགས་ལྔ་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞིར་ལྷ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སྨོས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་སྒྲོན་གསལ་ལས། "གང་གིས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་ཉིད་གཅིག་[3]བསྟན་པའི་ཕྱིར།"[4] ཞེས་གསུངས་པས་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཉེར་གཉིས་མར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་གསང་བ་གྲུབ་པའི་ལུང་གི་དོན་ནི། རྒྱུད་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ཉན་པའི་འཁོར་རྣམས་བཅུ་བདུན་པོ་དེས་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་བཅུ་བདུན་པོ་དེས་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། དེ་ལྟར་གོང་དུ་སྨོས་པའི་དོགས་པ་དེའི་ལན་སྟོན་པ་ན་རྣམ་གཞག་ལས། "སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ།། ལུང་དང་རིགས་པས་སོ་སོར་བཤད་པར་བྱའོ།།"[5] ཞེས་

---

༡ **གོ་རིམ་གྱིས་** དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི། པདྨ་བཛྲ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༧བ༣

༣ **ཉིད་ཅིག་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "གང་གིས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་ཉིད་ཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར།" ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༤ན༥

གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆེས་ཆེ་བའི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་གྲངས་ལ་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན་པས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་མཛད་པ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ལ་ནི་[1]རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་རྙེད་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་རྣམ་གཞག་དང་སྒྲོན་གསལ་ལས་ལུང་རིགས་གཉིས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ནི། ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་དགོས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་མེད་དགོད་དགོས་སོ།། རྟགས་འགོད་པའི་ཚུལ་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་འདུས་པའི་བླ་མ་རྣམས་ནི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་ན། ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་དགོས་ཏེ། ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཞུ་ནས་ཕྱུང་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ།། བོད་ཀྱི་འདུས་པ་བ་སྔར་བྱོན་པ་རྣམས་ནི་འདི་སྐད་སྨྲ་སྟེ། ཕྱུང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་[2]རྣམ་གཞག་དང་སྒྲོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྲས་བུ་དཔོག་ན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། "རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར།། རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ།། དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་ཕྱིར།། དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད།།"[3] ཅེས་གསུངས་སོ།། གལ་ཏེ་ཡབ་ཀྱི་སྐུ་དཀྱིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན། རྒྱུད་རྡོར་ཕྲེང་ལས། རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལས་མེད་པས། གྲངས་མངས་ལ། ཡུམ་གྱི་སྐུ་དཀྱིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན།

---

༡ **རྙེད་པ་ནི་** དབུས་དཔར།

༢ **བསྒྲུབ་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **སྡེ་བསྡུན།** ཚད་མ། ཅེ་ དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༥༥ན༢

བྱང་སེམས་བརྒྱད་པོར་བའི་ཉེར་བཞི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲངས་མངས་ཤིང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་སྐུ་དཀྱིལ་ལ་ཡོད་པ་འགོད་ན་ལྷ་ང་གཅིག་ཡོད་པས་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གྲངས་ཚངས་སོ།། དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པ་དགོས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ལྷ་མངལ་འབྱིན་ཡིན་པས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ལ། འོན་ཀྱང་ལྷ་མངས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་རིགས་ལྔ་ཚན་པ་གཉིས་དང་། ཡུམ་བཞི་ཚན་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་དག་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། ཡབ་ཀྱི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་། ཡུམ་ལ་བཀོད་པའི་ཁྲོ་མོ་བཅུ་རྣམ་དག་གཅིག་ཡིན་པས་སོ་སོར་བགྲང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པ་ལྷ་བཅུ་དགུའི་གྲངས་སུ་བགྲང་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཡབ་ལ་བཀོད་པའི་བྱང་སེམས་བརྒྱད་དང་ཡུམ་ལ་བཀོད་པའི་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་བསྣན་པས་སོ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་གཉིས་ལས་མང་བ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྟགས་ལུང་གིས་སྒྲུབ་ཅིང་།[1] རྩ་བའི་ཁྱབ་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ། "རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར།།"[2] ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ། ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་ན། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཁྱབ་འབྲེལ་སྒྲུབ་པ་ན།[3] ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཡིན་ན། ཕྱུང་བའི་ལྷའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་

༡ **བསྒྲུབ་ཅིང་།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༩༥ན༢

༣ **བསྒྲུབ་པ་ན།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

སྒྲུབ་པ་[1]ཡིན་ན་ནི། དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོའི་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མི་བསྒོམ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། རྩ་བའི་རྟགས་སུ་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་དེ། སྦྱིར་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་འགོད་ན་ནི། རྩ་བའི་ཁྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་མ་ངེས་སོ།། ལུགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་རྒྱུའི་གྲངས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་གྲངས་དཔོག་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས། རྒྱུ་ཕ་མ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་བུ་གཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་ས་བོན་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་ས་བོན་དུ་མ་སྐྱེ་བ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གསལ་ལོ།། རང་ལུགས་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆོས་ཅན། ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བཞིན་ཞེས་བཀོད་ནས། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་ཁས་ལེན་པས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ལ། རྟགས་མཐུན་དཔེ་ལ་ངེས་པས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟགས་དེ་ཡང་ཡིན།[2] ལྷ་སོ་གཉིས་མི་འགོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དང་ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་རྒྱུའི་ལྷ་གྲངས་མང་ཉུང་མགོ་མཚུངས་བྱས་ཏེ། ཕྱོག་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོག་ཁྱབ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། "རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ།།[3] རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས།།"[4] ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་

༡ **བསྒྲུབ་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **རྟགས་པ་དེ་ཡང་ཡིན།** དབུས་དཔར།

༣ **འདི་ལས་** དབུས་དཔར།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོར་ཕྲེང་། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྐུ་ལ་ནི།;; རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས།།" ཞེས་སོ།།

གིས་སྒྲུབ་པ་[1]ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཞག་ལས། ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་[2]གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས། "ཇི་ལྟར་སྐྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དགོད་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་"[3]ཞེས་པས་མཐུན་དཔེ་བསྟན་ཅིང་། "ཕྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་"[4]ཞེས་པས་ཆོས་ཅན་བསྟན་པ་ལ་"སྐྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ་"[5]ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་ཆོས་[6]གཉིས་བསྟན་པས། སྦྱོར་བའི་འགོད་ཚུལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟའོ།། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྩ་རྒྱུད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་གཞག་ལས། "དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ལྷ་རྣམས་དགོད་པ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་མེད་པར་འཇུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ།།"[7] ཞེས་དང་། སྒྲོན་གསལ་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། སློབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་འདིར་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་ཅིང་། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་སློབ་དཔོན་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་བཀུར་[8]བའི་སྒོ་ནས། རྩ་བཤད་སྦྱོར་ཤེས་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྩ་རྒྱུད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པ་

༡ **བསྒྲུབ་པ་** དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

༢ **བསྒྲུབ་པར་** དབུས་དཔར། གཅོང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡བ༥

༤ སྡེ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡བ༥

༥ སྡེ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡བ༥

༦ **རྟགས་ཆོས་** དབུས་དཔར།

༧ སྡེ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཊི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༢ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ལྷ་དགོད་པ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་མེད་པར་འཇུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ།།" ཞེས་སོ།།

༨ **བསྟེན་བསྐུར་** དབུས་དཔར།

ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ། ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཐུན་མཚམས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་(ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་)ལ། ཕྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར། བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར༑ ཞུ་བ་ལ་གླུས་བསྐུལ་བའི་ངོར་བཞེངས་པ། དེ་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ། ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་ཚོ་གའོ།།

དང་པོ་(ཕྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རང་དོན་སྐུ་གསུམ་བཀྲེས་པ་དེས། གཞན་དོན་དུ་ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་ནས་དོན་མཛད་པ་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སྐུས་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྟན་ནས་དོན་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་ལ། ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་བཞུགས་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ཕྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ།།

ཕྲ་ཐིག་དེ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་བསྒོམ་པ་ནི། ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་བསྒོམ་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསྒོམ་པའི་སྐབས་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་གཙོ་བོར་མངོན་རྟོགས་ཐུན་བཞིར་བསྒོམས་ནས་[1]རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་བྱིང་རྒོད་སྐྱེས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྒོམ་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱིང་བ་ཤས་ཆེ་ན། སྙིང་གི་སྣ་རྩེར་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་དང་། རྒོད་པ་ཤས་ཆེ་ན་འོག་གི་སྣ་རྩེར་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་ལ་བསླབ་པར་སྨན་ཞབས་ལ་སོགས་པས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ཕྱག་མཚན་དང་ཐིག་ལེ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་གྱི་དེ་དག་ཏུ་ལྷ་བསྒོམ་

[1] **བསྒོམ་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བསྒོམ་པ་དང་སྒྲོ་བ་སོགས་ནི་ཕྱག་མཚན་དང་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་རྙེད་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་པོ་པས་མངོན་རྟོགས་ཐུན་བཞིར་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ནི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་བྱིང་རྒོད་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་རེས་འགའ་སྙིང་གི་སྣ་རྩེར་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་དང་། རེས་འགའ་འོག་གི་སྣ་རྩེར་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་གཉིས་རེས་འཇོག་གི་ཚུལ་དུ་ཙུང་ཟད་ཙམ་བསྒོམ་པ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོར་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་ལ། རགས་[1]པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་གཙོ་བོར་ཕྲ་ཐིག་གཉིས་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་དྲིལ་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དགོས་པ་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། "ད་ནི་རང་གི་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་གསུངས་ཏེ།"[2] ཞེས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་དེའི་ཚེ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་བརྟན་པའི་མཚན་མ་ཐོབ་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྒོམ་པ་ཡིན་གྱི་སྔ་མ་མ་བརྟན་པར་ཕྱི་མ་བསྒོམ་པར་མི་བྱའོ།།

དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐ་མལ་པའི་སྣང་ཞེན་གཉིས་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གཙོད་ནུས་པ་ན་བསྒོམ་མོ།། སྒོམ་པ་པོ་མི་བསྐྱོད་པའམ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིན་ན། རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངམ། མི་བསྐྱོད་པར་བསྒོམས་པའི་[3]རྩ་ཞལ་གྱི་སྙིང་གི་སྣ་རྩེར་ཉི་གདན་ལ་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ཙུངས་ཀར་[4]གྱི་ཚད་ཙམ་པ་ཞིག་རང་གི་ལྷའི་ངོ་བོར་བལྟས་ལ་བསྒོམ་མོ།། དེ་ཡང་མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསལ་བ་ལྟ་བུའི་གསལ་སྣང་ཡིད་ངོར་ཤར་ནས་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཐུན་འཚོགས་ཀྱི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་གཡོ་ཞིང་མི་འགྱུར་བར་གནས་པའི་མཐོང་བའི་

---

༡ **རིགས་** དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡བ༧

༣ **བསྒོམ་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ **ཙུང་ཀར་** དབུས་དཔར།

མཚན་མ་བརྟན་པ་དང་། ལག་པས་བཟུང་དུ་རུང་བ་ལྟ་བུའི་རེག་པའི་མཚན་མ་ཐོབ་ནས་སྒྲོ་བར་བྱ་ཡི། དེ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྒྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། "རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ།།། ཞུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚོད་ཙམ།། སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ནན་ཏན་དུ།། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།། རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྤྲོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྤྲོ།།"[1] ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། "དེ་ནི་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲས་བུའི་ཚད་ཙམ་སྣའི་རྩེ་མོར་རང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཉིན་མཚན་དུ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། རིན་ཆེན་བརྟན་པར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་གི་ཚེ་མཐོང་བའི་མཚན་མ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པས་[2]མི་འགྱུར་བར་ཤེས་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བར་བྱའོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྤྲོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒོམ་པ་ལ་སློབ་བཞིན་པར་མི་སྤྲོ་བའོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་པ་ནི་ཡོ་ག་དང་བླ་མེད་གཉིས་ཀ་ནས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲོན་གསལ་ལས་སྤྱི་དོན་དུ་གསུངས་ལ། ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་རྙེད་པ་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཤད་ཅིང་། ས་སྡེ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་དུ་མ་ཞིག་ལས་དེ་ཉིད་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་དུ་བཤད་པས་སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྡེ་འདི་དག་ཏུ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༡བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ།། ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚད་ཙམ།། ཉམས་དགའ་རི་རབ་རྩེ་མོ་རུ།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་རྟག་པར་བསྒོམ།། རིན་ཆེན་མི་གཡོར་གྱུར་ནས་སྤྲོ།། མི་གཡོར་མ་གྱུར་སྤྲོ་མི་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **བསྒོམ་པས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ནི་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲས་བུའི་ཚད་ཙམ་སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་རང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉིན་མཚན་དུ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། རིན་ཆེན་བརྟན་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གང་གི་ཚེ་མཐོང་བའི་མཚན་མ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ། རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པས་མི་འགྱུར་བར་ཤེས་ནས་སྒོམ་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བར་བྱའོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡང་མི་སྤྲོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྒོམ་པ་ལ་སློབ་བཞིན་པར་མི་སྤྲོ་བའོ།།" ཞེས་སོ།།།

པ་མ་གསུངས་སོ།། དེའི་ཚེ་ལྷའི་སྐུ་དང་ཕྱག་མཚན་གྱི་སྤྲོ་བསྡུ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ལ་ཇི་སྙེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་གཙོ་བོ་དོན་དམ་དུ་གཞུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་འབྱུང་བས་སྐབས་འདི་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་ན་ཕྱག་མཚན་ལ་སེམས་བརྟན་ནས་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། "རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྲོ་བས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་"[1]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོར་རྩ་བའི་ཕྱག་མཚན་རྡོ་རྗེ་སོགས་དེ་ཉིད་ལས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱག་མཚན་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་ཏེ་སླར་རྩ་བའི་ཕྱག་མཚན་ལ་སྡུད་པའི་སྤྲོ་བསྡུ་ལ་བསླབ། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་མང་དུ་བཏང་ཞིང་སྤྲོ་བསྡུ་ལ་བསླབ་ཅིང་། མཐར་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་སྤྲོ་ཞིང་བསྡུ་བ་ལ་བསླབ། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས། "ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱང་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འབར་བ༔ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།"[2] ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱག་མཚན་ལྷ་སྐུར་བསྒྱུར་ནས་སྤྲོ་བསྡུ་སྔར་བཞིན་དུ་བྱ་ཞིང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ།། དེ་ལྟར་[3]སྤྲོ་བསྡུ་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་ཐུན་གྱི་མཐར་སྤྲོས་པ་རྣམས་སྣ་རྩེར་བསྒོམས་པའི་[4]རྩ་བའི་མཚན་མ་ལ་བསྡུ་ཞིང་། དེ་གཉིས་སྣ་བུག་གཉིས་གང་རུང་ནས་དྲངས་ཏེ། སྙིང་ཁའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཁར་བསྒོམས་[5]པའི་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་མོ་ལ་བསྡུ་བར་བྱའོ།།

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤ན༣

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤ན༣

༣ **ད་ལྟར་** དབུས་དཔར།

༤ **བསྒོམ་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ **བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

དེ་ལྟར་སྙིང་གི་སྣ་རྩེར་ཐྲ་མོ་བསྒོམ་པ་ལ་ལོབས་ནས་འོག་སྒོའི་ཐྲ་མོ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི༔ རང་གི་རྡོ་རྗེའི་བུག་པའི་ཁར་ཉི་གདན་ལ་ཐིག་ལེ་སྔོན་པོ་ཡུངས་ཀར་ཙམ་འོད་ཟེར་ལྔ་འཁྲོ་བ་ཞིག་ལྷག་པའི་ལྷའི་ངོ་བོར་བལྟས་ལ་རིག་མཐོང་གི་མཚན་མ་མ་སྐྱེད་བར་དུ་བསྒོམ་མོ།། ཤཱནྟི་པ་དང་། དཔལ་འབྲས་རྡོ་རྗེ་དང་། སྨན་ཞབས་དང་། ཐ་ག་ན་ལ་སོགས་པས་དེའི་ཚེ་སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ། སྨིག་རྒྱུ་[1]དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལྷ་མཐོང་བར་བཤད་དོ།། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཡུངས་ཀར་འདི་ཉིད་ལ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པ་ན་བརྒྱ་བ་དང་མི་བརྒྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསམ་མོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་པས་རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུ་བྱས་ནས་སྔར་གྱི་ཐིག་ལེ་དེ་ཡུམ་གྱི་པདྨའི་སྣ་རྩེར་ཕབ་ནས་ཐིག་ལེ་དེའི་ནང་དུ་བརྒྱ་བ་བཅུད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་། མི་བརྒྱ་བ་སྟོང་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། སྐད་ཅིག་གིས་བསྒོམས་ནས་[3]དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་སྟེ། ཇི་སྲིད་རིག་མཐོང་གི་མཚན་མ་མ་སྐྱེད་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ནི་བུའི་ཚུལ་དུ་སྤྲོ་བའོ།། དེ་ལ་བརྟན་པ་ན་ཐིག་ལེའི་ནང་གི་ལྷ་དེ་དག་ཀུང་སྒོམས་པར་འཇུག་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་ཚོགས་སྔར་བཞིན་དུ་སྤྲོ་བ་དང་བསྡུ་བ་ལ་ཇི་སྲིད་སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཚ་བོའི་ཚུལ་དུ་སྤྲོ་བའོ།། དེ་ལྟར་[4]ཡང་སྒྲོན་གསལ་ལས། “སངས་རྒྱས་འབར་བ་འདྲ་བའི་འོད།། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཕྱུང་བ་ལས་བུ་དང་ཚ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་[5]སྟོན་པ་ཡིན་”[6]

[1] སྨིག་རྒྱུ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

[2] ཐེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༤༣ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡུངས་ཀར་འདི་ཉིད་ལ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་སློབ་པ་ནི། རྒྱུ་བ་དང་མི་རྒྱུ་བ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསམ་མོ།།” ཞེས་སོ།།

[3] བསྒོམས་ནས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

[4] དེ་ལྟར་ གཙང་དཔར།

[5] ཀྱི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

[6] ཐེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥ན༧

ཞེས་པ་ལྟར་རོ།། བྱ་དང་ཚ་བོ་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ།། དོན་འདི་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་མདོར་བྱས་ལས། "སུམ་ཙུ་རྩ་གཉིས་རང་བཞིན་དུ།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་ནི།། འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་གནས་གྱུར་ནས།། དེ་ནས་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བརྩམ།།"[1] ཞེས་པས་རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བསྒོམས་པའི་[2]སྣ་རྩེར་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་བསྟན་ནོ།། "སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ།། འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་ཡུངས་ཀར་ལ།། 'གསང་བའི་སྤྱགས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ཡིས།།' ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་གནས་བསྒོམ་མོ།།"[3] ཞེས་པས་འོག་སྒོར་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་དང་། དེའི་ནང་དུ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། རྐང་པ་གསུམ་པས་དེ་ཉིད་སྣོད་མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱགས་ཀྱི་སྐྱུར་བསྟན་ཅིང་། རྐང་པ་བཞི་པས་འོག་སྒོའི་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། "རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ།།' ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཚོད་ཙམ།། སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་ནན་ཏན་དུ།། རྣལ་འབྱོར་རིགས་པས་རྟག་ཏུ་བསྒོམ།། རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྤྲོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་དེ་མི་སྤྲོ།། 'སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་མཉམ་པའི།།' རབ་མཆོག་སྤྲིན་ནི་སྤྲོ་བར་བྱ།།"[4] ཞེས་པས་སྙིང་གི་སྣ་རྩེར་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་པས་ཤེས་པར་ནུས་སོ།། འོ་ན་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལྷ་ནི་སུམ་ཙུ་གཉིས་རང་བཞིན།། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་ནི།། འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་གནས་གྱུར་ན།། དེ་ནས་ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བརྩམ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **བསྒོམ་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'གསང་བའི་སྤྱགས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ཡི།།' ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༤བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་ལ།།' 'སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་མཉམ་པ།།' ཞེས་སོ།།

གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྒོམ་པ་དྲན་པ་གཅིག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་མང་པོས་སྒོམ་པ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བཤད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་པ་དྲན་པ་གཅིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ཁ་ཅིག་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པ་དྲན་པ་གཅིག་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་ལྷ་གཅིག་ལ་སྒོམ་པ་དྲན་པ་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལ་ལོབས་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་ཚང་བ་ལ་སྒོམ་པ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་རྣམ་སྣང་སོགས་རེ་རེ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡང་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་མོས་བསྒོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དྲན་པ་གཅིག་ཅེས་པ་ལྷ་དྲན་ཐེབས་གཅིག་གམ། ལྷ་གཅིག་ཙམ་དྲན་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། གཅིག་ཏུ་ལྷ་དྲན་པའམ་རང་དང་ལྷ་གཅིག་ཏུ་དྲན་པ་སྟེ། དེའི་དོན་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀ་ལ་ཚང་ཡང་། འདིར་སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་སྦྱར་ནས་རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པས་བཏགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱི་མིང་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་བྱེ་བྲག་ལ་སྦྱར་ནས་སྟེང་འོག་གི་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པ་ལ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལེའུ་དྲུག་པའི་སྒྲོན་གསལ་དུ། ཕྲ་མོ་ལ་སྒོམ་པ་ལ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་མདོར་བྱས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་མོད་ཀྱི། འདིར་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་སྐབས་སུ་བབ་ཀྱི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་རྫོགས་རིམ་པའི་རྡོར་བཟླས་སོགས་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་སོ།།

གཉིས་པ་བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང་། ངག་གི་བཟླས་པ་

གཉིས་སོ། །

དང་པོ་(རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་)ནི། མདོ་བསྡུ་ལས། “སྲོག་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླ་སྟེ། །མ་བསླངས་པའང་ཆགས་མི་བྱ། །འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། །སྔགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟླས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དྲན་པར་བྱ་ལ།”[1] ཞེས་ལེའུ་བདུན་པའི་གཞུང་དེས་སྐབས་འདིའི་རྡོར་བཟླས་བསྟན་པར་བཤད་ཅིང་། མདོར་བྱས་སུ་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་སོར་བཞག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །གཞུང་དེ་ལ་སྒྲོན་གསལ་དུ་དྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་མཛད་པ་ལས། ངེས་དོན་ནི་སྲོག་མོ་ཟ་བའི་དོན་རླུང་སྔགས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་པས་དེ་མི་བྱ་བར་རླུང་སྔགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཏེ། རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་རྡོར་བཟླས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། སྒྲོན་གསལ་ལས། “སྲོག་མོ་ཟ་བ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སྲོག་དུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་ལ་འཇུག་པ་གཞན་རྣམས་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་བཟློས་པར་མི་བྱའོ། །”[2] ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟའ་བཏུང་སོགས་ལ་ཇི་ཙམ་ལོངས་སྤྱད་[3]པས་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བ་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་ལས་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པ། ཧ་ཅང་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་ལ་ལྷག་པར་སྲེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་དྲག་པོ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་སྲོང་བ་དང་། དེས་མཚོན་པ་ཞིང་ལས་དང་ཚོང་ལས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་ཏེ་བཟླས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༩ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྲོག་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླས་ཏེ། །མ་བསླངས་པ་ལ་ཆགས་མི་བྱ། །འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། །སྔགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བཟླས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དྲན་པར་བྱ་སྟེ།” ཞེས་སོ། །

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༩༤ན༣

༣ **ཡོངས་སྤྱོད་** དབུས་དཔར།

པ་བྱ་བ་ནི་རྐྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ།། འདི་སྒྲོན་གསལ་དུ་སྦྱོང་བའི་སྐབས་ལ་སྦྱར་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐབས་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་མི་འགལ་བས་མདོ་བསྡེར་སྐབས་འདིར་སྦྱར་རོ།། རྐྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། "སྔགས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ།།། ཡན་ལག་མ་ཉམས་པ་ནི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་ཕྱེད་པའི་འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྔགས་པས་བཟླས་པར་བྱའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་འདོད་ཡོན་ལྔའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་བྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། ཡི་གེ་གསུམ་དུ་མ་ཟད་བཟླས་པས་ལྷའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བ་ལ་ནི་བཟླས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་ཕྱེད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་བྲལ་བ་དགོས་སོ།། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་ལ་ངག་བཟླས་དང་། རྡོར་བཟླས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུད་ཚིག་འདིའི་ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་ཡིན་པས་དྲང་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྡོར་བཟླས་ལ་སྦྱོར་དགོས་པར་དགོངས་ཏེ། མདོ་བསྡེ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྡོར་བཟླས་ནི། ལྕེ་དང་མཆུ་མི་འགུལ་ཞིང་སྒྲ་སྦྱངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་བཟླས་པ་སྟེ། "རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གིས་བཟླས་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་སྒྲ་སྦྱངས་པ།།"[2] ཞེས་དཔལ་འབྲས་རྡོ་རྗེས་དྲངས་པ་ལྟར་རོ།།

(གཉིས་པ་)ངག་གི་བཟླས་པ་ནི། མན་སྙེ་ལས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་དམ་ཚིག་གི་བཟླས་པ་ནི་ཐུགས་ཁའི་ས་བོན་ལ་སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་གིས་བསྐོར་བར་བསམས་ལ། བཟློ་བའི་ཚེ་ས་བོན་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་སྤྲོས་ཏེ། འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་ནས་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༧༤ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྔགས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ།། ཡན་ལག་མ་ཉམས་པ་ནི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་ཕྱེད་པའི་འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྔགས་པས་བཟླས་པར་བྱ་བའོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི ཤྲཱི་ཕ་ལ་བཛྲ། ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༥ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་ཚིག་གིས་བཟླ་བྱ་སྟེ།། རྡོ་རྗེ་ཚིག་ནི་སྒྲ་སྦྱངས་པ།།" ཞེས་སོ།།

ཐུགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཕྲེང་བའི་སྐུད་པ་འདྲེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནང་དུ་འཇུག་པའི་རླུང་གིས་སྙིང་ཁའི་ས་བོན་ལ་གཞུག་ཅིང་། ལྷ་མོ་སོའི་ཐུགས་བརྗོད་པ་རྫོགས་པ་ན་སོ་སོར་སྤྲོ་ཞིང་སྡུད་པ་སྟེ། སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་གི་བཟླས་པའོ།། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་བསྡེར་ཡང་། "ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། བརྗོད་ནས་རྡོ་རྗེ་སྤྲོ་བ་ནི།། རྫོགས་ནས་བསྡུ་བ་རབ་ཏུ་བྱ།། ཞེས་བྱ་བས་ངག་གི་བཟླས་བརྗོད་བྱས་ལ་"[1]ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོར་བྱས་སུ་ཡང་གཞུང་འདི་ཉིད་ཚིག་སོར་བཞག་ཏུ་མཛད་དོ།། སྒྲོན་གསལ་ལས་གཞུང་འདི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་མཐར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རང་ལ་བསྡུ་བ་ལ་སྦྱར་མོད། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གིས་སྤྲོས་པའི་ལྷ་རང་གི་ལུས་ལ་སྡུད་པ་ཡིན་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བར་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ།། དེ་ཡང་བཟླས་པ་ལ་སྦྱར་ན། ངག་ཏུ་བཟླས་པའི་ཐུགས་བརྗོད་ནས་སྤྲོ་བར་བྱའོ།། གང་ན། རྡོ་རྗེ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་སོ།། སྤྲོ་བ་དེ་རྫོགས་ནས་སླར་ཡང་རང་གི་སྙིང་ཁར་བསྡུ་བ་རབ་ཏུ་བྱའོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཉེར་བསྡུ་ལ་སྦྱར་ན། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་བརྗོད་པ་སྟེ་རང་རང་གི་གནས་ནས་བསྐྱོད་ནས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་སྤྲོ་བ་སྟེ་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་། མཆོད་པའི་དོན་དུ་སྤྲོས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་ནས། སླར་ཡང་རང་གི་སྙིང་ཁར་བསྡུ་བ་རབ་ཏུ་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།། ཅིའི་ཕྱིར་དམ་ཚིག་གི་བཟླས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བཟླས་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། ཁྲོགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཐུགས་ཕྲེང་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ། རྡོ་རྗེ་ནས་འཐོན་ཏེ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་སོང་ཞིང་། ཡུམ་གྱི་རྩ་དབུ་མ་ལས་གྱེན་དུ་ཐུང་སྟེ། ཡུམ་

---

[1] སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཊི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༥༢༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། བརྗོད་ནས་རྡོ་རྗེ་སྤྲོ་བ་ནི།། རྫོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྡུ་བར་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་ངག་གི་བཟླས་བརྗོད་བྱས་ལ་" ཞེས་སོ།།

གྱི་ཞལ་ནས་ཐུང་བ་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་ཤིང་། རང་གི་རྩ་དབུ་མའི་ནང་ནས་འཕོར་བར་བསྒོམ་པ་ཡི་གེ་ལྗོད་ཅིང་ཞི་བའི་ཕྲེང་སྔགས་བཟླས་པ་སྟེ། རྩ་སྔགས་སམ་ཕྲེང་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པའོ།། ཁྲོས་པའི་[1]བཟླས་པ་ནི། དང་པོ་ཡུམ་གྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས་ནས་སྔར་བཞིན་འཕོར་བ་སྟུག་ཅིང་རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་ཅན་ཏེ། འདི་ཡང་ཕྲེང་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པའོ།། ཁྲོ་བོའི་བཟླས་པ་ནི། སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀས་ཐོས་པར་དྲག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྙིང་པོ་ཉེ་སྙིང་རྩ་སྔགས་གསུམ་ཀའི་བཟླས་པའོ།། ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྔགས་རྣམས་མགོ་གྱེན་དུ་བསྟན་པའི་རྣམ་པས་འགྲེང་སྟེ་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་བ་མར་མེ་ལྟར་འོད་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སེམས་ཀྱིས་བྲིས་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་ནས་བཟླས་པ་ནི་གོང་བུའི་བཟླས་པའོ།། བཟླས་པ་གང་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་དུ་འདོན་པར་དམིགས་ནས་བཟླས་ན་དེ་སྟེད་ཀྱི་འགྱུར་འབྱུང་བར། དྲིལ་བུ་པ་དང་། ལྭ་བ་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་ཆེན་དུ་མ་ཞིག་གིས་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་ལྟའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་ངང་ནས་ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བཟླས་པ་རྣམས་བཟླས་པའི་གྲངས་སུ་གཞུག་པར་བྱ་ཡི། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་བཟླས་པ་རྣམས་བཟླས་པའི་གྲངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ལ་མི་ཕན་ཡང་། བར་ཆད་བསྲུང་བ་དང་ལས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། བཤད་གཅི་[2]བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟླས་པར་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ནས་གསུངས་སོ།།

བཟླས་པའི་གྲངས་ནི། དབང་བསྐུར་བ་དང་། བདག་ཉིད་འཇུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་དབང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཟླས་པ་ལ། གཙོ་བོ་ལ་འབུམ། འཁོར་རེ་རེ་ཞིང་ཁྲི།[3] བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཕྲེང་སྔགས་ལ་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་དང་། ཡི་

[1] ཁྲོས་པས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
[2] གཤང་གཅི་ དབུས་དཔར།
[3] རེ་རེ་བཞི་ཁྲི། དབུས་དཔར།

ཤེས་འབེབས་པའི་སྡུགས་ལ་འབུམ། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པའོ།། དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནི་བྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུའོ།།

བཟླས་བྱའི་སྔགས་ནི། འགྲེལ་པ་རིན་འཕྲེང་ལས། རིགས་ལྔ་ཡུམ་བཞིའི་སྙིང་པོ་འབྱིན་སྔགས་ས་བོན་མེད་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་འབྱིན་སྔགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཕཊ་སྭཱཧཱའི་བར་དུ་བཅུག་པ་ལ་སྙིང་པོ་དང་། ས་བོན་རྐྱང་པ་དེ་དག་གི་བར་དུ་བཅུག་པ་ལ་ཉེ་སྙིང་དུ་བཤད་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ཞིང་། ཉེ་སྙིང་གི་ངོས་འཛིན་རྒྱུད་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས་མི་འཐད་ལ། བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་དག་གིས་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་བཤད་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་ངོ་།། འདི་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཡཱས་ལྷ་རང་རང་གི་མཚན་སྔགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྲེལ་བ་ཉིད་སྙིང་པོར་གསུངས་པ་ལེགས་ལ༑ ཉེ་སྙིང་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། "མཆོག་གི་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ་འདི། ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལས་བྱུང་ངོ་།། བཛྲ་ཧྲཱིཿ"[1]ཅེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་སྔགས་རྐྱང་པ་རྣམས་ཉེ་སྙིང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ནི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་པོར་གསུངས་སོ༑༑ རྩ་སྔགས་སམ་ཕྲེང་སྔགས་ནི། རྩ་རྒྱུད་དུ་ཡུམ་བཞི་དང་། ཁྲོ་བོ་དགུའི་ཕྲེང་སྔགས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། ལྷ་ལྷག་མའི་ཕྲེང་སྔགས་རྒྱུད་གཞན་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ངག་གི་བཟླས་པ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཞུ་བ་ལ་གླུས་བསྐུལ་བའི་ངོར་བཞེངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་ཞིང་

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༢ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མཆོག་གི་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལས་བྱུང་ངོ་། །བཛྲ་ཧྲཱིཿ" ཞེས་སོ།།

དེ་ཉིད་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མཛད་པ་རྫོགས་ནས། ཞིང་དེར་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་སྤྱི་དན་ལས་འདས་པ་[1]དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ནི། འདིར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དོན་དམ་དུ་གཤེགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་ཞུ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རབ་ཏུ་སྒྲོན་གསལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་གིས། གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་ནས་ཐིག་ལེར་གནས་པར་གྱུར་པར་འདོད་པ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པའི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་ཟད་ལ། ཀྱཻ་རྡོར་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་ལུགས་གཞན་ལ་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་སྦྱང་གཞི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ཞིང་; ཞུ་བ་པོའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ནི་སྦྱང་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་ཕ་མ་གཉིས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་སོགས་རྣམ་གཞག་གཞན་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་གྱི། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཕོ་ན་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་འདིར་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། རིམ་གྱིས་འཇུག་ན་ཡུམ་ཡབ་ལ་ཐིམ། ཡབ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཞབས་ཀྱུ་ཨུ་ནི་ཏ་ལ། ཏའི་ལུས་ནི་མགོ་བོ་ལ། མགོ་བོ་ཟླ་ཚེས་ལ། ཟླ་ཚེས་ཐིག་ལེ་ལ། དེ་ནཱ་ད་ལ། ནཱ་ད་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པའི་སྒོ་ནས་སྐུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་སྙིང་ཁར་བསྡུས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། ཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་ན་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཡུམ་དང་བཅས་པ་ཅིག་ཆར་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་སྐུའི་སྣང་བ་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པ་

---

[1] འདའ་བ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྣམས་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་[1]པའི་སྒྱུ་ལུས་གཉིས། དོན་དང་དཔེའི་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་[2]པ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་པ་འཆར་བའི་གནས་ཀྱང་སྙིང་ཁ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་པ་དང་ཡང་ཆེས་[3]མཐུན་པས། འདིར་ཡང་རིམ་ཅན་དུ་སྡུད་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་ལེགས་པར་བཞེད་དོ།། དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ན་མདོར་བྱས་སུ། "སླར་ཡང་སྡུགས་པས་བདག་ཉིད་ནི།། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱ།།"[4] ཞེས་པ་ལས་གཞུག་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ལ། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དྲན་པར་བྱེད་པ་[5]ནི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།། སྤྲུལ་པའི་སྐུས་ཞིང་དེར་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། ཚད་མེད་པ་བཞིས་བསྐུལ་བའི་དབང་གིས་སླར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ནི་གླུས་བསྐུལ་བའི་ངོར་བཞེངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚད་མེད་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་བསྐུལ་བ་ནི། ཚད་མེད་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ཞིང་། བསྐུལ་བ་ན་འོད་གསལ་ལས་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐུར་ཅིག་ཆར་དུ་བཞེངས་པར་བསྒོམ་པ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེའི་དབང་གིས་ཞིང་གཞན་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པའོ།། ཚིག་གང་གིས་བསྐུལ་བ་ནི། "སེམས་ཅན་ཁམས་ན་གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག

---

༡ རྗེས་སུ་མཐུན་ དབུས་དཔར།

༢ བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྒོམ་ དབུས་དཔར།
བྱེད་པའི་བསྒོམ་ གཙང་དཔར།

༣ ཆོས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༤

༥ ཕྱེད་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཁྲོད་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས།།"[1] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་གི་ཚིག་དོན་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཡི། འདིར་གཞུང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ།།

བཞི་པ་དེ་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་གསུམ་ལས། (དང་པོ་)བསྟོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་ཞིང་གཞན་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་ན། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་ཐོག་མར་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ལྟར་ལེན་ཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྙེན་བཀུར་བདག་གིར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་གནས་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བདག་ཉིད་ལ་བསྟོད་མཆོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་རིགས་ལྔ་ཀའི་ཡོན་ཏན་ཚང་བར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བྲག་ཆའི་དབྱངས་བཞིན་དུ་བསྟོད་པར་མོས་ནས༔ རྩ་རྒྱུད་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི། "མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ།།"[2] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤློ་ཀ་ལྔས་བསྟོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་སོ།། ཤློ་ཀ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་ཚིག་དོན་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟོགས་པར་བྱའི། འདིར་གཞུང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ།།

གཉིས་པ་མཆོད་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་པ་དེ་དག་འདིར་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངམ་མི་བསྐྱོད་པར་ང་རྒྱལ་བྱས་པ་ལ་འབུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་མཆོན་ན། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལག་པའི་པདྨ་འཛམ་པས་གསལ་ཞིང་དྭངས་པའི་མེ་ལོང་བཟུང་ནས་ཞི་བའི་མིག་གིས་བདག་ལ་བལྟ་ཞིང་༔ སུ་རེག་གི་ཚུན་པོ་འཕྱང་བ་ནུ་མ་རྒྱས་ཤིང་མཁྲེགས་ལ་འབུར་བ། བར་དོག་ཅིང་

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༥བ༧
2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༦ན༧

གོས་ཅུང་ཟད་འཕྱུར་བས་རོ་སྨད་མཛེས་པ་སྟོན་པ་དེ་ལྷ་བུ་དུ་མས་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་བསམས་ནས། དེ་དག་གི་གཟུགས་ལ་བལྟས་པས་ནང་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་ལྷ་བུའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རེས་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ། དེ་ལྷ་བུའི་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་ཞིང་། མཆོད་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཡང་དེས་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་བདུད་རྩི་མྱང་བ་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་སྦྱངས་རྟོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ནས་ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་མཆོད་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མྱངས་ནས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ནང་གི་མཆོད་པ་ནི། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཕལ་ཆེ་བ་ནས་གསུངས་ཤིང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔའི་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་དག་གཤེགས་པ་ལྔ་དང་གཤེགས་མ་ལྔར་འཛོག་ཚུལ་དང་། ཐོད་པའི་ནང་གི་ཕྱོགས་མཚམས་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ས་བོན་གང་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་ཡི་གེ་གང་གིས་མཚན་པ་རྣམས་ལ་གཞུང་སོ་སོའི་བཤད་པ་མི་མཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། སམྦུ་ཊའི་དགོངས་པ་མན་སྙེ་དང་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཤ་ལྔའི་ས་བོན་ཧཱུྃ་བྷྲཱུྃ་ཨཱཾ་ཛྲཱི་ཁཾ་དང་། བདུད་རྩི་ལྔའི་ས་བོན་བྷྲཱུྃ་ཧཱུྃ་ཛྲཱི་ཁཾ་རྣམས་སུ་བཤད་ལ་ཕྱོགས་མཚམས་གང་དུ་བསྐྱེད་པ། ཕྲེང་བ་དང་། མན་སྙེ་དང་། སམྦུ་ཊ་དང་། གདན་བཞི་དང་། སྡོམ་འབྱུང་གང་དུ་ཡང་དངོས་སུ་མ་བཤད་དོ།། གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གོ་ཀུ་ད་ཧ་ནའི་མིང་ཅན་གྱི་ཤ་ལྔ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་དབུས་སུ་རིམ་པས་འགོད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན། བྷྲཱུྃ་ཨཱཾ་ཛྲཱིཾ་ཁཾ་ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་བའོ།། བེ་ར་ཤུ་མ་མེའི་མིང་ཅན་གྱི་བདུད་རྩི་ལྔ་མེ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཡས་སྐོར་གྱིས་མཚམས་བཞི

དང་དབུས་སུ་འགོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་ཡཾ་མཾ་བཾ་ཧཾ་[1]གི་ཡི་གེ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་རང་གང་གི་མིང་ཅན་དུ་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཚན་པར་བཤད་དོ།། མན་སྙེ་ལས། ཕྱོགས་མཚམས་སོགས་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། མན་སྙེ་ལས། "རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་[2]ཉིད་དུ་མོས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོན་མ་ལྔ་རྣམས་དང་། ལྕུགས་ཀྱུ་ལྔ་རྣམས་སོ།།"[3] ཞེས་སྒྲོན་མ་ལྔ་དང་ལྕུགས་ཀྱུ་ལྔ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔར་བཤད་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྣམ་སྣང་དང་། རིན་འབྱུང་དང་། སྣང་མཐའ་དང་། དོན་གྲུབ་རྣམས་ལྕུགས་ཀྱུ་ལྔ་ཞེས་གོ་རིམས་ཀྱང་[4]དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། ས་བོན་དང་པོ་ལྔ་ལས་ཤ་ལྔ་བསྐྱེད་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དབུས་ནས་གཡས་སྐོར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱོགས་བཞིར་ཧཱུྃ་བྲཱུྃ་སོགས་ལས་ཤ་ཆེན་སོགས་ལྔ་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཚན་པ་དང་། མེ་ནས་དབང་ལྡན་གྱི་བར་མཚམས་བཞིར་རིམ་པ་བཞིན་བྲཱུྃ་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་དྲི་ཆེན་སོགས་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཚན་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཤ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཤ་ཆེན་དེ་ཉིད་བདུད་རྩི་ལྔའི་ཡ་གྱལ་ཡང་ཡིན་པས་བདུད་རྩི་ལྔ་ལ་ས་བོན་བཞི་ལས་མ་བཤད་དོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མན་སྙེ་དང་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དགོངས་པའོ།།། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་དང་། གྲུབ་ཆེན་དྲིལ་བུ་པའི་བདེ་མཆོག་ལྷ་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། གྲུབ་ཆེན་ལྭ་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤ་ལྔར་མ་ཟད། བདུད་རྩི་ལྔ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔར་བཤད་ལ། དབྲ་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ་དང་། རྗེ་བོས་མཛད་པའི་ལཱུ་ཨི་པའི་[5]འགྲེལ་པ་དང་། ཛ་ཡ་སེ་ནའི་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ལས་རྫས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོས་བསྐྱེད་པར་བཤད་

༡ **ཡཾ་མཾ་བཾ་ཧཾ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **གཤེགས་ལྔ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པ། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་སོ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༩༣བ༧

༤ **གོ་རིམ་ཀྱང་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ **ལོ་ཨི་པའི་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

དོ༑༑༑ དེ་ལྟར་ན་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྫས་བཅུ་ག་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ས་བོན་ལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དང་། རྫས་བཅུ་ག་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྔ་ཁོ་ནར་འགོད་པ་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དབུས་དང་དགུ་ཀར་འགོད་པ་སྟེ། གང་དུ་འགོད་པའི་གནས་ལ་ལུགས་གཉིས་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཞ་ལྔ་ཕྱོགས་དང་། བདུད་རྩི་ལྔ་མཚམས་སུ་འགོད་པ་དང་། བདུད་རྩི་ཕྱོགས་དང་ཞ་མཚམས་སུ་འགོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཞ་གཤེགས་པ་དང་བདུད་རྩི་གཤེགས་མར་འཛོག་པ་དང་། བདུད་རྩི་གཤེགས་པ་དང་ཞ་གཤེགས་མར་འཛོག་པའི་ལུགས་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ།། བདུད་རྩི་ལྔའི་ངོས་འཛིན་དྲི་ཆེན་དྲི་ཆུ་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། ལྔ་པའི་ངོས་འཛིན་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་སྟེ། ནཱ་རོ་པ་དང་། སྨན་ཞབས་ལ་སོགས་པས་ཞ་ཆེན་ལ་བཤད། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པར་ཀླ་ཕ་ཛྙ་ཧྲས་ལུད་པ་སྐམ་པོ་དང་ངར་བསྣབས་(སྣབས་)ལ་བཤད། སྡོམ་འབྱུང་དུ་ཐ་མ་ཞ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚིལ་བུ། འབྲིང་སྦྲུབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁང་མར་དང་གཞུངས་པ། རབ་མགོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀླད་པ་རྣམས་ལ་བཤད་དོ།། ཞ་ལྔའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། ལྕགས་ཀུ་ལྔ་དང་སྒྲོན་མ་ལྔ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དེ། དངོས་གྲུབ་འགུགས་པ་དང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཐོད་པ་ལྦ་བ་པས་དུམ་བུ་གཅིག་པ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བར་བཤད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་དུམ་བུ་གསུམ་པ་དང་ཁ་དོག་དཀར་པོར་བཤད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཁ་དོག་དཀར་པོར་བཤད་ཅིང་དུམ་བུའི་གསལ་ཀ་མ་སློས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་གཉིས་ཀའི་གསལ་ཁ་མ་སློས་པ་དང་བཞི་[1]ཡོད་ཅིང་། ཐོད་པའི་ནང་རྫས་བཅུ་གདན་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། གདན་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་། གདན་ཅན་ལ་པདྨའི་གདན་དང་། ཟླ་བའི་གདན་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་དང་། རྫས་བཅུའི་སྟེང་དམ་མཐའ་སྐོར་དུ་དབྱངས་

༡ སློས་པ་དང་ཚུལ་བཞི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

གསལ་གྱི་ཡི་གེ་འགོད་པ་དང་། མི་འགོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་། དེ་དག་གི་སྙིང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཁ་ཊྭཾ་ག་འཛོག་པ་དང་མི་འཛོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་། སྙིང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ་བྱེད་པ་དང་། ཉི་མ་ལ་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ་བྱེད་པ་དང་༑ དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་ཡི་གེ་ཙམ་འཛོག་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་སུ་བདུད་རྩིའི་སྐྱེད་ཚིག[1]གང་ཡང་མ་གསུངས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཡཱས་སམྦུ་ཊ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་གསང་འདུས། བདེ་མཆོག །ཀྱཻ་རྡོར་གསུམ་ཀའི་བདུད་རྩི་བསྐྱེད་ཚིག་ཐུན་མོང་བར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག༑ གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བསྐྱེད་ཚིག་གི་ཚུལ་ལ་༄ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔའི་བསྐྱེད་ཚུལ། སྔར་ཨ་བྷ་ཡཱའི་ལུགས་བཀོད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་རྫས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་དུ་ཡི་གེ་ཧ་སེར་པོ། ཧོཿདཀར་པོ། ཧྲཱིཿསྔོན་པོ་རྣམས་ལས་རིམ་པ་བཞིན་འོད་དཔག་མེད། རྣམ་སྣང་། མི་བསྐྱོད་པ་གསུམ་བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་འདུས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་ཐིམ་པས། རིམ་པ་བཞིན་ཁ་དོག་དྲི་རོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་སྦྱངས། དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུྃ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རླུང་གཡོས་མེ་སྦར། ཐོད་པའི་ནང་གི་རྫས་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཞུ་ཞིང་ཁོལ་བའི་རླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་ཁ་ཊྭཾ་ག་ཧཱུྃ་གིས་མཚན་པ་དེ་ཉིད་འོག་གི་དྲོད་ཀྱིས་ཞུ་ནས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ལན་གསུམ་བྱས་པས་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསྒོམ་ཞིང་། དེ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཨཱོཾ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཨཱོཾ་ཡིག་མགོ་ཐུར་བསྟན་གྱིས་མཚན་པའི་སྟེང་དུ་ཨཱོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་གི་ཡི་གེ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྩེགས་པ། དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་སོགས་པ་བཀུག་སྟེ་ཨཱོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ལ་ཐིམ། དེ་གསུམ་

[1] བསྐྱེད་ཚིག་ དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

ཡང་རིམ་བཞིན་ཞུ་ནས་ཟླ་བ་ལ་ཐིམ། ཟླ་བ་ཡང་ཞུ་ནས་ཐོད་པར་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་ཡི་གེ་གསུམ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་དངུལ་ཆུའི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་བདུད་རྩིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པོ་ཞེས་བཞེད་དོ།། བོད་གཞན་རྣམས་[1]ཀྱིས་བདུད་རྩི་བསྐྱེད་ཚོག་མི་འདྲ་བ་[2]དུ་མ་ཞིག་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་བློ་གཟོ་[3]འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ལ། རྩ་བཤད་སྦྱོར་བའི་མན་ངག་དང་བྲལ་བ་ཁྲིད་ལ་འདུས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔའི་སྐྱེད་ཚོག་[4]ཅི་ཡིན་གཏོལ་མ་བྱུང་བ་ནི་བདེན་གྱིས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་ཁོ་བོས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ལ་བརྟེན་ནས། རྩ་བ་དང་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་འདུས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདུད་རྩི་སྐྱེད་ཚོག་[5]ལ་ངེས་པ་ཟླ་ན་མེད་པ་སྦྱིན་པར་བྱ་ཡིས་རྣ་བ་བླགས་ཏེ་མཉན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་[6]ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས༔ "གླང་པོའི་ཤ་དང་རྟ་ཡི་ཤ །'ཤ་ཆེན་དག་ཀྱང་བཟའ་བྱ་ཞིང་།།' ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ལ་དབུལ་བར་བྱ།། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མགོན་པོ་མཉེས།། ཉིན་རེ་རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་ལ།། མཁས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱ།། བཤང་གཅི་ཤ་ཡི་བྱ་བ་དང་།། 'རྡོ་རྗེ་གསང་བའི་ཚིག་དག་གིས།།' ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཡི་གེ་ཨོཾ།། 'བསྒོམ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབར།།"[7] ཞེས་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་རང་གིས་བཟའ་ཞིང་ཕྱོགས་ཀྱིས་ལྷ་ཀུན་ལ་དབུལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ༔ ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་སྦྱངས་རྟོགས་སྦར་གསུམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བྱས་ནས་བཟའ

༡ **བོད་རྣམས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **བསྐྱེད་ཚོག་མི་འདྲ་བ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ **བློ་བཟོ་** དབུས་དཔར།

༤ **བསྐྱེད་ཚོག་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ **བསྐྱེད་ཚོག་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༦ **རྩ་བའི་རྒྱུད་** དབུས་དཔར།

༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༥ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་བརྒྱད་པ། བཅུ་པ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཤ་ཆེན་དག་ཀྱང་བཟའ་བར་བྱ།།' 'རྡོ་རྗེ་གསང་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་།།' 'བསྒོམས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབར༑༑' ཞེས་སོ།།

ཞིང་བསྟེན་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱ་བར་བཞེད་ནས། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མར། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། "བདུད་རྩི་ལྔ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཟའ།། དེ་བཞིན་དཔའ་བོ་ལྔ་གང་ལགས།།"[1] ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། "ཐ་མལ་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ནི།། དྲི་མ་ལྔ་རྣམས་སྣང་བ་ནི།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡིས་བྱིན་བརླབས་པས།། བདུད་རྩི་ལྔ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད།། 'སྦར་དང་དེ་བཞིན་བསྲེག་པ་དང་།། སྣང་བར་བྱ་དང་གཟུགས་སྣང་ལ།།' སྔགས་ཀྱི་ལུས་སུ་རབ་སྦྱོར་བས།། བདུད་རྩི་ལྔ་ནི་བཟའ་བར་བྱ།།"[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐང་པ་དང་པོ་བཞི་ཡི་དོན་ནི་ལུས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཞེས་པ་བདུད་རྩི་ལྔ་ཡིན་ལ། དེ་ལྔ་ཐ་མལ་པ་ལ་དྲི་མ་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ལྔའི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བདུད་རྩི་ལྔར་བཤད་དེ། འདིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་སྟེ་རིགས་ལྔའི་ས་བོན་ལས་བདུད་རྩི་ལྔ་བསྐྱེད་ཅིང་། རིགས་ལྔའི་ས་བོན་གྱིས་དེ་དག་ལ་མཚན་པའི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་བདུད་རྩི་ལྔའི་ངོས་འཛིན་དང་། བདུད་རྩི་ལྔ་རིགས་གང་དུ་འདོག་པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། "བདུད་རྩི་ལྔ་ཡི་བཟའ་བ་ནི།།' དངོས་གྲུབ་ཀུན་བྱེད་དེ་ཉིད་མཆོག །ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་རིམ་པ་བཞིན།། རྣམ་སྣང་མཛད་དང་མི་བསྐྱོད་དང་།། དོན་ཡོད་གྲུབ་དང་འོད་དཔག་མེད།། 'རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ལྔ་པོ་འདི།།[3]' བདུད་རྩི་ལྔ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ།། ཁྲག་ནི་རིན་ཆེན་དབང་ཕྱུག་དང་།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་འོད་དཔག་མེད།། དེ་བཞིན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཤ །'མི་བསྐྱོད་དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེའི་ཆུ།།' དྲི་ཆེན་རྣམ་སྣང་མཛད་དུ་བཤད།། 'དེ་དག་བདུད་རྩི་ལྔ་ཡི་མཆོག །"[4]ཅེས་བདུད་རྩི་ལྔ་གཤེགས་པ་ལྔར་འདོག་པའི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༩༤ན༥

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'སྦར་དང་དེ་བཞིན་སྲེག་པ་དང་།།' 'སྣང་བར་བྱེད་དང་གཟུགས་སྣང་བ།།' ཞེས་སོ།།

༣ **ལྔ་པ་འདི།།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༨ན༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་དྲུག་པ༑ བཅུ་གཅིག །བཅུ་གསུམ་པ་བཅས་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'བདུད་རྩི་ལྔ་ནི་བཟའ་བ་ནི།།' 'རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ལྔ་པོ་ནི།།' 'མི་བསྐྱོད་དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་ཆུ།།' 'དེ་དག་བདུད་རྩི་ལྔ་ནི་མཆོག །'ཅེས་སོ།།

ཚུལ་དང་། བདུད་རྩི་ལྔ་པ་ཡང་ཤ་ཆེན་ལ་བྱེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། སྦྱར་དང་དེ་བཞིན་བསྲེག་པ་དང་།། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིའི་དོན་ནི། བདུད་རྩི་ལྔ་པོ་དེ་སྦྱོང་རྟོགས་སྦྱར་གསུམ་བྱས་ནས། རང་སྔགས་ཀྱི་ལྷའི་ལུས་སུ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།

འོ་ན་སྦྱོང་རྟོགས་སྦྱར་གསུམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལས། "རྡོ་རྗེ་ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་བ་ནི།། བར་སྣང་ལ་གནས་བསམ་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་ཉི་གདན་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ནཱ་རོ་པས་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་བཤད་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་དེ་ཡང་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་། ཤཱནྟི་པས་སྔོན་པོ་གྱེན་དུ་འགྲེང་བར་བཤད་དོ།། "ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་པདྨ་ནི།། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱ།།"[2] ཞེས་པས་བདུད་རྩི་ལྔ་པོ་དེའི་འོག་ཏུ་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་པདྨ་དམར་པོ་བསྒོམ་པ་དང་། པདྨའི་སྣོད་ཅེས་པ་ཐོད་པ་ལ་སྐབས་དུ་མ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར། དེའི་འོག་ཏུ་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་ནོ།། ཨོཾ་གྱིས་མཚན་པའི་བདུད་རྩི་ནི།། "དེ་ཡི་དབུས་སུ་བཞག་པར་བྱ།།"[3] ཞེས་པས་བདུད་རྩི་ལྔ་ཐོད་པའི་ནང་གི་དབུས་སུ་པདྨ་ལ་འགོད་པ་དང་། བདུད་རྩི་ལྔ་ག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཨོཾ་ཡིག་གིས་མཚན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་ཚིག་རྐང་དགུའི་འོག་ཏུ། "དེ་བཞིན་དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་བཟའ།།"[4] ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་དྲངས་ནས་བཤད་ན། དབང་པོ་ལྔ་ནི་ཤ་ལྔའོ།། དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རིགས་ལྔའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་། རིགས་ལྔའི་ས་བོན་གྱིས་མཚན་པ་དང་། ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པའི་དབུས་སུ་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་པདྨ་ལ་འགོད་པ་དང་། རང་སྔགས་ཀྱི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༦

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༧

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ཡི་དབུས་སུ་གཞག་པར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༡

ལུས་སུ་སྤྱོར་བ་རྣམས་བདུད་རྩི་ལྔ་ལ་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།། དེ་ལ་ཤ་ལྔ་རིགས་གང་དུ་འཇོག་པ་ནི། ལེའུ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཤ་ཆེན་བཟའ་བར་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ༑ "དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གླང་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།"[1] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤ་ལྔ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་རིགས་སུ་འཇོག་པ་གསལ་བར་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་གཉིས་ཀ་གཤེགས་པ་ལྔར་འཇོག་པར་བཤད་ཅིང་། ལུགས་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚམས་སུ་འགོད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བས། ལྔ་ཚན་གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྔར་འཇོག་དགོས་པར་གྲུབ་བོ།། དེས་ན་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་གཉིས་ཀ་བྲུྃ་ཨཾ་ཇྲཱིཾ་ཁཾ་ཧཱུྃ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པས༑ དང་པོར་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྔར་ཡི་གེ་དེ་དག་ལས་ཤ་ལྔ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་རིམ་བཞིན་དུ་མཚན་པར་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྔར་ཡི་གེ་དེ་དག་ལས་བདུད་རྩི་ལྔ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཚན་པར་བྱས་ནས་བདུད་རྩི་ལྔ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཨོཾ་ཡིག་གིས་མཚན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། ཐོད་པའི་འོག་ཏུ་རླུང་མེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་དུ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་ནཱ་རོ་པས་བཤད་ཅིང་། དེའི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས། ཧཱུྃ་ཡཾ་ཧཱུྃ་དང་། ཧཱུྃ་རཾ་ཧཱུྃ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། ལུགས་གཞན་ལ་ཡང་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཤས་ཆེ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ནས་གོང་དུ་སྦྲར་དང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༩༥(བ༡) ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གླང་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ༑" ཞེས་སོ།།

ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་ཚུལ་ནི། རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་ཧཱུྃ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐུལ་བས་རླུང་གཡོས་ཏེ་མེ་སྦར་བའོ།། སྦྲེག་པ་[1]ཞེས་པའི་དོན་ནི་མེ་དེས་ཐོད་པ་བཙྲུངས་ཤིང་རྫས་རྣམས་བསྐོལ་བའོ།། སྣང་བར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། "ཨོཾ་གྱིས་མཚན་པའི་བདུད་རྩི་ནི།། 'དེ་ཡི་དབུས་སུ་བཞག་པར་བྱ།།"[2] ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། "རྡོ་རྗེ་པདྨ་མཉམ་སྦྱོར་བ།། འབར་བས་རྣལ་འབྱོར་ཆེམ་པར་བྱ།། ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་གྱུར་ཅིང་།།"[3] ཞེས་པ་སྟེ། "གཟུགས་སྣང་བ་"[4]ཞེས་འཆད་[5]པ་ནི། "ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གཉིས་པར་གྱུར།།"[6] ཞེས་པའོ།། དེས་ན་བར་སྣང་གི་རྡོ་རྗེ་པདྨའི་མིང་ཅན་གྱི་ཐོད་པར་ལྷུང་ནས་རྫས་རྣམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་པདྨ་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་དོན་དུ་པཎྜི་ཏ་མཁས་པ་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་རྫས་བཅུ་ཞུ་ཞིང་ཁོལ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པར་བྱས་ནས་མྱངས་པ་དང་མཆོད་པས་རང་དང་ལྷ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་འབར་བར་བྱེད་པའི་མཆོན་བྱེད་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་གནད་དམ་པའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་།། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་ཉི་གདན་དང་བཅས་པ་ལྷུང་སྟེ་དཀྲུགས་པས་རྫས་རྣམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་ཏེ་ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་བ་ནི། "ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་གྱུར་ཞིང་།།[7]"[8] ཞེས་

---

༡ **བསྲེག་པ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༢ སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། 'དེ་ཡི་དབུས་སུ་གཞག་པར་བྱ།།' ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༧

༤ སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༦

༥ **ཅེས་པ་འཆད་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཞེས་པ་འཆད་ གཅང་དཔར།

༦ སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༡

༧ **ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་འགྱུར་ཞིང་།།** དབུས་དཔར།

ཤེད་དང་མཚུངས་པར་སྣང་གྱུར་ཞིང་།། གཅང་དཔར།

༨ སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། "ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་གྱུར་ཅིང་།།" ཞེས་སོ།།

སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ།། དེ་ནས་ཐོད་པའི་ནང་གི་བདུད་རྩིའི་ཟིལ་པ་ལ་མཚན་པའི་ཨཱཿཡིག་ཞུ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཉི་མ་གཉིས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་དམར་སེར་གྱི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ནི། “གཟུགས་སྣང་བ།”[1]ཞེས་པ་དང་། “ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གཉིས་པར་གྱུར།།”[2] ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། ཚིག་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། “ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་ཀྱི།། མཆོད་ཆ་མཆོག་གིས་དྲངས་ནས་ནི།། བདུད་རྩི་དེ་རུ་ཕབ་ནས་ཀྱང་།། བཟའ་བའི་སྦྱོར་བས་བཟའ་བར་བྱ།།”[3] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། མཆོད་ཆ་མཆོག་ནི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ནི་བདུད་རྩི་ལྡེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཚན་པའི་ཨོཾ་ཡིག་ལས་སྤྲོས་པར་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། “སྔགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཡི་གེ་ཨོཾ།། ‘བསྒོམ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབར།།”[4] ཞེས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཨོཾ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བཀུག་ནས། དམ་ཚིག་གི་བདུད་རྩི་ལ་བཅུག་པ་ནི་འབར་བར་བྱས་པ་སྟེ་མང་པོར་སྤེལ་བའོ།། “དེ་བཞིན་དཔའ་བོ་ལྷ་རྣམས་བཟའ།།”[5] ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། “ཡིག་གསུམ་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་བྱ།། གཞན་དུ་དེ་ནི་འགྲུབ་མི་འགྱུར།།”[6] ཞེས་གསུངས་ཏེ༑ ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ལས་སྦྱང་རྟོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡི་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱས་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སྙིང་གི་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༦

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༡

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༡

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཙམ་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བསྒོམས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབར།།’ ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༡

༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤ན༢

ལ་མཚན་པའི་ཧཱུྃ་ཡིག་དང་། བར་གྱི་བདུད་རྩི་ལྷ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཚན་པའི་ཨོཾ་ཡིག་དང་། འོག་གི་པདྨའི་ཟེ་འབྲུ་[1]ལ་མཚན་པའི་ཨཱཿཡིག་རྣམས་སོ།། "སྔགས་ཀྱི་ལུས་སུ་རབ་སྒྱུར་བས།།"[2] ཞེས་པས་བདུད་རྩི་ལྷར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་རང་ལྷའི་སྐུར་བསྐྱེད་པའི་ལྷེ་དང་། སྙིག་མ་བྱིན་གྱིས་བརླབ[3]་པ་སོགས་ཀྱང་བསྟན་ནོ།། དེ་ལྟར་བདུད་རྩི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་འདི་ནི་ནང་མཆོད་དང་གཏོར་མ་བྱིན་བརླབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། ལུགས་འདིའི་བདུད་རྩི་རིལ་བུ་[4]སྒྲུབ་པ་དང་། ཙ་རྒྱུད་དང་། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་རིལ་བུ་སྒྲུབ་པ་[5]དང་། བཅུད་ལེན་དང་། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གནས་སྐབས་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་ཞིབ་པར་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་འབུལ་བའི་གོང་དུ། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ལས། "སྦྱིན་པོ་མཐའ་ལྟག་ཅེ་སྤྱུར་བས།། རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་[6]རྟག་ཏུ་སྦྱར།།"[7] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐེ་བོང་དང་སྲིན་ལག་སྦྱར་བས་གཡས་སྐོར་དུ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དཀྲུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱོན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རི་རབ་ལ་སྦྱབ་ཤིང་[8]བྱས་ནས་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པའི་དབུས་ནས་བདུད་རྩི་བྱུང་བ་ལྟར་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་སྲུ་ལས་རི་རབ་དང་། མིང་མེད་ཀྱིས་ལས་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་མཚོར་བྱས་ཏེ་དཀྲུགས་པའི་དབུས་ནས་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་བླངས་པར་མོས་ཏེ་དབུལ་བར་གདན་བཞི་ལས་བཤད་དོ།།

གང་ལ་འབུལ་བའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོར་བླ་མ་དང་། དེ་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་

༡ ཟེའུ་འབྲུ་ དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༣བ༦

༣ **བརླབས་** དབུས་དཔར།

༤ **རི་ལུ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༥ **རི་ལུའི་བསྒྲུབ་པ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༦ **རིགས་པས་** དབུས་དཔར།

༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༢༧བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྦྱིན་པོ་མཐའ་ལྟག་ཁ་སྦྱར་བས།། རྟག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་བཞིན་བླངས་ཏེ།།" ཞེས་སོ།།

༨ **བསྲུབ་ཤིང་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

ཐོག་དྲངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཕུལ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་མཐེབ་སྐྱིན་སྦྱར་བས་བླངས་པའི་བདུད་རྩི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྕེ་རྩེ་ལ་བཞག་ནས་མྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཆེན་ལྭ་བ་པའི་གཞུང་དུ་ཡང་དྲངས་པ། "མཁས་པས་གྲུབ་པའི་བདུད་རྩི་མྱང་།། དང་པོར་བླ་མར་དབུལ་བྱ་སྟེ།། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཧེ་རུ་ཀ །རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་དབུལ་ལོ།། ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་ཕུལ་ནས་ནི།། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་མྱང་།། སྦྱོར་བ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་ཡི།། བདུད་རྩི་རྣམ་པ་ལྔར་འགྱུར་རོ།། འདི་ལྟ་བུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་མཉམ་འགྱུར།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་གང་དག་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མྱང་བ་འབའ་ཞིག་བྱ་ཡི། བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་ནང་མཆོད་འབུལ་བ་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ༑ བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་ལ་ནང་གི་མཆོད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་མཉེས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཚོགས་ཆུང་ངུས་སྤྱད་པ་ཉིད་ནན་གྱིས་འགོག་པར་བྱེད་པ་དགག་རྒྱུས་ཡོངས་པར་ཟད་དོ།། དེ་ནས་བླ་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ལ་འདུག་པ་ལྟར་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོང་དང་། གནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དང་། དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་། ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་། ཞིང་སྐྱོང་དང་། ཀླུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། གཞི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷར་མོས་ནས་བདུད་རྩིས་མཆོད་ཅིང་ཚིམ་པར་བྱའོ།། སྐབས་འདིར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། བསྟོད་མཆོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་གསུམ་ཀ་མ་གསུངས་ཤིང་༑ མདོར་བྱས་སུ་ཡང་མ་གསུངས་ལ། མདོ་བསྡུ་ལས། "ཚོ་ག་བཞིན་ལེགས་པར་

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་ཝ་པ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་གླེང་གཞི། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༨༤༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མཁས་པས་བསྒྲུབས་པའི་བདུད་རྩི་མྱང་།། དང་པོར་བླ་མར་དབུལ་བྱ་སྟེ།། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཧེ་རུ་ཀ །རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་སྦྱོར་དབུལ་ལོ༎ ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་ཕུལ་ནས་ནི།། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་མྱང་།། སྦྱོར་བ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་ཡིས།། བདུད་རྩི་རྣམ་པ་ལྔར་འགྱུར་རོ།། འདི་ལྟ་བུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་མཉམ་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

མཆོད་ནས།"[1] ཞེས་པ་འབའ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། འདིས་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ནོ།། མདོར་བྱས་ལས། "དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐོད་གསོལ།།' 'མཆོག་ཏུ་གསང་བ་ཇི་བཞིན་དོན་སྤྱད་ནས།།"[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "དེའི་རྗེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་བྱས་ལ།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀས་སྐབས་འདིར་གསང་མཆོད་བྱ་བ་སྟོན་པས༔ ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་གསང་མཆོད་སྐབས་འདིར་ངེས་པར་དགོས་སོ།། དེའི་ཚུལ་ནི། རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུ་བྱས་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཚིམ་པར་བསམ་མོ།།

ལྔ་པ་ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་ཚོ་ག་ནི། མདོར་བྱས་ལས། "རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་གཞུག །འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་པུ་བཞུགས།།"[4] ཞེས་གསུངས་པའི་རྐང་པ་དང་པོས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རང་ལ་བསྡུ་བར་བསྟན་ཅིང་། རྐང་པ་གཉིས་པས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་པུ་མི་སྡུད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། ཇི་ལྟར་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ནི། མདོ་བསྲེ་ལས། "དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར༔ བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། དེ་ཡི་དབུས་གནས་ཡི་གེ་ཧཱུྃ།། རང་གི་གཟུགས་སུ་རབ་ཏུ་བརྟག །རྡོ་རྗེ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར།། རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་བསམ་པར་

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༤བ༤

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'དེ་ནས་འཁོར་ལོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐོད་གསོལ།།' ཞེས་སོ།།

3 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༣༠༤ན༦

4 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༢

བྱ།།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས།། སྙིང་ལ་དེ་ཡིས་རྣམ་བསྒོམ་ན།། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་བ།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། ཡི་གེ་ཧཱུྃ་གིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བསམས་ལ་ཉེ་བར་བསྡུ་བར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས༔ "སྔར་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཙུག་ནས། རིམ་པ་འདིས་ཉེ་བར་བསྡུ་བར་བྱའོ།། རང་གི་སྙིང་ཁར་གནས་པའི་ཧཱུྃ་བརྗོད་ནས་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བརྙང་[2]ནས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གནས་པར་བྱའོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་དག་གི་དོན་ནི། རང་གི་སྙིང་ཁའི་ཧཱུྃ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་བཙུག་ཅིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོ་ཡང་དང་པོ་ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་དང་གང་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་གང་དང་གང་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལ་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐུར་ཞིང་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་ནས་ཧཱུྃ་ཡིག་ཏུ་གྱུར། དེས་ནམ་མཁའ་གང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསམས་ཏེ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཧཱུྃ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་དྲངས་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཊི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༩བ༩ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། "ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། དེ་ཡི་དབུས་གནས་ཡི་གེ་ཧཱུྃ།། རང་གི་གཟུགས་སུ་རབ་ཏུ་བརྟག༔ རྡོ་རྗེ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར།། རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་བསམ་པར་བྱ།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས།། སྙིང་ལ་དེ་ཡིས་རྣམ་བསྒོམས་ན།། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་འགྱུར་བ།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན།།" ཞེས་སོ།།

༢ **གཟུགས་བརྙང་** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ཊི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༩ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "སྔར་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཙུག་ནས་རིམ་པ་འདིས་ཉེ་བར་བསྡུ་བར་བྱའོ།། རང་གི་སྙིང་གར་གནས་པའི་ཧཱུྃ་བརྗོད་ནས་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བསམས་ནས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གནས་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

བཅུག་པར་བསམ་པ་ནི་ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་ཚོ་གའོ།། རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དེ་དག་སྒྲོན་གསལ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྙིང་པོ་བསྐྱལ་བ་ལ་སྦྱར་མོད། རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རེ་རེ་ཡང་དོན་དུ་མ་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ།། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ནས་རང་ལ་བསྡུ་བ་འདི་ནི་མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་པས།། ཧཱུྃ་གི་སྙིང་པོས་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། དེས་འབྱུང་འགྲོ་ཀུན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསམ།། ཕངས་ནས་འགྲོ་ལ་བལྟས་ཏེ་དེ་བཞིན་སྤྱད།།”[1] ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ལུས་བརྟས་པར་བྱ་བའི་ཚོ་ག་དང་། ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས།

དང་པོ་(ལུས་བརྟས་པར་བྱ་བའི་ཚོ་ག་)ནི། མདོར་བྱས་ལས། “ཐུགས་པ་ཉིད་འཛིན་དམིགས་པའི་ཚེ།། གང་ཚེ་ལུས་ནི་སྐྲམས་གྱུར་ན།། ལུས་དག་ཡིད་ནི་ཚིམ་བྱེད་པའི།། སྦྱོར་བ་འདི་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།།[2] མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་པ་རུ།།[3] སྤྱི་བོར་ཟླ་བ་བརྟག་པར་བྱ།། བདུད་རྩི་ལྡ་ནི་རེས་འབབ་པའི།། ཨོཾ་ནི་དེ་རུ་བརྟག་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་སྦྱོར་བ་དེ་ཡིས་ནི།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འགྱུར།། ལུས་དག་ཡིད་ནི་བདེ་བ་དག །ཐོབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།”[4]ཅེས་གསུངས་ལ། དོན་འདི་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས།

---

༡ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་པ།། ཧཱུྃ་གི་སྙིང་པོས་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་བསྒོམ།། དེ་བྱུང་འགྲོ་ཀུན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསམ།། ཕངས་ནས་འགྲོ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཇི་བཞིན་སྤྱད་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

༢ **བསྒོམས་པར་བྱ།།** དབུས་དཔར།

༣ **འཕགས་པ་རུ།།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༤ སྡེ་བསྡུར། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐུགས་པས་ཉིད་འཛིན་དམིགས་པའི་ཚེ།། གང་ཚེ་ལུས་ནི་བསྐྲམས་གྱུར་ན།། ལུས་དག་ཡིད་ནི་ཚིམ་བྱེད་པའི།། སྦྱོར་བ་འདི་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།། མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པ་རུ།།། སྤྱི་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ།། བདུད་རྩི་ལྡ་ནི་རེས་འབེབས་པའི།། ཨོཾ་ནི་དེ་རུ་བསམ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འགྱུར།། ལུས་དག་ཡིད་ནི་བདེ་བ་དག །ཐོབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།” ཅེས་སོ།།

“མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་ སྤགས་པར་ནི།།[1] སྤྱི་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ།། ཨོཾ་ནི་དབུས་སུ་གནས་བསམས་ནས།། བདུད་རྩི་ལྔ་པོ་དབབ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འགྱུར།། ལུས་དང་ངག་སེམས་བདེར་གནས་པར།། འགྱུར་བ་འདི་ནི་དོགས་པ་མེད།།”[2] ཅེས་གསུངས་པ་བཀོད་པའོ།། འདི་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ་ནི་༑ ཉིན་མཚན་དུ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དྲིལ་ནས་བསྒོམ་པས་ལུས་སྟོབས་ཆུང་བ་དང་ལུས་ཉམ་ཆུང་དུ་སོང་ན། རང་གི་སྤྱི་བོའི་མཐོ་གང་ཙམ་གྱི་[3]ནམ་མཁའ་ལ་ཕྲ་ཡིག་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་ཞིང་། འོག་གི་དབུས་སུ་ཨོཾ་དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བར་བསམས་ལ། ཨོཾ་ཡིག་ཟླ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་ངོ་བོའི་བདུད་རྩི་ཁ་དོག་ལྔ་དང་ལྡན་པ་བབས་པས་སྤྱི་བོ་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་དབང་བསྐུར་བར་བསམས་ན། རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་ལུས་ཉམས་སྟོབས་དང་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉིན་རེ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་ན་ཚེ་རིང་ཞིང་སྐྲ་དཀར་དང་གཉེར་མ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ།།

གཉིས་པ་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ལྟར་སློབ་པའི་སྤགས་པ་ཡིས།། སྦྱང་དང་དེ་བཞིན་རྟོགས་འབར་བྱ།། ཕྲོག་མ་སྙིང་ཁ་ལེགས་སྦྱང་ཞིང་།། དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱ།། ཧཱུྃ་གིས་ལེགས་པར་སྦྱངས་བྱས་ལ།། ཡི་གེ་ཨཱཿཡིས་གཙོ་བྱས་ཏེ།། ཨོཾ་གྱིས་མནན་ནས་འབར་བར་བྱ།། འདི་ནི་ཁ་ཟས་སྦྱང་བའོ།། དང་པོ་མགྲིན་པའི་མཚམས་བསམས་པ།། དེར་ནི་ཧྲཱིཿལས་བྱུང་བ་ཡི།། པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བསྒོམ།། པདྨའི་སྙིང་དུ་ཡི་གེ་ཧཱུྃ།། ཧཱུྃ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཚེ།། རྩེ་མོ་ལྔ་པ་རྣམ་

---

༡ **འཕགས་པར་ནི།།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༢ སྡེ་དགེ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༥ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པར་ནི།། མགོ་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ།། ཨོཾ་ཡིག་དབུས་སུ་གནས་བསམས་ནས།། བདུད་རྩི་ལྔ་པོ་དབབ་པར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འགྱུར།། ལུས་དང་ངག་སེམས་བདེར་གནས་པར།། འགྱུར་བར་འདིར་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད།།” ཅེས་སོ།།

༣ **གྱིས་** དབུས་དཔར།

པར་བསམ།། རྩེ་མོ་དབུས་མའི་སྙེང་དུ་ནི།། ཨོཾ་བསམ་ཀློག་མ་སྦྱོང་བའོ།།[1] འབྲུག་གི་སྒྲ་ནི་སྙིང་ཁར་བསམ།། གྲུ་གསུམ་རྩེ་མོ་དེ་ལས་སྦྱོ།། དེར་ནི་བཟའ་བ་སྲེག་པ་དག །འདི་ནི་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་ཡིན།། རླུང་གིས་མེ་ནི་སྦར་བྱེད་པ།། དེར་ནི་ཆུ་དག་འཚེད་པར་བྱེད།། དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་སུ་ནི།། གང་ནས་མེ་ནི་བྱུང་བ་དག །བཟའ་བ་དང་ནི་བཏུང་བ་རྣམས།། གང་ཅིའང་རུང་སྟེ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར།། བཟའ་བ་ཁ་ཡི་པདྨ་ལས།། སྙིང་ཁའི་པདྨར་ཡང་དག་གཞུག །ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱིན་འོག་ཏུ།། ཁ་སྦྱར་བ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། གསང་བའི་པདྨ་ལས་བྱུང་བ།། ཐལ་བའི་མཐར་ནི་རྣམ་པར་བཏག །རིམས་སོགས་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད།། དུག་སོགས་པས་ནི་མི་འཆི་ལ།། དེ་ནི་དུས་མིན་འཆི་མི་འགྱུར།། འཆི་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཇོམས་པའོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི། ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཁ་ཟས་གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཀློག་མ་སྦྱང་བ་ནི། རང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ན་མི་བསྐྱོད་པའམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམས་པའི་[3]མགྲིན་པའི་ནང་དུང་དམར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ནང་དུ། ཧྲཱིཿལས་བྱུང་བའི་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཧཱུྃ་སྔོན་པོ་ལས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་སྔོན་པོ་ར་དབུས་མ་སྦྲུ་གུ་ཅན་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་ཨོཾ་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་ཟས་ལ་འཕྲོ་བ་བསམ་པར་བྱའོ།། སྙིང་ཁ་སྦྱང་བ་ནི།

---

༡ **སྦྱོད་པའོ།།** དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༡༠བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟར་སློབ་པའི་སྦྱགས་པ་ཡིས།། སྦྱངས་དང་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ།། ཀློག་མ་སྙིང་ག་ལེགས་སྦྱངས་ཤིང་།། དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱ།། ཧཱུྃ་གིས་ལེགས་པར་སྦྱངས་བྱས་ལ།། ཡི་གེ་ཨཱཿཡིས་རྟོགས་བྱས་ཏེ།། ཨོཾ་གྱིས་མནན་ནས་སྦར་བར་བྱ།། འདི་ནི་ཁ་ཟས་སྦྱང་བྱ་བའོ།། དང་པོ་མགྲིན་པའི་མཚམས་བསམ་པ།།། དེར་ནི་ཧྲཱིཿལས་བྱུང་བ་ཡི།། པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བསྒོམ།། ལྟེ་བའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་ཧཱུྃ།། ཧཱུྃ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཆེ།། རྩེ་མོ་ལྔ་པ་རྣམ་པར་བསམ།།། རྩེ་མོ་དབུས་མའི་སྙེང་དུ་ནི།། ཨོཾ་བསམ་ཀློག་མ་སྦྱང་བ་འོ།། སྦྱིན་གྱི་སྒྲ་ནི་སྙིང་གར་བསམ།། རྩེ་གསུམ་མེ་ནི་དེ་ལ་སྦྱོ།། དེར་ནི་བཟའ་བ་བསྲེག་པ་དག །འདི་ནི་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་ཡིན།། རླུང་གིས་མེ་ནི་སྦར་བྱེད་པ།། དེར་ནི་ཆུ་གང་འཚེད་པར་བྱེད།། དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་སུ་ནི།། གང་དུ་མེ་ནི་རྒྱུ་བ་དག །བཟའ་བ་དང་ནི་བཏུང་བ་རྣམས།། གང་ཅི་རུང་བ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར།། བཟའ་བ་ཁ་ཡི་པདྨ་ལས།། སྙིང་གའི་པདྨར་ཡང་དག་གཞུག །ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱིན་འོག་ཏུ།། ཁ་སྦྱར་བ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། གསང་བའི་པདྨ་ལས་བྱུང་བ།། ཐལ་བའི་མཐར་ནི་རྣམ་པར་བཏག། རིམས་ནད་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད།། དུག་ལ་སོགས་པས་མི་འཆི་ལ།། དེ་ནི་དུས་མིན་འཆི་མི་འགྱུར།། འཆི་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཇོམས་པའོ།།།” ཞེས་སོ།།

༣ **བསྒོམས་པའི་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

སྙིང་ཁར་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་ཧཱུྃ་སྔོན་པོ་མེ་ལྕེ་རྩེ་གསུམ་པ་འབར་བ་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་པ་དགང་བླུགས་སུ་མོས་ནས། ཨོཾ་གྲི་འོད་ཀྱིས་ཟས་རྣམས་དྲངས་ཏེ། ལྕེ་ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པར་བསྒོམས[1]པའི་ནྲྀ་དབུས་མའི་སྦུ་གུ་ནས་ཞུགས་ཏེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྙིང་ཁའི་ཧཱུྃ་ལ་འབུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཟ་བ་ནི་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གོ།། དེ་ནས་གསང་གནས་སུ་ཡཾ་ལས་རླུང་། ལྟེ་བར་རཾ་ལས་མེ༔ སྙིང་ཁར་ལཾ་ལས་ས། མགྲིན་པར་བཾ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་བསམ། རླུང་གིས་མེ་སྦར་བས་ས་བསྲེགས། དེའི་དྲོད་ཀྱིས་ཆུ་ཁོལ་བས་ཟས་རྣམས་མགྲིན་པའི་པདྨ་ནས་ཞུགས། སྙིང་ཁར་སླེབ་པ་[2]ན་དྭངས་མས་ལྷ་རྣམས་ཚིམ། ལྟེ་བར་སླེབ་པ་ན་[3]གཏུམ་མོའི་མེས་བསྲེགས་པས་བཙིགས་མ་རྣམས་ཐལ་བར་གྱུར་ཏེ་གསང་བའི་པདྨ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འོག་སྒོ་ནས་འཐོན་པར་བསམས་ལ། ཟས་ཅུང་ཟད་ཞུ་བའི་འོག་ཏུ་རླུང་ཁ་སྦྱོར་བྱས་ལ་བཟུང་ངོ་།། དེ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་བྱས་ན་ནད་དང་དུག་ལ་སོགས་པས་མི་ཚུགས་ཤིང་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་བཟློག་གོ། དེ་ཡང་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། "ཉོན་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་ནང་གི་ནི།། པདྨ་བཞི་རྣམས་འཁྱིར་བ་ནི།། ལུས་ཀྱི་དབུས་ན་ཉེ་བར་གནས།། མེ་དང་དེ་བཞིན་རླུང་དང་ནི།། དབང་ཆེན་དང་ནི་ཆུ་དེ་བཞིན།། རླུང་གི་མེ་ལ་སྦར་བྱ་སྟེ།། ཆུ་ཡིས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད།། དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བྱུང་བ།། གང་དུ་མེ་ནི་བསྐྱོད་པ་ཡི།། ར་ཡིག་མངོན་སྤྱོད་ཡི་གེ་སྟེ།། ཡ་ཡིག་དབང་གི་ལས་ཁོ་ན།། ལ་ཡིག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།། བ་ཡིག་ཞི་བ་ཞེས་གསུངས་སོ།། གང་ཞིག་ཟས་དང་བཏུང་བ་ནི།། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆུ་ལ་སྟེ།། པདྨ་ཀླུ་ཡི་ཁ་མར་བལྟ།། སྙིང་གི་པདྨར་གཞུག་པར་བྱ།། ལྟེ་བའི་པདྨར་འགྲོ་ཕྱི་རོལ།། ཁ་སྦྱོར་ཚུལ་དུ་སྦྱར་བ་ཡིས།། གསང་བའི་པདྨར་འགྲོ་མ་ཐག །ཐལ་

༡ **བསྒོམ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **སླེབས་པ་** དབུས་དཔར།

༣ **སླེབས་པ་ན་** དབུས་དཔར།

བས་མཐའ་རུ་རྣམ་པར་བསྟན།། དེ་ལྟར་སྦྱིན་སྲེག་བདག་བཤད་པ།། ཉིན་དང་མཚན་དུ་བྱ་བ་སྟེ།། རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་ཟས་ཟོས་ན།། ཚེ་འདི་ཁོ་ནར་འགྲུབ་པར་འགྱུར།། རྒས་པ་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད།། ཤི་བའང་མེད་ཅིང་འབྲས་རྣམས་མེད།། དེ་བཞིན་གློ་བུར་འཆི་བའང་མེད།།། འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་འགྱུར་ཞིང་།། རྨི་ལམ་ངན་པའང་ཞི་བར་འགྱུར།། བཟང་པོ་སྐལ་བར་གསོན་པ་སྟེ།། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་སྨྲ།། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱོལ་བྱེད་དོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་མདོར་བྱས་སུ་བཀོད་པའོ།། ར་ཡིག་མདོན་སྤྱོད་ཡི་གེ་སྟེ།། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕྱིའི་སྦྱིན་སྲེག་གིས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་བཞི་འགྲུབ་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་ནང་གི་རྩའི་པདྨ་བཞི་ལ་ཡི་གེ་བཞི་ལས་འབྱུང་བ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གིས་ཀྱང་ལས་བཞི་པོ་དེ་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།། "པདྨ་ཀླུ་ཡི་ཁ་མར་བལྟ།།།"[2] ཞེས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཀླུ་ཡིག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད་པར་སྣང་ནའང་། མདོར་བྱས་སུ། "བཟའ་བ་ཁ་ཡི་པདྨ་ལ།།"[3] ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཀླུ་ཡིག་མེད་པ་རྒྱ་དཔེ་དག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་རིགས་གཞན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ན་ལྟེ་འཁོར་ལོ་དང་

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༧ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཧོན་ཅིག་ཚོད་ཀྱིས་ནང་གི་ནི།། པདྨ་བཞི་རྣམས་འབྱོར་པ་ནི།། ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཉེ་བར་གནས།། མེ་དང་དེ་བཞིན་རླུང་དང་ནི།། དབང་ཆེན་དང་ནི་ཆུ་དེ་བཞིན།། རླུང་གིས་མེ་ནི་འབར་བྱས་ཏེ།། ཆུ་ཡིས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད།། དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བྱུང་བ།། གང་དུ་མེ་ནི་བསྐྱོད་པའོ།། ར་ཡིག་མདོན་སྤྱོད་ཡི་གེ་སྟེ།།། ཡ་ཡིག་དབང་གི་ལས་ཁོ་ན།། ལ་ཡིག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།། བ་ཡིག་ཞི་བ་ཞེས་གསུངས་སོ།། གང་ཞིག་ཟས་དང་བཏུང་བ་ནི།། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆུ་ལ་སྟེ།། པདྨ་ར་ཀླཱུཿཡིག་ཁ་མར་ལྟ།། སྙིང་གི་པདྨར་བཙུད་པར་བྱ།། ལྟེ་བའི་པདྨར་འགྲོ་ཕྱི་རོལ།། ཁ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། གསང་བའི་པདྨར་འགྲོ་མ་ཐག །ཐལ་བར་མཐའ་རུ་རྣམ་པར་བསྟན།། དེ་ལྟར་སྦྱིན་སྲེག་བདག་བཤད་པ།། ཉིན་དང་ཉིན་དུ་བྱ་བ་སྟེ།། རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་ཟས་ཟོས་ན།། ཚེ་འདི་ཁོ་ནར་འགྲུབ་པར་འགྱུར།། རྒས་པ་མེད་ཅིང་ནད་ཀྱང་མེད།། འཆི་བ་མེད་ཅིང་འབྲས་རྣམས་མེད།། དེ་ནི་གློ་བུར་འཆི་བ་མེད།།། འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་འགྱུར་ཞིང་།། རྨི་ལམ་ངན་ཡང་ཞི་བར་འགྱུར།། བཟང་པོ་བསྐལ་པར་གསོན་བ་སྟེ།། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་སྨྲ།། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱོལ་བྱེད་དོ།།" ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༧ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "པདྨ་ར་ཀླཱུཿཡིག་ཁ་མར་ལྟ།།" ཞེས་སོ།།

3 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། ཤོག་གྲངས་༧༠ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "བཟའ་བ་ཁ་ཡི་པདྨ་ལས།།" ཞེས་སོ།།།

པདྨ་དང་རིན་པོ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ནང་མཆོད་སྦྱང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟེ་བྲིན་གྲིས་བརྟབ་[1]པ་ལ་ཡང་རིགས་སོ་སོའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འདི་ལྟ་བུའི་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི༑ བཟའ་བཏུང་ཇི་སྙེད་ལོངས་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཚོགས་ཆུང་ངུས་བསྡུད་ཅིང་།[2] དད་ཟས་ཀྱི་ཡོན་གྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་ལོངས་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷག་མ་མེད་པར་སྦྱོང་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། གདན་བཞི་ལས། "གང་ཞིག་ཙུང་ཟད་བཟའ་བཏུང་རྣམས༑༑ བསྔོ་བ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ།།' འདི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ།། བུ་ལོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། བསྔོ་བ་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྔོ་བ་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།[4] དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་ཁ་ཟས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། རང་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་བཟའ་བཏུང་ལ་སྲེད་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་རང་དོན་དུ་ལོངས་སྤྱད་ན་ཟས་ཁམ་རེ་དང་བཏུང་བ་ཧུབ་རེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་དང་། སྔགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དག་ཏུ་རྩ་ལྟུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྡོམ་པོ་རེ་རེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་སྡོམ་འབྱུང་ལས། "ལྷ་གསུམ་ལ་སོགས་དང་བྲལ་བས།། གལ་ཏེ་སྲེད་ལྡན་འཐུངས་གྱུར་ན།། དེ་ནི་དུག་འགྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད།། སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེ་མི་འགྱུར།།"[5] ཞེས་གསུངས་

---

༡ **བརྟབས་** དབུས་དཔར།

༢ **སྡུད་ཅིང་།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༩བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ༑ 'ཙུང་ཟད་བཟའ་དང་བཏུང་ལ་སོགས།། ཟུང་བར་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ།།' ཞེས་སོ།།

༤ **དོན་ཏེ།།** དབུས་དཔར།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༩ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ལྷ་གསུམ་ལ་སོགས་དང་བྲལ་བར།། ཅི་སྟེ་དམ་ཚིག་ཅན་གྱིས་འཐུངས།། དེ་ལས་དུག་འགྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད།། སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མི་སྐྱེའོ།།" ཞེས་སོ།།

སོ༔ མདོ་བསྡུ་ལས། ཟབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། "སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ཁ་ཟས་དང་།། ཕྱི་རོལ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དང་།། མདོ་འདོན་ཚོ་གའི་བྱ་བ་ལ།། རྟག་པར་རྡོ་རྗེ་ཆོས་སུ་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ་བར་བཤད་ལ། དེའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་གྱིས་ཟས་ཀྱི་ཚེ་རང་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་བསྐྱེད་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་རྣམ་སྣང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་རིགས་ཀྱི་ལྷར་བསྐྱེད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་བར་བཞེད་དོ།། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་གསུམ་དུ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྡུས་པའི་མཐར། སེམས་གཞན་དུ་མི་བཏང་བར་དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་ཉལ་ཏེ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གཟུང་ཞིང་། ལྡང་བ་ན་ལྷ་མོ་བཞིའི་གླུས་བསྐུལ་བར་བསམས་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ལྡང་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།། གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་མ་ནི་བགེགས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་[2]རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གྲུབ་ན་ཐུན་བཞི་གའི་མཐར་བྱ་བ་དང་། མ་གྲུབ་ནའང་ཐུན་ཐ་མའི་[3]མཐར་ངེས་པ་ཁོ་ནར་བྱ་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་གཏོར་མའི་སྣོད་ནི། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་ལས་པདྨའི་སྣོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཐོད་པའི་སྣོད་ཡིན་ལ། མན་སྙེ་ལས། གཞོང་པ་སོགས་ཀྱི་སྣོད་དུའང་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་༔ གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཁྲོགས་སམ་ཟངས་གཞོང་དུ་ཡང་བྱ་བར་བཤད་པའི་ཁྲོགས་ནི་རས་དང་ལོ་མའི་ཁུད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ།[4] དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར། ཁམ་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༠བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཁ་ཟས་ལ་ནི་སྐུའི་རྡོ་རྗེ༔ ཕྱི་རོལ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དང་།། རྡོ་རྗེ་ཆོས་སུ་རྟག་ཏུ་བྱ།། མདོ་འདོན་ཚོ་གའི་བྱ་བ་ལ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **ཆེ་བས་** དབུས་དཔར།

༣ **མའོ་** དབུས་དཔར།

༤ **མིན་ལ།** དབུས་དཔར།

ཐོར་དང་ལག་པའི་ཁྲོར་བའི་ནང་དུའང་སྦྱིན་པར་བཤད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ།། གཏོར་མའི་རྫས་ནི། ཐྲེང་བ་སོགས་ལས། ཟན་དང་འབྲས་ཆེན་(ཆན་)དང་སྲན་མ་དང་། ཤ་དང་། ཉ་ཤ་དང་། ཆང་དང་ཆུ་དང་བཙོང་དང་སྒོག་སྐྱ་དང་། ཆན་ཐུག་དང་འཁུར་བ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་པར་བཤད་ལ། མ་འབྱོར་ན་ཟན་དང་ཆུ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་བར་བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་སྡོམ་འབྱུང་ལས། "གཏོར་མ་སྦྱོས་བྱེད་མེད་པར་ལས།། སྨྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།། གཏོར་མ་རབ་ཏུ་བསྔགས་པར་གསུངས།།"[1] ཞེས་ཆང་མེད་ན་ལས་སྨྱུར་དུ་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་གལ་ཆེའོ།། གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་[2]ཚུལ་ནི་སྔར་ནང་མཆོད་ལ་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་མའི་མགྲོན་བསྐྱེད་པ་དང་༑ སྤྱན་དྲང་བའི་ཚུལ་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། "རང་གི་སྙིང་ཁའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྲོ་བོ་དང་བཅས་པའི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཀླུ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བཙུག་པའི་རྗེས་ལ་འདུས་པའི་ལྷ་ཤེས་རབ་མ་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོར་བསམས་ནས།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བའི་ཚུལ་དང་གཏོར་སྔགས་ནི། ཕྲེང་བ་ལས། "མདུན་དུ

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། ལེའུ་སོ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༣༠༧བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཆང་དང་གཏོར་མ་མེད་པར་ནི།། ལས་རྣམས་སྨྱུར་དུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར།། དེས་ན་གཏོར་མ་རབ་བསྔགས་ཏེ།། སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།།" ཞེས་སོ།།

༢ **བརླབས་པའི་** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༡༩ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རང་གི་སྙིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཀྱིས་ཁྲོ་བོ་དང་བཅས་པའི་སྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་ན་བཞུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། ཀླུ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བཙུག་པའི་རྗེས་ལ་འདུས་པའི་ལྷ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་སུ་བསམས་ནས༑" ཞེས་སོ།།

ཞབས་བསིལ་ལ་སོགས་པ་དབུལ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་ཞིང་རྡོ་རྗེ་གསོར་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་གཏོར་མ། ཨོཾ་ཨཱཿཆེ་གེ་མོ་བཟླ་ཞེས་བྱ་བས་རང་གི་འཁོར་ལོའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ། གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་བོས་ནས་དེའི་ས་བོན་ཡང་བརྗོད་དེ། སརྦ་དུཥྚཱན་ས་མ་ཡ་མནྟུ་ཏྲ་པྲ་ཧྃ་[1]ཛ་ཀ་མ་མ་ཤཱནྟིཾ་རཀྵ་ན་ཙ་ཀུ་རུ་སྭཱ་ཧཱ་ཧཱུྃ།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་སྔགས་ཏེ༑ ལྷ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་བོས་ནས་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལྷ་རང་རང་གི་མཚན་སྔགས་བརྗོད་དགོས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེའི་ས་བོན་ཡང་བརྗོད་དེ་ཞེས་པའི་མཚན་སྔགས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན་ཡང་སྦྱར་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ།། འཇིག་རྟེན་པའི་གཏོར་སྔགས་ནི། ཕྲེང་བ་ལས། ཨོཾ་ཨཱཿསརྦ་ཏེ་རྦྷ་ཛ་ད་ཤ་དི་ཀ་ཡོ་ཀ་ཧྣ་ཏུ།"[3] ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི། དུས་གསུམ་སྐྱེས་པ་ཀུན་དང་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི༔ ཞེས་སོགས་སོ།།

དེའི་ཚེ་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཕྲེང་བ་ལས། "དེ་རྣམས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་བདག་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་དང་། དེ་ནས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ

༡ **སྡེ་དྒེ་པར་མ་** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
སྡེ་དྒེ་པར་མ་ དབུས་དཔར།
སྡེ་དྒེ་པར་མ་ གཅང་དཔར། (སྔགས་འདི་དཔར་མ་གསུམ་ཀ་མི་མཐུན་པས་སྔེ་བསྟན་དུ་གསལ་བ་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་དང་མཐུན་ཚབས་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བཀོད་ཡོད།)

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ་ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༡༥༦༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "མདུན་དུ་ཞབས་བསིལ་ལ་སོགས་པ་དབུལ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་ཞིང་རྡོ་རྗེ་གསོར་ཏེ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་གཏོར་ལ། ཨོཾ་ཨཱཿཆེ་གེ་མོ་བཟླ་ཞེས་རང་གི་འཁོར་ལོའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་བོས་ནས་དེའི་ས་བོན་ཡང་བརྗོད་དེ། སརྦ་དུཥྚཱན་ས་མ་ཡ་མནྟུ་ཏྲ་པྲ་ཧྃ་ཛ་ཀ་མ་མ་ཤཱནྟིཾ་ཀུ་རུ་ཙ་ཀུ་རུ་སྭཱ་ཧཱ་ཧཱུྃ" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙུ་ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༡༥༧༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཨོཾ་ཨཱཿསརྦ་དྲུ་རྦྷ་ཛ་ད་ཤ་དི་ཀ །ཡོ་ཀ་ཧྣ་ཏུ" ཞེས་སོ།།

འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ནས་ཀླུ་རྣམས་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་བའི་ལྕེ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་དམར་པོ་ཅན་རྣམས། དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྦྲུ་གུ་རྣམས་སམ། ཡིད་ཀྱིས་བདུད་རྩི་དྲངས་པ་གསོལ་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པར་ཇི་སྲིད་འདོད་པའི་བར་དུ་བསམ་པར་བྱའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཐེང་བ་ལས། "ཞལ་བསིལ་དང་། ཕྱག་བགྲུ་བ་དང་། སོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ནས་མཆོད་དེ་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྷུར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ། སྔར་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཟླས་ནས། ཨོཾ་ཡོ་ག་ཤུད་དྷཿ[2]སརྦ་དྷརྨཱ་ཡོ་ག་ཤུདྡྷོ[3]ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བད་ཀོར་དང་འབྲུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་པས།"[4] ཞེས་དང་། "སེ་གོལ་གསུམ་གཏོག་ཅིང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཤེགས་སུ་གསོལ་ལོ།།"[5] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་དང་། ཕྱག་མཚན་སོགས་ནི་མན་ངག་སྙེ་མ་ལས་བཤད་པ་རྣམས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།། དེ་ཡང་དབང་པོ་ལ་རྡོ་རྗེ་མཆོན་ཆ་ཞེས་པ་དང་། ཚངས་པ་ལ་མི་སྨྲ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཙུག་ཅིང་དབང་བསྐུར་བའི་དུས་ཀྱི་གསང་མཚན་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་རྣམས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པ་ན་འདུས་

---

༡ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༡༩༣༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་རྣམས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ནས་བཅམས་ཏེ་གཏོར་མཛེས་ཀྱི་བར་དང་། དེ་ནས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ནས་ཀླུ་རྣམས་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྕེ་ཧཱུྃ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་དམར་པོ་རྣམས་དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྦྲུ་གུ་རྣམས་ཀྱིས་སམ། ཡིད་ཀྱིས་བདུད་རྩི་དྲངས་པ་གསོལ་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པར་ཇི་སྲིད་འདོད་ཀྱི་བར་བསམ་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།

༢ ཤུདྡྷཿ གཙང་དཔར།

༣ ཤུདྡྷོ་ གཙང་དཔར།

༤ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༡༩༣༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཞལ་བསིལ་དང་། ཕྱག་བགྲུ་བ་དང་། སོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ནས་མཆོད་དེ། བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྷུར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ། སྔར་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཟླས་ནས། ཨོཾ་ཡོ་ག་ཤུདྡྷཿསརྦ་དྷརྨཱ་ཡོ་ག་ཤུདྡྷོ྅ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བད་སྐོར་དང་འབྲུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་པས་"ཞེས་སོ།།

༥ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༥༠ན༢

པའི་ལྷ་ཧེ་ལྷ་བུར་བསྐྱེད་པ་ཡང་རྒྱས་པར་བྱེད་ན། ཚངས་པ་དང་སའི་ལྷ་མོ་སྐུའི་རིགས་སུ་བཤད་པས་རྣམ་སྣང་དང་། ཉེ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་སུ་བཤད་པས་རིན་འབྱུང་དང་། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་། རྡོ་རྗེ་ཁྲོ་བོ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཀླུ་རྣམས་གསུང་གི་རིགས་སུ་བཤད་པས་འོད་དཔག་མེད་དང་། རླུང་ལྷ་ལས་ཀྱི་རིགས་སུ་བཤད་པས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་སུ་བཤད་པས་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ལ། བསྡུ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རིགས་གཅིག་ཏུ་འདུ་བས་བཅོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྔོན་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མས་འཁྱུད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལས་ཐོས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ཐ་ཐིག་བསྒོམ་པ་ནས་འདིའི་བར་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་ལས་རབ་འབྱམས་དང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་པར་མདོ་བསྡུ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་སོ།།

ད་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་ཉེ་བར་སྡུད་པའི་སྤྱིའི་ཚིངས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཚིངས་ལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་། རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་དང་། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཚིངས་གསུངས་སོ།།

དང་པོ་(བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་)ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། "རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ༎ རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རྟག་ཏུ་བརྟགས།། བསྙེན་པའི་ཚོ་ག་དང་པོ་སྟེ།། ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་པ་ཡིན།། སྒྲུབ་པ་ཡང་ནི་གསུམ་པ་ཡིན།། སྒྲུབ་པ་[1]ཆེན་པོ་བཞི་པའོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་བསྙེན་པའི་ཡན་ལག་ནི། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། "བསྙེན་པའི་ཏིང་

---

༡ **བསྒྲུབ་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ།། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རྟག་པར་བརྟགས།། བསྙེན་པའི་ཚོ་ག་དང་པོ་སྟེ།། ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་པ་ཡིན།། སྒྲུབ་པ་ཡང་ནི་གསུམ་པ་སྟེ༎ སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བཞི་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

འཛིན་རབ་སྦྱོར་བ།།’ བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།།”[1] ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱོར་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྙེན་པར་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཐུན་མོང་གི་བསྙེན་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡན་ལག་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་གྱི་བསྙེན་པའི་སྐབས་དོན་ལ་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་[2]བྱས་པས། བསྙེན་པར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དོན། སྒྲོན་གསལ་ལས། མདོར་བསྟན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བཤད་ཀྱང་། རྒྱས་བཤད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཤད་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བསྙེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བསྙེན་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོར་བ་ནི༑ “བསྙེན་པའི་ཏིང་འཛིན་རབ་སྦྱོར་བ།།”[3] ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། དེ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཤྲཱ་ཛུ་ཧྣའི་སྤྱགས་དོན་དཔྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་སེམས་བཞག་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། “བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།།”[4] ཞེས་པའོ༎ ངེས་ན་འདིར་བསྙེན་པ་དངོས་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུས་པའི་བར་ནི་བསྙེན་པ་དངོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་བསྙེན་པའི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བར། རབ་སྦྱོར་བ། ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་འཕངས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་བསྙེན་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསྙེན་ཅིང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བསྙེན་པ་ཞེས་བྱའོ།། ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ ‘བསྙེན་པ་ཏིང་འཛིན་རབ་སྦྱོར་བ།།’ ཞེས་སོ།།

༢ **བཤད་པར་** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བསྙེན་པ་ཏིང་འཛིན་རབ་སྦྱོར་བ།།’ ཞེས་སོ།།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡ན༦

ནི༔ རྩ་རྒྱུད་ལས། "ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་གྲུབ་མཆོག་ལ།། རྡོ་རྗེ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་དབྱེ།།"[1] ཅེས་པས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ཉེར་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནི། གང་ལ་ཉེ་བའི་ཡུལ་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཁྱད་ཉེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུའི་ཕྱགས་ཀྱི་སྐུར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེས་ན་འོད་གསལ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་བར་ནི་ཉེར་སྒྲུབ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་རྫོགས་པར་བཀོད་ཟིན་པའི་བར་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། ཉེར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཉེར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་ཞབས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཉིད་སྒྲོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་། "ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་གྲུབ་མཆོག་ལའོ།།"[2] ཞེས་པའི་དོན་ནི། མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པོ༑ ཡུལ་གང་ལ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་ན། དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལའོ།། ཞེས་པའོ།། "རྡོ་རྗེ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་དབྱེ།།"[3] ཅེས་པའི་དོན་ནི། རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་ནས། གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་ལྷ་སོ་གཉིས་སོ།། སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པ་རང་གི་གཟུགས་ཕུང་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་གཉིས་སོ།། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་དོན་ནོ།། འདིར་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པའི་[4]གཞི་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་འགོད་པར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་གཞན་ལས་ཤེས་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། སྒྲུབ་

༡ སྡེ་དཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་གྲུབ་མཆོག་ལ།། རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་དབྱེད་པ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་དཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་གྲུབ་མཆོག་ལ།།" ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་དཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་དབྱེད་པ།།" ཞེས་སོ།།

༤ **འགོད་པའི་** དབུས་དཔར།

པའི་[1]ཡན་ལག་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། “སྔགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསྒོམ་པ་ཡིས།། བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན་བསྐུལ་བར་གསུངས།།”[2] ཞེས་པས་སྟོན་ལ། སྒྲུབ་པའི་[3]སྒྲ་དོན་ནི། རང་གི་སྒོ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དེའི་ཚིག་དོན་ནི། སྔགས་ཞེས་པ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་མོ།། དེའི་བདག་པོ་ནི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་བསྒོམ་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྦྲོ་བསྤྱུ་ཡིས་རང་གི་སྒོ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན་རྣམ་སྣང་འོད་དཔག་མེད་མི་བསྐྱོད་པ་[4]གསུམ་ལ་བསྐུལ་བར་གསུངས། ཞེས་པའོ།། དེས་ན་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནས་རིགས་བདག་གིས་དབང་བསྐུར་བའི་བར་ནི་སྒྲུབ་པའི་[5]ཡན་ལག་གོ།། སྒྲུབ་པ་[6]ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། “སྒྲུབ་པ་[7]ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཚེ།། རང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་གཟུགས།། དབུ་རྒྱན་ལ་ནི་བདག་པོ་བསམ།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།”[8] ཞེས་པས་སྟོན་ཅིང་། དེའི་ཚིག་དོན་ནི། སྒྲུབ་པ་[9]ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རང་རང་གི་སྔགས་ཀྱིས་ཕྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་གཟུགས་ཏེ་ལྷའི་སྐུ་སོ་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་དབུ་རྒྱན་ལ་ནི། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསམ་པས་དབང་བསྐུར་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་རང

---

༡ **བསྒྲུབ་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྲུབ་པ་བསྐུལ་བ་རབ་བརྗོད་པ།། སྔགས་དང་བདག་པོ་རྣམ་བསྒོམ་པ།།” ཞེས་སོ།།

༣ **སྟོན་ལ།** བསྒྲུབ་པའི་ དབུས་དཔར།
སྟེན་ལ། བསྒྲུབ་པའི་ གཙང་དཔར།

༤ **མི་བསྐྱེད་པ་** དབུས་དཔར།

༥ **བསྒྲུབ་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༦ **བསྒྲུབ་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༧ **བསྒྲུབ་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༨ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡ན༢

༩ **བསྒྲུབ་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་སྔགས་པས་རྡོ་རྗེ་དང་བཟླ་འདུ་བྱས་ཏེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་པ་སྟེ་འདིས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་རྫོགས་པའི་བར་སྒྲུབ་ཆེན་དུ་བསྟན་ཅིང་། དེས་མཚོན་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་སོ།། སྒྲོན་ནི། གཞན་དོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་[1]པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།། དེས་ན་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ། སྦྱོར་བ་ཚོགས་བསག་[2]དང་བསྲུང་འཁོར་གཉིས་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་མ་ཡིན་པས། དེ་མ་གཏོགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་ལ་བསྙེན་སྒྲུབ་བཞིའི་ཚིངས་བྱེད་པས། བརྟན་པ་རྐྱང་པ་དང་། ལྷ་རེ་རེ་ལ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་མི་སྦྱོར་རོ།། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པ་ལ་བསྙེན་པ་ནི་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉེར་སྒྲུབ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ནི་[3]སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས་དང་། སྒྲུབ་ཆེན་ནི་དབང་བསྐུར་ནས་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་མཛད་ཅིང་། གཙོ་བོ་དང་དེའི་ཡུམ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་བཞི་སོ་སོར་ཚང་བར་སྦྱར་ནས། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་ཡན་ལག་བཞི་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཚིངས་ནི། དགྲ་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། "དང་པོར་བསྒོམ་པ་རྣལ་འབྱོར་ཏེ།། གཉིས་པ་རྗེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན།། གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ཏེ།། བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་དང་། རྗེས་སུ་

---

༡ ཕྱིར་བསྒྲུབ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ ཚོགས་བསགས་ དབུས་དཔར།

༣ བསྒྲུབ་པ་ནི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཛ གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༠ན༩

རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་བཞིའོ།། དེ་ཡང་རྒྱུད་གཞན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སྒྲུབ་ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཚིངས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། "རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྫོགས་པ་ནི།། རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་འདི་ལྟར་འདོད།། དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ལྷ་ཡི་སྐུ།། རྗེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་གྲགས།། འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པ།། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་འདོད།། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྣམས་དང་། ལྷ་ཡི་མིག་སོགས་བྱིན་རླབས་དང་།། ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་གཞུག་པ་དང་།། མཆོད་དང་བསྟོད་པ་ཆེན་པོ་ནི།། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་ཡང་འཕགས་པས་མདོར་བྱས་སུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བའི་བར་རྣལ་འབྱོར་དངོས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོར་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་དང་། མངོན་བྱང་ལྷག་མ་གསུམ་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་བཀོད་ཚར་གྱི་བར་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྒོ་གསུམ་བྱིན་རླབས་ནས་[2]དང་པོ་སྦྱོར་བ་རྫོགས་ཀྱི་བར་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོར་གསུངས་ལ། དོན་འདི་ནི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། "རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་།། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ།། 'དང་པོའི་སྦྱོར་བ་མདོར་བསྡུས་པ།།' དེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག །ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣལ་འབྱོར་མཆོག །"[3]ཅེས་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། དཀྱིལ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༠ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྫོགས་པ་ཡིན།། རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་འདི་ལྟར་འདོད།། དེ་ནི་རྒྱ་མཐུན་ལྷ་ཡི་སྐུ།། རྗེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་གྲགས།། འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པ།། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་གྲགས།། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྣམས་དང་།། ལྷ་ཡི་མིག་སོགས་བྱིན་རླབས་དང་།། ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་གཞུག་པ་དང་།། བདུད་རྩི་མྱང་བ་དག་དང་ནི།། མཆོད་དང་བསྟོད་པ་ཆེན་པོ་དག །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ **བརླབས་ནས་** གཙང་དཔར།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་རེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༢ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'དང་པོ་སྦྱོར་བ་མདོར་བསྡུས་པས།།' ཞེས་སོ།།

འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་བཞིས་བསྡུས་པར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ནི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཁོ་ནའི་ཚིགས་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ།། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་སྒྲ་དོན་ལུགས་གཞན་ལ་བཤད་པ་རྣམས་འདི་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བར་སྣང་ཞིང་། ལུགས་འདི་ལ་ཚད་ལྡན་སུས་ཀྱང་བཤད་པ་མི་སྣང་བས་མ་བཀོད་དོ།།

གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཚིགས་ལ། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྤྲུལ་པ་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྤྲུལ་པའི་དང་པོ་སྔོ་སྔོན་དུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ།། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་སྤྲུལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་རྫོགས་ནས་རང་གནས་སུ་བཀོད་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱའི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ།། དེའི་འོག་ཏུ་ཐ་ཐིག་ནས་ལས་རབ་འབྱམས་བསྒྲུབ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ནི༑ གཙོ་བོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ།། འདི་ཡང་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཚུལ་གཞན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ཉིད་སོ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུར་བཤད་པ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་གཞུང་ལས་བྱུང་ཡང་། ཕྱི་མ་རྒྱ་དཔེ་དག་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིགས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུར་འབྱེད་ཚུལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནཱ་རོ་པས་བཤད་པ་ལྟར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་

སྤུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། འདིར་ནི་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ།།

བཞི་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ། ཐུན་བཞི་ལ་མངོན་རྟོགས་ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པ་དང་། དམིགས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་སོ།།

དང་པོ་(ཐུན་བཞི་ལ་མངོན་རྟོགས་ཇི་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པ་)ནི། མདོ་བསྡུ་ལས། "ཐུན་བཞིར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།"[1] ཞེས་དང་། སྒྲོན་གསལ་ལས། "དེ་ལྟར་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་བཞིར་བསླབ་པ་བྱས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གཞན་དུ་མ་ཞིག་ལས་ཀྱང་ཐུན་བཞིར་བསླབ་པར་གསུངས་ལ། ཐུན་བཞི་ནི་ཛ་ལན་དྷ་རི་པས༔ "ཐུན་བཞིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་[3]ཞེས་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། ཐོ་རངས་དང་། ཉི་མ་གུང་དང་༔ ཕྱི་དྲོ་དང་། མཚན་མོ་སྟེ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པའོ།།"[4] ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྣན་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། ཕྱེད་བཅས་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། ཐུན་གསུམ་པ་ལ་ཉི་མཐའ་ཞེས་བཤད་དོ།། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་མངོན་རྟོགས་ཇི་ཙམ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐུན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་རྒྱས་ཤིང་། བར་པ་གཉིས་བསྡུས་པ་དང་། དང་པོ་རྒྱས་ཤིང་ཐ་མ་གསུམ་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གཉིས་རྒྱ་གར་བའི་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ཞིག་གིས་བཤད་པ་ནི། དལ་བྲེལ་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་པའི་བྱེད་ལུགས་ཡིན་ལ། དལ་བྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བྲེལ་ན་ཐུན་དང་པོ་ལ་ཡང་བསྡུས་པ་བྱེད་པར། མན་ངག་སྙེ་མའི་སྙེ་མ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༥བ༦

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༢༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༔ "དེ་ལྟར་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་བཞིར་བསླབ་པར་བྱས་ན། དེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས"ཞེས་སོ།།

༣ **བརླབས་པ་** དབུས་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ སློབ་དཔོན་ཛ་ལནྡྷ་རི། ཀྱེ་རྡོར་སྒྲུབ་ཐབས་སྒྲོན་མ། ཤོག་གྲངས་༥༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཐུན་བཞིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པས་ཞེས་པ་ནི་ཐོ་རངས་དང་། ཉི་མ་གུང་དང་། ཕྱི་དྲོ་དང་། མཚན་མོ་སྟེ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ།། མངོན་རྟོགས་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་ཚུལ་ལ། བདེ་མཆོག་དང་བདག་མེད་མ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་བཞི་བསྐྱེད་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་སུ་ངེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་ཐབས་བསྡུས་པ་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་མགོ་བཟུང་སྟེ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་རྫོགས་པའི་མཐའི་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་བྱས་ནས༑ དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སོ་སོའི་ཐུགས་ཁར་རང་རང་གི་ས་བོན་ལ་བཟླས་བྱའི་སྔགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བསྒོམ་པ་སོགས་བྱས་ནས་བཟླས་པ་དང་། བསྟོད་མཆོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་བྱའོ།། དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚ་སོ་སོ་ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཚ་སོ་སོ་ལ་སྦྱད་པའི་ཉེར་བསྡུ[1]བྱ་ཞིང་། ཚུལ་འདི་ལ་སྔར་ལྟག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བའི་ཚེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་ལྷ་སོ་སོའི་གདན་རྣམས་མི་དམིགས་པར་བྱའོ།། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་བསག་སྦྱང་དང་། བར་ཆད་བསྲུང་བ་གནད་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། སྐབས་ཡོད་ན་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སོགས་དང་། བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཀྱང་མ་ཆགས་ན་ཁྱད་ཆེ་བར་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་དམིགས་པ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་ཐུན་བཞིར་སློབ་པ་ནི། གཙོ་བོར་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱས་བསྡུས་གང་བསྒོམ་ཀྱང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐུ་གསུམ་དུ་འཁྱེར་བའི་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་གནད་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྒོམ་ཚུལ་ལ། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པའི་

[1] ཉེ་བར་བསྡུ་ གཙང་དཔར།

གཉེན་པོར་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་བསྒོམ་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་། སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྙམ་པའི་དག་པའི་ང་རྒྱལ་ཤུགས་ཅན་རེ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་བློ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཤུགས་མ་ཡལ་གྱི་བར་དུ་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་ཅིང་ཡིད་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་དགོས་ཏེ། མདོ་བསྡུ་ལས། "དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དང་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བས།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་གཞན་དུ་མ་ཞིག་ལས་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་བསལ་དགོས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ང་རྒྱལ་བསྒོམ་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ༑ ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་འགོག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་བསྒོམ་པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།།

ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བའི་གཉེན་པོར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། དང་པོར་སྒྲུབ་ཐབས་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པའི་ཚེ་ཡིད་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེའི་དག་པའི་སྣང་བ་རེ་ཡིད་ཡུལ་དུ་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་དལ་བུས་གསལ་བཏབ་ནས་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཐབས་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པའི་མཐར་འཛོག་སྒོམ་[2]བྱེད་པ་ན། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཕལ་ཆེ་བའི་བཞེད་པས། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་སྤྱི་ལམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་དྲན་ཤེས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༦

༢ **འཛོག་བསྒོམ་** དཔྱས་དཔར། གཙང་དཔར།

བསྙེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་དམིགས་ནས་གསལ་སྣང་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྦྱོང་ཚུལ་ཤེས་ན་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལྟར་ན། དང་པོར་ཡབ་ཀྱང་པ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་། དེ་ལ་སེམས་བཟུང་བ་ན་གཞན་གང་གི་རྣམ་པ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་། རྩ་བའི་དམིགས་པ་མི་གསལ་ན་བསྐྱར་ནས་གསལ་བཏབ་ཅིང་བཟུང་། དེའི་ཡང་སྤྱན་ནམ་མཛོད་སྤུ་ལྟ་བུ་ཆ་གཅིག་གསལ་གྱི་གཞན་མི་གསལ་ན་ཆ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་། དེ་བརྟན་པ་ན་སྐུའི་ཆ་གཞན་རིམ་གྱིས་བསྣན་ཅིང་བསྒོམ་ནས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་སྐུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་སྣང་བ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན། ཞལ་དང་ཕྱག་གཞན་བསྣན་ཞིང་བསྒོམ་ནས་གཙོ་བོའི་ཞལ་ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསལ་བ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན༑ ཡུམ་དང་། དེ་ནས་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྷ་རེ་རེ་ནས་བསྣན་ཅིང་། མཐར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རིམ་ཅན་དུ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བཞེད་དོ།། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་ཤུགས་ཅན་སྐྱེ་ཡང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་མི་འཆར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་རྣམ་པ་གསལ་པོ་འཆར་ཡང་ང་རྒྱལ་ཤུགས་ཅན་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་སྟེ་མུ་བཞི་འོང་བར་སྣང་ཞིང་། གཞན་ཡང་གདུལ་བྱའི་བློའི་དབྱེ་བས་སྐྱེ་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འོང་བས་བློ་དང་བསྟུན་པའི་འཁྲིད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བའི་བྱིང་རྒོད་གཅོད་ཚུལ་དང་། དྲན་ཤེས་བསྐྱེན་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་གི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་སྦྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་[1] བརྒྱད་ལྡན་དུ་བསྒོམ་པ་དགོས་སོ།།

[1] སྤོང་བའི་འདུ་ཤེས་ དཔྱས་དཔར།

སྣང་བྱ་ཐ་མལ་གྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་དབང་ཤེས་ལྔའི་སྣང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཤེས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣོད་བཅུད་དུ་སྣང་བ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་ནས་[1]འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་ལྟར་ས་བོན་སྤོང་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སོགས་སྤོང་བ་ལྟར། ལྔའི་རྣལ་འབྱོར་གསལ་བཏབ་མ་བཏབ་གང་ཡིན་ཀྱང་། རེ་ཞིག་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་[2]མི་རུང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྤོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཁམས་མི་སྙོམས་པ་སོགས་ཀྱི་གློ་བུར་གྱི་རྐྱེན་གཞན་མེད་པ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གསལ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་གསལ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ངོར་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་། ང་རྒྱལ་གསལ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐུན་འཕྲོས་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཡིད་ངོའི་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་ཞེན་གཉིས་པོ་འདི། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གསལ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་དག་པའི་སྣང་ཞེན་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ཤུགས་དྲག་པར་འཕོས་ནས། དག་པའི་སྣང་ཞེན་དེ་ཉིད་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་བར་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འགོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པ་ཆེ་བས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། དབང་ཤེས་ལྔའི་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ལྡོག་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་དེ་དག་གི་སྣང་བ་བཀག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཤེས་དོན་དེ་ལ་ཞུགས་ཚབས་ཆེ་བས་དབང་ཤེས་ལྔ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། “རྣམ་ཤེས་

---

1 **བསྒོམ་ནས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
2 **སྐྱེར་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས།། ནུས་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་ཕྱིར།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྣང་བ་ཡིད་དོར་གང་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་སློབ་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་ཏུ་བལྟ་བ་ལ་བསླབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ་སྔར་ཡང་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་ཚུལ་འདི་ནི་རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཕྲ་བ་རྟོག་པའི་[2]རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ནི་སྔར་བསྟན་པ་ཉིད་དོ།། དེ་ལྟར་བསླབས་པས་རང་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་བརྟན་པ་ནས། རང་ལྷ་དེའོ་སྙམ་པའི་འཛིན་སྟངས་མངོན་གྱུར་བར་མ་ཆད་དུ་མེད་ཀྱང་། ང་རྒྱལ་གྱི་རྩེ་མ་ཡལ་ཞིང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་མ་ཉམས་བར་དུ༑ ལུས་ཀྱི་འགྲུལ་བསྐྱོད་[3]དང་ངག་གི་སྨྲ་བརྗོད་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་བ་[4]དང་སྔགས་བཟླས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་བརྟན་པོར་སོང་བ་ན། གཞན་གྱིས་བྱས་ན་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྤྱོད་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྒྱུར་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྤྱོད་ལས། “ཤྲཱི་ཧེ་རུ་ཀ་ཡི་གོ་འཕང་གནས།། ཡན་ལག་གི་ནི་བསྐྱོད་པ་དང་༑ ཚིག་གི་རབ་འབྱམས་ཇི་སྙེད་པ།། དེ་སྙེད་ཕྱག་རྒྱ་གསང་སྔགས་ཡིན།།”[5] ཞེས་

༡ སྡེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༡བ༤

༢ **རྟོགས་པའི་** དབུས་དཔར།

༣ **བསྒུལ་བསྐྱོད་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ **བཅིངས་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༢བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་གཞིར་གནས་པའི།། ཡན་ལག་བསྐྱོད་པ་ཇི་སྙེད་དང་།། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཇི་སྙེད་པ།། དེ་སྙེད་ཕྱག་རྒྱ་གསང་སྔགས་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།

གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ལྔ་པ་དེ་ལྟར་བསླབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་བཤད་པ་ལ། ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ནི། ཕྲ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པས་ཤེས་ལ། རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ནི། དགྲ་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་ལས༑ "དེས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལག་མཐིལ་གྱི་ཞིང་ཏོག་ལྟར་རང་དབང་དུ་མཐོང་བ་ན། དེ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཐུན་མཚམས་ངེས་པ་མེད་པར་བྱས་ལ།"[1] ཞེས་དང་༑ སྒྲུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། "དངོས་གྲུབ་ནི་སེམས་བརྟན་པ་སྟེ་བདག་ཉིད་ལྷའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང་། དེའི་ང་རྒྱལ་བདག་ལ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དེ་ཐོབ་པའོ༑༑"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་། ཕྱག་མཚན་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱི་བོའི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་འབྲས་ཀྱི་ནང་དུ་ས་སྙིང་ཡབ་ཡུམ་བསྒོམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིའང་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་དང་། ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་། སྤྱན་གྱི་དཀར་ནག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པར་ཅིག་ཆར་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་། བདག་ཉིད་ལྷ་དངོས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོས་པའི་འཛིན་སྟངས་དང་བཅས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཇི་ཙམ་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་གོམས་པ་དབང་དུ་གྱུར་པའོ།། ཐུར་ཐུན་འཇོག་རྒྱུན་ཆད་ཁོང་སུ་ཆུད་པའི་ཚད་སློས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་ཚད་ཡིན་གྱི་དབང་ཐོབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་དབང་

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རཏྣ་ཀ་ར་ཤཱནྟི། དགྲ་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༠ན༧

[2] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། གི སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རཏྣ་ཀ་ར་ཤཱནྟི། དཀའ་འགྲེལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ། རྟོག་པ་གཉིས་པའི་ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དངོས་གྲུབ་ནི་སེམས་བརྟན་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་ལྷའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང་ང་རྒྱལ་དུ་གཞག་པ་རྒྱུན་དུ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་འཐོབ་པའོ།།" ཞེས་སོ།།

ཐོབ་པ་དགོས་སོ།། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས༔ ལས་དང་པོ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་གསུངས་པའི་བཞི་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་[1]རྫོགས་རིམ་ལ་ནུས་པ་རྙེད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་༔ དང་པོ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཐོག་མར་སློབ་པ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རགས་པ་ལ་ཡང་གསལ་སྣང་མ་ཐོབ་པའི་བར་ཡིན་ལ་གཉིས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རགས་པ་རྣམས་ཅིག་ཆར་ཡིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྣང་ལ། མིག་ལ་བཀོད་པའི་ས་སྙིང་སོགས་ལྷ་ཕྲ་བ་རྣམས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་སྣང་མི་ནུས་པར་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་ལ་བསླབ་དགོས་པའི་སྐབས་དང་། གསུམ་པ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་ཕྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྔར་བཞིན་གསལ་བར་སྣང་བའི་གནས་སྐབས་ཏེ། ལུགས་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། འོ་ན་ཡུན་རིང་ཐུང་ཇི་ཙམ་ཞིག་[2]གོམས་ན་ལྷ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་སྙམ་ན་དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། "དེ་ལྟར་ཇི་སྲིད་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། ཡང་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་[3]གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཟླ་བ་དྲུག་གམ་ལོ་གཅིག་གི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསྒོམ་པའི་ཡུན་ཚད་བསྟན་པ་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལོ་གཅིག་ལས་ཡུན་རིང་བའི་ཚད་མ་གསུངས་པས། དབང་བསྐུར་

༡ **མཐར་ཕྱིན་པས་** དབུས་དཔར།

༢ **རིང་ཐུང་ཙམ་ཞིག་** དབུས་དཔར།

༣ **ཏིང་འཛིན་** དབུས་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཡི སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་བསྟོད་འགྲེལ། ཤོག་གྲངས་༡༩༤ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟར་ཇི་སྲིད་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་ཉིན་རེ་ཞིང་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། ཡང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཟླ་བ་དྲུག་གམ་ལོ་གཅིག་གི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་གཞིར་བཞག་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་[1]གྱི་གནད་ལ་མཁས་པས་ཉིན་མཚན་དུ་འབད་ན་ཡུན་ཧ་ཅང་རིང་པོ་མི་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་ཤིང་ལ་དྲོད་བྱུང་བ་ན་དྲོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཆུང་དུ་སོང་གི་བར་དུ་དལ་བསོས་ནས་ཡང་གཙུབས་ཤིང་། ཡང་བསོ་བ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་མེ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ཀྱི༑ དྲོད་བྱུང་བ་ཙམ་ནས་ཀྱང་[2]བར་མ་ཆད་པ་[3]གཙུབས་ན་དྲོད་ཇེ་ཆེར་སོང་ནས་མཐར་མེ་འབྱུང་བ་[4]ལྟར། ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་དེ་བསྒོམ་པས་གསལ་སྣང་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པ་ན༑ ཡང་བློ་དེའི་རྩེ་ཡལ་གྱི་བར་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བས་སེམས་གཡེངས་ནས་སླར་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྤེལ་མར་འཇུག་པ་ལ་ནི་སྔ་ཕྱི་རྣམས་དྲིལ་བས་ལོ་གྲངས་ཆེས་མང་པོ་འདས་སུ་ཟིན་ཀྱང་གསལ་སྣང་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བློ་སྔ་མ་སྔ་མའི་གསལ་སྣང་དང་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉུས་པ་མ་ཉམས་པ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམ་ན་མྱུར་དུ་གསལ་སྣང་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། "རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།།' བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ།། 'ཡང་དང་ཡང་ཞིང་ངལ་བསོས་ན།།' གཙུབས་པས་མེ་ཕྱིན་མི་འགྱུར་ཏེ།། རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ།། 'ཁྱད་པར་མ་ཐོབ་བཏང་མི་བྱ།།"[5] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་ལྟའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་བའི་གསལ་སྣང་བརྟན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ། སྔོན་དུ་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དོན་དེ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཡིད་ཤེས་ལ་རྣམ་

༡ **སྐྱོར་ཚུལ་** དབུས་དཔར།

༢ ཙམ་ཀྱང་ དབུས་དཔར།

༣ **ཆད་པ་** གཙང་དཔར།

༤ **མི་འབྱུང་བ་** གཙང་དཔར།

༥ སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ཁི སློབ་དཔོན་ཨཱཪྻ་ཤཱུ་ར། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༢༢༥ན་༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ། ཐ་མ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།།' 'ཡང་དང་ཡང་ཞིང་ངལ་བསོ་ན།།' 'ཁྱད་པར་མ་ཐོབ་གཏོང་མི་བྱ།།' ཞེས་སོ།།

པ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་བ་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། “མི་གཙང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས།། ཡང་དག་མིན་པའང་བསྒོམས་པ་[1]ཡི།། སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་རྟོག་མེད་[2]དང་།། གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་།།”[3] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཅི་སྟེ་རྟོག་པ་བསྒོམ་པས་བློ་དེའི་རྒྱུན་རྟོག་[4]མེད་དུ་འགྱུར་བ་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་ཇི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། “རྣམ་པར་རྟོག་[5]དང་རྗེས་འབྲེལ་གང་།།’ དོན་གསལ་སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན།།”[6] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དོན་དེའི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུས་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་ཤར་ཀྱང་རྟོག་མེད་དུ་མི་འགྲུབ་ན། ཕྱི་རོལ་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་རྣམས་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྟོག་པ་ཇི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མི་སྲིད་ན་ཐར་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པའི་[7]རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མཐུན་དཔེ་མ་རྙེད་ལ།[8] “འདོད་འཇིགས་མྱ་ངན་གྱིས་བརླམས་དང་།།[9] ཆུན་པོ་རྨི་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པས།། མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི།། ‘ཡང་དག་མིན་པའང་མཐོང་བར་འགྱུར།།”[10] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་སྐྱུར་པ་གདབ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།། འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་

༡ **བསྒོམས་པ་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ **རྟོགས་མེད་** དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ་ དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩ན༦

༤ **རྟོགས་** དབུས་དཔར།

༥ **རྟོགས་** དབུས་དཔར།

༦ སྡེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ་ དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་ནི།།’ ཞེས་སོ།།

༧ **བསྒྲུབ་པའི་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༨ **མི་རྙེད་ལ།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༩ **བརླབས་དང་།།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

༡༠ སྡེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅེ་ དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཡང་དག་མིན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར།།’ ཞེས་སོ།།

བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྔགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཞེས་པ་དང་། ཕྲ་བ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ནང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་སོ།།

དྲུག་པ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་སྔགས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ལ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ལས། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ནི་དང་པོའོ།། དེ་ལ་ཡང་། "ཞི་སོགས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་།། དེ་བཞིན་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་ནི།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་ཐ་མ་ནད་ཞི་བ་དང་། ཚེ་དང་ཤེས་རབ་དང་འབྱོར་པ་སོགས་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། བློན་པོ་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་དུ་བྱ་བ་སོགས་དང་། གདུག་པ་ཅན་བསད་པ་དང་། བསྐྲད་པ་དང་། རེངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཞིའི་དངོས་གྲུབ་དང་། དངོས་གྲུབ་འབྲིང་པོ། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། "རྫས་བརྒྱད་ཡན་ལག་བསྒྲུབ་པ་བཤད།། རི་ལུ་མིག་སྨན་དངོས་གྲུབ་དང་།། ས་འོག་རལ་གྲིའི་དངོས་གྲུབ་དང་།། ནམ་མཁར་འཕུར་དང་མི་སྣང་དང་།། ཤི་བ་མེད་དང་ནད་འཇོམས་སོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དོ།། དེ་ལ་རི་ལུའི་དངོས་གྲུབ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་ནས་ཉི་མ་རེ་ལ་རེ་རེ་རྒྱུན་དུ་ཟོས་ན་ལུས་འོད་ཟེར་གྱི་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པ་དང་། གསེར་བཙོ་མའི་མདངས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྲེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་ཤུགས་དྲག་པོའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢བ༢

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༠ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྫས་བརྒྱད་ཡན་ལག་སྒྲུབ་པ་བཤད།།། རིལ་བུ་མིག་སྨན་དངོས་གྲུབ་དང་།། ས་འོག་རལ་གྲིའི་དངོས་གྲུབ་དང་།། ནམ་མཁར་འཕུར་དང་མིག་སྨན་དང་།། འཆི་བ་མེད་དང་ནད་འཇོམས་དང་།།" ཞེས་སོ།།

ལྡན་པ་དང་། ཛི་ལྟར་འདོད་པའི་སྨོན་ལམ་འགྲུབ་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཕན་ཡོན་དྲུག་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།། མིག་སྨན་ནི། དུད་པའི་མིག་སྨན་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་རབ་མི་སྣང་བ་དང་། འབྲིང་ས་འོག་ན་གནས་པའི་གཏེར་མཐོང་བ་དང་། ཐ་མ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་དབང་དུ་བྱེད་པ་གསུམ་འགྲུབ་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ།། ས་འོག་གི་དངོས་གྲུབ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོའི་ལུས་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་འོག་གི་དཔག་ཚད་དུ་མའི་བར་དུ་ཆུ་ལ་ཉ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་བྱེད་པ་སོགས་སོ།། རལ་གྲིའི་དངོས་གྲུབ་ནི་རལ་གྲི་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་བསྒྲུབ་ནས་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས། མཁའ་སྤྱོད་དང་། རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་སོགས་དང་། འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་གང་འདོད་པའི་གནས་སུ་ཡུད་ཙམ་གྱིས་ཕྱིན་པར་ནུས་པའོ།། དངོས་གྲུབ་ལྷག་མ་བཞི་ནི་གོ་སླའོ།། དངོས་གྲུབ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱོགས་ལ་གཞོལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་བཟླས་པ་དང་། སྦྱིན་སྲེག་དང་། རྫས་དང་། འཕྲུལ་འཁོར་སོགས་ལ་བལྟོས་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་ལ། ནང་ལ་གཞོལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ནི་དེ་དག་ལ་མ་ལྟོས[1]་པར་བསམ་གཏན་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་ནུས་ཏེ། རི་ལུ་དང་ཕྱག་མཚན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སོགས་ཀྱང་རྫས་ལ་མ་ལྟོས་པར་བསྒོམ་པའི་རི་ལུ་དང་ཕྱག་མཚན་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་བཤད་དོ།།། དེ་ཡང་ནད་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཐུན་ཚོགས་འགྲུབ་པ་ནི། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྔགས་པ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཙུང་ཟད་བརྟན་ཞིང་། བཟླས་པ་སོགས་ཚད་དུ་རྫོགས་པས་ད་ལྟ་ནས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་ནུས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་འགྲུབ་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་མཆོག་དམན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ

[1] མ་བལྟོས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་ཡུན་རིང་པོ་མི་དགོས་པར། ཚོགས་ཆུང་ངུས་ཞག་བདུན་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བ་ལ་འགྲུབ་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྔགས་པས་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་སྤྱད་པ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་[1]དང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་། སྒྲོན་གསལ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མི་བསྒྲུབ་པར་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་ན། དེའི་གོང་དུ་[2]སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་ནང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་སྔགས་པས་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཟླ་བ་དྲུག་གི་བར་དུ་སྤྱད་པས། དེ་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པར་ནུས་ཀྱི། སྒོགས་ཆོག་དང་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་སོ།། [3] སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་སྒྲུབ་པ་པོས་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་སྤྱོད་པ་བྱས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་མ་གྲུབ་ན། སླར་ཡང་སྤྱོད་པ་ཟླ་བ་དྲུག་སྤྱོད་པའི་སྒོགས་ཆོག་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན། ཡང་སྤྱོད་པ་ཟླ་བ་དྲུག་བྱེད་པའི་སྒོགས་ཆོག་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཟླ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ལན་གསུམ་སྤྱད་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་བཤད་པ་བཞིན་མ་གྲུབ་ན། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནས་གསུངས་པའི་ལྟ་ལ་ཕུར་གདབ་དང་། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་པ་ནས་གསུངས་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བྱས་ན། དེ་ནས་གདོན་མི་ཟ་བར་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་སྔགས་ལ་གཞོལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།། དོན་འདི་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། "ཧེ་སྲིད་མཐོང་བ་དེ་སྲིད་དུ།། རྣམ་གཉིས་ཟླ་བ་དྲུག་ཏུ་བསྒོམ།། འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས།། ཐམས་

---

[1] དེའི་ཕྱིར་རྩ་རྒྱུད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
[2] འདིའི་གོང་དུ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
[3] མི་བལྟོས་སོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཅན་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་བྱ།། གལ་ཏེ་ཟླ་བ་དྲུག་གིས་ནི།། ཇི་སྐད་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ན།། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོ་ག་དང་།། སློམ་པ་ལན་གསུམ་བརྩམ་པར་བྱ།།[1] དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་པོས།། 'མཐོང་བར་འགྱུར་བར་མ་གྱུར་ཅིང་།། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མ་གྲུབ་ན།།' དྲག་ཤུལ་སྤྱོར་བས་བསྒྲུབ་པར་བྱ།། དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ནི།། 'འགྲུབ་པ་ངེས་པར་ཉེ་བར་འགྱུར།།' རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྦྱོར་བས་ནི།། རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུས་ཕུར་བུ་གདབ།། དེ་ནས་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་།;། 'བསྡུང་བའི་སྦྱོར་བ་དག་ཀྱང་བྱེད།།"[2] ཞེས་པ་དང་། རྟ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་པའི་མགོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། "རྡོ་རྗེ་ཡི་ནི་ཚུལ་མཆོག་འདི།། ཞག་བདུན་བར་དུ་བྱས་ན་ནི།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་གསང་།། སྐུ་དང་གསུང་ཐུགས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།" [3]ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ།། དེ་ལྟར་སྙིང་པོ་བསྐུལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་རྣམས་དུས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་འགྲུབ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ནས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷས་མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་རག་ལས་ལ། གང་གི་ཚེ་སྒྲུབ་པ་པོ་འགའ་ཞིག་གི་བློ་དང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྤྱོད་པ་ཟླ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱད་ཀྱང་། ད་དུང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷས་མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་[4]འགྱུར་བ་ཙམ་གྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་རྟོགས་པའི་ནུས་པ་མ་སྐྱེད་པའི་དབང་གིས་ལྷས་མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་ན། མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་[5]བྱ་བའི་ཕྱིར་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བ་ཡིན་ནོ།།

---

༡ **བརྩམས་པར་བྱ།།** སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་ཀྲང་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག; བཅུ་བཞི་དང་ཐ་མ་བཅས་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'མཐོང་བ་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་ཅིང་།། གང་ཚེ་བྱ་བ་མ་གྲུབ་ན།།' 'འགྲུབ་པ་ངེས་པར་ཉེ་བར་འབྱུང་།;' 'སྲུང་བའི་སྦྱོར་བ་དག་ཀྱང་བྱ།།' ཞེས་སོ།།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྟ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༥བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཚུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྡོ་རྗེ་ཡི་ནི་ཚུལ་མཆོག་འདི;། ཞག་བདུན་བར་དུ་བྱས་ན་ནི།། གསང་ཆེན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྲུབ་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

༤ **བརློབས་པར་** དབུས་དཔར།

༥ **བརླབས་པར་** དབུས་དཔར།

དེ་ལྟར་སྙིང་པོ་བསྐྱིལ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྔགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་སྔགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར། སྒྲོན་གསལ་ལས༔ "སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་ལ་གོམས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། གང་གི་ཚེ་དངོས་གྲུབ་རྙེད་པར་མ་གྱུར་ན་དེའི་ཚེ་རང་གི་ལྷ་ལ་སྙིང་པོ་བསྐྱིལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།"[1] ཞེས་དང་། "དེ་ལྟར་སྔགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་གཟིགས་ནས་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་དེ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་རས་ཀྱིས་འཚོ་བའི་ཐབས།"[2] ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ།། སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒོམ་བསམ་[3]དང་། སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་བསྐྱིལ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་གཅོད་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཞན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པས་ལས་བསྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ལས་དེ་དང་དེ་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་ཏེ། མདོ་བསྲེ་ལས། "དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས༔ སྔགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཇི་སྙེད་པ།། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས།། དབང་པོ་གཉིས་ནི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟག་པར་བྱ།། 'ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་བོ།།"[4] ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། "ཕྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱིན་སྲེག་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་མམ་ཕྲེང་བའི་སྔགས་སམ། སྔགས་དང་སྨན་གྱི་སྦྱོར་

---

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༠བ༡

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༣ན༥

༣ **བསྒོམ་བསམ་** དབུས་དཔར། གཅང་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་དང་བསྲེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༥ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནས་བརྗོད་པ་ཐ་མ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་'ཞེས་སོ།།

བས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དོན་འདི་ཉིད་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་།། གཞན་ཡང་ལས་གང་བསྒྲུབ་ཀྱང་ལས་དེ་ཉིད་གང་ལ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེར་སྣང་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་ལེགས་པར་ཟིན་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལས་སྦྱོར་རྣམས་བཤད་པ་བཞིན་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་སྒྲོན་གསལ་ལས། "བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།"[2] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་དང་། ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་།། གཞན་ཡང་རླུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆེས་ཆེར་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་ནས་ལས་རྣམས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་གྲོགས་བྱེད་པར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ལས། "འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ནི།།' ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཛེས་མཆོག་གིས།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ལས་བྱུང་།། ཀུན་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགུགས།།"[3] ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ།། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཚོགས་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ལས་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་གང་དུ་ཁ་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། གང་གི་ཚེ་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༠༩བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། "ཕྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱིན་སྲེག་ཡི་གེ་གསུམ་མམ་ཐེང་བའི་ཐུགས་སམ། ཐུགས་དང་སྔགས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།" ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༣༨ན༢

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ 'འགོག་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ནི།།' ཞེས་སོ།།

དང་། ལྷ་དང་ཆས་གོས་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར་དང་། ལས་གང་བསམ་པ་གང་གིས་བྱེད་པ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ལས་གང་གནས་གང་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཡུལ་གང་ལ་ལས་གང་བྱེད་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ལས་གང་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཟས་ཇི་ལྟ་བུ་བསྟེན་པ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ལས་གང་ཚོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་བསྒྲུབ་པ་ཚོ་གའི་ཁྱད་པར་རྣམས་སོ།། དེ་དག་ལས་དང་པོ་བཞི་ནི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་གསུངས་པ་སྒྲོན་གསལ་དུ་དྲངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་བཞི་ནི། རྩ་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ཞིབ་ཏུ་འཆད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཡི་འདིར་ཡི་གེ་ཧ་ཅང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ།། དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་པ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་ཟད་གོམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལས་གང་བསྒྲུབ་ཀྱང་སྔོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྙེན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ལྷ་མོ་བཞིའི་ཕྲེང་སྔགས་དང་། ཁྲོ་བོའི་ཕྲེང་སྔགས་སོགས་སྔགས་གང་གི་སྒོ་ནས་ལས་བསྒྲུབ་པའི་སྔགས་དེ་ལ་སྒྲོས་སུ་བཟླས་པ་འབུམ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ལས། "ཡང་ན་ཁྲོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི།། དབེན་པའི་གནས་ནི་ཆེན་པོ་རུ།། 'སྔགས་པས་འབུམ་དུ་བཟླས་བྱས་ནས།།' ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་བཤད།།"[1] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་སྡོམ་འབྱུང་ལས། "རྫོགས་ལྡན་ལ་ནི་བཟླས་བྱ་གཅིག །ཉིས་འགྱུར་གསུམ་ལྡན་ལ་བཟླས་བྱ།། སུམ་འགྱུར་གཉིས་ལྡན་ལ་རབ་བརྗོད།། རྩོད་ལྡན་བཟླས་པ་བཞི་འགྱུར་རོ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་སྦྱོར་གྱི་སྔོན་གྱི་བཟླས་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༣བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཙུང་མི་འདྲ་སྟེ། 'སྔགས་པས་འབུམ་དུ་བཟླས་པ་ཡིས།།' ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༠ན༥ ལས་བྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། "རྫོགས་ལྡན་དུས་སུ་གཅིག་བཟླས་པ།། གསུམ་ལྡན་དུས་སུ་ཉིས་འགྱུར་བཟླས།། གཉིས་ལྡན་དུས་ན་སུམ་འགྱུར་བཤད།། རྩོད་དུས་བཞི་འགྱུར་དུ་ནི་བཟླ།།" ཞེས་སོ།།

པའི་ཚད་ཇི་ཙམ་གསུངས་པ་དེ་དང་དེ་ད་ལྟ་བཞི་འགྱུར་དུ་བཟླ་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་པས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

གསུང་རབ་མཁའ་དབྱིངས་མཛེས་པའི་ལང་ཚོ་ལ།། རིགས་པའི་འོད་སྟོང་རྩེ་དགས་རྣམ་རོལ་ཅིང་།། ལེགས་བཤད་ཆུ་སྐྱེས་བཞད་པའི་དཔལ་སྟེར་བ།། བསྟན་པའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་གཞན་ཡོད་མིན།། དེ་ཡིས་ས་སྟེང་མཁས་རློམ་མེ་ཁྱེར་ཚོགས།། ཐག་དོག་ཁུང་བུར་སྦུར་དུ་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་།། ཡོག་སླ་འབྱུང་པོའི་བྱ་ཚོགས་ཡོང་གྱུར་ཀྱང་།། བདག་བློའི་ཉིན་བྱེད་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་མ་ཡིན།། རིམ་གཉིས་འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་ནོར་བུ་དེ།། རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་ཁྲོན་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི།། མཁས་མཆོག་གདེངས་ཅན་དབང་པོའི་ཅོད་པན་ལ׃׃ གནས་ཀྱི་བ་ལང་རྨིག་རྗེས་ཆུ་ལས་མིན།། ཁོ་བོ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་ནས׃׃ རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་འབྱེད་པ་ལ།། བློ་ངན་རིགས་རྒྱུད་ཀན་པོའི་ལུགས་འཛིན་རྣམས།། སྤང་བས་རང་ཉིད་དུབ་པར་མ་བྱེད་ཅིག །མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་ཆེ་དང་རིགས་ཚུལ་ལ།། ཙུང་ཟད་མ་སྦྱངས་ཆ་ཙམ་མི་ཤེས་ཀྱང་།། ཐན་ཚེགས་ཚོ་གའི་འདོན་པ་གོམས་ཙམ་གྱིས།། རྒྱུད་དོན་འཆད་པར་འདོད་པ་གད་མོའི་གནས།། རྒྱུད་དང་བསྟུན་ཆེ་ཤིན་ཏུ་འགལ་གྱུར་ཅིང་།། དྲི་མེད་རིགས་པའི་དཔྱད་པས་འདོར་དགོས་ཀྱང་།། ཀན་རབས་ཚིག་གི་ཞེན་པས་འཇུག་དགོས་པའི།། ལམ་དེས་ལྷུན་པོ་མིན་པ་སུ་ཞིག་མགུ׃׃ སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱིན་བཟང་ལ་མ་བྱང་ཡང་།། ལྷུན་པོའི་དཔུང་ཚོགས་ཚིག་ངན་བྱུང་རྒྱལ་གྱིས།། རང་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་དང་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ།། དེ་དག་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་ཆོམ་རྐུན་ཡིན།། དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་སྦྱངས་པའི་སློབ་མ་ནི།། བརྒྱ་ཐག་དབང་གིས་སྤྱད་པའི་བརྗེ་ཚོང་མཁན།། ལྟོ་ཕྱིར་ཆོས་འཚོང་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ།། རེ་ཤིག་ངལ་བསོ་བྱས་ན་གནོད་པ་ཆུང་།། མཐའ་དྲུག་འཆིང་བས་བཅིངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན།། ཇི་བཞིན་ཕྱེ་ནས་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་མཆོག །བསྐྱེད་རིམ་འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་དགའ་སྟོན་

འདི།།། སྐལ་བཟང་བློ་གྲོས་ལྡན་ལ་བདག་གིས་བསྒྲུབས།། དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་བླ་མའི་ཞབས་བསྟེན་ཅིང་།། ལམ་བཟང་འདི་ཡིས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་མཆོག །རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་མ་ལུས་ཁྱབ་བྱེད་ཤོག །རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་བཤད་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་སྤྱི་བོས་རེག་པས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དོན་མཐའ་དག་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་སར་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཁྱུ་མཆོག་ལྷབས་པོ་ཆེའི་གནས་ཐོབ་པ། ཕྱི་དང་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་གཙང་ཉང་སྟོད་རིགས་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སའི་ཆ། ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་ལེགས་བཤད་སྒྲིག་པའི་ཚལ།[1] དཔལ་འཁོར་སྡེ་ཆེན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི། སྡེ་སྣོད་དང་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་[2]དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་སྟན་གཅིག་པ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་བགྱིས་སོ།། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། །།

སྭསྟི། རྒྱལ་བསྟན་པད་ཚལ་བན་བདེའི་དྲི་བསུང་ཅན།། བཤད་སྒྲུབ་འདབ་རྒྱས་རྣམ་གྲོལ་སྙིང་རྗེའི་བཅུད།། འགྲོ་ཀུན་སྤྱོད་ཕྱིར་སྐྱ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་།། ཆོས་སྡེ་ཆེ་ནས་ཆོས་སྦྱིན་ཆར་འདི་སྤེལ།། སརྦ་ཛ་ག་ཏཾ།། །།

༡ **སྒྲིགས་པའི་ཚུལ།** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ **བརྟུལ་ཤུགས་** དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༄༅། ཟུར་རྒྱན་དང་པོ།

དེ་ཉིད་ཞི་དགུའི་ཚིགས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་དང་པཎ་ཆེན་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་བཀོད་པ།

ཨང་།	རྫེའི་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལས་གསུང་ཚུལ།	པཎ་ཆེན་བསྐྱེད་རིམ་ལས་གསུང་ཚུལ།	རྩ་ཚིག་བདག་སྐྱེད་ཀྱི་མཚམས།
༡	གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རྩ་ཚིག་མེད།
༢	སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད།	བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད།	རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེར་གསལ་བ། ཞེས་པ་ནས། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༣	བཀའི་འཁོར་ལོའི་གཙོ་བོ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	སྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ཨོཾ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཞེས་པ་ནས། སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༤	འཁོར་ཁྲོ་བོ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	སྲུང་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོ་ཞེས་པ་ནས། ཚར་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞུགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༥	བགེགས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པའི་དེ་ཉིད།	བགེགས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པའི་དེ་ཉིད།	བདག་ཉིད་ཀྱིས་འོག་གི་གནོད་མཛེས་ལ་ཞེས་པ་ནས། གཡོ་འགྱུལ་མེད་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༦	ར་བ་ལ་སོགས་པས་བསྲུང་བའི་དེ་ཉིད།	ར་གུར་སོགས་ཀྱི་བསྲུང་བའི་དེ་ཉིད།	ཏྲཱི་ཧཱུྃ་ཛཿཞེས་པ་ནས། ཨོཾ་ཨཱ་ཧཱུྃ་ཞེས་པའི་བར།
༧	ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	དངོས་པོ་མེད་པས་ཞེས་པ་ནས། སྨོན་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༨	རྡོ་རྗེའི་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རྡོ་རྗེ་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་ཞེས་པ་ནས། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༩	རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་ཁོར་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ཧྲཱིཾ་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་གདན་ཞེས་པའི་བར།
༡༠	ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་དགོད་པའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འགོད་པའི་དེ་ཉིད།	དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་རང་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༡༡	ལྷག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་ལ་བསྡུ་བའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུྃ་སྔོན་མོའི་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་ནས་རྐང་མཐིལ་གཉིས་སུ་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་བར།
༡༢	དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་དེ་ཉིད།	བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། ཨཱཪྻ་ཀོཎྜི་ཞེས་པའི་བར།
༡༣	ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལྡང་བའི་དེ་ཉིད།	ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ལས་ལྡང་བའི་དེ་ཉིད།	གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་ཞེས་པ་ནས། སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྩེགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།

༡༤	ཟླ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད།	ཟླ་བ་ལས་བྱུང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༡༥	ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད།	ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལས་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཞེས་པ་ནས། ཟླ་བར་སྣང་བ་དེ་དངོ་ཞེས་པའི་བར།
༡༦	ས་བོན་ལས་བྱུང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	ས་བོན་ལས་བྱུང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་ཐིམ་ཞེས་པའི་བར།
༡༧	ཕྱག་མཚན་ལས་བྱུང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	ཕྱག་མཚན་ལས་བྱུང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས། བཛྲ་ཨཱ་ཏྨ་ཀོ྅ཧཾ་ཞེས་པའི་བར།
༡༨	སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱུང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱུང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	རྡོ་རྗེ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནས། ན་བཟའ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༡༩	སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་དེ་ཉིད།	དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བའི་དེ་ཉིད།	རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཞེས་པ་ནས། ན་བཟའ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༢༠	ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ལུས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་ཅེས་པ་ནས། ཆ་སོ་སོར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༢༡	ཕུང་པོ་གཤེགས་པར་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ཕུང་པོ་ལྔ་རིགས་ལྔར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ཅེས་པ་ནས། དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ནོར་བུ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
༢༢	ཁམས་གཤེགས་མར་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ལྟེ་བར་ལུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། སྒྲོལ་མའི་ཕྱག་མཚན་ཐ་མ་རལ་གྲི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
༢༣	མིག་སོགས་སེམས་དཔར་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	མིག་སོགས་ས་སྙིང་སོགས་སུ་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	མིག་གཉིས་སུ་ཞེས་པ་ནས། བྱམས་པའི་ཕྱག་མཚན་ཐ་མ་རལ་གྲི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
༢༤	གཟུགས་སོགས་སེམས་མར་སྒོམ་བའི་དེ་ཉིད།	ཡུམ་ལྔ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	མིག་གི་སྒོར་ཞེས་པ་ནས། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་ཕྱག་མཚན་ཐ་མའི་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
༢༥	ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ལག་པ་གཡས་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཉམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༢༦	སྐུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དེ་ཉིད།	སྐུ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རང་གི་སྤྱི་བོར་ཞེས་པ་ནས། ཨཱ་ཏྨ་ཀོ྅ཧཾ་ཞེས་པའི་བར།
༢༧	གསུང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དེ་ཉིད།	གསུང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རང་གི་ལྕེའི་དབུས་སུ་ཞེས་པ་ནས ཨཱ་ཏྨ་ཀོ྅ཧཾ་ཞེས་པའི་བར།

༢༨	ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དེ་ཉིད།	ཐུགས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རང་གི་སྙིང་གའི་ཞེས་པ་ནས། ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ་ཞེས་པའི་བར།
༢༩	དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་དེ་ཉིད།	སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ་ཞེས་པའི་བར།
༣༠	ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད།	ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད།	རང་ཉིད་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའིཞེས་པ་ནས། ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་བར།
༣༡	ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད།	ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད།	དེའི་ཐུགས་ཀར་ཞེས་པ་ནས། ཚིམ་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༣༢	རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་སྙིང་ག་ནས་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ལྔས་གང་བར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༣༣	རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་དེ་ཉིད།	རྗེས་ཆགས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་དུ་གྱུར་ཅེས་པ་ནས། ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ་ཞེས་པའི་བར།
༣༤	མཆོད་པའི་དེ་ཉིད།	མཆོད་པའི་དེ་ཉིད།	རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གྱུར་ཅེས་པ་ནས། ཨཱཏྨ་ཀ྅ཧཾ་ཞེས་པའི་བར།
༣༥	གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་ཧཱུྃ། ཞེས་པ་ནས། རིམ་པ་དང་པོའི་བྱང་དུ་འཁོད་ཅེས་པའི་བར།
༣༦	གཤེགས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	གཤེགས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	སྤྱན་མ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་དྲངས་ཞེས་པ་ནས། རིམ་པ་དང་པོའི་བྱང་ཤར་དུ་འཁོད་ཅེས་པའི་བར།
༣༧	སེམས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	སེམས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་བསྐྱེད་པ་ཕྱིར་དབྱུང་རང་གནས་སུ་འཁོད་པ།
༣༨	སེམས་དཔའ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	སེམས་དཔའ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	བྱམས་པ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་དྲངས་ཞེས་པ་ནས་བྱང་སྒོའི་གཡོན་དུ་འཁོད་ཅེས་པའི་བར་རོ།།
༣༩	ཁྲོ་བོ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	ཁྲོ་བོ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	གཤིན་རྗེ་གཤེད་རང་གི་ཐུགས་ཀར་དྲངས་ཞེས་པ་ནས། སྣར་བྱོན་ནས་འོག་ཏུ་འཁོད་ཅེས་པའི་བར།
༤༠	ཕྱག་མཚན་ལྷ་མོ་ལ་སློབ་པའི་དེ་ཉིད།	ལྷ་མོ་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	རྒྱ་ཚིག་མེད།

༤༡	ཐིག་ལེ་ཐྲ་མོའི་དེ་ཉིད།	འོག་སྒོར་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	རྩ་ཚིག་མེད།
༤༢	རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པའི་དེ་ཉིད།	ཡིད་བཟླས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	ཨོཾ་ཨཱ་ཧཱུྃ་ཞེས་པའོ།། ལྷེ་དང་མཚུ་མི་འགྱུལ་ཞིང་སྲྭ་སྤྱངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་བཟླས་པའོ།།
༤༣	ངག་གི་བཟླས་པའི་དེ་ཉིད།	ངག་བཟླས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	ཨོཾ་ཨཱཿབཛྲ་སོགས།
༤༤	གཙོ་བོ་དོན་དམ་ལ་ཞུགས་པའི་དེ་ཉིད།	གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་དེ་ཉིད།	ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། ནཱ་ད་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༤༥	བསྐུལ་བས་བསླང་བའི་དེ་ཉིད།	ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་བ་ལས་བཞེངས་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་ནས་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ཞེས་པ་ནས། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༤༦	མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དེ་ཉིད།	མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དེ་ཉིད།	མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། ཞེས་པ་ནས། མཉེས་ཤིང་ཚིམ་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༤༧	ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་དེ་ཉིད།	ཉེ་བསྡུའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུྃ་ཞེས་པ་ནས། ཡོ་ག་ཤུདྡྷོ྅ཧཾ་ཞེས་པའི་བར་རོ།།
༤༨	ཁ་ཟས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དེ་ཉིད།	ཁ་ཟས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རྩ་ཚིག་མེད།
༤༩	ལུས་ཏུས་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ལུས་བཏུས་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རྩ་ཚིག་མེད།
༥༠	དངོས་གྲུབ་ཆུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད།	དངོས་གྲུབ་ཆུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད།	རྩ་ཚིག་མེད།
༥༡	དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད།	དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད།	རྩ་ཚིག་མེད།

ས་བོན་ལས་བྱུང་ཆུབ་པ་དང་། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱུང་ཆུབ་པ་དང་། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱུང་ཆུབ་པ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་མདོ་བསྡེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པས་ཞེ་དགུའོ་ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་ཞེས་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལས་གསུངས་སོ།།

༄༅ ཟུར་རྒྱན་གཉིས་པ།

དཔར་མ་གསུམ་གྱི་བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག

ཨང་།	རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལས་གསུང་ཚུལ།	པཎ་ཆེན་བསྐྱེད་རིམ་ལས་གསུང་ཚུལ།	རྩ་ཚིག་བདག་སྐྱེད་ཀྱི་མཚམས།
༡	གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རྩ་ཚིག་མེད།
༢	སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད།	བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད།	རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེར་གསལ་བ། ཞེས་པ་ནས། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་བྱ པའི་བར།
༣	བཀའི་འཁོར་ལོའི་གཙོ་བོ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	སྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ཨོཾ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཞེས་པ་ནས། སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་ ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༤	འཁོར་ཁྲོ་བོ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	སྲུང་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོ་ཞེས་པ་ནས། ཚར་གཅོད་ ཚུལ་གྱིས་གཞུགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༥	བགེགས་ལ་ཐུར་བུས་གདབ་པའི་དེ་ཉིད།	བགེགས་ལ་ཐུར་བུས་གདབ་པའི་དེ་ཉིད།	བདག་ཉིད་ཀྱིས་འོག་གི་གནོད་མཛེས་ལ་ཞེས་པ་ཅ གཡོ་འགྱུལ་མེད་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༦	ར་བ་ལ་སོགས་པས་བསྲུང་བའི་དེ་ཉིད།	ར་གུར་སོགས་ཀྱི་བསྲུང་བའི་དེ་ཉིད།	ཊཀྐི་ཧཱུྃ་ཛཿཞེས་པ་ནས། ཨོཾ་ཨཱ་ཧཱུྃ་ཞེས་པའི་བར།
༧	ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	དངོས་པོ་མེད་པས་ཞེས་པ་ནས། སྔོན་པ་མེད་པའི་ བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༨	རྡོ་རྗེའི་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རྡོ་རྗེ་སའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་ཞེས་པ་ནས། སྣ ཚོགས་རྡོ་རྗེར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༩	རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ཧཱུྃ་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་གདན་ཞེས་པའི་བར།
༡༠	ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་དགོད་པའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འགོད་པའི་དེ་ཉིད།	དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་རང་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། རང་རང སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའ
༡༡	ལྷག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་ལ་བསྟུ་བའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟུ་བའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུྃ་སྔོན་མོའི་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་ན མཐིལ་གཉིས་སུ་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་
༡༢	དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་དེ་ཉིད།	བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། ཨཱཙྪ་གོ་ཎྜྷཾ་ཞེ བར།

༡༤	ཟླ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད།	ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཆ་ ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅེས་པའི་
༡༥	ཡེ་ཤེས་ཅམ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད།	ཡེ་ཤེས་ཅམ་ལས་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཞེས་པ་ནས། ཟླ་བར་སྣང་ དའོ་ཞེས་པའི་བར།
༡༦	ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་ ཞེས་པའི་བར།
༡༧	ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས། བཛྲ་ཨཱཏྨ་ ཞེས་པའི་བར།
༡༨	སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།	རྡོ་རྗེ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནས། ན་བཟའ་ཅ གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༡༩	སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་དེ་ཉིད།	དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བའི་དེ་ཉིད།	རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཞེས་པ་ནས། ན་བཟའ་ཅ གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༢༠	ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ལུས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་ཅེས་པ་ནས། ཆ་སོ་སོ ཅེས་པའི་བར།
༢༡	ཕུང་པོ་གཤེགས་པར་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ཕུང་པོ་ལྷ་རིགས་ལྔར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ཅེས་པ་ནས། དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་མ ནོར་བུ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
༢༢	ཁམས་གཤེགས་མར་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ལྟེ་བར་ལུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། སྒྲོལ་མའི་ཕྱག་མཚ རལ་གྲི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
༢༣	མིག་སོགས་སེམས་དཔར་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	མིག་སོགས་ས་སྙིང་སོགས་སུ་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	མིག་གཉིས་སུ་ཞེས་པ་ནས། བྱམས་པའི་ཕྱག་མཚ མ་རལ་གྲི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
༢༤	གཟུགས་སོགས་སེམས་མར་སྒོམ་བའི་དེ་ཉིད།	ཡུམ་ལྔ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྔར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	མིག་གི་སྒོར་ཞེས་པ་ནས། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་ཕྱག་ ཐ་མའི་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
༢༥	ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་སྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ལག་པ་གཡས་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཉམས་ཐམས་ཅད སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༢༦	སྐུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དེ་ཉིད།	སྐུ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རང་གི་སྤྱི་བོར་ཞེས་པ་ནས། ཨཱཏྨ་ཀོཧཾ་ཞེས་པའི

༢༨	ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་དེ་ཉིད།	ཐུགས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རང་གི་སྙིང་གའི་ཞེས་པ་ནས། ཨཱཿཧཱུཾ་གོཉྷཾ་ཞེས་པ
༢༩	དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་དེ་ཉིད།	སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཨཱཿཧཱུཾ་གོཉྷཾ་ཞེ བར།
༣༠	ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད།	ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད།	རང་ཉིད་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའིཞེས་པ་ནས། ལུས པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་བར།
༣༡	ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད།	ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད།	དེའི་ཐུགས་ཀར་ཞེས་པ་ནས། ཚོམ་པར་བྱེད་པར་ ཅེས་པའི་བར།
༣༢	རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་སྙིང་ག་ནས་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ལྔས་གང གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༣༣	རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་དེ་ཉིད།	རྗེས་ཆགས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་དུ་གྱུར་ཅེས་པ་ནས། ཨཱཿཧཱུཾ་གོཉ པའི་བར།
༣༤	མཆོད་པའི་དེ་ཉིད།	མཆོད་པའི་དེ་ཉིད།	རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གྱུར་ཅེས་པ་ནས། ཨཱཿཧཱུཾ་གཉ ཞེས་པའི་བར།
༣༥	གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧཱུཾ། ཞེ ནས། རིམ་པ་དང་པོའི་བྱང་དུ་འཁོད་ཅེས་པའི་བར
༣༦	གཤེགས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	གཤེགས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	སྤྱན་མ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་དྲངས་ཞེས་པ་ནས། རིམ དང་པོའི་བྱང་ཤར་དུ་འཁོད་ཅེས་པའི་བར།
༣༧	སེམས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	སེམས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	རྡོ་རྗེ་མ་ལྔ་ཡུམ་གྱི་བསྐུར་བསྐྱེད་པ་ཕྱིར་དབྱུང་རང གནས་སུ་འཁོད་པ།
༣༨	སེམས་དཔའ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	སེམས་དཔའ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	བྱམས་པ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་དྲངས་ཞེས་པ་ནས་ཐ གཡོན་དུ་འཁོད་ཅེས་པའི་བར་རོ།།
༣༩	ཁྲོ་བོ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	ཁྲོ་བོ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད།	གཤིན་རྗེ་གཤེད་རང་གི་ཐུགས་ཀར་དྲངས་ཞེས་པ སྒོར་བྱོན་ནས་འོག་ཏུ་འཁོད་ཅེས་པའི་བར།

༤༡	ཐིག་ལེ་ཟླ་མོའི་དེ་ཉིད།	འོག་སྒོར་ཐིག་ལེ་ཟླ་མོ་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད།	རྒྱ་ཆེག་མེད།
༤༢	རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པའི་དེ་ཉིད།	ཡིད་བཟླས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	ཨོཾ་ཨཱ་ཧཱུྃ་ཞེས་པའོ།། ལྟེ་དང་མཆུ་མི་འགྱུལ་ཞེ པའི་ཡིད་ཀྱི་བཟླས་པའོ།།
༤༣	ངག་གི་བཟླས་པའི་དེ་ཉིད།	ངག་བཟླས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	ཨོཾ་ཨཱཿབཛྲ་སོགས།
༤༤	གཙོ་བོ་དོན་དམ་ལ་ཞུགས་པའི་དེ་ཉིད།	གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་དེ་ཉིད།	ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཞེས་པ་ནས ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར
༤༥	བསྐུལ་བས་བསླང་བའི་དེ་ཉིད།	ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་བ་ལས་བཞེངས་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་ནས་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ཞེས་པ་ནས། མངོན མཐོང་བར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༤༦	མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དེ་ཉིད།	མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དེ་ཉིད།	མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། ཞེས་པ་ནས། ཆིམ་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༤༧	ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་དེ་ཉིད།	ཉེ་བསྡུའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུྃ་ཞེས་པ་ནས། ཡོ་ག་ཤུདྡྷོ པའི་བར་རོ།།
༤༨	ཁ་ཟས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དེ་ཉིད།	ཁ་ཟས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རྒྱ་ཆེག་མེད།
༤༩	ལུས་རྟས་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རྒྱ་ཆེག་མེད།
༥༠	དངོས་གྲུབ་ཆུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད།	དངོས་གྲུབ་ཆུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད།	རྒྱ་ཆེག་མེད།
༥༡	དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད།	དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད།	རྒྱ་ཆེག་མེད།

ས་བོན་ལས་བྱུང་ཆུབ་པ་དང་། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱུང་ཆུབ་པ་དང་། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱུང་ཆུབ་པ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་མདོ་བསྡུ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པས་ཞེ་དགུའོ་ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་ཞེས་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལས་གསུངས་སོ།།

121	སྒོམ་	༤༡ན༡	བསྒོམ་	༣༥ན༦	བསྒོམ་	༢༩བ༤	༧༥།༩
122	མ་འགྲུབ་	༤༡ན༡	མི་འགྲུབ་	༣༥ན༦	མི་འགྲུབ་	༢༩བ༥	༧༥།༡༡
123	བསྒོམས་ཀྱང་	༤༡ན༦	བསྒོམ་ཀྱང་	༣༥བ༤	བསྒོམ་ཀྱང་	༣༠ན༢	༧༦།༦
124	སྦྱོར་བར་བརྩད་པ་	༤༡བ༣	སྦྱེར་བར་བརྩོད་པ་	༣༦ན༡	སྦྱོར་བར་བརྩོད་པ་	༣༠ན༥	༧༦།༡༦
125	སྒྲུབ་ཅིང་།།	༤༢ན༢	བསྒྲུབས་ཤིང་།།	༣༦ན༥	བསྒྲུབས་ཤིང་།	༣༠བ༢	༧༧།༡༢
126	སྒྲུབ་ལ།	༤༢ན༣	བསྒྲུབས་ལ།	༣༦ན༦	བསྒྲུབས་ལ།	༣༠བ༣	༧༧།༡༤
127	སྒྲུབ་པ་	༤༢ན༤	བསྒྲུབས་པ་	༣༦བ༡	བསྒྲུབས་པ་	༣༠བ༤	༧༨།༡
128	སྒོམ་པའི་	༤༢བ༣	བསྒོམ་པའི་	༣༦བ༥	བསྒོམ་པའི་	༣༡ན༡	༧༨།༡༤
129	གང་བསྒོམས་	༤༢བ༤	གང་བསྒོམས་	༣༦བ༥	གང་བསྒོམ་	༣༡ན༡	༧༨།༡༥
130	བསྒོམས་པས་	༤༢བ༥	བསྒོམ་པས་	༣༦བ༦	བསྒོམ་པས་	༣༡ན༢	༧༨།༡༨
131	སྒོམ་པ་	༤༢བ༦	བསྒོམ་པ་	༣༧ན༡	བསྒོམ་པ་	༣༡ན༣	༧༩།༡
132	སྒོམ་	༤༢བ༦	བསྒོམ་	༣༧ན༡	བསྒོམ་	༣༡ན༣	༧༩།༣
133	སྒོམ་	༤༣ན༡	བསྒོམ་	༣༧ན༢	བསྒོམ་	༣༡ན༤	༧༩།༥
134	ལྷར་	༤༣བ༡	ལྷར་	༣༧བ༡	ལྷར་	༣༡བ༢	༨༠།༣
135	གང་སྒོམ་	༤༣བ༣	གང་བསྒོམ་	༣༧བ༣	གང་བསྒོམ་	༣༡བ༤	༨༠།༨
136	འོང་ཡང་།	༤༣བ༤	འོང་ཀྱང་།	༣༧བ༤	འོང་ཀྱང་།	༣༡བ༥	༨༠།༡༡
137	བསྒྲིབས་པར་	༤༣བ༦	སྒྲིབ་པར་	༣༧བ༥	སྒྲིབས་པར་	༣༡བ༦	༨༠།༡༤
138	ཟློབ་པ	༤༤ན༡	ཟློབས་	༣༧བ༦	ཟློབ་	༣༡བ༧	༨༡།༢
139	སྒོམ་	༤༤ན༤	བསྒོམ་	༣༨ན༢	བསྒོམ་	༣༢ན༢	༨༡།༨
140	དོན་སྒོམ་	༤༤ན༤	དོན་བསྒོམ་	༣༨ན༣	དོན་བསྒོམ་	༣༢ན༣	༨༡།༡༠
141	བསྒོམས་པས་	༤༤ན༦	བསྒོམ་པས་	༣༨ན༤	བསྒོམ་པས་	༣༢ན༤	༨༡།༡༥
142	ལྷ་བུ་ལ་བསླབ་	༤༤བ༢	ལྷ་བུ་བསླབ་	༣༨ན༦	ལྷ་བུ་ལ་བསླབ་	༣༢ན༦	༨༢།༥
143	འདིར་ནི་	༤༤བ༥	འདིར་ན་	༣༨བ༣	འདིར་ནི་	༣༢བ༡	༨༢།༡༢
144	སྒོམ་	༤༥ན༤	བསྒོམ་	༣༨བ༦	བསྒོམ་	༣༢བ༥	༨༣།༨
145	གཉིས་ཚོགས་	༤༥ན༤	གཉིས་ཚོགས་	༣༩ན༡	ཉིས་ཚོགས་	༣༢བ༥	༨༣།༡༠
146	སྒོམ་ཚུལ་	༤༥ན༥	བསྒོམ་ཚུལ་	༣༩ན༡	བསྒོམ་ཚུལ་	༣༢བ༦	༨༣།༡༡
147	སྒོམ་པ་	༤༥བ༢	བསྒོམ་པ་	༣༩ན༤	བསྒོམ་པ་	༣༣ན༢	༨༤།༣
148	སྒོམ་པ་པོ་	༤༥བ༥	བསྒོམ་པ་པོ་	༣༩བ༡	བསྒོམ་པ་པོ་	༣༣ན༥	༨༤།༡༡
149	སྒོམ་པ་	༤༥བ༥	བསྒོམ་པ་	༣༩བ༡	བསྒོམ་པ་	༣༣ན༥	༨༤།༡༢
150	གྲུབ་པོ་	༤༦ན༣	གྲུབ་པ་	༣༩བ༤	གྲུབ་པོ་	༣༣བ༡	༨༥ན༤
151	བསྒོམ་	༤༦ན༦	སྒོམ་	༣༩བ༦	བསྒོམ་	༣༣བ༣	༨༥།༡༠
152	སློན་པ་	༤༦བ༡	སླན་པ་	༤༠ན༡	སློན་པ་	༣༣བ༤	༨༥།༡༥

153	བསྟན་ཏོ།།	༤༦བ༢	བསྟན་ནོ།།	༤༠ན༢	བསྟན་ནོ།།	༣༣བ༥	༨༥།༡༦
154	སྒོམ་པ་ནི།	༤༦བ༣	བསྒོམ་པ་ནི།	༤༠ན༣	བསྒོམ་པ་ནི།	༣༣བ༦	༨༦།༣
155	འོད་གསལ་དུ་	༤༧ན༡	འོད་གསལ་དེ་	༤༠བ༡	འོད་གསལ་དུ་	༣༤ན༢	༨༦།༡༢
156	བསྒོམ་ཚུལ་	༤༧ན༦	སྒོམ་ཚུལ་	༤༠བ༥	སྒོམ་ཚུལ་	༣༤ན༦	༨༧།༥
157	དབྱུད་ནས་	༤༧བ༡	དབྱུད་ནས་	༤༠བ༥	དབྱུད་ནས་	༣༤ན༧	༨༧།༦
158	སྒོམ་	༤༧བ༡	བསྒོམ་	༤༠བ༥	བསྒོམ་	༣༤ན༧	༨༧།༧
159	ངག་ལས་	༤༧བ༢	ངག་ལས་	༤༠བ༦	དག་ལས་	༣༤བ༡	༨༧།༩
160	མེད་པར་	༤༧བ༢	མད་པར་	༤༠བ༦	མེད་པར་	༣༤བ༡	༨༧།༡༠
161	བདག་ཉིད་དོ།།	༤༧བ༣	བདག་ཉིད་དོ།།	༤༡ན༡	བདག་ཉིད་པའོ།།	༣༤བ༢	༨༧།༡༣
162	མི་འགྱུར་	༤༧བ༥	མ་འགྱུར་	༤༡ན༢	མི་འགྱུར་	༣༤བ༣	༨༧།༡༧
163	བར་མ་ཚོད་	༤༨ན༡	བར་མ་ཆེད་	༤༡ན༤	པར་མ་ཚོད་	༣༤བ༥	༨༨།༥
164	སྒོམ་པའི་	༤༨ན༢	བསྒོམ་པའི་	༤༡ན༤	བསྒོམ་པའི་	༣༤བ༦	༨༨།༦
165	བསྒོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ནི།	༤༨ན༣	སྒོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན།	༤༡ན༥	སྒོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན།	༣༤བ༧	༨༨།༩
166	བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣོངས་པས་	༤༨བ༢	བློ་གྲོས་རྣོངས་པས་	༤༡བ༣	བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣོངས་པས་	༣༥ན༤	༨༩།༣
167	དགོས་པ་	༤༨བ༥	དགོས་པའི་	༤༡བ༦	དགོས་པ་	༣༥ན༧	༨༩།༡༢
168	བསྒོམས་ནས་	༤༩ན༥	བསྒོམ་ནས་	༤༢ན༥	བསྒོམ་ནས་	༣༥བ༤	༩༠།༡༠
169	བསྒོམས་ནས་	༤༩བ༣	བསྒོམ་ནས་	༤༢བ༣	བསྒོམ་ནས་	༣༦ན༡	༩༡།༡
170	ནམ་མཁར་རིཾ་	༤༩བ༦	ནམ་མཁར་རི་	༤༢བ༥	ནམ་མཁར་རིཾ་	༣༦ན༤	༩༡།༩
171	ལྷ་ད་ལྷའི་	༥༠ན༢	ལྷ་དང་ལྷའི་	༤༣ན༡	ལྷ་དང་ལྷའི་	༣༦ན༥	༩༡།༡༤
172	བསྒོམས་ནས་	༥༠ན༦	བསྒོམ་ནས་	༤༣ན༥	བསྒོམ་ནས་	༣༦བ༢	༩༢།༡༠
173	ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་	༥༠བ༦	འཆགས་པའི་སྒོ་ནས་	༤༣བ༤	འཆགས་པའི་སྒོ་ནས་	༣༦བ༧	༩༣།༩
174	ཆགས་པའི་རྟེན་	༥༡ན༡	འཆགས་པའི་རྟེན་	༤༣བ༤	འཆགས་པའི་རྟེན་	༣༦བ༧	༩༣།༩
175	ཆགས་པའི་	༥༡ན༡	འཆགས་པའི་	༤༣བ༤	འཆགས་པའི་	༣༦བ༧	༩༣།༡༠
176	ཆགས་པ་དང་	༥༡ན༢	འཆགས་པ་དང་	༤༣བ༥	འཆགས་པ་དང་	༣༧ན༡	༩༣།༡༣
177	ཕལ་ཆེ་བས།	༥༡ན༣	ཕལ་ཆེ་བས།	༤༣བ༦	ཕལ་ཆེ་བས།	༣༧ན༣	༩༣།༡༦
178	མེ་རི་	༥༡བ༢	མེ་རི་	༤༤ན༣	མི་རི་	༣༧ན༥	༩༤།༨
179	སྙེང་	༥༢བ༣	སྙོད་	༤༥ན༣	སྙེང་	༣༨ན༣	༩༦།༨
180	བཞུགས།	༥༢བ༤	ཞུགས།།	༤༥ན༤	ཞུགས།	༣༨ན༥	༩༦།༡༣
181	དེ་ཉིད་དེ།	༥༣ན༡	དེ་ཉིད་དོ།།	༤༥ན༦	དེ་ཉིད་དེ།།	༣༨ན༧	༩༧།༢

182	བསྒོམས་པས་	༥༣བ༢	བསྒོམ་པས་	༩༥བ༦	བསྒོམ་པས་	༣༤བ༥	༨༤།༡
183	བསྒོམས་	༥༣བ༢	བསྒོམ་	༩༥བ༦	བསྒོམ་	༣༤བ༦	༨༤།༢
184	ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་	༥༩ན༣	ཡེ་ཤེས་ཀྱི་	༩༦བ༡	ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་	༣༨ན༥	༨༨།༥
185	བསྒོམས་པའི་	༥༩ན༩	བསྒོམ་པའི་	༩༦བ༡	བསྒོམ་པའི་	༣༨ན༦	༨༨།༧
186	ནམ་མཁའི་	༥༩ན༦	ནམ་མཁའ་	༩༦བ༣	ནམ་མཁའི་	༣༨ན༧	༨༨།༡༢
187	ཞིང་ཚད་དུར་ཁྲོད་	༥༥ན༣	ཞིང་ཚད་ཚད་དུ་དུར་ཁྲོད་	༩༧ན༩	ཞིང་ཚད་ཚད་དུར་ཁྲོད་	༣༨བ༧	༡༠༡།༡
188	པད་ར་	༥༥ན༥	པད་ྨ་	༩༧ན༦	པད་ྨ་	༩༠ན༢	༡༠༡།༧
189	ཙ་ཀྲུད་དུ་ལེའུ་	༥༥བ༦	ཙ་ཀྲུད་ལེའུ་	༩༧བ༦	ཙ་ཀྲུད་དུ་ལེའུ་	༩༠བ༡	༡༠༢།༨
190	གོ་རིམས་	༥༦བ༢	གོ་རིམ་	༩༤བ༡	གོ་རིམ་	༩༡ན༡	༡༠༣།༡༥
191	སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་	༥༦བ༦	སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་	༩༤བ༥	སྣ་ཚོགས་པ་རྡོ་རྗེ་	༩༡ན༥	༡༠༩།༡༠
192	པ་དན་	༥༧ན༩	པ་དོན་	༩༨ན༢	པ་དན་	༩༡བ༡	༡༠༥།༡
193	སྒོམ་	༥༧ན༩	བསྒོམ་	༩༨ན༢	བསྒོམ་	༩༡བ༡	༡༠༥།༢
194	ཆགས་	༥༧ན༥	འཆགས་	༩༨ན༣	འཆགས་	༩༡བ༢	༡༠༥།༥
195	ཆགས་	༥༧ན༥	འཆགས་	༩༨ན༣	འཆགས་	༩༡བ༢	༡༠༥།༥
196	ཆགས་པ་	༥༧ན༦	འཆགས་པ་	༩༨ན༩	འཆགས་པ་	༩༡བ༢	༡༠༥།༦
197	ལོགས་སུ་ཆགས་པ་	༥༧ན༦	ལོགས་སུ་འཆགས་པ་	༩༨ན༩	ལོགས་སུ་འཆགས་པ་	༩༡བ༣	༡༠༥།༧
198	རིམ་སྤྲིས་མ་	༥༧བ༡	རིམ་གྱིས་སྤྲིས་མ་	༩༨ན༩	རིམ་དཀྲིས་མ་	༩༡བ༣	༡༠༥།༤
199	བསྒོམས་ནས།	༥༧བ༣	བསྒོམ་ནས།	༩༨ན༦	བསྒོམ་ནས།	༩༡བ༥	༡༠༥།༡༩
200	སྒོམ་པར་བྱེད་	༥༤ན༡	བསྒོམ་པར་བྱེད་	༩༨བ༩	བསྒོམ་པར་བྱེད་	༩༢ན༢	༡༠༦།༡༢
201	སྣོད་ཆགས་པའི་	༥༤ན༣	སྣོད་འཆགས་པའི་	༩༨བ༦	སྣོད་འཆགས་པའི་	༩༢ན༣	༡༠༦།༡༦
202	ཆོས་མཐུན་པར་སྦྱོར་	༥༤ན༣	ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་	༩༨བ༦	ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་	༩༢ན༣	༡༠༦།༡༧
203	ཆགས་པ་	༥༤ན༣	འཆགས་པ་	༩༨བ༦	འཆགས་པ་	༩༢ན༣	༡༠༧།༡
204	བསྒོམས་ནས་	༥༤ན༥	བསྒོམ་ནས་	༥༠ན༡	བསྒོམ་ནས་	༩༢ན༩	༡༠༧།༣
205	བསྒོམས་པས་	༥༤ན༥	བསྒོམ་པས་	༥༠ན༡	བསྒོམ་པས་	༩༢ན༥	༡༠༧།༩
206	བསྒོམས་ནས་	༥༤ན༦	བསྒོམ་ནས་	༥༠ན༢	བསྒོམ་ནས་	༩༢ན༦	༡༠༧།༧
207	ཧྲའི་	༥༤བ༣	ཧྲ་ཡི་	༥༠ན༥	ཧྲའི་	༩༢བ༡	༡༠༧།༡༧
208	བརྒྱ་དང་	༥༨ན༩	བརྒྱུ་དང་	༥༠བ༥	བརྒྱ་དང་	༩༢བ༧	༡༠༨།༢
209	བཤད་པའི།	༦༠ན༢	བཤད་པ་སྟེ།	༥༡བ༢	བཤད་པའི།	༩༣བ༡	༡༡༠།༡༣
210	ཞློ་དག་	༦༠ན༥	ནློ་དག་	༥༡བ༩	ནློ་དག་	༩༣བ༣	༡༡༠།༡༨
211	བསྒྲེའོ།།	༦༠བ༡	སྒྲེའོ།།	༥༡བ༦	སྒྲེའོ།།	༩༣བ༥	༡༡༡།༦

212	ཡོད་དེ།	༦༠བ༢	ཡོད་དོ།	༥༢ན༡	ཡོད་དེ།	༤༣བ༦	༡༡༡།༩
213	ཁྲིད་ནས་	༦༡ན༢	ཁྲིད་ནས་	༥༢ན༦	ཁྲིད་ནས་	༤༤ན༤	༡༡༢།༧
214	སྒོ་ཚད་	༦༡ན༤	སྒོ་ཚད་	༥༢བ༡	སྒོ་ཚད་	༤༤ན༥	༡༡༢།༡༣
215	དག་གིས་	༦༡བ༡	དག་གི་	༥༢བ༥	དག་གི་	༤༤བ༡	༡༡༣།༤
216	བྲི་བྲུ་	༦༢ན༡	བྲི་ཚ་	༥༣ན༤	བྲི་ཚ་	༤༤བ༦	༡༡༤།༡
217	དར་དབྱུངས་	༦༢བ༣	དར་དབྱུངས་	༥༣བ༤	དར་དབྱུངས་	༤༥ན༦	༡༡༤།༡༩
218	འཐོན་མཚམས་	༦༢བ༥	ཐོན་མཚམས་	༥༣བ༦	ཐོན་མཚམས་	༤༥བ༡	༡༡༥།༦
219	འཐོན་པར་	༦༢བ༦	ཐོན་པར་	༥༤ན༡	ཐོན་པར་	༤༥བ༢	༡༡༥།༡༠
220	བྲི་བྲུ་ལ་	༦༣ན༢	བྲི་ཚ་ལ་	༥༤ན༣	བྲི་ཚ་ལ་	༤༥བ༣	༡༡༥།༡༥
221	ནྭ་སྙེང་ནས་ཡོང་ངོ།།	༦༣ན༣	ནྭ་སྙང་ནས་ཡོད་དོ།།	༥༤ན༤	ནྭ་སྙེང་ནས་ཡོད་དོ།།	༤༥བ༤	༡༡༦།༡
222	བྲི་བྲུ་	༦༣ན༣	བྲི་ཚ་	༥༤ན༤	བྲི་ཚ་	༤༥བ༤	༡༡༦།༡
223	ཁང་ཚད་	༦༣ན༣	ཁ་ད་ཚད་	༥༤ན༤	ཁང་ཚད་	༤༥བ༤	༡༡༦།༢
224	ཀ་བ་ཡོང་ངོ།།	༦༣ན༤	ཀ་བ་ཡོད་དོ།།	༥༤ན༥	ཀ་བ་ཡོད་དོ།།	༤༥བ༥	༡༡༦།༤
225	བྲི་བྲུ་ལ་	༦༣ན༤	བྲི་ཚ་ལ་	༥༤ན༥	བྲི་ཚ་ལ་	༤༥བ༥	༡༡༦།༤
226	བྲི་བྲུ་	༦༣ན༥	བྲི་ཚ་	༥༤ན༦	བྲི་ཚ་	༤༥བ༦	༡༡༦།༨
227	འཐོན་	༦༣བ༡	ཐོན་	༥༤བ༡	ཐོན་	༤༥བ༧	༡༡༦།༡༡
228	འཐོན་	༦༣བ༡	ཐོན་	༥༤བ༡	ཐོན་	༤༥བ༧	༡༡༦།༡༡
229	འཐོན་ཞིང་	༦༣བ༣	ཐོན་ཞིང་	༥༤བ༣	ཐོན་ཞིང་	༤༦ན༢	༡༡༧།༤
230	ཏ་ར་དང་།།	༦༣བ༦	རྟ་ར་དང་།།	༥༤བ༦	ཏ་ར་དང་།།	༤༦ན༥	༡༡༧།༡༢
231	མགོ་ལྡེ་པ་ལྷ་བུར་	༦༤ན༣	མགོ་ལྡེ་ལྷ་བུར་	༥༥ན༢	མགོ་ལྡེ་ལྷ་བུར་	༤༦ན༧	༡༡༨།༢
232	འབབ་ལ།	༦༤ན༤	བབས་ལ།	༥༥ན༤	འབབ་ལ།	༤༦བ༡	༡༡༨།༥
233	དཔངས་པས་	༦༤བ༡	དཔངས་ལས་	༥༥ན༦	དཔངས་ལས་	༤༦བ༤	༡༡༨།༡༤
234	སྒོ་སྙེང་	༦༤བ༢	སྒོ་སྙེང་	༥༥བ༡	སྒེ་སྙེང་	༤༦བ༤	༡༡༨།༡༤
235	ཚུད་ས་	༦༤བ༣	ཚུག་ས་	༥༥བ༢	ཚུག་ས་	༤༦བ༥	༡༡༩།༡
236	བལྷས་པ་ན་	༦༥ན༡	ལྷ་བ་ན་	༥༥བ༥	ལྷ་བ་ན་	༤༧ན༡	༡༡༩།༡༡
237	མཐའ་ན་	༦༥ན༡	ཐོན་ནས་	༥༥བ༦	ཐོན་ནས་	༤༧ན༢	༡༡༩།༡༣
238	ལྷེ་བ་	༦༥ན༢	ལྷེ་བ་	༥༥བ༦	ལྷ་བ་	༤༧ན༢	༡༡༩།༡༤
239	ལན་ཀ་	༦༥ན༤	ལམ་ཀ་	༥༦ན༢	ལམ་ཀ་	༤༧ན༤	༡༢༠།༢
240	གྲུབ་བཞིའི་	༦༥ན༥	གྲུ་བཞིའི་	༥༦ན༣	གྲུ་བཞིའི་	༤༧ན༥	༡༢༠།༣
241	ཀ་བ་	༦༥བ༡	ཀ་བ་	༥༦ན༥	ཀ་བ་	༤༧ན༧	༡༢༠།༡༠
242	ཚགས་པ་	༦༥བ༦	འཚགས་པ་	༥༦བ༣	འཚགས་པ་	༤༧བ༤	༡༢༡།༡༠

243	དེས་ན་དེ་ནི་	༦༦ན༢	དེས་ན་དོན་	༥༦བ༥	དེས་ན་དེ་ནི་	༤༧བ༦	༡༢༡།༡༥
244	རེ་རེ་ནི་	༦༦ན༥	རེ་རེའི་	༥༧ན༡	རེ་རེ་ནི་	༤༨ན༡	༡༢༢།༤
245	ལྷ་མཉམ་གསུམ་ གསུམ་མཉམ་	༦༦བ༥	ལྷ་མཉམ་གསུམ་མཉམ་	༥༧བ༡	ལྷ་མཉམ་གསུམ་ མཉམ་	༤༨ན༦	༡༢༣།༡
246	རྩེ་མོ་དང་།	༦༧ན༦	རྩེ་མོ་ཅན།	༥༧བ༦	རྩེ་མོ་ཅན།	༤༨བ༥	༡༢༤།༡
247	སྤོ་བསང་ས་	༦༧བ༥	སྤོ་བསང་	༥༨ན༥	སྤོ་བསང་	༤༩ན༢	༡༢༤།༡༥
248	ཆུང་བའི་	༦༨ན༢	ཆུངས་པའི་	༥༨བ༢	ཆུངས་པའི་	༤༩ན༥	༡༢༥།༥
249	བྲི་བ་ལ་མ་འདྲེས་	༦༨བ༣	བྲི་བ་ལ་ཚོན་མ་འདྲེས་	༥༩ན༢	བྲི་བ་ལ་ཚོན་མ་ འདྲེས་	༤༩བ༣	༡༢༦།༥
250	ཅི་ཡང་	༧༠བ༥	ཅི་ཡང་	༦༠བ༥	ཅི་ཡང་	༥༡ན༣	༡༢༩།༡༣
251	སྒོ་ལོགས་	༧༡ན༦	སྒོ་སོགས་	༦༡ན༦	སྒོ་ལོགས་	༥༡བ༢	༡༣༠།༡༢
252	བསྡུད་པ་	༧༡བ༥	སྡུད་པ་	༦༡བ༤	སྡུད་པ་	༥༡བ༦	༡༣༡།༧
253	དོད་པ་ཙམ་	༧༡བ༦	དོད་པ་ཙམ་	༦༡བ༤	དོད་པ་ཙན་	༥༡བ༧	༡༣༡།༩
254	གོ་རིམས་	༧༢ན༡	གོ་རིམ་	༦༡བ༥	གོ་རིམ་	༥༡བ༧	༡༣༡།༡༢
255	ནྭ་བ་ནྭ་ཕྱེད་	༧༢ན༢	ན་བ་ན་ཕྱེད་	༦༡བ༦	ན་བ་ན་ཕྱེད་	༥༢ན༡	༡༣༡།༡༣
256	ཚགས་དང་	༧༢བ༡	ཚག་དང་	༦༢ན༤	ཚགས་དང་	༥༢ན༥	༡༣༢།༡༢
257	ཙམ་སྣ་	༧༢བ༢	ལྷུམ་སྣ་	༦༢ན༥	ལྷུམ་སྣ་	༥༢ན༦	༡༣༢།༡༤
258	ཞེས་	༧༢བ༢	ཞེང་	༦༢ན༥	ཞེང་	༥༢ན༦	༡༣༢།༡༦
259	བྱུ་ས་མི་བདེ་	༧༢བ༣	བྱུས་མི་བདེ་	༦༢ན༦	བྱུ་ས་མི་བདེ་	༥༢ན༧	༡༣༢།༡༧
260	སྒོ་ལོགས་	༧༢བ༥	སྒོ་ལོགས་	༦༢བ༢	སྒོ་སོགས་	༥༢བ༡	༡༣༣།༥
261	དད་པ་གུ་	༧༢བ༥	དང་པ་གུ་	༦༢བ༢	དང་པ་གུ་	༥༢བ༢	༡༣༣།༦
262	དང་པའི་	༧༣ན༣	དང་པའི་	༦༢བ༥	དེང་པའི་	༥༢བ༥	༡༣༣།༡༦
263	སྲོག་ཆགས་	༧༣ན༤	སྲོག་ཆགས་	༦༢བ༦	སྲོག་འཆགས་	༥༢བ༦	༡༣༤།༢
264	སྲོག་ཆགས་	༧༣ན༥	སྲོག་ཆགས་	༦༣ན༡	སྲོག་འཆགས་	༥༢བ༦	༡༣༤།༣
265	ནླ་ཚེ་	༧༣ན༥	ནླ་ཚེས་	༦༣ན༡	ནླ་ཚེས་	༥༢བ༧	༡༣༤།༤
266	ཟུར་ཐིག་	༧༣བ༢	ཟུར་ཐིག་	༦༣ན༤	ཟུར་ཐིག་	༥༣ན༣	༡༣༤།༡༤
267	རྡོ་རྗེ་མ་ལ་	༧༣བ༤	རྡོ་རྗེ་མ་ལ་	༦༣ན༥	རྡོ་རྗེ་ན་ལ་	༥༣ན༤	༡༣༥།༡
268	གསང་འདུས་	༧༣བ༥	གསང་བ་འདུས་པ་	༦༣ན༦	གསང་འདུས་	༥༣ན༥	༡༣༥།༥
269	ཐྲེང་གི་ས་	༧༤ན༡	འཕྲེང་གིས་	༦༣བ༢	འཕྲེང་གིས་	༥༣ན༦	༡༣༥།༡༠
270	ཐྲེང་བའི་ཚ་ཆུང་	༧༤ན༡	འཕྲེང་བའི་ས་ཚ་ཆུང་	༦༣བ༢	འཕྲེང་བའི་ས་ཚ་ ཆུང་	༥༣ན༦	༡༣༥།༡༡
271	དོར་བར་རོ།།	༧༤ན༣	དོར་བར་བྱ།།	༦༣བ༤	དོར་བར་རོ།།	༥༣བ༡	༡༣༥།༡༥

272	འབྱུང་།།	༢༥ན༥	དབྱུང་།།	༦༤བ༤	དབྱུང་།	༥༤ན༦	༡༣༨།༥
273	བསྐོར་བས་	༢༥བ༡	བསྐོར་བར་	༦༤བ༦	བསྐོར་བས་	༥༤ན༧	༡༣༨།༡༡
274	རི་མིག་	༢༥བ༣	རེ་མིག་	༦༥ན༢	རེ་མིག་	༥༤བ༢	༡༣༩།༡
275	སྒྲུབ་པ་	༢༦བ༤	བསྒྲུབ་པ་	༦༦ན༡	བསྒྲུབ་པ་	༥༥ན༥	༡༤༠།༡༦
276	དགོད་པའི་	༢༦བ༥	དགོས་པའི་	༦༦ན༡	དགོད་པའི་	༥༥ན༦	༡༤༠།༡༨
277	སླེབ་པར་	༢༧ན༤	སླེབས་པར་	༦༦ན༦	སླེབ་པར་	༥༥བ༤	༡༤༡།༡༤
278	སུ་ཤུ་	༢༧ན༦	སྲུ་ཤུ་	༦༦བ༢	སྲུ་ཤུ་	༥༥བ༥	༡༤༡།༡༨
279	རེའུ་མིག་	༢༧བ༡	རེ་མིག་	༦༦བ༣	རེའུ་མིག་	༥༥བ༦	༡༤༢།༤
280	བྲི་ཕྱུལ་	༢༨ན༢	བྲེ་ཕྱུལ་	༦༧ན༣	བྲེ་ཕྱུལ་	༥༦ན༥	༡༤༣།༢
281	ནམ་རྒྱུན་	༢༨ན༣	རྣམ་རྒྱུན་	༦༧ན༤	རྣམ་རྒྱུན་	༥༦ན༥	༡༤༣།༥
282	སེག་ཁ་	༢༨ན༤	བསེགས་ཁ་	༦༧ན༥	བསེགས་ཁ་	༥༦ན༦	༡༤༣།༨
283	ཨཏྲ་	༢༨བ༦	ཨིཏྲ་	༦༧བ༦	ཨིཏྲ་	༥༦བ༦	༡༤༤།༡༡
284	རྟིལ་	༢༨བ༦	སྟིལ་	༦༧བ༦	སྟིལ་	༥༦བ༦	༡༤༤།༡༡
285	བསྒོམས་ནས་	༢༩ན༥	བསྒོམ་ནས་	༦༨ན༤	བསྒོམ་ནས་	༥༧ན༣	༡༤༥།༢
286	སྐྱིལ་དཀྲུང་	༢༩བ༦	སྐྱིལ་ཀྲུང་	༦༨བ༤	སྐྱིལ་ཀྲུང་	༥༧བ༢	༡༤༦།༨
287	བརྟུལ་	༣༠བ༣	བརྟུལ་	༦༩ན༦	བརྟུལ་	༥༨ན༣	༡༤༧།༡༧
288	ཞུགས་	༣༠བ༣	ཤུགས་	༦༩ན༦	ཤུགས་	༥༨ན༣	༡༤༧།༡༧
289	དོན་ནོ།།	༣༡བ༡	དོན་ཏོ།།	༧༠ན༢	དོན་ཏོ།	༥༨བ༤	༡༤༩།༡༡
290	བསྒོམས་ནས།	༣༡བ༥	བསྒོམ་ནས།	༧༠ན༦	བསྒོམ་ནས།	༥༨བ༧	༡༥༠།༥
291	སྟོད་ཆགས་པའི་	༣༢ན༥	སྟོད་འཆགས་པའི་	༧༠བ༥	སྟོད་འཆགས་པའི་	༥༩ན༥	༡༥༡།༡
292	བཅུད་ཆགས་པ་	༣༢ན༥	བཅུད་འཆགས་པ་	༧༠བ༦	བཅུད་འཆགས་པ་	༥༩ན༥	༡༥༡།༡
293	ཆགས་པའི་	༣༢ན༥	འཆགས་པའི་	༧༠བ༦	འཆགས་པའི་	༥༩ན༥	༡༥༡།༢
294	ཆགས་སོ།།	༣༢བ༡	འཆགས་སོ།།	༧༡ན༡	འཆགས་སོ།།	༥༩ན༦	༡༥༡།༦
295	ཆགས་པ་	༣༢བ༡	འཆགས་པ་	༧༡ན༢	འཆགས་པ་	༥༩ན༧	༡༥༡།༧
296	ཆགས་པ་	༣༢བ༡	འཆགས་པ་	༧༡ན༢	འཆགས་པ་	༥༩ན༧	༡༥༡།༨
297	ཆགས་པ་	༣༣ན༣	འཆགས་པ་	༧༡བ༢	འཆགས་པ་	༥༩བ༦	༡༥༢།༡༣
298	ཆགས་པའི་	༣༣ན༣	འཆགས་པའི་	༧༡བ༣	འཆགས་པའི་	༥༩བ༦	༡༥༢།༡༤
299	བཀྲམ་	༣༣ན༣	ཀྲམ་	༧༡བ༣	སྐྲམ་	༥༩བ༧	༡༥༢།༡༦
300	ནང་བརྫས་	༣༣བ༣	ནང་རྫས་	༧༢ན༢	ནང་རྫས་	༦༠ན༤	༡༥༣།༡༤
301	ཐུབ་བརྫས་	༣༣བ༣	ཐུབ་རྫས་	༧༢ན༢	ཐུབ་རྫས་	༦༠ན༤	༡༥༣།༡༤
302	བརྫས་པར་	༣༣བ༣	རྫས་པར་	༧༢ན༢	རྫས་པར་	༦༠ན༤	༡༥༣།༡༤
303	བརྫས་པ་	༣༤ན༡	རྫས་པ་	༧༢ན༥	རྫས་པ་	༦༠བ༡	༡༥༤།༧

304	ལྷ་པོ་མོའི་	༨༤ན༤	ལྷ་ཁྲི་མོའི་	༧༢བ༢	ལྷ་པོ་མོའི་	༦༠བ༣	༡༥༤།༡༤
305	བསྒོམས་ནས་	༨༤བ༥	བསྒོམ་ནས་	༧༣ན༣	བསྒོམ་ནས་	༦༡ན༣	༡༥༥།༡༨
306	ཆགས་པ་	༨༥ན༤	འཆགས་པ་	༧༣ན༦	འཆགས་པ་	༦༡ན༧	༡༥༦།༡༢
307	ཆགས་པའི་	༨༥ན༤	འཆགས་པའི་	༧༣བ༡	འཆགས་པའི་	༦༡ན༧	༡༥༦།༡༣
308	ཆགས་པ་	༨༥ན༥	འཆགས་པ་	༧༣བ༡	འཆགས་པ་	༦༡ན༧	༡༥༦།༡༤
309	ཆུད་པ་ལས་	༨༥བ༥	ཆུང་བ་ལས་	༧༤ན༡	ཆུང་བ་ལས་	༦༡བ༦	༡༥༧།༡༡
310	རྫས་སྐྱེས་སྦྱོང་	༨༦བ༦	རྫས་སྐྱེས་སྦྱོང་	༧༤བ༦	རྫས་སྦྱོང་	༦༢བ༢	༡༥༩།༡༠
311	སྒོམ་ཚུལ་གྱི་ཁུངས་སུ་	༨༧ན༢	བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་ལུངས་སུ་	༧༥ན༢	བསྒོམ་ཚུལ་གྱི་ཁུངས་སུ་	༦༢བ༤	༡༥༩།༡༥
312	སྒོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་	༨༧ན༤	བསྒོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་	༧༥ན༤	བསྒོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་	༦༢བ༦	༡༦༠།༢
313	ཆེད་དུ་	༨༧ན༤	ཆེད་དུ་	༧༥ན༤	ཚད་དུ་	༦༢བ༦	༡༦༠།༤
314	སྒོམ་པའི་ཚུལ་	༨༧བ༡	བསྒོམ་པའི་ཚུལ་	༧༥ན༦	བསྒོམ་པའི་ཚུལ་	༦༣ན༡	༡༦༠།༡༠
315	བསྒོམས་ནས་	༨༧བ༥	བསྒོམ་ནས་	༧༥བ༤	བསྒོམ་ནས་	༦༣ན༥	༡༦༡།༣
316	བཙུད་ཆགས་	༨༧བ༦	བཙུད་འཆགས་	༧༥བ༥	བཙུད་འཆགས་	༦༣ན༦	༡༦༡།༦
317	སྒོམ་	༨༨བ༡	བསྒོམ་	༧༦ན༥	བསྒོམ་	༦༣བ༥	༡༦༢།༦
318	སྒོམ་	༨༨བ༣	བསྒོམ་	༧༦བ༡	བསྒོམ་	༦༣བ༧	༡༦༢།༡༢
319	སྒྲུབ་	༨༨བ༥	བསྒྲུབ་	༧༦བ༣	བསྒྲུབ་	༦༤ན༡	༡༦༢།༡༦
320	ཁྲབ་སྟེ།	༨༨བ༥	ཁྲབ་ཏེ།	༧༦བ༣	ཁྲབ་ཏེ།	༦༤ན༢	༡༦༢།༡༧
321	བསྐྱེད་པ་དང་། ལུས་ལ་	༨༩ན༢	བསྐྱེད་པ་དག་བརྟྣས་ལ་	༧༦བ༥	བསྐྱེད་པ་དང་། ལུས་ལ་	༦༤ན༤	༡༦༣།༧
322	ངེས་ཤེ་ན།	༩༠ན༡	ངེས་ཞེ་ན།	༧༧བ༣	ངེས་ཞེ་ན།	༦༤བ༦	༡༦༥།༥
323	མི་དབྱོད་	༩༠ན༣	མི་དབྱུད་	༧༧བ༥	མི་དབྱོད་	༦༥ན༡	༡༦༥།༡༠
324	གསོག་	༩༠ན༥	བསོག་	༧༨ན༡	བསོག་	༦༥ན༣	༡༦༥།༡༥
325	ཟླ་ཕ་	༩༡ན༦	ཟླ་ཕ་	༧༨བ༦	ཟྙ་ཕ་	༦༥བ༧	༡༦༧།༡༣
326	བསྒོམས་པའི་	༩༡བ༥	བསྒོམ་པའི་	༧༩ན༤	བསྒོམ་པའི་	༦༦ན༤	༡༦༨།༡༤
327	སྒོམ་པ་པོ་	༩༢ན༢	སྒོམ་པ་པོ་	༧༩ན༦	བསྒོམ་པ་པོ་	༦༦ན༦	༡༦༩།༡
328	སྒྲུབ་པར་བྱེད་	༩༢ན༥	བསྒྲུབ་པར་བྱེད་	༧༩བ༣	བསྒྲུབ་པར་བྱེད་	༦༦བ༢	༡༦༩།༡༠
329	སྒྲུབ་པ་པོ་	༩༢བ༡	བསྒྲུབ་པ་པོ་	༧༩བ༥	བསྒྲུབ་པ་པོ་	༦༦བ༤	༡༦༩།༡༦
330	བུད་མེད་ཀྱིས་	༩༢བ༣	བུད་མེད་ཀྱི་	༧༩བ༦	བུད་མེད་ཀྱི་	༦༦བ༥	༡༧༠།༥
331	འཕོས་པར་	༩༢བ༦	འཕོས་བར་	༨༠ན༣	འཕོས་བར་	༦༧ན༡	༡༧༠།༡༢
332	སྒྲུབ་པས་	༩༣ན༢	བསྒྲུབ་པས་	༨༠ན༤	བསྒྲུབ་པ་	༦༧ན༢	༡༧༠།༡༧

333	ཆགས་པ་དང་	༩༣ན༣	འཆགས་པ་དང་	༨༠ན༥	འཆགས་པ་དང་	༦༧ན༣	༡༧༡།༡
334	བསྒོམས་པས་	༩༣ན༦	བསྒོམ་པས་	༨༠བ༢	བསྒོམ་པས་	༦༧ན༧	༡༧༡།༡༢
335	བསྒོམས་ནས་	༩༣བ༤	བསྒོམ་ནས་	༨༠བ༦	བསྒོམ་ནས་	༦༧བ༣	༡༧༢།༥
336	འཇིག་ཆགས་	༩༣བ༥	འཇིག་འཆགས་	༨༠བ༦	འཇིག་འཆགས་	༦༧བ༣	༡༧༢།༧
337	སྒོམ་པ་	༩༣བ༥	བསྒོམ་པ་	༨༠བ༦	བསྒོམ་པ་	༦༧བ༣	༡༧༢།༨
338	ཆགས་	༩༣བ༦	འཆགས་	༨༡ན༡	འཆགས་	༦༧བ༤	༡༧༢།༡༡
339	ད་ལོའི་	༩༤ན༢	དེ་ལོའི་	༨༡ན༢	ད་ལོའི་	༦༧བ༥	༡༧༢།༡༥
340	བསྒོམས་པས་	༩༤བ༡	བསྒོམ་པས་	༨༡བ༡	བསྒོམ་པས་	༦༨ན༣	༡༧༣།༩
341	བསམ་བཞིན་	༩༤བ༢	བསམ་བཞིན་	༨༡བ༢	བསམས་བཞིན་	༦༨ན༤	༡༧༣།༡༣
342	ལམ་གྱིས་	༩༤བ༦	ལམ་གྱི་	༨༡བ༥	ལམ་གྱིས་	༦༨ན༧	༡༧༤།༥
343	བསྒོམས་ཏེ་	༩༥བ༣	བསྒོམ་ཏེ་	༨༢བ༡	བསྒོམ་ཏེ་	༦༩ན༡	༡༧༥།༡༡
344	བསྒོམས་ནས་	༩༥བ༦	བསྒོམ་ནས་	༨༢བ༣	བསྒོམ་ནས་	༦༩ན༣	༡༧༦།༢
345	དེ་ཉིད་སྣང་གཞིར་	༩༦ན༢	དེའི་སྣང་གཞིར་	༨༢བ༥	དེ་ཉིད་སྣང་གཞིར་	༦༩ན༤	༡༧༦།༦
346	སྣོད་ཆགས་	༩༦ན༢	སྣོད་འཆགས་	༨༢བ༦	སྣོད་འཆགས་	༦༩ན༥	༡༧༦།༩
347	བཅུད་ཆགས་	༩༦ན༣	བཅུད་འཆགས་	༨༢བ༦	བཅུད་འཆགས་	༦༩ན༥	༡༧༦།༩
348	གནས་རྣམས་	༩༦བ༥	གནད་རྣམས་	༨༣ན༦	གནས་རྣམས་	༦༩བ༥	༡༧༧།༡༣
349	སྒོམ་པ་པོ་	༩༦བ༦	བསྒོམ་པ་པོ་	༨༣བ༡	བསྒོམ་པ་པོ་	༦༩བ༦	༡༧༧།༡༧
350	རེ་	༩༧ན༤	དེ་	༨༣བ༥	རེ་	༧༠ན༣	༡༧༨།༩
351	སྦྱོང་ཚུལ་	༩༧བ༦	སྦྱོད་ཚུལ་	༨༤ན༥	སྦྱོང་ཚུལ་	༧༠བ༢	༡༧༩།༡༠
352	ཆགས་	༩༨ན༦	འཆགས་	༨༤བ༥	འཆགས་	༧༠བ༧	༡༨༠།༨
353	ཕྱི་མ་ཆགས།	༩༨བ༡	ཕྱི་མ་འཆགས།	༨༤བ༦	ཕྱི་མ་འཆགས།	༧༡ན༡	༡༨༠།༡༡
354	ཆགས་པ་	༩༨བ༢	འཆགས་པ་	༨༤བ༦	འཆགས་པ་	༧༡ན༢	༡༨༠།༡༢
355	བསྒོམས་ནས་	༩༩བ༣	བསྒོམ་ནས་	༨༥བ༦	བསྒོམ་ནས་	༧༡བ༥	༡༨༢།༨
356	བསྒྱུར་བ་ནས་	༩༩བ༥	བསྒྱུར་ནས་	༨༦ན༢	བསྒྱུར་ནས་	༧༢ན༡	༡༨༢།༡༥
357	སྒོམ་པ་	༡༠༠༠ན༣	བསྒོམ་པ་	༨༦ན༥	བསྒོམ་པ་	༧༢ན༣	༡༨༣།༤
358	སྒྲུབ་པ་ནི།	༡༠༠༠ན༤	བསྒྲུབ་པ་ནི།	༨༦ན༦	བསྒྲུབ་པ་ནི།	༧༢ན༤	༡༨༣།༨
359	སྒྲུབ་པ་པོ་	༡༠༠༠ན༥	བསྒྲུབ་པ་པོ་	༨༦བ༡	བསྒྲུབ་པ་པོ་	༧༢ན༦	༡༨༣།༡༡
360	སྒོམ་པ་ཡིན་	༡༠༠༠ན༥	བསྒོམ་པ་ཡིན་	༨༦བ༡	བསྒོམ་པ་ཡིན་	༧༢ན༦	༡༨༣།༡༢
361	བསྒོམས་ནས་	༡༠༠༠ན༦	བསྒོམ་ནས་	༨༦བ༡	བསྒོམ་ནས་	༧༢ན༦	༡༨༣།༡༣
362	བསྒོམས་ནས་	༡༠༠༠ན༦	བསྒོམ་ནས་	༨༦བ༢	བསྒོམ་ནས་	༧༢ན༦	༡༨༣།༡༤
363	སྒྲུབ་པ་པོ་	༡༠༠༠ན༦	བསྒྲུབ་པ་པོ་	༨༦བ༢	བསྒྲུབ་པ་པོ་	༧༢ན༧	༡༨༣།༡༥
364	མ་བསྒོམས་པར་	༡༠༠༠བ༡	མ་བསྒོམ་པར་	༨༦བ༢	མ་བསྒོམ་པར་	༧༢ན༧	༡༨༤།༡

365	སྒོམ་པ་ནི།	༡༠༠བ༤	བསྒོམ་པ་ནི།	༨༦བ༥	བསྒོམ་པ་ནི།	༧༢བ༣	༡༨༤།༩
366	སྒོམ་པའི་	༡༠༡ན༢	བསྒོམ་པའི་	༨༧ན༣	བསྒོམ་པའི་	༧༢བ༦	༡༨༥།༢
367	སྒོམ་བཟླས་	༡༠༡བ༥	བསྒོམ་བཟླས་	༨༧བ༤	བསྒོམ་བཟླས་	༧༣ན༦	༡༨༦།༥
368	ཚགས་པ་དང་	༡༠༢ན༣	ཚགས་པ་དང་	༨༨ན༡	འཚགས་པ་དང་	༧༣བ༣	༡༨༦།༡༥
369	གྱུར་ཏོ་	༡༠༢བ༣	གྱུར་ཏེ་	༨༨བ༡	གྱུར་ཏོ་	༧༤ན༡	༡༨༧།༡༣
370	དགོད་པ་	༡༠༢བ༣	དགོས་པ་	༨༨བ༡	དགོད་པ་	༧༤ན༡	༡༨༧།༡༤
371	མཛུག་	༡༠༢བ༤	མཛུག་	༨༨བ༡	འཛུག་	༧༤ན༡	༡༨༧།༡༤
372	དོན་ནོ།།	༡༠༢བ༦	དོན་ཏོ།།	༨༨བ༤	དོན་ཏོ།།	༧༤ན༣	༡༨༨།༥
373	ལེན་པའི་	༡༠༣བ༡	ལེན་པའི་	༨༩ན༣	ལན་པའི་	༧༤བ༡	༡༨༩།༣
374	འོག་ཏུ་ལུས་དཀྱིལ་	༡༠༣བ༥	འོག་ལུས་དཀྱིལ་	༨༩ན༦	འོག་ལུས་དཀྱིལ་	༧༤བ༥	༡༨༩།༡༦
375	བརྗོད་ནས་ཞེས་	༡༠༥ན༡	བརྗོད་ནས་ཛཿཧཱུྃ་ཞེས་	༩༠ན༦	བརྗོད་ནས་ཛཿཧཱུྃ་ ཞེས་	༧༥བ༣	༡༩༣།༡
376	ཕྱུང་པོ་ལའི་ཚོགས་	༡༠༦ན༣	ཕྱུང་པོ་ལྔའི་ཚོགས་	༩༡ན༦	ཕྱུང་པོ་ལྔའི་ཚོགས་	༧༦ན༧	༡༩༤།༡
377	ཅིག་ཆར་	༡༠༦བ༥	གཅིག་ཆར་	༩༢ན༡	ཅིག་ཆར་	༧༦བ༧	༡༩༥།༥
378	དགོས་དཀར་	༡༠༨ན༢	གོས་དཀར་	༩༣ན༢	གོས་དཀར་	༧༧བ༦	༡༩༧།༦
379	སྒྲུབ་པའི་	༡༠༨ན༦	བསྒྲུབ་པའི་	༩༣ན༥	བསྒྲུབ་པའི་	༧༨ན༢	༡༩༧།༡༧
380	བསྒོམས་ནས་	༡༡༠བ༢	བསྒོམ་ནས་	༩༥ན༣	བསྒོམ་ནས་	༧༩བ༣	༢༠༡།༨
381	བསྒོམས་པའི་	༡༡༠བ༥	བསྒོམ་པའི་	༩༥ན༦	བསྒོམ་པའི་	༧༩བ༥	༢༠༡།༡༦
382	ཨཱ་ཧཱུྃ་	༡༡༠བ༦	ཨ་ཧཱུྃ་	༩༥ན༦	ཨ་ཧཱུྃ་	༧༩བ༥	༢༠༡།༡༧
383	ངེས་དོར་	༡༡༡བ༦	ངེས་དོན་	༩༦ན༥	ངེས་དོར་	༨༠བ༢	༢༠༣།༡༣
384	ལས་ཀྱི་	༡༡༢བ༢	ལས་ཀྱི་	༩༦བ༦	ལམ་ཀྱི་	༨༡ན༡	༢༠༤།༡༦
385	ཡིད་དྭགས་	༡༡༣ན༣	ཡི་དྭགས་	༩༧ན༦	ཡི་དྭགས་	༨༡ན༧	༢༠༥།༡༥
386	སྟོང་དུ་མ་མེས་	༡༡༣ན༣	སྟོང་དུམ་མེས་	༩༧ན༦	སྟོང་དུམ་པས་	༨༡ན༧	༢༠༥།༡༦
387	རེ་ལྟར་	༡༡༣ན༦	རེ་ལྟར་	༩༧བ༢	དེ་ལྟར་	༨༡བ༢	༢༠༦།༦
388	གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་	༡༡༣བ༥	གཞོན་ནུ་ཐོར་བུ་	༩༧བ༦	གཞོན་ནུ་ཐོར་བུ་	༨༡བ༦	༢༠༧།༢
389	གང་ཡང་	༡༡༤ན༣	གང་ཡང་	༩༨ན༤	གང་ཀྱང་	༨༢ན༣	༢༠༧།༡༣
390	སོང་བ་ཅིག་	༡༡༤བ༥	སོང་བ་ཅིག་	༩༨བ༥	སོང་གཅིག་	༨༢བ༢	༢༠༨།༡༩
391	བཞོན་པའི་	༡༡༤བ༤	བཞིན་པའི་	༩༨བ༤	བཞོན་པའི་	༨༢བ༢	༢༠༨།༡༩
392	རླུང་ཆགས་	༡༡༥ན༢	རླུང་འཚགས་	༩༩ན༢	རླུང་འཚགས་	༨༢བ༥	༢༠༩།༨
393	ཚགས་པའི་ཚེ་	༡༡༥ན༣	འཚགས་པའི་ཚེ་	༩༩ན༢	འཚགས་པའི་ཚེ་	༨༢བ༥	༢༠༩།༩
394	ཚགས་ལ།	༡༡༥ན༣	འཚགས་ལ།	༩༩ན༢	འཚགས་ལ།	༨༢བ༥	༢༠༩།༡༠
395	ཚགས་པའི་	༡༡༥ན༣	འཚགས་པའི་	༩༩ན༢	འཚགས་པའི་	༨༢བ༦	༢༠༩།༡༠

396	ཙ་ཚགས་	༡༡༥ན༥	ཙ་འཚགས་	༩༩ན༥	ཙ་འཚགས་	༨༣ན༡	༢༡༠།༣
397	ཚགས་སོ།།	༡༡༥ན༦	འཚགས་སོ།།	༩༩ན༥	འཚགས་སོ།།	༨༣ན༡	༢༡༠།༣
398	ཚགས་པ་དང་།	༡༡༥ན༦	འཚགས་པ་དང་།	༩༩ན༥	འཚགས་པ་དང་།	༨༣ན༢	༢༡༠།༥
399	བསྒོམས་ནས་	༡༡༥བ༡	བསྒོམ་ནས་	༩༩ན༦	བསྒོམ་ནས་	༨༣ན༣	༢༡༠།༨
400	དོན་དམ་བདེན་པར་	༡༡༥བ༣	དོན་དམ་པར་	༩༩བ༢	དོན་དམ་པར་	༨༣ན༤	༢༡༠།༡༢
401	གཏགས་པ་	༡༡༥བ༤	བཏགས་པ་	༩༩བ༢	བཏགས་པ་	༨༣ན༤	༢༡༠།༡༤
402	རྫོམ་པ་ན་	༡༡༥བ༥	རྣམ་པ་ན་	༩༩བ༤	རྫོམ་པ་ན་	༨༣ན༦	༢༡༡།༣
403	སྐེམ་ཙམ་	༡༡༦ན༤	སྐྱེམ་ཙམ་	༡༠༠ན༡	སྐྱེམ་ཙམ་	༨༣བ༢	༢༡༡།༡༤
404	རྟོག་པ་	༡༡༦ན༥	རྟོགས་པ་	༡༠༠ན༣	རྟོག་པ་	༨༣བ༣	༢༡༡།༡༨
405	དགག་པ་དང་།	༡༡༧ན༥	དགག་པ་དང་།	༡༠༡ན༡	དགག་པ་དག	༨༤ན༦	༢༡༣།༡༣
406	སྒོམ་པར་	༡༡༧ན༦	བསྒོམ་པར་	༡༠༡ན༢	བསྒོམ་པར་	༨༤ན༧	༢༡༣།༡༥
407	རྫོར་བྱུས་	༡༡༧བ༡	མདོར་བྱུས་	༡༠༡ན༣	མདོར་བྱུས་	༨༤བ༡	༢༡༤།༡
408	བསྐལ་པ་	༡༡༧བ༡	བསྐལ་བ་	༡༠༡ན༣	བསྐལ་བ་	༨༤བ༡	༢༡༤།༢
409	སྒོམ་པར་བྱེད་	༡༡༨ན༣	བསྒོམ་པར་བྱེད་	༡༠༡བ༣	བསྒོམ་པར་བྱེད་	༨༤བ༧	༢༡༥།༦
410	ལ་སོགས་པར་རྫེས་	༡༡༨བ༤	ལ་སོགས་རྫེས་	༡༠༢ན༤	ལ་སོགས་རྫེས་	༨༥ན༦	༢༡༦།།༡༤
411	མ་དག་པ་དང་དག་པའི་	༡༡༩ན༢	དག་པ་དང་མ་དག་པའི་	༡༠༢བ༡	དག་པ་དང་མ་དག་པའི་	༨༥བ༢	༢༡༧།༨
412	སྐུར་བཞེངས་	༡༡༩ན༢	སྐུ་རུ་བཞེངས་	༡༠༢བ༡	སྐུར་བཞེངས་	༨༥བ༢	༢༡༧།༨
413	ཨཱཿདང་།	༡༡༩ན༤	ཨཱིཿདང་།	༡༠༢བ༣	ཨཱཿདང་།	༨༥བ༤	༢༡༧།༡༤
414	སྒྲུབ་བྱེད་	༡༡༩བ༢	བསྒྲུབ་བྱེད་	༡༠༣ན༡	སྒྲུབ་བྱེད་	༨༦ན༡	༢༡༨།༨
415	སྒྲུབ་པར་བྱེད་	༡༡༩བ༢	བསྒྲུབ་པར་བྱེད་	༡༠༣ན༡	བསྒྲུབ་པར་བྱེད་	༨༦ན༡	༢༡༨།༩
416	སྟོན་པའི་	༡༢༠ན༦	སྟོང་པའི་	༡༠༣བ༣	སྟོན་པའི་	༨༦བ༢	༢༡༩།༡༥
417	གསུམ་པོ་དེ་	༡༢༠བ༢	གསུམ་པ་དེ་	༡༠༣བ༥	གསུམ་པོ་དེ་	༨༦བ༤	༢༡༩།༢༠
418	སྟེང་ནས་སྟེང་	༡༢༠བ༢	སྟང་ནས་སྟོང་	༡༠༣བ༥	སྟེང་ནས་སྟེང་	༨༦བ༤	༢༢༠།༡
419	བསྟུད་བྱ་	༡༢༡ན༡	སྟུད་བྱ་	༡༠༤ན༣	སྟུད་བྱ་	༨༧ན༡	༢༢༠།༡༣
420	བསྐྱེད་པ་	༡༢༡ན༢	སྐྱེས་པ་	༡༠༤ན༥	སྐྱེས་པ་	༨༧ན༢	༢༢༠།༡༨
421	ཞུགས་ནས།།	༡༢༢ན༡	བཞུགས་ནས།།	༡༠༥ན༢	ཞུགས་ནས།།	༨༧བ༥	༢༢༢།༧
422	དོན་ནོ།།	༡༢༢ན༥	དོན་ཏོ།།	༡༠༥ན༦	དོན་ཏོ།།	༨༨ན༡	༢༢༣།༡
423	དོན་ནོ།།	༡༢༣ན༡	དོན་ཏོ།།	༡༠༦ན༡	དོན་ཏོ།།	༨༨བ༡	༢༢༤།༥
424	དོན་ནོ།།	༡༢༣ན༡	དོན་ཏོ།།	༡༠༦ན༡	དོན་ཏོ།།	༨༨བ༡	༢༢༤།༦
425	བསྒོམས་ནས།	༡༢༣ན༥	བསྒོམ་ནས།	༡༠༦ན༥	བསྒོམ་ནས།	༨༨བ༥	༢༢༥།༡
426	བསྒྲུབ་པ་	༡༢༤བ༢	བསྒྲུབ་པ་	༡༠༧ན༦	བསྒྲུབ་པ་	༨༩བ༣	༢༢༧།༧

427	མངལ་ཆགས་	༡༢༥ན༢	མངལ་འཆགས་	༡༠༧བ༥	མངལ་འཆགས་	༩༠ན༡	༢༢༨།༣
428	གྲོག་མའི་	༡༢༥ན༤	གྲོག་མོའི་	༡༠༨ན༡	གྲོག་མོའི་	༩༠ན༣	༢༢༨།༨
429	རྡུལ་བ་	༡༢༥ན༤	རྡུལ་བ་	༡༠༨ན༡	རྡུལ་བ་	༩༠ན༤	༢༢༨།༡༠
430	མི་ཆགས་པར་	༡༢༥ན༥	མི་འཆགས་པར་	༡༠༨ན༢	མི་འཆགས་པར་	༩༠ན༤	༢༢༨།༡༢
431	གསུམ་མདོའི་	༡༢༥ན༦	སུམ་མདོའི་	༡༠༨ན༣	སུམ་མདོའི་	༩༠ན༥	༢༢༨།༡༤
432	སྦར་ཏེ།	༡༢༥ན༦	སྦར་ཏེ།	༡༠༨ན༣	སྦར་ཏེ།	༩༠ན༥	༢༢༩།༡
433	དྲོད་ཀྱིས་	༡༢༥ན༦	དོད་ཀྱིས་	༡༠༨ན༣	དྲོད་ཀྱིས་	༩༠ན༥	༢༢༩།༡
434	བཤང་བ་ལ་	༡༢༦ན༣	བཤང་བ་ལ་	༡༠༨བ༥	གཤང་བ་ལ་	༩༠བ༦	༢༣༠།༣
435	མཚོན་བྱ་	༡༢༧ན༤	མཚོན་བྱ་	༡༠༩བ༥	མཚོན་པ་	༩༡བ༣	༢༣༢།༡
436	ནང་ཤིན་ཏུ་སླ་	༡༢༧བ༢	ནང་བུ་ཤིན་ཏུ་སླ་	༡༡༠ན༣	ནང་དུ་ཤིན་ཏུ་སླ་	༩༡བ༧	༢༣༢།༡༤
437	འདུག་པའོ།།	༡༢༧བ༣	འདུས་པའོ།།	༡༡༠ན༣	འདུག་པའོ།།	༩༡བ༧	༢༣༢།༡༤
438	ལྷར་ལྷར་པོ	༡༢༧བ༣	ལྷར་ལྷར་པོ་	༡༡༠ན༤	ལྷར་ལྷར་པོ་	༩༡བ༧	༢༣༢།༡༥
439	སེན་མོ་	༡༢༧བ༥	སན་མོ་	༡༡༠ན༥	སན་མོ་	༩༢ན༢	༢༣༣།༤
440	ལྷར་ལྷར་པོ་	༡༢༨ན༡	ལྷར་ལྷར་པོ་	༡༡༠བ༡	ལྷར་ལྷར་པོ་	༩༢ན༤	༢༣༣།༡༠
441	སྤྲ་སྤྱུ་	༡༢༨ན༢	སྤྲ་སྤྱུ་	༡༡༠བ༢	སྤ་སྤྱུ་	༩༢ན༥	༢༣༣།༡༢
442	སྒོམ་པ་	༡༢༨བ༤	བསྒོམ་པ་	༡༡༡ན༤	བསྒོམ་པ་	༩༢བ༥	༢༣༥།༡
443	ཞུགས་སོ།།	༡༢༩བ༣	བཞུགས་སོ།།	༡༡༢ན༡	ཞུགས་སོ།།	༩༣བ༡	༢༣༦།༡༣
444	སྒྲུབ་པ་པོ་	༡༣༠ན༢	སྒྲུབ་པ་པོ་	༡༡༢ན༥	བསྒྲུབ་པ་པོ་	༩༣བ༥	༢༣༧།༨
445	སེམས་དཔའི་སྐྱེ་	༡༣༠བ༢	སེམས་དཔའ་སྐྱེ་	༡༡༢བ༤	སེམས་དཔའ་སྐྱེ་	༩༤ན༣	༢༣༨།༨
446	ཀུན་ད་	༡༣༠བ༢	ཀུན་དེ་	༡༡༢བ༥	ཀུན་ད་	༩༤ན༣	༢༣༨།༨
447	སྦྱོར་ཚུལ་	༡༣༢ན༣	སྦྱར་ཚུལ་	༡༡༤ན༣	སྦྱོར་ཚུལ་	༩༥ན༦	༢༤༡།༢
448	མི་འདོད།།	༡༣༢ན༥	མི་འདོད།།	༡༡༤ན༥	མི་འདྲོད།།	༩༥ན༧	༢༤༡།༧
449	བསྒོམས་ནས།	༡༣༣ན༡	བསྒོམ་ནས།	༡༡༤བ༦	བསྒོམ་ནས།	༩༥བ༧	༢༤༢།༡༡
450	སྒོམ་བཟླས་	༡༣༣ན༤	བསྒོམ་བཟླས་	༡༡༥ན༣	བསྒོམ་བཟླས་	༩༦ན༣	༢༤༣།༡
451	སླེབ་པ་	༡༣༣ན༥	སླབས་པ་	༡༡༥ན༣	སླེབ་པ་	༩༦ན༤	༢༤༣།༤
452	བསྒོམས་ཀྱང་།	༡༣༣བ༡	བསྒོམ་ཀྱང་།	༡༡༥ན༤	བསྒོམ་ཀྱང་།	༩༦ན༥	༢༤༣།༧
453	ཐམས་ཀྱི་སྐུ་	༡༣༣བ༤	ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་	༡༡༥བ༡	ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་	༩༦བ༡	༢༤༣།༡༧
454	འགོད་ལ།	༡༣༤བ༢	བགོད་ལ།	༡༡༦ན༤	འགོད་ལ།	༩༧ན༣	༢༤༥།༩
455	གྲུབ་པ་དང་ཆོས་ མཐུན་པར་སྐུ་	༡༣༤བ༢	གྲུབ་པ་དང་སྐུ་	༡༡༦ན༤	གྲུབ་པ་དང་སྐུ་	༩༧ན༣	༢༤༥།༡༠
456	གྲུབ་པའི་	༡༣༤བ༦	སྒྲུབ་པའི་	༡༡༦བ༡	གྲུབ་པའི་	༩༧ན༦	༢༤༦།༣
457	འཁོར་བ་	༡༣༥ན༢	འཁོར་བ་	༡༡༦བ༣	འཁར་བ་	༩༧བ༡	༢༤༦།༡༠

458	བརྡ་འཕྲོད་	༡༣༥ན༦	བརྡ་འཕྲོད་	༡༡༧ན༡	བརྡ་འཕོད་	༩༧བ༥	༢༤༧།༢
459	བསྒོམས་ནས་	༡༣༥བ༡	བསྒོམ་ནས་	༡༡༧ན༢	བསྒོམ་ནས་	༩༧བ༥	༢༤༧།༣
460	ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ རྡོ་རྗེ་འཆང་	༡༣༥བ༢	ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་	༡༡༧ན༣	ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་ འཆང་	༩༧བ༦	༢༤༧།༦
461	བསྒོམས་སྟོབས་	༡༣༥བ༣	བསྒོམ་སྟོབས་	༡༡༧ན༤	བསྒོམ་སྟོབས་	༩༨ན༡	༢༤༧།༡༠
462	དཀྲོངས་པའི་	༡༣༥བ༥	བཀྲོངས་པའི་	༡༡༧ན༥	དཀྲོངས་པའི་	༩༨ན༢	༢༤༧།༡༤
463	སྦྱོད་བྱེད་	༡༣༦ན༡	སྦྱོང་བྱེད་	༡༡༧བ༡	སྦྱོང་བྱེད་	༩༨ན༤	༢༤༨།༢
464	འགྱུར་ལ།	༡༣༦ན༡	འགྱུར་པ།	༡༡༧བ༡	འགྱུར་ལ།	༩༨ན༤	༢༤༨།༣
465	བསྒོམས་ནས།	༡༣༦ན༤	བསྒོམ་ནས།	༡༡༧བ༤	བསྒོམ་ནས།	༩༨ན༧	༢༤༨།༡༡
466	བསྒོམས་ནས་	༡༣༦བ༢	བསྒོམ་ནས་	༡༡༨ན༡	བསྒོམ་ནས་	༩༨བ༢	༢༤༩།༡
467	བསྒོམས་པ་	༡༣༦བ༢	བསྒོམ་པ་	༡༡༨ན༡	བསྒོམ་པ་	༩༨བ༣	༢༤༩།༢
468	སངས་རྒྱས་བུ་	༡༣༦བ༥	སངས་རྒྱས་སུ་	༡༡༨ན༤	སངས་རྒྱས་སུ་	༩༨བ༥	༢༤༩།༡༡
469	བགོད་པ་	༡༣༧བ༥	དགོད་པ་	༡༡༩ན༣	དགོད་པ་	༩༩བ༡	༢༥༡།༤
470	བྱང་སེམས་རྣམས་ ཀྱི་	༡༣༧བ༦	བྱང་སེམས་ཀྱི་	༡༡༩ན༤	བྱང་སེམས་ཀྱི་	༩༩བ༣	༢༥༡།༩
471	སྦྱོར་བ་	༡༣༧བ༦	སྦྱར་བ་	༡༡༩ན༥	སྦྱར་བ་	༩༩བ༣	༢༥༡།༡༠
472	སྒྲུབ་པ་ལ།	༡༣༩ན༦	བསྒྲུབ་པ་ལ།	༡༢༠བ༢	བསྒྲུབ་པ་ལ།	༡༠༠བ༤	༢༥༣།༢༠
473	སྒྲུབ་ན་	༡༣༩བ༢	བསྒྲུབ་ན་	༡༢༠བ༥	བསྒྲུབ་ན་	༡༠༠བ༦	༢༥༤།༧
474	ཀླཱི་མིག་	༡༣༩བ༥	ཀླཱི་མིག་	༡༢༡ན༡	ཀླཱི་མིག་	༡༠༡ན༢	༢༥༤།༡༥
475	དེ་ སྲིད་ཀྱི་བར་	༡༤༠ན༤	དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་	༡༢༡ན༥	དེ་སྲིད་ཀྱི་པར་	༡༠༡ན༦	༢༥༥།༡༠
476	སྒྲུབ་པ་དང་	༡༤༠བ༦	བསྒྲུབ་པ་དང་	༡༢༢ན༡	བསྒྲུབ་པ་དང་	༡༠༡བ༦	༢༥༧།༢
477	ཉུས་	༡༤༢ན༢	ཉུས་	༡༢༣ན༢	དུས་	༡༠༢བ༤	༢༥༩།༣
478	སྨིག་སྒྲུ་	༡༤༢ན༣	སྨིག་རྒྱུ་	༡༢༣ན༣	སྨིག་རྒྱུ་	༡༠༢བ༥	༢༥༩།༦
479	བཞག་གི།	༡༤༢ན༦	བཞག་གི།	༡༢༣ན༥	བཞག་གོ།	༡༠༢བ༧	༢༥༩།༡༣
480	ས་སྙེང་གི་	༡༤༢བ༡	ས་སྙེངས་ཀྱི་	༡༢༣ན༦	ས་སྙེངས་ཀྱི་	༡༠༣ན༡	༢༥༩།༡༦
481	དྷེ་ཀཱ་ར་ཧི་	༡༤༢བ༣	དྷེ་ཀཱ་རྣ་ཧི་	༡༢༣བ༢	དྷེ་ཀཱ་རྣ་ཧི་	༡༠༣ན༢	༢༦༠།༢
482	དེ་	༡༤༢བ༥	འདི་	༡༢༣བ༤	འདི་	༡༠༣ན༥	༢༦༠།༨
483	རྣམས་ལས།	༡༤༣ན༡	རྣམས་ལས།	༡༢༣བ༦	རྣམས་ལ་སོ།	༡༠༣ན༦	༢༦༠།༡༤
484	བསྒྲུབས་ཟིན་	༡༤༤བ༡	བསྒྲུབ་ཟིན་	༡༢༥ན༤	བསྒྲུབ་ཟིན་	༡༠༤བ༡	༢༦༣།༡༡
485	ནི་	༡༤༤བ༡	ན་	༡༢༥ན༤	ནི་	༡༠༤བ༡	༢༦༣།༡༢
486	མི་གཟུང་	༡༤༥ན༡	མི་གསུང་	༡༢༥བ༤	མི་གསུང་	༡༠༤བ༧	༢༦༤།༡༢
487	ལྷ་བསྐྲིད་	༡༤༥ན༦	ལྷ་བསྐྱེད་	༡༢༦ན༣	ལྷ་བསྐྱེད་	༡༠༥ན༤	༢༦༥།༧

488	ཐྲཱི་ཡིག་	༡༤༥བ༤	ཧྲཱི་ཡིག་	༡༢༦ན༦	ཧྲཱུ་ཡིག	༡༠༥ན༧	༢༦༥།༡༧
489	བསྒོམས་པའི་	༡༤༥བ༥	བསྒོམ་པའི་	༡༢༦བ༡	བསྒོམ་པའི་	༡༠༥བ༢	༢༦༦།༣
490	ཕྲར་བསྒོམས་	༡༤༦ན༡	ཕྲར་བསྒོམ་	༡༢༦བ༣	ཕྲར་བསྒོམ་	༡༠༥བ༣	༢༦༦།༧
491	བསྒོམས་པའི་	༡༤༦ན༢	བསྒོམ་པའི་	༡༢༦བ༤	བསྒོམ་པའི་	༡༠༥བ༤	༢༦༦།༡༠
492	བསྒོམས་ཕྱིན་	༡༤༦ན༢	བསྒོམ་ཕྱིན་	༡༢༦བ༤	བསྒོམ་ཕྱིན་	༡༠༥བ༤	༢༦༦།༡༡
493	གོ་རིམས་	༡༤༦བ༡	གོ་རིམ་	༡༢༧ན༢	གོ་རིམ་	༡༠༦ན༡	༢༦༧།༥
494	མད་དེ།	༡༤༦བ༢	མེད་དེ།	༡༢༧ན༣	མིན་དེ།	༡༠༦ན༢	༢༦༧།༨
495	མི་བསྐྱེད་	༡༤༨ན༡	མི་བསྐྱེད་	༡༢༨བ༡	མི་བསྐྱོད་	༡༠༧ན༣	༢༧༠།༣
496	བསྒོམས་ནས་	༡༤༨ན༥	བསྒོམ་ནས་	༡༢༨བ༤	བསྒོམ་ནས་	༡༠༧ན༦	༢༧༠།༡༣
497	ལི་སྨཱི་པི་ཧྲཱི་	༡༤༩ན༡	ལཱི་སྨཱི་པཱི་ཧྲཱི་	༡༢༩ན༦	ལཱི་སྨཱི་པཱི་ཧྲཱི་	༡༠༧བ༦	༢༧༢།༦
498	བསྒོམ།	༡༥༠ན༣	བསྒོམས།	༡༣༠བ༡	བསྒོམས།	༡༠༨བ༤	༢༧༤།༨
499	སུམ་བརྩེགས་	༡༥༡ན༣	གསུམ་བརྩེགས་	༡༣༡ན༦	གསུམ་བརྩེགས་	༡༠༩ན༧	༢༧༥།༢༠
500	བརླབ་པ་ནི།	༡༥༡ན༣	བསླབ་པ་ནི།	༡༣༡ན༦	བསླབ་པ་ནི།	༡༠༩བ༡	༢༧༦།༢
501	བསྒོམ།།	༡༥༡བ༤	བསམ།།	༡༣༢ན༡	བསམ།།	༡༠༩བ༦	༢༧༧།༣
502	བསྒོམས་པས།།	༡༥༢ན༣	བསྒོམ་པས།།	༡༣༢ན༥	བསྒོམ་པས།།	༡༡༠ན༣	༢༧༧།༡༥
503	གསུམ་བསྒོམས་	༡༥༢ན༤	གསུམ་བསྒོམ་	༡༣༢ན༦	གསུམ་བསྒོམ་	༡༡༠ན༤	༢༧༧།༡༧
504	བསྒོམས་པའི་	༡༥༢ན༦	བསྒོམ་པའི་	༡༣༢བ༢	བསྒོམ་པའི་	༡༡༠ན༦	༢༧༨།༧
505	ངོ་བོ་ཡིས།།	༡༥༢བ༥	ངོ་བོ་ཡི།།	༡༣༣ན༡	ངོ་བོ་ཡིས།།	༡༡༠བ༣	༢༧༩།༣
506	བསྒོམས་པས།།	༡༥༣བ༡	བསྒོམ་པས།།	༡༣༣བ༢	བསྒོམ་པས།།	༡༡༡ན༣	༢༨༠།༡༡
507	གསུམ་བསྒོམས་	༡༥༣བ༢	གསུམ་བསྒོམ་	༡༣༣བ༣	གསུམ་བསྒོམ་	༡༡༡ན༤	༢༨༠།༡༣
508	ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནཱ་ཀ་	༡༥༤ན༣	ཏ་ཐཱ་ག་ཏཱ་ནཱ་ཀ་	༡༣༤ན༤	ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནཱ་ཀ་	༡༡༡བ༣	༢༨༡།༡༦
509	ཨཱཿདང་	༡༥༥ན༡	ཨ་དང་	༡༣༥ན༡	ཨ་དང་	༡༡༢ན༥	༢༨༣།༡༠
510	བསྒོམས་པས།།	༡༥༥ན༢	བསྒོམ་པས།།	༡༣༥ན༢	བསྒོམ་པས།།	༡༡༢ན༥	༢༨༣།༡༢
511	གསུམ་བསྒོམས་	༡༥༥ན༣	གསུམ་བསྒོམ་	༡༣༥ན༢	གསུམ་བསྒོམ་	༡༡༢ན༦	༢༨༣།༡༤
512	སོགས་	༡༥༥ན༥	ཚོགས་	༡༣༥ན༥	ཚོགས་	༡༡༢བ༡	༢༨༤།༥
513	བརླབ་པ་བརྩམ།།	༡༥༥ན༥	བརླབ་པར་བརྩམ།།	༡༣༥ན༥	བརླབ་པར་བརྩམ།།	༡༡༢བ༡	༢༨༤།༧
514	ཞེམ་པོ་	༡༥༦བ༡	ཞེམས་པོ་	༡༣༦ན༥	ཞེམས་པོ་	༡༡༣ན༥	༢༨༦།༩
515	ལན་ཅིག་	༡༥༦བ༣	ལན་གཅིག་	༡༣༦བ༢	ལན་གཅིག་	༡༡༣བ༡	༢༨༦།༡༦
516	སུམ་བརྩེགས་	༡༥༦བ༤	གསུམ་བརྩེགས་	༡༣༦བ༢	གསུམ་བརྩེགས་	༡༡༣བ༡	༢༨༦།༡༨
517	དམར་པོར་	༡༥༨ན༢	དམར་པོ་	༡༣༧བ༦	དམར་པོ་	༡༡༤བ༢	༢༨༩།༡༡
518	བསྒོམས་	༡༥༩ན༢	བསྒོམ་	༡༣༨བ༥	བསྒོམ་	༡༡༥ན༥	༢༩༡།༧
519	ཚུད་	༡༥༩ན༣	ཚུད་	༡༣༨བ༦	ཚུད་ཅི	༡༡༥ན༦	༢༩༡།༡༡

520	དེ་ནི་	༡༦༡ན༢	ད་ནི་	༡༤༠བ༣	ད་ནི་	༡༡༦བ༥	༢༩༥།༡
521	ཅན།།	༡༦༡ན༥	ཅེ་ན།།	༡༤༡ན༡	ཅན།།	༡༡༧ན༡	༢༩༥།༡༡
522	ནི།།	༡༦༡ན༦	ནི།།	༡༤༡ན༡	ན།།	༡༡༧ན༡	༢༩༥།༡༢
523	མི་དགོས་ཏེ།།	༡༦༢ན༡	མི་དགོས་ཏེ།།	༡༤༡བ༢	ཡི་དགོས་ཏེ།།	༡༡༧བ༡	༢༩༧།༤
524	སོ་འདེབས་པ་དང་།	༡༦༢ན༦	སོ་འདེབས་པ་དང་།	༡༤༢ན༡	སོ་འདེབས་ལ་དང་།	༡༡༧བ༥	༢༩༧།༡༦
525	འབད་པར་བྱའོ།།	༡༦༣ན༦	འབད་པར་བྱའི།	༡༤༢བ༦	འབད་པར་བྱའི།	༡༡༨བ༢	༢༩༩།༡༦
526	ཡིན་མེད་	༡༦༣བ༣	ཡེ་མེད་	༡༤༣ན༤	ཡིན་མེད་	༡༡༨བ༥	༣༠༠།༧
527	འགྱུར་བས་	༡༦༣བ༥	གྱུར་པས་	༡༤༣ན༥	འགྱུར་བས་	༡༡༨བ༦	༣༠༠།༡༠
528	བསྒོམས་པའི་	༡༦༤ན༢	བསྒོམ་པའི་	༡༤༣བ༢	བསྒོམ་པའི་	༡༡༩ན༢	༣༠༡།༡
529	ཚུལ་རོལ་	༡༦༤ན༤	ཚུ་རོལ་	༡༤༣བ༤	ཚུལ་རོལ་	༡༡༩ན༣	༣༠༡།༦
530	བསྒོམས་པའི་སྟོབས་	༡༦༤ན༦	བསྒོམ་པའི་སྟོབས་	༡༤༣བ༥	བསྒོམ་པའི་སྟོབས་	༡༡༩ན༥	༣༠༡།༡༠
531	འགྲོད་འགྱུར་	༡༦༤བ༢	བགྲོད་འགྱུར་	༡༤༤ན༢	བགྲོད་འགྱུར་	༡༡༩ན༧	༣༠༡།༡༨
532	ལྷ་འགོད་	༡༦༥བ༢	ལྷ་དགོད་	༡༤༤བ༥	ལྷ་འགོད་	༡༢༠ན༣	༣༠༣།༡༥
533	དེ་ལས་	༡༦༦ན༡	དེ་ལས་	༡༤༥ན༤	ད་ལས་	༡༢༠བ༡	༣༠༤།༡༢
534	ཧྲཱིཿ	༡༦༦ན༢	ཧྲཱི་	༡༤༥ན༥	ཧྲཱི་	༡༢༠བ༡	༣༠༤།༡༤
535	རང་གཟོའོ།།	༡༦༦ན༣	རང་བཟོའོ།།	༡༤༥ན༦	རང་གཟོའོ།།	༡༢༠བ༣	༣༠༥།༣
536	ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་	༡༦༦བ༥	ཏ་ཐཱ་ག་ཏཱ་	༡༤༥བ༦	ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་	༡༢༡ན༢	༣༠༦།༡༠
537	སླེབ་པ་ན།	༡༦༦བ༦	སླེབས་པ་ན།།	༡༤༦ན༢	སླེབ་པ་ན།།	༡༢༡ན༣	༣༠༦།༡༣
538	ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་	༡༦༧ན༢	ཏ་ཐཱ་ག་ཏཱ་	༡༤༦ན༣	ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་	༡༢༡ན༥	༣༠༧།༡
539	དོན་ནོ།།	༡༦༧ན༦	དོན་ཏོ།།	༡༤༦བ༡	དོན་ཏོ།།	༡༢༡བ༢	༣༠༧།༡༣
540	བསྒོམས་པའི་	༡༦༧བ༥	བསྒོམ་པའི་	༡༤༦བ༥	བསྒོམ་པའི་	༡༢༡བ༥	༣༠༨།༨
541	ཐུན་ཞིར་	༡༦༧བ༥	ཐུན་བཞིར་	༡༤༦བ༥	ཐུན་བཞིར་	༡༢༡བ༦	༣༠༨།༩
542	འབྱིན་དགོས་	༡༦༩ན༢	འབྱིན་དགོས་	༡༤༧བ༥	འབྱོར་དགོས་	༡༢༢བ༤	༣༡༠།༡༠
543	སྤེལ་བ་	༡༦༩བ༦	སྤེལ་བ་	༡༤༨བ༣	སྤེལ་བ་	༡༢༣ན༦	༣༡༡།༡༩
544	བསྒོམས་པས།།	༡༧༠ན༢	བསྒོམ་པས།།	༡༤༨བ༤	བསྒོམ་པས།།	༡༢༣བ༡	༣༡༢།༥
545	བསྒོམས་པའི་	༡༧༠བ༡	བསྒོམ་པའི་	༡༤༩ན༢	བསྒོམ་པའི་	༡༢༣བ༤	༣༡༣།༡
546	གྱུར་ཏེ།	༡༧༠བ༤	འགྱུར་ཏེ།	༡༤༩ན༥	གྱུར་ཏེ།	༡༢༤ན༡	༣༡༣།༡༢
547	གོ་རིམས་	༡༧༡ན༣	གོ་རིམ་	༡༤༩བ༣	གོ་རིམ་	༡༢༤ན༤	༣༡༤།༧
548	མངས་པར་	༡༧༡བ༡	མང་པར་	༡༥༠ན༡	མངས་པར་	༡༢༤བ༡	༣༡༥།༤
549	ཨ་ཧྣ་ཡཱས་	༡༧༡བ༢	ཨ་ཧྣ་བས་	༡༥༠ན༢	ཨ་ཧྣ་ཡཱས་	༡༢༤བ༢	༣༡༥།༨
550	ཨ་ཧྣ་ཡཱས་	༡༧༡བ༣	ཨ་ཧྣ་ཡས་	༡༥༠ན༢	ཨ་ཧྣ་ཡཱས་	༡༢༤བ༢	༣༡༥།༩
551	ཁྲུ་ཚུར་	༡༧༢ན༣	ཁྲུ་ཚུར་	༡༥༠བ༡	ཁྲུ་ཚུར་	༡༢༤བ༧	༣༡༦།༧

552	མཛུན་མོ་	༡༧༢ན༤	མཛུབ་མོ་	༡༥༠བ༣	མཛུབ་མོ་	༡༢༥ན༢	༣༡༦།༡༢
553	བསྲེས་ནས་	༡༧༣ན༤	བསྲེས་ནས་	༡༥༡བ༡	བསྲུས་ནས་	༡༢༥བ༥	༣༡༨།༡༢
554	སྒོ་ནི་	༡༧༣བ༦	སྒོ་ན་	༡༥༢ན༢	སྒོ་ནི་	༡༢༦ན༥	༣༢༠།༡
555	རེ་རེ་ནས་རིམ་པ་ བཞིན་དུ་རང་རང་གི་	༡༧༤ན༡	རེ་རེ་ནས་རིམ་པ་ བཞིན་དུ་རིང་རང་གི་	༡༥༢ན༣	རེ་ར་ནས་རིམ་པ་ བཞིན་དུ་རང་རང་ གི་	༡༢༦ན༦	༣༢༠།༤
556	སྣ་ཚོསས་	༡༧༤བ༢	སྣ་ཚོགས་	༡༥༢བ༣	སྣ་ཚོགས་	༡༢༦བ༤	༣༢༡།༣
557	སྣན་པ་	༡༧༥ན༤	སྙོན་པ་	༡༥༣ན༥	སྙོན་པ་	༡༢༧ན༥	༣༢༢།༧
558	དོགས་པ་	༡༧༥བ༡	དགས་པ་	༡༥༣བ༢	དོགས་པ་	༡༢༧བ༡	༣༢༢།༡༦
559	དོགས་	༡༧༥བ༣	དགོས་	༡༥༣བ༣	དོགས་	༡༢༧བ༢	༣༢༣།༡
560	ཤེན་ཧྗེ་	༡༧༨བ༤	གཤེན་ཧྗེ་	༡༥༦ན༥	གཤེན་ཧྗེ་	༡༢༩བ༦	༣༢༨།༩
561	གོ་རིམས་ཀྱིས་	༡༧༩ན༢	གོ་རིམ་གྱིས་	༡༥༦བ༢	གོ་རིམས་ཀྱིས་	༡༣༠ན༢	༣༢༩།༥
562	ཉིད་ཅིག་	༡༧༩ན༤	ཉིད་གཅིག་	༡༥༦བ༤	ཉིད་གཅིག་	༡༣༠ན༥	༣༢༩།༡༡
563	རྙེད་པ་ལ་ནི་	༡༧༩བ༢	རྙེད་པ་ནི་	༡༥༧ན༢	རྙེད་པ་ལ་ནི་	༡༣༠བ༡	༣༣༠།༤
564	སྒྲུབ་པ།	༡༧༩བ༥	བསྒྲུབ་པ་	༡༥༧ན༥	བསྒྲུབ་པ་	༡༣༠བ༤	༣༣༠།༡༣
565	སྒྲུབ་ཅིང་།	༡༨༠ན༦	བསྒྲུབ་ཅིང་།	༡༥༧བ༥	བསྒྲུབ་ཅིང་།	༡༣༡ན༣	༣༣༡།༡༢
566	སྒྲུབ་པ་ན།	༡༨༠བ༣	བསྒྲུབ་པ་ན།	༡༥༨ན༡	བསྒྲུབ་པ་ན།	༡༣༡ན༥	༣༣༡།༡༨
567	སྒྲུབ་པ་	༡༨༠བ༣	བསྒྲུབ་པ་	༡༥༨ན༡	བསྒྲུབ་པ་	༡༣༡ན༦	༣༣༢།༡
568	དེ་ཉིད་	༡༨༠བ༣	ད་ཉིད་	༡༥༨ན༢	དེ་ཉིད་	༡༣༡ན༦	༣༣༢།༡
569	ཧྲགས་དེ་ཡང་ཡིན་	༡༨༡ན༢	ཧྲགས་པ་ཡང་ཡིན།	༡༥༨ན༦	ཧྲགས་དེ་ཡང་ཡིན།	༡༣༡བ༣	༣༣༢།༡༣
570	འདི་ལ།།	༡༨༡ན༣	འདི་ལས་	༡༥༨བ༡	འདི་ལ།།	༡༣༡བ༤	༣༣༢།༡༧
571	སྒྲུབ་པ་	༡༨༡ན༣	བསྒྲུབ་པ་	༡༥༨བ༡	བསྒྲུབ་པ་	༡༣༡བ༤	༣༣༣།༡
572	སྒྲུབ་པར་	༡༨༡ན༤	བསྒྲུབ་པར་	༡༥༨བ༢	བསྒྲུབ་པར་	༡༣༡བ༥	༣༣༣།༢
573	ཧྲགས་ཚོས་	༡༨༡ན༥	ཧྲོགས་ཚོས་	༡༥༨བ༣	ཧྲགས་ཚོས་	༡༣༡བ༦	༣༣༣།༥
574	བསྙེན་བཀུར་	༡༨༡བ༢	བསྙེན་བསྐུར་	༡༥༨བ༦	བསྙེན་བཀུར་	༡༣༢ན༡	༣༣༣།༡༤
575	བསྒོམས་ནས་	༡༨༢ན༢	བསྒོམ་ནས་	༡༥༩ན༤	བསྒོམ་ནས་	༡༣༢ན༦	༣༣༤།༡༦
576	རགས་	༡༨༢ན༥	རིགས་	༡༥༩བ༡	རགས་	༡༣༢བ༢	༣༣༥།༦
577	བསྒོམས་པའི་	༡༨༢བ༢	བསྒོམ་པའི་	༡༥༩བ༤	བསྒོམ་པའི་	༡༣༢བ༥	༣༣༥།༡༤
578	ཅུངས་ཀར་	༡༨༢བ༣	ཅུང་ཀར་	༡༥༩བ༥	ཅུངས་ཀར་	༡༣༢བ༥	༣༣༥།༡༥
579	མཚན་མ་	༡༨༢བ༤	མཚན་མ་	༡༥༩བ༦	མཚན་མེ་	༡༣༢བ༦	༣༣༦།༡
580	བསྒོམས་པས་	༡༨༣ན༡	བསྒོམ་པས་	༡༦༠ན༢	བསྒོམ་པས་	༡༣༣ན༢	༣༣༦།༨
581	དེ་ལྟར་	༡༨༣བ༣	ད་ལྟར་	༡༦༠བ༤	དེ་ལྟར་	༡༣༣བ༢	༣༣༧།༡༥

582	བསྒོམས་པའི་	༡༨༣བ༤	བསྒོམ་པའི་	༡༦༠བ༥	བསྒོམ་པའི་	༡༣༣བ༢	༣༣༧།༡༦
583	བསྒོམས་	༡༨༣བ༤	བསྒོམ་	༡༦༠བ༥	བསྒོམ་	༡༣༣བ༣	༣༣༧།༡༧
584	སྨིག་སྒྱུ་	༡༨༣བ༦	སྨིག་རྒྱུ་	༡༦༡ན༡	སྨིག་རྒྱུ་	༡༣༣བ༤	༣༣༨།༥
585	བསྒོམས་ནས་	༡༨༤ན༢	བསྒོམ་ནས་	༡༦༡ན༣	བསྒོམ་ནས་	༡༣༣བ༦	༣༣༨།༡༡
586	དེ་ལྟར་	༡༨༤ན༤	དེ་ལྟར་	༡༦༡ན༥	ད་ལྟར་	༡༣༤ན༡	༣༣༨།༡༥
587	ཀྱི་	༡༨༤ན༥	དུ་	༡༦༡ན༥	ཀྱི་	༡༣༤ན༡	༣༣༨།༡༧
588	བསྒོམས་པའི་	༡༨༤ན༦	བསྒོམ་པའི་	༡༦༡བ༡	བསྒོམ་པའི་	༡༣༤ན༣	༣༣༩།༤
589	གྱུར་ནས་སྦྱོ།།	༡༨༤བ༣	གྱུར་ནས་སྦྱོ།།	༡༦༡བ༣	གྱུར་ནས་སྦྱོ།།	༡༣༤ན༥	༣༣༩།༡༣
590	ཡོངས་སྤྱད་	༡༨༥བ༥	ཡོངས་སྤྱོད་	༡༦༢བ༤	ཡོངས་སྤྱད་	༡༣༥ན༤	༣༤༡།༡༣
591	སྲད་པའི་	༡༨༥བ༦	སྲེད་པའི་	༡༦༢བ༤	སྲེད་པའི་	༡༣༥ན༤	༣༤༡།༡༥
592	ཁྲོས་པས་	༡༨༧ན༤	ཁྲོས་པའི་	༡༦༣བ༦	ཁྲོས་པའི་	༡༣༦ན༣	༣༤༤།༢
593	བཤང་གཅི་	༡༨༧བ༢	གཤང་གཅི་	༡༦༤ན༤	བཤང་གཅི་	༡༣༦ན༧	༣༤༤།༡༤
594	རེ་རེ་ཞིང་ཁྲི།	༡༨༧བ༤	རེ་རེ་བཞི་ཁྲི།	༡༦༤ན༥	རེ་རེ་ཞིང་ཁྲི།	༡༣༦བ༢	༣༤༤།༡༩
595	སྭཱཧཱའི་	༡༨༧བ༦	སྭཱཧཱའི་	༡༦༤བ༡	སྭཱཧཱའི་	༡༣༦བ༤	༣༤༥།༦
596	འདས་པ་	༡༨༨ན༦	འདལ་བ་	༡༦༤བ༦	འདལ་བ་	༡༣༧ན༢	༣༤༦།༢
597	སྣང་བ་	༡༨༨བ༦	སྣང་བ་	༡༦༥ན༦	སླང་བ་	༡༣༧ན༧	༣༤༦།༡༩
598	རྗེས་མཐུན་	༡༨༩ན༡	རྗེས་སུ་མཐུན་	༡༦༥བ༡	རྗེས་མཐུན་	༡༣༧བ༡	༣༤༧།༡
599	བྱེད་པའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་	༡༨༩ན༡	བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྒོམ་	༡༦༥བ༡	བྱེད་པའི་བསྒོམ་	༡༣༧བ༡	༣༤༧།༣
600	ཆེས་	༡༨༩ན༢	ཆོས་	༡༦༥བ༢	ཆེས་	༡༣༧བ༢	༣༤༧།༥
601	ཕྱེད་པ་	༡༨༩ན༤	བྱེད་པ་	༡༦༥བ༣	བྱེད་པ་	༡༣༧བ༣	༣༤༧།༩
602	ངོར་བཞེངས་	༡༨༩ན༥	ངོར་བཞེངས་	༡༦༥བ༤	ངོར་བཞེངས་	༡༣༧བ༤	༣༤༧།༡༢
603	ལཾ་མཾ་པཾ་ཧཾ་	༡༩༠བ༤	ལྃ་མྃ་པྃ་ཧྃ་	༡༦༧ན༡	ལྃ་མྃ་པྃ་ཧྃ་	༡༣༨བ༤	༣༥༠།༡
604	གཤེགས་པ་ལྷ་	༡༩༠བ༥	གཤེགས་ལྷ་	༡༦༧ན༢	གཤེགས་ལྷ་	༡༣༨བ༥	༣༥༠།༤
605	གོ་རིམས་ཀྱང་	༡༩༠བ༦	གོ་རིམ་ཀྱང་	༡༦༧ན༣	གོ་རིམ་ཀྱང་	༡༣༨བ༦	༣༥༠།༧
606	ལོ་ཨི་པའི་	༡༩༡ན༤	ལཱུ་ཨི་པའི་	༡༦༧བ༡	ལོ་ཨི་པའི་	༡༣༩ན༣	༣༥༠།༡༧
607	སྨོས་པ་དང་ཚུལ་བཞི་	༡༩༡བ༥	སྨོས་པ་དང་བཞི་	༡༦༨ན༡	སྨོས་པ་དང་བཞི་	༡༣༩བ༢	༣༥༡།༡༤
608	སྐྱེད་ཆོག་	༡༩༢ན༢	བསྐྱེད་ཆོག་	༡༦༨ན༤	བསྐྱེད་ཆོག་	༡༣༩བ༥	༣༥༢།༦
609	བོད་གཞན་རྣམས་	༡༩༢བ༢	བོད་རྣམས་	༡༦༨བ༤	བོད་རྣམས་	༡༤༠ན༣	༣༥༣།༣
610	སྐྱེད་ཆོག་མི་དྲ་བ་	༡༩༢བ༣	བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་	༡༦༨བ༤	བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་	༡༤༠ན༤	༣༥༣།༤

611	བློ་གཟོ་	༡༩༢བ༣	བློ་བཟོ་	༡༦༤བ༨	བློ་གཟོ་	༡༨༠ན༨	༣༥༣།༥
612	སྐྱེད་ཚོག་	༡༩༢བ༥	བསྐྱེད་ཚོག་	༡༦༤བ༦	བསྐྱེད་ཚོག་	༡༨༠ན༥	༣༥༣།༦
613	སྐྱེད་ཚོག་	༡༩༢བ༥	བསྐྱེད་ཚོག་	༡༦༤བ༦	བསྐྱེད་ཚོག་	༡༨༠ན༥	༣༥༣།༩
614	ཅ་རྒྱུད་	༡༩༢བ༥	ཅ་བའི་རྒྱུད་	༡༦༤བ༦	ཅ་རྒྱུད་	༡༨༠ན༦	༣༥༣།༡༠
615	ལྷ་པོ་འདི།།	༡༩༣བ༡	ལྷ་པ་འདི།།	༡༦༩བ༡	ལྷ་པ་འདི།།	༡༨༠བ༥	༣༥༨།༡༨
616	སྲེག་པ་	༡༩༨བ༨	བསྲེག་པ་	༡༧༠བ༣	བསྲེག་པ་	༡༨༡བ༥	༣༥༧།༢
617	ཅེས་པ་འཆད་	༡༩༨བ༦	ཞེས་འཆད་	༡༧༠བ༨	ཞེས་པ་འཆད་	༡༨༡བ༦	༣༥༧།༦
618	ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་གྱུར་ཞིང་།།	༡༩༥ན༣	ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་འགྱུར་ཞིང་།།	༡༧༡ན༡	ཤེད་དང་མཚུངས་པར་སྣང་གྱུར་ཞིང་།།	༡༨༢ན༡	༣༥༧།༡༨
619	སྦོས་པར་	༡༩༥ན༦	སྦྲོས་པར་	༡༧༡ན༣	སྦྲོས་པར་	༡༨༢ན༨	༣༥༤།༤
620	ཟེ་འབྲུ་	༡༩༥བ༨	ཟེའུ་འབྲུ་	༡༧༡བ༡	ཟེ་འབྲུ་	༡༨༢ན༧	༣༥༩།༢
621	བརླབ་	༡༩༥བ༨	བརླབས་	༡༧༡བ༢	བརླབ་	༡༨༢བ༡	༣༥༩།༨
622	རིལ་བུ་	༡༩༥བ༥	རི་ལུ་	༡༧༡བ༢	རི་ལུ་	༡༨༢བ༢	༣༥༩།༦
623	རིལ་བུ་སྒྲུབ་པ་	༡༩༥བ༦	རི་ལུའི་བསྒྲུབ་པ་	༡༧༡བ༢	རི་ལུའི་བསྒྲུབ་པ་	༡༨༢བ༢	༣༥༩།༧
624	རིག་པས་	༡༩༦ན༡	རིགས་པས་	༡༧༡བ༨	རིག་པས་	༡༨༢བ༣	༣༥༩།༡༠
625	སྦྱབ་ཤིང་	༡༩༦ན༢	བསྦྱབ་ཤིང་	༡༧༡བ༨	བསྦྱབ་ཤིང་	༡༨༢བ༨	༣༥༩།༡༢
626	གཟུགས་བཟུང་	༡༩༧བ༡	གཟུགས་ཟུང་	༡༧༣ན༢	གཟུགས་བཟུང་	༡༨༣བ༥	༣༦༢།༧
627	བསྒོམ་པར་བྱ།།	༡༩༤ན༡	བསྒོམས་པར་བྱ།།	༡༧༣བ༢	བསྒོམ་པར་བྱ།།	༡༨༨ན༨	༣༦༣།༡༢
628	འཕགས་པ་ཏུ།།	༡༩༤ན༢	སྤགས་པ་ཏུ།།	༡༧༣བ༢	སྤགས་པ་ཏུ།།	༡༨༨ན༨	༣༦༣།༡༢
629	འཕགས་པར་ནི།།	༡༩༤ན༣	སྤགས་པར་ནི།།	༡༧༣བ༣	སྤགས་པར་ནི།།	༡༨༨ན༥	༣༦༨།༡
630	གྱི་	༡༩༤ན༥	གྱིས་	༡༧༣བ༥	གྱི་	༡༨༨ན༧	༣༦༨།༦
631	སྦྱོང་བའོ།།	༡༩༤བ༨	སྦྱོད་པའོ།།	༡༧༨ན༣	སྦྱོང་བའོ།།	༡༨༨བ༨	༣༦༥།༡
632	འཚེད་པར་	༡༩༤བ༨	འཚིད་པར་	༡༧༨ན༨	འཚེད་པར་	༡༨༨བ༥	༣༦༥།༣
633	བསྒོམས་པའི་	༡༩༩ན༡	བསྒོམ་པའི་	༡༧༨བ༡	བསྒོམ་པའི་	༡༨༨བ༧	༣༦༥།༡༡
634	བསྒོམས་	༡༩༩ན༣	བསྒོམ་	༡༧༨བ༢	བསྒོམ་	༡༨༥ན༢	༣༦༦།༣
635	སླེབ་པ་	༡༩༩ན༥	སླེབས་པ་	༡༧༨བ༨	སླེབ་པ་	༡༨༥ན༨	༣༦༦།༤
636	སླེབ་པ་ན་	༡༩༩ན༥	སླེབས་པ་ན་	༡༧༨བ༨	སླེབ་པ་ན་	༡༨༥ན༨	༣༦༦།༤
637	ཁ་སྦྱར་	༡༩༩ན༦	ཁ་སྦྱར་	༡༧༨བ༥	ལ་སྦྱར་	༡༨༥ན༥	༣༦༦།༡༠
638	མེ་	༡༩༩བ༢	མེ་	༡༧༨བ༦	མི་	༡༨༥ན༦	༣༦༦།༡༥
639	བརླབ་	༢༠༠ན༣	བརླབས་	༡༧༥བ༡	བརླབ་	༡༨༥བ༥	༣༦༤།༢
640	བསྡུད་ཅིང་།	༢༠༠ན༨	སྡུད་ཅིང་།	༡༧༥བ༢	སྡུད་ཅིང་།	༡༨༥བ༦	༣༦༤།༦

641	དོན་ཏོ།།	༢༠༠ན༦	དོན་ཏེ།།	༡༧༥བ༣	དོན་ཏོ།།	༡༤༦ན༡	༣༦༨།༡༠
642	ཆེ་བར་	༢༠༡ན༡	ཆེ་བས་	༡༧༦ན༤	ཆེ་བར་	༡༤༦ན༢	༣༦༩།༡༣
643	མའི་	༢༠༡ན༡	མའོ་	༡༧༦ན༤	མའི་	༡༤༦བ༡	༣༦༩།༡༤
644	ཡིན་ལ།	༢༠༡ན༣	མིན་ལ།	༡༧༦ན༦	ཡིན་ལ།	༡༤༦བ༢	༣༦༩།༡༨
645	བརླབ་པའི་	༢༠༡ན༦	བརླབས་པའི་	༡༧༦བ༢	བརླབ་པའི་	༡༤༦བ༥	༣༧༠།༨
646	སུ་དྷཱ་ན་བི་	༢༠༡བ༥	སུ་དླ་ན་བཱི་	༡༧༦བ༦	སུ་དླ་ན་བཱི་	༡༤༧ན༢	༣༧༡།༥
647	ཕུད་རྣཿ	༢༠༢ན༤	ཕུད་རྣཿ	༡༧༧ན༥	ཕུརླཿ	༡༤༧ན༧	༣༧༢།༧
648	ཕུད་རྣོ	༢༠༢ན༤	ཕུརློ	༡༧༧ན༥	ཕུརློ	༡༤༧ན༧	༣༧༢།༨
649	སྒྲུབ་པ་	༢༠༣ན༢	བསྒྲུབ་པ་	༡༧༨ན༡	བསྒྲུབ་པ་	༡༤༨ན༡	༣༧༣།༡༨
650	བཤད་པ་	༢༠༣ན༣	བཤད་པར་	༡༧༨ན༣	བཤད་པ་	༡༤༨ན༣	༢༧༤།༤
651	འགོད་པའི་	༢༠༤ན༢	འགད་པའི་	༡༧༨བ༦	འགོད་པའི་	༡༤༨བ༥	༣༧༥།༡༦
652	སྒྲུབ་པའི་	༢༠༤ན༣	བསྒྲུབ་པའི་	༡༧༩ན༡	བསྒྲུབ་པའི་	༡༤༨བ༥	༣༧༥།༡༧
653	སྟོན་ལ། སྒྲུབ་པའི་	༢༠༤ན༣	སྟོན་ལ། བསྒྲུབ་པའི་	༡༧༩ན༡	སྟེན་ལ། བསྒྲུབ་པའི་	༡༤༨བ༦	༣༧༦།༢
654	མི་བསྐྱོད་པ་	༢༠༤ན༥	མི་བསྐྱེད་པ་	༡༧༩ན༣	མི་བསྐྱོད་པ་	༡༤༨བ༧	༣༧༦།༧
655	སྒྲུབ་པའི་	༢༠༤ན༦	བསྒྲུབ་པའི་	༡༧༩ན༣	བསྒྲུབ་པའི་	༡༤༩ན༡	༣༧༦།༩
656	སྒྲུབ་པ་	༢༠༤ན༦	བསྒྲུབ་པ་	༡༧༩ན༤	བསྒྲུབ་པ་	༡༤༩ན༡	༣༧༦།༩
657	སྒྲུབ་པ་	༢༠༤ན༦	བསྒྲུབ་པ་	༡༧༩ན༤	བསྒྲུབ་པ་	༡༤༩ན༡	༣༧༦།༩
658	སྒྲུབ་པ་	༢༠༤བ༡	བསྒྲུབ་པ་	༡༧༩ན༤	བསྒྲུབ་པ་	༡༤༩ན༢	༣༧༦།༡༡
659	ཕྱིར་སྒྲུབ་	༢༠༤བ༣	ཕྱིར་བསྒྲུབ་	༡༧༩བ༡	ཕྱིར་བསྒྲུབ་	༡༤༩ན༥	༣༧༧།༥
660	ཚོགས་བསག་	༢༠༤བ༤	ཚོགས་བསགས་	༡༧༩བ༡	ཚོགས་བསག་	༡༤༩ན༥	༣༧༧།༦
661	སྒྲུབ་པ་ནི་	༢༠༤བ༦	བསྒྲུབ་པ་ནི་	༡༧༩བ༣	བསྒྲུབ་པ་ནི་	༡༤༩ན༦	༣༧༧།༡༡
662	རླབས་ནས་	༢༠༥བ༡	རླབས་ནས་	༡༨༠ན༣	བརླབས་ནས་	༡༤༩བ༥	༣༧༨།༡༣
663	བརླབ་པ་	༢༠༦བ༡	བརླབས་པ་	༡༨༡ན༡	བརླབ་པ་	༡༥༠བ༢	༣༨༠།༡༠
664	ཉེར་བསྡུ་	༢༠༧ན༡	ཉེར་བསྡུ་	༡༨༡ན༦	ཉེ་བར་བསྡུ་	༡༥༠བ༧	༣༨༡།༩
665	འཇོག་སྒོམ་	༢༠༧བ༥	འཇོག་བསྒོམ་	༡༨༢ན༣	འཇོག་བསྒོམ་	༡༥༡བ༡	༣༨༢།༡༧
666	སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་	༢༠༨བ༡	སྟོང་བའི་འདུ་ཤེས་	༡༨༢བ༤	སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་	༡༥༢ན༢	༣༨༣།༢༠
667	བསྒོམས་ནས་	༢༠༨བ༢	བསྒོམ་ནས་	༡༨༢བ༥	བསྒོམ་ནས་	༡༥༢ན༢	༣༨༤།༣
668	སྐྱེ་	༢༠༨བ༤	སྐྱེར་	༡༨༢བ༦	སྐྱེར་	༡༥༢ན༤	༣༨༤།༦
669	རྟོག་པའི་	༢༠༩ན༦	རྟོགས་པའི་	༡༨༣བ༡	རྟོག་པའི་	༡༥༢བ༤	༣༨༥།༩
670	འགྲུལ་བསྐྱོད་	༢༠༩བ༡	བསྒྲུལ་བསྐྱོད་	༡༨༣བ༢	བསྒྲུལ་བསྐྱོད་	༡༥༢བ༥	༣༨༥།༡༢
671	བཅིང་བ་	༢༠༩བ༡	བཅིངས་པ་	༡༨༣བ༢	བཅིངས་པ་	༡༥༢བ༥	༣༨༥།༡༣

672	མཐར་ཕྱིན་ནས་	༢༡༠ན༥	མཐར་ཕྱིན་པས་	༡༨༤ན༥	མཐར་ཕྱིན་ནས་	༡༥༣ན༦	༣༨༧།༤
673	རིང་ཐུང་ཇི་ཙམ་ཞིག་	༢༡༠བ༢	རིང་ཐུང་ཙམ་ཞིག་	༡༨༤བ༡	རིང་ཐུང་ཇི་ཙམ་ཞིག་	༡༥༣བ༢	༣༨༧།༡༢
674	ཉིང་དེ་འཛིན་	༢༡༠བ༣	ཉིང་འཛིན་	༡༨༤བ༢	ཉིང་དེ་འཛིན་	༡༥༣བ༣	༣༨༧།༡༥
675	སྐྱོང་ཚུལ་	༢༡༠བ༤	སྐྱོར་ཚུལ་	༡༨༤བ༣	སྐྱོང་ཚུལ་	༡༥༣བ༤	༣༨༨།༡
676	ཙམ་ནས་ཀྱང་	༢༡༠བ༥	ཙམ་ཀྱང་	༡༨༤བ༤	ཙམ་ནས་ཀྱང་	༡༥༣བ༥	༣༨༨།༥
677	ཆད་པ་	༢༡༠བ༦	ཆད་པ་	༡༨༤བ༥	ཚད་པ་	༡༥༣བ༥	༣༨༨།༥
678	མེ་འབྱུང་བ་	༢༡༠བ༦	མེ་འབྱུང་བ་	༡༨༤བ༥	མི་འབྱུང་བ་	༡༥༣བ༥	༣༨༨།༦
679	བསྒོམས་པ་	༢༡༡ན༥	བསྒོམ་པ་	༡༨༥ན༣	བསྒོམ་པ་	༡༥༤ན༣	༣༨༩།༢
680	རྟོག་མེད་	༢༡༡ན༥	རྟོགས་མེད་	༡༨༥ན༤	རྟོག་མེད་	༡༥༤ན༣	༣༨༩།༣
681	རྟོག་	༢༡༡ན༦	རྟོགས་	༡༨༥ན༤	རྟོག་	༡༥༤ན༣	༣༨༩།༤
682	རྟོག་	༢༡༡ན༦	རྟོགས་	༡༨༥ན༥	རྟོག་	༡༥༤ན༤	༣༨༩།༦
683	སྒྲུབ་པའི་	༢༡༡བ༢	བསྒྲུབ་པའི་	༡༨༥ན༦	བསྒྲུབ་པའི་	༡༥༤ན༦	༣༨༩།༡༡
684	མ་ཧེད་ལ།	༢༡༡བ༢	མི་ཧེད་ལ།	༡༨༥བ༡	མི་ཧེད་ལ།	༡༥༤ན༦	༣༨༩།༡༢
685	བརླབས་དང་།།	༢༡༡བ༣	བརླམས་དང་།།	༡༨༥བ༡	བརླབས་དང་།	༡༥༤ན༦	༣༨༩།༡༢
686	ཆེན་པོ་	༢༡༢བ༡	ཆེན་པོ་	༡༨༦ན༣	ཆེན་པ་	༡༥༥ན༡	༣༩༡།༦
687	མ་ལྟོས་	༢༡༢བ༣	མ་བལྟོས་	༡༨༦ན༥	མ་བལྟོས་	༡༥༥ན༣	༣༩༡།༡༢
688	དེའི་ཕྱིར་ཙ་རྒྱུད་	༢༡༣ན༢	དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་	༡༨༦བ༣	དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་	༡༥༥ན༧	༣༩༢།༤
689	འདིའི་གོང་དུ་	༢༡༣ན༢	དེའི་གོང་དུ་	༡༨༦བ༤	དེའི་གོང་དུ་	༡༥༥བ༡	༣༩༢།༧
690	མི་ལྟོས་སོ།།	༢༡༣ན༤	མི་བལྟོས་སོ།།	༡༨༦བ༥	མི་བལྟོས་སོ།།	༡༥༥བ༢	༣༩༢།༡༠
691	བརྩམས་པར་བྱ།།	༢༡༣བ༢	བརྩམ་པར་བྱ།།	༡༨༧ན༣	བརྩམས་པར་བྱ།།	༡༥༥བ༥	༣༩༣།༢
692	རློབ་པར་	༢༡༣བ༦	བརློབས་པར་	༡༨༧བ༡	རློབ་པར་	༡༥༦ན༢	༣༩༣།༡༤
693	བརླབ་པར་	༢༡༤ན༡	བརླབས་པར་	༡༨༧བ༡	བརླབ་པར་	༡༥༦ན༣	༣༩༣།༡༦
694	སྒོམ་བསམ་	༢༡༤ན༥	བསྒོམ་བསམ་	༡༨༧བ༤	བསྒོམ་བསམ་	༡༥༦ན༦	༣༩༤།༡༤
695	ཟིན་པ་	༢༡༤བ༤	ཟིན་པ་	༡༨༨ན༣	ཡིན་པ་	༡༥༦བ༤	༣༩༥།༥
696	སྒྲོགས་པའི་ཚལ།	༢༡༦བ༦	སྒྲོགས་པའི་ཚུལ།	༡༨༩བ༦	སྒྲོགས་པའི་ཚུལ།	༡༥༨ན༤	༣༩༨།༡༢
697	བརྟུལ་ཞུགས་	༢༡༧ན༡	བརྟུལ་ཞུགས་	༡༩༠ན༡	བརྟུལ་ཞུགས་	༡༥༨ན༥	༣༩༨།༡༤

༄༅ ཟུར་རྒྱན་གསུམ་པ།

འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྐོར་གྱི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་།

རྒྱ་དཔེ།

༡ འདུས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་པ། སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བློས་མཛད།
(སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༢༡ན༦-༡༣༡ན༥)

༢ རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་
བསྲེ་བ་ཞེས་བྱ་བ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད། (སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༡ན༢-༡༥(བ༡)

བོད་དཔེ།

༡ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། མཁས་
གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།
(པོད། ཕ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ༢༣༧-༦༦༩)

༢ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་།
རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ནོས་པའི་ཟིན་ཐོ་འགའ་ཞིག་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ། ཕ་བོང་ཁ་པ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོས་མཛད།
(པོད། ག ཞིང་དཔར། ༦-༡༤༤)

༣ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་
འཕྲོག པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད། ཐ ༡༣-༡༨༡)

༤ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་
མཚོའི་སྙིང་པོ། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད། (པོད། ཁ ཞིང་དཔར། ༢༩༩-༤༥

༥ རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(ཡོད། ཆ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ༡-༡༧༣)

༦ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(ཡོད། བཅུ་པ། འབྲུལ་དཔར། ༣༣༣-༣༦༧)

༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་སྐལ་བཟང་འཇུག་ངོགས། ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད།
(ཡོད། ད ཞིང་དཔར། ༢༢༥-༣༠༡)

༨ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད།
(ཡོད། ཁ ཞིང་དཔར། ༣-༣༩༡)

༩ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(ཡོད། ག ཞིང་དཔར། (༡ན༡-༡༩༠ན༣)

༡༠ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཉེར་མཁོ་གཅེས་བསྡུས་བློ་གསལ་ཀུན་ཕན། དགེ་དབང་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད།
(ཡོ་ཧ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བས་མཚན་བྱང་ཙམ་བཀོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)

༡༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བློ་གསལ་བྱུང་བའི་རེ་སྐོང་གནད་དོན་གསལ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(ཡོད། ཇ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ༧༥༡-༩༠༩)

༡༢ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། དང་པོ། ཤིང་དཔར། ༦༧༩-༧༣༩)

༡༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བརྗེད་བྱང་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་རྒྱན། ཞ་དམར་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད། ག དཔེ་གཟུགས། ༣༧༡-༩༥༨)

༡༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལྷ་སོ་གཉིས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཁྲིད་དམིགས་བརྗེད་བྱང་མི་བསྐྱོད་མགོན་པོའི་ཞལ་ལུང་། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(པོད། ཁ ཤིང་དཔར། ༡ན༡-༡༠༣བ༣)

༡༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཞལ་ཤེས་བློ་གསལ་དགའ་བསྐྱེད། ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད།
(པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བས་མཚན་བྱང་ཙམ་བཀོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)

༡༦ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(པོད། དང་པོ། ཤིང་དཔར། (༤༠༡-༤༧༨)

༡༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་གསང་ཆེན་སྨུར་ལམ། ལྕང་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱིས་མཛད།
(པོད། ག ཤིང་དཔར། ༡ན༡-༩༦ན༩)

༡༨ རིམ་པ་དང་པོའི་ནང་དོན་གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། ལྕང་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱིས་མཛད།
(པོད། ཙ ཤིང་དཔར། ༡ན༡-༧ན༩)

༡༩ གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་ཟིན་བྲིས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད། ཚ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། ༩༩༡-༡༠༤༠)

༢༠ གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ། ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པའི་མཛད།
(པོད། གསུམ་པ། ཤིང་དཔར། ༡-༦༩)

༢༡ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་རིག་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཞུང་ལམ། འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད།
(པོད། ཁ ཤིང་དཔར། ༡༤-༡༢༥)

༢༢ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་གནད་དོན་ཀུན་གསལ། ཙོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་
སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། དང་པོ། མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་དེབ་ཕྲེང་། ༡༡ པོད་དང་པོ། དེབ་གཟུགས། ༢༠༩-༢༡༣)

༢༣ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དམར་ཁྲིད་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡོངས་འཛིན་བླ་མའི་
གསུང་བཞིན་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྡོ་རྗེས་མཛད།
(པོད། དང་པོ། ཤིང་དཔར། ༢༨༣-༣༠༤)

༢༤ གསང་བ་འདུས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། བ་སོ་ངག་
དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད།
(པོད། གཉིས་པ། ཆོས་ཚན། གི)

༢༥ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ།
ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་མཛད།
(པོད། ཁ ཤིང་དཔར། ༥༡༩-༦༣༡)

༄༅། ཟུར་རྒྱན་བཞི་པ།

མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབུམ། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

པོད། ༡ ༼ཀ༽

༡ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྐྲིགས་པ་དད་པའི་རོལ་མཚོ། (༡-༧༧)

༢ མཁས་གྲུབ་ཐབས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག (༧༩-༡༠༨)

༣ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་བསྡུས་པ། (༡༠༩-༡༣༣)

༤ མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་དམ་བཅའ་བཅུ། (༡༣༥-༡༤༢)

༥ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་གསན་ཡིག (༡༤༣-༢༣༡)

༦ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ལྟ་བ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་གནད་དོན་གསལ་བའི་ཟླ་ཟེར། (༢༣༣-༢༦༡)

༧ ལྟ་བའི་ཞལ་ཤེས་ཡིག་ཆུང་། (༢༦༣-༢༦༩)

༨ འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ། (༢༧༡-༧༧༣)

༩ ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག (༧༧༥-༨༠༦)

པོད། ༢ ༼ཁ༽

༡ ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད༔ (༡-༥༤༣)

༢ སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཐུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེའི་བྱེ་དོར། (༥༤༥-༩༢༡)

པོད། ༣ (ག)

༡ ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྒྱན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ། (༡-༤༧༨)

༢ ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆེན་མོ། (༤༩༡-༥༦༣)

༣ ཚད་མའི་ལམ་འབྲེད། (༥༦༥-༥༨༩)

༤ ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སྨྲ་བ་ངན་པ་རྣམ་པར་འཐག་པའི་བསྟན་བཅོས་གནམ་ལྕགས་འཁོར་ལོ། (༥༨༨-༦༨༦)

པོད། ༤ (ང)

༡ རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་རང་དོན་ལེའུའི་རྣམ་བཤད། (༡-༤༡༠)

༢ ལེའུ་གཉིས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། (༤༡༡-༦༢༨)

༣ ལྷ་ཁྲིད་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ། (༦༣༡-༦༩༣)

པོད། ༥ (ཅ)

༡ རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་མངོན་སུམ་ལེའུའི་རྣམ་བཤད། (༡-༤༤༡)

༢ རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་གཞན་དོན་ལེའུའི་རྣམ་བཤད། (༤༤༣-༧༡༡)

པོད། ༦ (ཆ)

༡ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་དགུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཇུག་ངོགས༔ (༡-༩༠)

༢ དཔལ་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་འཁྲུལ་སྤོང་། (༩༡-༡༣༧)

༣ དཔལ་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་མཆོད་ཕྲེང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་དང་བཅས་པ། (༡༣༩-༡༤༥)

༤ ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་བྱུར་འདེབས་ཀྱི་ཆོ་ག (༡༤༧-༡༧༣)

༥ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པ། (༡༧༥-༣༥༥)

༦ དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད༔ (༣༥༧-༧༤༩)

པོད། ༧ (ཇ)

༡ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བར་བྱེད་པ། (༡-༨༠༥)

པོད། ༨ (ཉ)

༡ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལས་མདོར་བསྡུས་དགུ་པ་མན་ཆད། (༡-༣༥༡)

༢ དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་ནང་ལེའི་འགྲེལ་བཤད། (༣༥༣-༦༥༣)

༣ འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དབང་གི་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྟོད་ཆ་མདོར་བསྡུས་གསུམ་པ་ཡན་ཆད༔ (༦༥༥-༨༠༧)

པོད། ༩ (ཏ)

༡ འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དབང་གི་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྟོད་ཆ་མདོར་བསྡུས་བཞི་པ་མན་ཆད། (༡-༢༠༠)

༢ དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུ་ཞང་ཞུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པ། (༢༠༡-༤༡༥)

༣ དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་ཊཱི་ཀཱ་ཞང་ཞུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པ། (༤༡༧-༦༨༧)

པོད། ༡༠ (ཐ)

༡ དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་ཊཱི་ཀཱ་ཞང་ཞུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པ་མདོར་བསྡུས་གསུམ་པ་མན་ཆད། (༡-༣༨༦)

༢ དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་དབང་ལེའི་སྨད་ཆ་རྗེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་མཛད་པ། (༣༨༧-༥༠༣)

༣ དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་མཛད་པ། (༥༠༥-༨༣༧)

པོད། ༡༡ (ད)

༡ དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་མཛད་པ། (༡-༦༢༣)

༢ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དགོངས་པ་རབ་གསལ། (༦༢༥-༧༧༡)

པོད། ༡༢ (ན)

༡ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། (༡-༡༣༠)

༢ བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ་མཆོད་པའི་ཚོ་ག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན། (༡༣༡-༡༥༨)

༣ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐིག་རྩ། (༡༥༩-༡༧༠)

༤ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཟུར་འདེབས། (༡༧༡-༡༨༣)

༥ རྡོ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚམ་གྱིས་མཛད་པའི་དུས་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་པདྨ་དཀར་པོའི་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། (༡༨༣-༣༤༧)

༦ འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་ཅེས་བྱ་བ་བའི་ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་རྣམས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་རགས་ཙམ་ཞིག (༣༤༩-༤༧༩)

༧ དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་༧རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་བཞིན་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བརྗེད་བྱང་དུ་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ། (༤༨༡-༦༩༡)

པོད། ༡༣ ༼པ༽

༡ བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། (༡-༢༣༥)

༢ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། (༢༣༧-༦༦༩)

༣ རིམ་ལྔའི་གསལ་བྱེད་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་སྤྱི་རྟིང་ཟིན་བྲིས་སུ་སྐུལ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ། (༦༧༡-༧༦༧)

༤ རྗེའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་འགའ་ཞིག་གསལ་སྒྲོན་དང་ཁྲིད་གཉིས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ། (༧༦༩-༧༩༥)

པོད། ༡༤ ༼པ༽

༡ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལྷན་ཐབས། (༡-༣༩)

༢ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་ངག་འདོན་གོ་སླ་བར་བརྗོད་པ། (༣༡-༡༠༧)

༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལྷན་ཐབས། (༡༠༩-༡༣༠)

༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་ལག་ཏུ་བླང་བདེ་བ། (༡༣༡-༡༥༢)

༥ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཡི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་བདེ་ཆེན་རོལ་མཚོ། (༡༥༣-༣༥༡)

༦ བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དཀའ་གནས་འགའ་ཞིག (༣༥༣-༣༧༦)

༧ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བའི་གཙུག་རྒྱན༎ (༣༧༧-༦༡༢)

༨ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག (༦༡༣-༦༣༢)

༩ གསང་ལྡན་དཀྱིལ་ཆོག་སྙིང་པོ་ཉེར་བསགས། (༦༣༣-༧༦༡)

པོད། ༡༥ ༼བ༽

༡ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༡-༣༠༣)

༢ རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མི་འབྲལ་བ་དང་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་གི་རྫས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་བཅང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣལ་

འགྲོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། (༢༠༥-༣༤༤)

༣ མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་ཐོར་བུ། (༣༤༥-༧༥༢)

༤ རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས། (༧༥༣-༧༨༣)

པོད། ༡༦ ༼མ༽

༡ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་པར་བཤད་པ། (༡-༤༢)

༢ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་གཞག་ལེགས་པ་ཞིག (༤༣-༨༢)

༣ མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་གཏོར་ཆོག་བསྐང་གསོ་ཆ་ལག་དང་
བཅས་པ། (༨༣-༡༢༥)

༤ དཔལ་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་ཞལ་བཞི་པའི་སྤྱན་འདྲེན་བསྐང་གསོ། (༡༢༧-༡༤༡)

༥ རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་བསོས་པོའི་བསྟོད་པ། (༡༤༡-༡༤༣)

༦ ལས་གཤིན་གྱི་ཕྱི་སྒྲུབ་དང་ནང་སྒྲུབ་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་གཏོར་ཆོག (༡༤༥-༡༦༠)

༧ མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་ཅིང་གཏོར་མ་འབུལ་བ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། (༡༦༡-༡༨༡)

༨ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་སྔགས་ཀྱི་དྲིས་ལན། (༡༨༣-༡༨༩)

༩ མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། (༡༩༡-༢༤༨)

༡༠ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བགེགས་ཚར་གཅོད་
པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་མན་ངག་གི་ཡིག་ཆུང་དང་ཡང་ཆུང་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་
གསུང་དག་ཞལ་ཤེས་ཚ་གོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་འགའ་ཞིག (༢༤༩-༢༨༢)

༡༡ གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མན་ངག་སྦས་དོན་ཡིག་ཆུང་གི་འཕྲེང་བ་ཏ་ལའི་ལོ་འདབ། (༢༨༣-༢༩༢)

༡༢ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་རྣམས། (༢༩༣-༣༤༠)

༡༣ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་གྱི་བཟློ་ལས་འོངས་པའི་ཡིག་ཆུང་། (༣༤༡-༣༧༣)

༡༤ རྟོག་པ་གསུམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཉི་འོད། (༣༧༥-༤༨༡)

༡༥ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རྒྱ་མ་བས་ཟིན་བྲིས་མཛད་པ། (༤༨༣-༥༤༠)

༡༦ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག (༥༤༡-༦༣༦)

༡༧ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མན་ངག་ཡིག་ཆུང་། (༦༣༧-༦༩༧)

༡༨ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག (༦༩༩-༧༠༧)

ༀ ཟུར་རྒྱན་ལྔ་པ།

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག

མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་རླབས་ཀྱིས་འཁྲིལ་ལྡན་པའི།།
རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་སྦས་དོན་རིམ་གཉིས་ནོར།།
རྣམ་དཔྱོད་དོན་ཡོད་འཕྲུལ་གྱི་འཆིང་ཞགས་ཀྱིས།།
དགུག་མཁས་དགེ་ལེགས་དཔལ་བས་འགྲོ་འདི་སྐྱོངས།།

གང་གི་མཁྱེན་རབ་གསེར་རིའི་ཕྲག་འཁྱིལ་བའི།།
ལེགས་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་འཕྱུར་བ་ཡི།།
འཕྲིན་ལས་དབུ་བ་དཀར་པོའི་འཛུམ་ཕྲེང་གིས།།
སྲིད་ཞི་ཀུན་གསལ་མཐའ་ལ་འཁྱུད་པར་བརྩམས།།

གཏན་བདེ་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་འདྲེན་པའི་འཕྲུལ།།
འདིར་བྱས་རྣམ་དཀར་གང་གླ་དལ་འབབ་མ།།
སྐྱེ་འཕགས་དགེ་ལེགས་ཆུ་ཀླུང་སྟོང་ཕྲག་དང་།།
འགྲོགས་ཏེ་བྱང་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་གཞོལ་བར་སྨོན།།

རང་སྣང་རྡོ་རྗེའི་ཕོ་བྲང་ཉམས་དགའ་བར།།
སྐུ་བཞིའི་ས་བོན་གཅུག་མའི་རླུང་སེམས་ཀྱི།།
ཀློང་དུ་སིམ་པས་ལམ་འབྲས་དབང་བཞིའི་འགྲོས།།
སྐུ་ཐུགས་མི་ཕྱེད་གར་དུ་ཟློས་པར་སྨོན།།

ཐ་མལ་ཞེན་སྣང་རྩུ་ཡི་ཁུར་རྫོགས་པའི།།
མ་དག་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སྦྱིན་གྱི་རིས།།
སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་དག་པའི་མདངས།།
སྟོང་གསལ་ཆོས་སྐུའི་ལང་ཚོ་ངོམ་གྱུར་ཅིག །

ཉིང་འཁྲུལ་ཀུན་རྟོག་རྒྱ་ལས་རབ་འགོངས་ཤིང་།།
སྲིད་གསུམ་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་བཅད་པའི་རྩལ།།
སྲོག་འཛིན་ཆེས་ཕྲ་དྭངས་གི་ལྷུག་ཐུན་ནི།།
སྒྱུ་འཕྲུལ་དྭ་བ་ཆེན་པོར་རྫོགས་པར་ཤོག །

ཟུང་འཇུག་དང་པོའི་མགོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྟུལ།།
འགྲོ་ལ་རྗེས་བརྩེའི་ཆབ་ཀྱིས་སྦྲགས་པ་ལས།།
གཉིས་ལྷག་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི།།
རབ་འབྱམས་སྤྲུལ་པས་ཞིང་ཀུན་འགེངས་གྱུར་ཅིག །

ཐུབ་བསྟན་གདུགས་དཀར་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བླར།།
རྟག་ཏུ་འཕོར་ཞིང་གསེར་སྦྲུང་བཙོ་མའི་ཏོག །
བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་འོད་རིས་མཆེད་པའི་གཟིས།།
སྙིགས་ལྔའི་རྒྱུད་སྨུན་མཐའ་དག་དྭུང་འབྱིན་ཤོག །

ཞི་བསིལ་ཀུན་སྨོམས་བདེ་བའི་རྩིབས་སྟོང་གིས།།
སྟོད་དུ་འཛམ་གླིང་སྐྱེ་རྒུ་ཡོངས་བཟུང་ཞིང་།།
དགྱེས་བརྩེའི་པད་དཀར་འཛུམ་ལྡན་བསིལ་ལྗོངས་མགོན།།
གསང་གསུམ་མི་ཤིགས་བཞེད་དོན་ལྷུན་འགྲུབ་ཤོག །

དཔལ་ལྡན་རིག་སྔགས་འཆང་གི་སྡེ་འདི་ཉིད།།
འཆད་ཉན་གསང་བའི་དབྱངས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་།།
རྟག་ཏུ་འགྲོགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེའི་གར།།
ས་གསུམ་སྐྱེ་རྒུའི་གཉེན་དུ་རྟག་སྒྱུར་ཤོག །

བསྟན་དང་དེ་འཛིན་དགེ་འདུན་སྡེར་བཅས་པའི།།
འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་མཛོད་དུ་རབ་གདལ་བས།།
ཚེས་སྐྱིགས་རྨོངས་མུན་མ་ལུས་ཐག་བསྲིངས་ཤིང་།།
རྫོགས་ལྡན་འོད་དཀར་དྭ་བ་འབུམ་འཁྲིད་ཤོག །

ཅེས་བསྐྲུན་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་འདི་ནི་རྒྱུད་སྡོད་དཔེ་མཛོད་ནས་
བསྐུལ་བ་བཞིན་གསང་ཆེན་ཁ་བཤད་མཁན་མ་ཧཱི་ཛྙཱ་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྨོན་པའོ།། །།

[illegible]

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད།

སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ།	༄སྐྱབས་རྗེ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།
ཞུས་ཆེན་པ་དང་སློབ་སྟོན་པ།	སེར་ལྷོ་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་།
དཔེ་བསྒྲུར་བ།	བློ་གླིང་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་མགོན་པོ།
	རྭ་སྟོད་དགེ་བཤེས་རྣམ་རྒྱལ།
སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་བ།	དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་བླ་སྐྱབ།
ལག་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་པ།	རླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།

དཔར་བསྐྲུན་དང་དཔར་གཞི་སྒྲིག་མཁན།	རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
མཐུན་འགྱུར་གནང་མཁན།	རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་ཁང་།	ཕྱི་ཨེན། དིལླི་གསར་པ།
དཔར་ཐེངས།	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༥ དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།
དཔར་གྲངས།	༡-༡༠༠༠
དེབ་ཚད།	18.288 cm x 24.384 cm
ཡིག་གཟུགས།	རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་གཞི་ཅན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།
ཡིག་གྲངས།	༡༦༥༠༦༣
མཉེན་ཆས།	Adobe InDesign CS3
ཤོག་ཚད།	75 GSM
རྒྱབ་ཤ	སྤུས་ལེགས།
རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས།	༩༧༨-༨༡-༩༣༥༦༥༩-༣-༠
རིན་གོང་།	སྒོར། 450